

ΕΡΟΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

+ 300 ΒΕΡΟΙΑΣ

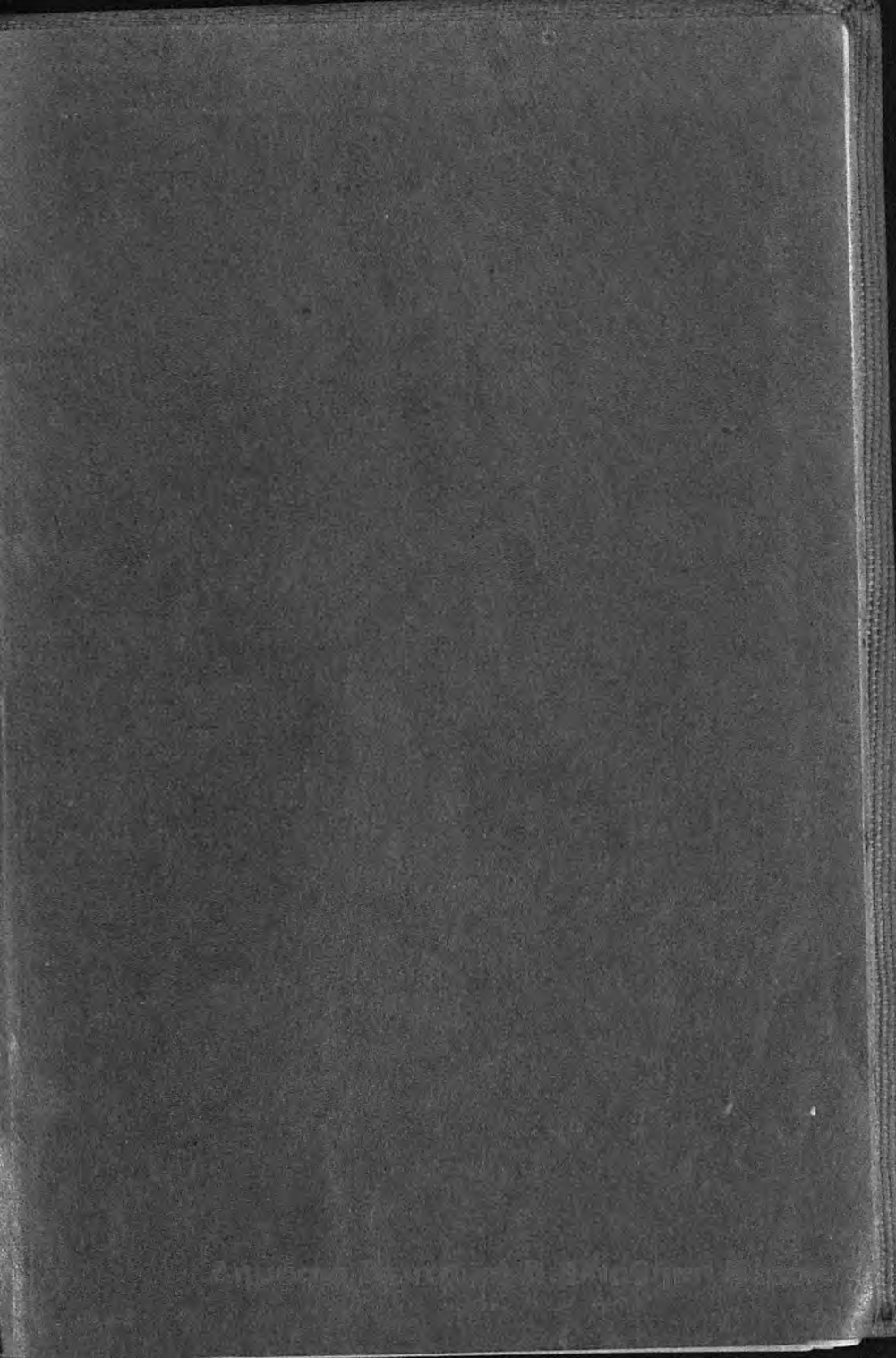
Νομ. 105
Αριθ. εισ. 105

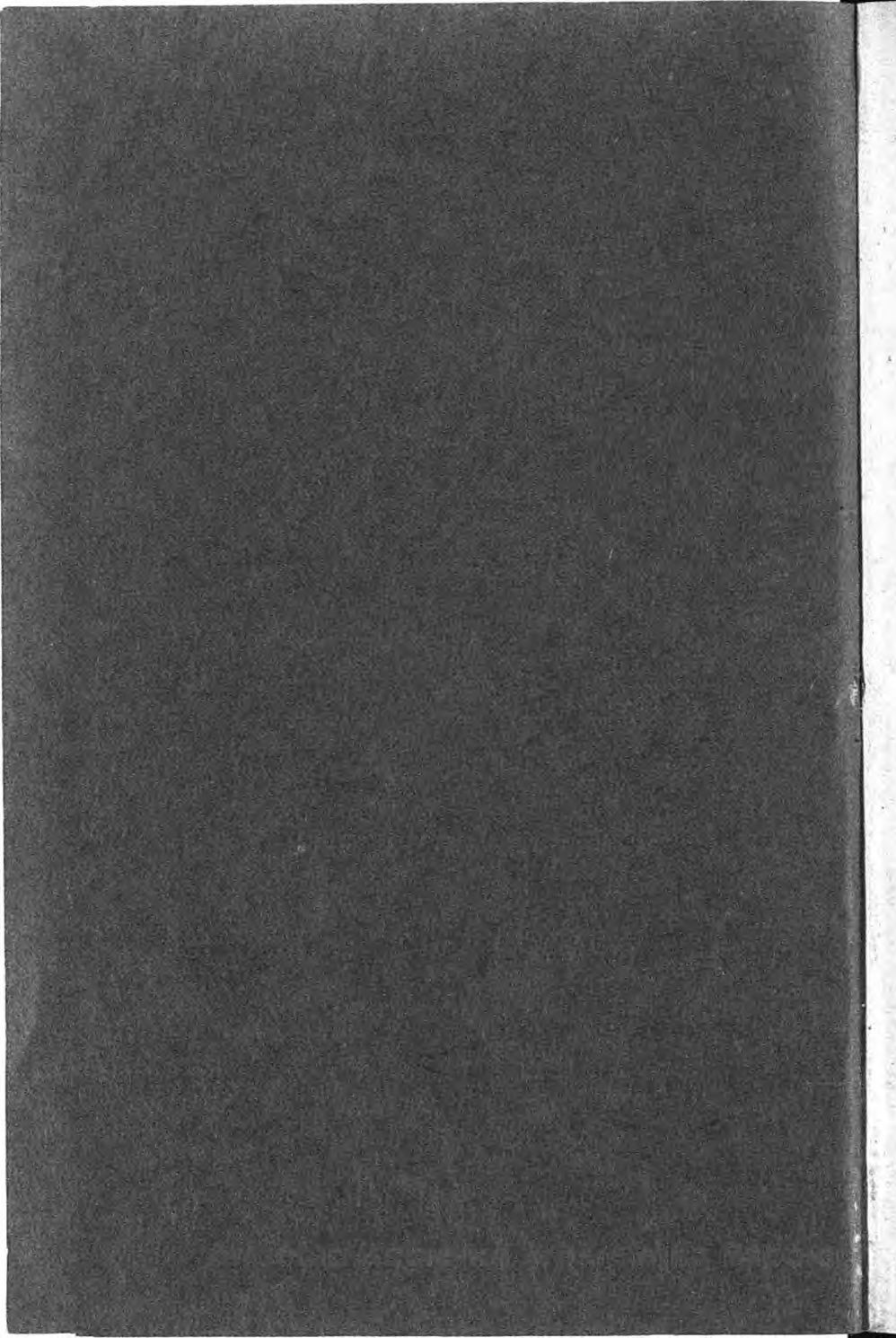
ΔΩΡΕΑ

Αποφ. Εθ. Βιβλ.

GAVER 00 267

ΝΟΜΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

ΗΤΟΙ

ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑ ΤΗΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΩΝ, ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ, ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ, ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΤΛ.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ

Δικηγόρου, ύφηγητοῦ ἐν τῷ Ἔθν. Παρεπιστημίῳ, πρώην Πρωτοδίκου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

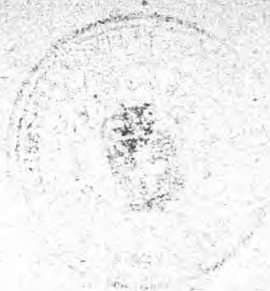

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

Πλάτεια Λουδοβίκου, ἐναντι τοῦ νέου Δημ. Θεάτρου

1901

Εκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ
ΑΘΗΝΑΙ, Ὁδὸς Πετραίων-Ζήνωνος, Αρ. 2.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Πρὸς τὴν συνέλευσιν τῶν γραμματεῶν τῆς ἐπικρατείας ἡ ἀντιβασιλεία, διὰ Β. Δ. τῆς 15 [27] Μαρτίου 1833, συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἣν ἐπεφόρτισε νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν μοναστηρίων καὶ νὰ προβάλλῃ τὰ πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τῆς ἐκκλησίας μέτρα, ἰδίως δὲ τὰ πρὸς διοργάνωσιν τοῦ ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου κλήρου καὶ τὰ πρὸς σύστασιν ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης διορίσθησαν οἱ Πανούτσος Νοταρᾶς, Ἰγνατίος, ἐπίσκοπος Ἀρδαμερίου, Παΐσιος, ἐπίσκοπος Ἐλαίας, Θεόκλητος Φαρμακίδης, Σκαρλάτος Βυζάντιος καὶ Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς. Καί περ δὲ τῆς τε ἐπιτροπῆς ἐκείνης γνωμοδοτησάσης ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ τῆς συστάσεως διαρκοῦς συνόδου, διοριζομένης ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ θεωρουμένης ὡς ὑπεράτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐγκαινίαντος τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, ἡ κυβερνήσις οὐχ ἤττον προτεκάλεψε τὴν 1/13 Ἰουλίου ἅπαντας τοὺς μητροπολίτας, ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους τοῦ κράτους ὅπως γνωμοδοτήσωσι περὶ τῶν ἀνωτέρω θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς διευθετήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Καὶ κατηρτίσθη μὲν ἔκτοτε ἱερὰ Σύνοδος διοικοῦσα τὴν αὐτοκράτορον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ ἡ ἐν Κων/πόλει Μεγάλη Ἐκκλησία δὲν ἀνεγνώριζε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὡς αὐτοκράτορον ἕως οὗ κατὰ τὸ 1850 ἐγένετο τοῦτο.

Β. Διάταγμα τῆς 23 Ἰουλίου 1833. Διεκήρυξις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλήν. Ἐκκλησίας.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ διεκηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ συστάσεως Συνόδου διαρκοῦς ὁμορῶνως ἐκρυσθεύσαντες ἐφραίν τῶν ἐνταῦθα συνηγμένων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ ἡμετέρου Κράτους, ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπερσιτάμεν καὶ δικτάτομεν τὰ ἀκόλουθα.

1. Ἡ ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία

τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν Πνεύματι μὴ ἀναγνωρίζουσα ἄλλην κεφαλὴν, παρὰ τὸν Θεμελιωτὴν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως τὸν ὕριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, κατὰ δὲ τὸ διοικητικὸν μέρος ἔχουσα ἀρχηγὸν τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι αὐτοκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας, φυλαττομένης ἀπαραχαράκτου τῆς δογματικῆς ἐνότητος, κατὰ τὰ παρὰ πασῶν τῶν ὀρθοδόξων Ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν ἀνέκαθεν πρεσβεύμενα.

2. Ἡ ὑπερτάτη Ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία ἐναπόκειται, ὑπὸ τὴν τοῦ Βασιλέως κυριαρχίαν, εἰς χεῖρας Συνόδου διαρκoῦς, φερούσης τὸ ὄνομα «Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ Βασιλεὺς προσδιορίζει δι' ὀργανικοῦ διατάγματος τὴν Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας, ἣτις θέλει ἐνεργεῖ τὰ τῆς Κυριαρχίας ταύτης, καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν θέλει διατελεῖ κατὰ τοῦτο ἡ Σύνοδος. Ἡ Σύνοδος αὕτη παρεδρεύει εἰς τὴν καθέδραν τοῦ Βασιλείου, κρατεῖ ἰδίαν σφραγίδα ἔχουσαν ἐγκεχαρᾶγμένον σταυρὸν ἀπαραλλάκτον μὲ τὴν ἐν μέσῳ τῶν παρασῆμων τοῦ Κράτους καὶ φέρουσαν τὴν περιγραφὴν «Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».

3. Ἡ Σύνοδος σύγκειται ἀπὸ πέντε μέλη, ἐξ ὧν εἰς Πρόεδρος καὶ δύο τοῦλάχιστον Σύμβουλοι· τὰ λοιπὰ δύο μέλη ἡμποροῦν νὰ εἶναι ἐπίσης Σύμβουλοι· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, ἂν τὸ ἐγκρίνῃ, δύναται νὰ διορίσῃ ἀντ' αὐτῶν ἓνα ἢ δύο παρέδρους, ἐκτὸς δὲ τούτου ἓνα ἢ δύο συμπληρωτικoὺς Συμβούλους ἢ παρέδρους, οἵτινες ὅμως δὲν ἔχουν χώραν εἰς τὴν Σύνοδον, εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας ἐνὸς ἐνεργεῖα μέλους.

Ὅλοι οὗτοι διορίζονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

4. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύμβουλοι θέλουν λαμβάνεσθαι ἐκ μόνων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων ἢ Ἐπισκόπων, οἱ δὲ παρέδροι ἐκ πρεσβυτέρων ἢ ἱερομονάχων.

Κατ' ἔτος θέλει γίνεσθαι νέα ἐκλογή· ἀλλὰ τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα μέλη ἡμποροῦν νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου. Ἐκαστος τῶν ἐνεργεῖα Συμβούλων καὶ παρέδρων λαμβάνει, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, τὸν ὅποιον πορίζεται ἀπὸ τὸ ἰδιαιτέρων

του ἐκκλησιαστικὸν ὑποῦργημα, καὶ ἐπιμίσθιον, δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συνοδικῶν χρεῶν του.

5. Αἱ ὑποθέσεις θεωροῦνται ἐνταῦθα, καθ' ὅν τρόπον συμβαίνει καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς ἐπίτροπας. Εἰς τὰς συζητήσεις ἀποφασίζει ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων. Κατὰ δὲ ἰσοψηφίαν, ὁ Πρόεδρος ἔχει τὴν νικῶσαν.

Ὅλα τὰ μέλη χρεωστοῦν νὰ υπογράψουν τὰς ἀποφάσεις· ἀλλ' οἱ ἑτερογνωμονοῦντες ἡμποροῦν νὰ καταχωρήσουν εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῶν τοῦς λόγους τῆς διαφόρου γνώμης των.

6. Εἰς τὴν Σύνοδον παρευρίσκεται εἰς βασιλικὸς ἐπίτροπος διοριζόμενος καὶ αὐτός, καθὼς καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνόδου, παρὰ τοῦ Βασιλέως· οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ γραφείου διορίζονται ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Συνόδου καὶ ἐπικυροῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

7. Ὁ Γραμματεὺς εἶναι ἀρχηγὸς τοῦ γραφείου καὶ κρατεῖ τὸ πρωτόκολλον τῶν συνεδριάσεων· ἡμπορεῖ προσέτι νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἀποφασιστικὴν ψῆφον.

Ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρεδρεύει εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου, καὶ ἀντιπροσωπεῖ παρ' αὐτῇ τὴν Κυβέρνησιν. Κάθε πράξις γενομένη ἐν ἀπουσίᾳ του εἶναι ἄκυρος.

Ὁ αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ παραγγελίαν Βασιλικῆς τιμῆς Ἀρχῆς, ἥ καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας του θέσεως, νὰ καθυποβάλλῃ προτάσεις εἰς τὴν Σύνοδον, τὰς ὁποίας αὐτὴ λαμβάνει ἀμέσως εἰς σκέψιν καὶ ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν ὅ,τι κρίνῃ εὐλογον.

8. Ὁ Πρόεδρος, οἱ Σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι ὀρκίζονται τὸν ἐξῆς ὅρκον.

«Ὁμνῶ πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τῶν διαπιστευθέντων μοι χρεῶν, πιστὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας της ἀπὸ πάσης ξένης ἐξουσίας, ἐνθερμον ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων αὐτῆς, ἀπογὴν ἀπὸ παντὸς πλα-

»γίου σκοποῦ, καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν ὧν ἐν γένει, καὶ ἐν μέ-
»ρει ἐνὸς ἐκάστου τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου».

Ὁ δὲ Β. Ἐπίτροπος, ὁ Γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλ-
ληλοι τοῦ Γραφείου, θέλουν ὁρκισθῇ τὸν συνήθη τῶν ὑπαλλή-
λων ὅρκον.

Ὁ ὅρκος θέλει γίνεσθαι παρὰ μὲν τοῦ Προέδρου, τῶν
Συμβούλων, τῶν Παρέδρων, τοῦ Βασιλ. Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ
Γραμματέως ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, παρὰ δὲ τῶν λοιπῶν
ὑπαλλήλων ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Συνόδου, συνεδριαζόντων
ἐπὶ τούτῳ.

9. Εἰς ὅλα τὰ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργεῖ ἡ Σύνοδος
ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς
τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν τοῦ Κράτους ἀνήκει ἡ κυριαρχικὴ ἐπο-
πτεία ἐφ' ὧν τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους γενομένων πράξεων,
συμβεβηκότων καὶ σχέσεων, ἔχει ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα
τοῦ νὰ λεμβάνῃ γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαπραγματεύ-
σεως, καὶ ἐπομένως, πρὶν ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις (τό : ἐνεκρίθη)
τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἤμπορεῖ νὰ κοινοποιηθῇ οὐδὲ νὰ ἐκτε-
λεσθῇ καμμία συνοδικὴ ἀπόφασις. Εἰς τὸ προοίμιον τῆς ἐκδό-
σεως τῆς τοιούτης ἀποφάσεως πρέπει πάντοτε νὰ ἀναφέρηται
ἡ ζητηθεῖσα καὶ ληρθεῖσα ἔγκρισις.

10. Εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀνάγονται κατὰ
τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα 11, 12, καὶ 17 ἀναφερομένους λεπτομερεστέ-
ρους προσδιορισμούς·

α'. Ἡ περὶ τῶν δογμάτων διδασκαλία.

β'. Τὸ εἶδος καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς λατρείας. γ'. Ἡ ἐκτέ-
λεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ Κλήρου. δ'. Ἡ
θρησκευτικὴ διδασκαλία τοῦ λαοῦ. ε'. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ
πειθαρχία (la discipline de l'Eglise). ς'. Ἡ δοκιμασία
καὶ ἡ χειροτονία τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου. ζ'. Ἡ καθιέρωσις τῶν
εἰς τὴν λατρείαν ἀναγομένων πραγμάτων καὶ οἰκοδομημάτων.
η'. Ἡ δικαιοδοσία εἰς καθ' αὐτὸ Ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμε-
να π. χ. εἰς τὰ τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρη-
σκευτικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, κατὰ τὰ δόγματα,
τὰ δογματικὰ βιβλία καὶ τὸν ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένον κα-
νονισμὸν τῆς Ἐκκλησίας.

11. Ἡ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν

τῶν παρὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρεσβευομένων δογμα-
των, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χοῆσιν τῆς
νεολαίας καὶ τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου προσδιωρισμένων καὶ περὶ
θρησκευτικῶν ἀντικειμένων πραγματουμένων βιβλίων, καί,
ὅσας τις πληροφρηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπι-
χειρεῖ νὰ ταράξῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδι-
δασκαλίας, διὰ προσηλυτισμοῦ, ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον,
προσκαλεῖ τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιφέρῃ θρασυεῖαν εἰς τὸ
κακὸν κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους.

12. Ἡ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ
ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων καὶ ἐθίμων, περὶ
τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τε-
λετῶν καὶ ἐν γένει περὶ τὴν δημόσιον λατρείαν, διατάττει ὅσα
κρίνει συντείνοντα εἰς τὴν εὐκοσμίαν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ
εἰς βελτίωσιν αὐτῶν, καὶ φροντίζει, ὥστε οἱ ἱερωμένοι νὰ μὴ
ἐνασχολῶνται, ἀπεναντίας τῶν ρητῶς ἀπαγορευόντων ἐκκλησι-
αστικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν, εἰς πολιτικὰ πράγματα, μηδὲ
νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

13. Ὅλα τὰ ἀντικείμενα, ὅσα ἀνέχονται μὲν εἰς τὰ
κατὰ τὴν ἐκκλησίαν, δὲν ἀφορῶσιν ὁμῶς τὸ δογματικόν, ἀλλὰ
χωρὶς νὰ εἶναι καθ' αὐτὸ κοσμικά, ἔχουσι τινὰ σχέσιν πρὸς τὴν
ἐπικράτειαν καὶ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατόικων, εἶναι
μὲν τῆς ἀρμολιότητος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀλλὰ χωρὶς ἰδιαιτέ-
ραν συγκατάθεσιν καὶ σύμπροξιν τῆς κοσμικῆς Ἀρχῆς, δὲν
ἔμπορεῖ ἡ Σύνοδος μόνη νὰ διατάξῃ τὰ περὶ αὐτῶν.

Ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία τοῦ Κράτους ἔχει υἱάριστα τὸ δι-
καίωμα ὅχι μόνον νὰ ἀπαιτῇ τὰ νὰ πληροφρηθῇ παραγουμέ-
νως περὶ ὅλων τῶν τοιούτων διαθέσεων, ἀλλὰ καὶ δι' ἰδίων
διαταγμάτων νὰ ἐμποδίζῃ, ἂν ὑπάρχῃ τι ἐν αὐταῖς δύναμι-
νον νὰ κατασταθῇ ἐπιβλαβὲς ὡς πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον.

14. Τοιαῦτα ἀντικείμενα συμμίκτου εἶδους (ἄρθρον 13)
εἶναι, πρὸς τὰς ἄλλους κατ' ἐξοχὴν τὰ ἐξῆς:

1. Διατάξεις περὶ τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας, περὶ τοῦ και-
ροῦ αὐτῆς, τοῦ τόπου εἰς ὃν, τοῦ ἀριθμοῦ κ. λ.

2. Ἡ σύστασις, διάλυσις, ἢ ὁ περιορισμὸς μοναστικῶν
καταστημάτων.

3. Ὁ περιορισμὸς, ἢ ἡ κατάπαυσις τῶν περὶ τὰς ἐκκλη-

σιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων κλπ. καθόσον αὐταὶ ἀνάγονται εἰς τὸ ἐπουσιώδες μέρος τῆς λατρείας.

4. Ὁ διορισμὸς εἰς θέσεις ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἡ ἄδεια τῆς χειροτονίας πρεσβυτέρων καὶ διακόνων.

5. Ἡ διαίρεσις τῆς περιφερείας τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν.

6. Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ τιμωρητικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

7. Ὑγειονομικαὶ διατάξεις, καθ' ὅσον ἀνάγονται συγχρόνως εἰς ἐκκλησιαστικὰ κατastήματα.

8. Ἐκτακτοὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν αὐταὶ πρόκηται νὰ γένουν εἰς ἐργασίμους ἡμέρας, ἢ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ.

9. Νόμοι ἀφορῶντες τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν πολιτικὴν συμφωνίαν.

15. Διατάξεις ἀναγόμεναι εἰς ἀντικείμενα συμμίκτου εἶδους, καὶ ἀποφασισθεῖσαι μὲν παρὰ τῆς Συνόδου, ἐπικυρωθεῖσαι δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν ἰσχὺν νόμων, καὶ ὡς τοιοῦτοι κοινοποιοῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐφημερίδος.

16. Ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Βασιλείου διατελοῦν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορίαν τῆς Συνόδου, λαμβάνουν παρ' αὐτῆς διαταγὰς, καὶ ἀναφέρουν πρὸς αὐτὴν ὅλα ὅσα ἀνάγονται εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ καθήκοντά της.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἔκτασις τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου προσδιορίζεται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ γνώμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Αἱ ἐπισκοπαὶ θέλουν προικοδοτηθῇ καταλλήλως· οἱ δὲ Ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι διορίζονται μὲν κατὰ πρότασιν τῆς Συνόδου, παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ δὲ γνώμοδότησιν τῆς αὐτῆς ἱερᾶς Συνόδου, πλὴν καὶ τοῦτο μόνον εἰς τὰς παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων προσδιωρισμένας περιπτώσεις, μετατίθενται, παύονται, καὶ πρὸς ποινὴν, γίνονται ἐντελῶς ἐκπτωτοὶ τῆς θέσεώς των. Περὶ Διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν, περὶ προικοδοτήσεως αὐτῶν, καθὼς καὶ περὶ τοῦ εἰς αὐτάς, καὶ εἰς ἄλλας Ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας διορισμοῦ, θέλει γίνεαι φροντισ δι' ἰδιαιτέρων διαταγμάτων.

17. Εἰς τὰ καθ' αὐτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἔχει ἡ Σύνοδος τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου, καὶ κατὰ τὰ εἰς τὸν 8 ἀριθμὸν τοῦ 10 "Ἀρθρ. ἐνδιαλαμβανόμενα, οὐχ ἥττον καὶ ἐπὶ τῶν λαϊκῶν αὐτῶν· ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις τῆς δὲν ἡμποροῦν νὰ ἐκτελεσθοῦν εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἐπικύρωσιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ συμφώνως μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους.

Εἰς κοσμικὰ ἀντικείμενα ὑπόκεινται οἱ ἐκ τοῦ κλήρου εἰς τοὺς κοσμικοὺς νόμους καὶ τὰ κοσμικὰ πολιτικά ἢ ἐκκλησιαστικά δικαστήρια.

18. Ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς πολιτικά, νὰ δικάζωνται κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, καὶ νὰ διευθετῶνται μόνον παρὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, εἶναι·

1. Συμφωνίαι, διαθήκαι καὶ ἄλλαι πολιτικαὶ πράξεις τῶν ἐκ τοῦ κλήρου.

2. Προσδιορισμὸς περὶ κινητῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων, περὶ εἰσοδημάτων, ἐπικαρπίας, καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν Μοναστηρίων καὶ τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἀτόμων.

3. Διατάξεις καὶ ἀποφάσεις περὶ ὅλων τῶν πολιτικῶν πράξεων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου, ὅσαι δηλ. ἡμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀστυνομικῶν διατάξεων παραβάσεις καὶ ὡς πολιτικὰ πταίσματα ἢ ἐγκλήματα.

4. Νόμοι ἀφορῶντες τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τὴν πολιτικὴν συμφωνίαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

5. Διατάξεις περὶ διευθετήσεως τῶν βιβλίων τῶν γεννήσεων, θανάτων καὶ γάμων, θεωρουμένων ὡς καταστίχων τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, καὶ περὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς ἰσχύος τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια θέλουν κρατεῖ οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ὅλων τῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀναγομένων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων.

6. Γενικαὶ διατυπώσεις περὶ ὑποχρεώσεως πρὸς οἰκοδομὴν καὶ διατήρησιν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτιρίων.

19. Μὲ ἐξωτερικὰς κοσμικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς, οὐδὲ ἡ Σύνοδος οὐδ' ἄλλος τις τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀλληλογραφίαν ἢ κἀμμίαν ἄλλην ἀμεσον σχέσιν. Πᾶσα

τοιαύτη ἀλληλογραφία γίνεται διὰ τῆς ἀνηκούσης Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

20. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων τῆς, ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, καὶ ἐπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὡς αἰς ἀποδειχθῇ, ὅτι προσεδλήθησαν τὰ δίκαιά τῆς, νὰ τὴν προστατεύουν καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίζουν κατ' αἰτησίν τῆς.

21. Ἐπίσης ὁμοῦ καὶ κάθε Ἕλλην, ὅστις νομίζει ἑαυτὸν ἀδικούμενον παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἀπ' ἐναντίας τῶν ὑπαρχουσῶν διατάξεων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῇ τὴν Βασιλικὴν ὑπεράσπισιν.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ καταχρήσεων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἡμποροῦν νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν Ἀρχήν· θέλουν δὲ ἐξεταζεσθαι παρὰ τῆς ἀνηκούσης Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἥτις δὲν ἀπορραϊζει περὶ αὐτῶν, εἰμὴ ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς Συνόδου, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν περιστάσεων, αἵτινες ἀπαιτοῦν ταχύτητα, καθ' ὥς ἡ εἰρημένη Γραμματεία ἡμπορεῖ, πρὶν ἐτι ἐρωτήτῃ τὴν Σύνοδον, νὰ ἀναβάλῃ τὴν διάταξιν, ἥτις ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὰ παράπονα.

22. Ἡ Κυβέρνησις ἡμπορεῖ εἰς ἐπιτήμους περιστάσεις νὰ διατάξῃ διὰ τῆς Συνόδου δημοσίους δεήσεις καὶ εὐχαριστηρίους ἐορτάς.

Ἡ βασιλικὴ ἐξουσία ἔχει ἐκτὸς τούτου τὸ δικαίωμα νὰ συγκαλῇ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς, γενικὰς Συνόδους τοῦ Κράτους, νὰ διευθετῇ τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα, π. χ. νὰ διορίζῃ Πρόεδρον καὶ Γραμματεῖς, χωρὶς ὁμῶς νὰ παρεισδύεται παντάπασιν εἰς τὰ περὶ δογμάτων.

23. Ὁ Πρόεδρος, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, οἱ Σύμβουλοι τῆς Συνόδου, καθὼς καὶ οἱ Συμπληρωματικοὶ Σύμβουλοι, ἔχουν τὸν βαθμὸν τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, οἱ δὲ Πάρεδροι καὶ ὁ Γραμματεὺς τὸν τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβούλου· ἄλλ' ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὴν εἰς ὅλας τὰς ἐπιτροπὰς φυλαττομένην τάξιν, προηγούνται τῶν Συμβούλων.

24. Εἰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς μνημονεύουν οἱ Ἀρχιε-

ρεῖς πρῶτον μὲν τὸν Βασιλέα, δεύτερον δὲ τὴν ἱερὰν Σύνοδον λέγοντες·

Μνήσθητι Κύριε, τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἣν χάρισαι κ. τ. λ.

28. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜ. ΕΚΠ.
ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡ.

Κοινοποιεῖ,

Ὅτι, διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀπὸ 13 τοῦ λήγοντος, διώρισεν ἡ Κυβέρνησις ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κ. τ. λ. Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ὑπουργικοὺς Συμβούλους τῆς αὐτῆς Γραμματείας, διὰ νὰ διευθύνῃ τὰς μετὰ τῶν ἀπὸ 1 (13) Ἰουλίου συκληθέντων καὶ προσκληθέντων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ Κράτους συνδιαλέξεις.

Ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο μέχρι τοῦδε 4 συνεδριάσεις, εἰς τὰς ὁποίας παρευρέθησαν βαθμὴδὸν 36 ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου Ἀρχιερέων (ὅσοι δηλαδὴ ἔφθασαν μέχρι τοῦδε εἰς Ναύπλιον) καὶ ἐγνωμοδότησαν ὁμοφώνως ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς συστάσεως Συνόδου διαρκοῦς. Τὰ πρωτόκολλα τῶν συνεδριάσεων τούτων, πρὸςυπογεγραμμένα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, καταχωροῦνται ἐνταῦθα κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡμερομηνίας, φυλαττομένης ὁμῶς εἰς τὰς ὑπογραφὰς τῆς σειρᾶς, καθ' ἣν ἔτυχον ὑπογράψαντες οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς.

Συνεχῆς Πρωτόκολλον περὶ τῆς γνώμης τῶν ἐν Ἑλλάδι Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν σύστασιν Συνόδου διαρκοῦς.

Σήμερον, τῇ 15 Ἰουλίου περὶ τὰς δέκα πρὸς τῆς μεσημβρίας, συνήλθον οἱ κατωῦρον ὑπογεγραμμένοι Ἀρχιερεῖς ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 13 τοῦ π. μηνὸς Β. Διατάγματος πρὸς διευθύνειν τῶν συνδιαλέξεων μετὰ τῶν συγκεκλημένων

καὶ προσκεκλημένων Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ Κράτους διορισθείσης ἐπιτροπῆς, συγκειμένης, ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας Κ. Σ. Τρικούπη, καὶ τῶν Ὑπουργικῶν Συμβούλων τῆς αὐτῆς Γραμματείας Κωνστ. Δ. Σχινᾶ καὶ Σκαρ. Δ. Βυζαντίου.

Εἰς τοὺς ἐμφανισθέντας ἐκοινοποιήθη καὶ ἀνεπτύχθη ἀποχρώντως ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεως τῶν πρῶτον μὲν παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Κ. Σ. Τρικούπη, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ παρὰ τῶν δύο ὑπουργικῶν Συμβούλων, ὅτι δηλ. ἡ Κυβέρνησις ἔχει κατὰ νοῦν νὰ βελτιώσῃ καθ' ὅλους τοὺς λόγους τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ τὴν ἀσφαλίσῃ διὰ πάντα· ὅτι ἡ Κυβέρνησις προσπαθεῖ πρὸ πάντων νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἀφύκτως ἀναγκαίαν ἐξωτερικὴν ἀξιοπρέπειαν, τὴν ὁποίαν εἶχε κατὰ τοὺς πρὸ τῆς κατακτήσεως χρόνους, καὶ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐπαναλάβῃ αὕτη πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδίας θρησκείας, καὶ ὅτι τὰ κυριώτερα μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου τούτου σκοποῦ εἶναι τὰ δύο «ταῦτα, 1) ἡ ἐπίσημος καὶ ὀριστικὴ διακήρυξις τῆς πραγματικῆς ἡδὴ ὑπαρχούσης ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ πάσης ξένης ἐξουσίας, καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς θέσιν (φυλαττομένης ἀπαρραχαράκτου τῆς ὁδογματικῆς ἐνότητος κατὰ τὰ παρὰ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος ἀνέκθεον πρεσβευόμενα) 2) ἡ σύστασις διαρκoῦς Συνόδου, διοριζομένης παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ θεωρουμένης ὡς Ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Ῥωσικῆς Ἐκκλησίας.»

» Ἄν δὲ καὶ ἡ ἀπὸ 15(27) Μαρτίου πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διορισθεῖσα ἐπιτροπή, καθὼς καὶ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐνέκρινεν ἡδὴ πρὸς ἐνταῦθα ἐκτεθέντα, ἔχει μὲν ὅλον τοῦτο σκοπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ κάμῃ κἀνὲν ὀριστικὸν κίνημα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὶν ζητήσῃ προηγουμένως καὶ πληροφορηθῇ πτὴν περὶ τῶν δύο τούτων προτάσεων ἀτομικὴν γνώμην τῶν μέντοι τοῦ Βασιλείου Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, ὡς προσερχόντων καὶ προϊσταμένων τοῦ Κλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκ-

κκλησίας· καὶ πρὸς τοῦτο μόνον ἀποβλέπει ἡ συγκάλεσις καὶ πρόσκλησις τῆς Σεδασμιότητός των.»

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ κατωτέρω ὑπογεγραμμένοι Μητροπολίται, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι, ἐπέστησαν εἰς αὐτὰ τὸν νοῦν ἐφ' ἱκανόν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ. τ. λ. Γραμματεὺς ἐπρόβαλεν εἰς τὴν ὁμηγυρίν, ὅτι δύναται νὰ σκεφθῇ ἐν ἀνέσει καὶ κατ' ἰδίαν· διότι ἡ γνώμη τῶν συγκροτούντων αὐτὴν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἐν καθαρώ καὶ ἀνεπηρέαστῳ συνειδήσει, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξῆλθον τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀπὸ τὸ δωμάτιον τῶν συνδιαλέξεων.

Προσκληθεῖσα μεθ' ἱκανόν ἡ Ἐπιτροπὴ παρὰ τῆς ὁμηγύρεως, ἐπανῆλθε καὶ ἔδωκε νέας περὶ τῶν προκειμένων ἀναπτύξεις, τὰς ἐποίησε ἐπρόκαλεσε ἡ ὁμηγυρία, ἥτις ἐπρόβαλε καὶ αὐθις νὰ συζητήσῃ κατ' ἰδίαν τὰς προτάσεις.

Ἐπ' αὐτῷ ἀνεχώρησεν αὐθις ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ ἐπανελθοῦσα μετὰ μακρόν, ἤκουσε παρὰ τῆς ὁμηγύρεως, ὅτι «ἡ ἐνδόμυχος »πεποιθήσις τῶν εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὰς γενομένας »προτάσεις» ἐπομένως ἐπιθυμοῦν ἐξ ὅλης καρδίας, πρῶτον νὰ »διακηρυχθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, νέν πνεύματι μὴ ἀναγνωρίζουσα ἄλλην κεφαλὴν, εἰμὴ τὸν ἀρχηγόν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εἶναι αὐτοκράτορ καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας, φυλαττομένης ἀπαραχαράκτου τῆς δογματικῆς ἐνότητος, κατὰ τὰ παρὰ πατρῶν τῶν ὀρθοδόξων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν ἀνέκαθεν πρεσβεούμενα· κατὰ δὲ τὸ εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον ἀνήκον διοικητικὸν τῆς Ἐκκλησίας μέρος, μὴ ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, γνωρίζει ἀρχηγόν τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος. Δεύτερον νὰ συστηθῇ διαρκὲς Σύνοδος συγκεριμένη ἀπὸ μόνους Ἀρχιερεῖς, καθισταμένη παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ θεωρουμένη ὡς Ὑπερτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή, διευθύνουσα τὰ τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας.»

Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, ἀναγνωσθὲν παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβούλου Κ. Σχινᾶ, καὶ ἐγκριθέν, ὑπεγράφη ὑπὸ πάν-

των τῶν παρευρεθέντων, καὶ διελύθη ἡ Συνεδρίασις περὶ τὴν τετάρτην ὥραν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 15 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Κορίνθου Κύριλλος. Ὁ Εὐρίπου Ἰακώβος. Ὁ Θηβῶν Παῖσιος. Ὁ Ὑδρας καὶ Αἰγίνης Γεράσιμος. Ὁ Ρέοντος Διονύσιος. Ὁ Λαρίσσης Κύριλλος, Τοποτηρ. Ωλένης. Ὁ Τζίας καὶ Θερμίων Νικόδημος. Ὁ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς, Ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρ. Ναυπλίας. Ὁ Ταλαντίου Νεόφυτος, Τοποτηρ. Ἀθηνῶν. Ὁ Ἀγκύρας Ἀγαθάγγελος. Ὁ πρῶν Σηλυβρίας Μακάριος. Ὁ Τριπόλεως Διονύσιος. Ὁ Καρυουπόλεως Κύριλλος. Ὁ Ἀρδαμερίων Ἰγνάτιος. Ὁ Ἐλαίας Παῖσιος, Ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρ. τῶν Μεσσηνιακῶν φρουρίων. Ὁ πρῶν Μετρῶν Μελέτιος, Ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρητὴς Ἀργους. Ὁ Ἡλίουπόλεως Ἀνθιμος. Ὁ Ρεθύμνης Ἰωαννίκιος. Ὁ Εὐδοκιάδος Γρηγόριος. Ὁ πρῶν Παραμυθείας Προκόπιος. Ὁ πρῶν Μενδενίτσας Ἰρηγόριος, Τοποτηρ. Σαλῶνων.

Διὰ τὸν ἅγιον πρῶν Μοσχονησίου Κ. Βαρθολομαῖον, ὁ Λαρίσσης Κύριλλος, ὡς ἔχων τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(Συνέχεια) Τῇ 16 Ἰουλίου, περὶ τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρίαν.

Εἰς τοὺς σήμερον ἐμφανισθέντας Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους ἐκοινοποιήθη παρομοίως καὶ ἀνεπύχθη κατ' ἑκτασιν ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεώς των, καὶ ἐπομένως ἀνεγνώσθη τὸ πρωτόκολλον τῆς χθεςινῆς συνεδριάσεως μεθ' ὃ ἐξεφράσθησαν ὅλοι ὁμοφώνως, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ πρωτοκόλλου εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος μετὰ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῶν πεποιθήσιν, καὶ μετὰ τὰς πρὸ πολλοῦ ἐκπεμπομένας ἐγκαρδίους εὐχὰς των. Ὅθεν καὶ συγκατατίθενται εἰς τὰ διαλαμβανόμενα, καὶ ἐπικυροῦν κατὰ πάντα τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον, προσθέτοντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφὰς των.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 16 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Ναυπάκτου καὶ Μεσολογγίου Πορφύριος, Ὁ Ἀθηνῶν

καὶ Λεβυαδίας Ἀνθίμος, Ὁ Τήνου Γαβριήλ, Ὁ Ἀνδούσης Ἰωσήφ, Ὁ Καρύστου Νεόφυτος, Ὁ Χαριουπόλεως Δανιήλ, Τοποτηρητὴς Λακεδαιμονίας, Ὁ Χίου Δανιήλ, Ὁ Μυρρινῆς Σωφρόνιος, Τοποτηρητὴς Σύρας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(Συνέχεια) Τῇ 21 Ἰουλίου 1833 περὶ τὰς 4 μετὰ μεσημέριαν.

Σήμερον τῇ 21 Ἰουλίου, παρόντων τῶν ὑπογεγραμμένων δύο Ἀρχιερέων καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη πρῶτον ἀναφορά πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν παρὰ τοῦ Μητροπολίτου Ἀνδρου καὶ Σύρας Κυρίου Διονυσίου, αἰτουμένου μὲν τὴν συγγνώμην τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐξ αἰτίας τῆς ὑγείας του δὲν ἤμπαρε νὰ μεταβῇ εἰς Ναύπλιον, βεβαιούντος δὲ, ὅτι εἶναι σύμφωνα εἰς πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ἅγιον κατὰ τοὺς ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας ἐγκρίνη ἡ ἐμνηγρις τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ ἡ Α. Μ. ἐπικυρώσῃ εἰς δόξαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκοινοποιήθη ἐπομένως καὶ ἀνεπύχθη κατ' ἑκτασιν εἰς τοὺς ἐμφανισθέντας ἁγίους Ἀρχιερεῖς ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεώς των, καὶ ἀνεγνώσθησαν τὰ πρωτόκολλα τῶν δύο προλαβουσῶν συνεδριάσεων, τῶν ὁποίων τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εὑρόντες οἱ εἰρημένοι κατὰ πάντα σύμφωνα μὲ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῶν πεποιθῆσιν, καὶ μὲ τὰς πρὸ πολλοῦ ἐκπεμπομένους ἐγκαρδίους εὐχὰς των, συγκατετέθησαν εἰς αὐτὰ καὶ ἐπεκύρωσαν κατὰ πάντα προσθέσαντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφὰς των.

Ἐν Ναυπλίῳ, 21 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Βρεσθένης Θεοδώρητος. Ὁ Ζαρνάτας Γαβριήλ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

(Συνέχεια) Τῇ 26 Ἰουλίου 1833 περὶ τὴν 1 μ. μ.

Εἰς τοὺς σήμερον ἐμφανισθέντας σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας ἐκοινοποιήθη παρομοίως καὶ ἀνεπύχθη κατ' ἑκτασιν ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεώς των, καὶ

ἐπομένως ἀνεγνώσθησαν τὰ πρωτόκολλα τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων μεθ' ὃ ἐξεφράσθησαν ὅλοι ὁμοφώνως ὅτι ἡ ἔννοια τῶν πρωτοκόλλων εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος μετὰ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῶν πεποίθησιν, καὶ μετὰ τὰς πρὸ πολλοῦ ἐκτετατομένης ἐγκαρδίας εὐχάς των ὅθεν καὶ συγκατατίθενται εἰς τὰ διαλαμβανόμενα, καὶ ἐπικυροῦν κατὰ πάντα τὰ εἰρημένα πρωτόκολλα, προσθέτοντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφὰς των.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 26 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Σίφνου Καλλίνικος, ὁ πρῶτος Βιζύης Ἰωάσαφ, ὁ πρῶτος Μπελιγραδίου Ἀνθιμος.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Β. Διάταγμα τῆς 25 Ἰουλίου 1833. Διορισμός τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας, ἀπεφασίσαντες νὰ διορίσωμεν καὶ διορίζομεν.

1. Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸν Μητροπολίτην Κορίνθου Κ. Κύριλλον.

2. Ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας τὸν Ὑπουργικὸν Σύμβουλον Κ. Κωνσταντῖνον Δ. Σχινᾶν

3. Συμβούλους, τὸν Μητροπολίτην Θηβῶν Κ. Παῖσιον, τὸν Μητροπολίτην Σαντορίνης Κ. Ζαχαρίαν, τὸν πρῶτον Μητροπολίτην Λαρίσης, Ἐκκλησιαστικὸν Τοποτηρητὴν Ἡλίδος, Κ. Κύριλλον, καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀνδρούσης Κ. Ἰωσήφ, καὶ

4. Γραμματέα, τὸν ἱερομόναχον Κ. Θεόκλ. Φαρμακίδην.

Τὸ ἐπιμίσθιον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Προέδρου προσδιορίζεται εἰς 3,000 Δραχμὰς κατ' ἔτος, τὸ τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐκάστου Συμβούλου, εἰς 2,400 Δραχ. Ὁ μισθὸς τοῦ Γραμματέως προσδιορίζεται εἰς 2,400 Δραχ. ἑτησίως· τῷ δίδεται δὲ καὶ ἐπιμίσθιον 600 Δραχ. Τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας θέλει πληρῶνεται ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας· τὸ δὲ ἐπιμίσθιον καὶ ὁ μισθὸς τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Συνόδου πρὸς τὸ παρὸν θέλει

χορηγηθῇ ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας· ἀλλὰ θέλει ἀποδοθῇ μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὸ διὰ τὰ Ἐκκλησιαστικά καὶ τὴν Δημόσιον Ἐκπαίδευσιν σχηματισθόσμενον Ταμεῖον.

Τέλος διορίζομεν ὡς πρῶτον συμπληρωτικὸν Σύμβουλον τὸν Ἐπίσκοπον Ἡλιουπόλεως Κ. Ἀνθιμον, καὶ ὡς δευτέρου συμπληρωτικὸν Σύμβουλον τὸν Ἐπίσκοπον Ταλαντίου Κ. Νεόφυτον.

Εἰς ἕκαστον τῶν Κυρίων τούτων θέλει γνωστοποιηθῇ ὁ διορισμὸς του, καὶ ἕκαστος θέλει προσκληθῇ ἀμέσως μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν του ν' ἀναλάβῃ τὴν σημαντικὴν ὑπερεσίαν του.

Β. Διάταγμα τῆς 15 αὐγούστου 1833. Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἱερᾶς συνόδου.

1. Κατὰ τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 9—12 τῆς διακηρύξεως ἀναφερομένας περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τῆς κυβερνήσεως τότε μόνον νὰ ζητῆται ὅταν πρόκειται νὰ ἐκδοθῶσι νέοι νόμοι, ἢ νέαι διατάξεις, ἢ ἄλλοι γενικοὶ περὶ ἐσωτερικῶν τῆς ἐκκλησίας ὑποθέσεων ὁρισμοί, μὴ ἐπιστηριζόμενοι εἰς ὑπάρχοντας νόμους καὶ διατάξεις.

2. Εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 9—12, τὸ ἐθεωρήθη τοῦ Β. ἐπιτρόπου ἀναπληρᾷ τὸν τόπον τῆς ἔγκρισεως, ἥτις τότε μόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητῆται, ὅταν ὁ ἐπίτροπος φρονῇ, ὅτι πρέπει ν' ἀρνηθῇ τὸ ἐθεωρήθη,

3. Τὸ ἐθεωρήθη τοῦ Β. ἐπιτρόπου πρέπει νὰ γράφηται εἰς τὸ σχέδιον, εἰς δὲ τὸ καθ' αὐτὸ ἔγγραφον μόνον νὰ ἀναφέρηται· εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ μνηολογῆται καὶ νὰ ὑπογράφηται κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον. Ὁ Β. ἐπίτροπος εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ὅρων, καὶ ἰδιαιτέρως ὅταν γράφῃ τὸ ἐθεωρήθη.

4. Κατὰ τὰς εἰς τὸ 14 ἄρθρον, ἀριθ. 1 καὶ 8, περιεχομένας περιπτώσεις, καὶ ὅταν κατὰ τὸν ἀριθ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πρόκειται περὶ ἀδείας διὰ χειροτανίαν ἱερέων ἢ διακόνων, ἡ ἔγκρισις τοῦ Β. ἐπιτρόπου ἀρκεῖ. — Κατὰ τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 14 ἀριθ. 3, 6 καὶ 7 περιεχομένας περιπτώσεις πρέπει νὰ λαμβάνηται ἡ ἔγκρισις τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. γραμματείας· κατὰ πᾶσιν ὅμως ἄλλην περίπτω-

σιν, καθὼς καὶ ὅταν ἀρνήται τὴν ἔγκρισιν ὁ Β. ἐπίτροπος ἢ ἡ γραμματεία, ἀνάγκη νὰ ζητῇται ἡ συγκατάθεσις τοῦ Βασιλέως.—Ἡ ἔγκρισις τίθεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ τῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως.—Ἡ ἔγκρισις πρέπει νὰ μνηολογῇται καὶ νὰ ὑπογράφηται κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον.

Β. Καθόσον ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῆς συνόδου, δίδεται ἡ ἐπικύρωσις.—α') Παρὰ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ὅταν πρόκειται λόγος περὶ ποινῆς ἀσημάντων σφαλμάτων περὶ τὴν πειθαρχίαν, π. χ. περὶ ἀπλῶν ἐπιπλήξεων, χρηματικῶν προστίμων κατωτέρων τῶν 50 δραχμῶν, ἢ περὶ σωματικοῦ περιορισμοῦ, διαρκούντος ὀλιγωτερον τῶν 3 ἡμερῶν.—β') Παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. γραμματείας, διὰ σημαντικωτέρας πειθαρχικὰς ποινάς, διὰ χρηματικὰ πρόστιμα 50—500 δραχ., διὰ σωματικὸν περιορισμὸν ἀπὸ 3 ἡμερῶν μέχρις 6 ἐβδομάδων, διὰ προσωρινὴν παύσιν τῶν χρεῶν, μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰς 6 ἐβδομάδας, δι' ἐκκλησιαστικὰ μὴ δημόσια ἐπιτίμια, καὶ τέλος—γ') Παρὰ τοῦ ἰδίου Βασιλέως, δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρας ποινάς, δηλ. διὰ παύσεις χρεῶν ὑπερβαίνουσας τὰς 6 ἐβδομάδας, διὰ καθαιρέσεις, ἐκπτώσεις τοῦ ὑπουργήματος, διὰ δημόσια ἐπιτίμια καὶ ἄλλας δημοσίας ποινάς, ἀναγομένας εἰς τὴν τιμὴν τοῦ τιμωρουμένου, δι' ἀφορισμούς, χρηματικὰ πρόστιμα, ὑπερβαίνοντα τὰς 500 δραχ. καὶ διὰ σωματικὸν περιορισμὸν ἐπέκεινα τῶν 6 ἐβδομάδων.

Γ. Ἡ ἐπικύρωσις δίδεται κατὰ τὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ 4 ἀρθροῦ προσδιορισθέντα τύπον.—Ἡ ἐκτέλεσις γίνεται, καθ' ὅλας τὰς ἀπλῶς ἐκκλησιαστικὰς ποινάς καὶ τὰ ἐπιτίμια, διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν· καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς, διὰ τοῦ ἀνήκοντος γομάρχου.—Τὰ χρηματικὰ πρόστιμα ἐμβαινοῦν εἰς τὸ συστήθησόμενον γενικὸν ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

Δ. Διατάξεις καὶ αἰτήσεις τῆς συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχάς δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. γραμματείας. Περὶ δὲ τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, θέλομεν ἐκδώσει ἐν καιρῷ ἀκριβεστέρους ὁρισμούς.

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

Τῆς 29 Ἰουνίου 1850 τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτήρος χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ πεντηκοστῶ, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνος Η' περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος Ἀμήν.

† Ὁ δεσπότης τῶν ἀπάντων καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ νυκτὶ, ᾗ παρεδίδετο, διατιθέμενος τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις τὴν καινὴν αὐτοῦ καὶ χαρκτηριστικὴν τῶν χριστιανῶν ἐντολήν, τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, «οὐ δύναται, ἔφη, τὸ κλημα καρπὸν φέρειν ἂν τοῦ, ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ.» Καὶ ἀντιλαμβανόμενος τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας, αὐτὸς πάλιν ὁ πάνσοφος διδάσκαλος ἡμῶν ἡρμήνευσε τρανῶς, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ ἀνιπελὸς ἡ ἀληθινή, εἰς ἣν ἐντέλλεται ἅπαντας ἡμᾶς μένειν. «Μείνατε ἐν ἐμοί.» Ἐντεῦθεν ἐν τῷ Χριστιανικῷ ὀρθοδόξῳ πληρώματι ἡ ὑμνουμένη ἐκείνη, καὶ τοσοῦτον φιλοτίμως σπουδαζομένη ὑπὸ τε τῶν θείων ἀποστόλων καὶ τῶν σεπτῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, καὶ καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς δεήσεσι τῶν πιστῶν θερμῶς ἐξαίτουμένη ΕΝΟΤΗΣ. «Μείνατε ἐν ἐμοί.» Εἰς γὰρ Κύριος, ᾧ λχτρούμεν· μία πίστις, ἡ παρελάβομεν, καὶ ἐν βάπτισμα, ὃ βεβαπτίσμεθα. Ταῦτά εἰσιν αἱ συνήθειαι τῆς μιᾶς ἀληθοῦς ποιμένης τοῦ ἀρχιποιμένου Χριστοῦ, ἥτοι τῆς μιᾶς ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ποιμαινομένης ὑπὸ πολυπληθῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, ἀγραυλούντων καὶ φυλασσόντων φυλακὰς ἐν τῇ νυκτὶ τοῦ πλάνου τούτου βίου, ἐπὶ μιᾷ ἐλπίδι, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθημεν ἅπαντες. Ἀλλ' ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ὥς ἄπασαν τὴν κτίσιν συνέχει ἐν θαυμασίᾳ ἀλληλουχίᾳ καὶ τάξει διέπουσα, οὕτω καὶ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, ἡμόδοκῃσε τῇ αὐτῇ ἁρμονίᾳ οἰκονομεῖσθαι καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, τὸ θέμενον τῶς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ὥσπερ διὰ τῆς τῶν θείων ἀποστόλων χειροθεσίας ἀνέδειξεν ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς πίστεως, τοὺς μὲν ἐπισκόπους, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους, τοὺς δὲ διδασκάλους. Οὕτω τὸ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ διὰ τῆς

ἀποφάσεως τῶν οἰκουμενικῶν ἀγίων συνόδων ἐκάνονισεν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τῆς ΕΝΟΤΗΤΟΣ τοὺς μὲν πατριάρχας, τοὺς δὲ ἀρχιεπισκόπους καὶ μητροπολίτας, τοὺς δὲ ἀρχιεπισβυτέρους καὶ ἀρχidiaκόνους κλπ. Οὗτοι δὲ πάντες, εἴτε ὁμότιμοι ἐν ἀδελφικῇ ὑπαλληλίᾳ, εἴτε ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις, ὡς «ἡγουμένοις», κατὰ τὴν διακονίαν ἣν ἕκαστος ἔλαχον, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τὴν αὐτὴν ἀποστολικὴν κατὰ τοὺς κανόνας χειροτονίαν, ὡς μέλη ὑπουργικὰ συναρμοσζοῦμενοι εἰς ἓν σῶμα Χριστοῦ, ὅπου γῆς ἂν ᾖσιν, ἓνα ναὸν ἅγιον καταρτίζουσι, καὶ συνδεόμενοι τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, καὶ κεχωρισμένοι καὶ ἀφρασηκότες δοκῶσι κατὰ τὰς τοῦ κοινωνικοῦ βίου χρείας τε καὶ περιπετείας τῶν πολιτευμάτων, ἀδιάστατοι καὶ ἀχώριστοι εἰσιν ἐν τῇ τῆς ἐκκλησίας ΕΝΟΤΗΤΙ. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ βάσει ἀνέκαθεν ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία, ἥτοι αἱ σεπταὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι, ὡς γε πρὸς τὴν τοῦ βιωτικοῦ πολιτεύματος καιρικὴν χρείαν ἀφορῶσαι, ἥ ἐχώρισαν ἢ συνῆψαν ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικὰς, καὶ ἢ ἄλλοις ὑπέταξαν, ἢ αὐτοκεφάλους ἀνέδειξαν αὐτάς, τῆς ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ κοινωνικῇ τάξει ἐνότητος ἀλωδῆτου διαμενούσης· ἐπεὶ τοίνυν καὶ τινες τῶν ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ, οἰκουμενικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγιώτατοι μητροπόλεις, καὶ ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ ἐπισκοπαὶ, αἱ ἀπαρτίζουσιν σήμερον τὸ θεόσωστον καὶ θεοστήρικτον βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, διὰ καιρικὰς περιπετείας, καὶ περ διατηροῦσαι τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι τὴν τὰς πίστεως ἐνότητα, ἀπελείφθησαν ὁμῶς ἐπὶ τινα καιρὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ κανονικῆς σχέσεώς τε καὶ συναφείας πρὸς τε τὴν ὀρθόδοξον αὐτῶν μητέρα. τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς ἤρτηντο· καὶ δὴ καὶ πρὸς πάσας τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. Ἡμεῖς, οἱ διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου πνεύματος συνελθόντες ἐν πλήρει συνόδῳ πρὸς καταρτισμὸν τῆς κανονικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἀκούσαντες, διὰ τῶν ἐπισήμων γραμμάτων τῶν ἐπισταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς ὑπουργείου τοῦ θεοσώστου κράτους τῆς Ἑλλάδος, τὴν τε περὶ τούτου αἴτησιν τοῦ ἐκεῖ σύμπαντος εὐλαβεστάτου κλήρου καὶ

τὴν συντρέχουσαν ἐπιθυμίαν παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι τέκνων ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων, συνιδόντες δὲ καὶ τὴν χρεῖαν τῆς κατ' ἐκείνο τὸ νεοσύστατον κράτος διακονίας τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας τῆς ἐνότητος, καὶ συσχεψάμενοι ὅπως ἢ τε ἁγία ἡμῶν πίστις διατηρηθῇ ἑσκαί ἀλώθῃτος, καὶ οἱ κανόνες τῶν θείων πατέρων ἀπαρabiάστοι καὶ ἀπαρασάλευτοι, ὥστε εἶναι πάντα ἡμᾶς ὡς ἐν τῇ αὐτῇ πίστει, οὕτω καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκονομίᾳ τῆς ἐνότητος, καὶ κλήματα ἀδιάσπαστα τῆς θείας ἀμπέλου, ὥρισαμεν, τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος, διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ τόμου, ἵνα ἡ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ὀρθόδοξος ἐκκλησία, ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος ἐκκλησία, τὸν Κύριον καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ὑπερτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν γνωρίζουσα σύνοδον διαρκῆ, συνισταμένην ἐξ ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ πρεσβεία τῆς χειροτονίας, πρόεδρον ἔχουσιν τὸν κατὰ καιρὸν ἱερώτατον μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ διοικοῦσαν τὰ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς καίοντας ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις καθισταμένην διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ τόμου τὴν ἱεράν ἐν Ἑλλάδι σύνοδον, ἐπιγινώσκομεν αὐτὴν, καὶ ἀνακηρύττομεν πνευματικὴν ἡμῶν ἀδελφὴν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ εὐσεβέσι καὶ ὀρθοδόξοις τέκνοις τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ἐπισυνιστῶμεν ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι «ἱερά σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»· δαψιλεύομεν δὲ αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα, τὰ τῇ ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρομαρτοῦντα, ἵνα τοῦ λοιποῦ μνημονεύηται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀρχιερέων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις ἱεουργούντων, τοῦ προέδρου αὐτῆς μνημονεύοντος πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, καὶ χορηγῇ τὰς πρὸς χειροτονίαν ἀρχιερέων ἀπαιτούμενας κανονικὰς ἐκδόσεις. Ἵνα δὲ ἡ κανονικὴ ΕΝΟΤΗΣ πρὸς τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλῃν ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους τοῦ

Χριστοῦ ἐκκλησίας διατηρῆται κατὰ τοὺς θελοὺς καὶ ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς καθολικῆς, ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ὁρεῖται ἡ ἱερὰ σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μνημονεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τοῦ τε κατὰ κειρὸν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν πατριάρχων κατὰ τάξιν, καθὼς καὶ πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, λαμβάνειν δὲ, ὅσας ἐν χρῆσιν καὶ τὸ ἅγιον μῦρον παρὰ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Κατὰ δὲ τὰς κανονικὰς καὶ πατροπαράδοτους διατυπώσεις, ὁ πρέσβης τῆς ἱερᾶς συνόδου ἀναγορευόμενος ὁρεῖται ἐπιστέλλειν τὰ ἀναγκαῖα συνοδικὰ γράμματα πρὸς τε τὸν οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συμπιπτουσιν ἐκκλησιαστικαῖς πράγμασι, τοῖς θεομένοις συσκέψεις καὶ συμπράξεις πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ἤρεσεν ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι ἱερὰ σύνοδος ἀναφέρεται πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἱερὰν σύνοδον· ὁ δὲ οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἁγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου παρέχῃ προθύμως τὴν ἐκυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακινῶν τὰ θέοντα πρὸς τὴν ἱερὰν σύνοδον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τα δὲ πρὸς τὴν ἐπωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀρροῶντα, οἷα φέρ' εἰπεῖν τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου, περὶ ἀποδοκιμασίας ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβαίνουσας τὸ περὶ αὐτὰς ἱεροῖς κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν συνόδων, καὶ τοῖς πατροπαράδοτοις ἔθιμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεσι τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτοῖς οὖν τοῖς ὅροις, αὕτη ἡ ἀρχῆθεν καλλιεγόμενος μήτηρ, ἡ ὡς ἄμπελος εὐθυνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τοῦ οἴκου Κυρίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία, ἐν ἁγίῳ πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη, ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ

σύνοδον ἀδελφὴν ἐν πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης ἀνά μέρος ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· ἔτι ἀναγνωρίζει πλήρη καὶ κυρίαν ἀποστολικήν, τὴν ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων γινομένην χειροτονίαν, ἣν ἔλαβον ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου, ἥ καὶ ἀπ' ἐτέρου ἀποστολικοῦ θρόνου, ἥ καὶ συνόδων αὐτοκεφάλων, τῶν ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ πληρώματι· ἔτι δὲ κατέχει πλήρη, κυρίαν καὶ ἀποστολικήν πᾶσαν χειροθεσίαν αὐτῶν, καὶ πᾶσαν ἱερὰν τελετὴν νομίμως τελουμένην, καὶ τοιαύτην ἀξιοῦ κατέχεσθαι καὶ παρὰ πάντων τῶν ὀρθοδόξων. Ταῦτα ὥρισεν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀρθόδοξος ἱερὰ σύνοδος, εὐχομένη ἀπλέτῳ πόθῳ καὶ διαπύρῳ ἀγάπῃ τῇ φίλῃ αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφῇ, στηριγμὸν ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῇ ἐνότητι, προκοπὴν ἐν ταῖς παραγγέλμασι τοῦ Κυρίου, καὶ ἄγρυπνον προσοχὴν εἰς τὴν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν τοῦ ποιμνίου, εἰς δὲ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπέστησε ποιμαίνειν, ὅπως ἂν εἴπωσι καὶ οἱ ἀντικείμενοι τῇ εὐσεβείᾳ «τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὥσπερ ὄρθρος, καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος, θάμβος ὡς τεταγμένη;» Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν, καὶ τὸ μεσότηχον τοῦ ρεγχοῦ λύσας, δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις πάντοτε, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ πρώτου καὶ μεγάλου ἄκρου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς πναρχάντου Αὐτοῦ μητρος, τῆς ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας, τοῦ τιμίῳ ἐνδόξῳ προφήτῳ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφύμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματορρέων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πετέρων ἡμῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀμὴν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰων. ἰουνίου κθ'.

† Ἀνθίμος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικός πατριάρχης ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ ἀποφθάνει· πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνος Α' ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ συναποφθάνει· πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ συναποφθάνει· πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ

συναποφαίνεται· πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ συναποφίνεται· πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ συναποφίνεται· Κύριλλος ἐλέω θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱεροσολύμων ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ συναποφίνεται· ὁ Καισαρείας Παῖσιος· ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος· ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος· ὁ Νικομηδείας Διονύσιος, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ σεβ. γέροντος ἁγίου Χαλκηδόνα κυρίου Ἱεροθέου· ὁ Δέρκων Νεόφυτος· ὁ πρόεδρος τοῦ Διδυμοτείχου Μελέτιος· ὁ Νεοκαισαρείας Λεόντιος· ὁ Κρήτης Χρύσανθος· ὁ Σερραῶν Ἰάκωβος· ὁ Βιζύης Γρηγόριος· ὁ Σωζοπόλεως Προκόπιος· ὁ πρῶην Μεσημερίας Σαμουήλ· ὁ Σταυρουπόλεως Κωνσταντῖνος.

Β. Διάταγμα τῆς 11 αὐγούστου 1850. Περί ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς.

Διὰ τὴν διατρανώσωμεν ἔτι μᾶλλον, καὶ καταστήσωμεν καὶ διὰ ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς λαμπροτέραν τὴν ἀξιουνημόνευτον πράξιν τῆς καὶ κανονικῶς γενομένης ἀναγνώρισεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐκκλησίας τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὶν ἢ ὁρισθῶσι καὶ νομοθετικῶς κατὰ τὴν προσεχῇ βουλευτικὴν σύνοδον τὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἀφορῶντα διὰ νέου καταστατικοῦ. Κατὰ πρότασιν τῆς ἱερᾶς συνόδου τοῦ βασιλείου, καὶ κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Τὴν 20 τοῦ παρόντος μηνὸς, ἡμέραν κυριακὴν, θέλει ἐπιτελεσθῇ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ καθ' ὅλας τὰς πρωτευούσας ἐκκλησίας τῶν ἐν τῷ Ἡμετέρῳ βασιλείῳ πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων, καὶ θέλει ψαλὴ δοξολογία πρὸς τὸν Ὑψιστον ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ τῆς κανονικῆς ἀναγνώρισεως πράξει, ὅπως αὕτη καταστῇ οὕτω πάνδημος καθ' ὅλον τὸ Ἡμέτερον κράτος.

Ἐγγραφον τοῦ Π. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν
Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῆς αἰσίας ταύτης εὐκαιρίας, καθ' ἣν ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, εὐλογοῦσα ἤδη τὸ αὐτόνομον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἐνστερνίζεται ταύτην κανονικῶς ὡς ἀδελφὴν περιάλαστον, χρέος ἡγήθημεν ἱερόν, ἵνα προσιμιάσωμεν τῶν πνευματικῶν σχέσεων τὴν ἐπανάληψιν, δι' ὑπομνήσεων φιλαδέλφων, ἀποτεινομένων ὅλως εἰς τὴν ἀκραιφνῆ συντήρησιν τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως.

Τοιοῦτον ἔγγραφον περικλείεται ὧδε ἀπειθυνόμενον πρὸς ἅπασαν τὴν κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος Ἱεραρχίαν καὶ τὰς λοιπὰς Ὁρθοδόξους κλάσεις, ὅπερ ἐπιθυμοῦντες νὰ κυκλοφορήσῃ ἐπιτυχῶς, συνιστῶμεν τὴν διάδοσιν τούτου τῇ προνοητικῇ ἐπιμελείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δραττόμεθα δὲ καὶ ταύτης τῆς ἀφορμῆς, ἵνα παραστήσωμεν, οἷου κατ' ὀφειλὴν ποιούμεθα λόγου ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας ἀπάντων γενικῶς τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσης ἡμῖν τέκνων περιποθήτων. Τῇ δὲ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀπονέμοντες ἀσπασμούς ἐγκαρδίους, ἐπικαλούμεθα ἐπ' αὐτῇ ἄνωθεν ἄφθονον ὄμβρον εἰρήνης καὶ χάριτος παρὰ Θεοῦ ἡμῶν Κυρίου Παντοκράτορος.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθίμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

Τῇ α' Ἰουλίου αἰων.

Ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως.

Ἄρ. Πρωτ. 7948.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου.

Ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων φροντίδων τοῦ Μεγαλειστάτου Βασιλέως ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ευημερίας τοῦ πιστοῦ λαοῦ Αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς εὐκλείας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, μία ὑπῆργε καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Θεοφρουρήτου Κράτους τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος διηνεκῆς μέριμνα. Ἐκ τῶν προσφιλεστέρων δὲ τῇ Α. Μ. Βασιλικῶν ἔργων θεωρῶν τὴν καὶ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἀναγνώρισιν τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τε τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ ὑπὸ πάσης ἄλλης αὐτοκεφάλου ὁμοδόξου Ἐκκλησίας, προσφόρου ἐδράξατο ἀφορμῆς, τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἀρτίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς πιστὸς διερμηνεὺς παντὸς τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος, ἐξέφρασεν εἰς τὴν Βασιλικὴν Κυβέρνησιν, τῇ 30 Μαΐου Τ. Ε. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17861 ἐπισήμου Συνοδικῆς πράξεως. Ὅθεν, τῇ Βασιλικῇ Αὐτοῦ ἐπινεύσει, διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας διευθυνομένης παρ' ἡμῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας ἀποστολῆς ἐκέισε τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Μισαὴλ Ἀποστολίδου, ἐγένετο αἰσίως ἡ τοῦ σπουδαιωτάτου τούτου ἔργου περαιώσις, ἣν κατ' εὐχὴν ἤδη συντελεσθεῖσαν, γνωστοποιοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀποστέλλοντες πρὸς αὐτὴν συγχρόνως, ἐγκλειστα ὧδε, τὰ ἐξῆς ἐν πρωτοτύπῳ ἔγγραφα.

Α') Τόμον Συνοδικὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης κατὰ μῆνα Ἰούνιον (τοῦ παρόντος ἔτους, γεγραμμένον ἐν μεμβράναις) δι' οὗ ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει κανονικῶς «τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος αὐτοκέφαλον καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον Ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι, ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης

» Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχουσιν πάσας τὰς προνομίας τῶν ἀρχηγῶν τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. »

Β') Ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου, « ὡς περιάγαστον Ἀδελφὴν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ». Ἐν τῇ ἐπιστολῇ δὲ ταύτῃ ἐπισυνάπτεται Πατριαρχικὸν Συνοδικὸν ἔγγραφον πρὸς ἅπασαν τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι Ὁρθοδόξους, καὶ

Γ') Συγχαρητήριον Ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου « ὡς ἐν Χριστῷ ἀδελφὴν. » Θέλομεν δὲ σπεύσει νὰ συνεννοηθῶμεν μεθ' ὑμῶν καὶ ἐτοιμάσωμεν σύμφωνα τοῖς παρ' ἡμῖν καθεστῶσι τοὺς πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενους νόμους. Ἀξιούμεν ἐν τοσούτῳ ἵνα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πέμψῃ μὲν πρὸς ἡμᾶς ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ὑπὸ τ' ἀνωτέρῳ Στοιχ. Β. καὶ Γ. ἐγγράφων, ἐπιστρέψῃ δὲ αὐτὸν τὸν ἐν μεμβράναις Συνοδικὸν Τόμον (ἂφ' οὗ κρατήσῃ τούτου ἀντίγραφον) ἵνα κατατεθῇ εἰς τὰ χαρτοφυλάκια τῆς Κυβερνήσεως.

Εὐχαριστοῦντες ὡς εἰκὸς, τῷ Κυρίῳ καὶ εὐγνωμονοῦντες ἀπείρως τῇ Α.Μ. τῷ Φιλοχρίστῳ ἡμῶν Βασιλεῖ ἐν ᾧ, καὶ δι' οὗ ἐξετελέσθη τὸ μέγα καὶ σπουδαιότατον ἔργον τῆς καὶ Κανονικῶς γενομένης ἀναγνώρισεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν κανονικῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καταπαύομεν ὧδε τὸν λόγον, συγχαίροντες ἐπὶ τούτοις ἅπασῃ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ παντὶ τῷ χριστεπωνύμῳ πληρώματι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΦΟΜΟΙΩΣΙΣ
ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 5 Φεβρ., 1865

Περὶ ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Πρὸς τοὺς ἐν Ἑπτανήσῳ Σ. Σ. Ἱεράρχας.

Σεβασμιώτατε!

Γινώσκει ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης, ὅτι τῇ πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ἐνώσει δύο, κεχωρισμένων πρότερον, ὀρθοδόξων καὶ ὁμοφύλων Κρατῶν, συμπαρομαρτεῖ χεῖροτε καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ· διότι εἰς τὸν ὁρατὸν τοῦτον κόσμον ἡ ἐν πᾶσιν ἁρμονία συγκρατεῖ ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα διὰ τῆς εἰς ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα συναρμολογίας τῶν πρώην, ἔνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων, διεστώτων.

Μετὰ τὴν ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς πολιτικῶς τε καὶ διοικητικῶς γενομένην ἐνωσιν τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους μετὰ τῆς εὐκλεῆς βασιλευμένης Ἑλλάδος, ἄμεσος εἶπετο νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ διοικητικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἐνωσις· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὴν ταύτης πραγματοποιήσιν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἡ ἐθνικὴ ἔκφρασις, αὕτη δὲ ἐξεδηλώθη πανδήμως διὰ τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἔθνους ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένων εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, διὰ τοῦτο, ὡς διαπεπιστευμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθῆκον ἔχω σπουδαιότατον νὰ προβῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἔθνους θεσμοθετηθέντων ἵνα, ἂν τράπον τὸ πρῶν Ἰόνιον Κράτος, χειράφετον γενόμενον ἀπὸ τῆς προστασίας τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἡνώθῃ εἰς ἐν σῶμα πολιτικὸν μετὰ τοῦ βασιλευμένου Ἑλληνικοῦ, εὕτω καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐκείνου χειραφετούμενα ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας ὑποτελῶσι τοῦ λοιποῦ μέρος συνολοκληρωτικὸν τῶν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἥτις, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Συντάγματος « ὑπάρχει ἀνασποσπᾶστος ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς μνησθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ « Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρхаλεύτως ὡς ἐλεῖναι τοὺς τε » Ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς Ἱε-

Ἑλληνικὴ ἐκκλησία

3

» ρὰς παραδόσεις, καὶ, ὡς αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἐν ἀπάσῃ
» τῇ Ἑλλάδι, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυ-
» ριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα.»

Ἄλλὰ, πρὶν ἢ διενεργήσω τὰ πρὸς ἐντελῇ περαιώσιν τοῦ
σπουδαιοτάτου ἔργου πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τελείας ἐνώσεως,
θεωρήσας ὅτι ἡ τῆς πρώτης Ἰονίου Ἐκκλησίας χειραφέτησις
ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ ἐγκάκωνος — μετὰ Συνοδικὴν δηλονότι
διάγνωσιν τῆς ἄχρι τοῦδε ἐκκλησιαστικῆς προσετώσεως αὐτῇ,
τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, λέγω, Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησίας — προθυμοῦμαι νὰ ἐπιστείλω τὸ παρὸν πρὸς τὴν
ὑμετέραν Σεβασμιότητα καὶ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς λαικαῖς νή-
σοις συναδέλφους αὐτῇ Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, πληρο-
φορῶν ἐν ταυτῷ ἀσμένως ὅτι, καθ' ἃς ἡ Βασιλικὴ Κυβέρ-
νησις ἔχει εἰδήσεις, οὐδαμῶς διστάζει περὶ τῆς τυπικῆς
χειραφετήσεως τῶν αὐτόθι ἐκκλησιαστικῶν, τῆς καὶ τῇ πολι-
τείας καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς ὀρθοδόξου Ἑλλάδος πάνυ ποθη-
τῆς. Ὅθεν, χαίρων ὅτι διὰ τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως γί-
νομαι παρ' ὑμῖν ὄργανον εἰς ἐκτέλεσιν πράξεως διασῆμου καὶ
τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διαφερούσης, προσ-
καλῶ μετὰ σέβας τὴν ὑμετέραν Πανιερότητα νὰ μοὶ δηλώσῃ
ἐπισήμως καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὴν πρὸς τοῦτο συ-
ναίνεσίν της, ὅπως θαρρούντως περαιώσω τὰ ἐπιχειρισθέντα,
ἀφοῦ συνεννοηθῶ μετὰ τῆς ἐνταῦθα ἐδρευούσης ἀνωτάτης Ἐκ-
κλησιαστικῆς Ἀρχῆς τοῦ Βασιλείου — τῆς Ἱερᾶς δηλονότι
Συνόδου — ἣς δυνάμει μέλη συγγάνουσι κατὰ τὸ Σύνταγμα
πάντες οἱ τῶν ἐκασταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀγιωτά-
των Ἐπισκοπῶν προϊστάμενοι Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι.

Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 15 Ἰουλίου 1866.

Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἐκκλησιαστικῆς ἀφομοιώσεως.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Νῦν ὅτε, κατὰ μὲν τὸν ΠΝ'. νόμον τοῦ Κράτους ἡ ἐν
τῷ Βασιλείῳ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων κει-
μένα ἐν γένει νομοθεσία λαμβάνει ἀπὸ τοῦ παρόντος μὴνός

ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις, κατὰ δὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἤδη καὶ ἐπισήμως κοινοποιηθεῖσαν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν πράξιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας οἱ ἐν Ἑπτανήσῳ Σ. Ἱεράρχαι ἀποτελοῦσι μέρος ὁλοκληρωτικὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς πνευματικῶς διοικουμένης ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου κατὰ τὸν ΣΑ' καταστατικὸν νόμον 9 Ἰουλίου 1852, ἐπάναιγκες ἔκριναν νὰ παρακλήσω αὐτὴν ἵνα, συναντιλαμβανομένη μοι, ἐκδώσῃ τὰς ἀνηκούσας πρὸς τοὺς ἐν ταῖς εἰρημέναις νήσοις Σ. Ἱεράρχαις διαταγὰς, δι' ὧν νὰ παραγγεληθῶσιν, ἕκαστος κατὰ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ, νὰ ἐνεργήσωσι μετὰ ζήλου καὶ ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν κατὰ τόπον Διοικητικῶν Ἀρχῶν, χειραγωγήσωσι τὰς εἰς αὐτοὺς ὑποκειμένους Μοναστηριακὰς Ἀρχὰς εἰς τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ μοναστηρίων καὶ τὴν μετ' ἀκριβοῦς ἐκτελέσιν καὶ πιστῇ τήρῃσιν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων Βασιλικοῦ Διατάγματος 28 Ἰουλίου 1858, καὶ οὕτω διὰ τῆς προθύμου συνεργείας καὶ συμπράξεώς των εἰσαχθῇ βαθμυδῶν οὐ μόνον εἰς ταύτην τὴν σπουδαιότατην ὑπηρεσίαν τῶν εὐαγῶν μονῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς ἐνδυναμωμένους ἢ τὰ μάλιστα καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν ἐνδιαφέρουσα τάξις. Τοῦτο δὲ τὸ καθήκον τό, πρῶτον νῦν, εἰς τοὺς μνησθέντας Σ. Ἀρχιερεῖς ἐπικείμενον, δὲν εἶναι μόνον Πνευματικόν, ἀλλ' ἔχει μαγίστην τὴν σχέσιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας ἐν γένει· διότι, ὅταν ὁ εὐσεβὴς λαὸς θεωρῇ ὅτι ἡ μὲν διοίκησις καὶ ἡ διαχείρισις τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας ἐνεργῇται ὑπὸ τῶν διαπεπιστευμένων αὐτὴν μετὰ οἰκονομίας καὶ φειδούς «ὡς τοῦ Θεοῦ ἐφορῶντος» κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν βιωτικῶν θορύβων μακρυνθέντες καὶ τὸν μονήρη βίον ἀσπατάμενοι, καὶ τῷ Θεῷ ὁλοσχερῶς ἀφροσύναντες ἑαυτοὺς, πολυτεύωνται κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου καὶ συμφώνως πρὸς τὴν κλήσιν καὶ τὴν Ἐπαγγελίαν αὐτῶν, τότε βεβαίως καὶ ἐκεῖνος ἐγείρεται εἰς μίμησιν τῶν ἀγαθῶν ἔργων· οἷον, τῆς εἰς τοὺς προεστώτας ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς, τῆς πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους τιμῆς, τῆς

φιλαδελφίας, τῆς φιλοξενίας, τῆς φιλεργίας, τῆς συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας, τῆς μεταδόσεως εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας, ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰς τὴν πρόθυμον ἐκτέλεσιν τοῦ Θεοῦ νόμου καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ θελημάτων.

Ταῦτα προοιμιαζάμενος ἐκθέτω, ὅτι εἰ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποῖου μοὶ διαπιστεύθη ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς, ἀπέστειλεν ἐκ τῆς 4 Δεκεμβρίου 1864 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10667 διαταγῆς του πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν μνησθέντων ἐν Ἑπτανήσῳ Σ. Ἱεραρχῶν καὶ πρὸς τὰς ἐκεῖ καθεσταμένους Διοικητικὰς Ἀρχάς, ἀντίτυπον τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν, εἰς ἀπλὴν γνῶσιν καὶ πληροφορίαν, ἀλλ' ὅμως ἀπέσχε νὰ προσέλθῃ εἰς περαιτέρω ἐξέτασιν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονῶν καὶ τῶν ἐν ἑκάστη μοναζόντων ἢ μοναζουσῶν, καὶ περὶ τῆς τάξεως εἰς ἡν ἑκάστη ἀνήκει—ἂν δηλονότι εἶναι ἀνδρῶα ἢ γυναικεῖα, καὶ ἂν ἡ ἐν αὐτῇ ἐνδιαίτησις εἶναι Κοινοβιακὴ ἢ ἰδιόρρυθμος, — τοῦτο μὲν ἵνα μὴ ἐξέτασις, πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, παράσχῃ ἀρρομὴν εἰς παρεξηγήσεις ἢ ἐπικρίσεις τοῦτο δέ, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς πράξεως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Διὰ τὸν αὐτὸν δ' ἐπίσης λόγον ἀπέσχε νὰ προσῇ εἰς ἐξέτασιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἄχρι τοῦδε διαχειρίσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος εὐαγῶν ἰδρυμάτων, περὶ ἧς μόλις προσφάτως ἐγνώσθη μοι ἐκ πληροφοριῶν, κατὰ μέρος ληφθεῖτων, ὅτι αὕτη ἐγένετο κατὰ κανόνας ἀντικειμένους ὅλως πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν ἐν γένει κείμενα, ἅτε οὐσα κατὰ τοὺς Ἰονίους νόμους ἀνατεθειμένη εἰς τὰ τέως ἐγγώρια Συμβούλια, ἥτοι τὰ Ἐπαρχιακὰ, ὑφ' ὧν διωρίζοντο ἐν ἑκάστη μονῇ οἱ μοναχοὶ διατρεφόμενοι καὶ μισθοδοτούμενοι ἀπὸ τῶν μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων, ὧν ἡ διαχείρισις ὑπῆρχε διαπεπιστευμένη εἰς ἕνα λογιστὴν καὶ εἰς ἕνα Εἰσπράκτορα, λαϊκοὺς ἀμφοτέρους.

Καὶ ἡ μὲν συλλογὴ τῶν διὰ τ' ἀνωθι πληροφοριῶν, ἀναγκαιοτάτων ἄλλως τε οὐσῶν εἰς τὰς μελλούσας σχέσεις τῶν μοναστηριακῶν Συμβουλίων πρὸς τὰς προεστῶσας Ἀρχάς Ἐκκλησιαστικὴν τε καὶ Κοσμικὴν, δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἀπὸ τοῦδε ὑπὸ τῆς ἐν ἑκάστη νήσῳ καθεσταμένης Διοικητικῆς

Ἀρχῆς τῇ συμπράξει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς· ὅ,τι δὲ κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ, τοῦτό ἐστὶ τὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν· καὶ εἰς τοῦτο παρακαλῶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ ἐφελεύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν Σ. Ἀρχιερέων.

Κατὰ τὸ Γ'. ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ αἱ ἐκλογὴ ἀρξεται διευθυνομένη ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία, διὰ μὲν τὰ Μοναστήρια, ἐν οἷς εἰσὶ πλείους τῶν εἰκοσι μοναχῶν, σύγκειται ἀπὸ πέντε μέλη, δηλονότι τὸν ὑπάρχοντα ἡγούμενον, δύο τοὺς ἔχοντας τὰ πρεσβεῖα, καὶ δύο τοὺς μεταξὺ τῶν μοναχῶν ἱκανωτέρους προσδιοριζομένους ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον· διὰ δὲ τὰ Μοναστήρια, ὅσα ἔχουσιν εἰκοσιν, ἢ ἐλάττους τῶν εἰκοσι μοναχῶν» κτλ. κτλ. Ἐπειτα ἐντεῦθεν, ὅτι εἰς τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον ἀνήκει νὰ διατάξῃ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐκλογῆς, προσέχων ἵνα ὁ προσδιορισμὸς τῶν δύο μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ᾖ ἀληθῶς ἐκ τῶν ἱκανωτέρων καὶ τιμωμένων ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα μοναχῶν καὶ μὴ διαταραχθῇ που· ἢ μεταξὺ συμμοναστῶν ἀπαιτουμένη ὁμόνοια ἐν πᾶσι καὶ εὐταξία.

Δέον προσέτι νὰ ἐφελεύσῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὴν προσοχὴν τῶν ἰδίων Σ. Ἱεραρχῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν Συμβούλων ἐν ταῖς μοναῖς ἐκείναις, ἐνθα κατὰ τὸ Β' ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ ἁρμόδιος Ἐπίσκοπος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καθιστᾷ τοιοῦτους, τοὺς μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἱκανωτέρους, τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθόσον ἡ εὐθύνη τῆς καλῆς ἢ κακῆς διαχειρίσεως τῶν τῆς μονῆς ἐκείνης ἐπιβαρύνει ἰδίως αὐτοὺς ἐκείνους· εἰς τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων ὁ νόμος ἀνέθηκε τὸν διορισμὸν.

Παρακαλῶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ν' ἀσχοληθῇ μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτουμένων διαταγῶν καὶ ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς ἐν Ἑπτανήσῳ Σ. Ἀρχιερεῖς, καὶ εὐσευσηθῇ νὰ μοι διαβιβάσῃ ἀντίγραφα αὐτῶν, ἵνα συγχρόνως εἰδοποιησῶ καὶ γὰρ τὰς ἁρμοδίους Διοικητικὰς Ἀρχάς.

Καταλύων δὲ ὥδε τὸν λόγον, προσθέτω, ὅτι ἅμα τῇ εἰς ἕκαστον Μοναστήριον ἐγκαθιδρύσει ἡγούμενον καὶ Συμβούλων, θέλει παραδοθῇ εἰς τούτους τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ συμπράξει τῶν

ἀρμοδίων ἐπὶ τόπου Ἀρχῶν Ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ κοσμητικῆς, ἅπαντα ἡ μοναστηριακὴ περιουσία, ἢ τε ἱερὰ δηλονότι καὶ ἡ κοινὴ ἀποσκευή, τὸ Κτηματολόγιον οἱ τίτλοι τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ τὰ δικαιοπάροχα ἔγγραφα, τὸ Μοναχολόγιον, καὶ τ' ἄλλα βιβλία καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸ Μοναστήριον εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς τροφίμα, κτλ. κτλ. διὰ πρωτοκόλλου τακτικοῦ, συνταχθησομένου εἰς τριπλοῦν πρωτόγραφον, ἵνα τὸ μὲν ἀποσταλῇ πρὸς ἡμᾶς, τὸ δὲ τηρῆται ἐν τοῖς χαρτοφυλακίοις τοῦ Μοναστηρίου καὶ τὸ τρίτον παρακατατεθῇ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἐγγραφοῦν Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 18 Ἰουλίου 1866.

Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐκκλησιαστικῆς ἀφομοιώσεως. Κοινοποιοῦνται τὰ Πατριαρχικὰ ἔγγραφα.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Νομάρχας καὶ Ἐπαρχοις.

Εἰς γυνᾶσιν ὑμῶν ἐγκλείομεν ὧδε ἀντίτυπα τῶν δύο Πατριαρχικῶν τε καὶ Συνοδικῶν ἐγγράφων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὧν τὸ μὲν εἶναι ἡ πρᾶξις, τὸ δὲ ἡ συνοδεύουσα ταύτην ἀπάντησις πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀμφότερα, πραγματευόμενα περὶ τῆς χειραφετήσεως τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, καὶ περὶ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς μετὰ τῆς αὐτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ὅμοια τούτων ἀντίτυπα ἀπέστειλεν ἤδη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας.

Ἀριθ. Πρωτ. 3446.

Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπιβεβαιῶσθι ὅτι ἐστίν.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου, ἐξελεγχθὲν ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κώδικος τῶν ἐπομνημάτων.

† ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῆς εὐταθείας τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν πρόνοιαν εἰς αἰεὶ ποιουμένη ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ὅσα κοινὴ Μήτηρ καὶ προστάτις ὑπέρμαχος, διαφόροις μὲν διαιτήσεσιν ἀναγκαίαις, καὶ τῷ καιρῷ καὶ ταῖς περιστάσεσι καταλλήλοις τὴν εὐκοσμίαν καὶ εὐρυθμίαν αὐταῖς ἐνεργάζεται, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰ παρ' ἑαυτῇ ἀπονέμειν προθύμως οὐκ ἀπαναίνεται, προνοίᾳ τε ἀξιοχρέω καὶ φιλοτιμίᾳ κεκινημένη, καὶ πάντα πρὸς οἰκοδομὴν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν, διαπράττουσα, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τῶν γὰρ κατὰ τὴν Ἰονικὴν Ἐπτανήσον ἁγιωτάτων ἐπαρχιῶν, ἧτοι τῆς Κερκύρας, τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Λευκάδος καὶ ἁγίας Μαύρας, τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κυθήρων καὶ τῶν ἐπισκοπῶν Ἰθάκης, ὑποκειμένης τῇ Μητροπόλει Κεφαλληνίας, καὶ Παξῶν τῇ τῆς Κερκύρας, ἀνεκαθεν ὑποτελουσῶν πνευματικῶς τῷ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ἐνεκα δὲ πολιτικῶν αἰτίων διαφόροις ὑποκυψασῶν περιστάσεσι καὶ μεταβολαῖς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν διοίκησιν, πρὸ χρόνων ἤτοι κατὰ τὸ αἰὼν'. Σωτήριον ἔτος, ὅτε καὶ ἐν παντελεῖ σχεδὸν χρεῖα καὶ στερήσαι ἀρχιερέων διέκειντο, πρόνοιᾳ ἐκκλησιαστικῇ καὶ εὐμενεῖ ἐπινεύσει τῆς τῆνικαῦτα τῷ Ἰόνιῳ Κράτει προστατευούσης μεγάλης Βρετανίας, ἀποκατέστη μὲν μορφωθείσα ὅσον ἐνῆν καὶ εἰσῆλθῃ ἐν ταῖς θεοσωστοῖς ταύταις ἐπαρχίαις εὐρυθμός τις ἐκκλησιαστικὴ κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν περιοδικὴν διαδοχὴν ἐξαρχίαν ἐνὸς τῶν τεσσάρων αὐτῶν Μητροπολιτῶν, χειροτονηθέντων τότε διὰ πατριαρχικῶν ἐκδόσεων τοῦ ἀοιδίμου ἐν Πατριαρχαίς κυροῦ Ἀνθίμου τοῦ Γ' οὗ καὶ γράμματι πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ ἐπικυρωτικῷ καὶ δικαιτητηρίῳ κατασφαλισθεῖσα ἡ διεξαγωγὴ καὶ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης διετέλει ἕκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν διενεργουμένη, φυλαττομένων τῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου προνομιῶν ἐν τῷ μνημοσύνῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, καὶ τῇ ἐκδότῃ ἀδείας πατριαρχικῆς ἐν χειροτονίαις νέων Ἀρχιερέων. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη, τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐνωθέντος τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ, καὶ πάντων τῶν ἐκείνου πολιτικῶν πραγμάτων πρὸς τοῦτο συναρμοσθέντων καὶ ἀρμοιωθέντων, ἡ τὰ

πνευματικὰ τοῦ θεοσώστου τούτου βασιλείου διέπουσα ἁγιω-
τάτῃ Ἱερᾷ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος (ἥ πρό τινων χρόνων διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ τό-
μου εἰς αὐτοκέφαλον ἐκκλησίαν ἀνεδείχθη ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς
τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας) ἀναγκαίαν κατιδούσα τὴν
τῶν εἰρημένων τῆς Ἑπτανήσου ἐπαρχιῶν μετ' αὐτῆς ἔνωσιν
καὶ συνάφειαν, ἀνήγγειλε τῇ ἡμῶν μετριότητι προκαθημένη
συνοδικῶς διὰ Σεβασμίου αὐτῆς Γράμματος, χρονολογουμένου
τῇ α' Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος αἰῶς Σωτηρίου ἔτους, ἐξαι-
τουμένη τὴν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπίνευσιν ἐπὶ τῷ με-
ταβιβασθῆναι τῇ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ ἅπερ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν
ἐκείνων ὁ καθ' ἡμᾶς ἁγιώτατος οἰκουμενικὸς θρόνος κέλτῃται
προνόμια, συνιστῶσα τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῆς συγκαταθέ-
σεως ἀπάσης τῆς ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου,
θεωρούσης, ὡς φρεῖν, ἀναγκαίαν καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐ-
τῆς μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐγγράφως αὕτη
ἀνεφέρθη πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ταῦτα, φανέν, προτειναμένης τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ
Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγιωτάτης Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ μετριό-
της ἡμῶν διασκεφαμένη μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἁγίας ἱερᾶς Συ-
νόδου, ἐπειδὴ κατείδομεν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνωσιν τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου πρὸς τὴν τῆς Ἑλλάδος εὐλογον
μὲν ἄλλως, καὶ ὡς εἰπεῖν φυσικὴν αὖσαν συνέπειαν τῆς ἐν
τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ἁρμοιωσέως, ὁμολογουμένως ἐνα-
παιτούσης καὶ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, κατ' οὐδὲν δὲ τὰ
πνευματικὰ ἐκείνης συμφέροντα παραβιάπτουσιν, ἡμέχρις ὑπο-
νοίας διακινδυνεύουσιν διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ὁμοφροσύνης, καὶ
τὴν τῶν ἱερῶν δογμάτων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Πίστεως ἀμ-
φοτέρων τῶν ἐκκλησιῶν ἐνότητά, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον συντελοῦ-
σαν αὐτῇ πρὸς εὐστάθειαν καὶ ἀκμαίαν κατάστασιν καὶ λαμ-
πρότητα τῇ προστασίᾳ κράτους ὁμοδόξου, ἔτι δὲ καὶ τὴν
συγκατάθεσιν τῆς Σεβασμίας αὐτῆς Ἱεραρχίας πληροφορηθέν-
τες συνάδουσιν, οὐδὲν ἤττον ἐκζητούσης τὴν ἔνωσιν, ὡς διεί-
ληπται· διὰ ταῦτα ἀπεδεξάμεθα κοινῇ Συνοδικῇ γνώμῃ τὴν
αἵτησιν καὶ ἀξίωσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἀγαπητῆς ἡμῶν ἀδελ-
φῆς ἁγιωτάτης Συνόδου, ὡς σύμφωνον τῇ ἀξιοχρέῳ ἐκκλη-

σιαστικῇ ἡμῶν μερίμνῃ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς γαληναίας καὶ εἰρηνικῆς αὐτῶν καταστάσεως, καὶ εὐχαρίστω συνεπινεύσει συναποφηνάμενοι τὴν χειραφέτησιν τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν ἀπὸ πάσης ἐξαρτήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἁγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον, ἀπενείμαμεν καὶ μετεβιβάσαμεν αὐτὰς τῇ κανονικῇ προστασίᾳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀφρομωώσαντες καὶ ἀναθέμενοι ὁλοσχερῶς τῇ Πνευματικῇ καὶ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ. Ἦν τινα καὶ ἐπικυροῦντες καὶ κρατύνοντες καὶ διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς καὶ Συνδικτικῆς ἡμῶν πράξεως, ἀποφαινόμεθα ἐν ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ὀριζόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα αἱ ἀνωτέρω ὀνομαστί ἀπαριθμηθεῖσαι ἁγιώτατοι ἐπαρχίαι τῆς Ἰονικῆς Ἐπτανήσου ὑπάρχωσι τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον καὶ λέγονται καὶ παρὰ πάντων γινώσκονται συνηνωμέναι καὶ συνημμέναι τῇ Ὁρθοδόξῳ αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέρος αὐτῆς ἀποτελοῦσαι ἀναπόσπαστον, ὑπαγόμεναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ προστασίαν τῆς ἁγιωτάτης Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναφερόμεναι, καὶ ἄμμεσον ἔχουσαι τὴν σχέσιν καὶ ἀναφορὰν ἐν πάσαις ταῖς ἐμπιπτούσαις πνευματικαῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσεσι, σὺν τῷ μνημοσύνῳ καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς Ἐσ' ᾧ καὶ ἡ παρούσα ἡμετέρα Πατριαρχικὴ καὶ Συνδικτικὴ πράξις κατέστρωται ὑπογραφείσα ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς διηνεκὴ ἔνδειξιν καὶ μόνιμον παράστασιν. (Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ ἔκτῳ κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐπινεμήσεως θ'.

† ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Ὁ Νικαίας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ, Ὁ Χαλκηδόνος ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, Ὁ Προύσης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ. Ὁ Πελαγονίας ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ, Ὁ Μεσημβρίας ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, Ὁ Βιθύνης ΠΑΙΣΙΟΣ, Ὁ Γάννου καὶ Χώρας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Ὁ Λήμνου

ΙΩΑΚΕΙΜ, Ὁ Καρυτζῆς ΝΕΟΦΥΤΟΣ, Ὁ Ἐλασσώνας
 ΙΓΝΑΤΙΟΣ, Ὁ Φαναρίου καὶ Φερσάλων ΝΕΟΦΥΤΟΣ, Ὁ
 Κώου ΚΥΡΙΑΛΟΣ.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς ὁ Πατριαρχικὸς Ἀρχι-
 γραμματεὺς Μέγας Χαρτοφύλαξ.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΦΘΟΝΙΔΗΣ.

Ἀριθ.-Πρωτ. 3446.

Ἀγιοτάτη Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
 ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητος ἀδελφὴ
 καὶ συλλειτουργὸς, τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀπο-
 νέμεμεν. Περισπούδαστον ἀδελφικὸν Αὐτῆς Γράμμα, σεση-
 μειωμένον τῇ α' τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου μηνὸς μετὰ πό-
 θου ἐχομισάμεθα, καὶ ἤσθημεν ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἐφετῆς
 ἡμῖν ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγείας. Ἀναγνωσθέντος δὲ συνοδικῶς εἰ-
 δομεν ἐξ αὐτοῦ, ὅτι μετὰ τὴν εὐδοκηθεῖσαν σὺν θεῷ ἔνωσιν
 τοῦ Ἰουνίου Κράτους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἡ
 Σεβασμία Αὐτῆς ἀγάπη πρέπουσαν καὶ ἀναγκαίαν κατιδούσα
 καὶ τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνου ἔνωσιν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας
 τῆς Ἑλλάδος ἀδελφικὴν προσάγει ἡμῖν ἀξίωσιν, ἵνα τὰ τῆς
 Ἐκκλησίας τοῦ ἐνωθέντος Κράτους μεταβιβάσθωσιν ἀπὸ τῆς
 δικαιοδοσίας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλη-
 σίας εἰς τὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
 ἐκδηλοῦσα συνάμα καὶ τὴν πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν ἀπάσης
 τῆς ἐκεῖ Σεβασμίας Ἱεραρχίας, ἀνενεχθείσης πρὸς αὐτὴν ἐγ-
 γράφως διὰ τοῦ ὑπουργείου. Ἀπαντῶντες τοίνυν διὰ τῆς
 παρούσης Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς πλη-
 ροφοροῦμεν τῇ Σεβασμίᾳ Αὐτῆς ἀγάπη, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ
 ταύτου ἀντικειμένου προκαλεσθεῖσα, ὡς εἰκός, Συνοδικὴ διά-
 σκεψις καὶ συζήτησις, καθ' ἣν ἤχθησαν εἰς μέσον καὶ ὅσα
 ἱστορικώτερον ἔλαβεν χώραν κατὰ καιροὺς ἐπὶ τῆς πνευματι-
 κῆς διοικήσεως καὶ καταστάσεως τῶν τῆς Ἐπτανήσου ἐπαρ-
 χιῶν, ἀπέληξε τελευταῖον εἰς τὴν εὐχάριστον παραδοχὴν τῆς
 ἀδελφικῆς Αὐτῆς αἰτήσεως καὶ ἀξιώσεως, διὰ τοὺς εὐλόγους
 καὶ ἰσχυροὺς λόγους τῆς τε καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐ-

τῶν πραγμάτων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν, ἐναπαιτουμένης ἀπομοιώσεως καὶ συναρμολογίας, καὶ τῆς ἐν Χριστῷ περὶ τὰ ἱερὰ δόγματα τῆς ἀνωμότητος ἡμῶν πίστεως ἐνότητος καὶ ὁμοφροσύνης ἀμφοτέρων τῶν ἐκκλησιῶν· ὥς ἐκ τούτων δὲ ἀριθ-
λου ὄντος, ὅτι ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνώσει, οὐδὲν ἦτον εἰμὴ καὶ μᾶλλον διατηρηθήσεται ἡ τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν πνευματικὴ εὐστάθεια καὶ λαμπρότης, δικαίως ἂν ὑποληφθεῖη θείας εὐδοκίας τὸ ἔργον, δικαιοῦν καὶ τῆς κοινῆς ταύτης πνευ-
ματικῆς Μητρὸς τὴν ἀξιοχρεῶν πρόνοιαν καὶ φιλοτιμίαν. Ἐρ' ὃ καὶ διὰ Πατριαρχικῆς ἡμῶν καὶ Συνοδικῆς πράξεως καταστρωθείσης καὶ συνυπογραφείσης Συνοδικῶς ἐν τῷ Ἐκ-
κλησιαστικῷ Κώδικι, χειραφέτους ἀναδείξαντες τὰς εἰρημέ-
νας ἐπαρχίας τῆς Ἑπτανήσου ἀπὸ τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ καθ' ἡμᾶς ὀγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀπενείμαμεν καὶ ἀφω-
σιώσαμεν αὐτὰς τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμίας ἀγάπης, ἥ τινι καὶ διαπέμπομεν ἡδὴ ἀντίγραφον ἐπίσημον τῆς συνοδικῆς ἐπικυρωτικῆς πράξεως, εὐχόμενοι ἐκ βαθέων
ὡχῆς ὅπως ἡ Θεία συνάρσει προαχθεῖσα ἐνώσις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς αὐτοκεφάλου Ὁρθοδό-
ξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἴη αἰσία καὶ πνευματικῆς καρ-
ποφορίας ἐπίφορος διὰ τῆς ἀγρύπνου προστασίας καὶ τοῦ ἐνθέου ζήλου τῆς Ὑμετέρας Σεβασμίας ἀγάπης, ἥτις φρον-
τίζει πάντως διακοινῶσαι ταῦτα ἀρμοδίως καὶ τοῖς ἐν Χρι-
στῷ ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς τοῖς ἐκείσε ἀρχιερατεύουσιν. Εἰεν δὲ τὰ θεοφελῆ αὐτῆς ἔτη θεόθεν ὅτι πλεῖστα, ὑμεινά,
πανεὐθυμα καὶ σωτηριωδέστατα. (αὐξ' Τουλίου ζ').

Τῆς λίαν περισπουδάστου ἡμῖν Ὑμετέρας Πανιερότητας ἀγαπητῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ πρόθυμος.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, Ὁ Νικαίας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ, Ὁ Χαλκηδόνος ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, Ὁ Προύσης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ, Ὁ Πελαγονείας ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ, Ὁ Μεσημβρίας ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, Ὁ Βιδύνης ΠΑ·Ι·ΣΙΟΣ, Ὁ Γά-
νου καὶ Χώρας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Ὁ Λήμνου ΙΩΑΚΕΙΜ, Ὁ Κορυζῆς ΝΕΟΦΥΤΟΣ, Ὁ Ἐλασσώνος ΙΓΝΑΤΙΟΣ. Ὁ Φα-
ναρίου καὶ Φαρσάλων ΝΕΟΦΥΤΟΣ, Ὁ Κώου ΚΥΡΙΑΛΟΣ.

Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 6 Αὐγ. 1866.

Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Νομοθεσίας.

Μετά τήν, θεῖα συνάρσει, Κανονικῶς ἀποτελεσθεῖσαν ἐνω-
σιν καὶ συνάφειαν τῆς τέως ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐκκλησίας μετὰ
τῆς Αὐτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπό-
μενόν ἐστι ἵνα εἰσαχθῇ πλήρης παρ' ὑμῖν καὶ ἡ περὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει πραγμάτων ἰσχύουσα νομοθεσία
τοῦ Κράτους.

Ὅθεν, εὐχάριστον ἐκπληροῦντες καθήκον, ἐφελκόμεν τῇ
προσοχῇ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐπὶ τοῦ προκειμέ-
νου, πολλὴν ἔχοντος τὴν σπουδαιότητα ὡς πρὸς τὰς σχέσεις
ὑμῶν, οὐ μόνον μετὰ τῆς ἀμέσως προϋσταμένης ὑμῖν κατὰ τὴν
πνευματικὰ — καθὼ ἀνωτάτης ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησια-
στικῆς Ἀρχῆς, τῆς Ἱερᾶς λέγομεν Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ἐπὶ τόπου καθεσταμένων
Κυβερνητικῶν Ἀρχῶν.

Τῶν περὶ τοῦ προκειμένου Νόμων, Διαταγμάτων, Ἐγκυ-
κλίων καὶ ὁδηγίων τῶν ἐν τῇ ἐπισήμῳ Ἐφημερίδι τῆς Κυ-
βερνήσεως ἐγκαίρως κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν δεδημοσιευμέ-
νων, ἐγένοντο κατόπιν, καὶ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως, ἐξε-
δόθησαν εἰς ἰδιαίτερα τεύχη — πρὸς εὐχερῆ χρῆσιν καὶ ἀκριβή-
την γνῶσιν καὶ τήρησιν τῶν καθηκόντων πάσης Ἀρχῆς Ἐκκλη-
σιαστικῆς τε καὶ Πολιτικῆς — δύο Συλλογαί· ἡ μὲν, ἐν ἔτει
1859, ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείῳ Τμηματάρχου
Κ. Ἀνδρέου Ζ. Μάμουκα, ἀφορῶσα ἰδίᾳ τὰ «περὶ τῆς διοι-
κήσεως τῶν μοναστηρίων καὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περι-
ουσίας αὐτῶν,» ὑπὸ τὸν τίτλον τὰ Μοναστηριακά· ἡ δέ, ἐν ἔτει
1860, ὑπὸ τοῦ ἕως ἄρτι ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ Γραμματέως
Α' τάξεως Ε. Πέτρου Ι. Κλάδου, περιλαμβάνουσα τὰ Ἐκ-
κλησιαστικά καὶ Ἐκπαιδευτικά. Ἀμφότεραι δὲ αὐταὶ αἱ συλ-
λογαὶ ἀποτελοῦσιν ἐν ὅλῳ τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης
ἐκδεδωμένων ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ χρησιμεύουσιν οἷόν τι
Συνέκδημος εἰς πάντα τὸν βουλούμενον ν' ἀρυσθῇ αἰανδὴ ποτὶ
πληροφορίαν ἢ ὁδηγίαν εἰς ἐκτέλεσιν διατάξεων ἀφορωσῶν τὰ

τε Μοναστηριακὰς καὶ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἐν γένει ὑποθέσεις.

Ταῦτα διὰ τῆς παρούσης πρὸς τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐπιστέλλοντες, θεωροῦμεν ἐπ' ἀναγκῆς, χάριν εὐκολίας νὰ σημειώσωμεν ὧδε κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα, προσημειοῦντες καὶ τὴν σελίδωσιν ἐνθα εὐρίσκεται καθέν. Διαστέλλομεν δὲ διὰ μὲν τοῦ Μ. στοιχείου τὸ τῶν Μοναστηριακῶν, διὰ δὲ τῶν Ε. Ε. τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Ἐκπαιδευτικῶν τεύχος, καὶ ἐφεξῆς.

α) Τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἰδιορρύθμους ἐκποιεῖν, ἢ ἐκδιδόναι εἰς πόλυετῇ μίσθωσιν μοναστηριακὸν κτῆμα.

Διάταγμα, 15 Μαΐου 1829 (Μ. 40 καὶ ἐπόμε).

β) Τὸ περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Μοναστηρίων, 25 Σεπτεμβρίου 1833 (Μ. 77—79 καὶ Ε. Ε. 24—25).

γ) Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς περιουσίας Μοναχῶν προφάσει ἁγιασμοῦ τῶν χριστιανῶν ἐγκύκλιος, 4 Ἰανουαρίου 1834 (Μ. 87—90).

δ) Ἡ περὶ τῆς ἰδιαίτερας περιουσίας τῶν Μοναχῶν Συνοδικὴ ἐγκύκλιος, 14 Φεβρουαρίου 1834 (Μ. 108—111).

ε) Τὸ περὶ Γυναικείων Μοναστηρίων Διάταγμα, 25 Φεβρουαρίου 1834 ᾧ προσαρτᾶται καὶ τὸ μετὰ ταῦτα ἐκδοθὲν τῇ 30 Νοεμβρίου 1845 καὶ τροπολογαῶν διατάξεις ἄρθρων τινῶν τοῦ προτέρου (Μ. 122—125).

ς) Τὸ περὶ ἰδιοκτητῶν Μοναστηρίων καὶ Ἐκκλησιῶν 26 Ἀπριλίου 1834 (Μ. 149—150 ἐν ὑποσημειώσει καὶ Ε. Ε. 31).

ζ) Τὸ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐν διαλυθείσι μοναστηρίοις μοναχῶν, καὶ ἰδίως περὶ μοναχῶν ἐν γένει 4 Δεκεμβρίου 1834 (Μ. 83—87).

η) Τὸ περὶ τῆς μὴ ἐνοικίσεως στρατιωτῶν ἐντὸς ἱερῶν ναῶν 8 Δεκεμβρίου 1834 (Ε. Ε. 36).

θ) Αἱ περὶ τῶν Μοναστηρικῶν σφραγίδων διατάξεις 9 Φεβρουαρίου 1835 (Μ. 23—26).

ι) Τὸ περὶ τῶν ναῶν τῶν διαλυθέντων Μονηδρίων Διάταγμα, 24 Ἀπριλίου 1835 (Ε. Ε. 37).

ια) Τὸ περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς κατὰ τὰς κηδεύας κωδωνοκρουσίας 20 Ἰουλίου 1835 (Ε. Ε. 39).

ιβ) Τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ἀγορῶν καὶ περὶ τοῦ κλεισίματος τῶν ἐργαστηρίων ἐν ταῖς ἐορτασίμοις ἡμέραις 24 Ὀκτωβρίου 1835 (E. E. 40).

ιγ) Αἱ περὶ τῆς περιουσίας τῶν ἀποβιούντων μοναχῶν κείμεναι διατάξεις ἐκ τῆς 28 Ἀπριλίου 1836 καὶ μετὰ ταῦτα (M. 112—122).

ιδ) Τὸ περὶ ἡρειπωμένων Ἐκκλησιῶν Μοναστηριακῶν, ἐνοριακῶν ἢ κτητορικῶν Διάταγμα 20 Μαΐου 1836 (E. E. 52—54).

ιε) Τὸ περὶ χρήσεως τῶν οἰκοδομῶν τῶν διαλυθέντων μονηδρίων 12 Ἰουνίου 1836 (E. E. 54).

ις) Τὸ περὶ τῶν δοτέων εἰς τοὺς ἐπὶ ὀροδοσίᾳ προσκαλουμένους ἱερεῖς δικαιωμάτων πορείας καὶ διατριβῆς 18 Ἰουλίου 1836 (E. E. 55).

ιζ) Τὸ περὶ ἐξόδων τῶν Συνοδικῶν Ἐξάρχων, 10 Νοεμβρίου 1836 (E. E. 55—56).

ιη) Τὸ περὶ τοῦ σχήματος τοῦ χάρτου εἰς τὴν μετὰ τῶν Ἀρχῶν ἀλληλογραφίαν 11 Δεκεμβρίου 1836 (E. E. 58).

ιθ) Τὸ περὶ τῆς καθιερώσεως τῆς 25 Μαρτίου ὡς ἡμέρας Ἑθνικῆς Ἑορτῆς 15 Μαρτίου 1838 (E. E. 63—64).

κ) Ἡ περὶ εὐταξίας τῶν Μοναχῶν τῆς ἀποχωρήσεως αὐτῶν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τῆς διαμονῆς αὐτῶν εἰς τὰς μονὰς τῆς μετανόας τῶν Συνοδικῆ ἐγκύκλιος, 28 Νοεμβρίου 1842 (M. 94—96).

κα) Τὸ περὶ τῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα ἐργασίμων ὥρῶν εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα 4 Ἀπριλίου 1843 (E. E. 72).

κβ) Τὸ περὶ μεταβιβάσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Εἰσπραξιμάτων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον 29 Ἀπριλίου 1843 (E. E. 72—74).

κγ) Ὁ περὶ τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Πατριαρχικὸς καὶ Συνοδικὸς Τόμος 29 Ἰουνίου 1850 (E. E. 96—102).

κδ) Ὁ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων Σ'. νόμος 9 Ἰουλίου 1852 (M. 126—136 καὶ E. E. (145—152).

κε) Ὁ καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ΣΑ', νόμος 9 Ἰουλίου 1852 (M. 136—147 καὶ E. E. 110—118).

κς) Τὸ περὶ συγκροτήσεως τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων Διάταγμα 24 Σεπτεμβρίου 1852 (E. E. 133).

κζ) Τὸ περὶ ἀναπληρώσεως μέλους ἡ μελῶν Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου 24 Ἀπριλίου 1856 (E. E. 158—159).

κη) Τὸ περὶ διακρίσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία 8 Ἰουνίου 1856 (E. E. 160—166).

κθ) Τὸ περὶ διακριτικοῦ σημείου τῶν Ἀρχιερέων, 15 Ἰουνίου 1856 (E. E. 166—167).

λ) Ὁ περὶ Ἱερατικῶν σχολείων Νόμος ΤΞΖ', 27 Σεπτεμβρίου 1856 (E. E. 173—175).

λα) Τὸ περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱεροῦσθαι Διάταγμα 18 Ὀκτωβρίου 1856 (E. E. 176—177).

λβ) Τὸ περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν Ἱερατικῶν σχολείων 27 Ὀκτωβρίου 1856 (E. E. 178—184).

λγ) Τὸ περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐν ταῖς μοναῖς καθισταμένων Συμβουλίων 12 Φεβρουαρίου 1857 (M. 32—33).

λδ) Τὸ περὶ τῶν χρεῶν τῶν Ἱεροκλήρων, καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς Συνοδικαὶ ὁδηγίαι 26 Ἰουνίου 1858 (E. E. 220—223).

λε) Τὸ περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων 28 Ἰουλίου 1858 καὶ αἱ διὰ τὴν ἐκτέλεσίν του ὑπουργικαὶ ὁδηγίαι (M. α—ρῆ καὶ 1—16 καὶ ἐπόμε. καὶ E. E. 223—236).

Παρακτὸς τῶν ἄνωθι, ἅτινα προχείρως κεῖνται ἐν ταῖς μνημονευθείσαις δυσὶ Συλλογαῖς, ὑπάρχουσι δεδημοσιευμένα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐν μὲν τῷ ἀριθ. 64 τοῦ ἔτους 1861 ὁ περὶ μικτῶν γάμων Χις' Νόμος τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1861, ἐν δὲ τῷ ἀριθ. 5 τοῦ ἔτους 1864 τὸ «περὶ ἀδείας ἀποδημίας Κληρικῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν» Βασιλικὸν Διάταγμα 12 Ἰανουαρίου 1864.

Ὡς καταλύοντες τὸν λόγον, παρκαλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα, ἵνα, συμμορφουμένη πρὸς τὰ ἐν γένει κείμενα, τὰς μὲν ὑποθέσεις τὰς ἀναγομένας εἰς τὰ καθ' αὐτὰ

Πνευματικὰ ἐνεργῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς ἀρμοδιότητι, ἥ ἂν ὑπερβαίνωσι τὴν ἀρμοδιότητά της ταύτην, τὰς παραπέμπῃ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον· τὰς δὲ ἀναγομένας εἰς τὰ κοσμικὰ διευθύνῃ πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην (ἢ Ἐπαρχον) καὶ συνεννοῇται μετ' αὐτοῦ ὅπως οὗτος, εἰ μὲν τὸ προκείμενον εἶναι τῆς ἀρμοδιότητός του, ἐνεργῇ τὸ οἰκεῖον καθήκον· εἰ δὲ διαφεύγῃ τὴν ἀρμοδιότητά του ὑποβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 6 Αὐγούστου 1866.
Περὶ τῆς ἐν Ἐπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων κανονισμοῦ.

Πέμπω πρὸς ὑμᾶς ἔγκλειστον ὧδε ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4862 ἐγγράφου ὅπερ διεύθυνα τῇ 15 τοῦ παρελθόντος μηνός Ἰουλίου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὡς ἀρμοδίαν νὰ ἐκδώσῃ πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς Σ. Ἀρχιερεῖς τὰς ἀνηκύσας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς διὰ τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ ἐκάστου ὑφισταμένων μοναστηρίων καὶ τὴν μετ' ἀκριβείας ἐκτέλῃσιν καὶ πιστὴν τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ τῶν μοναστηρίων Βασιλικοῦ Διατάγματος 28 Ἰουλίου 1858.

Ἐπειδὴ δὲ τῆς μὲν Ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀρμοδιότης δὲν ἐκτείνεται πέραν τῶν καθαυτῶ Πνευματικῶν καὶ περὶ τούτου ἰδίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέδωκεν ἡδὴ, ἥ ἐκδίδει συγχρόνως τῇ παρούσῃ, τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας.—Πᾶν δ' ὅ,τι δὲν εἶναι καθαρῶς πνευματικόν, τοῦτο ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἐνεργούσης ἥτοι ἀπ' εὐθείας, ἥ ἐν ταῖς ὑπὸ τῶν νόμων ὀριζομέναις περιστάσεσιν, μετὰ συνεννόησιν καὶ σύμπραξιν αὐτῆς τε καὶ τῆς Ἐπιτοπίου ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, διὰ τοῦτο σὰς προσκαλῶ ἵνα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ μνημονευθὲν ἀπερὶ τῆς διοικήσεως τῶν Μοναστηρίων καὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν Ὅργανικόν Διατάγμα καὶ τὰς διὰ τὴν ἐκτέλῃσιν αὐτοῦ Ὑπουργικὰς ὁδηγίας 4 Μαρτίου 1859—ὧν τὸ μὲν ἐδημοσιεύθη ἐγκαίρως διὰ τοῦ ἀριθ. 42 τῆς α' Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1858 ἔτους, σελίδι 273—274, αἱ δὲ ἐδημοσιεύθησαν ἐπίσης ἐν Πα-

ραρτήματι τοῦ ἀριθ. 44 τῆς αὐτῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1859
 ἔτους· ἀμφοτέρᾳ δέ, μετὰ τῶν σχετικῶν νόμων καὶ διαταγ-
 μάτων, καὶ ἐγκυκλίων καὶ ὁδηγιῶν Συνοδικῶν τε καὶ Ὑπουρ-
 γικῶν, τυπωθέντα ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει εἰς πρόχειρον χρῆ-
 σιν τῶν Διοικητικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, κειν-
 ται ἤδη ὑπ' ὄψιν ἐκάστης αὐτῶν.— συνεννοηθῆτε, ἅμα τῇ
 λήψει τῆς παρούσης, μετὰ τοῦ αὐτόθι Σεβασμιωτάτου Ἱε-
 ράρχου καὶ προεβήτε ἐκ συμφώνου εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν
 γένει διατεταγμένων καὶ κεκανονισμένων (ἀπέχοντες ὁμῶς
 ὑμεῖς πάσης ἐπεμβάσεως ἀμέσου ἢ ἐμμέσου εἰς τὰ ἀφορῶντα
 τὴν καθαρῶς πνευματικὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἀρχιερέως) καὶ
 ἀναφέρετέ μοι ἐν καιρῷ.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἄχρι τοῦδε διαχειρίσεως
 τῶν αὐτόθι εὐαγῶν ἰδρυμάτων στεροῦμαι ἐπιστήμων πληρο-
 φориῶν, ἐκ δὲ τῶν κατὰ μέρος ληφθεισῶν μαθητῶν, ὅτι ἡ διοί-
 κησις αὐτῶν ἐν γένει ὑπῆρχε κατὰ τοὺς νόμους τῆς πρώτης
 Ἰουίου Πολιτείας ἀνατεθειμένη εἰς τὰ τέως ἐγγχώρια Συμ-
 βούλια, ἥτοι τὰ Ἐπαρχιακά, τὰ ὁποῖα διώριζον τοὺς ἐν ἐκά-
 στῳ μονηδρίῳ ἐγκαταδιοῦντας μοναχοὺς, διατρεφομένους καὶ
 μισθοδοτούμενους ἐκ τῶν μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων, ὧν ἡ
 διαχείρισις ἦτο διαπεπιστευμένη εἰς ἓνα λογιστὴν καὶ εἰς
 ἓνα εἰσπράκτορα, διὰ τοῦτο, ἂν αὕτη ἡ ἐκ μέρους περιελ-
 θούσα εἰς ἐμὲ εἰδήσις εἴν' ἀκριβὲς, ἐπάναγκες ὑπάρχει ἵνα,
 ἅμα μετὰ τὴν κατὰ τὸν Κανονισμόν γεννησομένην ἐκλογὴν
 Ἡγουμένου καὶ Συμβούλων, καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν μοναστη-
 ρικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν διοίκησιν τῶν τῆς Μονῆς, ἡ ὑπὸ
 λαϊκῶν προσώπων διαχείρισις τῶν μοναστηριακῶν πραγμά-
 των παύσῃ παραχρῆμα. Ἐπιτροπὴ δὲ τριμελὲς, συνισταμένη
 ἐξ ὑμῶν, ἐκ τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἱεράρχου καὶ ἐκ τοῦ Δημάρ-
 χου τοῦ δήμου ἐν ᾧ κεῖται ἡ Μονὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξε-
 λέγξεως τῆς διαχειρίσεως τῶν ἄχρι τοῦδε ὑπολόγων, τῆς
 ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα νὰ υποβληθῇ, τάχιον ὅσον, εἰς ἡμᾶς.
 Διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης περιττὸν ἠγοῦμαι
 νὰ κάμω ἰδικὸν διορισμὸν ἐπ' ὀνόματι ὑμῶν καὶ τοῦ ἀρμο-
 δίου Ἀρχιερέως, διότι κατὰ τὰ ἐν γένει κείμενα ἀμφοτέροι
 καθήκον ἔχετε νὰ ἐξελέγχετε οὐ μόνον τοὺς προϋπολογισμοὺς

ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς μοναστηριακῆς διαχειρίσεως· εἰς δὲ τὸν ἀρμόδιον Δήμαρχον ὑμεῖς θέλετε· ἐκδώσει τὴν ἀνήκουσαν πρόσκλησιν ἐξ ὀνόματος καὶ κατὰ παραγγελίαν ἡμῶν.

Ὡδὲ τὸν λόγον καταλύοντες, προσθέτομεν ὅτι, ἅμα τῇ εἰς ἕκαστον μοναστήριον ἐγκαθιδρύσει ἡγουμένου καὶ Συμβούλων, θέλουσι παραδοθῇ εἰς τοὺτους διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου ἅπανα ἡ μοναστηριακὴ περιουσία, δηλονότι ἢ τε ἱερὰ καὶ ἡ κοινὴ ἀποσκευή, τὸ ἱερωματολόγιον, οἱ τίτλοι τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὰ δικαιοπάροχα ἔγγραφα, τὸ Μοναχολόγιον καὶ τ' ἄλλα βιβλία, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸ Μοναστήριον εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς τροφίμα κτλ. Τοῦ Πρωτοκόλλου τούτου θέλουσι γένει τρία Πρωτόγραφα, ἱ.α τὸ μὲν ἀποσταλῇ πρὸς ἡμᾶς, τὸ δὲ τηρῆται ἐν τοῖς χαρτοφυλακείοις τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τὸ τρίτον παρακατατεθῇ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἐγκίνησις Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 9 Αὐγούστου 1866. Περί διοργανώσεως τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ μονῶν.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ PN' Νόμου τοῦ Κράτους ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων κειμένη νομοθεσία λαμβάνει ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ, καὶ κατὰ τὴν κοινοποιηθεῖσαν διὰ τοῦ ἀπὸ 21 λήξαντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 6196 Συνοδικοῦ ἐγγράφου Συνοδικὴν καὶ Πατριαρχικὴν πρᾶξιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἡ ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ μέρος ὁλοκληρωτικὸν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς πνευματικῶς διοικουμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸν ΣΑ' καταστατικὸν Νόμον τῆς 9 Ἰουλίου 1852, ἐμπεριεχόμενον ἐν σελίσιν 136—147 τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν, ἀπασταλέντος ὑμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10667 ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1864 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργείου.

Μετὰ τὰ οὕτω ἐνεργηθέντα καὶ ἀποφασισθέντα ἡ Σύνοδος κατὰ τὸ καθήκον αὐτῆς ἔγνω νὰ προκαλέσῃ ὑμᾶς, ὅπως ἕκαστος ἐνεργήσῃτε μετὰ ζήλου καὶ δραστηριότητος καὶ ἐκ

συμφώνου μετὰ τῶν κατὰ τόπους Διοικητικῶν Ἀρχῶν τὰ δέ οὐτα πρὸς χειραγώγησιν τῶν ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς Ἐπισκοπῇ ὑποκειμένων Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν εἰς τὴν πλήρη καὶ τελείαν διοργάνωσιν τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ ἐκάστου Ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ Μοναστηρίων, καὶ τὴν μετ' ἀκριθείας ἐκτέλεσιν καὶ πιστὴν τήρησιν τῶν διατάξεων καὶ ὁδηγιῶν τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 28 Ἰουλίου 1858, ἐμπεριεχομένου ἐν σελίσιν 1—14 τοῦ Τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν, καὶ οὕτω διὰ τῆς προθύμου συνεργείας ὑμῶν καὶ συμπράξεως εἰσαχθῆ βεβαιωθῇ ἡ δέουσα τάξις, οὐ μόνον εἰς ταύτην τὴν σπουδαιοτάτην ὑπηρεσίαν τῶν εὐχῶν Μονῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς ἐνδiciaτωμένους, ἥτις τὰ μάλιστα διαφέρει καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πολιτείαν.

Τὸ καθήκον τοῦτο, ὅπερ τὸ πρῶτον νῦν ἐπίκειται ὑμῖν, δὲν εἶναι μόνον πνευματικόν, ἀλλ' ἔχει μαγίστην σχέσιν καὶ πρὸς τὸ ἐν γένει συμφέρον τῆς κοινωνίας· διότι, ὅταν ὁ εὐσεβὴς λαὸς θεωρῇ, ὅτι ἡ μὲν διοίκησις καὶ διαχείρησις τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν διαπεπιστευμένων αὐτὴν μετὰ φειδῶς καὶ οἰκονομίας, « ὡς τοῦ Θεοῦ ἐφορῶντος » κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τῆς πολιτείας, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν κοσμικῶν θορύβων μακρυνθέντες, καὶ τὸν μονήρη βίον ἀσπασάμενοι, καὶ τῷ Θεῷ ὁλοσχερῶς ἀφοσιώσαντες ἑαυτοὺς, πολιτεύονται κατὰ τὸν Νόμον τοῦ Κυρίου καὶ συμφώνως πρὸς τὴν κλήσιν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτῶν, τότε πάντως καὶ ἐκεῖνος ἐγείρεται εἰς μίμησιν τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἥτοι τῆς εἰς τοὺς προεστώτας ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς, τῆς πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τιμῆς, τῆς φιλαδελφίας, τῆς φιλοξενίας, τῆς φιλεργίας, τῆς συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας, τῆς μεταδόσεως εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας, ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰς τὴν πρόθυμον ἐκτέλεσιν τοῦ θείου νόμου καὶ τῶν θελημάτων τοῦ Θεοῦ.

Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς λίαν ἀναγκαίας θεωρουμένας πληροφορίας περὶ τῶν μελλουσῶν σχέσεων τῶν Μοναστηριακῶν Συμβουλιῶν πρὸς τὰς προεστώσας Ἀρχάς, Ἐκκλησιαστικὴν τε καὶ πολιτικὴν, ἥτοι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονῶν καὶ τῶν ἐν ἐκάστῃ μοναζόντων καὶ μοναζουσῶν, περὶ τῆς τά-

ξως, εἰς τὴν ἀνήκει ἐκάστη (ἂν δηλονότι εἶναι ἰδιόρρυθμος κοινοβιακὴ) περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνδικαίτησεως τῶν ἐν αὐτῇ καὶ ἰδίως περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν εὐαγῶν τούτων ἰδρυμάτων, αὐταὶ θέλουσι συλλεχθῆναι καὶ καταρτισθῆναι ἀπὸ τῆς ἐν ἐκάστῃ νήσῳ καθεσταμένης διοικητικῆς Ἀρχῆς τῇ προθύμῳ συμπράξει τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος. Νοεῖται ὅμως, ὅτι τὰς τοιαύτας πληροφορίας θέλετε ὑποβάλλει ἐγκαίρως εἰς τὴν Σύνοδον.

Ἐκεῖνο δέ, ὅπερ πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ πρῶτον παρ' ὑμῶν μετὰ πάσης σπουδῆς καὶ δραστηριότητος, εἶναι ἡ νὰ ἐκλογῇ Ἑγούμενου καὶ Συμβούλων ἐν ἐκάστῃ Μονῇ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ μνησθέντος Β. Διατάγματος.

Εἰ καὶ ἐν τῷ Τεύχει τῶν Μοναστηριακῶν (οὗ τινος τῇ μετὰ σπουδαίας προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας ἀνάγνωσιν συνίστησιν ὑμῖν ἡ Σύνοδος) εὐρίσκετε ἐν ἀκριβείᾳ καὶ λεπτομερείᾳ, ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ δυνάμενον νὰ διευκολύνῃ ὑμᾶς τε καὶ τὴν ὑφισταμένην μοναστηριακὴν Ἀρχὴν, εἰς τὴν ὅσον οἶόν τε μετ' ἀκριβείας διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὅμως ἡ Σύνοδος, θέλουσα νὰ παράσχῃ ὑμῖν πᾶσαν πρὸς τοῦτο εὐκολίαν πρὸς ἀποφυγὴν παρατυπιῶν καὶ ἐλλείψεων, δυνάμενων νὰ περιπλέξωσι τὰς ἐνεργηθησόμενας ἐκλογάς, καὶ οὕτω καταστήσωσιν αὐτὰς ἀκύρους, καὶ ἐμβάλλωσιν ὑμᾶς τε εἰς νέους κόπους καὶ τὰς μονὰς εἰς νέα ἐκλογικὰ ἀνησυχίας, ἀπευθύνει πρὸς ὑμᾶς τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις καὶ ὁδηγίας.

Οἱ δικαιούμενοι νὰ ἐκλεχθῶσιν εἰς τὴν θέσιν Ἑγουμένου καὶ Συμβούλων ἀναφέρονται ρητῶς ἐν τῷ α' ἄρθρῳ τοῦ διαμνησθέντος Διατάγματος, καθ' ὃ τὸ συμβούλιον ἐκάστης Μονῆς σύγκειται ἐξ ἑνὸς Ἑγουμένου καὶ δύο Συμβούλων. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ κακίωμα δὲ τοῦ ἐκλέγειν ἔχουσιν οἱ ἐν τῷ β' ἄρθρῳ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ἀναφερόμενοι, σσημειωμένοι ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Μονῆς, συνταχθησομένῳ ἀμέσως κατὰ τὸ ἐν σελίδι πγ' τοῦ Τεύχους ὑπόδειγμα.

Τὸ Μοναχολόγιον δὲ τοῦτα εἰς ἀντίγραφον ὑπογεγραμ-

μένον παρὰ τοῦ ὑπάρχοντος· Ἡγουμένου πρέπει νὰ ὑποβληθῇ πρὸς ὑμᾶς πρὶν ἢ διατάξῃτε τὴν ἐναρξιν τῆς ἐκλογῆς.

Ἐὰν δέ τις τῶν μοναχῶν τῆς καθ' ὑμᾶς Ἐπισκοπῆς ἀπώλεσε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε ἰσχύοντας ἐν Ἐπτανήσῳ Νόμους, οὗτος ἀποκλείεται τοῦ ψηφοφορεῖν. Ἀντίγραφον δὲ ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ Μοναχολογίου θέλετε ὑποβάλλει εἰς τὴν Σύνοδον.

Εἰς τρεῖς τάξεις διαίρεται ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν Συμβουλίων· ἦτοι α'.) Εἰς μονὰς ἐχούσας ἐλάττους τῶν 83 μοναχῶν, ἦτοι 1—5. β'.) εἰς Μονὰς ἐχούσας 6—20, καὶ γ'.) εἰς Μονὰς ἐχούσας 20 καὶ ἐπέκεινα.

Καὶ ἐν μὲν ταῖς τῆς πρώτης τάξεως δὲν θέλετε διατάξει τὴν ἐνέργειαν τῆς διὰ ψήφου ἐκλογῆς, ἀλλὰ θέλετε προτείνει ὑμεῖς εἰς ἔγκρισιν πρὸς τὴν Σύνοδον Ἡγουμένον καὶ Συμβούλους τοὺς ἱκανωτέρους καὶ εὐὐπολητοτέρους μεταξὺ τῶν μοναχῶν, καὶ εἰς τοῦτο ἐρίσθησι σπουδαίως ἡ Σύνοδος τὴν προαρχὴν ὑμῶν· διότι ἡ εὐθύνη τῆς καλῆς ἢ κακῆς διαχειρίσεως τῶν τοιούτων Μονῶν ἐπιβαρύνει ἰδίως ἐκείνους, εἰς ὧν τὴν ἀρετὴν δικαιοδοσίαν ὁ νόμος ἀνέθηκε τὸν διορισμόν.

Εἰς δὲ τὰς Μονὰς τῶν δύο ἐτέρων κατηγοριῶν, θέλει ἐνεργηθῇ ἐκλογὴ κατὰ τὸ γ'. ἄρθρον τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος διὰ φανερᾶς καὶ αὐτοπροσώπου ἐκάστου μοναχοῦ ψηφοφορίας.

Καὶ τὴν μὲν ἐκλογὴν τῶν Μοναστηρίων, τῶν ἐχόντων μοναχῶν· πλείους τῶν εἴκοσι, θέλει διευθύνει πενταμελὲς ἐπιτροπὴ· δηλονότι ὁ ὑπάρχων Ἡγούμενος, δύο τῶν ἐχόντων τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας μοναχῶν, αὐτοδικαίως λαμβανόντων μέρος, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, δύο τῶν ἐχόντων τὰ πρεσβεῖα τῆς κουρᾶς μοναχῶν, καὶ δύο τῶν ἱκανωτέρων μοναχῶν, διορισθησομένων παρ' ὑμῶν ἐγγράφως, ὅταν διατάξῃτε τὴν ἐναρξιν τῆς ἐκλογῆς.

Τὴν δὲ ἐκλογὴν τῶν Μονῶν, ἐνθα ὑπάρχουσι πλείους μὲν τῶν 83, ἐλάττους δὲ τῶν εἴκοσι μοναχῶν, θέλει διευθύνει τριμελὲς ἐπιτροπὴ, ἥτοι ὁ ὑπάρχων Ἡγούμενος, εἰς τῶν τῇ ἡλικίᾳ πρεσβυτέρων, ἀδιάφθονον ἂν ἦναι ἱερωμένος ἢ οὐ· διότι ὅ, τι εἰς τὴν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἀπήτησεν ἡ διάταξις ἐπὶ τὸ πνευματικώτερον κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν,

τοῦτο εἰς τὴν τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἐθεώρησεν ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς ἐκ τῆς πρεσβυτικῆς ἡλικίας προσκτωμένης πολυπειρίας μεταφρονήσεως. Τὰ δὲ χρέη τοῦ Γραμματέως θέλει ἐκπληροῖ ἐν ἐκάστη ἐπιτροπῇ τὸ ἱκανώτερον καὶ νεώτερον αὐτῆς μέλος.

Κατὰ τὰ οὕτω ἐπιστελλόμενα, ἀφ' οὗ λάβῃ τὰ Μοναχολόγια τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ Μονῶν ὁ ἐπίσκοπος, θέλει ἐκδῶσει τὴν δέουσαν διαταγὴν περὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς, ὀρίζων ἅμα τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν αὐτῆς, δίδων τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὅπως δύνανται οἱ μακρὰν τῆς Μονῆς ὄντες μοναχοὶ ἅ παρευρεθῶσι κατὰ τὴν διορισθεῖσαν ἡμέραν, ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἥτις δέον ἐστὶ περατωθῇ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, καὶ παρέχων εἰς τὴν μοναστηριακὴν Ἀρχὴν ἐκάστης Μονῆς τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας συμφώνως πρὸς τὴν προῦσαν. Αὕτη δὲ ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς διαταγῆς τοῦ Ἐπισκόπου θέλει δημοσιεύσει αὐτὴν διὰ πράξεως αὐτῆς κατὰ τὸ παρὰ πόδας ὑπὸ στοιχ. Α. ὑπόδειγμα, τοιχοκολλοῦσα αὐτὴν εἰς τὴν θύραν τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐξηχθησαμένου ἐκ τοῦ μοναχολογίου καὶ ἐπικυρωμένου παρ' αὐτῆς, συντασσομένης πρὸς τοῦτο ἀποδείξεως, κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχείον Β. ὑπόδειγμα· ἀκολούθως θέλει προσκαλέσει ἐγγράφως ἅπαντας τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ψήφου μοναχοὺς ἐπὶ ἀποδείξει κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχ. Γ. ὑπόδειγμα.

Μετὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην, ἂν γείνη ἐνστάσις τις ὑποτινος μοναχοῦ, νομίζοντος, ὅτι τις τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ μοναχῶν δὲν ἔχει δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἢ ἐκλέγεσθαι, ἢ ὅτι παρελείφθη τις, ὁ Ἡγούμενος θέλει ἐπενέγκει ἀμέσως τὴν δέουσαν ἐν τῷ καταλόγῳ διόρθωσιν, συμπαραβάλλων αὐτὸν πρὸς τὸ Μοναχολόγιον.

Ἄν ὅμως ἡ γενομένη πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐνστάσις δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, τότε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ὅμως αὐτῆς, ἅμα τῇ ἀναγνώσει τοῦ καταλόγου, ἡ ἐνστάσις ἐπαναλαμβάνεται ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις προσαγομένου τοῦ Μοναχολογίου, ἀποφαίνεται ἀμέσως διὰ πράξεώς της, καὶ οὕτως ἡ ἀποκλείει τοῦ δικαίωματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, ἢ παραδέχεται τὸν καθ' οὗ ἢ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐνστάσις

Κατὰ τὴν πρώτην λοιπὸν τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας διὰ τὴν ἐκλογὴν μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ἐξέρχεται ὁ ἱεουργῶν ἱερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν Ἱερατικὴν στολὴν, καὶ γίνεται τελετὴ, ἥς τὸ τυπικὸν περιέχεται ἐν σελ. 14 καὶ 15 τοῦ Τεύχους. Εἴτα ἐξερχομένων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν μὴ ἐχόντων δικαίωμα ψήφου, ἄρχεται ἡ ἐκλογὴ καθὰ σαφῶς καὶ ὁρισμένως ἐκφράζεται ἐν ἄρθρῳ γ'. ἐδαφ. 3—5 σελ. 2, 3 καὶ 4 τοῦ Τεύχους.

Περὶ τῶν ἐκλογικῶν πράξεων τηρηθήσεται ἀκριβῆς, καθαρὸν καὶ ἄνευ σβεσμάτων καὶ παρεγγραφῶν πρωτόκολλον, κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχ. Δ. ὑπόδειγμα.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς γίνεται ἀρίθμησης τῶν ψηφοφόρων, καὶ σημειοῦται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τὸ ποσὸν τῶν ψήφων, ἃς ἕκαστος τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν Ἑγουμένου καὶ Συμβούλων ἔλαβε, καὶ διαδηλοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀναδειχθέντων Ἑγουμένου καὶ Συμβούλων. Ἰσοψηφίας δὲ ἐμπεσοῦσης, γενήσεται παραυτίκα κλήρωσις τῶν ἰσοψηφισάντων, καὶ τὸν προκριτέον διαστέλλει ὁ κληρὸς.

Περὶ τούτου συντάσσεται συνοπτικὴ ἐκθεσις, κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχ. Ε. ὑπόδειγμα, ἣτις καταχωρεῖται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ, ὑπογραφησομένη ὑπὸ τε τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἰσοψηφισάντων καὶ κληρωθέντων. Τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκλογῆς ὑπογεγραμμένον ὑφ' ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐσφραγισμένον τῇ μοναστηρικῇ σφραγίδι μεθ' ὅλων τῶν λοιπῶν ἐκλογικῶν πράξεων ἀποδείξουν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, ὑποβάλλονται εἰς τὸν ἐπίσκοπον, κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ ἁρθροῦ γ'. τοῦ Διατάγματος, συνωδευμένα μετὰ λεπτομεροῦς καὶ ἀμερολήπτου ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, περιλαμβανοῦσης τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν λαβόντα χώραν.

Ὁ ἐπίσκοπος, λαβὼν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰς γενομένας ἐνστάσεις, ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὴν θέουσαν περὶ ἐκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ἀπόφασίν του καὶ νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὴν ἀρμοδίως εἰς τε τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τοὺς λοιποὺς τῆς Μονῆς μοναστὰς, ἵνα ποιήσωσι κατ' αὐτῆς ἔρρεσιν εἰς τὴν Σύνοδον εἰς ἣν ἀπόκειται ν' ἀποφανθῇ, ἐὰν ἔχωσι λόγους ἀκυρώσεως, καθὰ

εἴρηται ἐν τοῖς ἐδαφ. 6, 7 καὶ 8, τοῦ ἄρθρ. γ'. τοῦ Διατάγματος.

Ἐάν δὲ γείνωσιν ἐνστάσεις κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἡ ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις δεόν νά ᾔηται προσηκόντως ἡτιολογημένη, καθόσον ἀφορᾷ τὴν παραδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν τῶν ἐνστάσεων.

Ἐπειδὴ δὲ πρώτην ἤδη φορὰν ἐνεργηθήσανται ἐκλογαὶ ἐν ταῖς Μοναῖς τῆς Ἐπτανήσου κατὰ τὸ ἐν Ἑλλάδι σύστημα, ἐπ' ἀνάγκης εἶναι νά παραγγελθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἐκάστης Μονῆς ἐπιτροπή, ἅμα ἀποπερατωθησομένης τῆς ἐκλογῆς νά ἐκδώσῃ πράξιν ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτῆς, δι' ἧς νά γίνεται γνωστὸν τοῖς ἐνδιαφερομένοις μοναχοῖς, ὅτι δικαιοῦνται νά κάμωσιν ἐνστάσεις κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἐάν ἔχωσι λόγους ἀποχωρῶντας πρὸς ἀκύρωσιν· ἀλλ' ὀφείλουσι νά ἐγχειρίσωσι ταύτας εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περαιώσεως τῆς ἐκλογῆς, καὶ ὅτι ὡσαύτως κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τοῦ Ἐπισκόπου εἴτε ἐπικυρωτικῆς εἴτε ἀκυρωτικῆς δύνανται νά κάμωσιν ἐνώπιον τῆς Συνόδου ἔφεςιν, ἥτις δεόν νά δοθῇ εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεώς του· ὁ Ἐπίσκοπος θέλει ὑπαβάλλει εἰς τὴν Σύνοδον τὴν ἔφesιν ταύτην μεθ' ὅλων τῶν ἐγγράφων καὶ ἀποδείξεων, συνωδευμένα μετ' ἐκθεσίου τοῦ ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς μετὰ καὶ τῆς ἀποφάσεως συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ προτελευταίου ἐδαφ. τοῦ γ'· ἄρθρου τοῦ Διατάγματος.

Ἐάν δὲ οὐδεμίαν ἐνστάσις γείνη ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ὁ Ἐπίσκοπος ἐκδίδει τὴν ἐπικυρωτικὴν ἀπόφασίν του, κοινοποιεῖ ταύτην πρὸς τὴν Μοναστηριακὴν Ἀρχὴν καὶ τοὺς ἐκκληθέντας, εἰδοποιεῖ τὴν τε Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὴν ἐπὶ τόπου καθεστῶσαν Διοικητικὴν ἀρχήν, καὶ φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς νέας Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς, ὡς κατωτέρω ρηθῇσεται.

Μετὰ τὰ ἐκτεθένητα ἐν τῇ παρουσίᾳ, ἡ Σύνοδος πέποιθεν ὅτι οὐδεμίαν δυσκολίαν θέλετε ἀπαντήσai, τόσον ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης ὅσον καὶ αἱ ἐπιτροπαί, εἰς τὴν ὅσον οἶόν τε ταχεῖαν, τακτικὴν, ἀμερόληπτον καὶ ἐννομον ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν. Μόνον δὲ παρατρεῖ ὑμῖν, ὅτι ὀφείλετε νά προσέζητε,

ὥστε τὰ παρ' ὑμῶν διορισθησόμενα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ᾤσιν ἀληθῶς ἐκ τῶν ἱκανωτέρων καὶ τιμωμένων ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα, ἵνα μὴ ἐντεῦθεν διαταραχθῇ που ἡ μεταξὺ συμμοναστῶν ἀπαιτουμένη ὁμόνοια ἐν πᾶσι καὶ εὐταξία, ὅπερ λίαν θέλει λυπηθεῖ τὴν Σύνοδον.

Περὶ τὸν δὲ ὅλως κρίνει νὰ ποιήσῃται λόγον περὶ τῶν Γυναικείων Μοναστηρίων· διότι οἱ αὐτοὶ Νόμοι, καὶ αἱ αὐταὶ ἐδηγίαι ἰσχύουσι καὶ διὰ ταῦτα, ὡς ἐπίσης θεωρεῖ περὶ τὸν νὰ εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ αὐθις Ἠγούμενοι καὶ Σύμβουλοι καὶ οἱ ἄλλοτε διατελέσαντες ἢ καὶ οἱ νῦν διατελοῦντες τοιοῦτοι· διότι δὲν ἀποκλείονται ὑπὸ τοῦ Νόμου.

Παραίνουσα τὸν λόγον προστίθεται, ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις ἐν ἑκάστη Μονῇ τῶν νέων μοναστηριακῶν Ἀρχῶν θέλει γείνει ἀπὸ τε τὴν Ἐκκλησιαστικὴν καὶ Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, ἐνώπιον τῶν ὁποίων θέλει παραδοθῇ εἰς τὸ νέον Συμβούλιον ἅπασα ἡ Μοναστηριακὴ περιουσία, ἢ τε Ἰερὰ δηλονότι, καὶ ἡ κοινὴ ἀποσκευή, τὸ Κτηματολόγιον, οἱ Τίτλοι τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ τὰ δικαιοπάροχα ἔγγραφα, τὸ Μυναχολόγιον, καὶ τ' ἄλλα Βιβλία καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸ Μοναστήριον εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς τρόφιμα σημειωθησόμενα ἐν ἑκάστῳ ἀκριβῶς ἐν ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλῳ, συνταχθησομένην εἰς τριπλοῦν πρωτόγραφον, ἵνα, ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρὰ τε τοῦ ὑπάρχοντος Ἠγουμένου καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος συμβουλίου καὶ παρὰ τῶν παρισταμένων ἀντιπροσώπων τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ σφραγισθῇ τῇ ἐπισήμῳ τῆς Μονῆς Σφραγίδι, τὸ μὲν ἀποσταλῇ διὰ τῆς Συνόδου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τὸ δὲ τηρεῖται ἐν τοῖς χαρτοφυλακίαις τοῦ μοναστηρίου καὶ τὸ τρίτον παρακατατεθῇ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἀριθ. Πρωτ.

Διεκπ.

Ὑπόδειγμα Α'.

Ὁ Ἠγούμενος τῆς Μονῆς (δεῖνα) γνωστοποιεῖ, ὅτι συνεπεία τῆς ἀπὸ καὶ ὑπ' ἀριθ. διαταγῆς τοῦ Σεβ.

σμιωτάτου Μητροπολίτου (Ἀρχιεπισκόπου ἢ Ἐπισκόπου) θέλει ἐνεργηθῇ νέα ἐκλογή ἐνὸς Ἡγούμενου καὶ δύο συμβούλων τῆς Μονῆς ταύτης. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκλεγθισμένου συμβουλίου ἔσται πενταετής ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του. Κατάλογος ὀνομαστικός ἐξαχθεὶς ἐκ τοῦ Μοναχολογίου τῆς Μονῆς, ἐμφαίνων τοὺς ἔχοντας δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μοναχοὺς, τοιχοκολληθήσεται σὺν τῇ παρουσίᾳ πρὸς γνῶσιν ἀπάντων.

Ἐκαστος τῶν μοναχῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν Ἡγούμενον ἑνστάσιν, περὶ διαγραφῆς τινος ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ μοναχῶν, ἂν νομίζῃ, ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, καὶ περὶ ἐγγραφῆς τινος τυχόν παραλειφθέντος. Ἡ ἐκλογή ἐνεργηθήσεται ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, καὶ τοιαύτη ὁρίζεται ἡ 5 τοῦ μηνὸς (δεῖνα).

Ἀρχεται δὲ τὴν (δεῖνα) ὥραν Π. Μ. μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας.

Ὁ Ἡγούμενος

(Τ. Σ.) (δεῖνα)

Ὑπόδειγμα Β'.

Σήμερον τὴν τοῦ μηνὸς (δεῖνα) ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ δήμῳ (δεῖνα) Μονῆς (δεῖνα) βεβαιοῖ, ὅτι ἐτοιχοκόλλησεν εἰς τὴν θύραν τῆς Ἐκκλησίας ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ καὶ ὑπ' ἀριθ. Διαταγῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου,

(Ἀρχιεπισκόπου ἢ Ἐπισκόπου), ὁμοιον ἀντίγραφον τῆς παρούσης, καὶ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἔχόντων δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μοναχῶν τῆς Μονῆς, ἐξαχθέντα ἐκ τοῦ μοναχολογίου αὐτῆς.

Ὁ Ἡγούμενος

(Τ. Σ.) (δεῖνα).

Οἱ Μάρτυρες

(δεῖνα) Ἱερομόναχοι (δεῖνα) Μοναχοί.

Ὑπόδειγμα Γ'.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς (δεῖνα)

Πρὸς τὸν Ἱερομόναχον, Ἱεροδιάκονον, ἢ μοναχὸν (δεῖνα).

Εἰδοποιεῖσθε, ὅτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. ἀπὸ μηνὸς διαταγῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, (Ἀρχιεπισκόπου ἢ Ἐπισκόπου) τὴν ὥραν Π. Μ. τῆς . . . μηνὸς (δεῖνας) ἐνεργηθῆσεται ἐκλογή ἐνὸς Ἡγουμένου καὶ δύο συμβούλων πενταετοῦς διαρκείας· ὅθεν προσκαλεῖσθε νὰ παρευρεθῆτε εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον διὰ νὰ ψήφοφορήσῃτε αὐτοπροσώπως.

Ἐν τῇ—

Ὁ Ἡγούμενος

(Τ. Σ.) (δεῖνα).

Ἐλαβον σήμερον τὴν . . . τοῦ μηνὸς (δεῖνα) τὸ ἀπὸ καὶ ὑπ' ἀριθ. ἔγγραφον τοῦ Ἡγουμένου τῆς εἰς ἡν ἀνήκω Μονῆς.

Ὁ λαβὼν (δεῖνα).

Ὑπόδειγμα Δ'.

Πρωτόκολλον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμένου καὶ συμβούλων τῆς Μονῆς (δεῖνα).

Σήμερον τὴν τοῦ μηνὸς σωτηρίου ἔτους χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ ἔκτου ἔτους, ἡμέραν καὶ ὥραν Π. Μ. ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ Μονῇ Ἱεροῦ Ναοῦ, προκειμένου νὰ ἐνεργηθῇ ἐκλογή ἐνὸς Ἡγουμένου καὶ δύο συμβούλων ὑπὸ τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς ταύτης, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῆς μετ' αὐτὴν τελετῆς, τῆς κεκανονισμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν ἐν σελίδι 14 καὶ 15 τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν διατάξιν, ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον Γ'. ἐδαφ. 3 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1858 Β. Δια-

τάγματος τριμελὲς (ἢ πενταμελὲς) ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τοῦ Ἱερομ. Ἡγουμένου, τῶν Ἱερομονάχων (δεῖνα) καὶ (δεῖνα), ἢ τῶν μοναχῶν (δεῖνα) καὶ (δεῖνα), ἢ καὶ τοῦ ἱερομονάχου ἢ μοναχοῦ, διορισθέντος ἢ διορισθέντων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. ἐγγράφου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου (Ἀρχιεπισκόπου ἢ Ἐπισκόπου).

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν

1. Τὴν ὑπ' ἀριθ. διαταγὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου (Ἀρχιεπισκόπου ἢ Ἐπισκόπου), ἀφορῶσαν τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς.

2. Τὴν ὑπ' ἀριθ. καὶ ἀπὸ πράξιν τοῦ Ἡγουμένου, δι' ἧς δυνάμει τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς τοῦ Ἐπισκόπου ὥρισε τὴν σήμερον ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς.

3. Τὸν δημοσιευθέντα κατάλογον τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μοναχῶν, καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς δημοσιεύσεως καὶ τοιχοκολλήσεώς του.

4. Τὸ πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου ἐγγράφον, καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν ἐν ὧν (τόσας), ἐξ ὧν ἐξάγεται, ὅτι ἅπαντες οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ σεσημειωμένοι μοναχοὶ προσεκλήθησαν, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν καί.

5. Τὸ μοναχολόγιον τῆς μονῆς.

Παραβαλοῦσα τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ὀνόματα τῶν μοναχῶν πρὸς τὸ μοναχολόγιον καὶ βεβαιωθεῖσα, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου παρελείφθη, οὔτε ἐσημειώθη ἕτερος, μὴ ἔχων δικαίωμα, καὶ ὅτι πάντες οἱ μοναχοὶ οὗτοι εἰδοποιήθησαν ἐν πλήρει τάξει καὶ ἐγκαίρως νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἤρξατο τῆς ἐκλογῆς ὡς ἐξῆς.

Ἀναγνωσθέντος εἰς ἐπήκοον πάντων ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὰ τοῦ γραμματέως χρέη μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐξηγμένου ἐκ τοῦ ἐπισήμου μοναχολογίου τῆς Μονῆς, εὗρέθησαν παρόντες οἱ ἐξῆς μοναχοὶ ἦτοι 1.) ὁ δεῖνα, 2.) ὁ δεῖνα . . . τὸ ὅλον τόσοι, μὴ παρουσιασθέντων τῶν δεῖνα, δεῖνα . . . ἐν ὧν τόσοι.

Ἀκολουθῶς προσκληθέντες οἱ ἐντὸς τοῦ νοτοῦ εὕρισκόμενοι καὶ μὴ ἔχοντες δικαίωμα ψήφου μοναχοὶ καὶ λοιποὶ νὰ ἐξέλ-

θωσι τοῦ ναοῦ, ἐκλήθησαν οἱ δικαιούμενοι νὰ ἐκλέξωσιν ἕκαστος ἐν συνειδήσει καὶ πεποιθήσει ὃν κρίνει ἱκανὸν καὶ κατάλληλον διὰ τὴν θέσιν Ἑγουμένου, καὶ οὗς κρίνει καταλλήλους διὰ συμβούλους. Τοῖς ἐγένετο δὲ ἡ παρατήρησις, ὅτι οἱ ἐκλεχθῆσόμενοι πρέπει νὰ ᾔναι ἐκ τῆς χρείας τῆς ἀδελφότητος, καὶ ὅτι ἕκαστος τῶν ἐκλογέων προσερχόμενος ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει γράφει ἰδιοχείρως τοὺς ἐκλεχθησομένους καὶ προσυπογράφει, καὶ ὅτι οἱ ἀγράμματοι μοναχοὶ πρέπει νὰ παραλαμβάνωσι δύο ἐκ τῶν εἰδότων γράμματα μοναχῶν ὡς μάρτυρας πρὸς βεβαίωσιν, ὅτι ἡ διαδηλωθησομένη θέλησις αὐτῶν ἐσημειώθη πιστῶς εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Εἵτα προσερχόμενοι ἕκαστος τῶν μοναχῶν εἰς τὴν τράπεζαν τῆς ἐπιτροπῆς, ψηφοφοροῦσιν ὡς ἔπεται.

1). Προσῆλθεν ὁ Ἰωνᾶς, ὅστις ἐρωτηθεὶς, τίνας ἐκλέγει Ἑγούμενον καὶ συμβούλους, ἔγραψεν ἰδίᾳ χειρὶ «ἐκλέγω Ἑγούμενον τὸν Ἀρσένιον, καὶ συμβούλους τὸν Ἐπιφάνειον καὶ Νίκανδρον».

καὶ ὑπογράφωμαι ὁ Ἱερομόναχος, ἡ Ἱεροδιάκονος, ἡ μοναχὸς Ἰωνᾶς Σωτηριάδης.

2). Προσῆλθεν ὁ δεῖνα ἱερομόναχος ἡ μοναχός . . .

3). Προσῆλθεν ὁ δεῖνα, καὶ ἐρωτηθεὶς, ἐδήλωσεν, ὅτι εἶναι ἐντελὴς ἀγράμματος, καὶ ἐπαρουσίασεν ὡς μάρτυρας τοὺς μοναχοὺς δεῖνα καὶ δεῖνα· εἶπε δὲ, ὅτι ἐκλέγει Ἑγούμενον τὸν δεῖνα, καὶ συμβούλους τοὺς δεῖνα.

Οἱ μάρτυρες δεῖνα καὶ δεῖνα.

Περαιωθείσης τῆς ψηφοφορίας ὑπεγράφη τὸ παρὸν πρωτόκολλον παρὰ τῆς τριμελοῦς (ἡ πενταμελοῦς) ἐπιτροπῆς, καὶ ἀσφραγίσθη τῇ ἐπισήμῳ μοναστηριακῇ σφραγίδι τῆς Μονῆς.

Ὁ Ἑγούμενος

(Τ. Σ.) δεῖνα

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δεῖνα. . . .

Πράξις αὐθημερόν συνταχθεῖσα.

Σήμερον τὴν τοῦ μηνὸς ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς δεῖνα, ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον Γ'. ἐδαφ. 3 τοῦ Β. Διατάγματος τριμελὲς (πενταμελὲς) ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς Ἑγουμένου καὶ συμβούλων τῆς Μονῆς ταύτης, λαβοῦσα ὑπ' ὅσιν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐμπροσθεν γενομένης ψηφοφορίας τῶν μοναχῶν, καὶ βεβαιωθείσα ὅτι ἐψηφοφόρησαν ἀκωλύτως, ἐν τάξει καὶ νομιμότητι εἴκοσι μοναχοί, ἔχοντες ἅπαντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, καὶ ἀπαριθμήσασα τοὺς ψηφίσαντας, ἐξήγαγε τὸ ἐξῆς ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐκ τῶν ψηφοφορησάντων μοναχῶν ἔλαβε διὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἑγουμένου.

1).	Ὁ δεῖνα ψήφους	.	.	.	.	.	.	12
2).	Ὁ δεῖνα »	.	.	.	.	.	.	6
3).	Ὁ δεῖνα »	.	.	.	.	.	.	8

Διὰ τὴν θέσιν τῶν συμβούλων ψήφους

1).	Ὁ μὲν	.	.	.	.	.	.	8
2).	Ὁ δὲ	.	.	.	.	.	.	9
καὶ 3).	Ὁ δεῖνα	.	.	.	.	.	.	5

Κατὰ συνέπειαν Ἑγούμενος ἀνεδείχθη ὁ δεῖνα.

Σύμβουλοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα.

Οὕτως ἐγένετο ἡ παρούσα πράξις, ἣτις ὑπογράφεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ σφραγίζεται διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Μονῆς.

Ὁ Ἑγούμενος

(Γ. Σ.) δεῖνα

Ἡ ἐπιτροπὴ

»

»

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐπιτροπὴ τῆς Μονῆς ταύτης γνωστοποιεῖ, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ἀπαρίθμησιν τῶν ψηφισάντων

ἀνεδείχθησαν Ἡγούμενος μὲν ὁ δεῖνα διὰ ψήφων 18, τῶν δεῖνα καὶ δεῖνα μειοψηφισάντων, σύμβουλοι δὲ οἱ δεῖνα καὶ δεῖνα, λαβόντες ὁ μὲν ψήφους 10 ὁ δὲ 11, τῶν λοιπῶν μειοψηφισάντων, λαβόντων τοῦ μὲν ψήφους 5, τοῦ δὲ 6.

Παρατηρεῖ δὲ, ἕκαστος τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μοναχῶν δύναται νὰ κάμῃ ἔνστασιν περὶ ἀκυρώσεως ἢ ἀντένστασιν ὑπὲρ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' αὐταὶ νὰ δοθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην, (Ἀρχιεπίσκοπον ἢ Ἐπίσκοπον) Δικαιοῦται ὡσαύτως ἕκαστος νὰ κάμῃ ἔφεςιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ἐπισκοπικῆς ἀποφάσεως, εἴτε ἐπικυρώσεως, εἴτε ἀκυρώσεως τὴν ἐκλογὴν· ἀλλ' ἡ ἔφεςις δεόν νὰ γείνη ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Μονῇ δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ νὰ ἐγχειρισθῇ εἰς αὐτὸν τὸν Ἐπίσκοπον ὑπόχρεον νὰ δώσῃ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ παρούσα τοιχοκολληθήσεται εἰς τὴν θύραν τοῦ Ναοῦ.

Ὁ Ἡγούμενος

(Τ. Σ.) δεῖνα

Ἡ ἐπιτροπὴ

»

»

Ὑπόδειγμα Ε'.

Ἰσοψηφισάντων τῶν διὰ τὴν θέσιν Ἡγουμένου ἢ συμβούλου ἐκλεχθέντων μοναχῶν δεῖνα καὶ δεῖνα, ἐνεργήθη παραχρῆμα κλήρωσις συμφώνως πρὸς τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα ἐνώπιον

αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὸν πρῶτον κλῆρον ὁ δεῖνα, ὅστις θέλει καθεξέσει τὴν θέσιν τοῦ Ἡγουμένου ἢ τοῦ συμβούλου.

Ἐν τῇ Μονῇ

Τὴν Αὐγούστου 1866.

Ὁ Ἡγούμενος

»

Ἡ ἐπιτροπὴ

»

»

Οἱ κληρωθέντες

»

»

Β. Διάταγμα τῆς 20 Μαρτίου 1866 Περὶ ὀρκοδοσίας τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τὴν ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις δημοσίευσιν τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1860 Νόμου περὶ ὀρκοδοσίας τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν Κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἔχοντος ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου ΚΓ'. τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ὀριζόμενος τύπος ὄρκου ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Νόμος οὗτος θέλει ἰσχύει ἐν Ἑπτανήσῳ ἕνα μῆνα μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Συμείωμα

* Δυνάμει διαθήκης τοῦ ἐν Κερκύρα τῷ 1694 ἀποβιώσαντος Προσπάρου Μαρίνη κληρονόμος αὐτοῦ ἐνεκατέστη τὸ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς ἰδρυθὲν ἡθικὸν πρόσωπον τῆς ἐν Καστελλάνοις Μέσης Ἱερᾶς Μονῆς, ἐκ τῶν προσόδων τῶν κτημάτων τοῦ διαθέτου συντηρουμένης ἐν αὐτῇ κοινοβιακῆς Σχολῆς. Τὸ ἐπὶ μορφώσει τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου καταρτισθὲν αὐτὸ ἡθικὸν πρόσωπον ἤρξατο ἐμπράκτως ἐκτελοῦν τὸν σκοπὸν τῆς ἰδίας συστάσεως· καίτοι δὲ ἐκλαϊκευθέντων ἐν ἔτει 1797 τῶν μοναστηριακῶν τῆς Κερκύρας κτημάτων, ἡ πρὸς τὸν εὐαγγέλιον σκοπὸν λειτουργία ἐξηκολούθησε διὰ τε τῆς ἀπὸ τοῦ 1827 ἰδρύσεως τοῦ Ἰονίου Ἱεροσπουδαστηρίου, μέχρι τῆς Ἑπτανησιακῆς προσαρτήσεως διατηρηθέντος, καὶ τῆς πρὸ αὐτῆς ἐτι ἐν αὐτῇ τῇ ἐν Καστελλάνοις Μονῇ συστάσεως Ἱερᾶς ἅμα καὶ ἀγρονομικῆς, Σχολῆς συντηρουμένων, κατὰ τὰς ρητὰς διατάξεις τῶν Ἰονίων κοινοβουλευτικῶν νόμων, ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐγχωρίων κτημάτων. Ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν ἔτει 1875 μετὰ τὴν Ἑνωσιν συστάσεως Ἱερατικῆς ἐν Κερκύρα Σχολῆς πρὸ χρόνου καταργηθείσης ὁ εὐαγγέλιος σκοπὸς τῆς διαθήκης τοῦ Π. Μαρίνη ὅλως ἐματαιώθη, ἐκ τῆς πρὸς ἄλλοιους σκοποὺς τῶν ἐγχωρίων προσόδων παραχρῆσεως.

■ Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων ὁ Ἰωάννης Μυρμαρᾶς ἀξιῶν ὅτι ἀντιπροσωπεύει ἐκ κληρονομικῆς διαδοχῆς τὸν Π. Μαρίνην ἡγεῖρεν ἀγωγὴν πρὸς ἀνάκλησιν τῆς διαθήκης αὐτοῦ, αἰτῶν ἄλλως τε ἐπιβοηθητικῶς ὅπως ἐπιβληθῇ, τῇ ἐγχωρίῳ περιουσίᾳ Κερκύρας ἡ ἐκτέλεσις τῆς Ἱερᾶς τοῦ διαθέτου βουλῆσεως Ἀλλ' ἡ ἀγωγή ἀπερρίφθη.

ΑΠ.81 (1877) «Ἐπειδὴ τὸ ἐρεταῖον, ὡς ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν σκέψεων τῆς προσβάλλομένης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, ἀπερρίψε τὰς ἀγωγὰς τοῦ νῦν ἀναιρεσιόντος στηριχθὲν εἰς τοὺς λόγους, ὅτι οὗτος στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ τῶν κατεδαφισθέντων εὐαγγέλων οἰκῶν ἀποζημίωσιν, διότι διὰ τῆς κατεδαφίσεως καὶ τὸ ἡθικὸν πρόσωπον αὐτοῦ ἐξέλιπε, καὶ τὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος δικαίωμα νὰ ἐκπροσωπῇ αὐ-

τοὺς ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρίσταται ἰδιότητα, ἡ δὲ Λατινικὴ ἐκκλησία, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὁποίας ἐπιδιώκει τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν, μὴ ἀποτελοῦσα ἐν γένει ἡθικὸν πρόσωπον δεκτικὸν δικαιωμάτων, ὅπως αἱ κατὰ τόπους κοινότητες, δὲν ἔχει οὔτε κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, οὔτε κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον, περιουσίαν περιλαμβάνουσαν καὶ τὰ ἐκ τῶν καταστραφέντων κτημάτων παραγόμενα δικαιώματα ἀποζημιώσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν οὔτε ὁ ἀναιρεσεῖων ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπιτρόπου τῆς ἐν Ζακύνθῳ Λατινικῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον παρεβίασεν οὐσιαστικούς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ κανόνας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, καθ' οὓς ἡ ἐκκλησία, καὶ ὡς ἡθικὸν πρόσωπον περιλαμβάνουσα τὸ σύνολον τῶν κατὰ τόπους ἀποτελούντων αὐτὴν φυσικῶν προσώπων τῆς αὐτῆς λατρείας, εἶναι ὑποκείμενον δικαίου ὑπὸ τὴν ἐφορείαν καὶ προστασίαν τοῦ αὐτόθι ἐπισκόπου (Lex I. C. (1. 2.) I. B. (5. 1). Lex I. (47. 22). I. B. 32. I.—Lex 46. C. (I. 3) 2. II. B. 5. 3. Κανὼν 38 τὸμ. 2 Συνταγ. κανόνων ὑπὸ Ράλλη), ἐτι δὲ καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολ. δικον. παρεβίασε παραδεχθὲν ἄνευ ἀποδείξεως, ὅτι τὸ ἡθικὸν πρόσωπον τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησίας περιλαμβάνει μόνον τοὺς προσημειωθέντας εὐαγεῖς οἰκούς, ὅπερ ἔπαυσε μετὰ τὴν κατεδάφισίν των, καὶ οὐχὶ ἐκκλησίαν ἀποτελοῦσαν καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν ἐκείνων ἡθικὸν πρόσωπον, ἔχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ τὰς περὶ ὧν πρόκειται ἀποζημιώσεις.

ΑΠ. 202 (1895). Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δέχεται ὡς ὁμολογηθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος Δημοσίου α) ὅτι πρὸς τὴν σύνοδον τῶν δυτικῶν ἱερέων τῆς Ζακύνθου ἐπὶ ἐνετοκρατίας ἀπενεμῆθη χρηρήγημα σίτου κοιλὰ 107, εἰσπραττόμενον ἐκ τῆς δημοσίας δεκάτης ὠρισμένων χωρίων καὶ β) ὅτι τὴν τοιαύτην χρηργίαν πρὸς τοὺς ἱερεῖς τούτους καὶ ἡ Ἰονικὴ Κυβέρνησις ἐπὶ ἀγγλικῆς προστασίας ἐξηκολούθησε μετατρέψασα αὐτὴν, ἐνεκα τῆς ἐπελθούσης καταργήσεως τῆς δεκάτης, εἰς χρήματα, ἥτοι τὴν ἀξίαν 256 κοιλῶν σίτου τούτων δὲ τεθέντων, τὴν τακτικὴν ἀπονομὴν τοῦ χρηρήγηματος τούτου ἀφείλει νῦν πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ δυτικούς ἱερεῖς,

ὡς δικαίωμα αὐτῶν, καὶ τὸ ἑλληνικὸν Δημόσιον, διότι τὸ ἄρθ. 4 τῆς συνθήκης περὶ ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος ρητῶς ὀρίζει, ὅτι διατηροῦνται ἡ εἰδικὴ προστασία ἡ ἐγγυηθεῖσα πρὸς τὴν Καθολικὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ὡς καὶ τὰ πλεονεκτήματα ὧν αὕτη ἀπολαμβάνει, ἐν τῇ τοιαύτῃ δέξηται τῆς συνθήκης προδήλως καὶ ἡ προκειμένη χορηγία, ὡς πλεονέκτημα τῶν δυτικῶν ἱερέων τῆς Ζακύνθου, περιλαμβάνεται. ἀνεξαρτήτως τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἀρχικῶς αὕτη ἐδόθη, ἀνυπόστατοι δὲ οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ κατ' ἔτος προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ σίτου πρὸς τὸν εἰρημένον σκοπόν, οὐδαμοῦ ὀρίζεται ὅτι γίνεται διὰ πρωτοκόλλου, ἐπὶ τούτῳ συντασσομένου ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ἀποφνηνόμενον ἄρα τὸ ἐφετεῖον οὐχὶ ὑποχρεωτικόν διὰ τοὺς δυτικούς ἱερεῖς Ζακύνθου τὸν τοιοῦτον προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τοῦ σίτου, οὐδένα παρεβίβασε νόμον.

ΑΠ 171(1872) Οἱ ναοὶ ὡς πράγματα ἱερά, καὶ ἐπαρμένως τοῦ θεοῦ δικαίου, δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας, ἐνὸςφ διατηροῦσι τὴν ἰδιότητά των αὐτήν, δύνανται ὅμως νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας τ' ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα ναοῦ τινός ὡς νομικοῦ προσώπου καὶ μὴ χρήσιμα εἰς τὴν θείαν λατρείαν πράγματα, ἀκόμη καὶ τὰ συνεχόμενα με τὸν ναόν, οἷον αἱ ὑπ' αὐτὸν ἀποθήκαι. — Ὡστε, τοῦ ναοῦ μεταβληθέντος εἰς τσαμίον, τὸ δημόσιον δικαίωματι τοῦ πολέμου ἡδύνατο νὰ γίνῃ κύριον τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἀποθηκῶν.

ΑΠ. 125(872). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον τῶν Λατίνων, καὶ ὁ ἀνοικοδομήσας τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ ἐπισκόπου ναὸν κτᾶται ἐπ' αὐτοῦ τὸ *jus patronatus*, ὑπερσυνεπάγεται μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ διάφορα δικαιώματα, ἐν οἷς κυρίως τὴν *praesentatio idoneae personae in beneficium instituendae*, ἔτι δὲ τινα *jura onerosa*, οἷον τὸ τῆς ἐπαπτείας· οὐχ ἥττον ὅμως καὶ ἡ *institutio clericici* ἡρτῆται ἀπὸ τοῦ ἐπισκόπου, καὶ εἰς τοῦτον ὀφείλει ὁ πάτερων ν' ἀναφέρηται διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἰδίων ἐκτουτοῦ δικαίων, διότι ὡς πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν τοῦτο ἱδρυμα οὐ μόνον οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων (c. h. c. X Q. Conc. Total IV. a 633) c 30 X de praebend, (3. 5), c.

4. 23 x. h. i.)· ἀλλ' οὐδὲ ἰδίαν ἔχει διοίκησιν, Conc. Trid. Sess. XXIV. c. 3. Sess. XXV. cap. g. de ref), μάλιστα δὲ πλήρης ἡ ἐπιμέλεια τῆς περιουσίας τῆς ἐκκλησίας ἀνήκει τῷ ἐπισκόπῳ (C. 23. c. XII. c. i. (Conc. Antioche. 332) c. 5. (C. X. Q. i. (Idem. cod.)· ὥστε τὸ ἐφστεινὸν ἀποφηνάμενον ὅτι, κτησαμένης τῆς ἐνετικῆς πολιτείας, ἐπὶ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ Δυτικοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος, τὸ jus patronatus διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὸ αὐτόθι κράτος τοῦ ρηθέντος κανονικοῦ δικαίου, ἀπεκρούετο δῆθεν ἐντεῦθεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσιόντος, ὅπως ὡς ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος τῆς ἐν Ζακύνθῳ λατινικῆς ἐκκλησίας ἀπαιτήσῃ ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐν λόγῳ δημοσίᾳ ἀνάγκης κατάληψιν τοῦ διαληφθέντος ναοῦ, οὐ μόνον τοὺς παρατεθέντας ὁρίσμοις τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῶν Λατίνων παρεδίωκεν, ἀλλὰ καὶ τὰς οὐσιώδεις περὶ ἀποδείξεως διατάξεις, καθότι, χωρὶς νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τῶν ἀμφισβητηθέντων πραγματικῶν στοιχείων τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀπέρριψεν αὐτὴν ὡς πρὸς τὸν ἀνωτέρω νόον, καὶ ἐπομένως ἡ προσβάλλομένη ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν· συνδ. ἄρθρα 201 καὶ 807 ἐδ. 5 καὶ 7 τῆς Πολ. Δικονομίας »

18 177 τοῦ 186 Ἐφ' Ἀθηνῶν, «Καθόσον ἀφορᾷ τὰ κτήματα τῶν ἐν τῷ ἁ' ἐδαφίῳ τοῦ ἁρθρου I μνημονευομένων μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς δὲν ἐπεταὶ ὅτι θέλουσι μένει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ μοναστηρίου ἢ τοῦ ναοῦ τὰ κτήματα, τὰ ἀφιερωθέντα εἰς συντήρησιν αὐτοῦ, ὡς ἂν ἦσαν παρακολούθημα ἢ πρεσαύζημα τοῦ εὐαγοῦς οἴκου ἐξ ἐναγτίας (κατὰ τὴν φράσιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἁρθρου 1) τὰ κτήματα, περὶ ὧν ὁ ἰδιοκτήτης τῆς μονῆς ἢ τοῦ ναοῦ δὲν ἤθελεν ἔχει τὰς ἀποδείξεις τοῦ ὅτι ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτήτορα (δομήτορα) ἢ ταῦς ἀποτόρους του, θεωρούμενα ὡς ἀφιερώματα ἄλλων, θέλουν παραλαμβάνεσθαι εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

Τὰ μοναστήρια καὶ αἱ ἐκκλησίαι τὰ ἀνεγερθέντα παρ' ἰδιωτῶν, αἵτινες διετήρησαν ἐπ' αὐτῶν τὸ δικαίωμα τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως, κατὰ τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κειμένους νόμους, καὶ τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸ διάταγμα, δὲν δύ-

γινώσκονται τοῦ λοιποῦ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς κατοικητήρια μονα-
χῶν καὶ τόπος τῆς δημοσίας λατρείας, καὶ ὡς ἡθικὰ πρόσωπα
δυνάμενα ν' ἀποκτήσωσιν ἰδίαν περιουσίαν, μένουσι μολαταῦτα
ὡς εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια, ἥτοι πράγματα τοῦ θεοῦ δι-
καίου (res divini juris) εἰς τὴν ἀτομικὴν χρῆσιν τοῦ διαδό-
χου τοῦ ἱδρυτοῦ, ὡς ἐκ τούτου χαρακτηριζομένου ὡς ἰδιακτή-
του, ἔχοντος δηλονότι τὴν ἰδιωτικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν χρῆ-
σιν αὐτῶν· διότι κατὰ τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἰσχύον-
τας νόμους, τοὺς ὁποῖους κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπεκαλέσθη καὶ
ὁ ἀνακοπτικὸν ταμίης, ἦτον εἰς ἕκαστον ἰδιώτην ἐπιτετραμμέ-
νον ν' ἀνεγείρῃ, ἀδεῖα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, μονὴν ἢ
ἐκκλησίαν, ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐντελοῦς κατάρτισεως τοῦ
εὐαγoust οἴκου (κ. 8 B. 5, 3, κ. 7 N. 131 κανὼν ζ' τῆς
ἐν Νικαίᾳ 2 συνόδου) καὶ τῆς ἀφιερώσεως ἀποχρώσεως πρὸς συν-
τήρησιν καὶ χρῆσιν τοῦ εὐαγoust οἴκου περιουσίας (κ. 1 N. 5—
Πλαστάρ. Σύνταγμα. στοιχ. Ε κεφ. ιε' τοῦ αὐτοῦ σχολ.
εἰς τὸν κανόνα 12 τῆς 2 οἰκουμένης συνόδου ἐν Νικαίᾳ,
Λέοντος Νεαρά 14) καὶ ἡδύνατο ὁ δομητὼρ νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς
ἐαυτὸν τὴν διοίκησιν τοῦ ἱεροῦ καταστήματος κατὰ τοὺς ἐν
ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικοὺς νόμους καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιου-
σίας αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχε δικαίωμα κυριότητος οὐδ' ἐπὶ τοῦ
εὐαγoust οἴκου, ὡς ἀρρωσιωμένου εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν, οὐδ'
ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, ὡς ἀφιερωμένων εἰς τὸ ἡθικὸν πρό-
σωπον τοῦ εὐαγoust οἴκου (κ. 8 N. 131—κ. ζ. B. 5. 1—Θ.
B. 5. 2. κανὼν α. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει α καὶ β' συνόδου)
καὶ αὐτὴ δὲ ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ κτήματος ὑπέ-
κειτο εἰς τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς
ἀρχῆς, ἐχούσης καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀντικαθιστᾷ τὸν διοι-
κητὴν (ἡγούμενον) τῆς μονῆς (κανὼν α. τῆς ἐν Κωνσταντινου-
πόλει α καὶ β' συνόδου—κ. 10 N. 131—κανὼν 38 τῶν
ἀγίων Ἀποστόλων. Θ. Βιβλ. 52). ἐκ δὲ τούτων καὶ ἐκ τῶν
δικατάξεων κ. 33. εἰ. 2, 1—§ 1. ζ. 2, 6—N. 9. Π. 41.
3—N. 6 Π. 18 i. προκύπτει, ὅτι οὐδ' ὁ εὐαγoust οἶκος
δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶγμα τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ ὡς
κτῆμα τοῦ κτήτορος δομητὸρος, οὐδ' ἐπομένως θεωροῦνται ὡς
παρakoλouthήματα τὰ εἰς συντήρησιν αὐτοῦ ἀφιερωμένα κτῆ-

ματα, καὶ οὐδέ, κατὰ τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διάταγμα, τὰ ιδιοκτήματα καλούμενα μοναστήρια καὶ ἐκκλησίαι, (ἢτοι διοικούμενα καὶ διαχειριζόμενα ὑπὸ τῶν κλητόρων) ἀναγνωρίζονται ὡς κτήματα, οὐδ' ὡς παρακολούθημα συνεπείᾳ τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 1 ἐδ. 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, οὐδέ καθ' ἑαυτὰ ὡς ἀντικείμενα τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων, τὰ εἰς τοὺς ἰδιωτικὸς εὐαγεῖς οἴκους ἀφιερωθέντα κτήματα μένουσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν κλητόρων ἢ τῶν διαδόχων τούτων, εἰς ἣν οὐδέποτε ὑπῆρχον μετὰ τὴν ἀφιέρωσιν αὐτῶν, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διατάγματος. Κατὰ δὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ περ' ἡμῖν ἰσχύοντος ἀστυκοῦ δικαίου, ἡ ἐκκλησία ἢ τὸ μοναστήριον θεωρούμενον ὡς ἠθικὸν πρόσωπον (*Pia causa*) ἐφ' ὅσον ἔχει ἰδίαν περιουσίαν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ δικτηρῆται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς κυβερνήσεως (Μακελδ. Ἑγλ. § 145)· καὶ ἐν ὅσῳ μὲν δι' αὐτῆς ὑφίσταται ὡς ἠθικὸν πρόσωπον, διατελεῖ ὑπὸ τῶν διοικήσεων καὶ διαχειρίσεων τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὰ, ἐχόντων τὰς ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων, μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ, ὡς ἠθικοῦ προσώπου, ἡ περιουσία του μεταβιβάζεται, δυνάμει τοῦ νόμου, εἰς τὸ δημόσιον, ἐκτὸς ἂν ὁ παραχωρήσας αὐτὴν εἰς τὸ ἠθικὸν πρόσωπον διέθεσε περὶ αὐτῆς κατὰ τὴν ἀφιέρωσιν, προνήσας τὴν περίπτωσιν τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἠθικοῦ προσώπου (*Mülenbruch doctrina § 201*).

« Συμφώνως δὲ μετὰ τὰς ἀρχὰς ταύτας, καὶ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἡ κυβέρνησις, συγκεντροῦσα ἐν ἑαυτῇ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τοῦ κράτους, εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἄμεσον διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας παντὸς εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀφωσιωμένου κατεστήματος τῶν ιδιοκτητῶν λεγομένων μονῶν καὶ ἐκκλησιῶν, ἢτοι τῶν διατηρουμένων ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν ἱδρυτῶν, διὰ δὲ τοῦ διατάγματος τῆς 26 Ἀπριλίου 1834, ἀντὶ τοῦ ν' ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα κυριότητος μὴ ὑπάρχοντα, παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἰδιωτικὴν χρῆσιν τῶν αὐτῶν εὐαγῶν οἴκων, καὶ τοῖς ἀπέδωκε διὰ νὰ ἔχωσι τοῦ λοιποῦ ὡς ιδιοκτησίαν των ὅσα κτήματα ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐξ

ιδίας περιουσίας ἀφιερώθησαν εἰς τὸν ὑπ' αὐτῶν ἀνεγερθέντα καὶ διοικούμενον ναὸν ἢ μοναστήριον, κατ' ἀναλογίαν τῆς διατάξεως κ. 15. Β. (5. 3) καὶ εἰς τὴν παραχώρησιν ταύτην ἡ κυβέρνησις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ θέσῃ οἷους ἐνέκρινεν ὅρους».

Ἄρ. Πάγου 196 (1861).—«Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείουντος καὶ ἐκ τῶν προσβάλλομένων ἀποφάσεων, τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον δὲν ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ὅτι παντὰ τοῦ περὶ αὐτοῦ ἡ δίκη μοναστηρίου τὰ κτήματα καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τοῦ πρώτου κτήτορος αὐτοῦ προερχόμενα, καθὼς δημοσία περιήλθον εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ἀλλ' ἐζήτει μόνον ἐκεῖνα αὐτοῦ τὰ κτήματα, ὅσα τρεῖς τοὶ ἀφιέρωσαν εἰς τὸ μοναστήριον αὐτό· ἐπομένως εἶναι ἀδιόφορον πῶς ἐθεώρησε τὸ μοναστήριον αὐτὸ τὸ ἐφετεῖον, δημοσίον ἢ ἰδιωτικόν· καὶ ἂν τὸ δικαστήριον διέταξε ν' ἀποδειχθῇ ποῖα τῶν διεκδικουμένων κτημάτων ἦσαν ἀφιέρωματα τρίτων καὶ ποῖα ἀφιέρωσαν οἱ τοῦ μοναστηρίου κτήτορες, δὲν ἐπέβαλεν ἀπόδειξιν περιττήν, ἀλλ' ἀναγκαίαν καὶ εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀναφερομένην, οὐδὲ παρηρμήνευσε τὸ διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλίου 1834, διότι, κατ' αὐτό, τ' ἀφιέρωματα τρίτων ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν μοναστηρίων ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, τὸ ἐπαιόν, ὡς εἴρηται, δὲν ἀντιποιεῖται ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ καὶ τὰ ἀπὸ τῶν κτητόρων ἀφιερωθέντα.»

Σημείωμα.

«Ἡ ἰδιοκτησία τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑπτανήσου διείπετο ὑπὸ τοῦ ἀστυκτοῦ δικαίου κατὰ τὰ συμβόλαια. τὸ δὲ δικαίωμα αὐτῆς ἐνηργεῖτο κατὰ τὰ μεταξὺ τῶν συναδελφῶν συμβόλαια, καὶ κατὰ τοὺς τοπικοὺς κανονισμοὺς. Γενόμενης ἐν Ἑπτανήσῳ τῆς δικαστικῆς ἀφομοιώσεως, ἐξηρέθησαν οἱ Κανονισμοὶ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ ΠΝ νόμου τῆς 20 Ἰανουαρίου 1866, ὥστε αἱ συναδελφικαὶ Ἐκκλησίαι ἔπρεπε νὰ διοικῶνται συνεπῶς, ὡς τοιαύτη ὑπῆρχεν ἡ κοινὴ συνείδησις πεπαιδευμένων τε καὶ ἀπαιδευτῶν. Πλὴν δυστυχῶς, εἴτε ἐκ κακοβουλίας εἴτε ἐξ ἀπερισκεψίας, ὠφεληθέντες τινὲς τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκ τῆς συγχύ-

σεως τῶν ὀνομάτων «Ἐκκλησιῶν ἐνοριακῶν» καὶ «ἀδελφάτων» ἐκλήρυξαν δημοτικὴν περιουσίαν τὴν καθαρῶς ἰδιωτικὴν. Καὶ τῷ ὄντι ἄλλο μὲν αἱ ἐν ταῖς παλαιαῖς Ἐπαρχίαις τῆς Ἑλλάδος ἐνοριακαὶ Ἐκκλησίαι καὶ τὰ ἀδελφάτα, ἄλλο δὲ τὰ ἐν ταῖς νέαις Ἐπαρχίαις ἀδελφάτα καὶ ἐνοριακαὶ Ἐκκλησίαι. διότι ἐκεῖνα μὲν εἶναι δημοτικά κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ταῦτα δέ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὁρισμοὺς, ἰδιωτικά· καὶ ἡ σύγχυσις αὕτη ἢ ἡ κακοβουλία ἐπέφερεν ἀποτελέσματα δεινὰ, γνωστὰ τοῖς πᾶσι. Διὰ διαταγῆς δὲ τοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου πρὸς τοὺς νομάρχας τῆς Ἑπτανήσου τῆς 13 Ἰουνίου 1867, ἐκηρύχθησαν δημοτικαὶ Ἐκκλησίαι αἱ ἰδιωτικά.

Συνελθούσης τῆς Βουλῆς ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ τῆς Β' Περιόδου περὶ τα τέλη τοῦ Ἀπριλίου 1868, οἱ βουλευταὶ τῆς Ἑπτανήσου, συναινέσαντες τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἐφρόντισαν νὰ διορθώσωσι τὴν ἀνωμαλίαν βουλευτικῶς διὰ νόμου, καὶ ἐπὶ τούτῳ εἰσήγαγον τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 188 νομοσχέδιον περὶ τῶν συναδελφικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐν τούτοις τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. Ὑπουργεῖον συνέστησεν Ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ κανονικοῦ δικαίου, καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ρωμαϊκοῦ, δούς ἐντολὴν εἰς αὐτὴν νὰ ὑποβάλῃ γνωμοδότησιν μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐγγράφων καὶ τὰς πληροφορίες τῶν βουλευτῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν νομικῶν συνεδρίασεν ἡμέραν τινα καὶ ἀπὸ τῆς 4 μέχρι τῆς 7 Μ. Μ. ὥρας ἡκουάσατο δύο βουλευτάς, καὶ μετ' αὐτῶν συνεζήτησε τὴν διένεξιν μελετήσασα δὲ κατ' ἰδίαν καὶ τὰ ἐγγράφα, ἐπέισθη πληρέστατα ὅτι προέκειτο περὶ ἀστυκοῦ ζήτηματος ἰδιοκτησίας ναῶν, καὶ ἀπεφάνθη νομικῶς τὰ περὶ τούτου ὑπὲρ τῶν ἀδικηθέντων.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ τῆς Δικαιοσύνης· καὶ ἐκεῖ ἐγένετο νέα ἔρευνα τῆς ὑποθέσεως καὶ νέα σκέψις· πλὴν καὶ αὕται κατέληξαν εἰς τὸ αὐτὸ ἐξαγόμενον, καὶ οὕτως ἐξεδόθη ἡ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1868 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης πρὸς τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποφαινομένη ἐκ περιουσίας ὡς κακῶς ἔχουσιν τὴν ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1867 διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τῶν συναδελφικῶν Ἐκκλησιῶν.

ΑΠ. 25 (1868). «Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ΙΑ' τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1852 νόμου, ἰσχύοντος καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1866 νόμου ΡΝ', εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀνήκει τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς ἐκαστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων ἱερέων καὶ διακόνων, ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν γίνεται καθ' ὃν τρόπον ἐγίνετο μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1852· διὰ τοῦ νόμου δὲ τούτου, διαλαμβάνοντας ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἐτέθησαν ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ οὐχὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχοντα αὐτόθι ἔθιμα καὶ οἱ περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἱερέων νόμοι. ἄλλ' οἱ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἰσχύοντες, διότι ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ εἶχε κατὰ νοῦν νὰ προσδιορίσῃ διὰ τὸ πρὸ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος τὸν περὶ ἐκλογῆς τρόπον, καὶ ὁ τρόπος οὗτος εἰσῆχθη καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπὸ τῆς ἀφ'ομοιωσεως, τεθέντων ἐν ἰσχύϊ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων, οἵτινες σύμφωνα εἰσὶ καὶ πρὸς τοὺς Ἑκκλησιαστικούς νόμους καὶ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, καθ' οὓς ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως καὶ διορίζει τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπισκοπῆς του διατελοῦντας ἱερεῖς καὶ λοιποὺς κληρικούς, καὶ οὗτοι δὲν δύνανται, κατὰ τοὺς κανόνας αὐτοὺς καὶ κατὰ τὴν 13 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1852, νὰ ἐκτελῶσιν οὐδὲν ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ὑφ' ὃν διατελοῦσιν, καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς ἰδιαιτήτους ἐκκλησίας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσιδύλητος διὰ τῆς ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1866 ἀγωγῆς του εἰσαγθείσης ἐνώπιον τοῦ ἐν Κερκύρᾳ πρωτοδικείου ἐκθέσας ὅτι, τῆς ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1860 ἀγωγῆς του δεκτῆς γενομένης διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1865 τελεσιδικίου ἀποφάσεως τοῦ πρῶην τριμελοῦς πρωτοδικείου, ἀπεφασίσθη ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχύοντος ἐκκλησιαστικοῦ νόμου οἱ ἐνορίται ἀδελφοὶ ἱερεῖς ἐνὸς ἐνοριακοῦ ναοῦ αὐτοδικαίως ἐπέρχονται εἰς τὴν ἐφημερίαν αὐτοῦ ἀποκλειομένου παντὸς ξένου, ἵνα μετ' αὐτῶν συναγωνισθῇ διὰ τὴν ἐφημερίαν, ὡς εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐναγόμενος Σκορδίλης, καὶ ἐξήτήσατο ἵνα ὑποχρεωθῇ οὗτος διὰ προσωπι-

κῆς κρατήσεως νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἐφημερίαν κατὰ τὸ πρὸς χρῆσιν τῆς ἐφημερίας κελλίον, διατασσομένης τῆς ἀποβολῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς καὶ τῆς ἀποζημιώσεώς του πρὸς δώδεκα δραχμὰς τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς ἐγκαταλείψεως, ἀφ' ἧς κατέστη τελεσιδίκος ἡ προσημειωθεῖσα ἀπόφασις, τὸ δὲ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρεδέχθη μὲν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκκλησία εἶναι ἐνοριακὴ, ἀλλὰ σκεφθέν. ὅτι κατὰ τὸ ΙΔ'. ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1852 νόμου ἡ ἐκλογὴ τῶν ἱερέων ἐν Ἑπτανήσῳ πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε αὐτοῦ ἰσχύοντας νόμους καὶ κανονισμοὺς καὶ οὐχὶ κατὰ τοὺς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἰσχύοντας, ὡς εἴρηται, πολιτικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς νόμους καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἐπελήφθη τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀπέριψε τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν γενομένην ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι μετὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἱερέων ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς συννορίτας· οὕτω δὲ ἀποφανθέν. ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ κακῶς ἐφήρμοσε τὸ 11 ἄρθρον τοῦ προσημειωθέντος νόμου μὴ διακρίνοντας τὴν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν τὴν ἀνήκουσαν εἰς ἀδελφοὺς συννορίτας, ἀπὸ τῆς ἐνοριακῆς τῆς ἀνηκούσης εἰς κοινότητα, διὰ τῆς ἐσφαλμένης αὐτῇ ἐφαρμογῆς ἐπελήφθη ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν καθ' ὑπερβασιν τῆς ἐξουσίας του, ὅπερ ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του δυνάμει τῶν 808 § 1 καὶ 832 ἄρθρ. τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἐπιρροὴν ἡ ἐξέτασις ἐὰν ἡ περὶ ἧς ἡ δίκαι ἐκκλησία εἶναι ἐνοριακὴ ἀδελφῶν καὶ ἐνοριτῶν κατὰ τὴν 1 σκέψιν τῆς ἀποφάσεώς του ἢ ἐνοριακὴ, οὐχὶ ἰδιωτικὴ, ὡς ἀνήκουσα εἰς ἐνορίτας πλέον τῶν ἑκατὸν, κατὰ τὴν 15 σκέψιν αὐτῆς, διότι, ὡς ἐρρέθη, ἐν τῷ νόμῳ διαστολὴ τις δὲν γίνεται, περιλαμβανομένων ἐν αὐτῷ καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι τῆς προκειμένης δίκης ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἡ ἀμφισβήτησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, οὐδ' ἐὰν ὁ εἰς τῶν διαδίκων ἢ ἀμφότεροι ἔχωσι δικαιώματα κυριότητος ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐὰν ὁ ἀναιρεσιβλήτων, ὅστις μετὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ

νόμου PN' διορίσθη ἐφημέριος, κατὰ τὸν μὴ ἀμφισβητούμενον ἰσχυρισμόν του, διὰ τῆς ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1866 πράξεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας, ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρέπει ν' ἀποβληθῇ διὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ νὰ διορισθῇ ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἀντιδίκος του ἐγκαθιστάμενος ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐφημερίου ὑπὸ τῆς αὐτῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ὅπερ προφανῶς ἀντίκειται εἰς τὸν προσημειωθέντα νόμον καὶ εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας. Ἡ δὲ ἐρευνα ἐὰν εἰς τὸν διορισμὸν τῆς ἐφημερίου ἐνοριακῆς ἐκκλησίας ἀνηκούσης εἰς ἀδελφοὺς ἐνορίτας πρέπη νὰ ζητῇται καὶ ἡ συγκατάθεσις τούτων, ἀνάγεται ἐπίσης εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ ἐφημερίων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν δυνάμει τοῦ αὐτοῦ νόμου, διότι ἡ ἔχουσα τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἀρχὴ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ τηρήσῃ καὶ τὸν προσήκοντα τρόπον αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, τῶν δικαστηρίων ἀναρμοδιῶν ὄντων νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ ἀμφισβητουμένου δικαιώματος τῆς ἐφημερίας, ἡ ἐξέτασις τῶν διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Πανδῆ ὑποδξαλλομένων ὁρῶν εἶναι περιττή, διότι ἅπαντες οὗτοι περιστρέφονται εἰς τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι κατὰ τὴν ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1865 ἀπόφασιν τοῦ τριμελοῦς δικαστηρίου καὶ κατὰ τοὺς ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχύοντας νόμους καὶ τὰ ἔθιμα, αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτιμηθῇ τοῦ ἀντιδίκου του εἰς τὴν ἐφημερίαν, ἐνῶ περὶ τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, ἀμφισβητουμένου εἰσέτι, τοὔτεστι καὶ μετὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν, ἀπόκειται, ὡς ἐρρέθη, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ν' ἀποφασίσῃ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν δικαστικὴν».

ΑΠ. 258 (1868). «Ἐπειδὴ, ὡς καὶ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐν σκέψει τετάρτῃ ἐδέχθη, ὁ Πέτρος Νίκος, καθὼ κύριος τοῦ ἐν λόγῳ ἰδιωτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ὡς κτήτωρ αὐτοῦ, ἐδικαιούτο διὰ τῆς διαθήκης του νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατόν του διαχειρίσεως τοῦ Ναοῦ τούτου καὶ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων, ἀφιερωθέντων εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ τούτου πρὸς συντήρησιν, εὐπρέπειαν καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἀποτελούντων μετὰ τοῦ Ναοῦ ἐν καὶ μόνον ἀφιέρωμα ἰδιωτικόν, καὶ ἐπομένως

ἡδύνατο νὰ ὑποβάλλῃ τὸν κληρονόμον τοῦ εἰς ὄρους καταπι-
στευματικούς ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τοῦ ἀφιερώματος τοῦ
του. Ἄρα ἀνυπόστατος ὁ τρίτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐδέχθη, ὅτι ὁ διαθέτης, διατάξας ὅπως
αἱ προσόδοι τῶν ἐπιδίκων κτημάτων χρησιμεύωσι διηνεκῶς καὶ
ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἐφημερίας τοῦ Ναοῦ, εἰς ἐπι-
σκευὴν, συντήρησιν καὶ εὐπρέπειαν αὐτοῦ, καὶ τὸ περισσεύον
εἰς ἐπαύξησιν αὐτοῦ, κατέστησε τὰ κτήματα ταῦτα ἀναπαλ-
λοτρίωτα, καὶ ὅτι ἐπιτρέψας εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς διαδόχους
αὐτοῦ ὡς κητόρας τοῦ Ναοῦ νὰ εἰσπράττωσιν ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ
αὐτοῦ τὰς προσόδους τῶν εἰρημένων κτημάτων, δὲν ἀπένευμε
αὐτοῖς ἐξουσίαν ἀπερίοριστον, οὔτε ἡδύνατο νὰ τοῖς ἀπονεύμῃ
τοιαυτὴν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὸν προεκτεθέντα σκοπὸν τοῦ
ἡ ἐκτίμησις δὲ αὕτη τῶν πραγμάτων καὶ ἐφαλμένη ἂν
διαφεύγει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου
Ἰάγου· ἐπομένως καὶ ἂν αἱ λοιπαὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης
αἰτιολογίαι, καθ' ἃς καὶ δυνάμει τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχυόντων
νόμων εἰσὶν ἀναπαλλοτρίωτα τὰ ἐπίδικα κτήματα ὡς ὑπο-
κείμενα εἰς καταπίστευμα, στηρίζονται εἰς ψευδῆ ἑρμηνείας
τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει παρατεθειμένων νόμων, καὶ ὡς
ἀκόμη ἀντίκηνται εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίουτος ἐπικαλο-
μένους νόμους, τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῶν κτημάτων τούτων καὶ
ἡ εἰς πάντα ἄλλον σκοπὸν ἢ τὴν συντήρησιν, εὐπρέπειαν καὶ
ἐπαύξησιν τοῦ εἰρημένου Ναοῦ διαθέσις τῶν προσόδων αὐτοῦ
ὅταν τὸ τίμημα τῶν προσόδων τούτων δὲν χρησιμεύῃ πρὸς
συντήρησιν, εὐπρέπειαν καὶ ἐπαύξησιν τοῦ Ναοῦ· ὥστε ἀπα-
ράδεκτος καὶ ἀνυπόστατος ὁ ἕκτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τὰ μὲν ἐπίδικα κτήματα
εἶναι ἀναπαλλοτρίωτα, αἱ δὲ περὶ διαθέσεως τῶν κτημάτων
αὐτῶν συμβάσεις εἰσὶν ἰσχυραὶ μόνον, ὅταν τὸ τίμημα χρῆσι-
μεύῃ πρὸς συντήρησιν, εὐπρέπειαν καὶ ἐπαύξησιν τοῦ Ναοῦ
καὶ ἀφοῦ, ὡς ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ἐνέλλειψαι κατιόντων τοῦ
ἀρχικοῦ κητόρος Πέτρου Νίκου ἐξ ἀρρενογονίας καλοῦντες
εἰς τὸ ἐν λόγῳ καταπίστευμα ὡς διαχειρισταὶ οἱ ἐκ θηλυγον-
νίας κατιόντες αὐτοῦ, καὶ ἀφοῦ τέλος ἡ ἀναιρεσιόλητος εἶναι
ἐκ θηλυγονίας κατιοῦσα τοῦ Πέτρου Νίκου, καθ' ἣ ὡσαύτως

ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον ἐν ταῖς αἰτιολογίαις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐνάτῃ, δεκάτῃ καὶ ἐνδεκάτῃ, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιούτο νὰ ἐξασκήσῃ ἐφ' ὀλοκλήρων τῶν ἐπιδίκων κτημάτων καταπιστευματικά δυνάμει τῆς διαθήκης δικαιώματα ἀποκλειστικῶς ἐν ἰδίῳ μόνον ὀνόματι, καὶ ὅταν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Φορτουνάτα (Εὐτυχία) ὥς κατιούσα τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ δὲν ᾔθελε νὰ ἐξασκήσῃ τὰς περὶ καταπιστεύσεως ἀγωγὰς τῆς ἐπομένως οὐδεμίαν ἔχει ὥς πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον ἐπιρροὴν ἢ ἡ εἰρημένη ἀδελφὴ αὐτῆς δὲν διετήρησε τὰ καταπιστευματικά αὐτῆς δικαιώματα ἐπὶ τῶν προκειμένων κτημάτων, ὥς μὴ ἐναγαγοῦσα τὸν ἀναιρεσεῖοντα ἐντὸς τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἀρθρον 6 § 3 καὶ ἀρθρ. 7 τοῦ 34 νόμου τοῦ Β' Ἰονίου Κοινοβουλίου. Ἄρα νομίμως τὸ ἐφετεῖον δὲν περιώρισε τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Νόμος ΣΑ. τῆς 9 'Ιουλίου 1852.
Νόμος Καταστατικὸς τῆς 'Ιεράς Συνόδου
τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος.

Α'. Ἡ Αὐτοκέφαλος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς Πίστεως Σύμβολον, καὶ πρεσβεύοντων πάνθ' ὅσα πρεσβεύει ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἥς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· διοικεῖται δὲ πνευματικῶς παρ' Ἀρχιερέων κανονικῶν, τηροῦσα ἀπαραλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παρδόσεις.

Β'. Ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὑπάρχει Σύνοδος διαρκῆς, φέρουσα τ' ὄνομα Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καθεδρεῖται δὲ διαρκῶς ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει σφραγίδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γράμματα Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Γ'. Ἡ Ἱερά Σύνοδος σύγκειται ἐκ πέντε μελῶν ἰσοψήφων, ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχιερέων τῶν ἐχόντων ἐπισκοπὰς, ὧν εἰς Πρόεδρος καὶ τέσσαρες Σύεδροι. Καὶ Πρόεδρος μὲν ὑπάρχει διαρκῶς, ὁ κατὰ καιρὸν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Βασιλείου ἀρχιερατεύων Μητροπολίτης· οἱ δὲ Σύεδροι καλοῦνται ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβειῶν τῆς Ἀρχιερωσύνης, διατηρουμένης ἐν ἑκάστῳ εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου βαθμοῦ.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ Σύεδροι ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἐπαρ-

Ἑλληνικὴ ἐκκλησία

χίας των, καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν διατηρήσῃ ἐπὶ πλεονεξίας ἐξ αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύναται νὰ υπερβαίνωσι τοὺς δύο

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἄλλῳ κωλύματι, τὸν Πρόεδρον ἀναπληρῶν ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων. Εἰς τυχοῦσαν δὲ ἀνάγκην ἀναπληρώσεώς τινος τῶν Συνέδρων, καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν ἐπόμενος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαυσία Συνοδικὴ περίοδος ἀρχεῖται ἀπὸ α' Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαιοῦσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! «Διαβεβαιούμεν ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἐν ἐκπληρῶμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαρλλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱσθὰς παραδόσεις καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἀκρᾷ ὑγείᾳ, διατηροίῃ δὲ τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνόμενην εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συνέδρων ἔγγραφος καὶ υπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ε'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει Α' καὶ Β' Γραμματέα, Κληρικούς, καὶ ἓνα ἢ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δύο Γραφεῖς,* Κληρικούς καὶ τούτους ὄντας, καὶ ἓνα Κλητῆρα διοριζομένους, τοὺς μὲν Γραμματεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ

* Προστέθησαν δύο ἐτι γραφεῖς διὰ τοῦ Νόμου ΑΓ τῆς 10^{ης} Ἰουνίου 1882.

προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς δὲ Γραφεῖς καὶ τὸν Κλητῆρα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Α΄. Γραμματεὺς, καὶ τοῦτου κωλυομένου ὁ Β΄, διευθύνει τὰ τοῦ γραφείου, εἰσηγείται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς Συνόδου συνεδριαζούσης, καὶ κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· δὲν ἔχει δὲ ψῆφον, οὔτε λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, εἰμὴ ὁσάκις ζητηθῇ εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ Γραφείων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἐκάστοτε ὁ Γραμματεὺς.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Γραφεῖς δίδουσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνεδριαζούσης ἐπὶ τούτῳ, τὴν ἐξῆς διαβεβαίωσιν.

«Διαβεβαίω ἐπὶ τῇ ἱερῳσύνῃ μου, ὅτι θέλω φυλάξει πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρσαλεύτως τοὺς ὅρους αὐτῶν καὶ ἐκπληρῶν εὐσυνειδῶτως τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι ὑπηρεσίαν.»

Ὁ δὲ Κλητὴρ δίδει τὸν συνῆθη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον.

Τὸ περὶ τῆς διαβεβαίωσεως τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Γραφείων, ὡς καὶ τὸ περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ Κλητῆρος πρωτόκλητον, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

ζ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται παρὰ τοῦ Βασιλέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὅστις, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑπερτότην Βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γινομένων, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθήκον νὰ παρευρίσκηται, ἄνευ ψήφου, εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφηται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἴτε εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πράξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γι-

νομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ζ'. Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶ Συνόδου διαίρουνται εἰς ἐσωτερικά καὶ εἰς ἐξωτερικά. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἐσωτερικά, ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικά, ὡς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ τὰ περὶ τούτων τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει μόνον τῆς Κυβερνήσεως.

Η'. Τὰ ἐσωτερικά τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Ι'. καὶ ΙΔ'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμοὺς, τὰ ἑξῆς:

α) Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β) Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνάγκην τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

γ) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐλάστης τάξεως τοῦ Κλήρου.

δ) Ἡ θρησκευτικὴ διδασχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ Πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους.

ε) Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία.

ς) Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν Κλῆρον καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν.

ζ) Ἡ καθιέρωσις τῶν ἱερῶν ναῶν.

η) Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

θ) Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ:

α—εἰς τὴν ἀκριθεῖ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολής Ἐκκλησίας πρεσβευσμένων θείων δογμάτων καὶ ὅταν πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ ταραξῇ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας ἢ διδασχῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, διὰ προσηλυτισμοῦ ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ἡ Σύνοδος ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ

κακοῦ διὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ τῇ ταύτης ἐγκρίσει ἐκδίδει συμβουλευτικὰ ἐγγράφα πρὸς τὸν λαόν, εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης.

β.—Εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρήσιν τῆς νεολαίας καὶ τοῦ Κλήρου, εἴτε ἐξώθεν τοῦ Βασιλείου εἰσαγομένων, εἴτε ἐν τῇ Ἑλλάδι δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων ἐντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ ἀντικειμένων θρησκευτικῶν καὶ ὁσάκις πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ τοιαῦτα περιέχουσιν τι ἐναντίον, ἢ καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον εἶναι βλαπτικὰ ἐκ τῆς χρήσεώς των, ὡς πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερὰ μυστήρια, τοὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας, τὴν ἱερὰν διδασκαλίαν, τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα, ἢ τὸν κυρίως ἢ τὸν κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν, ἢ τὸν τυπογράφον, ἢ τὸν βιβλιοπώλην, ἢ τὸν ρωτοπώλην, καταγγέλλει εἰς τὴν πολιτικὴν Ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὀριζόμενα, ἐὰν οὗτοι ᾖναι κοσμικοί. Κληρικοὶ δὲ ὄντες ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καὶ καταγγέλλονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὀριζόμενα.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας· περὶ τὴν θεῖαν λατρείαν· περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ εὐχῶν Μοναστηρίων· περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν· περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ Κλήρου, καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ. Καὶ φροντίζει ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ρητῶς ἀπαγορευόντων τοῦτο ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

ΙΑ'. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἐξῆς·

α) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων, κτλ., καθόσον οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς Ἐκκλησίας τάξιν.

β) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Κλήρου.

γ) Ἐκτακτοὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν πρόκηται νὰ γένωσιν αὐταὶ εἰς ἡμέρας ἐργασίμου, ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ κύρος αἱ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων διατάξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὰς διαλαμβανόμενας εἰς τοὺς § § α καὶ γ περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν περιπτώσει τοῦ § β ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως, γίνεται ταύτης μνεία, ἐν προοιμίῳ, ἐπὶ τοῦ πρωτογράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἐφεξῆς·

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκρίσει καὶ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς κτλ.»

ΙΒ' Πᾶσα ὑπόθεσις ἀνγκυρόμενη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συζητεῖται μὲν παρὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζεται δὲ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Διὰ νὰ ἔχωσι κύρος αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

ΙΓ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, ἐὰν ποτε ὡς ἐκ τῆς Συνοδικῆς θέσεως τῶν περιπέσωσιν εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς Ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξέλεγξιν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἐὰν δὲ ἡ παράβασις ᾖ περὶ καθήκοντα Συνοδικὰ σχέσιν ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πολιτικόν, τότε τὰ ἀφορῶντα τὸ πολιτικόν τοῦτο μέρος ἐναπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

ΙΔ'. Εἰς τὰ καθαυτὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ Ἱερὰ

Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου καὶ πρὸς αὐτήν, ὡς πρὸς ἀνώτατον δικαστήριον, ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων ἐκδικώμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς.

Ἄν δὲ Κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου ἀναφέρεται πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίζει ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλητῶς.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς Κληρικοὺς καθ' ὅσα ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀποφασίν αὐτῆς, ἥ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐφεξῆς.

α) Ἀρχίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας τοῦ τιμωρουμένου προερχομένων δικαιομάτων.

β) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος.

γ) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου, ἐάν τις φωραθῇ, ὅτι λαβὼν χρήματα, ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱερούς τῆς Ἐκκλησίας θεσμούς, τὸ ὅποῖον κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

δ) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ Κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε) Καθαίρεσιν.

Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς καὶ αἱ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, αἵτινες θέλουσιν ἐκδίδοσθαι ἡτιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως καὶ τῶν κανόνων, φ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται, ἐκτελοῦνται τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει.

1) Τοῦ Ὑπουργείου μὲν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων γ, δ, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων α, β, ὡσάκις αἱ ὀριζόμεναι ἐν αὐτοῖς ποιναὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν, οὐδὲ μείζονα τῶν δύο μηνῶν.

2) Τοῦ Βασιλέως δὲ, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε, καθὼς

καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § α, β, ὡςάκις αἱ ποιναὶ αὐταὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῶν δύο μηνῶν.

Αἱ μέχρι δε τῶν 15 ἡμερῶν ποιναὶ τῶν § § α' καὶ β' ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου γίνεται τῇ συμπράξει καὶ συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄλλ' ὧ, πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε' ὁ καταδικασθεὶς εἰς καθάρισιν ἐὰν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν δι' ἀναφοράς του πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαίτησται τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης, ὁ Βασιλεὺς ἐξετάσῃ τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς, προσκαλουμένων κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων.

ΙΕ'. Προσωπικὸς ἀφορισμὸς ἐναντίον λαϊκῶν δὲν ἐκδίδεται εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ις'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ πνευματικόν, εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα μετὰ δὲ τὴν κηρύττουσαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὕτη τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογῆσαντος τὸν παράνομον γάμον, ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἀδείαν καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογῆσαντος τὸν παράνομον γάμον ἁδεῖα ἄνωτέρα, ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνσχῆς ἐκάστου.

Α. Π. 9 (1859). Ποινικὴ. «Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον ις' τῆς ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1852 νόμου καταστατικοῦ τῆς ἱερᾶς συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀφορᾷ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποινὴν, ἥτις ἐπάγεται κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ιδ' ἄρθρου κατὰ τὸν ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, οἵτινες ὑλόγησαν τὸν παρ-

νομον γάμον, ἢ ἔδωκαν τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τοιοῦτον γάμον ἄδεία ἄνωτέρα ἢ ἄνευ ἀδείας, ἢ δὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τῆν Ἱερὰν Σύνοδον κατὰ τὸν λόγον τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου, ἀλλὰ τὸ ΚΕ' ἄρθρον ὀρίζον, ὅτι ὡς πρὸς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθὼς καὶ τὰς ἀθεμίμους πράξεις, τὰς παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ Κράτους νόμων προβλεπομένας, οἱ ἐκ τοῦ κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικούς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια, ρητῶς ὑποβάλλει τοὺς κληρικούς εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια ἕνεκα παραβάσεως τῶν παρὰ τῶν κοινῶν νόμων προβλεπομένων ὡς ἀθεμίτων πράξεων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, κατηγορηθέντος τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἐπιτρόπου Λ. ὡς συνεργοῦ διγαμίας προβλεπομένης ἀπὸ τὰ ἄρθρα 283—285 ποιν. νόμου, ἢ ἀνάκρισις καὶ ἢ ἐκδίκασις τῆς πράξεως ταύτης ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, τὸ δὲ συμβούλιον ἀποφηνάμενον αὐτὸ ἀναρμόδιον διὰ τὰ ἐπιληφθῆ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὡς ὑπαγομένης δῆθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, παρηρμήνευσεν τὸν ρηθέντα καταστατικὸν νόμον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ φέρει ἀναίρεσιν».

ΙΖ'. "Ὅστις τῶν συνευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, ὀφείλει νὰ ἀποταθῇ περὶ τούτου δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν ἀρμόδιον ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύο συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἂν οὐ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὰ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἵτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποπείρας ἐνώσεως τὰ παρὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὀριζόμενα, πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποπείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ

ἄνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσι· μόνον δὲ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας, τὰ δικαστήρια, κατ' αἵτησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, κατὰ τὴν διάρκειαν ἔτι τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποπείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 683 παράγρ. 3, 4 καὶ 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τρίμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἀρμοδίος ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἰς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφ' οὗ πρότερον βεβῶται περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδόσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως, καταστάσεως ἀμετακλήτου, ὁ εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὕτη τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

ΙΗ'. Ὅποιοιδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ, καθοσιωθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν, τιμίων σταυρῶν, ἁγίων λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ἀμφιέσματος, ἐκθεσις ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν, ἢ κατάσχεσις πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.

ΙΘ'. Διατάξεις, προκηρύξεις, ἐγκύκλιοι, καθὼς καὶ λοιπὰ ἐγγράφα τῆς ἱερᾶς συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχάς τοῦ Κράτους, δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Κ'. Οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐξωτερικὰς πολιτικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἱερὰ σύνοδος, εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

ΚΑ'. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, καθόσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων τῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὁσάκις ἀποδειχθῇ ὅτι προσε-

ἐλήθησαν τὰ δίκαιά της, νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξωσι κατ' αἰτησίαν της.

ΚΒ'. Ἐπίσης ὁμως καὶ πᾶς, ὅστις ἔχει εὖλογον κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς παράπονον διὰ κατάχρησιν ἢ ὑπερβάσιν τῆς ἐξουσίας της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐμποροῦσι νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν ἀρχήν· θέλουσι δ' ἐξετάζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὅποιον δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰ μὴ ἀφ' οὗ ζητήσῃ τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν ᾖ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου.

ΚΓ'. Ὁ τύπος τοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν ἐπιδομένου ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, εἶναι ὁ ἐξῆς· διὰ μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς· «διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ μου κτλ.»

Διὰ δὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους· «διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου κτλ.»

Ὁ οὕτω διδόμενος ὅρκος ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὅρκου ἰσχύν· καὶ πᾶσα αὐτοῦ παράβασις, ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, συνεπάγεται καὶ τὰς ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἢ ἐπιορκίᾳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ποινάς, αἵτινες θέλουσι καταγινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

ΚΔ'. Πᾶς ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καλούμενος νὰ δώσῃ μαρτυρίαν εἰς δικαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν μαρτυρίαν του. Ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ὀρκίζονται καὶ ἐξετάζονται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῶν· ἡ δὲ μαρτυρία των, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἐκτὸς διὰν πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, ὅτε προσκαλοῦνται καὶ ἐξετάζονται (ἄνευ ὁμως ἀντιπαραστάσεως πρὸς ἄλλους μάρτυρας) ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἢ μα ἐμφανιζόμενοι, καὶ ἀπέρχονται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν.

Ὅ,τι οἱ ἱερωμένοι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ ὁμολογήτωσιν.

ΚΕ'. Εἰς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ἀθεμίτων πράξεων τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ Κράτους νόμῳ προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ Κλήρου ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Τὰ πολιτικῶς ὀριζόμενα κακούργηματα ἐπάγουσι καὶ τὴν τῆς καθαιρέσεως ποινὴν πνευματικῶς· ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς ποινικῆς καταδίκης ἐκτελεῖται, ἀφ' οὗ πρότερον καθαιρεθῇ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ καταδικασθεὶς κληρικὸς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὥρισμένα.

Κς'. Διὰ τὴν προφυλάκισιν τῶν κληρικῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ' αὐτῶν ἐπὶ πταίσματι καὶ πλημμελήματι ἐκδομένων ἀποφάσεων, τῶν περιορίζουσων τὴν ἐλευθερίαν, ὀρίζονται ἰδιαίτεροι φυλακαὶ, κεχωρισμένα τῶν ἄλλων.

ΚΖ'. Ἀπὸς ὁ κατὰ τὸ Βασιλεῖον ἱερός Κλῆρος, ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς, μνημονεύει πρῶτον μὲν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, εἶτα δὲ τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΗ'. Τὰ ὀρισθέντα διὰ τοῦ Διατάγματος 25 Ἰουλίου (6 Αὐγούστου) 1833 περὶ τοῦ ἐπιμισθίου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προέδρου τῆς ἱερᾶς συνόδου καὶ τῶν συνέδρων, διαμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν πρώτου γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 3600, τοῦ δὲ δευτέρου εἰς δραχ. 2400 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν Α' τάξεως γραφέως προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 1200, τοῦ δὲ Β' τάξεως εἰς δραχμὰς 960 κατ' ἔτος καὶ ὁ τοῦ κλητῆρος εἰς δραχ. 600 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 6000 κατ' ἔτος (*).

(*) Ἀρθρον 4. «Τὸ ἐπιμισθίον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προέδρου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 3000 κατ' ἔτος· τὸ τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκάστου συμβούλου εἰς 2400 δραχμὰς. Ὁ μισθὸς τοῦ γραμματέως προσδιορίζεται εἰς 2400 δραχμὰς ἐτησίως· τῶν δὲ καὶ ἐπιμισθία 600 δραχμῶν. — Σημειωτέον, ὅτι διὰ τοῦ πρὸς αὐτῆς τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων Ν. τῆς 28 Μαΐου 1859 τῆς ἐξήθησαν οἱ μισθοὶ τοῦ μὲν Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου εἰς δραχμὰς 6000 κατὰ μῆνα, τοῦ δὲ Α' γραμματέως εἰς δραχμὰς 400, τοῦ Β' γραμματέως εἰς δραχμὰς 240, τοῦ Α' γραφέως εἰς δραχμὰς 120, τοῦ Β' γραφέως εἰς δραχμὰς 90 καὶ τοῦ κλητῆρος εἰς δραχμὰς 60.

ΚΘ'. Εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλει συγκροτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἡ Α' Συνδικὴ περίοδος, ἥτις θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς 31 Αὐγ. 1853.

Α'. Πᾶσα προεκδεδομένη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς 6 Μαρτίου 1889.

Α'. Ἐὰν ὁ ἀποτελῶν μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερεὺς δύναται αὐτοβούλως ν' ἀπόσχη τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ὑποβάλλων τὴν παραιτησίαν του, καὶ πρὶν ἔτι αὕτη γίνῃ δεκτὴ.

Β'. Ὁ ἀρνούμενος νὰ προσέλθῃ εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καθηκόντων αὐτοῦ ἀρχιερεὺς εἶναι ποινικῶς τιμώμενός;

Ἐπὶ τοῦ Α' ζητήματος. Κατὰ τὸν περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων Σ' νόμον τῆς 9 Ἰουλίου 1852, συνδυαζόμενον καὶ πρὸς τὸν καταστατικὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ΣΑ' νόμον τῆς αὐτῆς χρονολογίας, οἱ ἀρχιερεῖς οἱ τεταγμένοι εἰς τὴν διοίκησιν ἐπισκοπῆς εἰς ἡμόσιον λειτουργοί, ἅτε διοριζόμενοι ὑπὸ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, διδόντες τὸν ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου μισθοδοτούμενοι (ἄρθ. Γ' καὶ ΙΖ' Σ' νόμου) ἐκ τῶν ἀρχιερέων δὲ τούτων συγκροτεῖται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου, καλουμένων κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης (ἄρθ. Γ' ΣΑ' νόμου). Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι τὰ συνοδικὰ καθήκοντα παρομαρτοῦσι τῷ δημοσίῳ ἄξιωματι τοῦ ἐπισκόπου καὶ ἀποτελοῦσι μέρος ἀναπόσπαστον τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν δ' ἔπεται, ὅτι δὲν ἀπόκειται τῇ βουλήσει τοῦ ἐπισκόπου ν' ἀπόσχη τῶν καθηκόντων τούτων ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ ν' ἀποτελῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέλος. Μόνον δὲ, ὡς πᾶς ἡμόσιος λειτουργός, δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐπισκοπῆς (ἄρθ. Δ' τοῦ Σ' νόμου), ὅτε ἐὰν τυγχάνῃ μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παύει ἀναγκαίως καὶ ἀπὸ τῆς τῆς αὐτοῦ λειτουργίας αὐτοῦ, ἢ ἐὰν ἔχῃ εἰδικούς λόγους κωλύοντας τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τούτων, νὰ ὑποβάλῃ τούτους τῷ οἰκείῳ Ὑπουργοῦ.

γαίῳ, ἵνα τύχη τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ, ἐὰν οὗτοι κριθῶσιν ἀποχρῶντες (ἄρθρ. 2 § δ' καὶ 3 Β. Διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1833, περὶ ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας καὶ ἄρθρ. Γ' τοῦ ΣΑ' νόμου). Ἀλλὰ μέχρις οὗ ὁ συνοδικὸς ἀρχιερεὺς ἀπαλλαγῇ τῶν καθηκόντων τούτων, δὲν δύναται, ὡς πᾶς ἄλλος δημοσίος λειτουργός, ν' ἀπόσχη αὐτῶν, ἐγκαταλείπων τὴν θέσιν, εἰς ἣν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐτάχθη. (Βλέπ. καὶ ἄρθρον 7 τοῦ Β.π. Διατάγματος τῆς 24 Ἀπριλίου 1833 καὶ ἄρθρον 33 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ).

Ἐπὶ τοῦ Β' ζητήματος. Κατὰ τὸ ἄρθρον ΙΓ' τοῦ ΣΑ' νόμου αἱ παραβάσεις τῶν συνοδικῶν καθηκόντων αἱ σχετιζόμεναι πρὸς τὴν πολιτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς. Βεβαίως δὲ καὶ οἱ συνοδικοὶ ὑπάγονται εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 493 τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰς περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὑπάλληλοι, τοιοῦτοι δὲ θεωροῦνται καὶ οἱ κληρικοὶ οἱ οὐρανὴποτε λειτουργίαν ἢ διακονίαν παρέχοντες τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς 12 Ἰουνίου 1889.

Α') Ἐὰν δοθείσης καταγγελίας ὑφ' οἰουδήποτε καθ' ἑνὴν ἢ καὶ πλείονων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ παραβάσει ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, ὑποχρεοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ συκαλέσῃ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου πρὸς ἐνέγκειαν τῶν ἐν τῷ ΙΓ' ἄρθρῳ τοῦ ΣΑ' νόμου ὀριζομένων, ἢ ἐπὶ τοῦναντίον ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ πρότερον περὶ τῆς βασίμου τῆς καταγγελίας.

Β') Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ νομικοῦ Συμβουλίου ἡ Κυβέρνησις δὲν ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ λήψει καταγγελίας κατὰ Συνοδικῶν μελῶν ἐπὶ παραβάσει ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ νὰ καλέσῃ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου, ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ ΙΙ' ἄρθρῳ τοῦ ΣΑ' νόμου ὀριζόμενα, τίνα εἶναι τὰ ζητήματα, ἅτινα δικαιοῦται νὰ ἐξετάσῃ ἐν δεδομένη καταγγελίᾳ; Πότε ὑποχρεοῦται κ

πότε ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρέωσης τοῦ νὰ προβῇ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ ΙΓ' ἄρθρῳ τοῦ ΣΑ' νόμου ὀριζόμενα ;

Γ') (Εἰδικῶς ἐπὶ τῆς καταγγελίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας) Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς καταγγελίας ταύτης ἀποδιδόμενα τοῖς συνοδικοῖς συνέδροις γεγονότα εἶναι ἀληθῆ, ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῶν οἱ Ἱεροὶ κανόνες, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ἡ καταγγελία ;

Δ') Δύναται τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτε ἀδικαιολογήτως μέλος τι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δὲν προτέρχεται εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς, ὅπως μετὰσχῃ τῶν ἐργασιῶν της, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, καίτοι τὸ ἀπουσιάζον μέλος δὲν ὑπέβαλε παραίτησιν ἐκ τῶν Συνοδικῶν καθηκόντων ;

Ε') Δύναται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς κατὰ Συνοδικῶν τινων ἐπιδοθείσης ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας, νὰ ἐπικαλεσθῇ ταύτην ὡς νόμιμον λόγον τῆς ἀπὸ τῶν Συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἀποχῆς ;

Ἐπὶ τοῦ Α'. Τὸ δικαίωμα τοῦ βασανίζειν τὰς καταγγελίας εἶναι ἀνεγνωρισμένον παρ' ὅλων τῶν νομοθεσιῶν τῶν εὐνομιουμένων Κρατῶν. ἀναγράφεται δὲ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ποινικῇ δικονομίᾳ. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐνασκει, ὡς εἰκὸς, ἡ ἀρμοδία νὰ δευθῇ τὴν καταγγελίαν καὶ νὰ κανονίσῃ τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν ἀρχή.

Κατὰ τὸ ΙΓ' ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νόμου « Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, ἐὰν ποτε ὡς ἐκ τῆς συνοδικῆς θέσεως τῶν περιπέσωσιν εἰς παράβασιν Ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξέλεγχξιν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνες ».

Ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου προκύπτει ἀναντιλέκτως, ὅτι μόνη ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀρμοδία νὰ συγκαλέσῃ τοὺς κανονικοὺς ἐπισκόπους πρὸς ἀνάκρισιν κτλ., ἀδιακρίτως ἐὰν ἡ παράβασις περιῆλθεν εἰς γνῶσιν αὐτῆς διὰ καταγγελίας, εἴτε ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτο ἡ πράξις πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ στοιχεῖα παραβάσεως ἐκκλησιαστικοῦ θεσμοῦ, διότι ἄλλως ἡ σύγκλησις τῶν κανονικῶν ἐπισκόπων πρὸς ἀνάκρισιν κτλ.

ἀποβαίνει ματαία. Ἐντεῦθεν δὲ καταδεικνύεται τὸ ἀναγκαῖον τῆς βασάνου τῆς προσαπτομένης εἰς τοὺς Συνοδικοὺς ἐκκλησιαστικῆς παραβάσεως τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσον ἐν τῇ ὑποθέσει ἀνεγκλήτου πράξεως, πλὴν τοῦ ἐν πάσῃ κατηγορίᾳ αὐτοῦ ποιεῖν τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν, καίτοι ἐκ τῶν προτέρων τῆς πράξεως μὴ φαινομένης κολασίμου, ἀλλὰ καὶ μέγα θὰ ὑπῆρχε τὸ σκάνδαλον τοῦ συγκαλέσαι δικαστήριον Ἐκκλησιαστικὸν πρὸς ἀνάκρισιν Ἀρχιερέων διὰ πρᾶξιν, ἧτις ἀπὸ τῆς πρώτης ἀφετηρίας παρίσταται μὴ ἀξιόποινος. Οὐδὲ δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Καταστατικὸς νόμος ἠνόησε νὰ καταστήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀπλοῦν ὄργανον τυφλῶς ὑπεῖκον εἰς τὴν βούλησιν τοῦ καταγγελέως μηδὲν δὲ δυναμένην νὰ ἐνεργήσῃ ἐξ οἰκείας ἐξουσίας καίτοι πειθομένην τυχόν ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς καταγγελίας, ὅτι ἡ καταγγελλομένη πρᾶξις δὲν ὑφίσταται ἢ δὲν εἶναι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας κολάσιμος, ἀφοῦ μάλιστα κατ' αὐτοὺς τοὺς τούτους τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, οὓς πρὸ πάντων πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει ἡ Κυβέρνησις, κατὰ τὸ προμνησθὲν II ἀρθρον τοῦ Καταστατικοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται δεκταὶ ἀδοκιμάστως καὶ ἀδασανίστως αἱ κατὰ Ἐπισκόπων κατηγορίαι. Τοιαῦτα τῶντι κελεύουσιν οἱ Κανόνες ΟΔ' τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὁ Ζ' τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β' Οἴκου. Συνόδου νόδου καὶ ὁ ΚΑ' τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἴκου. Συνόδου.

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Συμβούλιον ὁμοφώνως φρονεῖ, ὅτι δὲν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις, ἀδασανίστως νὰ δεχθῇ τὴν καταγγελίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας κατὰ τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων Μεσσηνίας, Ὑδρας καὶ Νάξου καὶ δυνάμει αὐτῆς καὶ μόνῃς νὰ συγκαλέσῃ πρὸς ἀνάκρισιν κτλ. τοὺς κανονικοὺς Ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου.

Ἐπὶ τοῦ Β'. Συνεπεῖα τῶν ἐπὶ τοῦ Α' ζητημάτων ἐκτεθέντων τὸ πρὸ παντὸς ἐξεταστέον θέμα ἐν πάσῃ μνηύσει εἶναι τὸ ἐξῆς. Ἐάν ἡ προσαπτομένη τῷ μνηυομένῳ πρᾶξις, ἧτις ὡς εἶκός, πρέπει νὰ ᾖ κατὰ τὰ συνιστῶντα αὐτὴν πραγματικὰ στοιχεῖα ὅσον οἶόν τε ἀκριβέστερον ὠρισμένη, ᾖ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας κολάσιμος, διότι ἄλλως, καὶ οὐ καθεν ἐννοεῖται, ματαία ἐξελέγχεται πᾶσα περαιτέρω πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἐξέλεγχξιν τῆς πράξεως ἐνέργεια.

Ἐπὶ τοῦ Γ'. Ἐκ τοῦ κειμένου τῆς καταγγελίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας τοῦτο δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τῆς πράξεως ἀνάγονται διὰ παραπομπῆς εἰς τὰ ἐν τῇ αἰθείᾳ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γινόμενα τῇ 3 Μαρτίου ε. ε. καὶ εἰς τὰ κατόπιν διαδραματισθέντα, ἅτινα ἀορίστως καὶ διὰ γενικῶν γραμμῶν διαγράφονται. Ὅτι δηλαδή οἱ καταγγελλόμενοι ἀρχιερεῖς προέτειναν ὡς συνοδικοὶ τὸν διὰ τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Ἀθηνῶν ὑποψήριον (δὲν ἀναφέρεται τίνα), ὑποκύψαντες εἰς ἄλλοτρίαν θέλησιν, τὴν τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων, παρέβησαν δ' οὕτω τοὺς κανόνας Α' τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, Γ' τῆς Ζ' Οἰκουμένης Συνόδου καὶ ΙΒ' τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου. Πλὴν δὲ τούτων ἐγένοντο καὶ ἔνοχοι ἀ' ἐτήσεως τῶν κανόνων Β' τῆς Δ' Οἰκουμ. ΚΒ' καὶ ΚΓ' τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου, ἅτε τυχόντες, ἐπὶ σκοπῷ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑπὸ τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων ὑποδειχθέντος ὑποψηρίου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, καὶ ἄλλων πανταίων ὑποσχέσεων.

Πρὸς εὐχερῆ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων τῆς καταγγελίας βράσανον σκόπιμον θεωρεῖ τὸ Συμβούλιον νὰ παραθέσῃ τὰ κείμενα τῶν μνημονευομένων ἐν τῇ καταγγελίᾳ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας Ἱερῶν Κανόνων.

Κανὼν Α' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

«Εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἀρχουσι χρητάμενος, δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας γένηται, καθαιρεῖσθω καὶ ἀφοριζέσθω» καὶ οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ πάντες.»

Κανὼν Γ' τῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ Β'. Ἐβδόμης Οἰκουμ. Συνόδου.

«Πᾶσαν ψῆφον γινομένην παρὰ ἀρχόντων, ἐπισκόπου, ἢ πρεσβυτέρου, ἢ διακόνου, ἄκυρον μένειν, κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα· Εἴ τις ἐπίσκοπος, ἀρχουσι χρησάμενος, δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας γένηται, καθαιρεῖσθω, καὶ ἀφοριζέσθω, καὶ οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ πάντες. Δεῖ γάρ τὸν μέλλοντα προοιδιάζεσθαι εἰς ἐπισκοπὴν ὑπὸ ἐπισκόπων ψηφίζεσθαι· καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ὤριστα ἐν τῷ κανόνι αὐτῷ λέγοντι· Ἐπίσκοπον προσήκει, μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων

»τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτο,
 »ἢ διὰ κατεπεύγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξάπαντος
 »τρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, (συμφήρων γινομένων καὶ
 »τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων), τότε τῇ
 »χειροτονίαν ποιῆσθαι. Ἡ δὲ κύριος τῶν γινομένων, δίδωσθαι
 »καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ.»

Κανὼν IB' τῆς ἐν Αἰοδικείᾳ τοπικῆς Συνόδου.

«Περὶ τοῦ τοὺς ἐπισκόπους κρίνει τῶν μητροπολιτῶν καὶ
 »τῶν πέριξ ἐπισκόπων καθίστασθαι εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν
 »ἀρχὴν, ὄντας ἐκ πολλοῦ δεδοκιμασμένους ἐν τε τῷ λόγῳ τῆς
 »πίστεως, καὶ τῇ τοῦ εὐθέως βίου πολιτείᾳ.»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατεθέντων Κανόνων, ὅπως αὐτοὶ
 σχολιάζονται ὑπὸ τῶν ὑπομνηματιστῶν Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ
 καὶ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, ὃν τῆς γνώμης τὸ κύριος ὑπάρ-
 χει ἀναμφισβήτητον, ὁ μὲν Α' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων
 ἐπόμενος τῷ ΚΘ' τῷ διαλαμβάνοντι περὶ τῶν διὰ χρημάτων
 ἐγκρατῶν τῆς ὀξίας γινομένων Ἐπισκόπων, ἥτοι τῶν λεγομέ-
 νων Σιμωνιακῶν, προνοεῖ τὴν ἐτέραν περίπτωσιν, καθ' ἣν
 Ἐπίσκοπος γίνεται ἐγκρατὴς τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς δυνά-
 μεως τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων καὶ οὐχὶ ὡς εἴηστο τότε διὰ
 τῆς ψήφου τῶν Ἐπισκόπων, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παρατεθέντι
 Γ' Κανόνι τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου καταφαίνεται. Διὰ τοῦτο
 ἀμφοτέρους τοὺς Κανόνας τούτους, ὡς εἰς ἓν ἀντικείμενον ἀπο-
 βλέποντας δύο δὲ διακεκριμένας περιπτώσεις προνοοῦντας,
 συλλήθδην σχολιάζουσιν οἱ ἀνωτέρω ὑπομνηματισταί· ὁ μὲν
 Ζωναρᾶς ἐπάγων «Οὐδὲν γὰρ χεῖρον τοῦ τὴν θεῖαν χάριν ὡς
 »νιον ἑαυτῷ περιποιουμένου ἢ χρημάτων ἢ δυναστείας ἀρχον-
 »τικῆς»· ὁ δὲ Βαλσαμῶν «Οἱ παρόντες δύο Κανόνες ὁ κ' καὶ
 »ὁ λ' οὐ μόνον καθαιροῦσιν ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνίας ἐκκό-
 »πτουσι, ἥτοι ἀφαιρίζουσι, τοὺς διὰ χρημάτων Ἐπισκόπους.
 »γενομένους καὶ τοὺς δι' ἀρχόντων προστασίας Ἐπισκόπους
 »γενομένους.»

Ὁ δὲ Γ' Κανὼν τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου δὲν εἶναι ἡ νέα
 κύρωσις τοῦ Α' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, εἰς ὃν καὶ παρ-

τεμπερὶς ἡ γὰρ ἀπορητὴς τὸν λόγον, δι' ὃν ἐθεωρεῖτο τοῦτο
ὡς τὸ ἀδύνατον (καὶ γὰρ τὸν μέλλοντα προδιβάλλεσθαι εἰς
τὴν ἑπίσκοπον ἑαυτοῦ ἐπισκόπων ψηφίζεσθαι.)»

Ὁ δὲ τῆς ἐν Κασοδικεῖα τοπικῆς Συνόδου IB' Κανὼν
προσέταρξε καὶ αἱ γενόμενον περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐπι-
σκόπων διὰ τῆς ψήφου τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν πέριξ Ἐπι-
σκόπων. Τὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων ἐν Ἑλλάδι ἐκανό-
νισεν ὁ μετὰ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συμφηρι-
σθεῖς καὶ συγχρόνως κυρωθεὶς Σ' νόμος τῆς αὐτῆς χρονολογίας.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἐπελθούσης ἀνάγκης νὰ χειροτο-
νηθῇ Ἐπίσκοπος, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ψηφίζει τρεῖς ὑποψηφίους,
ὃ δὲ Βασιλεὺς, ἥτοι ἡ Κυβέρνησις φέρει τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς ἐπι-
τον ἓνα ἐξ αὐτῶν. Ὡσαύτως προκειμένου περὶ μεταθέσεως
Ἐπισκόπου, κατὰ τὸν αὐτὸν Σ' νόμον, αὕτη δὲ γίνεται
εἰαυὶ ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, ἥτοι τῆς Κυβερνήσεως μετὰ γνω-
μοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ
οἱ ἀνωτέρω παρατεθέντες κανόνες, ἐφ' ὅσον ἀνάγονται εἰς τὸν
τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων καὶ τοῦτον ἔχουσιν ὑπ'
ὄψει ὡς βάσιν τῆς διατυπουμένης ἐν αὐτοῖς παραδόσεως, πρέ-
πει νὰ συνδυασθῶσι πρὸς τὴν ἐν τῷ Βασιλείῳ κρατοῦσαν νομο-
θεσίαν δυνάμει τῶν δύο προμνησθέντων Σ' καὶ ΣΑ' νόμων τοῦ
1852, καθόσον ἐν ταύτῃ ἐκλογῇ καὶ τῇ μεταθέσει τῶν Ἐπι-
σκόπων διαρρήδην καθιεροῦται ἡ ἀμεστος μετοχὴ τῆς κοσμικῆς
ἀρχῆς, εἰς ἣν πάντως ἐπιφυλάσσεται ἡ ἔγκρισις τοῦ ψηφίζομέ-
νου ὑποψηφίου ἐπισκόπου ἢ ἡ ἀπόφασις περὶ μεταθέσεως ταιού-
του ἀπὸ μιᾶς ἐπισκοπῆς εἰς ἑτέραν.

Μεταβαίνον δὲ νῦν τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τὴν ἐφαρμογὴν
τῶν προπαρατεθέντων Ἱερῶν Κανόνων εἰς τὴν προσεκπομέ-
νην τοῖς καταγγελλομένοις Ἐπισκόποις πράξιν, εὐρίσκει τοὺς
Κανόνας τούτους πάντῃ ἀνεφαρμόστους ἐπὶ τοῦ θέματος· διότι
οὗτοι μὲν τιμωροῦσι τὸν Ἐπίσκοπον αὐτόν, ὅστις κατορθοῖ διὰ
τῆς μεσολαβήσεως ἢ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων νὰ
τύγῃ τῆς χάριτος τῆς Ἀρχιερωσύνης, οἱ δὲ καταγγελλόμενοι
Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς, κεκτημένοι ἀπὸ πολλοῦ τὸ χάρισμα, ду-
νάμει τοῦ ὁποίου καὶ προεδρεύουσι τῇ Συνόδῳ, κατηγοροῦνται,
ὅτι ὑποκύψαντες εἰς κοσμικῶν ἀρχόντων ἄλλοτρίαν εἰσήγησιν

καὶ πλείουσιν, προέτειναν ὡς ὑποψήφιον διὰ τὸν Μ. πολιτικὸν
 θρόνον Ἀθηνῶν ὃν ἐκείνους ὑπέδειξαν, καὶ οὐχὶ οἱ αὐτοὶ κατ'
 ἐλευθέραν βούλησιν προαιροῦνται, εἰ καὶ ἡ καταγγελία, κατ'
 ταύτην τὴν πραγματικὴν βᾶσιν αὐτῆς, δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς
 τὴν ἀλήθειαν· οἷός τι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 837 καὶ ἀπὸ 9 Ἰουνίου
 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
 Ὑπουργείον, προκύπτει, ὅτι πρότασις περὶ ὑποψηφίου Μητρο-
 πολίτου Ἀθηνῶν δὲν ἐγένετο ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. Ἀλλὰ
 καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένης τῆς βάσεως ταύτης, ὁ κατὰ τοὺς
 Κανόνας τιμωρητέος θὰ ᾗτο ὁ οὕτω προταθεὶς ὑποψήφιος, ἐπὶ
 συγχρόνως ὑπεστηρίχθητο ἐν τῇ καταγγελίᾳ, ὅτι οἱ προτείναν-
 τες ἐγένοντο ὄργανα καὶ συνεργοὶ ἐκείνου κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ
 ἐνεργοῦντες, ὅτε ἐκείνος μὲν θὰ ἐθεωρεῖτο ὁ αὐτουργός τῆς
 πράξεως, οἱ δὲ καταγγελλόμενοι Συνοδικοὶ ὡς συνεργοί.

Ἀλλὰ τοιοῦτό τι δὲν περιέχει ἡ καταγγελία· ἡ δὲ ἀπὸ
 διδομένη τοῖς καταγγελλομένοις Συνοδικαῖς πράξις, ὡς δι-
 τυποῦται, δὲν εἶναι κατὰ τοὺς παρατεθέντας ἐν τῇ κατα-
 γελίᾳ Κανόνας κολάσιμος.

Ἵπολείπεται νὰ ἐξετασθῇ, ἔάν καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς
 τῇ καταγγελίᾳ ὑποδεικνυμένους Κανόνας, ᾗτοι τὸν Β' τῆς
 Οἰκουμ. Συνόδου καὶ τὸν ΚΒ' καὶ ΚΓ' τῆς ἐν Τρούλῳ
 ὑπέχουσιν εὐθύνην Ἐκκλησιαστικὴν οἱ καταγγελλόμενοι Συν-
 δικοί. Ἐκ τῶν Κανόνων τούτων ὁ Β' λαλεῖ περὶ Ἐπισκο-
 πῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιουμένων, κατὰ τοῦτο δὲ
 διάταξις αὐτοῦ ἀνάγεται εἰς τοὺς τῆς α' κατηγορίας κανόνας
 καθόσον ἀφορᾷ τὴν χειροτονίαν Ἐπισκόπων· ὁ δὲ ΚΒ' ἀπα-
 γέλλει τὴν καθαιρέσιν τοῦ τε χειροτονουμένου καὶ τοῦ χειροτο-
 νουμένου, ὁ δὲ ΚΓ' πραγματεύεται περὶ τῶν μεταδιδόν-
 τῃ χάριν τῆς μεταλήψεως ἀντὶ ὀβολῶν ἢ ἄλλου εἶδους δώρου.
 Ἐν τῇ καταγγελίᾳ δὲ οἱ κανόνες οὗτοι προσαρμύζονται εἰς
 ἐν αὐτῇ ἀορίστως λεγόμενα περὶ ὑποσχέσεων παντοίων γε-
 μένων τοῖς καταγγελλομένοις συνοδικαῖς. Ἀλλὰ τὸ κρι-
 στικὸν τοῦτο τῆς καταγγελίας εἶναι παράρτημα τοῦ
 πρώτου καὶ κυρίου καὶ οἷον εἰ συγχωνεύεται πρὸς ἐκεῖ-
 νον· Ἐκείνου δὲ ἐξελεγχόμενου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, στερούμε-
 νου νομίμου βάσεως, δεόν καὶ τοῦτο νὰ συναπορριβθῇ, ἀφοῦ

ὑπόσχεσις λέγεται ὅτι ἐδόθη, ἵνα καταστήσῃ ὑποχειρίους τῇ κοσμικῇ ἀρχῇ τοὺς καταγγελλομένους ἀρχιερεῖς. Ἀλλὰ πλὴν τούτου καὶ κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ βάσιν εἶναι ἐντελῶς ἁοριστον τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς κατηγορίας, διότι οὐδὲν πραγματικὸν γεγονός ὠρισμένον ἀναφέρεται σχέσιν ἔχον πρὸς τὰ ἐν τοῖς διαληφθεῖσι τρισὶ ἱεροῖς κανόσι προνοούμενα. Ἄλλως δὲ καὶ ὑποτεθῇ, ὅτι τοιζύτη ὠρισμένη καταγγελία διατυπώ-
ται κατὰ τῶν εἰρημένων Ἀρχιερέων ἥτοι, ὅτι οὗτοι ἐπὶ χρή-
μασι χειροτονοῦσιν ἢ ὅτι ἐπὶ χρήμασιν ἢ δώροις οἰοισθῆποτε τὴν χάριν τῆς ἀγίας μεταλήψεως παρέχουσιν. αἱ τοιζῦται παραβάσεις δὲν ἀφαιρῶσιν εἰς καθήκοντα συνοδικά, ἀλλ' εἰς καθήκοντα ἐπισκοπικά ἐκκλησιαστικά καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου II' τοῦ Καταστα-
τικοῦ νόμου.

Ἐπὶ τοῦ Δ'. Τὸ ἄρθρον Γ' τοῦ Καταστατικοῦ νόμου ἐν τῷ προτελευταίῳ αὐτοῦ ἐδαφίῳ τῷ διαλαμβάνοντι περὶ ἀναπλη-
ρώσεως τῶν συνέδρων εἶναι γενικόν. «Εἰς τυχοῦσαν ἀνάγκην
ἀναπληρώσεως τινὸς τῶν συνέδρων καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερ-
νήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν ἐπόμενος αὐτοῦ». Βεβαίως
δὲ καὶ ἡ μετὰ πρόσκλησιν ἐπίμονος ἀρνήσις Συνοδικοῦ τοῦ
προσέρχεσθαι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου συνεπάγεται
τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπληρώσεως αὐτοῦ, εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν
δὲν ὑποβάλλῃ παραίτησιν, διότι τὸ προπαρατεθὲν κείμενον
εἶναι γενικόν, ἀφορῶν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀναπληρώσεως τῶν
Συνοδικῶν μελῶν, ὅπως δὴποτε κωλυομένων, διαρκεῖ δὲ ἡ ἀνα-
πλήρωσις ἐφόσον καὶ τὸ προκαλέσῃ αὐτὴν κώλυμα.

Ἐπὶ τοῦ Ε'. Κατὰ κανόνα θεμελιώδη τοῦ παινικοῦ δι-
καίου, ὁ ὑπὸ καταγγελίαν διατελὼν θεωρεῖται μέχρι καταδί-
κης ἄθως. Ὁ κανὼν οὗτος δὲν παραλλάσσει ἐν τῷ Ἐκκλησια-
στικῷ δικαίῳ ἄλλως δὲ ἀναγόμενος εἰς τὸ ἐν τῷ Βασιλείῳ
κρατοῦν δημόσιον δίκαιον, δέον ἐν παντὶ καὶ πάντοτε νὰ
ἰσχύσῃ. Ὅθεν καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας ἐξ ἐξουχίας
ἅμα τῇ ἐπιδόσει τῆς κατὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ συνοδικῶν
καταγγελίας, οἷς μέχρι τῆς ἐπιδόσεως ταύτης συμπαρέδρευε,
νὰ θεωρήσῃ τούτους καὶ ὡς καταδικασμένους δυνάμει τῶν
ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτοῦ ἱερῶν κανόνων, ἥτοι ὡς καθαιρετέους

καὶ ἀφωρισμένους, καθαιρετέον δὲ καὶ ἀφωρισμένον καὶ πάντας αὐτοῖς κοινωνοῦντα, εὖτις δὲ νὰ ἀποστῇ ἐκτοτε προσερχόμενος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐντεῦθεν τὸ Σύμβουλιον φραεῖ, ὅτι ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν δύναται νὰ ἀρσθῇ ὁ Ἀρχ. Κορινθίας λόγον νόμιμον ἀποχῆς ἀπὸ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ὥστε ἐπιμένειν μὴ προσερχόμενος, δὲν δικαιολογεῖται.

Γνωμοδότησις δικαστικοῦ Συμβούλου τῆς 29 Μαΐου 1884.

Κατὰ τὸν Καταστατικὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νόμον (ἄρθρ. 16) τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πνευματικὸν μέρος, ὑπάγονται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν. Ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος, συμμορφουμένη πρὸς τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν ἐπικρατοῦντα, ἐξέδωκεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς τοῦ Βασιλεῖος πρῶτον μὲν τὴν ὑπ' ἀριθ. 805 καὶ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1835 ἐγκύκλιον πρὸς τὰς ὑπ' αὐτὴν ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, εἰτα τὴν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1835, καταχωρηθεῖσαν καὶ ἐν τῇ «Ἐρμηνείᾳ τῆς Κυβερνήσεως» τοῦ ἔτους ἐκείνου (ἀριθ. 12), προνοηθεῖσαν καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐγκρίσει, ὡς ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἐγκυκλίῳ μνημονεύεται, δι' ὧν ἀπαγορεύει τὴν τέλεσιν γάμου ἀνεπίσκοπικῆς ἀδείας, ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν κεκαλονισμένων ποινῶν κατὰ τοῦ παραβάτου ἱερέως τοῦ εὐλογοῦντος τοιοῦτον γάμον καὶ ἀκυρότητος αὐτοῦ τοῦ γάμου.

Ὡς γνωστὸν δὲ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀδείας ὑπὸ τῆς κατὰ τόπον ἐπισκοπικῆς ἀρχῆς προηγεῖται περὶ ὑπάρξεως ἔρευνα μὴ κωλυμάτων. Παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει καθιερωμένη διὰ διατάξεως νόμου ἢ κανόνος ἢ προηγουμένη τοῦ γάμου κήρυξις, ὡς ἔωσαν αἱ νεώτεραι εὐρωπαϊκαὶ νομοθεσίαι, παρεδέχθη δὲ ἀντικαθεὶν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία. Ἀντὶ τούτου ἐπεκράτησεν, ἵνα ἐπισκοπικὴ ἀρχὴ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρὸς τέλεσιν γάμου ἀδείας ἀπαιτῇ μαρτυρικὸν, δι' οὗ δύο γνωστοὶ αὐτῇ μαρτυροῦντες βεβαιοῦσιν ἢ ἐγγυῶνται, ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμιμον κώλυμα μεταξὺ τῶν μελλόντων νὰ συναρθῶσιν εἰς γάμον. Τὸ μαρτυρικόν τοῦτο δὲν ἔχει σκοπὸν ἄλλον ἢ ἀποτέλεσμα παρὰ τὸ νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἐπισκοπικὴν ἀρχήν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι καταφα

κωλύματα, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὸ κύρος τοῦ γάμου, διότι ἐὰν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδειχθῶσι προϋπάρχοντα κωλύματα ἀνατρεπτικά, ὁ γάμος ἀκυροῦται, καθόσον ἡ ἱερολογία δὲν καλύπτει τὰς ἀκυρότητας αὐτοῦ. (Καλλιγᾶ Τ. Δ' § 54. Παπαρηγοπούλου Τ. Γ' § 58 καὶ 60)

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα.

Ἀλλὰ προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὀρθοδόξους ἐλληνικὰς κοινότητας, πολλαὶ θὰ ὑπάρχωσιν αἱ δυσχέρειαί.

Ἡ ἐν Τεργέστη Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, περὶ ἧς ἐνταῦθα πρόκειται, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου Καρολσταδίου. (Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ τόμ. 5 σελ. 529).

Ἐκ τῆς ἀναγορᾶς τοῦ ἡμετέρου Προξένου συνάγω, ὅτι τὰς πρὸς τέλεσιν γάμου ἀδείας ἐκδίδει ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος, ἄρα αὕτη ἀντικαθίστησι τὴν παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν. Προκειμένου δὲ περὶ Ἑλλήνων ὑπηκόων, φρονῶ, ὅτι ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ δὲν δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ πλείονα τῶν ὅσα παρὰ τῶν μελλόντων νὰ συναφθῶσιν εἰς γάμον ἀπαιτεῖ ἡ καθεστῆκυια ἐν τῷ Κράτει ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, τοῦτέστι μαρτυρικὸν βεβαιοῦν τὴν μὴ ὑπαρξίν καταφανῶν καὶ γνωστῶν κωλυμάτων τοῦ μέλλοντος νὰ τελεσθῇ γάμου. Καὶ ἡδύνατο μὲν νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος, καθὼς μέλλουσα αὕτη νὰ φωτισθῇ καὶ κρίνῃ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν κωλυμάτων, ἵνα ἐκδώσῃ τὴν πρὸς τέλεσιν τοῦ γάμου ἀδειαν, δικαιούται νὰ ὀρίσῃ, ἐκ τῆς οὐκείας ἐξουσίας, τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθησεώς της ταύτης ἀποδεικτικὰ μέσα· ὅπερ ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω, εἶναι ἡ τῆς Κοινότητος προσφυγὴ πρὸς τὴν Νομάρχην Τεργέστης, ὅστις οὐδεμίαν ἀρμοδιότητα δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὁ περὶ γάμου νεαρὸς αὐστριακὸς νόμος ἐκάνόνισε τὰ περὶ τούτου, ὡς πρὸς τοὺς αὐστριακοὺς ὑπηκόους. ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῷ Κράτει αὐτοῦ ἐπικρατοῦντα διάφορα θρησκευτά. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ ὑπηκόων ξένων, καὶ ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ Ἑλλήνων διαμενόντων ἐν Αὐστρίας, ἐφ' ὧν καὶ μόνον ἀρμοδιό-

τητα ἔχει ἡ αὐτόθι ἐλληνικὴ προξενικὴ ἀρχή. Ἀφοῦ δέ, κατὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι κρατοῦντα, γάμος δὲν ὑφίσταται ἄνευ ἱερολογίας, τὸν θρησκευτικὸν δὲ γάμον ἀναγνωρίζει καὶ ὁ αὐστριακὸς νόμος, ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος Τεργέστης δὲν δύναται εὐλόγως ν' ἀρνηθῇ τὴν πρὸς τέλεσιν αὐτοῦ ἀδειαν, μόνον δὲ δικαίωμα ἔχει νὰ βεβαιωθῇ, ὡς ἡ παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι νόμιμα πρὸς σύναψιν αὐτοῦ κωλύματα.

Ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἡμετέρου Προξένου προκύπτει, ὅτι ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν ἐν Τεργέστη συνήθεια, ἵνα τὸ περὶ μὴ ὑπάρξεως κωλυμάτων μαρτυρικὸν ἐκδίδῃ ἡ προξενικὴ ἀρχή, κατὰ τὸν ἐν τῷ προξενικῷ ὁδηγῷ τῶν κκ. Ψύλλα, Κομπότη καὶ Κορωναίου ὑπάρχοντα τύπον (σελ. 773). Ὁ τύπος οὗτος εἶναι σχεδὸν ἀπαράλλακτος πρὸς τὸν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐν χρήσει, παρὰ τοῖς ἐπισκοπικοῖς γραφεῖσις. Ὁ νεωτερισμὸς, ὃν ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος Τεργέστης, εἶναι καὶ ἀσκοπος καὶ δυσκατόρθωτος, καὶ διότι ἡ ἐκάστοτε προσαγωγὴ τῶν βαπτιστηρίων πράξεων τῶν μελλονύμφων ἀποβαίνει πολλάκις ἀδύνατος, διὰ τὴν μὴ ὑπαρξίν ἐν τῷ παλαιῷ Βασιλείῳ ληξιαρχικῶν βιβλίων καὶ μετ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν δημοσίευσιν τοῦ σχετικοῦ νόμου τοῦ 1856, πεσόντος, ὡς γνωστὸν, εἰς ἀχρηστίαν, ὡς ὀρθῶς καὶ ὁ κ. Πρόξενος παρατηρεῖ, καὶ διότι ἡ αὐτὴ ἐμφάνισις τῶν βαπτιστηρίων πράξεων δὲν εἶναι πάντοτε ἀρκοῦσα, ἵνα καταδείξῃ τὴν μὴ ὑπαρξίν κωλυμάτων, καθ' ὅτι, ὡς γνωστὸν, ἡ ἡμετέρα Ἑκκλησία, ἀπαγορεύουσα τὸν γάμον μεταξὺ συγγενῶν καὶ κηδεστῶν μέχρι γ' βαθμοῦ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐκ τριγενείας συγγένειαν ἢ τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος πνευματικὴν σχέσιν, καθιεροπολλάκις κωλύματα πρὸς γάμον μεταξὺ προσώπων, ὧν ἡ συγγένεια δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προκύψῃ ἐκ μόνης τῆς ἐξετάσεως τῆς βαπτιστηρίου πράξεως, ἄνευ καὶ τῆς γνώσεως τῶν γενεολογικῶν διακλαδώσεων τῶν εἰς ἀγγιστεῖαν συνερχομένων οἰκογενειῶν.

Τούτων ἕνεκα φρονῶ, ὅτι τὸ μόνον μέσον πρὸς ἄρσιν τῆς ἀναφύσεως μεταξὺ τῆς ἐν Τεργέστη προξενικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς αὐτόθι ἐπιτροπῆς τῆς κοινότητος διαφορᾶς εἶναι τὸ νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα προσπάθεια ὑπὸ τοῦ αὐτόθι ἡμετέρου Γενικοῦ Προξένου, τοῦ ἄλλως τε κεκτημένου τὰς τε ἀπαιτούμενας νο

μικὰς, γνώσεις καὶ τὴν πείραν τῶν ἐν Τεργέστη πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων, διὰ τὴν πολυχρόνιον αὐτοῦ διαμονὴν τοῦ καὶ τὰς πρὸς τοὺς ἐκεῖσε ὁμογενεῖς σχέσεις του, ἵνα πεισθῶσι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος, ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὐτῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰ παρ' ἡμῖν κείμενα, ἀλλὰ καὶ ἀλυσιτελὴς ἐξελέγχεται συνεπεία τῶν ἐν τῇ παρούσῃ περιεχόμενων παρατηρήσεων.

Γνωμοδοτήσις Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1884.

Λαθόντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὁμοφώνως γνωμοδοτοῦμεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 2 περιλαμβάνει καὶ τοὺς διατελέσαντας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, μὴ διατελοῦντας δὲ τοιούτους κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἱεροκλήρυκας. Ἡ ἐναντία ἐρμηνεία, ὡς περιορισμὸς τοῦ ἀναγνωριζομένου δικαιώματος διὰ τοῦ ἄρθρ. 2, ἔπρεπε σαφῶς νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅπερ δὲν ὑφίσταται· τοῦναντίον μάλιστα ἐκ τῆς ἰδέως ἐκπληρώσαντες αἱρεται πᾶς ἐνδοιασμὸς. διὰ τῆς φράσεως δὲ ἄχρι τοῦδε προφανῶς ὀρίζεται τὸ τέρμα τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγένοντο διαρισμοί, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον, κατὰ τὸ ὅποιον ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ὑφίσταται ὁ διαρισμὸς.

Γνωμοδοτήσις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς 23 Δεκεμβρίου 1882.

Τῶντι ἡ ἱκανότης τοῦ προσώπου πρὸς σύναψιν γάμου διέπεται ἀπὸ τὸν νόμον τῆς πολιτείας, εἰς ἣν τοῦτο ἀνήκει κατὰ τὴν θεμελιωδὴ ἀρχήν, ἣν παρεδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος ἀστικός νόμος ἐν ἄρθρῳ 4· κατ' ἀκολουθίαν, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Γαλλίς νομίμως διεζεύχθη ἀπὸ τοῦ πρώτου συζύγου της, δύναται ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῆς πατρίδος της, εἶναι τοῦ λοιποῦ ἐλευθέρα νὰ συνάψῃ δεῦτερον γάμον. Καὶ ταῦτα, ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πολιτικοῦ νόμου.

Ἀλλ' ἡ Ἱερά Σύνοδος, καθὼς Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς ἀπόψεως σκοποῦσα τὸ ζήτημα, ἐνδοιάζει ἐνεκα

τοῦ λόγου, ὅτι ὁ πρῶτος γάμος δὲν ἐλύθη ὁρσκειυτικῶς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, εἰ καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν γαλλικὸν νόμον, ὡς παρ' ἡμῖν, διὰ τὸ κύρος τοῦ διαζυγίου.

Ἀλλὰ τὸ περιστάτικόν τοῦτο μόνον ζήτημα ἀδρότητας ἐταῖς σχέσεσι τῶν δύο ἐκκλησιῶν δύναται νὰ γεννήσῃ, οὐδεμία δὲ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ καθαρῶς νομικοῦ ζητήματος τῆς ἰκανότητος τῆς διαζευχθείσης γαλλίδος πρὸς τὸ συνάψαι νέον γάμον. Ἀφοῦ δὲ ὁ γάμος, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, φέρεται μὲν ὡς γαλλικὸν πολιτικὸν συναλλάγματος καὶ ὁρσκειυτικῆς ἱεροτελεστίας, καθὼς καταρτιζόμενος διὰ τῆς εὐλογίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, φρονούμεν ὅτι ἡ ἱερὰ Σύνοδος δὲν πρέπει νὰ διστάσῃ παρέχουσα τὴν κεκανονισμένην ἄδειαν, μὴ κινδυνεύουσα ἄλλως νὰ φανῇ ὀλιγώτερον ἀδρόφρων πρὸς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν παρ' ὅσον αἱ ἐν Γαλλίᾳ συντεταγμέναι ἀρχαὶ αἰτίνες, ἐναντίον τῶν δογμάτων τῆς κρατούσης αὐτοῦ ὁρσκειας ἐπέτρεψαν τὸ διαζύγιον. Ἄλλως δὲ ἀρνούμενοι ἐν Ἑλλάδι νὰ ἀναγνώρισωμεν τὸ κύρος τῶν ἐν Γαλλίᾳ περὶ διαζυγίου νενομηθετημένων καὶ τὸ κύρος δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀρμοδίως ἐκδοθείσης μεταξὺ Γάλλων, παραβαίνομεν τότε τὴν μεταξὺ Κρατῶν ἀδρότητα, ἀντιστρατευόμεθα δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐρθὴν ἐφαρμογὴν θεμελιώδους κανόνος τοῦ ἀλληλεθνοῦς ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Β. Δ. τῆς 8 Φεβρουαρίου 1834 (μὴ δεδημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως). — Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῇ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ 1113 Ἰανουαρίου ἀπαντᾷται, ὅτι ἐννοεῖται, ὅτι ἡ κατὰ δίκην τῶν ὑπευθύνων ἱερέων θέλει ἐκτελεῖται μετὰ τὴν καθαιρέσιν των. Εἰδοποιήθη ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματεία, ὅτι πρέπει νὰ κοινοποιῶνται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον αἱ κατὰ κληρικῶν καταδικαζόμεναι ποιναί, ἅμα ἀποφασισθῶσιν.

Β. Δ. τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1836, περὶ τῆς ἐπὶ κακουργήματι καταδίκης κληρικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν. — Ἄμα κατασταθῇ ἀμετάκλητος ἡ κατὰ κληρικῶν, στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν τινος ποινὴν κακουργήματος καταγινώσκουσα ἀποφασίς, ὁ ἀρμοδῖος εἰσαγγελεὺς συντάττει εἰδοποίησιν, ἀποτε

νομένην πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἢ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἢ τὴν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματεία· τῆς ἐπικρατείας, καὶ τὴν παραδίδει, ἢ τὴν στέλλει πρὸς ἓνα τῶν κλητῶν, τῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ τῶν εἰρημένων ἀρχῶν, διὰ τὴν γενῆ κατὰ τάξιν ἢ ἐπίδοσις. — 2. Ἡ εἰδοποίησις πρέπει νὰ ᾖται προσκόντως χρονολογημένη, ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἐσφραγισμένη μετὰ τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ σφραγίδα· θέλει δὲ διαλαμβάνει. — α. τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἀξίωμα, τὴν κατοικίαν, καὶ πᾶν ἄλλο οὐσιώδες ἀπαιτούμενον πρὸς ἀκριβοῦς χαρακτηρισμὸν τοῦ καταδικασθέντος κληρικοῦ, στρατιωτικοῦ, ἢ ναυτικοῦ. — β. τὴν καταγνωσθεῖσαν ποινὴν. — γ. πρόσκλησιν πρὸς τὴν ὑπερτάτην ἐκκλησιαστικὴν, ναυτικὴν, ἢ στρατιωτικὴν ἀρχήν, τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν διὰ τοῦ ἀρθρ. 44 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἢ διὰ τοῦ σημερινοῦ νόμου, διατασσομένην καθαιρέσιν ἐντὸς τῆς ὀρισμένης προθεσμίας. — 3. Ἡ εἰδοποίησις αὕτη ἐπιδίδεται ἐπὶ μὲν κληρικῶν, εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπὶ δὲ στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματεῖα τῆς ἐπικρατείας, ἰδίαις χερσίν· οὗτοι δὲ χρεωστοῦν νὰ ὑπογράφουν τὴν τῆς ἐπιδόσεως ἀπόδειξιν, τὴν ὁποῖαν ὁ κλητὴρ ἀποστέλλει πρὸς τὸν παραγγείλαντα εἰσαγγελέα. — 4. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἢ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματεία, ἐκτελεσθεῖσης τῆς καθαιρέσεως, στέλλουν πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τὴν εἰδοποίησιν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινικῆς ἀποράσεως.

Β Διάταγμα 20 Ἰουνίου 1898. Περί ὀρισμοῦ ἰδίων διαμερισμάτων τῶν φυλακῶν πρὸς κράτησιν τῶν κληρικῶν ὑποδίκων καὶ καταδίκων.

1. Κληρικοὶ εἰς κράτησιν ἢ καὶ φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσιν τοὺς δύο μῆνας καταδικασθέντες ἐκτίνουσι τὴν ποινὴν αὐτῶν ἐν ἰδιαιτέρῳ διαμερισμῷ τῶν διὰ γρῆν πολιτικῶν φυλακῶν τοῦ οἰκείου πρωτοδικείου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἐπιστάτου τούτων.

2. Κληρικοὶ εἰς φυλάκισιν ἀνωτέραν τῶν δύο μηνῶν καταδικασθέντες ἐκτίνουσι τὴν ποινὴν αὐτῶν ἐν ἰδιαιτέρῳ διαμερισμῷ τοῦ Σωφρονιστηρίου Συγγροῦ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ.

3. Ἐν τοῖς ἀνω διαμερίσμασιν ἐπιτρέπεται καὶ προφυλά-
κισις ὑποδίκων κληρωτῶν.

Β. Διάταγμα πῆς 2 Δεκεμ. 1899. Περί ὀρισμοῦ τόπου
κρατήσεως τῶν ὑποδίκων κληρικῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον Κς' τοῦ Καταστατικοῦ τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου.

Τροποποιοῦμεν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1898
Ἡμετέρου διατάγματος, καὶ ἐρίζομεν τόπον κρατήσεως τῶν
ὑποδίκων κληρικῶν, ἰδιαίτερον διαμέρισμα τῶν διὰ χρέη φυ-
λακῶν τοῦ ἀρμοδίου πλημμελειοδικείου πλὴν τῶν ὑπαγομένων
ἐκ τούτων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθή-
ναις πλημμελειοδικῶν, οἵτινες θέλουσι κρατεῖσθαι εἰς ἰδιαίτε-
ρον διαμέρισμα τῶν σωφρ. φυλακῶν Συγγροῦ.

Διακήρυξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 2 Ἀπριλίου 1835
περί τῆς μεταφράσεως τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς — Ἡ Σύνοδος
παραβαλοῦσα τὴν πρὸ μηνῶν ἀναφανείσαν ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ
μετάφρασιν τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς πρὸς τὴν κανονικὴν τῶν ἐβδό-
μηκοντα μετάφρασιν, καὶ εὐροῦσα αὐτὴν διαφέρουσαν ἐκείνης
— Ὁφείλουσα καὶ τὰ παρὰ τῆς ἐρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκ-
κλησίας παραδεδεγμένα νὰ διατηρήσῃ ὡς τὰ παρέλαβε, καὶ τοὺς
χριστιανοὺς νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ πάσης παρεκτροπῆς τῶν ἀνέκα-
θεν παραδεδεγμένων. — Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 11 τοῦ
ἀπὸ 23 Ἰουλίου (4 Αὐγούστου) τοῦ 1833 Β. Διατάγματος
— Κατ' ἐγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. — Διὰ κληρύτ-
τει. — α. Κανονικὴ μετάφρασις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι
καὶ λέγεται ἡ ἀνέκαθεν παρὰ τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ μόνῃ
μετάφρασις τῶν ἐβδόμηκοντα, καὶ αὕτη ἀναγινώσκεται εἰς τὰ
Ἐκκλησίας, καὶ αὕτη εἶναι καὶ εἰς χρῆσιν τοῦ κλήρου, τῆς
νεολαίας, καὶ ἐν γένει τοῦ λαοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θρησκευ-
τικὴν αὐτοῦ διδασκαλίαν. — β'. Πᾶσα ἄλλη μετάφρασις τῆς
Παλαιᾶς Διαθήκης, εἴτε ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ εἴτε ἐξ ἄλλης γλώσ-
σης, ἀποδοκιμάζεται εἰς τὴν ἀνωτέρω χρῆσιν, καὶ κηρύττεται
ἀκανόνιστος καὶ ἀπαράδεκτος εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν.

Β. Διάταγμα τῆς 12 Ἰουνίου 1856 (μὴ δεδημοσιευμένον)

διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως), περὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν σχολείων τῶν βιβλιακῶν ἐταιριῶν.—1) Εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ ῥητῶς εἰς τὰ κοινὰ καὶ ἑλληνικά, νὰ διδάσκωνται ὅσα βιβλία δὲν περιέχουν τι ὑποπτον. Τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτῶν τῶν βιβλίων ἐπεφορτίσθη ὁ διευθυντῆς τῶν σχολείων τούτων, ὅστις χρεωστεῖ νὰ εἰσάξῃ μόνον τὴν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκριθένσαν κατῆχσιν. Διὰ νὰ ἐμποδισθῇ δὲ ἡ ἐνέργεια ἀθρήσκων βιβλίων ἐπὶ προσώπων ἡλικιωμένων, δίδομεν τὴν ἀδειαν εἰς τὴν Σύνοδον νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον, ἀπαγορεύουσαν εἰς τοὺς χριστιανούς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν τῶν βιβλίων. — 2). Τὰ σχολεῖα, ὅσα ἐκυστήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους τῆς βιβλιακῆς ἐταιρίας, ἴστανται ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπίβλεψιν τῆς Κυβερνήσεως. — 3). Ἡ διδασκαλία τῆς κατηχήσεως θέλει γίνεσθαι ἀπὸ μόνους ἱερωμένους Ἑλλήνας, γνωστοὺς διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 8715 τῆς 6 Νοεμβρίου 1850, περὶ χρήσεως βιβλίων εἰς τὸ μάθημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διδασκαλίας.—Παρατηρήσαντες, ὅτι τὰ διὰ τὸ μάθημα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἀπ' ἀρχῆς ἐγκριθέντα τρία βιβλίδια (τὸ τῶν προσευχῶν, τὸ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, καὶ τῆς ἱερᾶς κατηχήσεως), ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν τυπογράφων ἐκτυπούμενα ἀμελῶς καὶ ἀπροσέκτως, περιέχουσι πολλὰ λάθη, ἐπιστῆνομεν τὴν προσοχὴν σας εἰς τοῦτο, καὶ σὰς γνωστοποιούμεν μάλιστα, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει μία ἐκδοσις τῆς ἱερᾶς κατηχήσεως, ὑπὸ Γ. Πολυμέρη ἐν Ἐρμουπόλει κατὰ τὸ 1841 γενομένη, ἥτις εἰς τὸ δευτέρον ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως περιέχει τρομερὰν βλασφημίαν, δι' ἣν ἡ Ἀ' ἀγία καὶ Οἰκουμένη Σύνοδος ἀνεθεμάτισε τὸν ἐπινοητὴν τῆς βλασφημίας ταύτης Ἀρειὸν καὶ τοὺς ὁμόφρονάς αὐτοῦ. Ἰαύτης τῆς ἐκδόσεως ἀντίτυπα προσκαλεῖσθε νὰ παρατηρήσητε μετὰ προσοχῆς μὴ ὑπάρχουσιν εἰς τὸ σχολεῖόν σας, ἢ εἰς χεῖρας τῶν μαθητῶν σας, καὶ νὰ ἀποσκορακίσητε αὐτὰ ἄνευ ἀναβολῆς ἀπὸ τε τὸ σχολεῖον καὶ ἀπὸ τὰς χεῖρας προσέτι τῶν μαθητῶν.—Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τοῦ ἐκ τῶν τοιούτων παροραμάτων κινδύνου ὀφείλετε νὰ μεταχειρίζησθε τὰ εἰς τὸ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας μάθημα βι-

ὅλῃα ἐκείνων τῶν ἐκδόσεων, αἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν πρὸς ὑμᾶς ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου τούτου ὑπ' ἀριθ. 6159 τῆς 7 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. παρატηροῦντες εἰς τοὺς κυρίους δημοδιδασκάλους, ὅτι παρὰ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτωξιν καὶ τὴν ἡθικὴν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν εἶναι καὶ ἡ θρησκευτικὴ προσέτι διδασκαλία εἰς τὰ πάτρια δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας εἰς αὐτοὺς ἀνατεθειμένη, προκαλοῦμεν καὶ αὖθις τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὰ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκθετόμενα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι, ἐννοοῦντες τὴν ἐπικειμένην εἰς αὐτοὺς εὐθύνην, θέλουσι δώσει μεγίστην προσοχὴν πρὸς τὰ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐνδιαλαμβανόμενα καὶ τηρήσει αὐτὰ ἀκριβῶς.

Ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 8254 τῆς 19 Μαρτίου 1835, περὶ τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ πρὸς ἀκριβεστέραν τῶν Β. Διαταγμάτων γνῶσιν, ἐκρίθη εὐλογον νὰ ἀναγινώσκωνται ταῦτα ἐπ' Ἐκκλησίας, προσκαλεῖται τὸ νομαρχεῖον, ὅσα ἰς διευθυνθῶσι πρὸς αὐτὸ παρὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας διατάγματα ἢ ὅμοι διὰ νὰ ἀναγνωσθῶσιν ἐπ' Ἐκκλησίας, νὰ εἰδοποιῇ πάντοτε μίαν ἡμέραν πρότερον τὴν ἐπιτόπιον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν διὰ νὰ διδῇ αὕτη τὰς διατάγας τῆς πρὸς τοὺς ἐφημερίους, ἡ δὲ ἀνάγνωσις νὰ γίνηται πάντοτε μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ ὅχι ἐν τῷ μεταξύ ἢ πρὸ αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ λαμβάνῃ ἀφορμὴν ὁ λαὸς εἰς ὀμιλίαν, καὶ ἐν τούτῳ συμβαίνει ἀταξία εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Νὰ προειδοποιῇται ὅμως ὁ λαὸς παρὰ τοῦ ἐφημερίου μετὰ τὸ εὐαγγέλιον, ὅτι μέλλει ν' ἀναγνωσθῇ Β. Διάταγμα, διὰ νὰ παραμένῃ καὶ νὰ μὴ ἀναχωρῇ περαιουμένη τῆς θείας λειτουργίας.

Ἐγκύκλιος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθ. 5090 ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836. — Ἐπειδὴ μανθάνει ἡ Σύνοδος, ὅτι εἰς τινὰ μέρη γίνονται καὶ ἐτεροδόξοι ἀνάδοχοι τέχνων τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας. — Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἄν' ἐναντίας τῶν παραδεδεγμένων τῇ Ἐκκλησίᾳ. — Προσκαλεσθε νὰ διατάξητε τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν σας ἐφημεριοῦ ἕκαστος, νὰ προσέχωσιν, ὥστε νὰ μὴ δέχωνται ἐτεροδόξους ὡς

ἀναδόχους· διότι τοῦτο, ὡς δὲν σᾶς λανθάνει, ἀπαγορεύεται παρὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Β. Δ. τῆς 8 Δεκεμβρίου 1834 (μὴ δεδημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως), περὶ τῆς μὴ ἐνοικήσεως στρατιωτῶν ἐντὸς τῶν Ἐκκλησιῶν.—Εἶναι θετικὴ μας θέλησις, ὥστε αἱ Ἐκκλησίαι, ἐντὸς τῶν ὁποίων γίνονται ἱεροπραξίαι, νὰ μὴ χρησιμεύουν οὔτε πρὸς ἐπιστάθμευσιν στρατευμάτων, οὔτε ὡς ἀποθήκαι. Ἡ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματεία θέλει δώσῃ αὐστηρὰς περὶ τούτου διαταγὰς, καὶ, ἂν ἐγείνῃ ἐκάτερον τούτων, θέλει λάβῃ μέτρα πρὸς ταχεῖαν ἐκκένωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν γένει δὲ θέλει φροντίζει ὥστε οἱ στρατιῶται ν' ἀποδίδωσι πάντοτε τὸ ἀπαιτούμενον σέβας εἰς καθιερωμένους τόπους καὶ ἀγγεῖα.

Ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' ἀριθ. 1906 ἀπὸ 27 Μαρτίου 1857, περὶ ἀνεγέρσεως ἱερῶν ναῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδεδωμένας ὑπὸ τῆς πρῆν γραμματείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς ἐγκυκλίους, τῇ 15 Ἰανουαρίου 1834 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2,275, τῇ 7 Μαΐου 1835 καὶ ὑπ' ἀριθ. 9,199, καὶ τῇ 26 Φεβρουαρίου 1837 καὶ ὑπ' ἀριθ. 11,253 περὶ τῶν προαπαιτουμένων διὰ τὴν ἐκδοσιν ὑπουργικῆς ἀδείας πρὸς ἀνέγερσιν ἱερῶν ναῶν, συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δῆμων νόμου, καὶ πρὸς τὰς τοῦ Βασ. Διατάγματος 1113 Δεκεμβρίου 1836 περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων· καὶ παρατηροῦντες ὅτι καὶ μετὰ ταύτας δὲν ἐπαύσαν νὰ πέμπωνται ἀπ' εὐθείας ἔτι καὶ νῦν πρὸς ἡμᾶς αἰτήσεις παρὰ τὰ κανονισμένα. ἐκρίναμεν ἐπάναγκες, εἰς ἀποφυγὴν τοῦ λοιποῦ τοιούτων παρ' ἀρμοδιότητα αἰτήσεων, νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐκτενέστερον, διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου ἡμῶν εἰς ἀπάσας τὰς ἐν τῷ βασιλείῳ ἀρχὰς διοικητικὰς τε καὶ δημοτικὰς, τὰς περὶ τούτου ὁδηγίας, αἰτινὲς εἰσὶν αἱ ἑξῆς.

Ἐνοριακοὶ ναοὶ ἀνεγείρονται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου τινός.

Περὶ τῆς ἀνάγκης κρίνει ἡ ἀρμοδίᾳ δημοτικὴ ἀρχὴ πρῶτον, εἴτα ἡ ἐκκλησιαστικὴ· καὶ τούτων τῶν ἀρχῶν τὰ ἐγγράφα διευθύνει πρὸς τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ διὰ τὴν ἐκδοτὴν παρ' ἡμῶν ἢ τῆς ἀνεγέρσεως ἀδείας. Ἐπομεν, ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ πρῶτον, διότι, κατὰ τὸν περὶ δῆμων νόμον, τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ δήμου τινὸς Ἑκκλησιαστικὰ καταστήματα ἀποτελοῦσιν μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ὅλου τῶν δημοτῶν, καὶ διέπονται ὑποτοπικῶν Ἑκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, διοριζομένων κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Ἐπομένως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀρμοδίου Δήμου, παραδεχόμενον δι' εἰδικῆς πράξεώς του τὴν πρότασιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ, ὀφείλει συγχρόνως ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πράξει, νὰ ἐξηγήσῃ ρητῶς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν του διὰ τὴν φροντίδα τῆς ἐσωτερικῆς διακοσμήσεως καὶ φωταγωγίας κατὰ τὸ πρέπον ἱεροῖς ναοῖς. Ὡς οὕτω συνταχθεῖσα πράξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἀρμοδίον νομάρχην, ὁ ὁποῖος ζητεῖ τὴν περὶ τοῦ ναοῦ γνωμὴν τῆς ἀρμοδίας Ἑκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς· μετὰ τὴν ταύτης ἀπάντησιν διαβιβάζονται ἅπαντα τὰ ἐγγράφα πρὸς ἡμᾶς μετὰ γνωμοδοτήσεως τοῦ νομάρχου, καὶ τότε ἐκδίδονται ἀδεία ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου — Τόσον δὲ ὅταν πρᾶξις νὰ γένῃ οἰκοδομὴ ναοῦ διὰ συνεισφορῶν τῶν δημοτῶν, καθὼς καὶ τὰ περὶ τῆς ἐγκρίσεως οὐ μόνον τοῦ σχεδίου τῆς οἰκοδομῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς τυχόν ἐκποιήσεως κτημάτων ἐνοριακῆς (τοῦτέστι δημοτικῆς) Ἑκκλησίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς νέας οἰκοδομῆς, περὶ ταῦτα ἡμεῖς ἐσμὲν ἀναρμοδίοι. Ἡ ἡμετέρα ἀρμοδιότης περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀδείας, στρεφόμενῃ εἰς τὰ προμνησθέντα ἐγγράφα, δηλονότι τὴν πρᾶξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου (τὸ ὅποιον εἶναι ἀρμοδίον περὶ τὰς τοιαῦτα κατὰ τὴν § 13 τοῦ 50 ἀρθροῦ τοῦ περὶ δῆμων νόμου) καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου Συμβουλίου εἶναι ὑπεύθυνον τὸ τοπικὸν Ἑκκλησιαστικὸν Συμβούλιον κατὰ τὸ ἀρθρον 116 τοῦ ἰδίου νόμου) καὶ τὴν συναίνεσιν τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου, προσέτι καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ νομάρχου.

Αὗται εἰσὶν αἱ περὶ ἐνοριακῶν ναῶν ὑπάρχουσαι ἐν γένει διατάξεις, καὶ κατὰ ταύτας ὀφείλετε νὰ ρυθμίζητε ἐντελῶς τὰς ἐργασίας περὶ τούτου ἐνεργείας ὑμῶν.

Ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπ' ἀριθμὸν 87 τῆς 3 Αὐγούστου 1855, περὶ τῶν ἐντὸς τῶν ἱερῶν ναῶν ἐνεργουμένων ἐκλογῶν. — Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δι' ἐπανειλημμένων ἐγγράφων τῆς, διαβιβασθέντων εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ζητεῖ νὰ παύσῃ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐκλογῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς. — Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην προῆλθεν ἡ Σύνοδος, πληροφορηθεῖσα, ὅτι τινὲς τῶν διωρισμένων νὰ φυλάσσουσι τὰς ψηφοδόχους κάλπας στρατιωτικῶν τε καὶ πολιτῶν, καὶ τῶν δι' ἄλλους λόγους, διαρκούσης τῆς ψηφοφορίας, διαμενοντῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, λησμονοῦντες, ὅτι ὁ τόπος, ἐν ᾧ εὐρίσκονται, εἶναι καὶ τοῦ Ὑψίστου προσδιορισμένος καὶ καθιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ διὰ τῆς τελεσιουργίας τῶν θείων μυστηρίων, καπνίζουσιν ἐντὸς τῶν ἱερῶν ναῶν, πρῶγουσιν, οἶνοποτοῦσι καὶ ἄλλα ἄτοπα πράττουσιν. Οὐδαμῶς ἀνεχόμενοι τὴν τοιαύτην τῶν ἱερῶν ναῶν βεδήλωσιν, ἠθέλομεν σπεύσει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αἴτησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ἀλλὰ μὴ δυνάμενοι πρὸς τὸ παρὶν νὰ διατάξωμεν τὴν παύσιν ἐν γένει τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, διότι ἀνεξαρτήτως τῶν διοικητικῶν δυσκολιῶν, γραπτὴ διατάξις, ἡ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ νόμου περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, προσδιορίζει, ὡς τόπον τῆς ἐνεργείας τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὸν εὐρυχωρότερον καὶ τῆς πρωτευούσης ἐκάστου δῆμου, περιοριζόμεθα κατ' ἀνάγκην νὰ σᾶς παραγγείλωμεν, κύριε νομάρχα, οὐ μόνον ν' ἀπαγορεύσῃτε διὰ κανονιστικῆς διατάξεως με τὸν ἐντονώτερον καὶ αὐστηρότερον τρόπον τὰ καταδειχθέντα ἄτοπῆματα, ἀλλὰ καὶ, καθ' ὅσον ἀπορᾷ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, νὰ προσδιορίσῃτε ἄλλον τόπον ψηφοφορίας, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον ὡς πρὸς αὐτὰς ὁ νόμος δὲν προσδιορίζει τοὺς ναοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ δημαρχεῖα, καὶ, ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦτα εὐρύχωρα, ἐν αὐτοῖς κατὰ προτίμησιν πρέπει νὰ ἐνεργῶνται αἱ ἐκλογαί. — Ἀπαιτοῦμεν, δὲ, κύριε νομάρχα, καὶ καθήκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς καὶ ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως ἔχετε, νὰ ἐπιστήσῃτε ἄγρυπνον ὀφθαλμόν, ἵνα προληφθῇ εἰς τὸ μέλλον πᾶν τοιοῦτον ἄτόπημα.

Ἀπόσπασμα ἐγκυκλίου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείου τῆς 16 Μαΐου 1852, περὶ διαβατηρίων τῶν κληρικῶν. — Δὲν ἀγνοεῖτε, κύριοι, ὅτι κατὰ τὰ κανονισμένα πᾶς κληρικός, θέλων νὰ μεταβῇ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὀφείλει προηγουμένως νὰ λαμβάνῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἔπειτα παρουσιάζων αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῆς τὸ ἀνήκον διαβατήριον, ὅπου δὲ καὶ ἂν ἀπέλθῃ νὰ παρουσιάσῃται εἰς τὴν ἐπιτόπιον Ἐκκλησιαστικὴν, καὶ ἀναχωρῶν τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ, λαμβάνων, ὡς εἴρηται, τὴν περὶ τούτου ἄδειαν. — Ἐπειδὴ εἰς τινὰ μέρη ἔλαβε χώραν τὸ ἄτοπον, νὰ ἐφοδιασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν κληρικοὶ μὲ διαβατήρια ἄνευ τῆς περὶ τούτου ἀδείας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ῥητήσατο ἀρμοδίως δι' ἐγγράφου αὐτῆς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν περὶ τούτου κανονισμένων. Ὅτε ἐνομίσαμεν χρεὸς μας νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν διὰ τῆς παρούσης, κύριοι, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου τούτου, νὰ ἀπαγορεύσῃτε εἰς τὰς κατὰ τὸν νομὸν σας ἀστυνομικὰς ἀρχάς, ὑπὸ αὐστηρὰν εὐθύνην τῶν νὰ μὴ ἐφοδιάζωσι τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει μὲ διαβατήριον κληρικόν τινα ὅστις δὲν ἤθελε παρουσιάσει τὴν ὡς ἀνωτέρω ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καθὼς καὶ νὰ μὴ ἐπιθεωρῶσι τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὅρων διαβατήρια, εἰάν ἡ ἄδεια δὲν ἐπιθεωρηθῇ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὅποιον ἤθελε μεταβῇ. — Σὰς συνιστῶμεν, κύριοι, τὴν ἀκριβῆ κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης.

Ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 3090 τῆς 22 Ἰουλίου 1840, περὶ ἀδείας ἀπουσίας κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου. — Ἐπειδὴ διτὰς πρόκειται ν' ἀπέλθωσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους κληρικοὶ Ἕλληνες, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσι προηγουμένως τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς Β. κυβερνήσεως, καὶ ἐπειδὴ συμβαίνει ἐνίοτε τινὲς μὲν τῶν τοῦ κλήρου ἐπιλανθανόμενοι τῆς διατάξεως ταύτης, πρὸ καιροῦ ἤδη ἐκδοθείσης, νὰ ζητῶσιν ἀδείας ἀπουσίας ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, αἱ δὲ διοικητικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐκδίδωσι διαβατήρια ἐπὶ τοιαύταις αἰτήσεσιν, ἐνομίσαμεν ἐπάναγκες νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς ὑμᾶς

διὰ τῆς παρούσης, ὅτι, ὁπόταν τις τῶν ἐκ τοῦ κλήρου ὁποιασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ προσέλθῃ εἰς ὑμᾶς ἐξαίτουμένος τὴν ἐκδοσὶν διαβατηρίου διὰ νὰ ἀπέλθῃ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, δὲν θέλετε τὸ ἐκδίδει εἰμὴ ὅταν οὗτος ἐπιδείξῃ εἰς ὑμᾶς, ὅτι ἔχει παρὰ τῆς γραμματείας διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου τὴν τακτικὴν τῆς ἀπελεύσεως ἄδειαν· τούναντίον, ἐὰν δηλαδὴ τοιαύτην ἐγγράφον ἄδειαν δὲν φέρῃ, θέλετε τὸν ὁδηγεῖ κατὰ τινὰ τρόπον χρεωστῇ ν' ἀνενεχθῇ καὶ λάβῃ τὴν ἄδειαν, ἀναφερόμενος τοῦτέστιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπισκοπὴν, ἥτις διαβιβάζει τὴν αἴτησιν διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὴν Β. κυβέρνησιν παρ' ἧς ἐκδίδεται ἡ ἐγκρισὶς τοιαύτης ἀδείας.

Ἀπόσπασμα ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὴν Ἱερὴν Σύνοδον ὑπ' ἀριθ. 752 τῆς 16 Φεβρουαρίου 1856, περὶ ἀδείας ἀποδημίας κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους.—Τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἐπιλαμβανόμενοι ὡς εὐχαιροῦ, συνιστῶμεν διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. ἀρχιερεῖς, ἵνα τοῦ λοιποῦ, ὡσάκις ζητεῖται παρὰ κληρικοῦ ἄδεια ἀπουσίας ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, πρὶν ἢ ἀνενέγκωσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἐξετάζωσι καὶ σταθμίζωσιν οὐ μόνον τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποδημίας, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τῆς διαγωγῆς (μὴ ποτε αὕτη, ἐπιλήψιμος τυχόν οὖσα, κατασχύνῃ παρὰ τοῖς ἔξωθεν τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος) τοῦ προτιθεμένου ν' ἀποδημήσῃ ἐντεῦθεν κληρικοῦ, καὶ βεβαιῶνται συγχρόνως δι' ἐγγυήσεως τακτικῆς, λαμβανόμενης παρὰ τῶν πλησιεστέρων μὲν συγγενῶν, ἢ (ἐὰν τοιούτους δὲν ἔχῃ) τῶν γνωρίμων αὐτοῦ, ἐὰν ἦναι ἐγγαμος ἱερεὺς· ἢ διάκονος — τοῦ ἡγουμένου δὲ τῆς μονῆς εἰς ἣν ἀνήκει, ἐὰν ἦναι ἱερομόναχος ἢ ἱεροδιάκονος, πρὸς δὲ καὶ τοῦ γέροντος ὅφ' ὃν εἶναι τεταγμένος, ἐὰν ἦναι ἀπλοῦς μοναχὸς — περὶ τοῦ ὅτι οὐ μόνον θέλει διανεῖ ἀξιοπρεπῶς ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ ἀποδημίας του, καὶ δὲν θέλει δώσει ἀφορμὴν εἰς κατὰκρισιν ἢ πράξει παρεκτροπὴν τινὰ ἀναξίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν θέλει κάμει κακὴν χρῆσιν τοῦ ἑλληνικοῦ διαβατηρίου του, καὶ ὅτι θέλει ἐπανέλθει ἐμπροσθέντως εἰς τὴν Ἑλλάδα.—Τὰ τοιαῦτα δὲ ἐγγράφα θέλουσιν υποβάλλεσθαι εἰς ἡμᾶς μετὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἀρμοδίου Σ. ἐπισκόπου, καθ'

ὅν χρόνον ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀπαδεχομένη τὴν αἵτησιν, ζητεῖ κατὰ τὸν νόμον τὴν περὶ τῆς ἀδείας τῆς ἀποδημίας τοῦ κληρικοῦ εἴτε ὑπουργικὴν εἴτε βασιλικὴν ἐγκρίσιν.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο τοῦ ὑπουργείου ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐδημοσίευσεν πρὸς τοὺς ἐν τῷ βασιλείῳ Σ. Σ. ἀρχιερεῖς διὰ τῆς ἀπὸ 2 Μαρτίου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 5456 ἐγκυκλίου της.

Ἐγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 1863 τῆς 11 Ἀπριλίου 1856 πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, περὶ τύπου ἐγγυήσεως διὰ τοὺς ἐξερχομένους τοῦ κράτους κληρικούς.

Ἐλάβομεν τὸ συνοδικὸν ἔγγραφον 7 τοῦ παρόντος μηνός, ἐν ᾧ ἐπισυνάπτεται ἐκτυπον τῆς ὑπ' ἀριθ. 5456 συνοδικῆς ἐγκυκλίου.

Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε ἐγγυητικῶν ἐγγράφων (ὧν τὸ τελευταῖον εἶναι το περὶ τοῦ ιεροδικόνου Ν.Ν. δοθέν ὑπὸ δύο πολιτῶν) κατείδομεν τὸ ἀτελὲς αὐτῶν, διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ συντάξωμεν τὸν ᾧδε ἐγκλειόμενον τύπον, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς Σ. Σ. ἀρχιερεῖς, ἵνα ὁμοιομόρως λαμβάνωνται παρὰ τῆς σεβασμιότητός των καὶ διαβιβάζωνται διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς ἡμᾶς τὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγγυήσεως ἔγγραφα. Σημειούσθω δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς τὴν ἐγγύησιν, τὴν ὁποίαν ἐνώπιον τοῦ εἰδώσαντος τὸ ἐξωτερικὸν διαβατήριον νομαρχεῖου δεῖται νὰ δώσῃ ὁ μέλλων νὰ ἀποδηγήσῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἑλλην κληρικός.

Τύπος ἐγγυήσεως.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι ἐγγυώμεθα ἐνώπιον τοῦ σεβασμιωτάτου . . . (ὁ τίτλος τοῦ ἀρχιερέως), συνειδότες τὰς ἐκ τοῦ ἀρθρου 271 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς, ὅτι ὁ κύριος Ν. (τὸ ὄνομα τοῦ ζητούντος ἀδειαν ἀποδημίας καὶ ὁ ἱερατικὸς βαθμὸς αὐτοῦ) δημότης τοῦ δήμου Ν. (τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, πρὸς δὲ καὶ τὴν μονῆς, εἴν ἦναι μοναχός, ἱεροδιά-

κονος ἢ ἱερομόναχος), μέλλων νῦν νὰ ἀποδημήσῃ ἐκτὸς τοῦ κράτους δι' ἰδίᾳς ὑποθέσεις, οὐ μόνον θέλει διάγει ἀξιοπρεπῶς ἐν τῷ διαστήματι τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημίας αὐτοῦ, καὶ δὲν θέλει πράξει παρεκτροπὴν τινα ἀναξίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του ἢ ἀποκατασταθῇ εἰς ξένην ἐπικράτειαν, ἀλλ' ὅτι θέλει ἐπανέλθει ἐγκαίρως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' ἀριθ. 4056 τῆς 4 Αὐγούστου 1856, περὶ ἀδείας τῶν ἐξεργομένων τοῦ Βασιλείου κληρικῶν.

Κοινοποιοῦντες ἐν ὁπισθογράφῳ τὴν ἀπὸ 7 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 5890 ἐγκύκλιον διαταγὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. ἀρχιερεῖς, σὰς προσκαλοῦμεν ἵνα, ὡσάκις προσέρχεται πρὸς ὑμᾶς Ἕλλην κληρικός, ὅπως λάβῃ διαβατήριον καὶ ἀποδημήσῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ζητῇτε παρ' αὐτοῦ τὴν πρὸς τοῦτο παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐκδεδωμένην κατὰ τὸν δεῦτερον παράγραφον τῆς προμνησθείσης Συνδικτικῆς ἐγκυκλίου ἀδειαν, ταύτην δὲ, ἐπιδειχθεῖσαν καὶ ἀναγνωσθεῖσαν ὑφ' ὑμῶν, ὀφείλετε νὰ σημειοῦτε κάτωθεν τῆς σημειώσεως τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ τὸ διαβατήριον φέροντος, καθὼς κομίζει ὁ αὐτὸς καὶ ἔγγραφον ἀδείας τοῦ εἰκείου Σ ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν (δεῖνα) ἀριθμὸν καὶ τὴν (δεῖνα) ἡμερολογίαν». Ἡ τοιαύτη ἐν τῷ διαβατηρίῳ παρ' ὑμῶν γινομένη σημείωσις θέλει χρησιμεύει ὡς ὁδηγία εἰς τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀρμοδίαν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν (ἥτις θέλει εἰδοποιεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου προξένου ἢ προξενικοῦ πράκτορος), περὶ τοῦ ἐὰν ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀποδημῶν κληρικός κωλύεται, ἢ οὐ, ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπ' ἀριθμὸν 5890 τῆς 7 Ἰουλίου 1856. — Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι' ἰδίᾳς ὑποθέσεις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπερχόμενος κληρικός, ἅμα φθάσας εἰς τὸν τόπον ἔνθα ὑπάγει δι' ὑποθέσεις του, πρέπει νὰ γνωρίζηται οὐ μόνον ὁποῖός τις εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἂν τυχὸν ᾖναι ἀπηγορευμένον εἰς αὐτὸν τὸ ἱεροπρακτεῖν διὰ τοῦτο προσκαλεῖσθε,

κατὰ τὸ ἀπὸ 22 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 3154 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἵνα ὁσάκις ἀναφέρητε εἰς τὴν Σύνοδον ἐξαιτουμένοι ἄδειαν ἀποδημίας ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου περὶ κληρικοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ὑμῶν, ἐὰν οὗτος ᾖ ἡνι ὑπ' ἀργίαν, σημειώτε τοῦτο ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑμῶν. — Μετὰ δὲ τὴν κατὰ τὰ διατεταγμένα ἔγκρισιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀδείας, καὶ γνωστοποίησιν αὐτῆς παρὰ τῆς Συνόδου πρὸς τὸν ἀρμόδιον Σεβασμιώτατον Ἱεράρχην, ὀφείλει οὗτος, εἰς τὸ ἔγγραφον αὐτοῦ δι' οὗ γνωστοποιεῖ εἰς τὸν κληρικὸν τὴν ἐγκριμένην ἄδειαν τῆς ἀποδημίας του, νὰ διαλαμβάνῃ καὶ τὴν ἐνεκα πνευματικῶν λόγων ἀπαγόρευσιν αὐτοῦ τοῦ ἀποδημήσαντος διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστ Ὑπουργείου ὑπ' ἀρ. 3893 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1836, περὶ τοῦ νὰ μὴ διορίζονται κληρικοὶ εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν κλπ. — Ἐπειδὴ μερικαὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν ἐπιφορτίζουσιν ἐνίοτε κληρικοὺς μὲ ἄλλας παρὰ τὰς κυρίως ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν ὑπηρεσίας, παρὰ τὴν γνώμην καὶ εἰδήσιν τοῦ κατὰ τόπον ἐπίσκοπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου του, τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν, προσκαλεῖται τὸ νομαρχεῖον, ὁσάκις τοῦ λοιποῦ ἀπαιτεῖται νὰ προσκληθῇ κληρικὸς πρὸς ἐκκλησιαστικὴν ἢ καὶ μὴ τοιαύτην δημόσιον ὑπηρεσίαν, νὰ συνεννοῇται περὶ τούτου προηγουμένως μὲ τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπόν του, καὶ δι' αὐτοῦ νὰ προσκαλῇ τὸν κληρικὸν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας.

Β. Δ. τῆς 11 Φεβρουαρίου 1863 (μὴ δεδημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως), περὶ ἀδείας τοῦ νὰ λάβωσι κληρικοὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους δημοσίας ὑπηρεσίας. — Ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, τῆς 16 (18) Ἰανουαρίου π. ε. περὶ τῆς κατὰ τὴν σημειουμένης ὑποθέσεως, ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν συγχωρεῖται μήτε εἰς τοὺς κληρικοὺς, μήτε εἰς τινὰ ἄλλον ἐκ τῶν ὑπὸ

κίων μὲν νὰ λάβωσιν ὑπηρεσίαν δημόσιον ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, χωρὶς προηγουμένης ἰδιαιτέρας ἀδείας Ἡμῶν.

Β. Δ. τῆς 10 νοεμβρίου 1836 (μὴ δεδημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κύβερνήσεως), περὶ ἐξόδων τῶν ἐξάρχων.— Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου (10 Νοεμβρίου) τοῦ ἐτ. ὑπ' ἀριθ. 8578 ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας καὶ τὴν ἀπὸ 10²² Ὀκτωβρίου ἐκθεσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐγκρίνομεν, ὥστε, ὡσάκις ἀποστέλλονται ἐξάρχαι εἰς ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας, ἐκ τῶν ὑπομισθίων ἐκκλησιαστικῶν, νὰ χορηγῶνται εἰς αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, λόγῳ τροφῆς καὶ διατριβῆς ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τῶν, ἀνά δραχμὰς δύο παρεκτὸς τῶν ἐξόδων τῆς μετακομίσεως αὐτῶν, περὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ παρουσιάζωνται ἐν καιρῷ τακτικαὶ ἀποδείξεις.— Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν, κωλυομένου τινὸς τῶν ὑπομισθίων ἐκκλησιαστικῶν, ᾗθελεν ἀποσταλῆ εἰς τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἐξάρχος ἐκ τῶν μὴ ὑπὸ μισθὸν διατελούντων ἐκκλησιαστικῶν, ἐγκρίνομεν νὰ δίδωνται πρὸς τοῦτον κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τρεῖς δραχμαὶ λόγῳ ἀντιμισθίας, τροφῆς καὶ διατριβῆς, ἐφ' ὅσον διαρκέσῃ ἡ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ ἀπομάκρυνσις, πρὸς δὲ καὶ τὰ συνήθη τῆς μετακομίσεως ἐξόδα ἐπὶ τακτικῆς ἀποδείξεως.— Ἡ δαπάνη αὕτη θέλει λαμβάνεσθαι ἐκ τῶν κεφαλαίων τῶν εἰς τὰ γραφικὰ ἐξόδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συμπαρακληθέντων ὑπὸ τὸν τίτλον ἐξόδων ὁδοιπορίας.

3699. Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 7 Αὐγούστου 1856. Περὶ τοῦ ὅτι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ ἀνώνυμα ἐπιτίμια, ἀλλὰ ὠρεάν.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου 12 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐλάβομεν ἀφορμὴν ν' ἀναδιψήσωμεν τὰ ἀρχεῖα τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, ἐνθα εὗρομεν τὴν ἐκ τοῦ 1853 μέχρις Ἰουνίου τοῦ 1854 ἔτους ἀλληλογραφίαν μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου καὶ

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ταύτην δὲ μετ' ἐπιστασίας, ὡς εἰκότως διεληθόντες, καθήκον ἐκρίναμεν νὰ ἐπιστείλωμεν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὰ ἑξῆς.

Τὰ διὰ τῶν ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1853 ὑπ' ἀριθ. 417 καὶ ἀπὸ 5 Μαΐου (δις) 1854 ὑπ' ἀριθ. 5696 καὶ 5732 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου ἀποσταλέντα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀπορρέουσιν ἐκ τῶν ρητῶν διατάξεων τοῦ Ι' ἀρθροῦ τοῦ Σ. Νόμου Δὲν ἐννόει βεβαίως, ὡς φρονούμεν, τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐκδίδειν ἀνώνυμα ἐπιτίμια στερεῖται Ἱερὰ Σύνοδος· ἀλλὰ τὸν Νόμον ἔχον ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν τὸν νομοθέτου γινώσκον σκοπὸν, εἶπεν αὐτολεξεῖ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ προμνησθέντος Ι' ἀρθροῦ τοῦ Νόμου «ἐμπρέπει εἰς τὸ ὄψιν» τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος ἐλάττω τῶν ἐνεργειᾶ ΣΣ. «Ἀρχιερέων» καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως αὐτῆς τῆς διατάξεως, ὁ λαὸς συνειθίζει νὰ σέβεται ἀνυποκρίτως καὶ ὑποτασσὴν εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις προεστῶτας τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησιῶν ΣΣ. Ἐπισκόπους, καὶ ἐπιζητεῖ μὲν τὴν εὐλογία αὐτῶν, φοβεῖται δὲ τὰς ἀρτὰς αὐτῶν. Ταῦτα ἐξεθῆναι τότε τὸ ὑπουργεῖον, καὶ μάλα εὐλόγως, θεωρήσαν τὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον προσφυγὴν τῶν αἰτούντων ἐκδοσιν ἐπιτιμίου, ὡς δυναμένην νὰ ἐκπηγάξῃ ἐκ προλήψεως ὅτι εἰς οὐδὲν ἢ μικρὸν ἰσχύει ἡ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου ἐκσφειδανισμένη ἀρὰ κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων καὶ πρὸς ἐξακραθίσιν τῆς ἀληθείας. Ἀλλ' ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἄλλως, ὡς φρονούμεν, νομίζει, ἐκλαβοῦσα τὸ πρᾶγμα, ἐνόμισεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐνόει ὅτι εἶναι ὅλως ἀπυγορευμένον εἰς αὐτήν, ἐάν ποτε ζητήσῃ παρ' ἰδιώτου, νὰ ἐδώσῃ ἀνώνυμον ἐπιτίμιον. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἰδίας ἐρρωμένη, παρένειρε πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τὰς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀπαντήσεις της, ὅτι θεωρεῖ ἑαυτήν ἀρμοδίαν πρὸς ἐκδοσιν ἀνωνύμων ἐπιτιμίων, διότι ὁ Νόμος τὸ μὲν συγχωρῶν εἰς αὐτήν, τὸν προσωπικὸν δηλονότι ἀφορισμὸν κατὰ τὸ ἀρθρον ΙΕ'. τοῦ ΣΑ' Νόμου, ἐννοεῖ ἀκώλυτον τὸ ἐλάττω τὸν, τὴν ἐκδοσιν ταυτέστι τῶν ἀνωνύμων ἐπιτιμίων.

Πρὸς τὰ οὕτως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τότε ἐκτεθεῖς καὶ παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου μελιναντα μέχρι τοῦδε ἀπάντητα, ὀφείλομεν ν' ἀπαντήσωμεν ἡμῖν, τὸ ἐνδόξιμον

ὄντες ἐκ τοῦ προμνησθέντος Συνοδικοῦ ἐγγράφου 12 τοῦ παρελθόντος μηνός. Καὶ δὴ διασαφύντες τὸ πνεῦμα τῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, προσεπισταλέντων ὑπουργικῶν ἐγγράφων, πρὸς οὐδένα ἄλλον ἀφορώντων, ἀναμφιβόλως, σκοπόν, εἰμὶ πρὸς μόνον τὸν τῆς ἐνισχύσεως τῆς παρά τῶν λαῶν ὀφειλομένης ἀνυποκρίτου ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ καὶ ὑπακοῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Σ. Ἐπίσκοπον, λέγομεν, ὅτι ἀφοῦ οἱ συγκροτοῦντες τὴν Ἱερὰν Σύνοδον Σ.Σ. Ἀρχιερεῖς κρίνουσιν ἀδιάφορον τὴν ὑπ' αὐτῆς τῆς Συνόδου ἐκδοσιν τῶν ἀνώνυμων ἐπιτιμιῶν, καὶ μὴ προσβάλλουσιν ἡθικῶς αὐτοὺς ἀποχωροῦντας κατὰ τὸν Νόμον ἀπὸ τῆς Συνοδικῆς εἰσόδου καὶ ἐπανερχομένους εἰς τὴν ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν πληρωθεῖσαν. Ἐπισκοπὴν, ἡμεῖς οὐδὲν ἔχομεν ν' ἀντιτάξωμεν. Παρατηροῦμεν ὅμως, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸν θεμελιώδη Νόμον οὐδὲν δικαίωμα εἰσπράττεται, ἐὰν περὶ τούτου δὲν ὑπάρχῃ Νόμος· καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ ΣΑ' Νόμῳ οὐδὲν δικαίωμα εἶναι ὠρισμένον ὡς εἰσπρακτέον παρά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ ταῦτα, ὅσκις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ζητεῖται ὑπὸ τινος νὰ ἐκδώσῃ ἀνώνυμον ἐπιτίμιον, θέλει μὲν ἐκδίδει, ἀλλὰ διωρεᾶν, ὡς πράττεται κατὰ τὸν Νόμον, καὶ διὰ τοὺς προσωπικοὺς ἀφορισμούς· ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι καὶ τοιαύτη ἔπρεπε νὰ ᾔῃ, ἡ θέλησις τοῦ Νόμου, τοῦτο καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸ ἐννοεῖ, ἥτις ἔχουσα καὶ διανέμουσα τὴν πνευματικὴν χάριν, ὡς ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ, ἐνεργεῖ τὰ τοιοῦτον καθήκον ἄνευ ἀμοιβῆς, ὡς χάριν τοῦ Θεοῦ ἄπρατον καὶ μὴ καταγομένην εἰς πᾶσιν. Δὲν οὐκίται δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ ΙΣΙ'. § γ' τοῦ Σ' Νόμου ὑπάρχουσαν ὑπὲρ τῶν Ἐπισκόπων διάταξιν, καθόσον κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησιαστικῆς αἰ ἐξαρρέσεις δὲν τεκμαίρονται ἀλλὰ καθιεροῦνται ἢ διατάσσονται ρητῶς· τοιαύτη δ' ἐξαίρεσις δὲν καθιεροῦται ὑπ' αὐτῆς ἐν τῷ ΣΑ'. Νόμῳ περὶ ἐπιτιμιῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὅθεν πᾶσα εἰσπραξις οἰουδήποτε δικαιώματος μὴ ἐπιτρεπομένου ρητῶς ἀπὸ τὸν Νόμον, χαρακτηρίζεται ὡς παράβασις τῶν ἄρθρων 461 καὶ 462 τοῦ Πανικαῦ Νόμου.

4807. Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 18
Σεπτεμβρίου 1856.

Περὶ τοῦ ὅτι δὲν διακοπτεται τὸ ἐπίδομα τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὰ
ἐκ τῆς ἑδρας τῶν ἀπουσίας καὶ περὶ τοῦ ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν ἀπο-
μακρύνεται τῆς ἑδρας ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ κα-
θαρῶς ὁμῶς ἐκκλησιαστικὰ αἵτια, ἀδεία τῆς Ἱερ. Συνόδου.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου 25 τοῦ παρελθόντος μηνός,
ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἐξετάσωμεν τὰ περὶ τῶν εἰς τοὺς Σ. Σ.
Ἐπισκόπους διδομένων ἀδειῶν. Καὶ ἔγνωμεν ὅτι μεταξὺ τοῦ
καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προὔπηρξεν ἀλ-
ληλογραφία, εἰς ἓν περιλαμβάνουσα δύο ἀντικείμενα, διάφορα
μέν, συναφῇ δέ, διότι πρόκειται τότε συγχρόνως περὶ Ἐπι-
σκόπων ἀποδημησάντων ἐκ τῶν ἑαυτῶν Ἐπισκοπῶν ἄνευ τῆς
προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου, καὶ περὶ τοῦ ἐὰν οἱ
ἐκ τῆς θέσεώς των εἰς ἑτέραν Ἐπισκοπὴν ἀποδημοῦντες Ἐπί-
σκοποι δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὸ ἐπίδομα αὐτῶν ὁλόκλη-
ρον, ἢ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπ' αὐτοὺς αἱ περὶ τῆς μισθοληψίας
τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις τοῦ ΣΙΒ'. Νόμου.

Διήλθομεν ἐπομένως μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστάσεως τὸ τε
πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ.
7986 ἔγγραφον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἀπὸ 12
Ἰουνίου 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4069 ἀπάντησιν τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου. Πληροφορηθέντες δέ, ὅτι τοῦ ἐνός τῶν ζητημάτων, τοῦ
περὶ τοῦ ἐπιδόματος, λυθέντος ἤδη ὡς μὴ ὑπαγομένου εἰς τὰ
περὶ τῶν μισθῶν διατάξεις τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου, τὸ ἕτερον
ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι ἐκκερμέε· καὶ γνόντες, ὅτι οὐδεμιᾷ
ἄχρι τοῦδε δοθείσης πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀπαντήσεως
περὶ τῶν ἀδειῶν, αὕτη δέχεται καὶ ἐγκρίνει τὰς περὶ τούτων
αἰτήσεις καὶ ἀπλὴν μόνον εἰδοποίησιν πέμπει πρὸς τὸ Ὑπουρ-
γεῖον, δεόν ἐκρίναμεν μετὰ ἀκριβοῦς διάσκεψιν καὶ μελέτην, νὰ
ἐπιστείλωμεν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὰ ἑξῆς.

Πρὸς τὸ χωρίον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7986 ὑπουργικοῦ ἐγγρά-
φου τὰ λέγον, ὅτι «εἰς τὸ ὕπουργεῖον ἀπόκειται κατὰ νόμον

τῇ ἐγκρίσει τοιοῦτων ἀδείων», ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπαντῶσα ἐξέφρεν, ὅτι «θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἰτησιν τῶν Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τὴν ὑπόστασιν οὗτοι λαμβάνουσι παρὰ τῆς Συνόδου, ὡς ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν αὐτῆς διατελοῦντες καὶ πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἀναφερόμενοι καὶ τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς αὐτῆς ἐκτελοῦντες κατὰ τὸ Ζ' ἄρθρον τοῦ Σ' Νόμου» ἄλλ' αὕτη ἡ ἐν τῷ Συνοδικῷ ἐγγράφῳ τεθειμένη ἀρχή, οὐδὲν ἔχει στήριγμα· καταπίπτει ἀφ' ἑαυτῆς ἐκ τῶν πραγμάτων, καταρρέει ὀυνάμει τοῦ Νόμου.

Καταπίπτει ἐκ τῶν πραγμάτων διότι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀνεφύη τὸ περὶ τούτου ζήτημα, ὁσάκις, Ἐπίσκοπος ἐζήτηε ἀδειαν ἀπουσίας, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὑπέβαλε τὴν αἴτησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ παρ' αὐτοῦ ἐζήτηε τὴν ἐγκρίσιν τῆς ἀδείας. Διὰ τὴν πρὸς τοῦτο ἀποδείξιν ἀρκούμενοι νὰ σημειώσωμεν ὀλίγα ἐκ τῶν πολλῶν Συνοδικῶν ἐγγράφων, οἷον τὸ ὑπ' ἀριθ. 15848 καὶ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1848 περὶ ἀδείας τοῦ Σ' Μητροπολίτου Κυνουρίας, — τὰ ὑπ' ἀρ. 16018 (18 Μαρτίου 1848) καὶ 16214 (2 Ἰουνίου 1848) περὶ ἀδείας τοῦ Σ' Ἐπισκόπου Τριφυλίας, — τὰ ὑπ' ἀριθ. 17168 (2 Αὐγούστου 1849) καὶ 17254 (30 Σεπτεμβρίου 1849) περὶ ἀδείας τοῦ Σ' Μητροπολίτου Φθιώτιδος, — τὸ ὑπ' ἀριθ. 674 (23 Μαρτίου 1851) περὶ ἀδείας τοῦ Σ' Ἐπισκόπου Εὐβοίας, — τέμνομεν συντομίαι χάριν τὴν περαιτέρω ἀπαριθμήσιν, παραπέμποντες εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν τε καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἄλλων Συνοδικῶν αἰτήσεων δοθείσας εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐγκρίσεις.

Καταρρέει ἐκ τοῦ Νόμου διότι τὸ σύνολον τοῦ ἐν τῷ Συνοδικῷ ἐγγράφῳ μνημονευομένου Ζ' ἁρθρου τοῦ Σ' Νόμου αἶρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ διαλαμβάνοντος εἰδικῶς, ὅτι οἱ Ἐπίσκοποι ἀναφέρονται πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ λαμβάνουσι παρ' αὐτῆς διαταγὰς κλπ. «περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν (τῶν Ἐπισκόπων,) καθήκοντα.»

Διό, ἵνα τὰ πράγματα ἐπανέλθωσιν εἰς ἣν πρότερον ἔκειντο, καὶ δεόν ἵνα κείνται καὶ τοῦ λοιποῦ, ἐννόμον τάξιν,

συγκεφαλαιοῦντες τὸν λόγον προσθέτομεν, ὅτι, μόνον ὅταν Ἱερὰ Σύνοδος ἤθελε ποτὲ λάβει ἀνάγκην νὰ πληροφορηθῇ προφορικῶς ἀπὸ ἑνα τινα τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. Ἀρχιερέων δι' ὑποθέσειν ἐκκλησιαστικῆν ἀναγομένην εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκ τοῦ προμνησθέντος Ζ' άρθρου τοῦ Σ' Νόμου νὰ τὸν προσκαλέσῃ ν' ἀποδημήσῃ ἐκ τῆς Ἐπισκοπῆς του ἐπὶ χρόνῳ ρητῷ, καὶ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον αὐτῆς. Ἀλλ' ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει ἐπιταί ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιῆται παρ' αὐτῆς, καὶ τὸ καθ' ἡμῶν ὑπουργεῖον, δι' οὗ θέλει ἀποστέλλεσθαι πρὸς τὸν προσκαλούμενον Ἐπίσκοπον τὸ προσκλητήριον ἑγγράφον. Ἐκτὸς ὅμως ταύτης τῆς καθαρῶς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ εἰς πνευματικὰ καθήκον ἀναγομένης, περιπτώσεως, καθ' οἷανδήποτε ἀλλήλῃ ὁπόταν δηλαδὴ ζητεῖται παρ' ἐνὸς Ἐπισκόπου ἄδεια ἀποδημίας ἐκ τῆς Ἐπισκοπῆς του, ἥ διὰ λόγον ἀσθενείας, ἥ χάριν ἀναρρώσεως, ἥ δι' ἰδίας αὐτοῦ ὑποθέσεις, ἥ ἄδεια δὲν πρέπει νὰ δίδωται εἰμὴ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν γένει νομοισμένα καὶ κεκανονισμένα· διότι, ἐκ τῶν δικαιωμάτων τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ χορηγεῖν ἀδείας ἀπουσίας πᾶντας τοῦ ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως διαπιστευμένους οἰανδήποτε Ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος δὲ τοῦτο ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ὑπόδουλες νὰ παραχωρήσῃ μέρος εἰς ὑπουργεῖόν του καὶ ἐπέτρεψε νὰ δίδωνται παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν αἱ ἄδειαι ἀποδημίας μέχρι τριῶν μηνῶν. Ἐπειδὴ οἱ Σ. Σ. Ἐπίσκοποι δι' ἐγκρίσεως Βασιλικῆς καὶ ἐκλέγονται καὶ καθίστανται εἰς τὴν λαχούσαν ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν Ἐπισκοπὴν, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως ἐνεργοῦσι καθήκοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναγόμενα εἰς τὰς ἀστυκάς τῶν κατοικησέας ἐν γένει τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ποιματορίαν ἐκάστου αὐτῶν. διὰ τοῦτο, ὃν τρόπον ἐκ πολλοῦ ἐνεργοῦντο τὰ περὶ τῶν ἀδειῶν τῆς ἀπουσίας τῶν Σ. Σ. Ἐπισκόπων, κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ κατ' ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως, οὕτω καὶ τοῦ λοιποῦ παρακαλεῖται Ἱερὰ Σύνοδος νὰ ἐνεργῇ· διότι, πᾶν τὸ ἄλλως γινόμενον ἐκστρέφεται εἰς Νόμον.

3439. Ἐγγράφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1857.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μὲν Ἐπίσκοπος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὀρίξῃ τὸν ναὸν εἰς ὃν θέλει νὰ ἐκκλησιάζεται, ἡ δὲ πολιτικὴ Ἀρχὴ ἐκείνον εἰς ὃν θέλει νὰ τελῶνται αἱ Ἐθνικαὶ καὶ Βασιλικαὶ ἑορταί.

Διευθύνοντες πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸ παρὸν, παρακαλοῦμεν αὐτὴν, ἀφ' οὗ γινώσιν τῆς περὶ τῆς πρόκειται ὑποθέσεως λάβῃ, νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν Σ. Ἐπίσκοπον..., ὅτι ἡ μὲν ἐκλογή τῆς ἐνοριακῆς ἐκκλησίας εἰς ἣν θέλει νὰ ἐκκλησιάζεται, παρ' αὐτῷ ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως κεῖται, ὁ προσδιορισμὸς ὅμως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἐν ᾧ θέλουσι τελεῖσθαι αἱ Ἐθνικαί, Βασιλικαὶ καὶ οἰαιδῆποτε ἄλλαι πολιτικαὶ τελεταί, εἶναι ἐκ τῶν δικαιωμάτων τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἐπομένως ὀφείλει ἐπὶ τοιούτων τελετῶν οὐχὶ μόνον νὰ μὴν ἀντιτάσσῃ τι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς προσδιοριζόμενον δι' αὐτὰς Ἱερὸν Ναόν, ἀλλὰ καὶ ἐγκαίρως νὰ παρευρίσκηται εἰς αὐτὸν μετὰ παντὸς τοῦ παρ' αὐτῷ Ἱεροῦ κλήρου, κατὰ τὰ διὰ τοῦ περὶ τῆς τελετῆς ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς ἐκδιδόμενου προγράμματος κανονιζόμενα. Ταῦτα δὲ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐπιστέλλοντες, δὲν ἀποσιωπώμεν αὐτῇ καὶ ἣν ἀίσθανόμεθα λύπην, βλέποντες νὰ ἐγείρωνται ἐριδες καὶ ἐνεκα αὐτῶν νὰ παρέχωνται εἰς τὰς ἀνωτάτας Ἀρχὰς πράγματα, περὶ τόσον εὐδιακρίτων καὶ πασιφανῶν ἀντικειμένων.

7382. Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 4 Δεκεμβρίου 1857.

Περὶ τοῦ ὅτι οἱ Σ.Σ. Ἐπίσκοποι ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὰς πολιτικὰς Ἀρχὰς τὰ ὀνόματα τῶν καθισταμένων εἰς Μονὴν Συμβούλων καὶ Ἡγουμένων.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ μᾶς γνωστοποιήσῃ ἂν οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ.Σ. Ἀρχιερεῖς εἰσὶ παρηγγελμένοι ὑπ' αὐτῆς νὰ γνωστοποιῇ ἕκαστος εἰς τὸν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἑαυτοῦ Ἐπισκοπῆς ἐδρεύοντα Ἐπαρχὸν ἢ Νομάρχην τὰ

ὀνόματα τῶν ἐγκαίρει Συνοδικῇ καθισταμένων εἰς Μονὴν νέων Συμβουλίων, εἴτε ἡγουμένου μόνου εἴτε καὶ τῶν παρ' αὐτῶν Συμβούλων ὁμοῦ. Ἐάν δὲ τυχὸν τοιαύτην μέχρι τοῦδε παραγγελίαν δὲν ἔχωσιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παρακαλοῦμεν νὰ τοῖς δοθῇ αὕτη νῦν, διότι ἀφοῦ κατὰ τὸν περὶ Δήμων Νόμον (ἄρθρον 4 καὶ 15) τὰ ἐν τῷ Βασιλείῳ ὑφιστάμενα Σωματεῖα, ἐν οἷς καὶ τὰ Μοναστήρια καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν ὑπάγονται εἰς τὸν Δῆμον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ὁποίου κεῖνται καὶ ἀπολαύουσι τῶν αὐτῶν ὠφελημάτων τὰ ὅποια ἔχει ἐκ τοῦ Νόμου ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ κτημάτων καὶ πᾶς δημοτὴς αὐτοῦ τοῦ Δήμου, ἡ δὲ ἀρμοδία δημοτικὴ Ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ἵνα, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως ἐνεργῇ, κατὰ τοὺς καθεστῶτας Νόμους, τὴν κατωτέραν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου τοπικὴν καὶ ἀγρονομικὴν Ἀστυνομίαν καὶ ἀφοῦ, κατὰ τὸ περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν Βασιλικὸν Διάταγμα (ἄρθρον 14) ὁ Νομάρχης ἢ ὁ Ἐπαρχος, ἔχει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ καθῆκον νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας—ἐπάναγκες εἶναι νὰ εἰδοποιῇται ἐκάστοτε ὁ ἀρμοδίος Νομάρχης ἢ Ἐπαρχος, δι' αὐτοῦ δὲ καὶ αἱ ἀρμοδίαι δημοτικαὶ Ἀρχαί, τίνες εἰσιν οἱ κατὰ καιροῦς διέποντες τὰς διατηρουμένας μονὰς καὶ διαχειρίζοντες τὴν περιουσίαν αὐτῶν. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ γνωρίζωσιν αἱ Ἀρχαὶ αὗται μετὰ τίνων ὀφείλουσι νομίμως νὰ ἦναι εἰς σχέσιν προκειμένου νὰ ἐκπληρώσωσι καθῆκον ἀφορῶν συμφέροντα δημοσίας τάξεως καὶ διατηρουμένης μονῆς.

Διὰ ταῦτα παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ ἐνεργήσῃ ἐν ἀνάγκῃ τὰ χρειώδη καὶ ἀπαντήσῃ ἐν τάχει.

Ἀριθ. Πρωτ. 39.

Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων κληρικῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπιθυμοῦντες ὡς ἐκ τῶν ἡμετέρων πνευματικῶν καθηκόντων νὰ κανονίσωμεν τὰ κατὰ τὴν δίαιταν καὶ συμπεριφορὰν

τῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ταύτην ὁθενδήποτε ἐρχομένων καὶ παρεπιδημούντων ἐκπαιδεύσεως χάριν μοναχῶν καὶ δοκίμων καὶ ἐν γένει κληρικῶν (κατὰ τὸ ὀργανικὸν περὶ Μοναστηρίων Διάταγμα τῆς 28 Ἰουλίου 1858 Τμ. Β', § 16 ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ἐπιτήρησιν καὶ κηδεμονίαν τελοούντων), ἵνα μὴ ἐξ αὐτονόμου διαγωγῆς αὐτῶν περιπίπτωσιν ἐν γνώσει ἢ ἐπαγωγικῶς κατολισθαίνωσιν εἰς ὅ,τι καὶ ἐπίμεμπτον εἰς ὃ φέρουσιν ἱερὸν σχῆμα φαίνεται, καὶ ἀνατρεπτικὸν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐνταῦθα παρεπιδημίας καὶ τοῦ ἐξῆς μοναστικοῦ βίου αὐτῶν γίνεται, ὀρίζομεν τὰ ἑξῆς.

Πᾶς δοκίμος ἢ μοναχός, ἢ οἰουδήποτε σχήματος κληρικὸς σπουδάζων ἐν τοῖς Ἀθήναις ἐκπαιδευτηρίοις ὀφείλει,

1) Νὰ παρουσιάσῃ ἡμῖν ἀνυπερθέτως τὴν πρὸς τοῦτο κανονισμένην ἄδειαν τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς τῆς μετανόιας του, τὴν εἰς ταύτην τὴν ἄδειαν συναίεσιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου (Κανον. Μοναστ. Τμ. Β'. § 16).

2) Ὁ ἄγνωστος εἰς ἡμᾶς ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εὐπόληπτα πρόσωπα δύο ἢ ἐν περὶ τῆς σώφρονος καὶ κατὰ κληρικὸν διαγωγῆς του κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν του, καὶ νὰ παραδίδῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μητροπόλεως τὸ ὄνομα τῆς οἰκίας καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐν ἣ καταλύει οἰκίας, καὶ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς Μητροπόλεως διαμονητήριον, οὗ ἄνευ δὲν δύναται νὰ ἐγγραφῇ ἐν τοῖς μαθητολογίοις τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, εἰς ὃ προτίθεται νὰ φοιτήσῃ.

3) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς οὐδένα τοιοῦτον ἢ εἰς καφφενεῖα ἢ λέσχας φοιτήσις, μήτε ἢ εἰς οἶνοπωλεῖα εἰσέλους, μήτε ἢ ἐν ξενοδοχείοις ἢ μαγειρείοις σίτησις, ἰδίως δὲ κατὰ τὰς ἁγίας πεσσαρακοστάς.

4) Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἄκοσμος περιβολή, ὡς καὶ ἡ χρῆσις ἀλεξηλίων ἢ ἀλεξιβρογίων λευκῶν καὶ οἰαδήποτε πρὸς τὸ καλλωπίζεσθαι ἐπιτήδευσις.

5) Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς δημοσίους περιπάτους περιδιάβασις, ἢ εἰς μουσουργίας παράστασις, ἢ εἰς οἰουδήποτε εἰδους θεάτρων εἴσοδος, ὡς καὶ ἡ μέθεξις εἰς κώμους, συμπόσια, ψυχα-

γωγίας σκανδαλώδεις καὶ τερπωλὰς καὶ εὐωχίας καὶ εἴ τι τοιοῦτον, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ὀπουδήποτε διασκέδασις διὰ τυχηρῶν παιγνιδίων οἰωνδήποτε.

6) Πάντες, ἐκτὸς τῶν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς μαθητῶν καὶ τῶν ἐν ἐνοριακαῖς ἐκκλησίαις ἁδεῖα ἡμετέρα ὑπηρετούντων ἱεροδιακόνων ἢ ψαλτῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐκκλησιαζῶνται καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς καὶ σχολασίμους ἑορτάς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐτι δὲ νὰ ἐξομολογῶνται εἰς τὸν πνευματικὸν τῆς Μητροπόλεως, καὶ νὰ μεταλαμβάνωσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τρίς τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους, ἥτοι τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν, τὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν τῆς 15 Αὐγούστου.

7) Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστης σχολικῆς ἐξαμηνίας ὀφείλει ἕκαστος νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὴν Μητρόπολιν ἑγγράφον ἀποδείξιν τοῦ προϋσταμένου τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου, εἰς ὃ σπουδάζει, περὶ τε τῶν προσδῶν αὐτοῦ καὶ τῆς διαγωγῆς καὶ πολιτείας του ἐν τῷ διδασκτηρίῳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐξάμηνον.

8) Ὅσοι τῶν ἤδη ἐνταῦθα παρεπιδημούντων σπουδαστῶν, κληρικῶν ἢ δοκίμων, δὲν εἶναι ἐπωδιασμένοι τῇ ἀνωτέρῳ ἁδεῖα, καθ' ὃν ἐξεθέσαμεν τύπον, ὀφείλουσιν, εἰ μὲν εἰσιν ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα Μονῶν, νὰ προμηθευθῶσι ταύτην ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς σήμερον, εἰ δ' ὁρμῶνται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐντὸς δύο μηνῶν. ἂν δὲ μὴ παρουσιάσωσι ταύτην ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας, θέλουσι θεωρηθῇ ὡς ἀποσκιρτήσαντες τῆς Μονῆς τῆς ἐκτῶν μετανοίας, καὶ ἐπομένως θέλουσιν ἀποπεμφθῇ εἰς τὰ ἴδια ἕκαστος. Οἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δύνανται νὰ παρουσιάσωσιν ἁδεῖαν καὶ μόνον τοῦ Ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας εἰς ἣν ὑπάγονται, ἂν τυχὸν δὲν ἀποτελῶσι μέρος τῆς ἀδελφότητος Μονῆς τίνος, ἀλλ' ὑπηρετῶσι παρ' αὐτῷ ὡς ἱεροδιάκονοι ἢ ἱερεῖς. Αἱ τῶν ἐξωθεν ἐρχομένων ἁδεῖαι πρέπει νὰ ᾖσιν ἐπικεκυρωμέναι παρὰ τῶν ἀρμοσίων ἐλληνικῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν.

9) Ὁ παραβάτης οἰασδήποτε τῶν ἀνωτέρω διατάξεω καταμηνυόμενος ἡμῖν εἴτε παρὰ τῶν προϋσταμένων τῶν διδασκτηρίων, εἴτε παρὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἢ ὀπωσδήποτε ὡς τοιοῦτος φωραθεὶς, θέλει ἀδυσωπῆτως τιμωρεῖται, ὅπως

οἱ ἱερεῖς Κανόνες διακελεύουσι καὶ αἱ σχετικαὶ τῶν κειμένων νόμων διατάξεις ὀρίζουσιν. Οἱ αὐτῶ δέ, ἢ ἐπανορθωτικῶς ἢ παρὰ τιμωρούμενοι καὶ ἀδιόρθωτοι μένοντες, θέλουσιν ἀποπέμπονται εἰς τὴν οἰκείαν ἕκαστος Μονήν, εἰδοποιουμένων τὰ περὶ τούτου τῶν διεπόντων αὐτῇ.

Ἵνα μὴ φέρονται ἐν πάσῃ περιπτώσει προφάσεις ἀγνοίας τῶν διατάξεων τούτων, θέλουσιν ἐκτυπωθῇ αὐταὶ καὶ δοθῇ εἰς ἕκαστον ἐνταῦθα σπουδαστὴν κληρικὸν ἢ δόκιμον ἀντίτυπον αὐτῶν, ἐπὶ ἀποδείξει ὡσαύτως καὶ εἰς ἕκαστον νεωστὶ προσερχόμενον ὁμοίως δὲ θέλουσι κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἐκπαιδευτηρίων εἰς γινώσιν αὐτῶν, παρακαλουμένων, ἵνα συντελέσωσι τὸ ἐπ' αὐτοῖς καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῶν, εἰς πλήρη ἐνέργειαν τῶν ἀνωτέρω.

Ἀθῆναι, τῇ 28 Αὐγούστου 1862.

Ὁ Μητροπολίτης

† Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ

2387. Ἐγγραφον Ὑπουργοῦ Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 10 Μαΐου 1856.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διεύθυνε πρὸς ἡμᾶς τὴν περὶ τῆς κάτωθι ὑποθέσεως βυστέραν ἐκθεσιν 28 παρελθόντος μηνός. Ταύτην διελθόντες μετ' ἐπιστάσις ἀπαντῶμεν διὰ τοῦ παρόντος τὰ ἐξῆς.

Ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀγνοία ἐγένετο κατὰ καιροὺς πολλῶν κακῶν αἰτία· αὕτη ἐγέννησε καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἐκκλησίαν ἀποπάτινα, τὰ ὅποια ἅμα μαθοῦσα ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἔσπευσε νὰ ἐμποδίσῃ καὶ νὰ κατακρίνῃ καὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρῶς· ἐκ τούτων εἶναι καὶ ἡ παραλόγως λεγομένη ἀδελφοποιΐα ταύτην, νομιζομένην ὡς συγγενείας τινός σύνδεσμον, ἀπεδοκίμασε πάντοτε ἡ ἐκκλησία καὶ κατέκρινεν ὡς παρὰ τὴν φύσιν αὐτὴν οὖσαν, διότι ἀδελφὸν ἀδελφὸν δὲν γεννᾷ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὅτε πολλῶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν νόμων Σ. καὶ ΣΑ, ἔμαθεν ὅτι ἡ ἀξιοκατάκριτος αὕτη κατάχρησις ἐπεκράτει εἰς μέρη τινὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι Πρεσβύτεροι καὶ Ἱερομόναχοι καθιέρωναν αὐτὴν καὶ δι' ἱερᾶς εὐλογίας, ἐξέδωκε τὸ πρῶτον, τῇ 7 Φεβρουαρίου 1834, ἐγκύκλιον δια-

ταγὴν ὑπ' ἀριθ. 523 δι' ἧς ἀπηγόρευσε* τὴν ἀδελφοποιᾶν. Γνωστὰ δ' ἔπειτα ὅτι τὸ κακὸν αὐτὸ ἐπράττετο ἐνιαχοῦ παρ' ἀμαθῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἱερομονάχων, ἔσπευσε τῇ 18 Ἀπριλίου 1844 νὰ ἐκδώσῃ ἐτέραν ἐγκυκλίον διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 12333, πρὸς τελείαν κατὰπαυσιν τοῦ κακοῦ, ἀπειλήσασα ποιναὺς αὐστηράς κατὰ τῶν κληρικῶν ἐκείνων, αἵτινες ἤθελον τυγχόν ἀποδειχθῇ παραβάται τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ Συνοδικῶν διατάξεων.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν προμνησθέντων δύο νόμων ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἔκρινε καθήκον ἵνα ἐπαναλάβῃ ἐντονώτερον τὰς προεκδοθείσας Συνοδικὰς διαταγὰς, καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4162 ἐγκυκλίου αὐτῆς, παρήγγειλεν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ.Σ. Ἀρχιερεῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν δικτάξῃ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἱερεῖς νὰ μὴ συγκατατίθενται κατ' οὐδένα τρόπον εἰς εὐλογίαν ἀδελφοποιίας, ἥτις καὶ πρὸς τοὺς φυσικοὺς καὶ πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ἀντίκειται—τοὺς δὲ λαϊκοὺς νοουτήσῃ καὶ παραγγεῖλῃ νὰ μὴ πράττωσιν ὅ,τι ἡ Ἐκκλησία ἀποδοκιμάζει καὶ κατακρίνει* καὶ τέλος παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς ἵνα ὅν τινα τῶν ἱερέων εὗρωσιν εὐλογησαντα ἀδελφοποιᾶν νὰ δικάζωσιν ἀνυπερθέτως αὐτόν, καὶ τιμωρῶσιν αὐστηρῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Θ' ἀρθροῦ τοῦ Σ. Νόμου.

Ἐκ τῶν ἕως ὧδε ἐκτεθέντων κατανοεῖτε, Κύριε Νομάρχα, ὅτι, μετὰ τὰς ἐκδοθείσας πρὸς τοὺς Σ. Ἐπισκόπους Συνοδικὰς διαταγὰς καὶ παραγγελίας, αἵτινες, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐγνωσμένα εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον, ἐξετελέσθησαν ἀκριβῶς παρὰ τῶν ἀρμοδίων Σ. Ἱεραρχῶν ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἡ ἀρμοδία Διοικητικὴ Ἀρχὴ κατήγγειλεν ἐγκαίρως τὸν παραβάτην ἢ τοὺς παραβάτας ἱερεῖς, οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰς ὑμᾶς εἰ μὴ, ὅπου δῆποτε ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ συμβῇ τυγχόν νὰ παραβῇ τις τῶν ἱερέων τὰ οὕτω συνοδικῶς διατεταγμένα, ἅμα γενομένης εἰς ὑμᾶς γνωστῆς τῆς πράξεως, νὰ καταγγέλλετε ὀνομαστὶ τὸν παραβάτην ἱερέα ἀναφερόμενοι ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ἀρμοδίον Σ. Ἱεράρχην, ὅπως διὰ ταχείας τιμωρίας, κατὰ τὸ Θ' ἄρθρον τοῦ Σ. Νόμου, σωφρονίζηται μὲν καὶ στηλιτεύηται ὁ πρᾶξας, περιστέλλωνται δὲ διὰ τοῦ παραδειγμα-

τισμοῦ αἱ τοιαῦται παραβάσεις καὶ παρεκτροπαί, καὶ οὕτως ἐκλίπη πρόρριζος ἡ καινὴ αὕτη ἔξις.

2005. Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 21 Δεκεμβρίου 1862.

Περὶ ἀδελφοποιίας.

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας τοῦ Κράτους.

Τὸ ὅλως ἐξωτερικὸν καὶ ξένον τῇ Ἐκκλησίᾳ κατασκευάσμα τῆς ἀδελφοποιίας πρόσάγεται ἤδη ὡς μανθάνομεν, εἰς γενικώτερον χαρχκτῆρα. Ὅπως δὲ ἄλλας ἰδιωρρυθμοὺς ἐνεργείας ἀνωφελεῖς καταστάσας ἀπέλιπον οἱ συμμετασχόντες, δέον καὶ ἡ τῆς ἀδελφοποιίας συνήθεια νὰ κατασταλῇ ὡς ἄσκοπος κατάχρησις καὶ ἀντικειμένη τῇ ἐκκλησίᾳ. Οἱ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν πίστει εἰς αὐτὸν ὁπουδήποτε συνερχόμενοι εἰσὶν ἀδελφοὶ καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν παρίσταται ἀόρατος σύνδεσμος ὁ θεμελιωτὴς τῆς θρησκείας ἡμῶν καὶ Σωτὴρ τοῦ κόσμου· πρὸς τί ἄρα ἀπαιτεῖται εἰς τοῦτο ἡ ὅλως κατὰ πρόληψιν καὶ εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας ἀντικειμένη καὶ ὑπὸ τῶν θεσμῶν τῆς Πολιτείας ἐν γένει ἀπαγορευομένη ἐν τῷ κρυπτῷ εὐλογίᾳ τοῦ ἱερέως; Ποῖον ἀνθρώπινον κύρος δύναται νὰ καθιερώσῃ παραπεποιημένως ὅτι ἀπάδει πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας; Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ἡ κατάχρησις αὕτη δύναται πρόρριζος ν' ἀρθῇ ἐκ τοῦ γεωργίου τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, ἂν διὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καταδειχθῇ τῷ λαῷ ὅτι αὕτη ἐλέγχει ἀπιστίαν εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν καθιεροῦντα τὴν μεταξὺ πάντων τῶν πιπτῶν ἀδελφότητα διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινῆς ἀγάπης, καὶ ὅτι ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀπιστίᾳ ἐδημιουργήθη ἡ παράδοξος ἰδέα ὅτι δύναται νὰ συνδέσῃ ὁμάδα ἀνθρώπων εἰς συγγενεῖς βαθμὸν εὐλογίᾳ ἱερέως λάθρα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ παρὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς. Ὅταν ὁ χριστιανὸς καλῶς ἐννοήσῃ καὶ πεισθῇ ὅτι τὸ παράπτωμα δὲν δημιουργεῖ ἀρετὴν, ὅτι εἶναι ἀντικρυς ἀσέβεια, πᾶν ὅ,τι παρὰ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας γίνεται, ὅτι πᾶσα τελετὴ μὴ ἐκπηγάζουσα ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἱερῶν τῆς ὀρθοδό-

ξίας βιβλίων καὶ τὸν τελούντα εἰς κατάκρισιν ἄγει, καὶ τοὺς ἐφ' ὧν τελεῖται εἰς ἁμαρτίαν ἐμπλέκει, ἀφέντως ἀποδιοπομπῇ πᾶν ὅ,τι τέως ἱερὸν ἐνόμιζε καὶ παύει ἐπιθιῶκων ἀνόμως ὅ,τι δύναται ἵα προσπορισθῇ φυλάττων τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ προσφερόμενος πρὸς τὸν πλησίον ὡς πρὸς ἀδελφόν ἐν Χριστῷ.

Ὑποβάλλοντες ὑμῖν, Σ. Ἱεράρχαι, τὰς ἰδέας ἡμῶν ταύτας, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἵνα κατὰ καθήκον ὑμῶν συντελέσητε εἰς ἄρσιν τοῦ ἐπιπολάζοντος κακοῦ καὶ στήσητε οὕτω πραγμὸν εἰς ταύτην καὶ πᾶσαν ἄλλην κατάχρησιν, καὶ ἀπαλλάξῃτε τὰ διαπεπιστευμένα ὑμῖν θεόθεν καὶ παρὰ τῆς πολιτείας λογικὰ ποίμνια πάσης ἐξ ἀπάτης ἐκτροπῆς ἀπὸ τῶν ἀναλλοιώτων θεσμῶν καὶ παραδόσεων τῆς θείας ἡμῶν πίστεως. Ἐχετε δὲ πρὸς τοῦτο οὐ μόνον τὸν λόγον, τὰς νοθεσίας καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ, ἐν ἀποτυχίᾳ τούτων, καὶ τὰς τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν νόμῶν τῆς Πολιτείας καταγιγνωσκομένης ποινάς, μάλιστα κατὰ τῶν ἱερέων τῶν προσερχομένων εἰς εὐλογίας ἀδελφοποιῶν κατὰ παράβασιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐφελκόμεν σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

278. Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 11 Ἰανουαρίου 1863

Περὶ ἀπαγορεύσεως ἀδελφοποιίας.

Ἄν καὶ ἐπανελημμένως κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐξέδοτο ἡ Σύνοδος διαφόρους αὐτῆς ἐγκυκλίους ἐπιστολάς, ἀπαγορεύουσας αὐστηρῶς τὴν ἐξ ἁμαθείας ἐπινοηθεῖσαν καὶ παραλόγως διομαζομένην ἀδελφοποιάν· ἂν καὶ ἤλπιζεν, ὅτι διὰ τοῦ ἐμφρόνου καὶ συνεχοῦς ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ παραινετικῷ λόγῳ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τοῦ Κράτους, καὶ διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀμβωνος διδασκαλίας τῶν ἱεροκλήρικων καὶ λοιπῶν εὐπαιδεύτων Κληρικῶν τὸ τοιοῦτον ἐξωτερικὸν καὶ ὅλως ξένον τῇ Ὁρθοδόξῃ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ κατασκευάσμα ἤθελεν ἀρθῇ πρόρριζα ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ χριστεπωνύμου τῆς Ἑλλά-

δος πληρώματος, παρά πᾶσαν ὁμῶς προσδοκίαν καὶ μετὰ βαθείας λύπης πληροφορεῖται πάλιν αὕτη ἐπισήμως, ὅτι ἡ ἀντεκκλησιαστικὴ καὶ παράνομος αὕτη πράξις διενεργεῖται καὶ ἤδη πολλαχόσε τοῦ Κράτους μετὰ πολλῆς τῆς θρασυτητος, πρὸς ψυχικὴν βλάβην τῶν πιστῶν καὶ πρὸς οὐ μικρὸν πρόσκομμα εἰς τὴν εὐδόωσιν τοῦ μεγάλου τῆς μεταβολῆς ἔργου καὶ εἰς τὴν ταχειαν καὶ εὐτυχῇ ἀποκατάστασιν τῆς πολιτείας.

Πρὸς καταστολὴν δὲ ταύτης τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείων ἐξέδοτο σπουδαίαν πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τοῦ Κράτους ἐγκύκλιον, ἣν ἀνεκοίνωσε καὶ πρὸς τὴν Σύνοδον, διὰ τοῦ ἀπὸ 21 παρελθόντος μηνὸς καὶ ἔτους καὶ ὑπ' ἀριθ. 2005 ἐγγράφου αὐτοῦ.

Συνιστάσα δ' αὕτη πρὸς ὑμᾶς τὴν εἰρημένην ὑπουργικὴν ἐγκύκλιον, ἀναγκαῖον κρίνει, ἵνα ἐφελκύσῃ ἐντόνως ἅπασαν τὴν ὑμετέραν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἀνάγκη πᾶσα, ἵνα ποιήσητε χρῆσιν ὅλων τῶν καταλλήλων καὶ δυνατῶν μέσων, ὅσα καὶ ἡ θειοτάτη ἡμῶν θρησκεία καὶ οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ οἱ τῆς πολιτείας νόμοι χορηγοῦσιν ὑμῖν, ὅπως κατορθώσητε τέλος πάντων τὴν παντελῆ ἐξάλειψιν τῆς ψυχολέθρου ταύτης πλάνης, συνάμα δὲ καὶ πολιτικοῦ παραπτώματος τῆς ἀδελφοποιίας ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ ὑμετέρου λογικοῦ ποιμνίου.

Ταῦτα γράφουσα ἡ Σύνοδος δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ταχειας καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐνέργειας ὑμῶν, ὅπως μὴ πρᾶτται τοῦ λοιποῦ ἡ ὁλως καὶ εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας ἀπάδουσα ἀδελφοποιεῖται.

375. Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 29 Ἰανουαρ. 1863.

Περὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἐκδιδόμενων ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων διὰ χειροτονίαν μαρτυρικῶν.

Διὰ τῆς ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1839, καὶ ὑπ' ἀριθ. 8081 ἐγκυκλίου αὐτῆς ἐπιστολῆς προσεκάλεσεν ἡ Σύνοδος τοὺς κατὰ τὸ Κράτος Ἱεράρχας, ἵνα, ὡς ἂν προτείνωσιν εἰς χειροτονίαν πρεσβυτέρου τινὰ τῶν μελλόντων ἱεροῦσθαι ἐξ ἄλλης Ἐπισκοπῆς, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ καὶ μαρτυρικὸν ἔγγραφον τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκό-

που περὶ τῆς ἀνεπιλήπτου διαγωγῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο πέμπουσιν εἰς τὴν Σύνοδον μετὰ τῶν λοιπῶν τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ ἀφορώντων ἐγγράφων. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ αὐτῇ οὐδαμῶς ὀρίζεται ὁ χρόνος τοῦ κύρους αὐτῶν, ἡ Σύνοδος κρίνει ἀναγκαῖον ν' ἀποφανθῇ ρητῶς διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἐγκυκλίου, ὅτι τὰ τοιαῦτα μαρτυρικά δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσι πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν· διὸ καὶ προσκαλεῖσθε, ἵνα συμμορφώσθε τοῦ λοιποῦ πρὸς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ταύτην.

6367. Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 16 Μαΐου 1863.

Περὶ πειθαρχικῶν μέτρων κατὰ μοναστηριακῶν Συμβουλίων καθυστερούντων τὴν σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν τῶν προϋπολογισμῶν.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας καὶ πρὸς τοὺς Κυρίους Νομάρχας καὶ Ἐπαρχοὺς.

Κοινοποιοῦντες ἐν ὀπισθογράφῳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6179 πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας εἰδικὴν παραγγελίαν ἡμῶν περὶ ἐφαρμοστέων πειθαρχικῶν μέτρων κατὰ μοναστηριακῶν Συμβουλίων, καθυστερούντων τὴν σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν εἰς τὰς ἀρμοδίαις Ἀρχαῖς τῶν προϋπολογισμῶν τῶν οἰκείων μονῶν διὰ τὸ ἤδη μεσάσαν ἔτος, διττὸν προτιθέμεθα σκοπὸν· τὸν μὲν, ἵνα εἰς τοὺς ὅσοι ἐξ ὑμῶν ἔλαβον τοὺς διὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος προϋπολογισμοὺς τῶν καθ' ὑμᾶς μονῶν καὶ ἐξέδωκαν τὰς ἀποφάσεις των, τὰ οὕτω παραγγελθέντα χρησιμεύουσιν ὡς ὁδηγία ἐν τῷ μέλλοντι διὰ τὴν ἐγκαιρον σύνταξιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐπερχομένων ἐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ ΙΒ' τοῦ κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων Διατάγματος ὠρισμένα (βλ. σελ. λβ'—μ', καὶ 9—10 τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν)· τὸν δέ, ἵνα, εἰς τοὺς ὅσοι ἐξ ὑμῶν δὲν ἔλαβον ἄχρι τοῦδε τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ περιφερείᾳ μονῶν, χρησιμεύσωσιν αὐτὰ ταῦτα ὡς κανὼν αἷμα καὶ ὁδηγία. Κανὼν μὲν, ἐφαρμοστέος ἀμελητῇ (μετὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ συνεννόησιν ἀμφοτέρων τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν Ἐκ-

κλησιαστικῆς τε καὶ Διοικητικῆς) κατ' ἐκείνων τῶν μοναστηριακῶν Συμβουλίων, ἅτινα ἐξ ὀλιγορίας ἀσυγγνώστου δὲν συνέταξαν εἰσέτι τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διὰ τὸ ἐνεστὶς ἔτος, ὁδηγία δὲ διὰ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἐνέργειαν τῆς ἐν τῷ μνησθέντι ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ ρητῆς καὶ σαφοῦς διατάξεως.

Ἰδίως δὲ παρακαλοῦμεν τοὺς ΣΣ. Ἱεράρχας νὰ κοινοποιήσωσι τὰ ὧδε διαλαμβανόμενα ἀρμοδίως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει λήψεως, εἰς ἅπαντα τὰ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν τελοῦντα Συμβούλια μονῶν καὶ προσθέσει τὴν παρατήρησιν ὅτι, ἂν τὰ πειθαρχικὰ ταῦτα μέτρα δὲν ἀποδειχθῶσι τελεσφόρα, θέλομεν προέλθει εἰς αὐστηρότερα κατὰ τῶν ἐπιμενόντων εἰς τοιαύτην καθυστέρησιν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ ἄρθρα 486—489 καὶ 493 τοῦ Ποινικοῦ νόμου (βλ. αὐτόθι σελ. 39 - 40), διότι αὕτη ἐλέγχει ἢ πρόθεσιν ἀποκρύψεως κακῆς διαχειρίσεως τῆς εἰς τοὺς ἡγουμένους καὶ τοὺς συμβούλους μονῶν διαπεπιστευμένης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἢ ἀπροκάλυπτον ἀπείθειαν πρὸς τὰς κειμένας ἐν γένει διατάξεις· τοὺς δὲ ὁποτέρου τούτων ἐνόχους δὲν δυνάμεθα κατ' οὐδένα λόγον νὰ βλέπωμεν λυμαινόμενους ἀποινεῖ τὰ συμφέροντα τῶν εὐαγῶν Μονῶν.

Τὰ κατὰ τῶν ὀλιγορούντων τὴν ἔγκαιρον σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν τῶν μοναστηριακῶν προϋπολογισμῶν ἐφαρμοστέα πειθαρχικὰ μέτρα, θέλουσιν ἐφαρμοσθῇ καὶ κατὰ τῶν ὀλιγορούντων τὴν ἔγκαιρον ἀπόδοσιν τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν κατὰ τὰ περὶ τούτων ἐν τῷ αὐτῷ τεύχει διατεταγμένα καὶ κεκανονισμένα.

6179. Ἐγγραφοῦ Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 11 Μαΐου 1863.

Ὁ Νομάρχης Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας λαθὼν γινώσιν τῶν ἐνδιαλαμβανόμενων, προσκαλεῖται ἵνα, ἅμα τῇ παραλαβῇ κοινοποιήσῃ εἰς τὰ Συμβούλια τῶν Μονῶν . . . ὅτι διὰ τὴν ἁδράνειαν καὶ τὴν ὀλιγορίαν ἣν ἔδειξαν ἄχρι τοῦδε μήπω συνέταξαν τοὺς προϋπολογισμοὺς τῆς οἰκείας ἐκάστου μονῆς διὰ τὸ ἐνεστὶς ἔτος, τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν § α τοῦ IB' τοῦ Διατάγματος 28 Ἰουλίου 1858, ὤφειλον νὰ ἔχωσιν ἐκ τοῦ

Νοεμβρίου μηνὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους συντεταγμένους καὶ ὑποδεσλόμενους εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτῶν Ἐπισκοπὴν, ἐπιβάλλομεν ἐκάστῳ πρόστιμον δραχμῶν δύο καθ' ἡμέραν, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς αὐτοὺς γενησομένης ἐκ μέρους τοῦ Νομαρχείου κοινοποιήσεως τῆς παρούσης διαταγῆς ἡμῶν. Τὸ ἡμερῶν δ' αὐτὸ πρόστιμον ληγίζεται ἐφ' ὅσας ἡμέρας μέχρι τῆς ὀγδόης, ἀναβάλλωσι τὰ μνησθέντα Συμβούλια τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν. Παρελθούσης τῆς ὀγδόης, τὸ πρόστιμον ἐπιτείνεται κατὰ δραχμὴν ἓτι, τοὔτεστιν ἀνὰ τρεῖς δραχμάς καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς 9 μέχρι τῆς 15 ἡμέρας καὶ ἂν μετὰ παρέλευσιν τῶν 15 ἡμερῶν ὀλιγορήσωσιν ἓτι, τὸ πρόστιμον θέλει ἐπιταθῇ κατὰ δύο ἓτι δραχμάς, ἥτις ἀνὰ δραχ. 5 καθ' ἡμέραν, ὅτι ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐπιβάλλωμεν καὶ βαρυτέραν πειθαρχικὴν ποινὴν.

Διὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν οὕτω τεταγμένων ἐκτέλεσιν, ὁ Νομάρχης θέλει εἰδοποιήσει τὸν ἀρμοδίον ταμῖα νὰ εἰσπράξῃ τὸ πρόστιμον εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου· θέλουσι προσέξει δὲ τόσον ὁ Νομάρχης καθὼς καὶ ὁ Σ. Ἐπίσκοπος ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξελέξεως τῶν ἀπολογισμῶν νὰ μὴ παραδεχθῶσι τὸν καταλογισμὸν τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος δαπάνης εἰς βάρος τοῦ μναστηριακοῦ ταμείου, διότι αὕτη ἀνήκει κυρίως εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὀλιγορησάντων καὶ διὰ τοῦτο τιμωρουμένων πειθαρχικῶς ἡγουμένου καὶ συμβούλων.

Σημ. Ἐκκοινοποιήθη καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

5060. Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 4 Ἰουνίου 1863.

Περὶ τοῦ ὅτι τὰ περιπυναχθέντα ἱερὰ σκεύη τῶν διαλελυμένων μονῶν πρέπει νὰ ἐκασφαλίζωνται εἰς διατηρουμένας μονάς.

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον διευθύνοντες τὴν παροῦσαν, παρακαλοῦμεν αὐτὰ νὰ γνωστοποιήτῃ εἰς τὸν ἀναφερόμενον οἰκονομικὸν ἔφορον ὅτι, κατὰ τὰς ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1833 ὑπ' ἀριθ. 1450—καὶ 12 Ἀπριλίου 1834 ὑπ' ἀριθ. 3138—καὶ 28 Δεκεμβρίου 1834 ὑπ' ἀριθ. 6921—καὶ 30 Μαρτίου 1835 ὑπ' ἀριθ. 8453 ἐπανειλημμένας ἐγκυκλίους

διαταγὰς τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας πρὸς τοὺς Νομάρχας, διατάχθη ἵνα τὰ ἀπὸ τῶν διαλυθέντων μονηδρίων «Ἱερὰ κειμήλια, Σταυροὶ δηλονότι περιέχοντες καὶ »τίμιον Εὐλόν, εἰκόνες παλαιαί, ἁγίων λείψανα. ἔτι δὲ καὶ τὰ »ιερά σκεύη, τοῦτέστι Ποτήρια, δισκάρια, ἀστερίσκοι. Λόγχοι, »Λαβίδες καὶ Εὐαγγέλια, μὴ μένωσιν εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν ποῦδὲ προσπαύωνται ὑπὸ τοῦ τυχόντος, ἀλλ' ἐναπρεθεῶσιν εἰς »τὸ ὀχυρώτερον καὶ πολυανθρωπότερον τῶν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας »ἢ τοῦ Νομοῦ διατηρουμένων μοναστηρίων, καταγραφόμενα »μὲ τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν εἰς τὸν Κώδικα, καὶ συναριθμώ- »μενα εἰς τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἀποσκευὴν διὰ τοῦ κατὰ τόπον »Ἐπισκόπου ἢ διὰ τοῦ ἐπιτρόπου του, κατάλογος δὲ τούτων »νά διευθυνθῇ πρὸς τὴν Γραμματείαν.» Συγχρονως δὲ παρηγγέλθησαν οἱ Νομάρχαι νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν Ἐπισκόπων, λαβόντων ὁμοίως παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διαταγὰς, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὅθεν τὰ περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῇ παρούσῃ ἱερᾷ κειμήλια τοῦ κατὰ τὴν Δερβέκισαν μονηδρίου τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἀνακαλυφθέντα εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν, ἐναπετέθησαν εἰς τὴν τοῦ Πρωτοσύγου μονήν, οὐχὶ κατ' ἰδιόρρυθμον βούλησιν τῆς ἀνευρούσης αὐτὰ Ἀρχῆς, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὰ ἐκ τοῦ ἔτους 1833 διαταχθέντα καὶ κανονισθέντα ἐν γένει.

6758. Ἐγγραφὸν Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 27 Ἰουνίου 18 3.

Περὶ τοῦ ὅτι αἱ ἐπὶ μοναστηριακῶν προϋπολογισμῶν ἢ ἀπολογισμῶν ἐφέσεις τῶν Μοναστηριακῶν Συμβουλίων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου.

Πρὸς τὸν Ἐπαρχοῦ Κυουρίας.

Ὁ Σ. Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυουρίας ὑποβαλὼν εἰς ἡμᾶς τὰ Ἐγγράφα σας 7 καὶ 25 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου, δι' ὧν ἐμμένετε ἀπαιτοῦντες νὰ γράφωνται ἐπὶ σφραγιστοῦ χαρτοῦ αἱ ἐφέσεις τὰς ὁποίας Συμβούλια μονῶν

κάνουσι κατὰ ἀποφάσεων ἐκδιδόμενων ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἐπὶ προϋπολογισμῶν ἢ ἀπολογισμῶν μοναστηριακῶν, ἐξητήσατο τὴν νόμιμον ταύτης τῆς μεταξὺ τῆς Σεβασμιότητος του καὶ ὑμῶν διαφωνίας διάλυσιν.

Ὅθεν, γνωστοποιούμεν εἰς ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης ὅτι ὅτε ἐκκαλεῖται ἐνώπιον ἡμῶν ἐκ μέρους μοναστηριακοῦ Συμβουλίου Διοικητικὴ ἀπόφασις, καὶ τὸ ἐγγραφον τῆς ἐφέσεως καὶ ἡ ἀπόφασις καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ἢ ὁ ἀπολογισμὸς δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον, ὅτι ὁ νόμος φορολογεῖ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον. Τὰ δὲ συμβούλια τῶν μονῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν διεκδικοῦσιν ἰδιωτικόν, ἀλλὰ τὸ τῆς οἰκείας μονῆς συμφέρον, ὅπερ εἶναι ἐξωμοιωμένον μὲ τὸ τοῦ δημοσίου, διότι ἡ μοναστηριακὴ περιουσία δὲν εἶναι περιουσία ἰδιωτῶν, ἀλλὰ περιουσία ἀνήκουσα εἰς τὸ ἔθνος εἰς ὃ ἀνήκει ἐπίσης καὶ ἡ κυρίως ἐθνικὴ περιουσία.

Κατὰ ταῦτα ὀφείλετε νὰ κανονίσητε τοῦ λοιποῦ τὴν ἐνεργεῖαν ὑμῶν, ὥσάκις συμβούλιον μονῆς, ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ διατηρουμένων ἐκκαλεῖ ἀπόφασιν ὑφ' ὑμῶν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ προϋπολογισμοῦ ἢ ἀπολογισμοῦ μοναστηριακοῦ.

7412. Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 25 Ἰουλίου 1863.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χορηγία ὑπὸ μοναστηριακοῦ ταμεῖου εἰς οἰονδήποτε ὑπάλληλον, λόγῳ ἐπεξεργασίας προϋπολογισμοῦ ἢ ἀπολογισμοῦ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας.

α. Οἱ ἐν γένει κείμενοι κανονισμοὶ τῆς ὑπηρεσίας ἀναθέτουσιν εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς ἐκκλησιαστικὴν τε καὶ πολιτικὴν τὸ καθήκον καὶ χρέος τῆς ἐξετάσεως τῶν μοναστηριακῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν ἐνεργουμένης διὰ τῶν ἐν τῷ Γραφείῳ ἐκατέρας ὑπηρετούντων ὡς Ἐπισκοπικῶν, ἢ ὡς Νομαρχιακῶν ὑπαλλήλων.

β'. Ὑπάρχοντας ἐν ἐκάστη μονῇ, ἐγκρίσει τοῦ ἀρμοδίου

Ἐπισκόπου, γραμματέως ἢ ἀναπληρωτοῦ, ἐκλεγομένου μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα Δ' καὶ Ε' τοῦ Διατάγματος 12 Φεβρουαρίου 1857 οὐδεμίαν δαπάνην δι' ὅποιανδήποτε γραφικὴν ἐργασίαν, γινομένην ἐκτὸς τῆς μονῆς, δύναται ποτε νὰ βερώνη τὸ μοναστηριακὸν ταμεῖον.

γ'. Πᾶσα διάταξις, ἥτις ἐκ τῆς πείρας ἤθελεν ἀποδειχθῇ δυσεκτέλεστος, δὲν τροπολογεῖται ἄλλως, ἢ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου καὶ τρόπου, δι' οὗ ἀρχήθην ἐτέθη, διὰ νόμου τοὔτέστιν ἡ δι' Διατάγματος. Τὴν κειμένην διάταξιν κατὰ τὴν ἀνωθε § α. ἐτήρησαν καὶ τηροῦσιν ἀκριβῶς ἐπὶ τετραετίαν ὅλην ἅπασαι αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους Ἀρχαί, πλὴν τῆς ἐν Χαλκίδι, καὶ τῆς ἐν Καλάμαις. Εὐτυχῶς ἡ ἐξαίρεσις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐδὲ εἶναι ἱκανή νὰ παράσχῃ ἀφορμὴν εἰς τροπολογίαν. Καὶ τέλος, διότι

δ'. Ἡ τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖσθε ἐν τῷ τέλει τῆς μνησθείσης ἀναφορᾶς ὑμῶν ὁμοφωνία μεταξὺ τῶν δύο ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, πολιτικῆς τε καὶ ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ἡ ἔλλειψις προσφυγῆς ἐκ μέρους Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου ἐπὶ ἀντικειμένου, μὴ στηριζομένου εἰς διάταξιν ἢ κανονισμόν, οὐδαμῶς δικαιολογοῦσι τὴν παράβασιν τῶν κειμένων νόμων, καθ' ὅσον κατανοεῖτε καλῶς, Κύριε Νομάρχα, ὅτι ἡ τοιαύτη ὁμοφωνία ἤθελεν ἀρκεῖ εἰς ἀνατροπὴν τῶν ὑφισταμένων νόμων, περιττῶν καὶ ματαίων οὕτω καθισταμένων, ὅπερ προδήλως ἄτοπον.

Συγκεφαλαιοῦντες τὰ εἰρημένα, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν, ὅτι χορηγία ἐκ τῶν μοναστηριακῶν ταμείων εἰς ἐπισκοπικόν, ἢ νομαρχιακὸν ὑπάλληλον, λόγῳ ἐπεξεργασίας προϋπολογισμοῦ ἢ ἀπολογισμοῦ, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Τὰ διὰ τῆς παρούσης ἐπιστελλόμενα ἔστωσαν ὑμῖν εἰς ὁδηγίαν καθάπαξ ἐν τῇ ἐξελέγξει καὶ ἀποφάσει τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῶν καθ' ὑμᾶς Μοναστηρίων, κατὰ τὸν περὶ τούτων κείμενον ἐν γένει κανονισμόν.

22567. Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν τῆς 18
Αὐγούστου 1863.

Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ἐν ἐφεδρεία ὑπαξιωματικοί, μουσικοὶ καὶ στρατιῶ-
ται θεωροῦνται ἄπλοὶ πολῖται ὡς πρὸς τὰς ἀδείας νυμφεύσεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐν ἐφεδρεία ὑπαξιωματικοί, μου-
σικοὶ καὶ στρατιῶται δὲν ὑπάγονται εἰς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν
ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ Νόμου περὶ συστάσεως ταμείου χηρῶν
καὶ ὀρφανῶν τῶν τοιούτων τοῦ μαχίμου στρατοῦ, ἐπόμενος
αἱ τῶν αἰτήσεων νυμφεύσεως αὐτῶν ἐγκρίσεις μας καθίστανται
περιτταί, διατάττομεν ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἡμε-
τέρα ἀδεία, διότι ὡς πρὸς τοῦτο θεωροῦνται ἄπλοὶ πολῖται.

42. Ἐγγεφρον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 31
Ὀκτωβρίου 1863.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς μοναχοὺς νὰ γίνωνται ἐνοί-
κισταις κτημάτων διαλελυμένων μονῶν.

Ἀνταποστέλλοντες πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουρ-
γεῖον τὴν παροῦσαν μετὰ τοῦ ἐγκλείστου, γνωστοποιούμε-
νός, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου μοναχοῦ προτιθεμένου
νὰ συναγωνισθῇ εἰς τὴν δημοπρασίαν τῆς πολυετοῦς ἐνοικιά-
σεως κτημάτων μονηδρίου διαλελυμένου, ἀντίκειται προδήλως
εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Γ' ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1834
Διατάγματος, ἔχουσιν ἐπὶ λέξεσι οὕτω. «Δὲν ἐπιτρέπεται
τὸ ἀπὸ τοῦδε εἰς κανένα τῶν μοναχῶν νὰ διαμένῃ ὡς ἐνοί-
κιστὴς εἰς Μοναστήριον.» Ἀντίκειται προσέτι καὶ εἰς τοὺς
ἱεροὺς Κανόνας καὶ εἰς Συνοδικὰς διατάξεις· διότι ὁ Γ' Κα-
νὼν τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐμποδίζει τὸν μοναχόν,
καθὼς καὶ πάντα ἐν γένει κληρικόν, ἀπὸ τοῦ νὰ μισθώῃ κτή-
ματα ἢ πράγματα, ἢ νὰ ἐπείσάγῃ ἑαυτὸν εἰς κοσμικὰς φρον-
τίδας καὶ διοικήσεις· τούτω δὲ τῷ κανόνι στοιχοῦσα καὶ ἡ
Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπηγόρευσε διὰ
τῶν ἐγκυκλίων αὐτῆς 14 Φεβρουαρίου 1834 ὑπ' ἀριθ. 353
30 Σεπτεμβρίου 1838 ὑπ' ἀριθ. 7259 καὶ 28 Νοεμβρίου

1842 ὑπ' ἀριθ. 11148, εἰς πάντα κληρικὸν καὶ μοναχὸν νὰ γίνηται μισθωτὴς ἢ ἐνοικιαστὴς δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν κτημάτων ἢ ἐγγυητὴς ἄλλου μισθώνοντος ἢ ἐνοικιάζοντος.

31557. Ἐγγραφον Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν τῆς 14 Νοεμβρίου 1864

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἄδεια νυμφεύσεως εἰς τοὺς ἀπομάχους,

Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργείον, εἰς ὃ ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀπαντήσωμεν, ὅτι Διάταγμα ἐν πλήρει ἰσχύϊ ἀπαγορεύει τὴν χορήγησιν ἀδειῶν νυμφεύσεως εἰς τοὺς ἀπομάχους ἐκ μέρους τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς. Ὁ τελευτεῖς λοιπὸν τοιοῦτος γάμος εἶναι στρατιωτικῶς ἀνυπόστατος, μὴ παράγων οὐδὲν δικαίωμα καὶ καταδιώκεται ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Ποιν. Νόμου.

Σημ. Ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

1150. Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 23 Νοεμβρίου 1863.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν στρατιωτικῶν καταλυμάτων καὶ τῶν ἀγγαρειῶν εἰς τοὺς ἱερεῖς.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Γνωστοποιούμεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου 25 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου, ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείον, παρακληθὲν ὑφ' ἡμῶν, ἐξέδωκε καὶ αὐθις αὐστηρὰς διαταγὰς πρὸς τὰς διοικητικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τὰς δημοτικάς, ἀπαγορεύσαν αὐστηρῶς τὸ νὰ ἐπιβαρύνωνται οἱ ἱερεῖς διὰ στρατιωτικῶν καταλυμάτων, ἢ δι' ἀγγαρείας φορτηγῶν ζώων.

Ταῦτα δὲ ἀναγγεῖλαν ἡμῖν τὸ μνησθὲν ὑπουργεῖον δι' ἐγγράφου τοῦ 18 τοῦ λήγοντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 22563, προσέθηκεν ὅτι, συνεπεῖα τῶν παρ' αὐτοῦ ἀρτίως ἐκδοθεισῶν

διαταγῶν, πιστεύει ὅτι δὲν θέλουσι λάβει τοῦ λοιποῦ χώραν τοιαῦτα ἄτοπα ἐναντίον τῶν διατεταγμένων.

23724. Ἐγγραφοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν τῆς 2 Δεκεμβρίου 1863

Περὶ ἀπαγορεύσεως ἀγορῶν καὶ ἀνοίξεως ἐργαστηρίων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐπισήμους ἑορτάς.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους καὶ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀγρυπνὸς φύλαξ τῶν ἱερῶν ἀποστολικῶν τε καὶ συνοδικῶν κανόνων καὶ μεριμνῶσα περὶ τῆς ψυχικῆς ὠφελείας τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείων τὴν ὑπ' ἀριθ. 1906 ἀναφορὰν τῆς, ἧς πλῆρες ἀντίγραφον κρίνομεν καλὸν νὰ σᾶς κοινοποιήσωμεν.

Εἰ δὲ καὶ περιττὸν ἴσως ἦθελε κριθῇ νὰ προσθεσώμεν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐξηγούμενα δὲν θεωροῦμεν μολαντοῦτο ἄσκοπον νὰ σᾶς παρατηρήσωμεν Κύριοι, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὑπαγορευμένων τοῖς χριστιανοῖς θρησκευτικῶν χρεῶν, χαρακτηρίζουσα τὴν ἀληθῆ αὐτῶν πίστιν, στηρίζει μὲν τὰς συνειδήσεις αὐτῶν εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ τὰ δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν καὶ ἀρωμότητος θρησκείας, προάγει δὲ τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς τῶν κατοίκων καὶ συντελεῖ ἐπιτυχῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας ἀγωγῆς, ὑπὲρ ἧς καὶ καθήκον καὶ συμφέρον μέγιστον ἔχει ἡ Κυβέρνησις νὰ μεριμνᾷ.

Διὰ τοῦτο σᾶς παραγγέλλομεν νὰ φροντίσῃτε καταλλήλως καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1835 Διάταγμα ὅπως ἀπαγορευθῇ δι' ἀστυνομικῆς διατάξεως, καθ' ὅλας μὲν τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας συνήθεις ἑορτάς τὸ ν' ἀνοίγωνται τὰ ἐργαστήρια ἐν γένει καὶ τὰ οἰνοπωλεῖα πρὸ τοῦ τέλους τῆς θείας λειτουργίας, κατὰ δὲ τὰς ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος σημειουμένας ἡμέρας τὸ ν' ἀνοίγωνται καθ' ὅλην

τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τὰ οἶνοπωλεῖα καὶ τὸ νὰ γίνωνται κατ' αὐτὰς δημόσιαι ἀγοραί.

Συνιστῶμεν ὑμῖν στενῶς, Κύριοι, τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, λόγῳ τε τῆς ἀγιότητος τῶν ἑορτῶν, καὶ πρὸς τὸ μέγα ἀληθῶς καὶ σπουδαῖον συμφέρον τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς ὑρησκείας σεβασμοῦ.

Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1863.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι τὸ σχολάζειν τοὺς πιστοὺς κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὰς λοιπὰς ἐπισήμους ἑορτὰς ὥριται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ νόμου, ἵνα κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας συνέρχωνται ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς καὶ προσφέρωσι τῷ Θεῷ τὴν ὀφειλομένην λατρείαν.

Διὰ τοῦτο ἡ Σύνοδος, ἄγρυπνος φύλαξ τῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μεριμνῶσα, κατὰ καθῆκον, ὑπὲρ τῆς ἐν ταῖς ἀγίαις ταύταις ἡμέραις προσγινομένης τῷ ὀρθοδόξῳ χριστιανικῷ πληρώματι ψυχικῆς ὠφελείας, κατέδειξεν εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν, διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1865 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2954 πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας αὐτῆς, τὴν ἀνάγκην, ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπαγορευθῶσιν αἱ ἀγοραί καὶ ἡ ἀνοιξις τῶν ἐργαστηρίων· διότι ἄλλως βεβηλοῦται ἡ ἀγιότης τῆς ἑορτῆς καὶ προέρχεται κατ' ὀλίγον ψυχρότης καὶ ἀδιαφορία τῶν χριστιανῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰς ἐν αὐτῇ τελουμένας δεήσεις, λατρείας τε καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν.

Ἄλλ' εἰ καὶ ἡ Κυβέρνησις, τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον τοῦ πράγματος ἀναγνωρίσασα, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τῆς Συνόδου καὶ Β. Διάταγμα περὶ τούτου προὐκάλεσε, παρ' ἐλπίδα ὅμως οὐδέποτε ἐπραγματοποιήθησαν ἐντελῶς τὰ διαταχθέντα.

Ἐπειδὴ δὲ διὰ τε τὴν ἑξίν καὶ τὰς ὁποίας διήλθομεν ἀνωμάλους περιστάσεις τὸ κακὸν ἐπηύξησεν ἔτι μᾶλλον, καθῆκον ἑαυτῆς θεωρεῖ ἡ Σύνοδος, ἥδη μάλιστα, ὅτε ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν ἐκλεκτὸν αὐτοῦ, τὸν σεβαστὸν ἡμῶν Βασιλέα, καὶ τὰ τῆς πολιτείας ἀναλαμβάνουσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν καὶ

τάξιν, νὰ παρακαλέσῃ καὶ αὐθις τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως, εὐαρω-
στηθὲν, λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅσα κατὰ καιροὺς ἐξέθηκε πρὸς αὐ-
τὸν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἡ Σύνοδος καὶ προκαλέσῃ νέ-
αν ἐντονον διαταγὴν, δι' ἧς νὰ ἀπαγορεύωνται αὐστηρῶς καὶ
ὅλον τὸ Κράτος αἱ ἀγοραὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐπι-
σημοὺς ἑορτάς, κλεισμένων τῶν ἐργαστηρίων καὶ λοιπῶν κα-
στημάτων, ἐκτὸς μόνον τῶν τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα τρόφι-
μα πωλούντων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα οὐδέποτε πρότερον ἢ κατὰ με-
τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν μετὰ τὴν 10 ὥραν, τὴν δὲ θερινὴν
μετὰ τὴν 9 π. μ.

Πεποιθὺς ἡ Σύνοδος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σύντα-
ξιν καὶ ταχεῖαν ἐνέργειαν τοῦ Ὑπουργείου, ἀπεκδέχεται ἐ-
πὶ δέοντι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ

B. Διάταγμα τῆς 12 Ἰανουαρ. 1864. Περὶ τοῦ ὅτι ἐπιτρέπεται
ἐν τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ δίδῃ ἀδείας ἀπουσίας καὶ πέρα
τῶν τριῶν μηνῶν εἰς τοὺς μὴ μισθοδοτούμενους κληρικοὺς.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος 11) 2
Μαρτίου 1837, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπουρ-
γοὺς νὰ χορηγῶσιν ἀδείας εἰς ὑπαλλήλους μέχρι τριῶν μηνῶν
καὶ θεωρήσαντες, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐφηρησέθη μέχρι τοῦδ'
καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου ἀνεξαίρετως ἀμι-
σθους τε καὶ ἐμίσθους.

Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησια-
στικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἐπιτρέπομεν αὐ-
τῷ νὰ χορηγῇ ἐξ οἰκείας ἀρμοδιότητος ἀδείας ἀπουσίας καὶ πέρα
τῶν τριῶν μηνῶν εἰς τοὺς ζητοῦντας τοιαύτην Κληρικοὺς, τοὺς
μὴ μισθοδοτούμενους ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

2511. Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 30 Ἰανουαρίου
1864. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετενέξεως
ἱερῶν εἰκόνων κλπ. ὡς καὶ τῆς ἱεροπραξίας εἰς τοὺς εἰσερ-
χομένους εἰς τὸ Κράτος κληρικοὺς ἀνευ τῆς ἀδείας τῶν
ἀρμοδίων Ἀρχῶν.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας, ἵνα λαβὼν γινῶσιν τῶν ἐν
διαλαμβανομένων, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου π.ε.

καὶ ὑπ' ἀριθ. 8123 ἀνκροῦντος του, καταστήσῃ ταῦτα καταληπτὰ εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν τοῦ δήμου Ἰστιαίων διὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ Ξηροχωρίου, διότι καὶ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, καὶ κατὰ τὰ ἐν γένει διατεταγμένα καὶ εὖ κείμενα παρ' ἡμῖν, τῆς μετενέξεως ἱερῶν εἰκόνων ἢ ἁγίων λειψάνων εἰς τῆς ἀλλοδαπῆς, πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ περὶ τούτου ἀδεία τῆς τε Ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς Πολιτικῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς καὶ διότι οὐδεὶς τῶν ἐξωθεν τῆς Ἑλλάδος ἐρχομένων κληρικῶν δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινα ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἂν δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν τὰ ἀπαιτούμενα κανονικὰ αὐτοῦ ἔγγραφα.

1172. "Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 13 Φεβρουαρίου 1864. Περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς μοναχοὺς νὰ γίνωνται ἐνοικιασταὶ κτημάτων εἴτε τῶν οἰκείων αὐτῶν μονῶν εἴτε διαλελυμένων μονηδαίων.

Ὁ Ἐπαρχος Λεβαδείας λαβὼν γνῶσιν τῶν ἐν Ἰαλαμδανομένων, προσκαλεῖται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀνηκόντως εἰς τὸν ἀναφερόμενον μοναχὸν τῆς Μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκά τοῦ ἀπαρχδεκτον τῆς αἰτήσεώς του, ὑπομνηστικῶν αὐτῷ τοὺς τε Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς Συνοδικὰς τε καὶ Ὑπουργικὰς διατάξεις δι' ὧν ἀπαγορεύεται εἰς μοναχὸν νὰ γίνηται ἐνοικιαστὴς κτήματος ἀπλῶς, μάλιστα δὲ κτήματος ἀνήκοντος εἰς τὴν μονὴν ἐν ᾗ ἐκλινε γόνυ μετανοίας. Αἱ διατάξεις αὗται, καὶ ῥηταὶ καὶ σαφεῖς, κεῖνται ἐν τῷ 12^ῳ. ἄρθρῳ τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων Κανονισμοῦ καὶ ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 4064, 1110 ὑπουργικαῖς ὁδηγίαις καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 353 (14 Φεβρουαρίου 1834) ἐγκυκλίῳ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τῆς ὁποίας τὰ Δ' καὶ Ε' ἄρθρα διαλαμβάνουσι ῥητῶς «Δ'. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσα καὶ ὁποιαδήποτε ἰδιοκτησία εἰς τοὺς μοναχοὺς, ὡς οἰκεία θελήσῃ καὶ προαιρέσῃ ἀπαρνούμενους τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ καὶ εἰς μηδὲν ἐγκόσμιον καὶ ἐπίγειον προσέχοντας πράγματα..... ὥστε μοναχὸς δὲν δύναται οὔτε νὰ ἔχῃ, οὔτε ν' ἀποκτήσῃ ἰδίον τι κτῆμα ὁποιοῦνδήποτε ἐὰν θέλῃ νὰ ψεύ-

δεταὶ κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, οὔτε ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου εἰς ὃ μονάζει ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐκποιούμενον ἢ πρὸς καιρὸν ἐνοικιαζόμενον κτῆμα τὰ λάβῃ εἰς ἐπικαρτίαν· καὶ «Ε'. ἀπαγορεύεται ὡσαύτως εἰς τοὺς μοναχοὺς πᾶς καὶ ὅποιοςδήποτε ἄλλος ἄμεσος ἢ ἔμμεσος τρόπος πρὸς ἰδιαιτέραν ἀποθησαύρισιν (βλ. Σελ. νγ' καὶ ἐπόμεν. 12 καὶ 108—111 τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν).

ΕΠΙΣΚΟΠΑΙ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΚΘΕΣΙΣ

τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὸν Βασιλέα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1899.

Μεγαλειότατε,

Διὰ τοῦ Νόμου ΒΧΔ' τῆς 6 Ἰουλίου 1899 ἡ Πολιτεία ἐθέσπισε νέαν διοικητικὴν διαίρεσιν, εἰς ἣν ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην ν' ἀκολουθήσῃ καὶ νέα ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις, προσαρμοζομένη κατὰ τὸ δυνατόν εἰς ἐκείνην. Τοῦτο διακελεύουσιν οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ Κανόνες, καθ' οὓς, αἰεὶ τις ἐκ »βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις ἢ αὖθις καινισθεῖη, τοῖς »πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν »παροικιῶν ἢ τάξιν ἀκολουθεῖτω» (καν. ιζ' Δ' καὶ λη' Γ' Οἴκουμ. Συν.). Τοῦτο καθιέρωσε κατ' ἀρχὴν καὶ ὁ μνημονευθεὶς Νόμος διὰ τοῦ ἀρθροῦ 13 αὐτοῦ.

Ἀλλὰ κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν ἀρκεῖ μόνος ὁ Νόμος τῆς Πολιτείας, ὅπως ἐπέλθῃ αὐτοδικαίως καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις. Ἀνάγκη πρὸς τοῦτο ν' ἀποφάνηται γνώμην καὶ ἡ Ἐκκλησία περὶ προσαρμογῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰς τὴν νέαν διοικητικὴν διαίρεσιν. Τοῦτο ἔπραξεν ἤδη αὐτὴ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει διὰ τῆς ὑπεριάτης αὐτῆς ἀρχῆς, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1899 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4162]1886 ἀποφάσεως ταύτης, ἐχούσης ὡς ἑξῆς :

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θεωροῦσα ὅτι συνωδὰ τῇ ἀρχῇ, τῇ καθιερωμένῃ ἐν τῷ ιζ' τῆς Δ' καὶ λη' κανόνι τῆς Γ' Οἴκουμ. Συνόδου, αἰεὶ δὲ καὶ τις ἐκ »βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις ἢ αὖθις καινισθεῖη, τοῖς »πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν

»παροικίων ἢ τάξις ἀκολουθεῖτω», καὶ ἔκπαλαι τηρουμένη τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὁ μὲν γ' κανὼν τῆς Β' Οἰκουμένης Συνοδου ὤρισε, «τὸν μέντοι Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον ἔχειν πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ρώμης Ἐπίσκοπον, διότι εἶναι αὐτὴν Νέαν Ρώμην», ὁ δὲ καὶ τῆς Δ' Οἰκουμένης Συνόδου ἀναφέρει· «Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ἐπόμενοι, καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα κανόνα τῶν ἐκ πεντήκοντα θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, τῶν συναχθέντων ἐπὶ τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνήμης Μεγάλου Θεοδοσίου... ὀρίζοντες τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὀρίζομεν τε καὶ ψηφίζομεθα τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης· καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβείας Ρώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οὐκ ἀλλοτρίους εἰκότως ἀποδεδώκασιν τὰ πρεσβεῖα. Καὶ τῷ αὐτῷ ἔχοντι ἐκκλῆσιας ὀφειλόμενοι οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ρώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες τὴν βασιλείαν καὶ συγκλητὴν ἐκείνην πόλιν καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείαν τῆς ἁγιωτάτης βασιλίδι Ρώμῃ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ἔχουσιν».

»Ἐπειδὴ ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ εἰς τὴν διοικητικὴν διαίρεσιν τοῦ Κράτους διὰ τοῦ ἐναγχοῦ τεθέντος ἰσχύοντος Νόμου ΒΧΔ' τῆς 6 Ἰουλίου 1899, ἥτις δὲν πίπτει πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διοικητικὴν διαίρεσιν.

»Ἐπειδὴ ἡ νέα διοικητικὴ τοῦ Κράτους διαίρεσις ἀλλάσσεται καὶ πρὸς τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας.

»Ἐπειδὴ τῆς ὀνομασίας τῶν Νομῶν μὴ συμπιπτοῦσαν πλείστοις πρὸς τὰς τέως ὀνομασίας τῶν ἐν αὐταῖς καθιστάμενων Ἐπισκοπῶν, καὶ ἐθνικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἰσοκύβητον συμπερὶν εἶναι νὰ διατηρηθῶσι μὲν ὡς πρὸς τὰς Ἐπισκοπὰς αἱ μέχρι τοῦδε ὀνομασίαι αὐτῶν, ὅπου δὲ συμπίπτει γίνηται διὰ τῆς νέας διοικητικῆς διαιρέσεως συγχῶς Ἐπισκοπῶν, τέως ὑφισταμένων, νὰ διατηρηθῶσι τὰ ὀνόματα.

αὐτῶν, προστιθέμενα ὡς τίτλος τῶν Ἐπισκόπων, εἰς ὧν τὴν περιφέρειαν ἔκειναι συγχωνεύονται.

»Τοῖς ὁροῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ἐπομένη καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὺ Σύνοδος καὶ τῷ θεῷ αὐτῶν παραδείγματι στοιχοῦσα ὁρίζει καὶ ψηφίζεται,

»Α') Ἵνα μεταβληθῇ ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνωδᾷ τῇ νέᾳ διοικητικῇ διαιρέσει τοῦ Βασιλείου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν

»Β') Ἵνα ἡ διοίκησις τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἑκκλησίας διαιεσθῇ εἰς τὰς ἐξῆς Ἐπισκοπάς·

1) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσαν τὸν νομὸν Ἀττικῆς, ἔδραν ἔχουσαν τὰς Ἀθήνας καὶ Ἐπίσκοπον φέροντα τίτλον «Μητροπολίτου Ἀθηνῶν»·

»2) Τὴν Ἐπισκοπὴν Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἔχουσαν συνώνυμον αὐτῇ Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὴν Λεβαδεῖαν, περιλαμβάνουσαν τὸν νομὸν Βοιωτίας·

»3) Τὴν Ἐπισκοπὴν Φθιώτιδος, ἔχουσαν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Λαμίαν καὶ περιλαμβάνουσαν τὸν ὁμώνυμον νομὸν·

»4) Τὴν Ἐπισκοπὴν Φωκίδος, ἔχουσαν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Ἀμφισσαν καὶ περιλαμβάνουσαν τὸν συνώνυμον νομὸν·

»5) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀκαρναντίας καὶ Αἰτωλίας, ἔχουσαν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὸ Μεσολόγγιον καὶ περιλαμβάνουσαν τὸν ὁμώνυμον νομὸν·

»6) Τὴν Ἐπισκοπὴν Εὐρυτανίας, ἔχουσαν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὸ Καρπενήσιον καὶ περιλαμβάνουσαν τὸν ὁμώνυμον νομὸν·

»7) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἄρτης, ἔχουσαν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Ἄρταν, καὶ περιλαμβάνουσαν τὸν ὁμώνυμον νομὸν·

»8) Τὴν Ἐπισκοπὴν Τρίκκης, περιλαμβάνουσαν τὸν νομὸν Τρικκᾶλων, ἔδραν ἔχουσαν τὰ Τρίκκαλα καὶ ἥς ὁ Ἐπίσκοπος φέρει τίτλον «Τρίκκης, Σταγῶν καὶ Γαρδικίου».

»9) Τὴν Ἐπισκοπὴν Θεσσαλιώτιδος, περιλαμβάνουσαν

τὸν νομὸν Καρδίτσας, ἔδραν ἔχουσιν τὴν Καρδίτσαν καὶ ἡς Ἐπίσκοπος φέρει τίτλον «Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναρίου».

»10) Τὴν Ἐπισκοπὴν Λαρίσης, περιλαμβάνουσιν τὸ ὁμώνυμον νομόν, ἔδραν ἔχουσιν τὴν Λάρισαν καὶ ἡς ὁ Ἐπίσκοπος φέρει τίτλον «Λαρίσης, Πλαταμῶνος καὶ Φαρσάλων».

»11) Τὴν Ἐπισκοπὴν Δημητριάδος, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν πόλιν τοῦ Βώλου καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομὸν Μαγνησίας.

»12) Τὴν Ἐπισκοπὴν Χαλκίδος καὶ Καρυστίας, ἔχουσιν Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Χαλκίδα καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομὸν Εὐβοίας.

»13) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀργολίδος, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὸ Ναύπλιον καὶ περιλαμβάνουσιν τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἀργους.

»14) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ὑδρας καὶ Σπετσῶν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Ὑδραν καὶ περιλαμβάνουσιν τὰς ἐπαρχίας Ὑδρας, Σπετσῶν, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

»15) Τὴν Ἐπισκοπὴν Κορινθίας, περιλαμβάνουσιν τὸ ὁμώνυμον νομόν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὴν Κόρινθον.

»16) Τὴν Ἐπισκοπὴν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὴν Τρίπολιν, περιλαμβάνουσιν δὲ τὰς ὁμωνύμους αὐτῇ ἐπαρχίας.

»17) Τὴν Ἐπισκοπὴν Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Δημητσάναν καὶ περιλαμβάνουσιν τὰς ὁμωνύμους αὐτῇ Ἐπαρχίας.

»18) Τὴν Ἐπισκοπὴν Πατρῶν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὰς Πάτρας καὶ περιλαμβάνουσιν τὴν ὁμώνυμον Ἐπαρχίαν.

»19) Τὴν Ἐπισκοπὴν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, περιλαμβάνουσιν τὰς ὁμωνύμους Ἐπαρχίας, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὰ Καλάβρυτα.

»20) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἠλείας, συνισταμένην ἐκ

ὁμώνυμου νομοῦ, ἔχουσιν Ἐπίσκοπον ὁμώνυμον καὶ ἔδραν τὸν Πύργον·

»21) Τὴν Ἐπισκοπὴν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Κυπαρισσίαν καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομὸν Τριφυλίας·

»22) Τὴν Ἐπισκοπὴν Μεσσηνίας, περιλαμβάνουσιν τὸν ὁμώνυμον νομόν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὰς Καλάμας·

»23) Τὴν Ἐπισκοπὴν Γυθείου καὶ Οἰτύλου, περιλαμβάνουσιν τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὸ Γυθειον·

»24) Τὴν Ἐπισκοπὴν Κυθήρων, περιλαμβάνουσιν τὴν ὁμώνυμον Ἐπαρχίαν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὰ Κύθηρα·

»25) Τὴν Ἐπισκοπὴν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Σπάρτην καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομόν Λακεδαιμόνος·

»26) Τὴν Ἐπισκοπὴν Κερκύρας καὶ Παξῶν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Κέρκυραν καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομόν Κερκύρας·

»27) Τὴν Ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας, περιλαμβάνουσιν τὸν ὁμώνυμον νομόν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὸ Ἀργοστόλιον·

»28) Τὴν Ἐπισκοπὴν Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Λευκάδα καὶ περιλαμβάνουσιν τὸν νομόν Λευκαδός·

»29) Τὴν Ἐπισκοπὴν Ζακύνθου, περιλαμβάνουσιν τὸν ὁμώνυμον νομόν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ ἔδραν τὴν Ζάκυνθον·

»30) Τὴν Ἐπισκοπὴν Σύρου, Τήνου καὶ Ἄνδρου, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Ἐρμούπολιν καὶ περιλαμβάνουσιν τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας καὶ τὰς τῆς Κέας καὶ Μήλου·

»31) Τὴν Ἐπισκοπὴν Θήραν, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον, ἔδραν τὴν Θήραν καὶ περιλαμβάνουσιν τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν·

»32) Τὴν Ἐπισκοπὴν Νάξου, συγκειμένην ἐκ τῆς ὁνόμου ἐπαρχίας, ἔχουσιν ὁμώνυμον Ἐπίσκοπον καὶ τὴν ὁμώνυμον πόλιν·

»Γ') Ἵνα τοῦ λοιποῦ μόνος ὁ Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, πάντες δὲ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι ὧσιν ἐν πᾶσι ἴσοι, τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος τῶν ἤδη Ἀρχιεπισκόπων διασωζόντων τοὺς τίτλους αὐτῶν ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ

»Δ') Ἵνα ἡ παρούσα ἀπόφασις ἀνακοινωθῇ πρὸς τοὺς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πουργεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

†	Ὁ Ἀθηνῶν	Προκόπιος	Πρόεδρος
†	Ὁ Δημητριάδος	Γρηγόριος	
†	Ὁ Μαντινείας	Θεόκλητος	
†	Ὁ Τρίκκης	Προκόπιος	
†	Ὁ Θαυμακοῦ	Μισαήλ	

Ὁ Β' Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Χρύσανθος Ἀντωνιάδης.

Συνωδὰ ἄρα τῷ τε Νόμῳ ΒΧΔ' καὶ τῇ ἀνωτέρῳ γνώμῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπιβάλλεται νῦν τῇ Πολιτεία δημοσιεῖν τὸ σχετικὸν νομοτελεστικὸν Διάταγμα. Τὸ δὲ λαμβάνων νῦν τὴν ὑψηλὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ τῇ τέρᾳ Μεγαλειότητι ἐν σχεδίῳ πρὸς κύρωσιν, ἔχων ἐπὶ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ αὐτῇ καθιερωμένη νέα ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις, οὗτ' παρεπομένη αὐτῇ ἐξίσωσις τοῦ τίτλου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιεπισκόπων ἀπάδουσι τὸ παράπαν πρὸς τοὺς Κανόνας καὶ πνεῦμα, τὸ διέπον ἀνέκαθεν τὴν διοίκησιν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας, ὡς ἐνόμισαν τινες.

Α'.

Καὶ εὐρέθησαν τῷ ὄντι οἱ προβαλόντες ἤδη κατὰ τοιαύτης μεταβολῆς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ιζ' Κανόνος τῆς

Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν τοῦ Πηδαλίου, ἔχουσιν ὡς ἐξῆς : « Συνεχώρησεν ἡ Σύνοδος εἰς τὸν Βασιλέα νὰ διατάσῃ περὶ ἐνοριῶν εἰς μόνας τὰς ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδομουμένους πόλεις καὶ ὅχι ἀπλῶς εἰς ὅλας, καθὼς συμπεραίνει ὁ Βασιλεὺς. Διότι κατὰ τὸν ιβ' τῆς παρούσης Συνόδου, αἱ διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τιμηθεῖσαι Μητροπόλεις τὴν τιμὴν μόνον ἀπολαμβάνουσιν αὐταὶ τε καὶ οὗτων Ἐπίσκοποι, τὰ δὲ δίκαια καὶ προνόμια ἀπαραιετώτα σώζονται εἰς τὴν κατὰ ἀλήθειαν προϋπάρχουσαν Μητρόπολιν ». Ἄλλ' ἡ Ἱερά ἡμῶν Σύνοδος, πρὸς ἣν ἐγένετο ἡ τοιαύτη ἀντίρρησης, οὐδεμιᾶς προσοχῆς ἠξίωσεν αὐτὴν οὐ μόνον διότι ἡ γνώμη τῶν ἐκδοτῶν τοῦ Πηδαλίου οὐδὲν οὐδέποτε ἔσχε κῦρος ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, ὅταν μάλιστα αὐτὴ ἀντιτάττεται πρὸς τὴν γνώμην ἀρχαίου ἐρμηνευτοῦ τῶν Κανόνων, οἷος ὁ Βασιλεὺς, καθ' ὃν « τὰ παρὰ τῶν βασιλέων διοριζόμενα διὰ δημοσίων τύπων, ἥτοι βασιλικῶν προσταγμάτων, χάριν τῶν παρὰ τούτων καινισθεισῶν ἢ καινισθησομένων πόλεων, μένειν καθὼς ὠρίσθησαν, ὡς καὶ τῆς Ἐκκλησίας ὀφειλομένης ἀκολουθεῖν τοῖς οὕτως διοριζόμενοις »· ἀλλὰ καὶ διότι πρόκειται προφανῶς περὶ παρερμηνείας, ἀντικειμένης ἐν διαμέτρῳ, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, πρὸς τὴν διηνεκὴ πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν σπανιώτατα μὲν ἰδρῦθησαν Ἐπισκοπαὶ καὶ Μητροπόλεις, κατ' ἀκολουθίαν κτίσεως ἢ οἰκοδομήσεως πόλεων, ὡς νομίζουσιν οἱ τοῦ Πηδαλίου ἐκδότες, συνηθέστατα δὲ, κατ' ἀκολουθίαν ἀνυψώσεως πόλεων εἰς κέντρα πολιτικῶν διοικήσεων, ὅπερ κυρίως σημαίνει τὸ ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας καινιζεσθαι πόλιν τινά.

Τίς δὲ ἡ σχέσης τοῦ ιβ' πρὸς τὸν ιζ' Κανόνα τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ; Ἐν ἐείνῳ μὲν διακελεύεται, « ὅσαι πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῇ τῆς Μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι μόνῃς ἀπολαύετωσαν τῆς τιμῆς καὶ ὁ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῶν διοικῶν Ἐπίσκοπος, δῆλον ὅτι σωζομένων τῇ κατ' ἀλήθειαν Μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων ». Ἐν ἄλλαις λέξεσι πρόκειται, κατὰ τὸν ιβ' Κανόνα, περὶ τῶν Ἐπισκοπῶν ἐκεῖνων, αἵτινες τιμῆς ἕνεκα καὶ ὀνόματι μόνον, ἥτοι ψιλῶ τίτλῳ, ἀνεδείκνυντο Μητροπόλεις ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων

τοῦ Ευζαντίου καὶ ἀπέναντι τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν Δ' Οἰκουμένην Σύνοδον, ἔπρεπε νὰ σφῶνται τῇ κατ' ἀλήθειαν Μτροπόλει τὰ οἰκεία δίκαια, εἰ καὶ ἐν τῇ πράξει οὐδὲ τοῦ ἐτηρήθη πάντοτε, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Καθὼς δὲ τὸν ἱζ' αὐτῆς Κανόνα, πρόκειται περὶ πόλεων καινιζομένων ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας, ἐφ' ὧν τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, ἤτοι τῇ νέᾳ πολιτικῇ διοικήσει, πρέπει νὰ προσαρμοσθῇ καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις, ἤτοι ἔκκλησιαστικὴ διοίκησις. Δὲν πρόκειται ἄρα οὕτω περὶ δυνάμει πάντη διαφορῶν ζητημάτων, ἅτινα ἐκάνονισεν μὲν ἡ Δ' Οἰκουμένη Σύνοδος διὰ δύο διαφορῶν αὐτῆς Κανόνων, μάτρω δὲ θὰ ἐξήτει τις νῦν νὰ συγχύσῃ πρὸς ἄλληλα, εἴη οὗτος καὶ ἡ ἐκδόσις τοῦ Πηδαλίου;

Ἄλλ' ἀντετάχθη πρὸς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος Κανόνας τῆς Δ' καὶ λή τῆς ΣΤ' Οἰκουμένης Συνόδου ὁ ἡ' (ρθ') συνδυασμῷ πρὸς τοὺς νγ' (ξβ') καὶ νς' (ξέ) τῆς ἐν Καρθαγίνῃ Τοπικῆς Συνόδου. Καὶ ἐὰν ὅμως πράγματι ἀπῆντα διαφορῶν ἡμεῖς μεταξὺ ἐκείνων καὶ τούτων τῶν Κανόνων, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὅτι ἐπικρατέστεροι θὰ ᾖ οἱ πρῶτοι, οἱ ἔχοντες οἰκουμενικὸν κύρος διὰ τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, ἢ οἱ δεύτεροι, οἱ ἔχοντες ἐν πολλοῖς τοπικῶν μόλις κύρος καὶ διὰ τὴν ἐν Ἀφρικῇ πάλαι ποτὲ Ἐκκλησίαν. Πλὴν ποῦ ἡ διαφωνία μεταξὺ αὐτῶν; Ἐν τῷ ἡ' (ρθ') Κανόνι τῆς ἐν Καρθαγίνῃ Συνόδου ἀναγινώσκεται, «ἤρρεσε κακεῖνο πᾶσι τοῖς ὄχλοις, οἱ μὴδέποτε ἰδίους ἐσχηκότας Ἐπισκόπους, εἰ μὴ ἐκ πάσης τῆς Συνόδου ἐκαστὴς ἐπαρχίας καὶ τοῦ πρωτεύοντος ἐπισκόπου, ὅπως γένοιτο καὶ κατὰ συναίνεσιν ἐκείνου, οὐτινος ἐκείνου τὴν διοίκησιν καθίστατο ἡ αὐτὴ Ἐκκλησία, μὴδέποτε δέξονται». Ὁ νγ' (ξβ') κανὼν ταῦτα σχεδὸν ὀρίζει, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς πρεσβυτέρους ἵνα, «φυσιοῦμενοι καὶ μωροί, τὰ καὶ ἀνυπακούοντες ἐπανιστῶσι κατὰ τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων τὸ πᾶν, ὅπως συμπασίνοι καὶ κακοθελέσι συμβουλίας διεγείροντες» οὕτω γίνονται αὐτοὶ Ἐπίσκοποι. Ὁ δὲ νς' (ξέ) ἐπιπροσέτιον εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀπαγορεύσεις καὶ τὸ νὰ ἐπεκτείνωμεν αὐθαίρετως τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν οἱ κατὰ συναίνεσιν οἱ οἰκείων Ἐπισκόπων γινόμενοι Ἐπίσκοποι. Οἱ κανόνες οὗτοι

ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ἐφαρμόσωσιν ἐπὶ τοῦ στασιαστικοῦ τῶν Βουλγάρων κινήματος, καθ' ὃ οἱ ὄχλοι, ὑπὸ Ἐπισκόπων καὶ ἄλλων κληρικῶν φυσιομένων διεγερθέντες, ἐπανεστήσαν κατὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ προσέστησαν ἑαυτοῖς ἴδιον Ἐξάρχον, ὅστις εἶτα ἐζήτησε καὶ ζητεῖ ἔτι καὶ νῦν αὐθαιρέτως νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δικαιοδοσίαν του. Ἀλλὰ τίνα σχέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς ἀνωτέρω κανόνας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καθ' οὓς πρέπει πρὸς τὰς πολιτικὰς νὰ συμμορφῶνται αἱ ἐκκλησιαστικαὶ διοικήσεις; Τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην δὲν καθιέρωσαν τὸ πρῶτον ἡ Δ' καὶ ἡ Σ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἀλλ' εὐροῦσαι αὐτήν, κρατοῦσαν ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐθέσπισαν, ὅτε ἡγέρθησαν ἀμφιβολίαι περὶ αὐτῆς· διότι τοῦτο ἦτο τὸ ἔργον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὡς ἐπὶ τῆς διδασκαλίας, καὶ ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς καὶ τελειωτὴς τῆς πίστεως ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅστις μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, καταστήσας διαδόχους ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ τοὺς ἱεροῦς αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, ἀνελήφθη εἰς Οὐρανούς. Οἱ Ἀπόστολοι ἄντες εἰς ἕκαστος αὐτῶν χωρὶς καὶ ὅλοι ὁμοῦ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας, σὺν τῇ ἐξαπλώσει ταύτης καθίστων Ἐπισκόπους τῶν ἐκασταχοῦ Ἐκκλησιῶν, οἵτινες πάντες ἦσαν ἴσοι πρὸς ἀλλήλους (Ἐπισκοπικὸν Σύστημα). Ἀλλ' αἱ πρῶται Ἐκκλησίαι ἰδρύθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν πολιτικῶν διοικήσεων, ὅτε δὲ σὺν τῷ χρόνῳ ἰδρύθησαν καὶ ἐκασταχοῦ τούτων Ἐκκλησίαι ὑπὸ ἰδίους συνήθως Ἐπισκόπους, τοῦτο μὲν διὰ τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὰς ἐν ταῖς πρωτευούσαις Ἐκκλησίας, ὡς πρὸς μητέρας, τοῦ δὲ ἀδιὰ τὸ ἐν τῇ Μητροπόλει συντρέχειν πάντας «τοὺς τὰ πράγματα ἔχοντας» (Καν. θ' τῆς ἐν Ἀντιοχ. Συν.), ἀνεδείχθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ τελευταῖαι αὗται Μητροπόλεις ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεων (Παροικιῶν), εἰς αἷς συνεργομενοὶ συνήθως δις τοῦ ἔτους αἱ Ἐπίσκοποι τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν εἰς Σύνοδον (Κοινὸν) ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου τῆς οἰκείας Μητροπόλεως ἀπεφάσιζον περὶ τῶν κοινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων (Εὐσεβ. Ἑκκλ. Ἱστορ. Ε'

ις', προβλ. καὶ Καν. ἡ τῆς ἐν Ἀντιοχ. Συν.). Ἐδημιουργήθη οὕτως ἐν νέον ἐκκλησιαστικὸν καθεστὼς (Μητροπολιτικὸν Σύστημα), ὅπερ εὐροῦσα ἤδη καθιερωμένον ἡ Α' Οἰκουμένη Σύνοδος ἐθέσπισεν ἐν καν. ἐ καὶ ζ' αὐτῆς. Ἐν ἐκείνῳ ἐγένετο μάτευσσις: «Καλῶς ἔχειν ἐδοξεν ἐκάστου ἐνιαυτοῦ καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν δις τοῦ ἐτους συνόδους γίνεσθαι. . . Αἱ δὲ σύνοδοι γινέσθωσαν, μία μὲν πρὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἵνα πάσης μὲν κρησυχίας ἀναιρουμένης τὸ δῶρον καθαρὸν προσφέρηται. . . Θεῷ, δευτέρα δὲ περὶ τὸν τοῦ μετοπώρου καιρὸν» (πρὸς Ἀποστ. καν. λζ' καὶ Ἀντιοχ. ἡ). Ἐν τούτῳ δέ, τῷ ζ' κανόνι αὐτῆς, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ ἐπισήμως ἀναγραφόμενος ὁ τίτλος τοῦ Μητροπολίτου, ὥρισε: «Τὰ ἀρχαῖα ἔθνη κρατεῖται τὰ ἐν Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει, ὥστε τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐπίσκοπον πάντων τούτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ Ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν. Ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις πρεσβεῖα σώζεσθαι ταῖς Ἐκκλησίαις. Καθόλου δὲ πρόδοτον ἔκείνου ὅτι, εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ Μητροπολίτου γινώσκῃτο Ἐπίσκοπος, τὸν τοιοῦτον ἡ μεγάλη Σύνοδος ὥρισε «δεῖν εἶναι Ἐπίσκοπον».

Ἐξαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω κανόνος ποιοῦνται α' ἡ μὴ τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν, ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησία, ἥτις τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀνάγει εἰς τὴν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἰουδαίας τέλεσιν τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους (πρὸς καν. ζ' Α' Οἰκουμένη Συν.), καὶ β' ἡ ἀποστολικοὶ τινες θρόνοι, οἵτινες ἰδρυθέντες ἐν ταῖς μητροπόλεσι μεγάλων διοικήσεων, ὡς ἐν Ρώμῃ, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ. οὐ μόνον ἀνυψώθησαν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς Ἀρχιεπισκοπὰς, Ἐξαρχίας καὶ Πατριαρχεῖα (Πατριαρχικὸν σύστημα, πρὸς ἰδίαν καν. θ' καὶ ιζ' τῆς Δ' Οἰκουμένης Συνόδου), ἀλλὰ καὶ διετήρησαν τὸ ἀξίωμα αὐτῶν δι' ὅλων τῶν αἰώνων καὶ τῶν ἐν τῷ μεταξύ ἐπελθουσῶν πολιτικῶν μεταβολῶν. Περὶ ὅμως αἱ ἄλλαι Ἐκκλησιαστικαὶ διοικήσεις στηρίζονται κυρίως εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀρχήν, ἥτις, προκειμένου ἰδίᾳ πρὸς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, διευτυπώθη οὕτως, ὥστε τὴν ἀνυψῶσιν πάσης πόλεως εἰς κέντρον πολιτικῆς διοικήσεως.

νὰ ἐπακολουθῇ κατ' ἀνάγκην καὶ ἡ ἀνύψωσις αὐτῆς εἰς κέντρον ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Τὸ Βυζάντιον ἦτο μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος ἀπλῆ Ἐπισκοπή, ὑπαγομένη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ μητροπολιτικοῦ θρόνου Ἡρακλείας. Ἀλλ' ἅμα τῇ ἀνυψώσει αὐτοῦ εἰς πρωτεύουσαν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους (Νέα Ρώμη) ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἀνεδείχθη καὶ κέντρον ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ὡς τοιοῦτον ἀναγνωρισθὲν ὑπὸ τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἥτις ἐν καν. 6' ἐθέσπισε. «Τὸν μέντοι Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον ἔχειν ὑπὸ πρεσβεία - τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ρώμης Ἐπίσκοπον διὰ ὅτι εἶναι αὐτὴν Νέαν Ρώμην». Τὴν διάταξιν ταύτην διευτύπων ἀκριβέστερον ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος (καν. κη'), ἥτις καθώρισε καὶ τὴν ἑκτοτε ἀπαρασάλευτον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παραμείνασαν ἀρχὴν τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς ὀργανισμοῦ, καθ' ἣν καὶ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαίνισθη πόλις ἡ αὐτὴς ἠκαίνισθαι, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθεῖται».

Ἡ ἀρχὴ αὕτη, ὡς εἶδομεν, διεῖπεν ἀνέκαθεν τὸν διοικητικὸν ὀργανισμόν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ καθ' ὃν ἐτι χρόνον αὕτη διετέλει ἐν διωγμῷ ἢ ἐτύγχανε τῆς ἀνοχῆς μόνον τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Ἀφ' ἧς ὅμως ἀνεδείχθη αὕτη Ἐκκλησία τοῦ Κράτους, ἰδίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ὅστις ἐκάλεῖ ἑαυτὸν Ἐπίσκοπον τῶν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας (πρὸβλ. Εὐσέβ. περὶ βίου Κωνστ. Δ', κδ'), ἡ προσαρμογὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς πολιτικὰς διοικήσεις δὲν ὑπεργορεύετο ὑπὸ μόνων τῶν προμνημονευθέντων λόγων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ συμφέροντος αὐτῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ἥτις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐχρηζε τῆς συνεννόσεως καὶ συμπράξεως πρὸς τὴν πολιτικὴν διοίκησιν. Ἐκτοτε ἡ χριστιανικὴ πολιτεία, ἡ περιέπουσα τὴν Ἐκκλησίαν ὡς καθίδρυμα ἀναπόσπαστον αὐτῆς, ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ παρὰ ταύτης, ἵνα τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθῇ. Ἐκτοτε ἐπεκράτησε καὶ διὰ Νόμων πολιτικῶν νὰ καθορίζωνται ἀπανταχοῦ τὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεων. Ἐκτοτε ἀναλόγως τῶν πολιτικῶν διοικήσεων ἐπῆρχοντο διάφοροι μεταβολαὶ καὶ εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς διοικήσεις. Ἀνα-

ρίθμηται εἶναι αἱ Ἐπισκοπαὶ αἱ οὕτω πως συσταθεῖσαι ἢ ἀνω-
ψωθεῖσαι εἰς Μητροπόλεις καὶ τὰνάπαλιν. Ἀφ' οὗ δὲ χρόνου
νέοι λαοὶ προσῆλθον εἰς τὸν Χριστιανισμόν, ἀνεξάρτητοι τοῦ
Ρωμαϊκοῦ καὶ βραδύτερον τοῦ Βυζαντιακοῦ Κράτους, ἰδρύοντες
παρ' αὐτοῖς Ἐκκλησίαι αὐτότελεις, ἀποβάλλουσαι τὴν αὐτὴν
τέλειάν των μόνον ἅμα τῇ καθυποτάξει αὐτῶν ὑπὸ τὸ σκή-
πτρον τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου. Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυ-
σιν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ
τὴν ὑποταγὴν εἰς αὐτὴν πάντων τῶν χριστιανικῶν Κρατῶν τῇ
Ἰλλυρικῇ Χερσονήσῳ ὑπῆχθησαν ταῦτα καὶ ἐκκλησιαστικῶς
ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταν-
τινουπόλεως, ἐξ οὗ αὖθις ἐχειραφετήθησαν, ἅμα τυχόντα τῇ
πολιτικῇ των ἀνεξαρτησίᾳ, ὡς διακελεύει καὶ ὁ λδ' κανὼν
τῶν Ἀποστόλων καθ' ὃν «τοὺς Ἐπισκόπους ἐκάστου ἔθνους
δειδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κε-
φαλὴν». Εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ δι-
οικητικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ἐρεῖδεται καὶ
τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας καὶ πᾶσαι αἱ εἰς
τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς διοίκησιν ἐπελθούσαι μεταβολαὶ ἀπὸ
τῶν πρώτων τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

B'.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία ἔσχεν ἀρχῇθεν τρεῖς ἀποστολι-
κοὺς θρόνους, τοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου, ἰδρυθέντας ὑπὸ
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καὶ τὸν τῶν Πατρῶν, ἀνάγοντα τὴν
ἀρχὴν του εἰς τὸν Ἀπόστολον Ἀνδρέαν. Ἐπιφανέστατος αὐτῶν
ὑπῆρξεν ὁ τῆς Κορίνθου, ἥτις ἦτο μητρόπολις τῆς ὑπ' Ἀνθι-
πατον διατελούσης ἐπαρχίας Ἀχαΐας (Στράβ. ΙΖ', γ', 25·
Δίων Κάσσ. ΝΓ' καὶ Suet., Claud. XXV). Τὸν θρόνον αὐτῆς
τὸν ἐκλέϊσε σὺν ἄλλοις ὁ Διονύσιος, ὅστις ἐπὶ Μάρκου Αὐρε-
λίου ἀκμάσας ἀπηθύθυνεν ἐπιστολὰς περὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγ-
μάτων πρὸς Λακεδαιμονίους, πρὸς Ἀθηναίους, πρὸς Νικομη-
δεάς, προσέτι δὲ πρὸς διαφόρους Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καὶ
τοῦ Πόντου (Πρβλ. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Δ', κγ'). Ὁ
δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Γρατιανοῦ ἀπεσπᾶσθησαν ἐκ τοῦ Δι-

τικοῦ Κράτους ἡ Δακία, ἡ Μοισία καὶ ἡ Μακεδονία, εἰς ἣν ὑπήγετο καὶ ἡ Ἀχαΐα, ἀποδοθεῖσαι εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Κράτος καὶ ὀνομασθεῖσαι Ἰλλυρία Ἀνατολική, ἥτις οὖσα Ὑπαρχία (Praefectura praetorii) ὑποδιηρέθη εἰς δύο διοικήσεις, διατελούσας ὑπὸ Τοποτηρητὰς (Vicarii), ἐξ ὧν ἡ μία ἦτο ἡ τῆς Μακεδονίας· τότε ἡ Κόρινθος ἀνυψώθη εἰς μητρόπολιν τῆς τελευταίας ταύτης. Ἀλλὰ βραδύτερον ἀντικατεστάθη αὐτὴ ὑπὸ τῆς Θεσσαλονίκης (Θεοδώρ. Ἑκκλ. Ἱστορ. Ε', ιζ'), ἥτις ἀνεδείχθη καὶ ὑπὸ πολιτικὴν καὶ ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἐποψίν μητρόπολις τῆς ὅλης ἐπαρχίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἰλλυρίας, ἥς ὕστερον μητρόπολις ὡσαύτως ὑπὸ πολιτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐποψίν κατεστάθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ ἡ Δ' Ἰουστινιανή, διότι, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ σχετικῇ ἱ. Νεαρᾷ αὐτοῦ, *et Thessalonicensis episcopus non sua auctoritate, sed sub umbra praefecturae meruit aliquem praerogativam* (πρβλ. καὶ Προκόπ. Καισαρ. περὶ κτισμ. Ἰουστινιανοῦ Δ' α'). Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ Κόρινθος παρέμεινε μητρόπολις πολιτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ τῆς ὑπὸ Κόμητα διατελούσης Ἀχαΐας, καθ' ὃν χρόνον ἡ Λάρισα ἀνεδείχθη μητρόπολις τῆς Θεσσαλίας, ἡ δὲ Νικόπολις τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου, διατελουσῶν καὶ τούτων ὑπὸ ἰδίου Κόμητας. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Φραγκοκρατίας καὶ τῆς μετὰ ταῦτα Βυζαντικῆς καὶ Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἡ Ἑλλάς ὑπέστη, ὅσας ἐν τῇ πολιτικῇ, τόσας περὶπου καὶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει μεταβολάς.

Μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ νῦν Ἑλληνικοῦ Βασιλείου παρέμειναν ἐκκλησιαστικαὶ Μητροπόλεις αἱ τῆς Κορίνθου, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν Πατρῶν. Ὑπῆρξαν ἐποχαί, καθ' ἃς εἶχον αὐταὶ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τινῶν α) ἡ τῆς Κορίνθου τὰς Ἐπισκοπὰς Δαμαλᾶ, Ἀργους, Μονεμβασίας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Ζημενᾶς καὶ Μαΐνης, βραδύτερον δὲ τὰς Δαμαλᾶ καὶ Πολυφύγους μόνον· β) ἡ τῶν Ἀθηνῶν τὰς ἐπισκοπὰς Εὐρίπου, Διαυλίας, Κορωνείας, Ἀνδρου, Ὠρεοῦ, Σκύρου, Καρύστου, Πορθμοῦ, Αὐλῶνος καὶ Σύρας καὶ Σερίφου, βραδύτερον δὲ καὶ τὰς Ταλαντίου, Σάλωνος ἢ Σαλώνων καὶ Μενδενίτζης· γ) ἡ τῶν Πατρῶν τὰς Ἐπισκοπὰς Λακεδαιμόνος, Μεθώνης, Κορώνης, Ἐλους,

καὶ Βολαίνης (Ὠλαίνης), βραδύτερον δὲ μόνας τὰς Ὠλένας, Τζερνίκης, Κορώνης καὶ Μεθώνης. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ συνεστάθησαν καὶ ἄλλαι Μητροπόλεις ἐν Ἑλλάδι, ἔχουσαι ὡσαύτως Ἐπισκοπὰς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, ὡς αἱ τῆς Λαρίσσης τὰς Ἐπισκοπὰς Φαρσάλου, Ζητουνίου (Λαμίας) Θαυμακοῦ, Ἐξερῶ, Λαϊδωρικίου, Τρίκκης, Ἐγίνου, Σταγῶν, Γαρδικίου, Γαρδικίας, Σκοπέλου καὶ Ἀλμυροῦ, βραδύτερον δὲ καὶ τὰς Ἐπισκοπὰς Λιτξᾶς καὶ Ἀγοράφων καὶ Ραδοβυσίου. β') ἡ τῆς Μανευθισίας τὰς Ἐπισκοπὰς Κυθηρίας, Ἐλους, Μαινῆς, Ρέοντος, βραδύτερον δὲ καὶ τὰς Πλάτης, Λαγίας, Μηλέας, Ἀνδρουβίτης καὶ Ἀνδρούτης. γ') ἡ τῆς Λακεδαιμονίας τὰς ἐπισκοπὰς Ἀμυκλῶν, Καρυουπόλεως, Βρεσθένης καὶ Μελισσίνης. δ') ἡ τῆς Ναυπλίου τὰς Ἐπισκοπὰς Βονδιζης, Ἀετοῦ, Ἀγελῶν, Ρογῶν, Ἰωαννίνων, Φωτικῆς, Ἀδριανουπόλεως, Βουθρωτῶν καὶ Χιμάρας. ε') εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν νήσων Κυκλάδων, Ρόδου, ὑπήχοντο αὐτῇ ἄλλαι καὶ αἱ ἐπισκοπαὶ Ναξίας, Πάρου, Θήρας, Ἀνδρου, Τήνου, Μήλου καὶ Πιτύνης (Σίφνου). Κατὰ τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος χρόνους συνεστάθησαν καὶ αἱ Μητροπόλεις Θησῶν, Μεθώνης, Ἀρτης, Νέων Πατρῶν (Υπάτης), Ἀργους καὶ μεταταῦτα Ναυπλίου καὶ Ἀργους, Χριστιανουπόλεως ἢ Ἀρκαδίας, Αἰγίνης, καὶ εἶτα Αἰγίνης καὶ Ὑδρας, Ναξίας καὶ βραδύτερον Παροναξίας, Σίφνου καὶ Μήλου καὶ Μυκόνου, Τήνου, Ρέοντος καὶ Πραστοῦ, Τριπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν, Ὠλένης, Εὐρίπου, Ἀνδρου καὶ Σύρας, Τξίας καὶ Θερμίων Σίφνου, Σαντορίνης, Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Φαναριοφαρσάλων, Δημητριάδος καὶ Σταγῶν. Ἀλλὰ τούτων αἱ πλείστα ἦσαν ἐπὶ φιλῷ τίτλῳ μόνον καὶ ἄνευ οἰασθητοῦ δικαιοδοσίας. Μεθ' ὅλας δὲ τὰς Μητροπόλεις ταύτας ἡ Ἑλλὰς μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ νῦν Βασιλείου αὐτῆς διατέλει ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἀπῆντων δὲ τότε πλὴν τῶν μνημονευθεῖσάν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν καὶ αἱ ἐξῆς: Ἀρχιεπισκοπαί, ἐπὶ φιλῷ μόνον τίτλῳ, ἡ τῆς Δημητσάνης, ἡ τῆς Ζαρνάτας καὶ ἡ τῶν Ἀκόβων (ἐν Φωφίδι), ἡ τελευταία συγχωνευθεῖσα βραδύτερον μετὰ τῆς Μητροπόλεως Τριπόλεως.

Διὰ Διατάγματος τῆς 1]13 Ἰουλίου 1833 διωρίσθη ἐπι-

τροπή, ἀπαρτιζομένη ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματέως Σ. Τρικούπη καὶ ἐκ τῶν δύο ὑπουργικῶν αὐτοῦ Συμβούλων Κ. Δ. Σχινᾶ καὶ Σ. Δ. Βυζαντίου, ἵνα διευθύνῃ τὰς συνδιαλέξεις μετὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ συγκαληθέντων ἱεραρχῶν ἐγχωρίων τε καὶ προσφύγων. Οὗτοι συνελθόντες τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν διὰ πρωτοκόλλου, δη-
μοσιευθέντος ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» τῇ 1 Αὐ-
γούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, «πρῶτον νὰ διακηρυχθῇ παρὰ τῆς
»Κυβερνήσεως ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἀποστολικὴ Ἐκ-
»κλησία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν πνεύματι μὴ ἀναγνω-
»ρίζουσα ἄλλην κεφαλὴν, εἰμὴ τὸν ἀρχηγὸν τῆς χριστιανικῆς
»πίστεως, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εἶναι αὐτοκέφα-
»λος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας. . . . κατὰ
»δὲ τὸ εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον ἀνήκον διοικητικὸν τῆς Ἐκ-
»κλησίας μέρος, μὴ ἀντιβαίνειν εἰς τοὺς ἱερὰς κανόνας, γνω-
»ρίζει ἀρχηγὸν τὴν Α. Μ. τὴν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος· δεύτε-
»ρον νὰ συσταθῇ διερκής Σύνοδος, συγκειμένη ἀπὸ μόνους ἀρ-
»χιερεῖς, καθισταμένη παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ θεωρουμένη ὡς
»ὑπεράτατη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, διευθύνουσα τὰ τῆς Ἐκκλησίας
»κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας».

Διὰ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 23 Ἰουλίου (4 Αὐγού-
στου) ἀνεκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
καὶ ἐκατονίσθησαν τὰ τῆς Συνόδου αὐτῆς, δι' ἑτέρου δὲ νομο-
θετικοῦ Διατάγματος τῆς 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) 1833
κατηργήθη πᾶσα διάκρισις ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὡρί-
σθη δ' ἐν ἄρθρῳ Α' αὐτοῦ: «Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκοπῶν
»τοῦ Βασιλείου προσδιορίζεται εἰς δέκα. Κάθε νομὸς ἀπαρ-
»τίζει μίαν ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν. Ἐπισκοπικὴ καθέδρα
εἶναι ἡ μητρόπολις τοῦ νομοῦ, ὅπου καθεδρεύει καὶ ὁ νομάρ-
»χος. Κάθε ἐπισκοπὴ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ νομοῦ». Ἀλλ' ἐν
ἄρθρῳ Β' καθωρίσθησαν αὐταὶ προσωρινῶς εἰς 4'), τὰς ἐξῆς:
α') Κορινθίας καὶ Ἀργους, β') Ἀργολίδος (Ναυπλίας, Ἐρ-
μιανίδος-ἐξαιρέσει τῆς νήσου Τιπαρήνου καὶ Τροιζηνίας), γ')
Γίδρας καὶ Τιπαρήνου, δ') Ἀχαΐας, ε') Ἡλείας, ς') Αἰ-
γιαλείας, ζ') Κυνάθης, η') Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, θ')
Μεσσηνίας καὶ Καλαμών, ι') Μεθώνης, ια') Μαντινείας καὶ

Μεγαλοπόλεως, ιβ') Κυνουρίας, ιγ') Έρυμανθίας, ιδ') Γορτύνης, ιε') Λακεδαιμόνος, ις') Σελλασίας, ιζ') Έπιδαύρου Λιμηράς, ιη') Γυθείου, ιθ') Άσίνης, κ') Οϊτύλου, κα') Ζυγοῦ, κβ') Καρδαμύλης, κγ') Άκαρνανίας (Άκαρνανίας, Μεσολογγίου, Ναυπακτίας και Άγρινίου), κδ') Καλλιδρόμης, κε') Φωκίδος, κς') Φθιώτιδος, κζ') Λοκρίδος, κη') Άττικής και Μεγαρίδος (πλὴν τῆς Σαλαμίνος), κθ') Βοιωτίας, λ') Αἰγίνης (Αἰγίνης και Σαλαμίνος), λα') Εὐβοίας, λβ') Καρυστίας, λγ') Σκοπέλου, λδ') Σκύρου, λε') Κυκλάδων (Σύρου και Τήνου), λς') Άνδρου, λζ') Κόθινου, λη') Μήλου, λθ') Θήρας και μ') Ναξου. Έν άρθρῳ Γ' ὀρίζετο: «Όταν ἡμία τῶν ἐν τῷ β' άρθρῳ ἀναφερομένων προσωπινῶν Έπισκοπῶν χηρεύῃ, θέλει ἐνώνεσθαι μὲ τὴν ἐν τῷ Α' ἄρθρῳ ἀναφερομένην μόνιμον Έπισκοπὴν τοῦ νομοῦ, τῆς ὁποίας ὁ Ἀρχιερεὺς καθεδρεύει ἐν τῇ Μητροπόλει».

Διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 21 Νοεμβρίου (3 Δεκεμβρίου) 1833 κατὰ πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου και κατὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας κατεστάθησαν εἰς τὰς νέας Έπισκοπὰς ὑπὸ τοὺς τέως τίτλους αὐτῶν παντες οἱ ἐν Ἑλλάδι τότε εὐρισκόμενοι Μητροπολίται και Έπισκοποι, ἐγχώριοί τε και πρόσφυγες ἐκ τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος, ἐν οἷς και ὁ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπίσκοπος Δαμαλῶν Ἰωάννης, γενόμενος ἐπίσκοπος Ἡλείας (πρὸς τὴν «Έφημ. τῆς Κυβερνήσεως κλπ.» 1833 σελ. 288). -οὗθ' ὅπερ ἠθέλησε νὰ διαμφισβητήσῃ νῦν Ἀρχιεπίσκοπός τις ἐν ἐγγράφῳ αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀδιαφορῶν, ἐάν οὕτω καταφωρᾶται ἀγνοῶν παντάπασι και τὴν νεωτάτην ἱστορίαν τῆς ἰδίᾳς ἀρχιεπισκοπῆς του.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ δια τοῦ θανάτου περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνωτέρω Έπισκόπων και συγχωνευθῶσιν αἱ Έπισκοπαὶ αὐτῶν εἰς 10, ἐψηφίσθη ὁ περὶ Έπισκοπῶν και Έπισκόπων κλπ. Σ' νόμος τῆς 9 Ἰουλίου 1852, δι' οὗ ἐν άρθρῳ Α' καθωρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι Έπισκοπῶν εἰς 24, τὰς ἑξῆς α) Ἀθηνῶν (Ἀττικῆς, Μεγαρίδος και Αἰγίνης), β) Θηβῶν και Λεβαδείας, γ) Χαλκίδος (μετὰ Σηροχωρίου, Σκιάθου, Σκοπέλου και Ἀλονήσου), δ) Καρυστίας (μετὰ τῆς Σκύρου).

ρου), ε') Φθιώτιδος (μετὰ τῆς Λοκρίδος), ς') Φωκίδος (Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος), ζ') Ἀκαρναντίας καὶ Αἰτωλίας (Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονίτσας, Ξηρομέρου καὶ Βάλτου), η') Νυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, θ') Ἀργολίδος (Ναυπλίας καὶ Ἀργους), ι') Κορινθίας, ια') Ὑδρας καὶ Σπετσῶν (μετὰ Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας), ιβ') Πατρῶν καὶ Ἠλείας, ιγ') Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, ιδ') Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ιε') Γορτυνός καὶ Μεγαλοπόλεως, ις') Μεσσηνίας (Μεσσήνης, Καλαμών, καὶ Πυλίας), ιζ') Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, ιη') Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ιθ') Γυθείου, κ') Οἴτουλου, κα') Σύρου καὶ Τήνου (μετὰ τῆς Μήλου), κβ') Ἀνδρου καὶ Κέας, κγ') Νάξου καὶ Πάρου καὶ κδ') Θήρας. Ἐνῷ δὲ ἐν ἄλλῃ τῷ ἄλλῳ νόμῳ Σ' γίνεται λόγος μόνον περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων, ἐν ἄρθρῳ ΙΕ' καὶ ΙΣ' αὐτοῦ ἀναφέρεται ὅτι μία μὲν αὐτῶν, ἡ τῆς Ἀττικῆς, ἔσται Μητρόπολις, αἱ δὲ τῶν λοιπῶν ἐννέα νομῶν καὶ ἡ τῆς Κορινθίας Ἀρχιεπισκοπαί, λαμβανόντων ἐτήσιον ἐπίδομα τοῦ μὲν Μητροπολίτου 6000, ἐκάστου δὲ Ἀρχιεπισκόπου 5000 καὶ ἐκάστου Ἐπισκόπου 4000 δρ.

Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἰονίων Νήσων προσετέθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ Μητροπόλεις Κερκύρας, Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, αἱ Ἀρχιεπισκοπαὶ Λευκάδος καὶ Κυθήρων καὶ αἱ Ἐπισκοπαὶ Ἰθάκης καὶ Παξῶν, μετὰ δὲ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἀρτις αἱ Μητροπόλεις Λαρίσης καὶ Ἀρτις, Φαναριοφαρσάλων, Δημητριάδος καὶ Σταγῶν καὶ αἱ Ἐπισκοπαὶ Πλαταμῶνος, Γαρδικίου, Τρίκκης καὶ Θαυμακοῦ, ἥτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπισκοπῶν ἀνῆλθεν εἰς 40, πάντες δὲ αἱ νέοι Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι διετήρησαν ἐφ' ὅρου μόνον ζωῆς τοὺς τίτλους αὐτῶν, χειροτονηθέντων μετὰ θάνατον αὐτῶν Ἀρχιεπισκόπων μὲν ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Νομῶν, Ἐπισκόπων δ' ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Ἐπαρχιῶν.

Ἐδῆμιουργήθη οὕτω πως ἑκρυθμός τις κατάστασις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἣν πάντες ἀπὸ πολλοῦ συνηθόνοντο καὶ ἐπεθύμουν νὰ θεραπεύσωσιν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκοπῶν ἦτο δυσανάλογος πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων αὐτῆς· διὸ πολλαὶ αὐτῶν ἔμενον ἀπὸ ἐτῶν ἐν χρείᾳ ἐπὶ τῇ

τέλει τοῦ νὰ ἐπέλθῃ βραδύτερον συγχώνευσίς τις αὐτῶν, εἰ καὶ διοικούμεναι ὑπὸ ἐπιτροπῶν, στρατολογουμένων ὡς ἐπὶ το πολὺ ἐκ τῶν πρώτων τυχόντων ἱερέων, εἶχον περιστῇ ἐν το μεταξὺ εἰς παντελῇ παράλυσιν. Πλὴν τούτου πάντες ἀνωμα λόγουν τὸ δυσανάλογον αὐτῶν, καθ' ἑαυτὰς καὶ ἐν σχέσει πρὸς ἀλλήλας, ἄλλων μὲν αὐτῶν περιοριζομένων εἰς μίαν καὶ μό νην ἐπαρχίαν, ὡς αἱ Θήρας, Νάξου, Κυθήρων, Θαυμακοῦ, Πα ξῶν καὶ Ἰθάκης, ἥ καὶ εἰς χωρία τινὰ μόνον, ὡς αἱ Πλατα μῶνος καὶ Γαρδικίου, ἄλλων δ' ἐπεκτεινομένων ἐπὶ πλείονας ἐπαρχίας, ὡς ἡ Λαρίσης, ἣτις περιελάμβανε ὀλοκλήρους τὰς ἐπαρχίας Λαρίσης, Τυρνάβου, Καρδίτσας καὶ Ἀλμυροῦ καὶ μέρος τῆς ἐπαρχίας Ἀγυιᾶς καὶ τοῦ νομοῦ Ἀρτης. Τέλος δὲν συνέπιπτον αὐταὶ πρὸς τὰς ἐκασταχοῦ πολιτικὰς διοικήσεις, κατὰ τὸ ἀκριβὲς δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Πρὸς ἄρσιν τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων ἡ πολιτικὴ ἡμῶν με ρίς ἐπηγγείλατο πρὸς τῇ πολιτικῇ καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τῆς χώρας ἀναδιαίρεσιν κατὰ τρόπον, διευκολύνοντα ἐξ ἴσου καὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν καὶ τοὺς πολίτας. Τοῦτο δὲ καὶ ἐπραξεν ἤδη αὐτὴ διὰ τοῦ Νόμου ΒΧΔ', ἅμα κληθεῖσα εἰς τὴν Κυ βέρνησιν τῇ ψήφῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τῇ ἐπινεύσει τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, πληρώσασα οὕτως ἀνάγκην ἐπαι σθητήν καὶ δὴ οὐχὶ ἀβασανίστως ὅλως ἐνμιά καὶ μόνη νυκτί, ὡς ἡδύνατο νὰ ἰσχυρισθῇ μόνη ἡ πολιτικὴ ἐμπάθεια ἢ ἡ πα χυλὴ ἀμάθεια δοκησισόφων τινῶν. ἀλλὰ μετ' ἐνδεδεγῇ μελέ τιν τῶν τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καθόλου καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἱκανῶς μηνύει ἡ παρούσα ἐκθεσις.

Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκάστου τῶν νέων 26 νομῶν συνιστά ται διὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμου Ἐπισκοπή, διὰ λόγους δὲ ἱστορικοὺς ἢ δι' ἀνάγκην ἐκκλησιαστικὴν, ὅπου ἰδίᾳ ἀπαν τῶσι πολλοὶ ὁπαδοὶ τοῦ δυτικοῦ δόγματος, διατηροῦνται, ἐκ τὸς τῶν πρωτευουσῶν τῶν Νομῶν, ἐξ Ἐπισκοπαί, ἡ Αἰγια λείας καὶ Καλαβρύτων, ἡ Ἰθράς καὶ Σπετσῶν, ἡ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπολεως, καὶ οἱ Θήρας, Νάξου καὶ Κυθήρων. Θὰ ἔχω μεν οὕτω πως 32 ἐν ὅλῳ Ἐπισκοπᾶς, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε 40, καὶ ταύτας μετὰ περιφερειῶν μᾶλλον ἀναλόγων καὶ ἐπαρ κῶν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας ἢ αἱ τέως τοιαῦται. Πα

σας δ' αὐτάς προτίθεται ἡ Κυβέρνησις ἡμῶν νὰ πληρώσῃ, ἅμα τῇ ἐπιψηφίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1900, δι' οὗ χορηγεῖται ἡ ἀναγκαία πρὸς τοῦτο πίστωσις, ὅπως οὕτω τεθῇ ἐν τέρμα καὶ εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἔκρυθμον διακίχησιν αὐτῶν ὑπὸ ἐπιτροπῶν.

Οὕτω θὰ ἔχωμεν ἐν Ἑλλάδι 31 Ἐπισκόπους μεθ' ἐνὸς Μητροπολίτου, ἥτοι θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πάλαι Μητροπολιτικὸν Σύστημα, ἐν ᾧ βεβαίως δὲν ἔχουσι θέσιν οἱ ἀπὸ τοῦ 1852 καὶ ἐντεῦθεν καταχρηστικῶς καὶ ἐπὶ ψιλῷ μόνον τίτλῳ παρεισαχθέντες εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν Ἀρχιεπίσκοποι. Οὕτω θ' ἀποφύγωμεν τὰ ἄτοπα καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε καθεστῶτος καὶ τοῦ νόμου τοῦ 1833, δι' οὗ ἰδρύοντο 10 μόνον

Επίσκοποι ἄνευ Μητροπόλεως καὶ τοῦ πρὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἀπαντῶντος ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν διοικήσει χάους, καθ' ὃ ὑπῆρχον 8 μὲν Μητροπόλεις, ἔχουσαι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν Ἐπισκοπὰς, περὶ τὰς 29 δὲ ἄλλαι Μητροπόλεις ἄνευ τοιούτων καὶ ὡς 50 Ἐπισκοπαί, ὧν ἡ δικαιοδοσία ἦτο πολλῶς μικροτέρα καὶ τῆς τῶν πάλαι ποτὲ Χωρεπισκοπῶν.

Γ'.

Διὰ τοῦ νόμου ΒΧΔ' ἐγνώμεν νὰ ἐξισώσωμεν καὶ τὸν τίτλον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπισκόπων, ἀναγνωρίζοντες μόνον εἰς τὸν τῆς Ἀττικῆς τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὡς Ἐπισκόπου τῆς Μητροπόλεως τοῦ Κράτους καὶ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη ἤδη, εἶναι τὸ πάλαι καθεστῶς τῆς Ἐκκλησίας, τὸ καθεστῶς, ὅπερ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσιν οἱ πρῶτοι χρόνοι καὶ καθόλου ὁ χρυσοῦς αὐτῆς αἰὼν. Πρὸς τὸ καθεστῶς τοῦτο συνεμορφώθη ἀπὸ τινος καὶ ἡ ἐν τῇ ὁμῶν ἐπικρατεῖᾳ Ἐκκλησία, ἥτις ὑπὸ τοὺς Πατριάρχας εἶναι συνήθως Μητροπολίτας, ὑπὸ τούτους δὲ μόνον Ἐπισκόπους. Οὕτως ἔχουσιν ὑφ' ἑαυτοὺς ὁ Μητροπολίτης Ἐφέσου τὸν Ἡλιαυπόλεως καὶ Θυατείρων καὶ τὸν Κρήνης καὶ Ἀνέων· ὁ Ἡρακλείας τὸν Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων, τὸν Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως καὶ τὸν Μιτρῶν καὶ Ἀθύρων· ὁ Θεσσαλονίκης

τὸν Κίτρου, τὸν Καμπανίας, τὸν Πολυανῆς καὶ Βαρδαριω-
τῶν, τὸν Ἀρδαμερίου καὶ τὸν Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὅρους· ὁ
Νεοκαίσαρειας τὸν Πολεμονιάκου· ὁ Κρήτης τὸν Ἀρκαδίας,
τὸν Αὐλοποτάμου καὶ Ρεθύμνης, τὸν Κυθωνίας καὶ Κισσάμου,
τὸν Πέτρας, τὸν Χερρονήσου καὶ τὸν Ἱερᾶς καὶ Σιτείας· ὁ
Ρόδου τὸν Λέρου· ὁ Δράμας τὸν Ἐλευθερουπόλεως καὶ ὁ Σμύρ-
νης τὸν Μοσχονήσιον. Μητροπολίτας καὶ Ἐπισκόπους ἔχουσι
καὶ ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Σερβία. Ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τούτου
ποιοῦνται μόναι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τῆς
Ρωσσίας, διασφῶνται ἔτι Ἀρχιεπισκόπους τιτουλαρίους, ἥτοι
ἄνευ Ἐπισκόπων, διατελοῦντων ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτῶν
ὡς λείψανον τῆς πάλαι ποτὲ τιτλομανίας, ἥτις ἐν ἡμέραις πα-
ρακμῆς εἶχε καταλάβει τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ βαθμὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς
ῥακμῆς τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἦτο κενὸς τις τίτλος, οὐδὲ διάμε-
σος βαθμὸς μεταξὺ Ἐπισκόπου καὶ Μητροπολίτου, ὡς νομί-
ζουσί τινες ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτοὺς ἀμυθείᾳ. Ὅτε ἐν τῇ
πάλαι Ῥωμαϊκῇ Κράτει διεμυρρώθησαν τὰ μεγάλα πολιτικά
καὶ ἐπηκολούθησαν εἰς ταῦτα τὰ μεγάλα ἐκκλησιαστικά κέν-
τρα, καὶ δὴ ὑπεράνω τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν Μη-
τροπόλεων, τότε οἱ Ἐπίσκοποι τῶν θρόνων αὐτῶν, ἱστάμενοι
ὑπεράνω τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, ἐκλήθησαν Ἀρ-
χιεπίσκοποι, ὡς ὁ Ρώμης, ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ἀλεξαν-
δρείας καὶ ὁ Ἀντιοχείας, αἵτινες βραδύτερον εἵυχον καὶ τῶν
τίτλων τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου. Ἐκτατε ἐπεκράτησε ν
καλῶνται Ἀρχιεπίσκοποι καὶ οἱ προϊστάμενοι αὐτοκεφάλαι
Ἐκκλησιῶν, ὡς ὁ Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου,
Σινάϊου καὶ ὁ Καρλοβίτζης ἐν Αὐστρουγγαρία, πρὶν ἢ προσ-
λάβῃ καὶ αὐτὸς τὸν τίτλον τοῦ Πατριάρχου. Τοιοῦτον ἀξίωμ
Ἀρχιεπισκόπου ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ὁ Ἰουστινιανός, ἐθέ-
πισε περὶ τοῦ τῆς Α' Ἰουστινιανῆς ἐν τῇ προμνημονευθείσ
ιά Νεαρχῇ αὐτοῦ· «Volumus ut non solum Metropolitanus
used etiam Archiepiscopus fiat».

Ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία ἔσχεν αἰετοτε ἐν τῷ παρελθόν
Ἐπισκόπους καὶ Μητροπολίτας, οὐδένα δὲ οὐδέποτε Ἀρχι-
πίσκοπον ἐν τῇ ἀληθεῖ σημασίᾳ τῆς λέξεως. Ἐπιτροπή τι

constituéea κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1824 ἐκ τῶν Ἐπισκόπων Βοσθάνης, Ἐλαίας καὶ Ἀνδρούσης, τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Θρησκείας, ἐγνωμάτευσεν: «Αἱ Ἐπισκοπαὶ ὑπολείνται Μητροπολίταις καὶ οἷον λόγον ἔχει ὁ Πατριάρχης περὶ τοὺς Μητροπολίτας, τὸν αὐτὸν ἔχουσι καὶ οἱ Μητροπολίται περὶ τοὺς Ἐπισκόπους». Ὁ τίτλος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἰσῆχθη παρ' ἡμῖν καταχρηστικῶς διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1852, ἐν ταῖς τελευταίαις διατάξεσι τοῦ ὁποίου, ὡς εἶδομεν ἄνωτέρω, ἐγένετο διάκρισις μεταξὺ Ἀρχιεπισκόπων, ἐδρευόντων ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν νομῶν, καὶ Ἐπισκόπων ἐδρευόντων ἐν πρωτεύουσαις ἐπαρχιῶν. Ἡ διάκρισις αὕτη εἶναι πάντῃ ἀστοχος, τὸ πολὺ πολὺ δὲ ὑπομιμνήσκει ἡμᾶς τὴν ἄδοξον ἐποχὴν τῆς παρακμῆς τοῦ Βυζαντιακοῦ Κράτους, καθ' ἣν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν πραγμάτων ἐδημιουργοῦντο τίτλοι πομπολυγῶδεις, στερούμενοι πάσης σημασίας. Οἱ καπτόμενοι τὴν σήμερον ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ κενοῦ τίτλου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐλέγχονται ἀγνοοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν καθόλου ἱστορίαν καὶ ἰδίᾳ τὴν τῆς Ἑλλάδος Μάτην ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ παρελθόν. Τὸ παρελθὸν ἔχει νὰ μᾶς ἐπιδείξῃ σωρεῖαν μόνον Μητροπολιτῶν, τῶν πλείστων μάλιστα ἐξ αὐτῶν τιτλοφορουμένων οὕτως, ὡς οὐδεὶς θα ἐτόλμα τὴν σήμερον νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς ἐν λήγοντι 19^ῳ αἰῶνι, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν εἰς τὰ σκώμματα τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου. Ἀς φαντασθῇ τις, ὁποῖαν ἐντύπωσιν θὰ ἐνεποιούμεεν νῦν, ἐν ἀπακαθιστώμεν τοὺς πρὶν Μητροπολίτας καὶ ἐτιτλοφοροῦμεν αὐτοὺς, ὡς πάλαι ποτέ, τὸν Κορίνθου ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Πελοποννήσου, τὸν Μονεμβασίας παναγιώτατον καὶ ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Πελοποννήσου, τὸν Λακεδαιμόνος ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Πελοποννήσου, τὸν τῶν Πατρῶν ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Ἀγαίας, τὸν τῶν Ἀθηνῶν ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Ἑλλάδος, τὸν τῆς Λαρίσης ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον δευτέρας Θεσσαλίας καὶ πάσης Ἑλλάδος, τὸν τῆς Δημητριάδος ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον Πελασγῶν, τὸν Ἀρτης ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Αἰτωλίας, τὸν Φαναριοφασάλων ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Φθίας, τὸν Θηβῶν ὑπέρτιμον καὶ ἐξαρχον πάσης Βοιωτίας κλπ. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρὸ

τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἐκκλησιαστικόν καθεστῶς καὶ οὐχὶ τὸ ἐν ἔτει 1852 αὐθαριέτως ὅπως δημιουργηέν.

Ἀλλὰ προσβαλόν τινες τὸ ἐπιχείρημα, καθ' ὃ δῆθεν ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία, ἔχουσα μόνον Ἐπισκόπους δὲν θὰ καταλάβῃ τὴν προσήκουσαν αὐτῇ θέσιν ἐν μελλούσῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, θέλουσα δὲ ν' ἀποστείλῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἢ ἄλλοι ἱεράρχαι, ὅπως διαπραγματευθῶσιν ἐκκλησιαστικὰ ἢ ἄλλα ζήτηματα, δὲν θὰ ἔχῃ τοὺς δυναμένους νὰ ἀντιπροσωπεύσωσιν αὐτὴν μετὰ κύρους, ἀφοῦ αὐτοὶ δὲν θὰ φέρωσιν ἀνωτέρους βαρύνοντας ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ. Πλὴν καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἡδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ μόνῃ ἢ ἄγνοια τῶν κατὰ τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ ὅς περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποσταλάς.

Ἐν πρώτοις εἶναι ζήτημα, ἐὰν θὰ γείνη ἐν τῷ μελλόντι Οἰκουμενικῇ Σύνοδος ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀφοῦ ἔχουσιν ἤδη διατυπωθῇ τὰ κεφαλαιώδη δόγματα τῆς πίστεως ὑπὸ τῶν πάλαι ἐπὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, δυσκόλως δὲ θὰ ἐπέτρεπεν ἡ παρούσα πολιτικὴ κατάστασις τῶν χωρῶν, ἐν αἷς κρατεῖ αὐτή, τὴν συγκρότησιν τοιαύτης Συνόδου. Κατὰ τὸ δίκαιον, τὸ διέπον τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους συνεκάλει καὶ ἐπεκύρου τὰ δεδωγμένα ἐν αὐταῖς ἡ ὑπερτάτη ἀρχὴ ἐν τῇ Πολιτείᾳ, ὁ αὐτοκράτωρ. Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία ἀνεφάρουσα, «ἀφ' οὗ χριστιανίζουσιν ἤρξαντο (οἱ αὐτοκράτορες), τὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς πράγματα ἤρτητο ἐξ αὐτῶν, καὶ αἱ μέγιστα Συνόδοι ἐν τῇ αὐτῶν γνώμῃ γεγονάσι τε καὶ γίνονται» (Σωκρ. Ἐκκλησι. Ἱστορ. Δ' ἐν προοιμ. πρὸς βλ. καὶ Εὐσέβ. περὶ βίου Κωνστ. Α' δ'). τοῦτο διατρανοῖ καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιον: «Δεόμεθα τοίνυν τῆς σῆς ἡμερότητας γράμματι τῆς σῆς εὐσεβείας ἐπικυρωθῆναι τῆς Συνόδου τὴν ψῆφον· ἔν' ὥσπερ τοῖς τῆς κλήσεως γράμμασι τὴν Ἐκκλησίαν τετίμηκας, οὕτω καὶ τῶν δοξάντων ἐπισφραγίσῃς τὸ τέλος» (Παρά Mansi, l. III p. 557). Τοῦτο ἦτο δυνατόν. ἐν ὧσιν ἐρ' ὅλης τῆς πάλαι γνωστῆς Οἰκουμένης ἐκράτει μία καὶ ἡ αὐτὴ Πολιτεία, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς αὐτοκράτωρ. Τίς ὁμως θὰ συγκαλέσῃ τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον νῦν, ὅτε

ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐπεκτείνεται εἰς πλείονα Κράτη, πάντῃ ἀνεξάρτητα ἀλλήλων ;

Εἶτα δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θὰ κατωρθοῦτο ἐν τῷ μέλλοντι νὰ συγκληθῇ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, διὰ τίνα λόγον θ' ἀπεκλείοντο ἐξ αὐτῆς ἢ θὰ ἐτίθεντο ἐν ἡττονι μοίρᾳ οἱ ἅπλοὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Πατριαρχῶν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ; Ἐπὶ τίνας τῶν πάλαι ἐπὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων συνέδη τοιοῦτό τι ; Εἰς ἐκείνους ἀπέστελλοι ἀντιπροσώπους αἱ ἐκασταχοῦ Ἐκκλησίαι οὐ μόνον ἱερχρχας, ἀλλὰ καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ἐτι, χωρὶς ποτε οὗτοι ν' ἀποκλεισθῶσι τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ συνεδρεύσωσιν ἐν αὐταῖς (ὁ Μ. Ἀθανάσιος ὡς διάκονος μετοσχὼν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐπρωταγωνίστησεν ἐν αὐτῇ). Οὐδαμοῦ οἱ Ἐπίσκοποι ἐτέθησαν ἐν ἡττονι μοίρᾳ ἀπέναντι τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Πατριαρχῶν. Ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ προῆδρευσεν εἰς ἁπλοῦς Ἐπίσκοπος, ὁ Κορδούης Ὅσιος.

Καὶ περὶ ἄλλων δ' ἀποστολῶν προκειμένου, αἱ Ἐκκλησίαι ἀντιπροσωπεύονται συνήθως οὐχὶ ὑπ' ἀνωτέρων Ἱεραρχῶν, ἀλλ' ὑφ' ἁπλῶν Ἐπισκόπων, πολλάκις μάλιστα καὶ ὑπὸ κατωτέρων κληρικῶν, ἀρκεῖ οὗτοι νὰ διακρίνωνται ἐπὶ παιδείᾳ, συνέσει καὶ διπλωματικῇ περινοίᾳ. Τὸ κύρος ἐν ταῖς τοιαύταις ἀποστολαῖς δὲν προσδίδει ὁ βαθμός, ὃν φέρει ὁ ἀποστελλόμενος κληρικός, ἀλλὰ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἣν αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει. Τοῦτο εἶναι τόσον ἁπλοῦν καὶ σαφές, ὥστε δύνανται νὰ παραγνωρίσωσιν αὐτὸ μόνον οἱ ἀγνοοῦντες παντάπασιν τὴν ἱστορίαν καὶ τῆς ἡμετέρας καὶ πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, μόνον οἱ ἀγνοοῦντες ὅτι, προκειμένου καὶ περὶ αὐτῆς τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐν ἔτει 1850, δὲν ἀπεστάλη ἐντεῦθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν Μητροπολίτης τις ἢ καὶ Ἐπίσκοπος, εἰ καὶ εἵχομεν τότε ἀρθονίαν τοιούτων ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' εἰς ἁπλοῦς ἀρχιμανδρίτης, ὁ Μισαὴλ Ἀποστολίδης.

Μεγαλειότατε,

Ἐπάναγκες ἐνόμισα νὰ ἐπιμηκύνω πως τὸν λόγον ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει, ὅπως μὴ καταλίπω ἕχνος ἀμφιβολίας περὶ τῆς πλάνης, ἐν ᾗ εὐρισκόμενόν τινας ἐξανέστησαν κατὰ τῆς νῦν ἐπερχομένης ἐκκλησιαστ. διαιρέσεως καὶ ἐξισώσεως τοῦ τίτλου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱεραρχῶν. Ἐφρόντισα οὕτω νὰ καταστήσω κατὰ δῆλον ὅτι ἡ διαίρεσις καὶ ἐξίσωσις αὕτη οὐ μόνον δὲν ἀντίκειται τὸ παράπαν, ἀλλὰ τοῦναντίον καὶ συνάδει πληρέστατα πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα, τὸ ἀνέκαθεν διέπον τὸν διοικητικὸν ὀργανισμόν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους πέποιθα ἀδιστακτικῶς ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης θὰ εὐδοκήσῃ νὰ κυρώσῃ τὸ νῦν ἐν σχεδίῳ ὑποβαλλόμενον εἰς Αὐτὴν νομοθετικὸν Διάταγμα. Ἄφου ἄλλως τε τοῦτο ἐρείδεται καὶ ἐπὶ τὴν σχετικὴν διαγνώμην τῆς ὑπερτάτης ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου.

Τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος
εὐπειθέστατος ὑπῆκοος καὶ πιστὸς θεράπων
Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός

ΑΘ. ΕΥΤΑΞΙΑΣ

Β. Διάταγμα τῆς 22 Ἰανουαρίου 1900.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ Νόμου ΒΧΔ περὶ Διοικητικῆς Διαιρέσεως τοῦ Κράτους, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε :

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀρίζονται εἰς τριάκοντα καὶ δύο.
2. Αἱ Ἐπισκοπαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς.
α) ἡ Μητρόπολις Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὸν Νομό

Ἀττικῆς καὶ ἔχουσιν ἔδραν τὰς Ἀθήνας καὶ Ἐπίσκοπον, φέροντα τὸν τίτλον Μητροπολίτου Ἀθηνῶν.

β') ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Κορινθίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Κόρινθον.

γ') ἡ Ἐπισκοπὴ Πατρῶν, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὰς Πάτρας.

δ') ἡ Ἐπισκοπὴ Λαρίσης περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Λάρισαν καὶ Ἐπίσκοπον, φέροντα τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Λαρίσης, Φαρσάλων καὶ Πλαταμῶνος.

ε') ἡ Ἐπισκοπὴ Λακεδαιμόνος, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Σπάρτην καὶ Ἐπίσκοπον, φέροντα τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμόνος.

ς') ἡ Ἐπισκοπὴ Ἄρτης, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Ἄρταν.

ζ') ἡ Ἐπισκοπὴ Κερκύρας, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Κέρκυραν καὶ Ἐπίσκοπον, φέροντα τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Κερκύρας καὶ Παξῶν.

η') ἡ Ἐπισκοπὴ Κεφαλληνίας, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Κεφαλληνίας καὶ ἔχουσα ἔδραν τὸ Ἀργοστόλιον.

θ') ἡ Ἐπισκοπὴ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Βοιωτίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Λεβαδεῖαν.

ι') ἡ Ἐπισκοπὴ Δημητριάδος, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Μαγνησίας καὶ ἔχουσα ἔδραν τὸν Βόλον.

ια') ἡ Ἐπισκοπὴ Σύρου, Τήνου καὶ Ἄνδρου, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας καὶ τὰς τῆς Κέας καὶ Μήλου καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Ἐρμούπολιν.

ιβ') ἡ Ἐπισκοπὴ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Τρίπολιν.

ιγ') ἡ Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος καὶ Καρυστίας περιλαμβάνουσα τὸν νομὸν Εὐβοίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Χαλκίδα.

ιδ') ἡ Ἐπισκοπὴ Ζακύνθου, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Ζάκυνθον.

ιε') ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἀργους καὶ ἔδραν ἔχουσα τὸ Ναύπλιον·

ις') ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὸ Μεσολόγγιον·

ιζ') ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Λαμίαν·

ιη') ἡ ἐπισκοπὴ Τρίκκης καὶ Σταγῶν, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Τρικκάλων καὶ ἔχουσα ἔδραν τὰ Τρίκκαλα·

ιθ') ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὰς Καλάμας·

κ') ἡ ἐπισκοπὴ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Λευκάδος καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν ὁμώνυμον πόλιν·

κά') ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Τριφυλίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Κυπαρισσίαν·

κβ') ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου καὶ Οἰτύλου, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν τῆς Λακωνικῆς καὶ ἔδραν ἔχουσα τὸ Γύθειον·

κγ') ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Ἀμφίσσαν·

κδ') ἡ ἐπισκοπὴ Ἠλείας, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὸν Πύργον·

κε') ἡ ἐπισκοπὴ Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος, περιλαμβάνουσα τὸν Νομὸν Καρδίτσης καὶ ἔχουσα ἔδραν τὴν Καρδίτσαν·

κς') ἡ ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιλαμβάνουσα τὸν ὁμώνυμον Νομὸν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὸ Καρπενήσιον·

κζ') ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὰ Καλαβρυτὰ·

κη') ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Δημητσάναν·

κθ') ἡ ἐπισκοπὴ Κυθήρων, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ ἔδραν ἔχουσα τὰ Κύθηρα·

λ') ἡ ἐπισκοπὴ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας καὶ τὰς τῆς Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας καὶ ἔδραν ἔχουσα τὴν Ὑδραν·

λδ') ἡ Ἐπισκοπὴ Θήρας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ ἑδραν ἔχουσα τὴν Θήραν.

λε') ἡ Ἐπισκοπὴ Παροναξίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ ἑδραν ἔχουσα τὴν Νάξον.

*Ἀρθρον 3.

Ἐξαιρέσει τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, πάντες οἱ λοιποὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερεῖς θά τιτλοφορῶνται ἐφεξῆς Ἐπίσκοποι ὄντες ἐν πᾶσι ὁμοιόθατοι καὶ προηγούμενοι τῇ τάξει μόνον κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας.

*Ὅσοι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀρχιερέων φέρουσιν ἤδη ἀνώτερον τοῦ Ἐπισκόπου βαθμόν, διατηροῦσι τοῦτον προσωπικῶς ἐφ' ὅρου ζωῆς.

*Ἀρθρον 4.

Οἱ Ἐπίσκοποι περιοδεύουσιν ἀπᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ τὰς Ἐπισκοπὰς αὐτῶν. Οἱ προϊστάμενοι δύο ἢ πλείονων πάλαι διαλαμψασὼν Ἐπισκοπῶν διατρέβουσι δύο τοῦλάχιστον μῆνας τὸ ἔτος ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς δευτέρας αὐτῶν.

*Ἀρθρον 5.

Καταργεῖται τὸ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1856 Β. Διάταγμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Νόμος Σ', 9 Ἰουλ. 1852 περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους τελούντος κλήρου.

Τίτλημα πρῶτον

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν προσδι-
ρίζεται εἰς εἰκοσιτέσσαρας.

Β'. * Αἱ ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἐξῆς: Α'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀτ-

(*) Τὰ ἄρθρα Α καὶ Β ἐτροποποιήθησαν δυνάμει τοῦ Νόμου ΒΧΔ' ἀριθ. 13, 14, 15. Νῦν ὑφίστανται μόνον Ἐπίσκοποι.

τικῆς καὶ Βοιωτικῆς δύο.—α') ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας. Β'. Ἐν τῷ νομῷ εὐβοίας δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου, μετὰ τὰς νήσους Σκιάθον, Σκόπελον καὶ Ἀλονήσον.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμωνύμην ἐπαρχίαν καὶ τὴν νῆσον Σκῆρον. Γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος. Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, Τριγωνίας, Βονίτσης, Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας. Ε'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τρεῖς.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἀργούς.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκατεμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.—γ') ἡ ἐπισκοπὴ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὑδρας, Σπετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας. Σ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Πατρῶν καὶ Ἡλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας. Ζ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας συγκατεμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, συγκατεμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν. Η'. Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας δύο.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκατεμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσήνης, Κалаμών καὶ Πυλίας.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, συγκατεμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν. Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τρεῖς.—α') ἡ ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνος καὶ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.—β') ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκατεμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.—γ') ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκατεμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας. Ι'. Ἐν τῷ

νησὶ Κυκλάδων τέσσαρες·—α') ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου καὶ Τήνου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου·—β') ἡ ἐπισκοπὴ Ἀνδρου καὶ Κέας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας·—γ') ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου, συγκατεμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας·—δ') ἡ ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκατεμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλει προσδιορισθῇ ἡ ἔδρα ἐκάστης Ἐπιτροπῆς μετὰ προηγουμένην γνωμαδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τυπικὸν δεύτερον.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Γ'. Ἐκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὅσακις εἶναι ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν κληρικῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν ἔχοντων ὀρθῶς καὶ ὑγειῶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένον ἐπὶ συνέσει καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα υποβάλλονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα, διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἐγκρισίν του ἐπὶ τὸν ἓνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἐγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακηρυσσεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὗτος δίδει ἐνώπιον αὐτῆς τὴν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν Θεόθεν δειγνηθέντων ἀγίων Ἀρχιερέων τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐψηφίσθη ὁ ἐλάχιστος ἐγώ, ὡς ἄξιος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θείου λειτουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπως κατασταθῶ Μητροπολίτης (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκο-

πος) τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) Ν. . καὶ ἔτυχον τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θεῷ βουλῆματι, καὶ δέχομαι τὴν ποιμαντορίαν τῆς Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) ταύτης, διαβεβαιῶν διατηρῆσαι ἀκραιφνῶς τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς ἡς ἀναδέχομαι ἱεραρχίας καὶ ποιμᾶναι θεοφιλῶς τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εἰς νομὰ σωτηρίου τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμεῖναι πιστὸς εἰς τὸν φιλόχριστον ἡμῶν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην, καὶ ἀκατάγνωστος διὰ τῆς Θείας χάριτος εἰς πάντα τὰ Ἀρχιερατικά καθήκοντα».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποψηφίου γεγραμμένη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπομένως προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Ἐπίσκοπος τῆς ἡς ἔλαχεν Ἐπισκοπῆς μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐπικυρῶται καὶ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἀναγνωρίζεται τοιοῦτος παρὰ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἀρχῶν. Πρὶν ἢ ἀναλάττει δὲ τὰ Ἀρχιερατικά καθήκοντά του διαβεβαιῶν τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως·

«Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! Διαβεβαιῶ ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύν μου, ὅτι ἀείποτε διατελῶν πιστὸς εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην μου, καὶ εὐπειθὲς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, καταβάλω πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρῶ τῇ θεῷ χάριτι πάντα τὰ Ἀρχιερατικά καθήκοντα τῆς πνευματικῆς ποιμαντορίας τοῦ κατὰ τὴν κληρωθεῖσάν μοι ἐπισκοπὴν πιστοτάτου Σοι λαοῦ καὶ μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῆς διαβεβαίωσώς με ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψιστον Θεόν, ὃς δέφη τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζῶν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, διατηρεῖν δὲ τὴν Ὑμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἐγγράφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρὰ αὐτοῦ, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Δ'. Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθεὶς, δὲν ἀπο

θάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκιοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαρριπτικῶς ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαις.

Ε'. Ἐν ἀποβιώσει Ἐπισκόπου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπισκοπῆς προντίζουσι τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπισκοπῆς πραγμάτων, μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διαδεξαμένου αὐτόν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διορίζει ἐκ τούτων ἐπισκοπικὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρευούσης ἐπισκοπῆς, ἕως οὗ ἐγκατασταθῇ ὁ ταύτης κανονικὸς Ἐπίσκοπος.

ς'. Ἐὰν Ἐπίσκοπος, ἔνεκα φυσικῆς τινος αἰτίας, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δι' ἑτέρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς Γ' καὶ Δ' ὀριζόμενα. Εἰς δὲ τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ζ'. Ἀπαντεῖ οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διατάγας αὐτῆς.

Η'. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐπισκοπῆς.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια, καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας· παγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων προσέχει εἰς

τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγιγνωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἀγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς μοναστικούς ὁρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἐχει συραγίδα ἰδίαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσας εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶ Συνόδου.

Θ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθήκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κλήρον κατεστῆκεν τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρῶν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει μετὰ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς αὐτοῦ ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἐφ' ἑαυτῇ διὰ Βασιλικῆς διατάγματος ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς ἐκκλησιαστικὰς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρικῶν καὶ ἐπιβάλλει ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περὶ τῶν πεσόντων ἀποδεδειγμένως εἰς ἁμάρτημα ὡς πρὸς τὰ χρῆνα καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἐφ' ἑξῆς:

α') Ἐπίπληξιν·

β') Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου

γ') Ἐκπτώσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτο ἰδίως διωρισμένος ὁ τιμωρούμενος·

δ') Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικούς σωφρονιστικοῦ κατεστῆκεν

ε') Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενουμισμένου, ἢ διὰ πράξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του.

Ἡ εἰσπραξὶς δὲ αὕτη ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

ς') Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ Κληρικὸν μοναχοῦ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου αἱ καταγινώσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, εἶναι ἀνέκκληται· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἡ ἐφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἐπιδίδεται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν προεδρεύοντα τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὥρων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως.

Μόνον δ' ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ § 6', ὁ εἰς ἀργίαν ὑποβληθείς, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔλαβε τὴν κοινοποίησιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὀφείλει ν' ἀπέχη πάσης ἱεροπραξίας μεχρὶς τοῦ Ἱερᾶς Συνόδου ἀποφανθῇ ὀριστικῶς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως του· ἂν δὲ τυχὸν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας, εἰς ἣν ὑποβλήθη διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀποφάσεως πρὶν ἀποφανθῇ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του, ὁ ἐκκαλὼν ἐπαναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων του. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τῆς Συνόδου εἶναι καταδικαστικὴ, αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας λογίζονται ἀφ' ἧς ἐπεδόθη εἰς τὸν καταδικασθέντα ἡ ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις.

Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς νόμον, ἐπικυροῦσα, τροπολογοῦσα, ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς καταγινώσκουσας ἐπίπληξιν, ἢ ἀργίαν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν μέχρι τῶν 15 ἡμερῶν, ὅλαι αἱ λοιπαὶ, τελεσίδικοι καταστάσαι, ἐκτελοῦνται κατὰ τοὺς §§

1 καὶ 2 τοῦ ΙΔ' ἀρθροῦ τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐάν ποτε Κληρικὸς ὑποπέσῃ εἰς ἀμάρτημα ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγον καθαίρεισιν, ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε αὐτός, εἴτε κατὰ παραγγελίαν του εἰς ἓκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς ἐπισκοπῆς του, ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, καὶ ταύτης περαιωθεῖσης, πέμπει τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις δικάζει κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυπώσεις ἀφ' οὗ πρῶτον ἀκούσῃ τὸν κατηγορούμενον Κληρικόν.

Ι'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνωνύμως καὶ ἀπολύτως κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς.

ΙΑ'. Εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀνήκει ἡ δοκιμασία καὶ χειροτονία τῶν ἐντὸς τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἱερωμένων πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἐκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων ἱερέων, καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν, θέλουσι κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, μετὰ προηγουμένην γνώμωμόν τινι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, καὶ κουρὰ μοναχοῦ, τελεῖται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· ὁ δὲ χειροτονήσας παρὰ τοὺς κανόνας καὶ ἀπολύτως, ἢ ἐπέκεινα τοῦ ὀρίσθησιν ἀριθμοῦ, καὶ ὁ κείρας μοναχὸν ἄνευ τῆς κανονικῆς δοκιμασίας, τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς, καθὼς καὶ ὁ οὕτω χειροτονηθεὶς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαβὼν.

Ὁ χειροτονούμενος εἰς πρεσβύτερον ἢ διάκονον, καθὼς καὶ ὁ τὴν κουρὰν λαμβάνων μοναχός, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένων προσόντων πρὸς χειροτονίαν ἢ κουρὰν, πρέπει νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν καὶ νὰ ἔδωκε προηγουμένως τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ πολίτου Ἑλλήνος.

ΙΒ'. Ὁ Ἐπίσκοπος χειροθετεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐ-

τιν Κληρικῶν τοὺς ἀξιωματικούς τῆς ἐπισκοπῆς του, προσδιορίζων ἐκάστου τὰ καθήκοντα.

Γνωμοδότησις Δικαστικοῦ συμβούλου τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1887.

Ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1852 Ζ' νόμου περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, καθ' ὃ ζητεῖται νὰ ἐξευρεθῇ τίς ὁ νόμιμος τοῦ ἐπισκόπου ἀναπληρωτὴς ἐν περιπτώσει ἀπουσίας αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς του, διότι ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖτε, ἡ διάταξις ἐκείνη ἀφορᾷ εἰς εἰδικὴν περίπτωσιν, τὴν χρεῖαν δηλονότι τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου, ὅτε ὑπὸ τῆς Κυβερτήσεως διορίζεται συμπράξει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρεύουσας ἐπισκοπῆς μέχρι ἐγκαταστάσεως τοῦ κανονικοῦ ἐπισκόπου. Καὶ ἡδύνατο μὲν τις νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι τῆς λειτουργίας τῶν μελῶν Συμβουλίου τινὸς διοικητικοῦ οὗσης προσωπικῆς, δὲν ἐπιτρέπεται κατ' ἀρχὴν ἀναπλήρωσις δι' ἄλλου προσώπου τοῦ ἀπουσιάζοντος μέλους, ἀλλ' ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ λειτουργία αὕτη ἀνατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν ἐπίσκοπον, ὡς τοιοῦτον, προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ κατὰστήματος ἢ ἀναπλήρωσις αὐτοῦ, ἀνατιθεμένης τῆς προσωπικῆς ταύτης λειτουργίας εἰς τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, ἀναγκασίως πρέπει ν' ἀναζητήσῃ τις, προκειμένου περὶ ἐπισκόπου, τίνα ὁ νόμος τάσσει πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ ἐν περιπτώσει ἀποδημίας.

Ἄλλ' οὕτε ἐν τοῖς νεωτέροις νόμοις τοῦ Βασιλείου, οὐδ' ἐν τῷ Συντάγματι τῶν ἱερῶν κανόνων ἀνεῦρον διάταξιν τινὰ κανονίζουσαν τὸ θέμα ταῦτο. Ταύτου ἕνεκα φρονῶ ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης ἀπαγορεύσεως, ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς εἰς τὸν ἐπίσκοπον, ἀποδημούντα, νὰ διορίσῃ ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ πρὸς διεξαγωγὴν ὠρισμένης λειτουργίας ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐκ τῶν νόμων. Διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωτοσυγγέλου τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σύρου ἐν τοῖς συμβουλίοις τῶν ἐν λόγῳ εὐαγῶν ἱδρυμάτων, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον.

Τμήμα τρίτον.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Κλήρου.

II". Ἀπαντες οἱ Κληρικοὶ ἐκάστης Ἐπισκοπῆς, οἰασθήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ᾧσιν, ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἐπίσκοπον, καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊστάμενον ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐκτελῶσι τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγὰς του.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου, οὐδεὶς τῶν ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς λαγούσης αὐτῷ ἐνρίας, ἥ εἰς ἐξωκλήσιον, ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἰδιόκτητον· οὔτε ἀποδημῇ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου, οὔτε διαμένει ἐκτὸς τῆς ἐπισκοπῆς του ὑπὲρ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτοῦ· οὔτε μεταβάλλει τὴν σταθερὰν διαμονὴν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυτηρίου ἐγγράφου. Ἄλλοθεν δὲ προσερχόμενος, δὲν εἶναι δεκτὸς πρὸς ἐξάσκησιν ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ τακτικὸν ἔγγραφον παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου ὅρ' ὃν ἐτέλει πρότερον.

Εἰς οὐδένᾳ τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρῃται ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα, ἐπαιτῶν λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄφορη ἡ πρός πολιτικὴν καταδίωξιν, προσάγεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἀποστέλλει αὐτόν διὰ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸν ἀρμοδίον Ἐπίσκοπόν του. παρ' οὗ δικάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ Θ' τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐὰν τις τῶν μοναχῶν, ἀνήκων ἢ μὴ εἰς μοναστήριον περιφέρεται ἐν τῷ κόσμῳ, διατάσσεται παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνήκων εἰς μοναστήριον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν μονὴν τῆς μετανοίας του, ὁ δὲ μὴ ἀνήκων εἰς μοναστήριον νὰ ἐκλέξῃ ἐν ἑκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἐγκαταβίωσίν του· καὶ ἐὰν παρακούσῃ, στέλλεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς κατ' αἵτησιν

αν τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ μὲν εἰς τὸ ἀνήκει μοναστήριον, ὁ δὲ εἰς
ἐν ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ὑπαρχόντων.

Τμήμα Δ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

ΙΔ'. Ἐκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων ὀφείλει νὰ
περιοδεύῃ τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐαυτοῦ
ἐπισκοπῇ, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

ΙΕ'. Ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, μίᾳ μὲν
εἶναι Μητρόπολις, ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτεύουσα πόλις τοῦ
Βασιλείου, ἥς ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον
Μητροπολίτης· δέκα δὲ Ἀρχιεπισκοπαί, οἱ τῶν ἐννέα ἄλ-
λων νομῶν πρωτεύουσαι καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, ὧν οἱ κατὰ
καιροὺς ἀρχιερατεύοντες φέρουσι τὸν τίτλον Ἀρχιεπισκόπου.

Ις'. Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1853 ἕκαστος
τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων λαμβάνει κατ' ἔτος ὡς ἐπίδομα

Ὁ Μητροπολίτης δραχ. 6000

Ἐκαστος τῶν Ἀρχιεπισκόπων » 5000

Καὶ ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων » 4000

Ἀπὸ τῆς ρηθείσης ἐποχῆς παύουν τὰ μέχρι τοῦδε λαμβα-
νόμενα ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, ἧτοι ἐμβαστίγια, φιλότιμα
καὶ λοιπὰ ἀποδοχαί, ἐξαίρουμένων τῶν τυχηρῶν διὰ πᾶσαν
ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τελουμένην ἱεροπραξίαν, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν
ἐξῆς πράξεων δικαιομάτων ὀριζομένων ὡς ἀκολούθως·

α') Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἀνευ διαστολῆς ἐὰν ᾖναι Α'·
ἢ Β'· ἢ Γ'·), δραχ. 3.

β') Διὰ πᾶσαν ἐκδοσιν διαζυγίου, δραχ. 3.

γ') Διὰ πᾶσαν ἐκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀωνυμοῦ ἐπιτιμίου,
δραχ. 3.

Εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἐμπεριλαμβάνεται τὸ τέλος
τοῦ χαρτοσήμου.

ΙΖ'. Ὅσοι τῶν ἐπιζώντων σεβασμιωτάτων Ἀρχιε-
ρέων ἔφερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, θέ-
λουσι διατηρήσει αὐτὸν ἐφ' ὅρου ζωῆς.

ΙΗ'. Πᾶσα προεκδομένη διάταξις, ἀντιθαίνουσα εἰς τοὺς ὅρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου, ἀκυροῦται.

Νόμος ΨΜΗ' τῆς 13 Δεκ. 1878 περὶ περιθάλψεως τῶν ἐπισκόπων.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5' τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων Σ' Νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 περιθαλψις ὀρίζεται εἰς δρχαγμὰς 300 κατὰ μῆνα καὶ ἀπονέμεται εἰς πάντα ἀπὸ τῆς ἰδιαίτης ἐπισκοπῆς παραιτούμενον καὶ παρητημένον ἐπίσκοπον.

Β. Διάταγμα 11 Ἰουλίου 1856. Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐδρῶν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν. (*) Α'. Αἱ ἐδραὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. ἐπισκόπων προσδιορίζονται ὡς ἑφεξῆς: Α'. α') τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν, αἱ Ἀθῆναι.—β') τοῦ ἐπισκόπου Θηρῶν καὶ Λεβαδείας, αἱ Θῆβαι. Β'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χαλκίδος, ἡ Χαλκίς.—β') τοῦ ἐπισκόπου Καρυστίας ἡ Κύμη. Γ'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Φθιώτιδος, Λαμία.—β') τοῦ ἐπισκόπου Φωκίδος ἡ Ἀμφισσα. Δ'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, τὸ Μεσολόγγιον.—β') τοῦ ἐπισκόπου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, τὸ Καρπενησίον. Ε'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀργολίδος, τὸ Ναύπλιον.—β') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας, ἡ Κόρινθος.—γ') τοῦ ἐπισκόπου Ὑδρας καὶ Σπετσῶν, ἡ Ὑδρα 5'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἠλείας, αἱ Πάτραι.—β') τοῦ ἐπισκόπου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, τὰ Καλαβρυτὰ. Ζ'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ἡ Τρίπολις.—β') τοῦ ἐπισκόπου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἡ Δημητσάνα. Η'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μεσσηνίας, αἱ Καλάμαι.—β') τοῦ ἐπισκόπου Τρυφύλλας καὶ Ὀλυμπίας, ἡ Κυπαρισσία. Θ'. α) τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἡ Σπάρτη.—β') τοῦ ἐπισκόπου Γυθείου, τὸ Γύθειον.—γ') τοῦ ἐπισκόπου Οἰθύνης, τὸ Οἶνον.

(*) Κατηργήθη διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 22 Ἰανουαρίου 1900.

τύλου, ἢ Ἀρεόπολις. Ι'. α') τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου, ἢ Ἑρμούπολις.—β') τοῦ ἐπισκόπου Ἀνδρου καὶ Κέας ἢ Ἀνδρος.—γ') τοῦ ἐπισκόπου Νάξου, ἢ Νάξος.—δ') τοῦ ἐπισκόπου Θήρας, ἢ Θήρα.

Β'. Ἀπαντες οἱ σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς θέλουσιν ἐπιμελεῖσθαι ἵνα ἐπισκέπτωνται προσωπικῶς ἐκ διαλειμμάτων ἅπαντα τὸν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ποιμαντορίαν λαόν, δικαιένοντας παρ' αὐτῷ ἀναλόγως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν. Ὅσοι δὲ τούτων εἰσὶ καθεσταμένοι ἐν ἐπισκοπαῖς ἐχούσαις τὴν προσωνομίαν ἐκ δύο ἐπαρχιῶν, οὗτοι ὀφείλουσι νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐτέρας ἐπαρχίας ἐπὶ δύο τοῦλάχιστον μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Β. Δ. τῆς 1 Ἰανουαρίου 1862, περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας.—Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἐγκρίνομεν τὴν ἐκ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πατρῶν καὶ Ἡλείας μετάθεσιν τοῦ μέχρι τοῦδε Σ ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας κυρίου Μισαήλ εἰς τὴν ἀγνωτάτην Μητρόπολιν Ἀθηνῶν, ὡς μητροπολίτου αὐτῆς.

Β. Δ. τῆς 8 Αὐγούστου 1862, περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.—Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἐγκρίνομεν τὴν ἐκ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας μετάθεσιν τοῦ μέχρι τοῦδε Σ. ἀρχιεπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας κυρίου Θεοφίλου εἰς τὴν ἀγνωτάτην Μητρόπολιν Ἀθηνῶν, ὡς μητροπολίτου αὐτῆς.

Β. Δ. τῆς 27 Μαΐου 1874, περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μεσσηνίας.—Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουρ-

γοῦ, ἐγκρίνομεν τὴν ἐκ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μεσσηνίας μετάθεσιν τοῦ μέχρι τοῦδε Σ ἀρχιεπισκόπου Μεσσηνίας κ Προκοπίου εἰς τὴν ἀγιωτάτην Μητρόπολιν Ἀθηνῶν, ὡς κανονικοῦ ταύτης μητροπολίτου καὶ συνάμα προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατὰ τὸ Γ' ἄρθρον τοῦ ΣΑ' νόμου τῆς 9 ἰουλίου 1852.

Β. Διάταγμα τῆς 8 Φεβρ. 1900 Περί ἐγκαταστάσεως τοῦ Σ. Ἐπισκόπου τῶς Πλαταμῶνος κυρίου Ἀμβροσίου ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Λαρίσης, Φαρσάλων καὶ Πλαταμῶνος καὶ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου τῶς Θαυμακοῦ κυρίου Μισαήλ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος.

Ἐγόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1899 ΒΧΔ' Νόμου καὶ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου ἐ. ἑ. Ἡμετέρον Διάταγμα «περὶ Ἐκκλησιαστικῆς διαίρεσεως τῆς Ἐπικρατείας», μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπιτῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε·

Πρὸς πνευματικὴν ἐπιστάσιαν καὶ διεύθυνσιν τῶν ἀγιοτάτων Ἐπισκοπῶν Λαρίσης καὶ Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος ἐγκαθιστῶμεν ἐν αὐταῖς τοὺς θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους τῶς Πλαταμῶνος καὶ Θαυμακοῦ κυρίους Ἀμβρόσιον καὶ Μισαήλ. ὧν αἱ Ἐπισκοπαὶ συνεγυνεύθησαν, ἐκείνου μὲν πρὸς τὴν τῆς Λαρίσης, τοῦτου δὲ πρὸς τὴν τῆς Φθιώτιδος καὶ ἐν μέρει πρὸς τὴν τοῦ Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος.

Κατὰ ταῦτα, ὁ μὲν τῶς Πλαταμῶνος θά εἶναι καὶ τιτλοφορῆται ἐφεξῆς Ἐπίσκοπος Λαρίσης, Φαρσάλων καὶ Πλαταμῶνος, ὁ δὲ τῶς Θαυμακοῦ Ἐπίσκοπος Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος.

Παραγγέλλομεν ἀπάσας τὰς ἐν τῷ Βασιλείῳ ἀρχάς, ἔνθα ἀναγνωρίζωσιν αὐτοὺς ὡς τοιοῦτους καὶ παρέχωσιν αὐτοῖς ἐν τῇ ἀρμοδιότητι αὐτῆς ἐκάστη, πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν συνωφελῶς τοῖς Νόμοις τοῦ Βασιλείου, ἀπονέμους αὐτοῖς καὶ τὰς εἰς τὸν ἱερὸν βαθμὸν τῶν ἀνηκούσας τιμὰς.

Β. Δ. τῆς 15 Ἰουνίου 1856, περὶ ἐγκολπίου τῶν ἀρχιερέων. — Α'. Οἱ κατὰ τὸ Ἡμέτερον βασιλεῖον ἐνεργεῖα σεβασμιώτατοι μητροπολίται, ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, φέρουσιν ἐπὶ τοῦ στήθους ἐγκόλπιον ἱερόν, ὡς διακριτικὸν σημεῖον τοῦ θεοῦ καὶ ὑψηλοῦ ἀξιώματος τῆς ἀρχιερωσύνης αὐτῶν — Β'. Τοῦ ἐγκολπίου, ἡ μὲν ὕλη εἶναι ἐξ ἀργύρου καθαροῦ, τὸ δὲ σχῆμα ὠρειδές. Καὶ ἐν μὲν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται ἐπὶ σμάλτου κυανοῦ, ἔχοντος διάμετρον τεσσάρων ἑκατοστομέτρων τὸ πλάτος καὶ ἐξ ἑκατοστομέτρων τὸ μῆκος, ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογῶν, τῇ δὲ ἐξέτρα κρατῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον. Περικοσμεῖται κύκλῳ διὰ λίθων πολυτίμων, καὶ εἶναι ἐστεμμένον ἄνωθεν μὲ τὸ βασιλικὸν διάδημα χρυσοῦν, κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ὧδε σχεδιασθέντα· ἐξαρτᾶται δὲ ἀπὸ τοῦ λαμποῦ εἰς τὸ στήθος δι' ἄλυσσου χρυσοῦς. — Γ'. Τὸ ἐγκόλπιον τοῦτο οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι φεροῦσιν ἀείποτε ὡς διάσημον διακριτικὸν τοῦ ὁημοσίου ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν ὑπ' ἀριθ. 68 τῆς 5 Ἰουλίου 1857. — Ἐπὶ ἐπερωτήσεως τοῦ νομάρχου Κυκλάδων, περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς κλητευόμενοι μάρτυρες πρὸς ἐξέτασιν δύνανται, ἀρνούμενοι, νὰ προταχθῶσιν ἐνώπιόν της διὰ τῆς βίας, ἀπηντήσαμεν εἰς αὐτὸν συμφώνως καὶ πρὸς τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι αἱ παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς εἰς ὑποθέσεις τῆς ἀρμοδιότητός της ἐκδιδόμεναι προσκλήσεις ἐκτελοῦνται διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ οἱ πρὸς ἐξέτασιν καλούμενοι μάρτυρες δύνανται νὰ προσταχθῶσιν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ διὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἐπιτρεπομένων μέσων οὐχ ἥττον ἢ καὶ διὰ τῆς βίας, ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ κλητευθέντες δὲν ἤθελον πεισθῆ νὰ προσέλθωσιν ἀμέσως.

Β. Δ. 24 Σεπτεμβρίου 1852, περὶ συγκροτήσεως τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου

Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἱ μετὰ τοῦ

προϊσταμένου αὐτῶν Σ. ἀρχιερέως τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον συγκριτήσαντες πρὸς ἐκδίκασιν ἐκκλησιαστικῶν παραβάσεων καὶ παρεκτροπῶν, πραττομένων ἀπὸ κληρικούς τελοῦντας ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ τοῦ ἀρχιερέως, προσδιορίζονται ἐράπαξι οἱ ἐξῆς: 1) ὁ οἰκονόμος, 2) ὁ σακελλάριος, 3) ὁ χαρτοφύλαξ καὶ 4) ὁ πρωτέδικος.

Β.Δ. 24 Ἀπριλίου 1856, περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἄλλῳ καλύματι τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου, ἢ τινος τῶν διὰ τοῦ εἰρημένου Ἡμετέρου Διατάγματος διορισμένων ἐράπαξ μελῶν τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου, διορίζονται πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς ὁ σκευοφύλαξ καὶ ὁ σακελλίον· ἐκάτερος δὲ τούτων λαμβάνει κατὰ τὰς συνεδριάσεις τὴν εἰς τὸ οἰκεῖον ἀξίωμα ἀνήκουσαν τάξιν. Τὸν δὲ ἐπίσκοπον ἀπόντα, ἢ ἄλλως καλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν.

Β.Δ. 25 Αὐγούστου 1869 περὶ προσθήκης ἀναπληρωτικοῦ μέλους τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου.

Εἰς τοὺς διὰ τοῦ Β.Δ. 24 Ἀπριλίου 1856 διορισθέντας δύο ἀναπληρωτικούς, τὸν σκευοφύλακα καὶ τὸν σακελλίονα, προστίθενται δύο ἕτεροι ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς ὁ ὑπομνηματογράφος καὶ ὁ ἱερομνήμων· ἐκάτερος δὲ τούτων λαμβάνει κατὰ τὰς συνεδριάσεις τὴν εἰς τὸ οἰκεῖον ἀξίωμα ἀνήκουσαν τάξιν.

Ἐγγραφὸν ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 8011 τῆς 23 Αὐγούστου 1863.—Ἀνταποστέλλοντες πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον τὴν παροῦσαν μετὰ τοῦ ἐγκλείστου, γνωστοποιούμεν αὐτῷ τὰ ἐξῆς.—Ἀναντίρρητον ὑπάρχει, ὅτι ἕκαστος ἀρχιερεὺς κέκτηται τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον οὐ μόνον τοῦ ἐπιτηρεῖν τὴν διαγωγὴν τῶν ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ αὐτοῦ παρεπιδημούντων ξένης ὑποκορότητος κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ τιμωρεῖν αὐτοὺς ὅταν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων των παρεκτρέπωνται· πλὴν, ἡ τιμωρία αὕτη περιορίζεται εἰς μόνην τι-

ἀργίαν, δηλονότι εἰς τὴν ὀλιγοχρόνιον ἢ μακροχρόνιον (ἀναλόγως τῆς παρεκτροπῆς) παῦσιν τοῦ ἱεροπρακτεῖν· διότι καθὼς ὁ ἀρχιερεὺς χορηγεῖ τοῖς ἁλλοδαποῖς κληρικοῖς τὴν ἄδειαν τοῦ ἱεροπρακτεῖν, ὅταν οὗτοι ἕνεκα καλῆς διαγωγῆς δεικνύωνται ἄξιοι τοιαύτης ἀδείας, οὕτω τοὺς παρεκτρεπομένους παύει τοῦ ἱεροπρακτεῖν. Ἀλλ' ἐξουσίαν καθείρξεως καὶ ποινῶν περιοριστικῶν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τῶν κληρικῶν, εἴτε ἐγχωρίων εἴτε ἁλλοδαπῶν, οὐδεὶς τῶν ἱερῶν κανόνων παρέχει τοῖς ἀρχιερεῦσι.—Κατὰ ταῦτα παρακαλεῖται τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον νὰ ἐπιστείλῃ τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς πρὸς τὸν ἀναφερόμενον πρόξενον τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἔγκαιρον ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἐν περιστάσει καθ' ἣν συμβῇ νὰ γίνῃ ἐκ μέρους ἀρχιερέως, ἐν τῇ ἰδίᾳ προξενικῇ περιφερείᾳ καθισταμένου, κατάχρησις τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας του, πρὸς κατάθλιψιν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ βλάβην τῶν συμφερόντων τῶν ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ παρεπιδημούντων ἐλλήνων κληρικῶν.

Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 3179 τοῦ 1855, περὶ προσωπικῶν ἀφορισμῶν. — Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι Σ' καὶ ΣΑ' διέκριναν σαφῶς τὰ περὶ ἀφορισμοῦ καὶ ἐπιτιμίου καὶ τὸ μὲν ἐπιτίμιον δὲν ἀπηγορεύθη κατὰ τὸ Ε'. ἄρθρον τοῦ Σ' νόμου, διότι ἀ ν ω ν ὅ μ ω ς καὶ ἀ π ο λ ὕ τ ω ς ἐκδιδόμενον κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, ἀνευ τινὸς εἴτε ἀμέσου εἴτε πλαγίας προσβολῆς προσώπου, καθάπτεται ἐν τῷ κρυπτῷ τῆς συνειδήσεως τῶν ἐνόχων, καὶ συντελεῖ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας· ὁ δὲ ἀφορισμὸς, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ χωρισμὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἥτοι ἀποτομὴ μέλους τινὸς ἀπὸ τὴν ὁλομέλειαν τῶν πιστῶν· οὐδένα δὲ ἀποχωρίζει ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τοῖς κόλπους αὐτῆς, εἰμὴ τὸν ὅστις, κατ' αὐτῆς ἐκμανεῖς καὶ ἀποσπάσας ἑαυτὸν τῆς κοινωνίας τοῦ Χριστοῦ, εὐαγγελίζεται ἄλλην παρ' ἣν ἐκ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἀγίων, ἐκ τῶν θεοκηρύκων ἀποστόλων, ἐξ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν παρελάβομεν πίστιν· ὁ ἀφορισμὸς ἄρα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἀ ν ά θ ε μ α. Τοῦτο δὲ δὲν λέγομεν ἡμεῖς κατ' ἰδίαν κρίσιν, ἀλλ' ὁ θεὸς

Χρυσόστομος ἐν τῇ Ις'. τῶν ὁμιλιῶν αὐτοῦ εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴν τοῦ ἀποστόλου Παύλου (τόμ. Θ'. τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως σελ. 603—604, ἢ τόμ. Γ'. τῆς ἐν Ἐτῶν ἐκδόσεως σελ. 133—134), ὅπου ἐκφέρει αὐτολεξεῖ. . «Τοῦ οὖν ἐστὶ τὸ ἀνάθεμα; ἀκουσον αὐτοῦ λέγοντος. Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔστω ἀνάθεμα, τοῦτέστι καχωρίσθω πάντων, ἀλλότριος ἔστω πάντων. Καθάπερ γὰρ τοῦ ἀναθήματος τοῦ ἀνατιθεμένου τῷ Θεῷ οὐδεὶς ἀντολμήσειεν ἄψασθαι οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι, οὕτω καὶ τὸν χωριζόμενον τῆς ἐκκλησίας πάντων, ἀποτέμνων καὶ ὡς πορνεῶν τάττω ἀπάγων, τοῦτω τὸ ὄνόματι ἀπὸ τοῦ ἐναντίου καλεῖται μετὰ πολλοῦ τοῦ φόβου πάντα ἀπαγορεύων αὐτοῦ ἀπαχωρίζεσθαι καὶ ἀποπηδᾶν» Καὶ ἄλλα γὰρ δὲ πάλιν αὐτὸς ὁ θεὸς πατήρ, παρακαλεούμενος μὴ ἀναθεματίζεσθαι πιστόν, ἐπιφέρει ταῦτα. «Τί οὖν ἐστὶν ὃ λέγεις ἀνάθεμα; ἀλλ' ὅτι ἀνατιθέσθαι οὗτος τῷ διχθόλῳ καὶ μηκέτι χάριν σωτηρίας ἔχέτω, γενέσθαι ἄλλότριος ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ... τὸ γὰρ ἀνάθεμα παντελῶς τοῦ Χριστοῦ ἀποκόπτει» (βλ. τόμ. Α'. τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως σελ. 63). Ταῦτα ὁ νομοθέτης καλῶς ἐπιστάμενος τὴν μὲν ἐκδοσιν τῶν ἀνωνύμων καὶ ἀπολύτων καὶ ἀορίστων ἐπιτιμίων δὲν ἀπηγόρευσε πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας εἰς τὰς μετὰ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας ἰδιωτικὰς σχέσεις (ἄρθρο Ι' τοῦ Σ νόμου), τῶν δὲ ἀφορισμῶν τὴν ἐκτέλεσιν περιώρισεν διὰ τοῦ ΙΕ' ἀρθροῦ τοῦ ΣΑ' νόμου, διότι ὁ ἀφορισμὸς οὐδὲ ἄλλο ὢν, ὡς προέφημεν, εἰμὴ χωρισμὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀποτομὴ μέλους τινὸς ἀπὸ τῆς ὁλομελείας τῶν πιστῶν εἶναι μέτρον κατανγκαστικόν, ἔχον λ' ἂν ἐπιβλαβὴ ἐπιρροὴν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἢ πολιτικὰς σχέσεις τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας, καὶ ἰσοδυναμοῦν μὲ προγραφὴν ἢ μὲ πολιτικὸν θάνατον διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰ μὴ μόνον καθ' αἰρεσιάρχου αἰρεσιάρχων, οἵτινες ἤθελον ἂ ἐλπίστως ἐκτραχηλισθῇ βλασφημοῦντες δημοσίᾳ κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τῆς εὐσεβείας ἐγένεи.—Καὶ οἰκτείρομεν μὲν ἐξ ἑνὸς τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκεται ὁ ἀναφέρων πολίτης εἰάν, ὡς λέγει, ἀδικῇ-ται· οὐδὲν δ' ἐξ ἐτέρου δύναμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, διότι ἡ ἐμπειρικὴ διαφορὰ, ἣν ἔχει κατὰ προσώπου γνωστοῦ, δὲν ὑπάγεται

εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀρμοδιότητα. Τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἰδιαιζὼν χαρακτηρ εἶναι πάντα, μάλιστα δὲ εἰς ὁμοίαν, μετὰ τὴν προκειμένην ὑποθέσεις, τὸ παρακαλεῖν, τὸ παραινέειν, καὶ παθηγεῖν οὕτως εἰπεῖν πάντα χριστιανὸν εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, καὶ ἐν γένει εἰς τὴν τήρησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

Ἐγγράφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 3699 τῆς 7 Αὐγούστου 1856 — Ἐκ τοῦ συνοδικοῦ ἐγγράφου 12 τοῦ παρελθόντος μηνός, ἐλάβομεν ἀφορμὴν ν' ἀναδιφῶμεν τὰ ἀρχεῖα τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου, ἐνθα εὗρομεν τὴν ἐκ τοῦ 1853 μέχρις Ἰουνίου τοῦ 1854 ἔτους ἀλληλογραφίαν μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ταύτην δὲ μετ' ἐπιστάσεως, ὡς εἰκός, διελθόντες καθῆκον ἐκρίναμεν νὰ ἐπιστείλωμεν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὰ ἑξῆς. — Τὰ διὰ τῶν ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1853 ὑπ' ἀριθ. 4175 καὶ ἀπὸ 5 Μαΐου (δ' ἡς) 1854 ὑπ' ἀριθ. 5696 καὶ 5732 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου ἐπισταλέντα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀπορρέουσιν ἐκ τῶν ρητῶν διατάξεων τοῦ Ι'. ἀρθροῦ τοῦ Σ'. νόμου. Δὲν ἡννοεῖ βεβαίως, ὡς φρονοῦμεν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐκδίδειν ἀνώνομα ἐπιτίμια στερεῖται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος· ἀλλὰ τὸν νόμον ἔχον ὑπ' ὅψιν καὶ τὸν τοῦ νομοθέτου γινώσκον σκοπὸν, εἶπεν αὐτολεξεῖ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ προμνησθέντος Ι'. ἀρθροῦ τοῦ νόμου «ἐμπρέπει εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἁγιώτατος ἐκδούτου τῶν ἐνεργειᾶ Σ.Σ. ἀρχιερέων» καὶ ὅτι, διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως αὐτῆς τῆς διατάξεως, ὁ λαὸς συνειθίζει νὰ σέβηται ἀνυποκρίτως καὶ ὑπακούῃ εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις προσετῶτας τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησιῶν Σ.Σ. ἐπισκόπους καὶ ἐπιζητεῖ μὲν τὴν εὐλογίαν αὐτῶν, φοβεῖται δὲ τὰς ἀράς αὐτῶν. Ταῦτα ἐξέθηκε τότε τὸ ὑπουργεῖον καὶ μάλα εὐλόγως, θεωρήσαν τὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον προσφυγὴν τῶν αἰτούντων ἐκδοσὶν ἐπιτιμίου, ὡς οὐναμένην νὰ ἐκπηγάξῃ ἐκ πολλήψεως ὅτι εἰς οὐδὲν ἢ μικρὸν ἰσχύει ἡ παρά τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου ἐκσφενδονιζομένη ἀρά κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων καὶ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας. Ἀλλ' ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἄλλως, ὡς φαίνεται, ἐκλαβοῦσα τὸ πρᾶγμα, ἐνόμισεν ὅτι

τὸ ὑπουργεῖον ἡνόκει ὅτι εἶναι ὅλως ἀπηγορευμένον εἰς αὐτὴν, ἐάν ποτε ζητηθῇ παρ' ἰδιώτου, νὰ ἐκδώσῃ ἀνώνυμον ἐπιτίμιον. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἰδέας ὁρμωμένη παρέναιρε πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τὰς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀπαντήσεις της, ὅτι θεωρεῖ ἑαυτὴν ἀρμοδίαν πρὸς ἐκδοσὶν ἀνώνυμων ἐπιτιμιῶν, διότι νόμος τὸ μείζον συγχωρῶν εἰς αὐτήν, τὸν προσωπικὸν δηλονότι ἀφορισμὸν κατὰ τὸ ἄρθρον ΙΕ'. τοῦ ΣΑ' νόμου, ἐννοεῖ ἀκώλυτον τὸ ἔλαττον, τὴν ἐκδοσὶν τοῦτέστι τῶν ἀνώνυμων ἐπιτιμιῶν — Πρὸς τὰ οὕτως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τότε ἐκτεθέντα καὶ παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου μέιναντα μέχρι τοῦδε ἀναπάντητα, ὀφείλομεν ν' ἀπαντήσωμεν νῦν, τὰ ἐνδοξίμον λαβόντες ἐκ τοῦ προμνησθέντος συνοδικοῦ ἐγγράφου 19 τοῦ παρελθόντος μηνός. Καὶ δὴ διασαφύντες τὸ πνεῦμα τῷ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως προεπισταλέντων ὑπουργικῶν ἐγγράφων, πρὸς οὐδένα ἄλλον ἀφορώντων, ἀναμφιβόλως, σκοπὸν, εἰμὴ πρὸς μόνον τὸν τῆς ἐνισχύσεως τῆς παρὰ τῶν λαῶν ὀφειλομένης ἀνυποκρίτου ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ καὶ ὑπακοῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Σ. ἐπίσκοπον λέγομεν, ὅτι, ἀφοῦ οἱ συγχροτοῦντες τὴν Ἱερὰν Σύνοδον Σ. Σ. ἀρχιερεῖς κρίνουσιν ἀδιάφορον τὴν ὑπ' αὐτῆς τῆς Συνόδου ἐκδοσὶν τῶν ἀνώνυμων ἐπιτιμιῶν καὶ μὴ προσβάλλουσιν ἡθικῶς αὐτοὺς ἀποχωροῦντας κατὰ τὸν νόμον ἀπὸ τῆς συνοδικῆς ἑδρας καὶ ἐπανερχομένους εἰς τὴν ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν κληρωθεῖσαν ἐπισκοπὴν, ἡμεῖς οὐδὲν ἔχομεν ν' ἀντιτάξωμεν. Παρατηροῦμε ὅμως, ὅτι, ἐπεὶ κατὰ τὸν θεμελιώδη νόμον οὐδὲν δικαίωμα εἰσπράττεται, ἐν περὶ τούτου δὲν ὑπάρχῃ νόμος· καὶ ἐπεὶ ἐν τῷ ΣΑ' νόμῳ οὐδὲν δικαίωμα εἶναι ὠρισμένον ὡς εἰσπρακτέον παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ ταῦτα, ὅσάκις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ζητεῖται ὑπὸ τινος νὰ ἐκδώσῃ ἀνώνυμον ἐπιτίμιον θέλει μὲν τὸ ἐκδίδει, ἀλλὰ ὁρρεάν, ὡς πράττεται κατὰ τὸν νόμον καὶ διὰ τοὺς προσωπικοὺς ἀφορισμοὺς. Ὅτι δὲ τοιαῦτα εἶναι, καὶ τοιαύτη ἔπρεπε νὰ ᾔηται, ἡ θέλησις τοῦ νόμου, τοῦτο καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸ ἐννοεῖ, ἥτις ἔχουσα καὶ διανεμοῦσα τὴν πνευματικὴν χάριν, ὡς ἀνωτάτη ἐν τῷ βασιλεῖ· ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἐνεργεῖ τὸ τοιοῦτον καθήκον ἀνευ ἀμοιβῆς, ὡς χάριν τοῦ Θεοῦ ἄπρατον καὶ μὴ καταγομένην εἰς πρᾶσιν. Δὲ

δύναται δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ ΙΣΤ' § γ'. τοῦ Σ'. ὁμοῦ ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τῶν ἐπισκόπων διάταξιν, καθύσον κατὰ τοὺς κανόνες τῆς ἐρμηνευτικῆς αἱ ἐξαιρέσεις δὲν τεκμαίρονται ἀλλὰ καθιεροῦνται ἢ διατάσσονται ρητῶς τοιαύτη δ' ἐξαιρέσις δὲν καθιεροῦται ὑπ' αὐτῆς ἐν τῷ ΣΔ'. νόμῳ περὶ ἐπιτιμίων ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὅθεν πᾶσα εἰσπραξις οἰομένηποτε δικαιώματος, μὴ ἐπιτρεπομένου ρητῶς ἀπὸ τὸν νόμον, χαρακτηρίζεται ὡς παράνομος τῶν ἄρθρ. 461 καὶ 462 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 2 Ἀπριλίου 1835, περὶ τῶν ἀνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελευμένων γάμων. — Διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαρτίου 1834 καὶ ὑπ' ἀριθ. 805 καὶ 432 ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς προλαβοῦσα ἡ Σύνοδος διέταξε τὰ κατὰ τὸν γάμον κανονίσασα τὸν τρόπον τῆς παρὰ τῶν ἐπισκόπων διδομένης περὶ τούτου ἀδείας. καὶ τῆς παρὰ τῶν ἐν ταῖς ἐνοριακαῖς ἐκκλησίαις πρεσβυτέρων ἐκτελέσεως αὐτῆς. — Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ πρεσβύτεροι, παρεκτρεπόμενοι καὶ μὴ θέλοντες νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ διατεταγμένα, εὐλογοῦσι γάμους χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἀδείας· ἐπειδὴ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν σκοπὸν τῆς Συνόδου, προσπαθοῦσας νὰ εἰσάξῃ τὴν εὐταξίαν εἰς τὸν κλῆρον καὶ νὰ προάξῃ αὐτὸν ἐπὶ τὸ βέλτιον· θέλουσα δὲ νὰ περιορίσῃ τοὺς τοιοῦτους πρεσβυτέρους εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ νὰ προλάβῃ εἰς τὸ μέλλον τὰ ἐκ τῆς παραβάσεως αὐτῶν ἐνδεχόμενα κακὰ· — Κατ' ἐγκρίσιν τῆς κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. διατάσσει: 1) Πᾶς πρεσβύτερος, εὐλογῶν γάμον χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, καθαιρεῖται. 2) Πᾶς γάμος, γινόμενος παρὰ τοιαύτην ἀδειαν, εἶναι ἄκυρος. 3) Ἐὰν δέ τις τῶν πρεσβυτέρων ἀναγκασθῇ ποτε διὰ βίας νὰ εὐλογήσῃ γάμον παρ' ἀδειαν ἐπισκοπικὴν, αὐτὸς μὲν ὀφείλει ν' ἀναγγέλλῃ τοῦτο ἀμέσως πρὸς τὸν ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπαφεύγῃ οὕτω τὴν ποιήν, ὃ δὲ τοιοῦτος γάμος λογίζεται ἄκυρος.

*Ἐγγράφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 852 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1856, περὶ ἐκδόσεως ἐγγράφων διαζεύξεως. . . κλπ.

Θεωρήσαντες ὅτι ὁ ΣΑ' νόμος, προσδιορίζων ἐν τῷ ἄρθρῳ ΙΖ' τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας τοῦ ἁρμοδίου Σ. Ἱεράρχου, ὁπόταν πρόκηται δι' ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ μεταξὺ συζύγων, παρόντων ἀμφοτέρων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, δὲν ἀναφέρει ρητῶς καὶ πῶς ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ ὁ ἀρχιερεὺς τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ἐπιβεβλημένον εἰς αὐτὸν πνευματικὸν καθήκον, ὁπόταν ὁ εἰς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων διαμένῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δέον ἐκρίναμεν, ἵνα μὴ ἐκ ταύτης τῆς ἐν τῷ νόμῳ παρκασιωπωμένης περιπτώσεως εὗρεθῇ τις τῶν Σ.Σ. ἐπισκόπων εἰς δισταγμόν, περὶ τοῦ κατὰ τίνα τρόπον θέλει κάμει χρῆσιν τῶν προσφύρων πνευματικῶν μέσων εἰς τὸ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς συζύγους ὅταν ὁ ἕτερος τύχῃ ἀποδημῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, — νὰ προλάβωμεν ἢ μᾶλλον νὰ ἄρῃωμεν πάντα ἐνδεχόμενον δισταγμόν, διὰ τῆς ἐξῆς διασαφήσεως, μὴδαμῶς ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου. Καὶ δὴ ἐκθέτομεν τὰ ἐξῆς:— Ὁ ἁρμοδίος ἀρχιερεὺς, εἰς ὃν ἐπιδίδεται ἡ περὶ τῆς διαζεύξεως ἢ περὶ τοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοιτῆς χωρισμοῦ αἰτήσις, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὴν ἐγγράφως εἰς τὸν ἀποδημοῦντα, ἢ τὴν ἀποδημοῦσαν ἐκτὸς τοῦ βασιλείου σύζυγον, προσκαλῶν ἐκείνον, ἢ ἐκείνην, νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τῆς σεβασμιότητος τοῦ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισμένης προθεσμίας, καὶ προτρέπων συγχρόνως εἰς τὸν συμβιβασμόν διὰ πατρικῶν καὶ πνευματικῶν νοουθεσιῶν καὶ παραινέσεων. Τὸ τοιοῦτον ἐγγράφον τοῦ ἀρχιερέως διαβιβάζεται διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου πρὸς τὴν προξενικὴν ἑλληνικὴν ἀρχήν, τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα διαμένει ὁ σύζυγος ἢ ὁ σύζυγος καθεσταμένην. Αὕτη δὲ ἡ ἀρχὴ μετακαλοῦσα ἐνώπιόν της τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται τὸ ἀρχιερατικὸν ἐγγράφον, τὸ ἀναγινώσκει εἰς αὐτὸν καὶ τῷ τὸ ἐπιδίδει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, συμπαρόντος ἐν τούτοις καὶ τινος ἐκ τῶν σεβασμιωτέρων ἱερέων τοῦ τόπου ἐκείνου. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, συντάττεται ἐν τῷ ἰδίῳ καταστήματι τῆς προξενικῆς ἀρχῆς πρωτόκολλον περὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐγγράφου, καὶ περὶ τῆς πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα ἀπαντήσεως τοῦ εἰς συμβιβασμόν προτρεπομένου, τὸ ὁποῖον (πρωτόκολλον) ὑπογεγραμμένον προσηκόντως ἀπὸ τὸν οὕτω προτρεπόμενον, ἢ τὴν οὕτω προτρεπομένην, σύ-

ζυγον (ἢ ὑπὸ δύο μαρτύρων ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν οὗτος ἤθελεν εἶναι ἄμιρος γραμμάτων), ἀπὸ τὸν παρόντα ἱερέα καὶ ἀπὸ τὴν προξενικὴν ἀρχήν, πέμπεται διὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου εἰς τὸν ἀρμοδίον Σ. ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον τοῦ νόμου ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ διὰ πράξεως ἐπὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀναφορᾶς πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ.

Ἐγγραφον ὑπουργείου 2191 τῆς 10ης Ἀπριλίου 1856, περὶ ὁμοιομόρφου τῶν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ προσκλήσεων. — Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς ἐγγράφων πρὸς τινων Σ.Σ. ἀρχιερέων, κοινοποιούντων εἰς συζύγους ἀποδημούσας εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν αἰτήσεις συζύγων παρόντων, ἐπιδιώκόντων τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμόν, κατείδομεν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ γίνωνται αἱ τοιαῦται κοινοποιήσεις ὁμοιομόρφως παρ' ἀπάντων τῶν Σ.Σ. ἀρχιερέων, καὶ σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ΙΖ' ἁρθρου τοῦ ΣΑ'. Νόμου, ὅπερ ἐστὶ νὰ ἐμπεριέχωσι καὶ πνευματικὰς παραινέσεις καὶ νοουθεσίας, ὅπως ὁ ἐν τῆς Ἑλλάδος ἀποδημῶν θάτερος τῶν συζύγων, ὑπομινησκόμενος τὸ χριστιανικὸν καθήκον αὐτοῦ, καὶ νυπτόμενος τὴν καρδίαν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐγγράφου, διατίθεται εὐκολώτερον εἰς τὴν συμφιλίωσιν καὶ τὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἁμονίᾳ συμβίωσιν τῶν διὰ τοῦ γαμικοῦ δεσμοῦ πρὸς ἀλλήλους ἐκκλησιαστικῶς συζευχθέντων. — Ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ὁρμώμενοι, συνετάξαμεν τὸν ὧδε ἐγκλειόμενον τύπον, τὸν ὁποῖον, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι ἐπιδοκιμάσει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, παρακαλοῦμεν αὐτὴν ἵνα δι' ἐγκυκλίου κοινοποιήσῃ τοῦτον εἰς τοὺς ἐν τῷ βασιλείῳ Σ.Σ. Ἱεράρχας, μετὰ παραγγελίας νὰ συντάττῃ ἕκαστος κατ' αὐτὸν ὁμοιομόρφως τὸν τύπον, τὰς δι' ἡμῶν ἀποστελλομένας πρὸς συζύγους εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν ἀποδημούντας ἀρχιερατικὰς προσκλήσεις. — Ἐπειδὴ δὲ ὁ περὶ οὗτοῦ λόγος ὧδε πρόκειται τύπος ἀφορᾷ αἰτησὶν συζύγου ἐπιδιώκοντος τὴν διάζευξιν ἀπὸ γυναικὸς εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν ἀποδημούσης, νοεῖται ὅτι ὁ αὐτὸς τύπος τηρηθήσεται καὶ ἐπὶ αἰτήσεως συζύγου ἐπιδιώκοντος τὴν

ἐαυτῆς διάζευξιν ἀπὸ ἀνδρός εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημούντος, μεθαρμοζομένων μόνον τῶν λόγων πρὸς τὸ γένος.

Τύπος — Ὁ μητροπολίτης (ἐνταῦθα τίθεται τὸ ὄνομα τῆς Μητροπόλεως, ἢ ἀρχιεπισκοπῆς ἢ ἐπισκοπῆς) Ἀρχιεπίσκοπος ἢ ἐπίσκοπος. — Πρὸς τὴν κυρίαν (ὡσαύτως τὸ κύριον ὄνομα τῆς γυναικὸς) θυγατέρα (ὡσαύτως τὸ κύριον ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ πατρὸς αὐτῆς) καὶ σύζυγον (ὡσαύτως τὸ κύριον ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συζύγου αὐτῆς) εἰς . . . (ὡσαύτως ὁ τόπος τῆς ἐναστώσεως διαμονῆς αὐτῆς).

Ὁ σύζυγός σου κύριος (ὡσαύτως τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ συζύγου αὐτῆς) ἐπέδωκεν εἰς ἡμᾶς ἀναφορὰν γεγραμμένην τῇ . . . (ὡσαύτως ἡ ἡμερολογία, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτος τῆς ἀναφορᾶς) (τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτουμεν ὧδε ἐπίσημον ἀντίγραφον), καὶ περιλαμβάνουσιν οὗς αὐτὸς ἔχει λόγους πρὸς τὴν ἀπὸ σοῦ διάζευξιν.

Ἀποβλέποντες ἐξ ἐνός μὲν εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, καὶ εἰς τὸ ἀδιάσπαστον τῶν διὰ τῆς ἱερᾶς τελετῆς συναρμοσθέντων τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου· ἐξ ἑτέρου δὲ ὀφείλοντες κατὰ καθῆκον καὶ κατὰ χρέος, ἐπιβεβλημένον οὐ μόνον ἐκ τῆς ποιμαντορικῆς θέσεως ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ΙΖ' ἀρθροῦ τοῦ ΣΑ' νόμου, νὰ συμβουλευώμεν πατρικῶς διὰ τὴν ζώσιν φωνῆς ἀμφοτέρους ὑμᾶς τοὺς συζύγους καὶ πείσωμεν εἰς συμφιλίωσιν καὶ συμβίωσιν· καὶ λίαν δεινὸν ἡγούμενοι, ἐάν τις ἐκ τῶν ἀπαιτούμενων διὰ τὴν τοῦ πνευματικοῦ τούτου καθήκοντος ἐκπλήρῳσιν καταλειφθῇ ἀνενέργητον περὶ σέ, ἐνεκα τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημίας σου, ἐγνωμεν ἵνα σοὶ ἐπιστελλώμεν τὸ παρὸν ἡμέτερον ἀρχιερατικὸν γράμμα, δι' οὗ ὑπομιμνήσκοντές σοι ὅτι παρὰ Κυρίου ἀρμόζετα γυνὴ ἀνδρί, καὶ ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ γάμου μεγαλίστι, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, καὶ πεποιθότες ἔχοντες εἰς τὴν εὐσέβειαν ἐν ἣ παιδιοῦθεν ἀνετράφης, ** οὐκ ἤττον ἢ καὶ εἰς τὴν περὶ τὰ ἴδια τέκνα οἰλοστοργίαν σου** (ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τυχόν τέκνα, τότε αἱ μεταξὺ τῶν ἀστερισκῶν λέξεις καταλιμπάνονται, καὶ ἀντ' αὐτῶν γράφονται τὰ ἐξῆς) καὶ ἐξ ἧς ἐδιδάχθης, ὅτι ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν

ἄνδρα αὐτῆς ἐν φόβῳ Κυρίου», προτρέπομεν κτλ.) προτρέπομεν, παρακελευόμεθα καὶ προσκαλούμεν σε νὰ κατέλθῃς εἰς (ἐνταῦθα γράφεται ὁ τόπος τῆς τελευταίας διαμονῆς τῶν συζύγων) καὶ συμβιώσῃς τὸ λοιπὸν τοῦ προσκαίρου τούτου βίου μετὰ τοῦ συζύγου, μεθ' οὗ ὁ Θεὸς σὲ συνέζευξε, καὶ μεθ' οὗ συνεβίωσας (ἐνταῦθα σημειοῦται ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν τῆς μέχρι τοῦδε συμβιώσεως) ** ὅλα ἔτη, ὅπως ἐκθρέψῃτε ἀμφοτέροι ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου τὰ υἱότερα ἄνηθα τέκνα, τὰ ἐπὶ τῇ σῇ στερήσει οἰκτιστὸν θρηνοῦντα καὶ τὴν μητρικὴν στοργὴν ὁσημέραι ἐπιβοῶμενα. ** (Ἐν τῇ περιπτώσει τῇ προτελευταίῳ ἐκτεθείσῃ τὰ μεταξὺ τῶν δύο ἀστερίσκων καταλιμπάνονται καὶ ἀντ' αὐτῶν γράφονται τὰ ἐξῆς· «ὅλα ἔτη, ἵνα μὴ μακρυνθῶσιν ἀπὸ σοῦ αἱ τοῦ Ὑψίστου εὐλογίαι, τὰς ὁποίας ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐπεκαλέσθη ἐπὶ σέ καὶ ἐπὶ τὸν σύζυγόν σου ἐν τῇ ὥρᾳ, καθ' ἣν διὰ τῆς ἱερᾶς τελετῆς τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου συνήρμोजεν ὑμᾶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ»).

Ἐνδύμυχον ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι θέλεις ὑπακούσαι προθύμως εἰς ταύτας τὰς παρ' ἡμῶν πνευματικὰς προτροπὰς καὶ προσκλήσεις ἵνα ἀμφοτέροι, σὺ τε καὶ ὁ σὸς σύζυγος, ἐπανέλθῃτε εἰς τὴν εἰρηνικὴν ἐκείνην καὶ εὐφρόσυνον ζωὴν, καθ' ἣν, ὁμόνοες καὶ ἀνταγαπώμενοι, θέλετε φροντίζειν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως ** καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν τέκνων ὑμῶν, διότι καὶ ἀμφοτέροι ἐστε ὑπὲρ τούτων συνυπεύθυνοι, οὐ μόνον ἐνώπιον τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος, ἐὰν τοὺς μὴ περιθάλλαντας τὸν ὅμοιον αὐτῶν ἄνθρωπον καταδικάζῃ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως εἰς τὰ ἐξ εὐωνύμων ἐρίφια, βαρυτέραν βεβαίως θέλει ἀποφασίσει τὴν καταδίκην τῶν ὅσοι ἐγκαταλιμπάνουσι τὰ ἴδια ἑαυτῶν τέκνα, ὥσανεὶ ἦσαν ἀποτρόπαιά τινα ὄντα καὶ οὐχὶ αἷμα ἐκ τοῦ αἵματος αὐτῶν, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν καὶ καρπὸς τῆς κοιλίας καὶ τῶν ὠδίνων αὐτῶν ** (Ὡσαύτως ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἀτεκνίας τὰ μεταξὺ τῶν δύο ἀστερίσκων καταλιμπάνονται, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀμέσως μετὰ τὴν λέξιν τῆς ἀποκαταστάσεως, γράφονται τὰ ἐξῆς· «καὶ τῆς εὐδαιμονίας ὑμῶν καὶ πληρωθῇ ἐφ' ὑμᾶς πάντως τὰ

τοῦ ἱεροῦ ψαλμοῦ, αἰδοῦ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος φοβούμενος τὸν Κύριον».

Προσδοκῶντες ὅσον τὸ δυνατόν ταχεῖαν καὶ μετ' ἐπιγνσεως τὴν παρὰ σοῦ ἀπάντησιν, εὐχόμεθά σοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Κυρίῳ ἡμῶν, τῷ οὐρανόθεν καταπέμποντι τὴν εὐλογίαν ἐπὶ τοὺς αὐτὸν φοβούμενους, καὶ στηρίζοντι τὰ θεμέλια τῶν οἰκῶν αὐτῶν καὶ πληθύνοντι τὴν γενεὰν αὐτῶν.

Νόμος ΦΨΕ' τῆς 31 Μαΐου 1860, περὶ ὁροδοσίας τῶν ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ διὰ τοῦ ἁρθρου ΚΓ' τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ὁριζόμενος τύπος ὅπου ἰσχύει καὶ διὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας.

ΕΝΟΡΙΑΙ, ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β. Διατ. 8 'Ιουνίου 1856 περί διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία.

() Α'. 'Ο ἀριθμὸς τῶν δι' ἐκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν κανονίζεται κατὰ τὴν ἐξῆς· Α'. Κατὰ χωρία. 1) Χωρίον, ἐξ 25 μέχρις 70 οἰκογενειῶν συνιστάμενον, ἀποτελεῖ ἐνορίαν καὶ ἔχει ἐφημέριον ἓνα. 2) Χωρίον, ἐξ 71 μέχρις 150 οἰκογενειῶν συνιστάμενον, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν ἢ δύο, καὶ ἔχει, κατ' ἀναλογίαν, ἓνα ἕως δύο ἐφημερίους, κατ' ἐνορίαν. 3) Χωρία, δύο ἢ καὶ τρία, κατὰ ἓν ἢ κατὰ δύο τεταρτημόρια τῆς ὥρας ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, καὶ ἀριθμὸν οἰκογενειῶν 25 μέχρις 70 ὁμοῦ συναποτελοῦντα, δύνανται ν' ἠπαρτίσωσιν ἐνορίαν καὶ νὰ ἔχωσι κοινὸν ἓνα ἐφημέριον, ἐάν δὲν ὑπάρχωσι τυχὸν φυσικὰ καὶ ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια, διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἕτερον χωρίον διάβασιν τῶν κατοίκων. 4) Χωρίον δέ, ἐξ ἄλλων χωρίων ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχον, καὶ ἐκ 15 μέχρις 24 οἰκογενειῶν συνιστάμενον, δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἐνορίαν ἰδίαν καὶ νὰ ἔχῃ ἰδίον ἐφημέριον, ὁπόταν οἱ κάτοικοι χορηγῶσι τὰ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἱερέως τῶν ἀπαιτούμενα. Β'. Κατὰ κωμοπόλεις. 1) Κωμόπολις ἐξ 151 μέχρι 200 οἰκογενειῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίαν 1—2, καὶ ἔχει ἓνα ἢ δύο ἐφημερίους καὶ ἓνα διάκονον, κατ' ἐνορίαν. 2) Κωμόπολις ἐκ 201 μέχρι 300 οἰκογενειῶν κατοικοῦμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 2—3, καὶ ἔχει ἓνα ἢ δύο ἐφημερίους καὶ ἓνα διάκονον κατ' ἐνορίαν. 3) Εἰς ὅποιανδήποτε κωμόπολιν ὑπάρχουσι πλείους τῶν τριῶν ἐνοριακοὶ ναοί, εἰς ταύτην προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς ναοὺς, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδα-

(*) Τὸ ἄρθρον Α. ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 'Απριλίου 1895.

φίω 6' τοῦ § 2 προσδιοριθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν οἰκογενεῶν Γ'. Κατὰ πόλεις. 1) Πόλις, ἐκ 301 μέχρι 1000 οἰκογενεῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 3—3, καὶ ἔχει δύο ἕως ἐφημέριους καὶ ἓνα διάκονον, κατ' ἐνορίαν. 2) Πόλις, ἐκ 1001 μέχρι 2000 οἰκογενεῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 3—3, καὶ ἔχει δύο μὲν ἕως τρεῖς ἐφημέριους, ἓνα δὲ διάκονον, κατ' ἐνορίαν. 3) Εἰς πόλιν κατοικουμένην μὲν ἀπὸ περισσοτέρων 2000 οἰκογενεῶν, περιέχουσιν δὲ πλείους τῶν ἐξ ἑξῆς ναῶν, προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς ναοὺς, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων, κατὰ τὴν ἐκτετατότητα αὐτῶν, ἀμέσως προηγουμένην ἐδαφίῳ 6' § 3 προσδιοριθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν οἰκογενεῶν.

Β'. Ἐάν που κριθῇ ἀναγκαῖον, ἓνα, δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄνωτέρω ἐδαφίοις 3 τοῦ § 6' καὶ 3 τοῦ § 7' μνημονευομένων ἐνοριῶν κωμοπόλεως ἢ πόλεως, συναποτελέσθαι ἐνορίαν μίαν, τῆς ὁποίας οἱ ἐφημέριοι πρεσβύτεροί τε καὶ κληρικοί, νὰ ἱεροτελῶσιν ἀμοιβαθὸν εἰς τοὺς ἰδιαιτέραν ἐνορίαν ἀποτελοῦντας πρότερον ναοὺς, ἐπιτρέπεται τοῦτο μετὰ συναίνεσιν τῆς τε ἐπιτοπίου Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σ. Ἐπισκόπου καὶ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ὑπουργοῦ Ἐκκλησιαστικῶν, εἰς ᾧ ὑποβάλλει ὁ Ἐπίσκοπος διὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα.

Γ'. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω διαταχθέντων, ὁ ἡγεμὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει συντάξει καθ' ὁμοιομορφον τύπον, τὸ ὧδε προσκείμενον, καὶ ἀποστέλλει εἰς τὴν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν ἀνά ἓν, ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιφορτισθησομένου πρὸς τοῦτο ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, μονογραφημένον καὶ ἡριθμημένον κατὰ σειρὰν βιβλίου ἢ κώδικα, ἐν ᾧ ἐγγράφεται διακεκριμένως κατὰ τὰς ἐνορίας, τὸ ὄνομα τῆς ἐνορίας ἢ τῶν ἐνερῶν, καὶ τὸ τοῦ ναοῦ τῶν ναῶν ἐκάστης αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν προεκτεταμένην ἀναλογίαν καὶ διαίρεσιν πρὸς δὲ καὶ τὸ τῶν λειτουργῶν καὶ τῶν διακονούντων ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐνορίας ἐφημερίων τῆς πατρίδος αὐτῶν, προταττομένων τῶν ὀνομάτων τῶν πατέρων, τῶν δέμων καὶ τῶν χωρίων ἢ κωμοπόλεων ἢ πόλεων τῶν περιεχομένων εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκάστης Ἐπισκοπῆς.

ιδιαιτέρα δὲ στήλη, καὶ κατὰ συνέχειαν καὶ στίχον, σημειοῦται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπαρτιζουσῶν ἐκάστην ἐνορίαν, ἐξακριβούμενος κατὰ τὰς ἐπὶ τούτῳ ὁδηγομένας ὑπουργικὰς ὁδηγίας. Αἱ ἐγγραφαὶ γίνονται εἰς τὸ βιβλίον παρ' ἐκάστου Ἐπισκόπου, μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς ὃ ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ Νομάρχου ἅπαντα τὰ περὶ τούτων ἐγγραφα. — Τὰ βιβλία, παρασκευασθέντα δι' ἀναλωμάτων τοῦ Δημοσίου εἰς διπλάσιον ἀριθμὸν τοῦ τῶν Ἐπισκόπων, θέλουσι διανεμηθῆ εἰς ἐκάστην μὲν Ἐπισκοπὴν ἅν' ἑν ἀντίτυπον· τὰ δὲ λοιπὰ, 24 τὸν ἀριθμὸν, διακριθέντα μὲ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκάστης Ἐπισκοπῆς, θέλουσι παραδοθῆ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τηρεῖσθαι ἐν τοῖς χαρτοφυλακείαις αὐτῆς. — Ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἕκαστος Ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ κάμῃ μὲν τακτικῶς ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν κατὰ πρῶτον νῦν ἀποσταλθενομένῳ βιβλίῳ τὰς ἀνηκούσας ἐγγραφάς, ν' ἀποστείλῃ δὲ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀντίγραφον πιστὸν ἐπὶ ἰδίᾳ προσωπικῇ εὐθύνῃ, ὅπως μεταγραφῇ τοῦτο ἀπαραλλάκτως καὶ ὑπὸ τὴν προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ εἰς ὃν ἐκ τῶν Συνοδικῶν γραμματέων ἢ γραφέων ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀναθέσει ἰδίως τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν τῶν βιβλίων κράτησιν. Περὶ πάσης δὲ μετὰ ταῦτα γενησομένης ἐγγραφῆς, ὁ αὐτὸς ἐπίσκοπος ὀφείλει ν' ἀνφέρῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐκαστοτε καὶ μάλιστα ὡσάντις συμβῇ τυχὸν ἀποβίωσις πρεσβυτέρου ἢ διακόνου, τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἡλικίαν τούτου τε καὶ τοῦ τούτου κανονικῶς ἀντικαταστήσαντος, ἵνα οὕτως ὑπάρχῃ ἀείποτε μεταξὺ τοῦ παρ' ἐκάστη Ἐπισκοπῇ καὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ κώδικος ἐντελὲς συμφωνία. — Ὅταν αἱ σελίδες τοῦ πρώτου τούτου βιβλίου Ἐπισκοπῆς τινος πληρωθῶσι, τότε ἡ προμήθεια νέου βιβλίου ὁμοιομορφου γειήσεται δαπάνη τῆς Ἐπισκοπῆς ἐκείνης εἰς διπλοῦν ἔκτυπον· ἀμφοτέρω δέ, τό τε διὰ τὴν χρῆσιν τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τό διὰ τὴν χρῆσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸ πάσης ἐγγραφῆς, ὑποβάλλονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς μοιογράφησιν. — Περὶ τῆς τακτικῆς κρατήσεως τῶν βιβλίων, ἄνευ σβέσματος, ξέσματος ἢ παραγραφῆς, ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θέλουσι

πληροφορεῖσθαι ἐάστωτε δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου ὁπουποτε ἢ ὁποτεδήποτε ἤθελον κρίνει ἐκ συμφώνου ἀναγκατοιαυτήν ἀποστολήν· ἐν δ' ὀλιγωρίᾳ ἢ παραβάσει· τινὲς γοῦνται κατὰ τοιούτων πράξεων τὰ παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ Κ. τους νόμων ὀριζόμενα.

Δ'. Ἐν οἰφδῆποτε ἐνοριακῶ εἰσὶ κανονικῶς καθεσταμ. δύο ἢ πλείους τῶν δύο ἡφημέριοι· οὗτοι ἔχουσιν ὡς ἴδιον ἐστος κληρον, ἔσον (ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν) ἀριθμὸν οἰκογενε. ἐκ τῶν σταθερῶς ἐκκλησιαζομένων ἐν αὐτῇ τῇ ναφ.

Ε'. Ἐὰν τύχῳσι που ὑπάρχοντες ἐν χωρῷ, ἢ ἐν κώμῃ ἐν πόλει, πρεσβύτεροι ὑπεράριθμοι, οὗτοι ἢ διορίζονται π. τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου εἰς ἑτέρας ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Ἐσκοπῇ ἐνορίας ἐχούσας ἀνάγκην ἡφημερίου, ἢ διατηροῦνται ἐ. γοῦντες τὰ τοῦ ἱερατικοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐντὸς τῆς, ὅ. ἂν κατοίῳσι, πόλεως ἢ κωμοπόλεως. ἢ χωρίου, ὡς τακτ. ἡφημέριοι. Ὅποταν δέ τις ταύτων ἀποβιώσῃ, δὲν ἀντ. θίσταται δι' ἑτέρου, μέχρις οὗ ὁ τῶν πρεσβυτέρων ἀριθ. καταντήσῃ εἰς τὸν ἀνωθι, ἄρθρον Δ' § α', β' καὶ γ', π. διορισθέντα.

Σ'. Ἐὰν ἡφημέριος, ἐκ τινος φυσικῆς αἰτίας, καταστῇ κ. πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν καθήκοντων αὐ. ἀντικαθίσταται μὲν δι' ἑτέρου, ἀπολαύει δὲ ἐφ' ὅσον ζῇ. περίθαλψιν τὸ τριτημόριον ἐξ ὅλων τῶν ἐνοριακῶν δικαιο. τῶν τῆς ἡφημερίας του.— Περὶ τῆς ἀνικανότητος ταύτης ἀ. φασίζει ὁ ἀρμόδιος Σ. Ἐπίσκοπος ἐπὶ πιστοποιήσει ἀπο. κτικοῦ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ δύο ἐπιστημόνων ἱατρῶν καὶ ἀρμοδίου Δημάρχου.

Ζ'. Παρεκκλησία ἢ ἐξωκλήσια, οὐδαμοῦ ζύνανται νά ρηθῶσιν ὡς ἐνοριακαὶ ἐκκλησίαι.

Β. Δ. 30 Ἀπριλίου 1895. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν Β. Διατ. τῆς 8 Ἰουνίου 1856.

Τὸ ἄρθρον Α' τοῦ εἰρημένου Β. Δ. τῆς 8 Ἰουνίου 1

(*) Δυνάμει τοῦ ΙΑ' ἁρθρου τοῦ Σ' περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ ἐπ. πων νόμου.

αντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς. — Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δι' ἐκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαιῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν κανονίζεται κατὰ τὰ ἐξῆς. — § α'). Κατὰ χωρία. 1) Χωρίον ἐξ 150 μέχρι πεντακοσίων (500) ψυχῶν ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν καὶ ἔχει ἓνα μόνον ἐφημέριον. 2) Χωρίον ἐκ 501 μέχρι χιλίων (1000) ψυχῶν ἀποτελεῖ ἢ μίαν ἐνορίαν ἔχουσαν δύο ἐφημερίους, ἢ δύο ἐνορίας ἐχοῦσας ἀνὰ ἓνα ἐφημέριον ἐκάστη. 3) Χωρία δύο ἢ καὶ τρία κατὰ ἓν ἢ δύο τεταρτημόρια τῆς ὥρας ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα καὶ ἀριθμὸν ψυχῶν 150 μέχρι 500 ὁμοῦ συναποτελοῦντα δύνανται ν' ἀπαρτίσωσιν ἐνορίαν καὶ νὰ ἔχωσι κοινὸν ἓνα ἐφημέριον, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τυχόν φυσικὰ καὶ ἀνυπερέβλητα κωλύματα διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἕτερον χωρίον διάβασιν τῶν κατοίκων. 4) Χωρίον ἐξ ἄλλων χωρίων ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχον καὶ ἐξ 75 μέχρις 150 ψυχῶν συνιστάμενον δύναται νὰποτελέσῃ ἐνορίαν ἰδίαν καὶ νὰ ἔχῃ ἰδίον ἐφημέριον, ὅπότεν οἱ κάτοικοι χορηγῶσι τὰ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἱερέως τῶν ἀπαιτούμενων. — § β') Κατὰ κωμοπόλεις. 1) Κωμόπολις ἐκ 1001 μέχρι δισχιλίων (2000) ψυχῶν ἀποτελεῖ μίαν ἐνορίαν μετὰ δύο ἐφημερίων, ἢ δύο ἐνορίας ἐχοῦσας ἀνὰ ἓνα ἐφημέριον ἐκάστη. 2) Κωμόπολις ἐκ 2001 μέχρι πεντακισχιλίων (5000) ψυχῶν ἀποτελεῖ ἐνορίας δύο ἕως τρεῖς, ἐχοῦσας ἀνὰ ἓνα ἐφημέριον καὶ ἓνα διάκονον ἐκάστη. 3) Εἰς οἰανδήποτε κωμόπολιν ὑπάρχουσι πλείους τῶν τριῶν ἐνοριακοὶ ναοί, εἰς ταύτην προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς ναοὺς, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ 2 τῆς § β' προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν ψυχῶν. — § γ') Κατὰ πόλεις. 1) Πόλις ἐκ 5001 μέχρι δεκάκισχιλίων (10000) ψυχῶν ἀποτελεῖ ἐνορίας δύο ἕως τρεῖς καὶ ἔχει δύο ἕως τρεῖς ἐφημερίους καὶ ἓνα διάκονον κατ' ἐνορίαν. 2) Πόλις ἐκ 10001 μέχρις εἰκοσακισχιλίων (20000) ψυχῶν ἀποτελεῖ ἐνορίας τρεῖς ἕως ἑξ καὶ ἔχει δύο ἕως τρεῖς ἐφημερίους καὶ ἓνα διάκονον κατ' ἐνορίαν. 3) Εἰς πόλιν κατοικομένην μὲν ἀπὸ περισσοτέρους τῶν 20,000 ψυχῶν, περιέχουσαν δὲ πλείους τῶν ἑξ ἐνοριακῶν ναῶν, προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς ναοὺς, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων

καὶ διακόνων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ τῆς § γ' προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν ψυχῶν. — Ὁ πληθυσμός τῶν ψυχῶν καθορίζεται συμφώνως τῷ ἐκάστοτε τελευταίῳ ἐπισήμῳ ἀπογραφικῷ πίνακι τοῦ Κράτους. — Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰ διὰ τοῦ παρόντος ὀριζόμενα καταργεῖται.

Β. Διάτ. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1856. Περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι. Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα 8 Ἰουνίου τ. ε. περὶ τῆς διαίρεσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία. Καὶ ἐπιθυμοῦντες ἵνα, μέχρις ὅτου ἀπολυθῶσι τακτικῶς ἐκ τῶν ἤδη κατὰ τὸν ΤΕΖ' νόμον συστασινομένων ἱερατικῶν Σχολείων μαθηταὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐνοριακῶν Ἐκκλησιῶν, κανονισθῶσι διὰ προσωρινῶν ὁρισμῶν τὰ προσόντα τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι. Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διατάττομεν.

Α'. Μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἔγκρισιν τὴν κατὰ τὸ Γ' ἀρθρον τοῦ προμνησθέντος Διατάγματος γενησομένην περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνοριῶν τοῦ Κράτους, οὐδεὶς θέλει χειροτονεῖσθαι Διάκονος ἢ Πρεσβύτερος ἐν Ἐκκλησίᾳ ἐνοριακῇ πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ἐὰν δὲν ἔχῃ τὰ ἐξῆς προσόντα.

1) Νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν καὶ νὰ ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ πολίτου Ἑλλήνος.

2) Νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν μὲν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας, ὁ μέλλων προχειρισθῆναι Διάκονος, τὸ τριακὸς δέ, ὁ Πρεσβύτερος.

3) Νὰ ᾖ πίστει καὶ πολιτεῖα δοκιμώτατος καὶ τίμιος καὶ ἀμεμπτος τὴν διαγωγὴν.

4) Νὰ ᾖ συγκεκρισμένος κατὰ τε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν κοσμικὴν παιδείαν οὕτως, ὥστε ὁ μὲν δι' ἐνοριακὴν Ἐκκλησίαν πόλεως ἢ κωμοπόλεως χειροτονησόμενος Διάκονος ἢ Πρεσβύτερος, νὰ φέρῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον τοῦ Ριζαρίου Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, ἢ τοῦλάχιστον Ἑλληνικῆς σχολείου· ὁ δὲ δι' ἐνοριακὴν Ἐκκλησίαν χωρίου, νὰ φέρῃ

ὡσαύτως τακτικὸν ἀπολυτήριον τοῦλάχιστον Ἀλληλοδιδασκατικοῦ σχολείου.

5) Νὰ ᾖναι ἀπηλλαγμένοι τῆς υποχρεώσεως τοῦ κληρικοῦ εἰς τὸν στρατόν καὶ

6) Νὰ μὴν ᾖναι ὀφειλέτης, ἢ ἐγγυητὴς ὑπὲρ ὀφειλέτου εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ ἐπομένως ὑποκείμενος εἰς τὰς συνεπεῖας τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου.

Β'. Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις θέλουσι χρησιμεύει ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς Σ. ἐπισκόπους ὡς ὁδηγὸς κατὰ τὰς χειροτονίας.

Β. Διάταγμα τῆς 8 [10] Δεκεμβρ. 1899 Περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι.

Τὰ ἀπολυτήρια περὶ ὧν ποιεῖται λόγον ἡ διὰ τοῦ Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 31ης Μαρτίου 1895 ἀντικαταστήσας 4 παράγραφος τοῦ α' άρθρου τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1856 ἐτέρου διατάγματος Ἡμῶν «περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι», ὅπως λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ἐκασταχοῦ Ἀρχιεπισκόπων, Ἐπισκόπων καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀνάγκη νὰ ὦσι τεθεωρημένα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Β. Διάταγμα τῆς 10 Ἰουνίου 1901. Περὶ προσόντων καὶ γνώσεων, ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι.

Κατὰ γνώμονότῃσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε:

Εἰς τὴν διὰ τοῦ Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 31 Μαρτίου 1895 ἐπενεχθεῖσαν ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ άρθρου Αου τοῦ ἐτέρου Β διατάγματος τῆς 18 Ὀκτ'βρίου 1856 περὶ προσόντων καὶ τῶν γνώσεων ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι, προστίθεται τὸ ἐξῆς ἐδάφιον.

«Ἐὰν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς χρείας ἐφημεριακῆς θέσεως δὲν προσέλθῃ ἢ δὲν προταθῇ ὑποψήφιος φέρων τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον προσόντα, ὁ ἀρμόδιος ἐπίσκοπος

»δύναται, ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνη, νὰ ἐγκρίνῃ καὶ χειροτονήσῃ διὰ μὲν πρωτευούσας νομῶν ἢ πόλεις κατοικουμένας ὑπὸ πλειόνων τῶν 5,000 ψυχῶν κατὰ τὸν ἐκάστοτε τελευταῖον ἐπίσημον ἀπογραφικὸν πίνακα τοὺς κατὰ πάντα τὰ ἄλλα ἀξιόους, ἔστω δὲ καὶ στερουμένους ἀπολυτηρίου γυμνασίου ἔχοντας ὅμως ἢ ἐνδεικτικὸν γυμνασιακῆς τάξεως, προτιμωμένων τῶν φερόντων ἐνδεικτικὸν ἀνωτέρας τάξεως, ἢ ἐλλείψει καὶ τοιούτου ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ σχολείου. Διὰ δὲ πόλεις ἡττονας πληθυσμοῦ καὶ κώμας καὶ χωρία, τοὺς κατὰ μὲν ἄλλα ἀξιόους, ἔστω δὲ καὶ στερουμένους ἀπολυτηρίου Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἔχοντας ὅμως ἢ ἐνδεικτικὸν δευτέρας τάξεως Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, πρώτης τάξεως, ἢ ἐν ἐλλείψει καὶ τοιούτου, ἀπολυτήριον δημοτικῶν σχολείων. Μεταξὺ πλειόνων φερόντων ὁμοιοβάθμου σχολείου ἢ ὁμοιοβάθμου τάξεως ἀπολυτήρια ἢ ἐνδεικτικά, προτιμῶνται ἢ ἐν αὐτοῖς φέροντες ἀνώτερον βαθμὸν, ἐκτὸς ἰάν ὁ ἀρμόδιος ἐπίσκοπος ὑποβάλλῃ αὐτοὺς εἰς ἐγγραφοὺς καὶ προφορικὴν ἐκκρίμασιν».

B. Δ 31 Μαρτ. [5 Ἀπρίλ. 1895. Περὶ προσόντων ἱερέων καὶ διακόνων.

A'. Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἀρθροῦ A' τοῦ B. διατάγματος τῆς 18 Ὀκτωβρ. 1856 περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων, ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱεράσθαι, ἀντικειμένη ἵσταται διὰ τῆς ἐξῆς.

«4. Νὰ εἶναι συγκεκρινημένος κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν κοσμικὴν παιδείαν οὕτως, ὥστε ὁ μὲν δι' ἐνοριακὴν Ἑκκλησίαν πρωτευούσης νομοῦ ἢ πόλεως ἐχούσης πλὴθος κατ' οἰκὸν, κατὰ τὸν ἐκάστοτε τελευταῖον ἐπίσημον ἀπογραφικὸν πίνακα τοῦ Κράτους, ἀνώτερον πενταχισθίου (5000) ψυχῶν, χειροτονησόμενος διάκονος ἢ πρεσβύτερος νὰ ἔχῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον, πλήρους δημοσίου γυμνασίου ἢ διδασκαλείου μετὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦλάχιστον «καλῶς» «διαγωγῆς χρηστῆς» ὁ δὲ δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν πόλεως ἐχούσης πληθυσμὸν κατώτερον τῶν 5000 ψυχῶν, ἢ κατὰ

»πόλεως ἢ χωρίου νὰ ἔχη ὡσαύτως τακτικὸν ἀπολυτήριον
»πλήρους δημοσίουἑλληνικοῦ σχολείου μετὰ διαγωγῆς χρηστῆς».

Ἐγγραφον τοῦ ὑπουργείου Ἑκκλησιαστικῶν τῆς 30 Μαΐου 1858, περὶ βεβαιώσεως τῆς ἀνικανότητος ἐφημερίων.— Ἀπαντῶμεν πρὸς τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον 14 τοῦ παρόντος μηνός, ὅτι δύο εἰσὶν αἱ περιστάσεις ἐν αἷς προκαλεῖται ἢ κατὰ τὸ 5 ἄρθρ. τοῦ Β. διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856 ἀπαιτούμενη ἱατρικὴ πιστοποίησις περὶ τῆς ἐκ τινος φυσικῆς αἰτίας προσερχομένης εἰς ἐφημέριον ἀνικανότητος· ἡ μὲν, ὅταν ὁ εἰς ἀνικανότητα περιστάς ἐπιγινώσκων ἑαυτὸν, προσέλθῃ εἰς τὸν προεστάμενον αὐτοῦ Σ. ἱεράρχην καὶ τῷ παραστήσῃ τὴν κατάστασίν του πρὸς κουφισμὸν ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἱερατικῶν καθήκόντων αὐτοῦ· ἡ δέ, ὅταν τοῦ ἐφημερίου παρσιωπῶντος τὴν περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτοῦ ἔκθεσιν, ὁ ἀρμόδιος Σ. ἐπίσκοπος πληροφορηθῇ περὶ αὐτῆς ἢ ἄλλοθεν ἢ ἐξ ἰδίας ἀντίληψεως.— Καθ' ἑκατέραν τῶν εἰρημένων περιστάσεων, ὑμέτερον ἔργον εἶναι νὰ ἐπιστέλλητε πρὸς τὴν ἐπὶ τόπου διοικητικὴν ἀρχήν, τὸν ἀρμόδιον δηλονότι ἐπαρχον ἢ νομάρχην, ἐκθέτοντες τὴν ὑπόθεσιν καὶ προκαλοῦντες δι' αὐτοῦ τὴν νόμιμον πιστοποίησιν. Ὁ ἐπαρχος, ἢ ὁ νομάρχης, ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ αἰτήσει, διορίζει δύο ἐπιστήμονας ἱατροὺς καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, καὶ προσκαλεῖ τούτους νὰ συνέλθωσιν εἰς ἐπιτροπὴν ἵνα ἐξετάσωσι τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα ἐφημέριον καὶ πιστοποιήσωσι τὰ περὶ αὐτοῦ· τὸ δὲ ἀποδεικτικόν, προσηκόντως συντεταγμένον καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπ' αὐτῶν, ἐπιδίδοται εἰς τὸν ἐπαρχον ἢ εἰς τὸν νομάρχην καὶ παρὰ τούτου διαβιβάζεται πρὸς ὑμᾶς, ἵνα, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ, προβῇτε νομίμως εἰς τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἑκκλησιαστικῶν 5 Μαρτίου 1859, περὶ τῶν ἐξόδων τῆς πορείας τῶν ἱατρῶν, τῶν καλουμένων πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἀνικανότητος ἐφημερίων.— Ἀπαντῶμεν εἰς τὰ ὑμέτερα ἔγγραφα 29 Ὀκτωβρίου π. ε. καὶ 7 τοῦ παρελθόντος μηνός, ὅτι τὰ ἐξόδα τῆς πορείας ἱατρῶν, προσκληθησμένων μεταβῆναι εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνικάνου κρινομένου ἐφημερίου, δίκαιον εἶναι νὰ καταβάλλωνται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς

ἐνοριακῆς ἐκκλησίας ἐν ᾗ διατέλει ἐφημερεύων ὁ ἱερεὺς· διότι μᾶλλον παντός ἄλλου, αὐτήν, τούτέστι τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκκλησιαζομένους, διαφέρει το νὰ ἔχωσιν ἐφημέριον ἐντελῶς ὑγιῇ καὶ ὑπ' οὐδεμιᾶς φυσικῆς αἰτίας κωλυόμενον εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ τὰ θρησκευτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Βέλτιον ὅμως ἡγοούμεθα, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν νὰ ἐνεργηθῇ, τὸ νὰ καλῆται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας ὁ ἱερεὺς (τοῦ ὁποίου ἡ ἀνικανότης πρόκειται νὰ πιστοποιηθῇ) καὶ ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος, διότι, ὑπαρχόντων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ πολεὶ ἰατρῶν, καλοῦνται οὗτοι ὑπὸ τοῦ ἐπαρχοῦ ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ αἰτήσῃ, καὶ ἐκλείπει οὕτως ἡ περὶ πληρωμῆς ἐξόδων ὁδοιπορίας ἀνάγκη.

*Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 26 Ἀπριλίου 1868, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. — Διελθόντες τὸ περὶ τῆς κάτωθι ὑποθέσεως πραγματευόμενον ὑμέτερον ἔγγραφον ἐ εἰς καὶ τὰ εἰς αὐτὸ ἐπισυννημμένα, παρατηροῦμεν ὑμῖν τὰ ἐξῆς — Δύο διακεκριμένα ζητήματα παρίστανται ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐγγραφοῖς· τὸ μὲν, περὶ τοῦ τίς μέλλει νὰ καταβάλῃ τὴν δαπάνην, τὴν ὁποίαν ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐπιστήμονες ἰατροί, ἵνα ἀπέλθωσιν ἐπὶ τόπου καὶ ἐπισκεφθέντες τὸν πάσχοντα ἱερέα πιστοποιήσωσι τὴν ἀνικανότητα αὐτοῦ· τὸ δὲ περὶ τῆς ἀπὸ ἰδιοκτητοῦ εἰς ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν μεταποιήσεως τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Μοσχέωνος τοῦ δήμου Κορθίου ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τοῦ ὁποίου ἐφημέριος ἦτο ὁ πάσχων ἱερεὺς, καὶ τὸν ὁποῖον ἡ κοινότης, στερουμένη ἰδίου ναοῦ διὰ τὰς θρησκευτικὰς τῆς ἀνάγκας, ἡγόρασεν ἀντὶ δραχμῶν 2,000, καὶ ζητεῖ νὰ κατασταθῇ ἐν αὐτῷ ἕτερος τακτικὸς ἐφημέριος. — Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου ζητήματος λέγομεν, ὅτι τοῦτο μέλλει νὰ λυθῇ ὀρίστικῶς μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβεβλημένου νομοσχεδίου «περὶ χορηγίας εἰς τὸν δευτερεύοντα κληρὸν», οὗ τινος τὸ 4 ἄρθρον διαλαμβάνει πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι «ὁ τρόπος καὶ ὅν βεβαιούται ἡ ἀνικανότης τοῦ ἐφημερίου κανονισθῇ» σκεταὶ διὰ Β. διατάγματος» Μέχρις οὗ ὅμως τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον ἐπιψήφισθῇ, ἐπειδὴ αὐδαμῶς μέλλει τῷ πάσχοντι ἱερεῖ ἢ τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ νὰ συντελέσωσιν ἐξ ἰδίων εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ Β. διατάγματος 8 Ἰου-

νίου 1856 ἀπαιτουμένης πιστοποιήσεως, ἄνευ δὲ ταύτης ὁ ἀρμόδιος Σ. ἐπίσκοπος δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς δι' ἑτέρου ἱερέως ἀντικαταστάσεως τοῦ πάσχοντος, νομίζομεν, ὅτι εἰς τὴν κοινότητα, τὴν ὁποίαν διαφέρει κυρίως ἡ ἀντικατάστασις τακτικοῦ ἐφημερίου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῆς καθηκόντων, ἀνήκει νὰ καταβάλλῃ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην διὰ τὴν ἐπὶ τόπου μετάστασιν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς (δηλονότι τῶν δύο ἐπιστημόνων ἱατρῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου), ἵνα ἐξετάσωσι τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα ἱερέα καὶ πιστοποιήσωσι τὰ περὶ τούτου, κατὰ τὴν ἀπὸ 22 Μαΐου 1858 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2613 ἐγκύκλιον τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑποργείου.—Τὸ δὲ δεύτερον ζήτημα, εἰ καὶ φαίνεται λευκόν, καθόσον, διὰ τῆς γενομένης ἐκ μέρους τῆς κοινότητος ἀγορᾆς τοῦ ἰδιοκτήτου ναοῦ, ἐκπληροῦται ἡ διάταξις τοῦ 4 ἀρθρου τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 Β. διατάγματος, ἀλλ' ὅμως οὐδεμία ἐν τοῖς ὑποβληθεῖσιν ἡμῖν ἐγγράφοις γίνεται μνεία περὶ τῆς περιθάλψεως διὰ τὸν πάσχοντα ἱερέα, ὅταν ἡ τούτου ἀνικανότης πιστοποιηθῇ προσηκόντως.

*Εγγράφον ὑποργείου Ἐκκλησιαστικῶν 14 Μαΐου 1866. περὶ ἀπαγορεύσεως ἀπολύτου χειροτονίας.— Πρὸς τὸν ἐπαρχὸν Κυθέρων ἀνταποστέλλοντες τὴν παρούσαν μετὰ τῶν ἐγκλείστων. γνωστοποιούμεν αὐτῷ, καὶ δι' αὐτοῦ τῷ Σ. ἀρχιεπισκόπῳ Κυθέρων, ὅτε ἐπέχομεν νὰ ἐγκρίνωμεν τὴν αἵτησιν τοῦ . . . κωλυόμενοι ἐκ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ΣΤ' κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμένης Συνόδου, τοῦ λέγοντος: «μηδένα ἀπολελυμένως χειροτονεῖσθαι, μήτε πρεσβύτερον μήτε διάκονον, .. εἰμὴ εἰ δὲ κ ὡς ἐν ἐκκλησίᾳ πύλεις τῆς κώμης: ὁ χειροτονούμενος ἐπικηρύττειτο». Ὅθεν, ἀπηγορευμένης οὕσης ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς ἀπολύτου χειροτονίας, δὲν δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν αἵτησιν περὶ χειροτονίας ἀσπίτου.

*Εγγράφον ὑποργείου Ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' ἀρ. 1998 τῆς 16 Μαρτίου 1866, περὶ τῆς νομίμου ἡλικίας τῶν χειροτονουμένων πρεσβυτέρων.—Γνωστοποιούμεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐγγράφου ὑμῶν 7 μηνός ὑπερμεσοῦντος, ὅτι ἠθέλαμεν ἀσμένως

ἐπιδοκιμάσει τὴν εἰς τάξιν πρεσβυτέρου προχειρίσιν τοῦ ἱεροδιακόνου, . . . συνιστωμένου πρὸς τοῦτο, εἰμὴ ἐκώλυον ἡμᾶς αἱ διατάξεις τοῦ τε ΙΑ'. κανόνος τῆς ἐν Νεοκαισαρίᾳ συνόδου καὶ τοῦ ΙΔ'. τῆς ΣΤ'. οἰκουμενικῆς συνόδου, ὀρίζουσαι ρητῶς: «πρεσβύτερον πρὸ τῶν 30 ἐτῶν μὴ χειροτονεῖσθαι, κἂν πᾶν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἄξιος, ἀλλ' ἀποτρεῖσθαι». Τεῖς ἱερεῖς τούτοις κανόνσι στοιχοῦσαι ἢ τε Ἰερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ βασιλικὴ κυβέρνησις ἐκανόνισαν διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1856 διατάγματος (ἄρα αὐτὸ ἐν κειμένῳ), ὅτι ὁ μὲν μέλλων νὰ προχειρισθῇ διάκονος πρέπει νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας, ὁ δὲ πρεσβύτερος τὸ τριακστόν. Καθ' ἣ δὲ ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 128 ἐγγράφου τοῦ Σεβ. μητροπολίτου Κεφαλληνίας καὶ ἐκ τοῦ βαπτιστικοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἱεροδιακόνου, οὗτος συνεπλήρωσεν ἤδη τὸ 28 ἔτος τῆς ἡλικίας τῇ 4 Δεκεμβρ. π. ῃ.

Ἐγκύκλιος ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 883 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1866, περὶ τῶν προσόντων τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι.—Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1863 καὶ ὑπ' ἀριθ. 7831,883 ἐγκυκλίου τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϋστάμεθα, ἐδόθησαν κατὰ δυστυχίαν ἀφορμαὶ νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι εἰς τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ δημοδιδασκάλων ἀποδεικτικά τῆς περὶ τὰ γράμματα ἱκανότητος τῶν βουλομένων ἱερωθῆναι εἰσεχώρησαν καταχρήσεις, αἵτινες, ἐὰν δὲν ἐκλίπωσιν, ἀπειλοῦσι νὰ παρεισαγάγωσιν εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον ἀνθρώπους ὅλως ἀπαιδεύτους, ἀπ' ἐναντίας τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1856 Β. διατάγματος, ἐθεωρήσαμεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβέστερον τὸν τόπον τῶν ἐξετάσεων, ὅπως μὴ μὲν τοῦλάχιστον πρόφασις ἀγνοίας εἰς τοὺς δοκιαζομένους περὶ τὴν ὑπηρεσίαν.—Τὸ Β. διάταγμα ἀπαιτεῖ ἐν ἀρθρῷ 4 ὅπως ὁ δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν χωρὶς χειροτονηθεὶς ἱερεὺς φέρῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον τοῦλάχιστον ἀλληλοδιδασκατικοῦ σχολείου ἐνταῦθα ἀνάγκη νὰ σαφηνισθῇ ὅποιον εἶναι τὸ τ α κ τ ι κ ὸ ν ἀπολυτήριον. Ἀλλὰ τούτου τὸν μὲν τύπον φέρει ἐπισυνημμένον ἡ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 254 ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου· ἐπειδὴ ὅμως τὰ τοιαῦτα ἀπολυτήρια δὲν ἐξαρκοῦσι πάντοτε, διότι ὁ ἀποφοιτήσας τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐν

παιδικῇ ἡλικίᾳ καὶ πρὸ 15—20 ἐτῶν, δὲν εἶναι βέβαιον, ὅτι
 δευτέραν ἐν τῷ διζστήματι τούτῳ ὅσα εἶχε διδαχθῇ,
 ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐξετασθῇ ἐκ νέου. Πρὸς τὴν τοιαύτην ὁμῶς
 ἐξετασὶν δὲν εἶναι ἀρμόδιος πᾶς δημοδιδάσκαλος, καὶ διὰ τοῦτο
 ἀνατίθεται αὕτη ἀπὸ τοῦδε εἰς μόνους τοὺς κατὰ νομὸν ἢ κατ'
 παρχίαν πρωτοβαθμίους δημοδιδασκάλους, οἵτινες προΐστανται
 τῶν σχολείων τῆς περιφέρειας, ὅπου ἔχει διαρκῶς τὴν διαμονὴν
 αὐτοῦ ὁ ἐξετασθσόμενος. — Εἰς τὰς τοιαύτας ἐξετάσεις ἀπαιτεῖ-
 ται νὰ ᾔναι πάντοτε παρούσα ἡ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐφορευτικὴ
 επιτροπὴ, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ἡ κατὰ τὸν δῆμον, ὅπου
 ὁ νομαρχιακὸν ἢ ἐπαρχιακὸν σχολεῖον ἰδρύται, καὶ νὰ προσυ-
 νογράφηται ἀφεύκτως εἰς τὸ ἐκδοθσόμενον ἐπὶ τοῦ ἀρμοδίου
 πραχιστοῦ χάρτεϊ πιστοποιητικόν. — Ἐὰν δὲ μέλος τῆς ἐπι-
 τροπῆς ταύτης συμπέσῃ νὰ μὴ ᾔναι καὶ τις τῶν ἐν τῷ δήμῳ
 ἀλλογμωτέρων κληρικῶν, διορίζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ
 νόμου, παρὰ τοῦ κατὰ τὸν τόπον νομάρχου ἢ ἐπαρχοῦ εἰς τοι-
 οῦτος, διὰ τὰ ἱερὰ ἰδίως μαθήματα, εἰς τὰ ὅποια κυρίως πρέ-
 ει νὰ δίδηται παρὰ τοῦ ἐξετάζοντος ἡ μεγαλύτερα προσοχή.
 — Ἐὰν δὲ μετὰ τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρξῃ
 διαφωνία, ὡς πρὸς τὴν ἰκαιότητα τοῦ ἐξεταζομένου, ἡ δια-
 κρίσις τοῦ πράγματος ἀνατίθεται εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον,
 ἐμπομένων πρὸς αὐτὸ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐξετάσεως μετὰ τῶν
 συνογράφων τοῦ ἐξετασθέντος, καὶ ἐκτιθεμένων τῶν λόγων,
 ὧν εἰ διαφωνοῦντες στηρίζουν τὰς ἑαυτῶν ἐνστάσεις.

3489. Ἐγγραφον Ὑπουργοῦ Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 3
 ουνίου 1856. Περὶ χειροτονιῶν καὶ λειπῶν.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς μέρφωσιν κλήρου ἀξίου ἀληθῶς νὰ δοξάζῃ τὴν ἡμε-
 ραν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀσφαλῶς νὰ ποδηγετῇ τὸν λαὸν εἰς τὴν
 θεοδίδον πίστιν, ἰδρύθησαν, προηγηθείσης περὶ τούτου τῆς ἀνη-
 γούσης συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰ ἱερατικά
 σχολεῖα· ἀλλὰ μέχρις ὅτου ἀπολυθῶσιν ἐκ τῶν σχολείων τού-
 των μαθηταί, ἐκρίθη ἀπαραίτητον νὰ ὁρισθῇ ἐκ τῶν ἐνόντων

ποιᾷ τινι προσόντι πρέπει νὰ ἔχωσιν εἰ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ἱερέα ἢ ἱεροδιακόνον προχειριζόμενοι, ὅσας εἰς πόλιν ἢ κώμην ἢ χωρίον ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη χειροτονίας τοιοῦτου, καὶ οὕτως ἐξεδόθη τὸ Β. Διάταγμα τῆς 18, Ὀκτωβρίου 1856 μετὰ γνωμοδότησιν καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Καὶ τοὶ δὲ κεῖνται αἱ βασιλικαὶ αὗται διατάξεις, αἵτινες ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ πνευματικοῦ τοῦ λαοῦ συμφέροντος ἀρίστως ἐτέθησαν, τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει ἐνδόξιμον νὰ πιστεύῃ μετὰ μεγίστης αὐτοῦ λύπης, ὅτι εἰς οὐδένα λογίζονται ὅτι πολλὰκι, παρκαθαίνονται, ἅτε εἰσέτι εἰσαγομένων ἐν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἱεροδιακόνοις προσώπων, μὴ φερόντων τὰ διαγεγραμμένα ἐν ἐκείναις προσόντα. Τὰ πράγματα ταῦτα ἀναμφιβόλως θέλουσι προσξενῆσαι τὴν αὐτὴν βαθεῖαν λύπην καὶ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἥτις παρατηρεῖ, ὅτι οὕτως ἐπίκειται ματαίωσις τῶν ἀνεκδότων καὶ καθ' ἑκάστην ἐνεργουμένων προσπαθειῶν παρ' αὐτῆς τε καὶ τῆς Β. Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς λαμπρότητος τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν. Διὰ ταῦτα μέγα ἡμῶν καθήκον θεωροῦντες τὸ νὰ λάβωμεν πᾶσαν πρόνοιαν, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ εἰσχωρήσῃ ἡ ἐλαχίστη παράβασις τοῦ ρηθέντος περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων, ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι. Β. Διατάγματος, παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἔχουσαν κατ' ἀνωτέρον ἔτι λόγον καθήκον ὡς ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ νὰ προνοήσῃ περὶ τούτου, νὰ ἐκδώσῃ ἐγκυκλίω ἐντόνους διαταγὰς πρὸς τοὺς Σ. Ἱεράρχας περὶ ἀκριβοῦς τοῦ λοιποῦ τηρήσεως, κατὰ τὰς χειροτονίας, τῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Β. Διατάγματος, προσεπιφέρουσα ὅτι ἐκτὸς τῆς μεγίστης πνευματικῆς εὐθύνης, εἰς ἣν ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς οὐ παραβάται, καὶ ἥτις ἐν τῇ συνειδήσει Ἀρχιερέως θέλει ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην τῶν ποινῶν, θέλουσι καὶ ἄλλα παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ μέτρα ληφθῇ κατ' ἐκείνων, ὅσοι ἤθελον ἐλεγχθῇ παρὰ τὰς διατάξεις χειροτονήσαντες.

Πρὸς δὲ τούτοις τὰς παρὰ τὸ Β. Διάταγμα χειροτονίας ταύτας παρακολουθεῦσιν ἀναγκαίως καὶ ἕτεραί τινες οὐχὶ εὐάρεστοι συνέπειαι, τὰς ὁποίας ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα, ἵνα πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπασυναφθῶσι πρὸς τοὺς Σ. Ἀρχιερεῖς πρὸς γνῶσιν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ βασιλικὴ Κυβέρνησις ἀνασχολεῖται κατ' αὐτὰς νὰ ἐξασφαλίσῃ τοῦ λοιποῦ καὶ ὕλκως τῶν ἐφημερίων καὶ ἱεροδιακόνων τὴν κατάστασιν, ὀρίζουσα αὐτοῖς ἀμοιβὴν ἀνάλογον καὶ μὴ ὑποκειμένην εἰς οὐδενὸς εἶδους μεταβολὴν καὶ καθυστέρησιν, ἀλλ' εἰς τεταγμένον χρόνον χορηγομένην. Ἀλλ' εἰς μέτρον τοιοῦτον δύναται τότε νὰ συμπεριλάβῃ τοὺς ἱερεῖς καὶ διακόνους ἐκείνους, ὅσοι χειροτονηθέντες μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ μνησθέντος διατάγματος ἀποδειχθῶσι μὴ ἔχοντες τὰ ἐν αὐτῷ διαγραφόμενα προσόντα; Οὐχὶ ὁμολογουμένως, διότι τοῦτο πράττουσα ἀποδοκιμάζει πλῆρως ὅ,τι κύτῃ διέταξε, παρὰβαίνει, ἐτέροις ρήμασι, τὸ Β. Διατάγμα. Οἱ ἐξαιρεθησόμενοι δὲ οὗτοι ἐφημέριοι ἢ ἱεροδίακονοι, ἄνευ πύρου μένοντες, θέλουσι δικαίως τότε παραπανέσθαι καὶ γογγύζει κατὰ τῶν χειροτονησάντων αὐτοὺς Σ. Ἀρχιερέων, εἰς οὗς βεβαίως δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐχαρίστων τὸ παρῆχειν ἀφορμὰς τοιούτων εὐλόγων παρὰπόνων. Δι' ὁμοιον δὲ λόγον ἐξαιρετέοι ἔσονται τῆς κανονισθησόμενης ἀμοιβῆς καὶ ὅσοι εὐρεθῶσιν ὑπεράριθμοι χειροτονηθέντες ἐν πόλει, κώμῃ ἢ χωρίῳ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν Ἑνοριῶν Β. Διατάγματος τῆς 8 Ἰουνίου 1856.

7,346. Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 13 Ἰουνίου 1857.

Κοινοποιεῖται ἡμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ τὸ ἀπὸ 3 τοῦ ἐνεστώτος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 3,489 πρὸς τὴν Σύνοδον ἐγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, καὶ προσκαλεῖσθε, ἴνα, λαθόντες ὑπὸ ἰπουδαίῳ ἐπιψιν τὰ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενα καὶ συμμορφούμενοι πρὸς ταῦτα, τηρῇτε ἀκριβῶς καὶ ἀπροσάριστος τὰς διατάξεις τοῦ ἐν τῷ ἐγγράφῳ αὐτῷ μνημονευομένου Β. Διατάγματος ἀφορῶντος, τὰ ἅπερ ὑπαίτεται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι προσόντα καὶ γνώσεις· διότι ἡ τῶν διατάξεων τούτων παράβασις, οὐ μόνον ἀντίκειται τῇ σπουδῇ καὶ φροντίδι τῆς τε Β. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Συνόδου διὰ τὴν μόρφωσιν ἀξίων λειτουργῶν τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἀλλὰ καὶ βαρεῖαν εὐθύνην ἐπιβάλλει εἰς ὃν τινα ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης καὶ παρὰ τὰς διατάξεις ἠθελε χειροτονήσῃ διάκονον ἢ πρεσβύτερον.

Ἐγκύκλιος ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 24 Ἰουνίου 1856, περὶ τῶν ὡς πρὸς τὰ προσόντα τῶν ἱερέων καὶ ἐνοριῶν Β. Διαταγμάτων. — Δύο τινὰ ἐκρίθησαν παρὰ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀπαραίτητα, κατὰ πρῶτον, εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ δευτερεύοντος κλήρου, τοῦτα· ἡ διαγραφὴ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχουσιν τοῦ λοιποῦ οἱ λαμβάνοντες τὴν ἱερωσύνην, καὶ ὁ προσδιορισμὸς δεύτερον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἐνορίαν, κατὰ πόλιν, κώμην καὶ χωρίον, κανονιζομένου συνάμα ἐν ἐκάστη ἐνορίᾳ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἱερέων καὶ διακόνων, κατὰ λόγον τῆς τάξεως τῆς ἐνορίας. Καὶ ἀμφότερα μὲν ταῦτα τὰ οὐσιωδέστατα ἀντικείμενα ὑπάρχουσιν ἤδη κανονισμένα διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδεδομένων τοῦ μὲν περὶ προσόντων τῶν ἱερέων τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1856, τοῦ δὲ περὶ ἐνοριῶν τῇ 8 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους (βλέπ. ταῦτα ἐν ἀριθμοῖς 26 καὶ 65 τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1856). Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδόσιμα ἐλάβομεν ὅτι περὶ τὴν τήρησιν τῶν ἐν ταῖς Διατάγμασι τούτοις διαλαμβανομένων δὲν ἐφιστᾶται ἡ ἀνήκουσα προσοχή, ἐκρίναμεν ἀναγκαιοτάτον νὰ ἐπιστείλωμεν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸ ὑπὸ τὴν ὥδε ἐπισυναπτομένην ἐντυπον ἐγκύκλιον αὐτῆς 13 τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 7,346 δημοσιευόμενον ἐγγραφον, ὅπερ κοινοποιούμεν διὰ τοῦ παρόντος πρὸς γνώσιν ὑμῶν.

Ἐγκύκλιος ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 1 Ἰουλίου 1855, περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐφημερίων. — Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς 10 Μαΐου 1834 ὑπ' ἀριθμ. 3491 ἡ Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐγκρίνασα πρᾶξιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 1078—1080, ἔχουσας ἐπὶ λέξεως οὕτως·

«Α'. Ἐκαστος Πρεσβύτερος, εἴτε ἐγγαμος εἴτε ἄγαμος, ὡς ἐφημέριος εἰς ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν διακονῶν, θέλει λαμβάνειν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ πᾶσαν ἱερὰν πρᾶξιν, ἥτοι Λειτουργίαν, Βάπτισιν, Εὐλογίαν γάμου, Κηδείαν, Μνημόσυνον, Ἀγίασμὸν κτλ. ὅσων καὶ ὅ,τι ἦτο καὶ εἶναι κατὰ τόπους νενομισμένον, καὶ καμία κατὰ τοῦτο καινοτομία δὲν συγχωρεῖται ἐπ' οὐδεμίᾳ προφάσει.»

Β'. Θέλει εὐχαριστεῖσθαι ἕκαστος τοιοῦτος εἰς ὅ,τι καὶ ὅταν, ἐκτός τῶν νενομισμένων, κατὰ προαίρεσιν προσφέρεται εἰς αὐτὸν παρὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν θέλει γίνεσθαι αὐστηρὸς ἀπαιτητὴς περισσοτέρου »

Γ'. Πᾶς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ δίδῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ ὅσον ἐδίδε μέχρι τοῦδε ὡς νενομισμένον εἰς τὸν ἐφημέριόν του. Ἐὰν δὲ τις δυστροπῶν, δὲν θέλει νὰ δώσῃ τοῦτο, τότε ὀφείλει ὁ ἐφημέριος ν' ἀναφέρηται περὶ τοῦτου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπόν του, καὶ οὗτος ὀφείλει κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν, νὰ ἐπικαλῆται τὴν συνδρομὴν τῆς πολιτικῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς βοήθειαν τοῦ ἀδικουμένου » καὶ

Δ'. » Δὲν συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐφημέριον, μήτε τὴν ἐκκλησίαν νὰ κλείῃ εἰς τοὺς χριστιανούς, ἐὰν δὲν λαμβάνῃ ὅ,τι ὀφείλεται εἰς αὐτόν, μήτε ὅ,τι ἐκ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων νὰ μὴ ἐπιτελῇ· καὶ ὅστις πράξῃ ποτὲ τοιοῦτόν τι θέλει τιμωρηθῇ αὐστηρῶς παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. »

Ταῦτην λέγομεν, τὴν Συνοδικὴν πρᾶξιν ἐγκρίνασα ἡ Γραμματεία, ἐξέδωκεν ἰδίαν πρὸς τοὺς Νομ. ἀρχας ἐγκύκλιον, ἐκθεῖστο, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐφημερεύοντες εἰς τὰς ἐνορίας Προσβύτεροι, μὴ ἔχοντες ἄλλον πόρον σταθερὸν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ζῶσιν ἀπὸ μόνα τὰ τυχερά, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς ἐφημερίας των κέρδη, εἶναι δίκαιον, ἄχρις ὅτου κανονισθῇ ἡ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ μερικῶν ταμείων τακτικὴ καὶ αὐτάρκης μεθοδοσία, νὰ πορίζωνται τὰ δικαιώματά των ὅπως ἐλάβανον αὐτὰ διηνεκῶς καὶ παρήγγειλεν, ἵνα ὁ ἀρμόδιος Νομάρχης «χορηγῇ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαιτουμένην συνδρομὴν καὶ ὑπεράσπισιν, ὑποχρεῶν, ἐν περιπτώσει δυστροπίας, τοὺς ἐνορίτας νὰ δίδωσι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ ὅσον ἐδίδον ἄχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς τῆς ἐνορίας των. »

Καὶ ταῦτα μὲν, ἐκ τοῦ 1834 ἔτους διαταχθέντα καὶ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, οὐδέποτε ἀνεκλήθησαν, οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐτροπολογήθησαν. Παρὰ πᾶσαν δ' ἐλπίδα εἰδοποίησεν ἡμᾶς ἁρτίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὅτι ἐν τινι τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, χωρικοί, οἵτινες μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐξεπλήρουν ἀκριβῶς τὸ καθικόν των, δίδοντες εἰς τοὺς ἐφημέριους των ὅ,τι ἀνέκαθεν ὑπάρχει

κανονισμένον. ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἐνεστώτος ἔτους νὰ δίδωσιν εἰς αὐτοὺς, οἱ μὲν τὸ ἥμισυ, οἱ δὲ τὸ πημιόριον τῶν ὅσα πρότερον ἐδίδον· καὶ ὅτι αἱ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἐπισκόπου ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἀπευθυνθεῖσαι πρὸς τοὺς χωρικοὺς συμβουλαι ἀπέβησαν μάταιαι καὶ ἀτελεσφόρητοι. Ἐντεῦθεν δὲ λαβοῦσα ἀφορμὴν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, καὶ γνωρίζουσα ὅτι, ὅταν οἱ χριστιανοὶ ἀρνῶνται τὴν ἀπόδοσιν τῶν κανονισμένων δικαιωμάτων εἰς τοὺς ἐφημερίους, τότε οὗτοι οὐ μόνον στεροῦνται τῶν μέσων πρὸς τὸ ν' ἀποζῶσι κἄν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ καθήκοντά των δύνανται ἀκριβῶς νὰ ἐκπληρῶσιν, ἐζητήσατο παρ' ἡμῶν νὰ υπομνήσωμεν εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προαποφασισμένων καὶ προδιατεταγμένων, ἵνα μὴ ἐξ ἐνδεχομένης δυστροπίας τινῶν χριστιανῶν, ἀπὸ κυματικοῦ πάθους μᾶλλον ἢ ἀπ' ἄλλης αἰτίας ὀρρωμένων, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐφημερίων ἐνδεείας καὶ ἀπορίας, παραμελῇται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος καὶ τούτων κ' ἐκείνων.

Τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπεδεξάμεθα κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον προθύμως, καθόσον αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ θεῖον νόμον τὸν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Διαθήκαις ρητῶς ἐγγεγραμμένον. Καὶ εἰς μὲν τὴν Παλαιὰν γέγραπται, ὅτι ὁ Κύριος διέστειλεν ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, μόνην τὴν τοῦ Λευὶ φυλὴν, καὶ ἀπένειμεν εἰς τοὺς Λευῖτας ἰδίον προσόν τὸ ἐπιτελεῖν τὰς λατρείας καὶ προσεδρεῖν τῷ θυσιαστηρίῳ. (Ἀριθ. Η', 6 καὶ 14 - 16) — διέγραψεν εἰς αὐτοὺς ἴδια καθήκοντα καὶ χρῆν (Δευτερον. 1'. 8.) — καὶ προσδιώρισε δι' αὐτοὺς μόνον πόρον τῶν πρὸς τὸ ζῆν, μόνην μερίδα, μόνον κλῆρον, τὴν εἰς προσφορὰν τῷ Κυρίῳ ἀφοσιούμενα κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου. «Τὰ δέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν ἀφορίσῃς τῷ Κυρίῳ ἀφαίρεμα, δέδωκα τοῖς Λευῖταις ἐν κλήρῳ» (Ἀριθ. 1Η', 24. 26. 31). . . «Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ (τῷ Λευῖτῃ), ὅτι αὐτὸς ἐξελέξατο ὁ Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου παρεστάναι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας» (Δευτερον. 1Η' 1 4 καὶ 5) — καὶ τέλος παρήγγειλεν εἰς τὸν λαὸν νὰ χ

ρηγῇ προθύμως εἰς τοὺς ἱερεῖς τὰ ἐν τῷ νόμῳ προσδιωρισμένα δόματα, ὑποτυπώσας αὐτοὺς διὰ τῆς εἰκόνος βοός ἀροτριούντος τὴν γῆν καὶ τὰ ὀρθάγματα σὺν πάντῃ τέμνοντος· «οὐ φιμώσεις βοὺν ἀλοῶντα» (Λύτθι ΚΕ'. 4). Εἰς δὲ τὴν νέαν Διαθήκην γέγραπται ἐπίσης διὰ παραδειγμάτων εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας καταληπτῶν, ὅτι τὰ ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ εἰρημένα περὶ τοῦ ἀλοῶντος βοός ἔχουσιν ἔννοιαν ἀναγωγικὴν. Τοῦτο δὲ ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰπών· «μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ· ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει· δι' ἡμᾶς γὰρ ἔγραψεν, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι». (Α'. Κορινθ Θ', 9 καὶ 10)—καὶ ὅτι «ἄξιός ἐστι τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶ» (Ματθ. Ι, 10.—Λουκ. Ι', 7—Α'. Τιμοθ. Ε'. 18)—καὶ «τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὀψωνίοις ποτὶ· τίς φυτεύει ἀμπέλωνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει· τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποιμένης οὐκ ἐσθίει;» (Α'. Κορινθ Θ', 7).

Περὶ τὸν ἡγουμένον νὰ μνημόνωνεν περαιτέρω τὸν λόγον, διότι ἐκ τῶν ἀνωθι ἐκτεθέντων ὀλίγων ἀποδείκνυται, ὅτι κατὰ γρῆος, διὰ τῆς ἱερέως νομοθεσίας ἐπιβεβλημένον εἰς πάντας, ὀφείλει ἕκαστος χριστιανὸς νὰ χορηγῇ μετὰ προθυμίας εἰς τοὺς ἡμετέρους τοῦ τὰ διὰ τὴν διατροφήν αὐτῶν ἀρχῆθεν κανονισμένα. Εἰς τοῦτο παροτρύνουσι ἡμᾶς καὶ οἱ θεοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ τῶν ἁγίων Γραφῶν ἐρμηνευταὶ ἐξ ὧν ἀρκοῦμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ἐνὸς μόνου προχείρως τοῦ ἱεροῦ Θεοδωρήτου, λέγοντος· «Πάντων τῶν κατὰ τὸν βίον καταφρονεῖν προσήκει τὸν Ἱερέα καὶ τῇ θεῇ προσεδρεύειν ἱεουργίᾳ· τούτου χάριν... ἐνομοθέτησε τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας παρὰ πάντος κομίζεσθαι τοῦ λαοῦ, ἵνα τῶν βιωτικῶν ἀπὸ πηλλεγμένων φροντίδων (οἱ Ἱερεῖς) ἀγίως τὴν ἐγχεχειρισμένην αὐτοῖς ἀγιστεῖαν ἐπιτελώσι».

Συγκεφαλαιούντες τὸν λόγον, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα, συμφώνως πρὸς τὴν Συνδικῶς ἀποφασισμένα καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐγχεκριμένα, δώσητε εἰς τοὺς ὑφ' ὑμῶν διοικουμέ-

νοὺς νὰ νοήσωσιν, ὅτι ὀφείλομεν ἕκαστος νὰ χορηγῶμεν προθύμως εἰς τοὺς ἐφημερίους τῆς ἐνορίας ἡμῶν ὅ,τι ἀνέκαθεν ὑπάρχει κανονισμένον, εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς τρόφιμα, πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἐάν δέ ποτε τις τῶν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Νομῷ Σ.Σ. ἐπισκόπων, ἐπίσκοπος τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ὑπεράσπισιν ὑμῶν ὑπὲρ ἐφημερίου, ὑπὲρ ἐφημερίων, οἵτινες κατὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν κανονικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἱερατείας τῶν, νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἀδικουμένους τυχὸν ἀπὸ τινα τῶν ἐνοσιτῶν τῶν, παραγγέλλεσθε νὰ χορηγῇτε προθύμως εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαιτουμένην προστασίαν καὶ συνδρομὴν, ὑποχρεοῦντες τὸν δυστροποῦντα νὰ δίδῃ ἀγογγύστως εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐνορίας του, ὅ,τι καὶ ὅσον ἐδίδε ἀνέκαθεν ὡς κανονικὸν δικαίωμα. Καὶ ταῦτα, ἄχρις οὗ καὶ νονισθῶσιν ὀριστικῶς καὶ τὰ περὶ ὀριστικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ κατωτέρου Κλήρου.

Ἐγκύκλιος ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 23 Ἰουλίου 1856, περὶ διαιρέσεων τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία.—Τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 8 Ἰουνίου τ. ε. π. ὁποῖον ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ἀριθ. 26 τῆς ἑφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐγκλείομεν ὧδε ἐκτυπον.

Τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῶσιν ἐργασίαι τινὲς διὰ τῆς συμπράξεως τῶν ἀρμόδιων Ἀρχῶν, Πολιτικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς. Ἵνα δὲ τὸ ἔργον ὁμοιομόρῳ ἀρξάμενον συντελεσθῇ μετ' ἐπιτυχίας, δεόν ἐκρίναμεν νὰ δώσωμεν εἰς Ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης τὰς ἐξῆς ὁδηγίας.

Οἱ μὲν ὅροι τοῦ προκειμένου Διατάγματος ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ΙΑ' ἀρθροῦ τοῦ περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων Σ' νόμου. Βάσις δὲ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐτέθη ἡ ἀναλογία τοῦ κατὰ χωρία καὶ κατὰ κωμοπόλεις καὶ κατὰ πόλεις πληθυσμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀναλογία αὕτη προσδιορίζεται ἐκ τοῖς §§ α καὶ β καὶ γ τοῦ Α' ἀρθροῦ, πᾶς ἄλλος περὶ ταύτης λόγος ἀποβαίνει περιττός. Ὄφείλετε ἄρα νὰ συνεννοηθῇτε ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς παρούσης, μετὰ τῶν ἐν τῷ καθ' Ὑμῶν νομῷ καθεσταμένων Σ. Ἀρχιερέων, ἵνα ἡ μὲν Σεβασμιότης ταῦτα ἐκδώσῃ ἐντόνους διαταγὰς καὶ ὁδηγίας πρὸς τοὺς οἰκείους

Ἐπισκοπικοὺς Ἐπιτρόπους καὶ διὰ τούτων πρὸς τοὺς ἄρμο-
 δίους ἐφημερίους τῶν χωρίων, τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν πό-
 λεων. Ὑμεῖς δὲ πρὸς τοὺς καθ' ὑμᾶς Ἐπάρχους καὶ Δημάρ-
 χους παραγγελησομένους, ταύτους τε κάκεινους, ἵνα ἀσχολη-
 θῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς περὶ τὴν ἀκριβῆ καταγραφὴν τοῦ ἀριθμοῦ
 τῶν οἰκογενειῶν, τῶν σήμερον ὑφισταμένων ἐνοριῶν, τῶν ἱερῶν
 Ναῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων καὶ διακονούντων
 Ἐφημερίων. Ὅταν δὲ συλλεχθῇ ἡ κατὰ μέρος ὕλη διὰ τὴν
 σύνταξιν τῆς γενικῆς (καθόσον ἀφορᾷ τὸν καθ' Ἑμᾶς νομὸν)
 καταγραφῆς, πρέπει νὰ ἐκθέσῃτε τὸ ἔργον εἰς Πίνακα, ὁδηγόν
 πρὸς τοῦτο λαμβάνοντες τὸν τύπον, τὸν ἐν τῇ τρίτῃ σελίδι τοῦ
 ἐγκλειστού ἐκτύπου ἐκτεθειμένον, κατὰ μὲν τ' ἄλλα ἀπαράλ-
 λακτον, παρεκτός δὲ μόνων τῶν ἐν τῇ στήλῃ πα ρ α τ η ρ
 ῆ ς εἰ ς τεθεισῶν (καὶ κυρίως εἰς δεῖγμα τοῦ συνταχθησο-
 μένου Κώδικος μελλουσῶν νὰ χρησιμεύσωσι) σημειώσεων, ἀντὶ
 τῶν ὁποίων Ὑμεῖς νῦν θέλετε σημειώσαι τὴν τάξιν, ἣν ἔχου-
 σιν ἐν τῇ κοινωσίᾳ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι ἐκάστης ἐνορια-
 κῆς ἐκκλησίας, ἂν δηλονότι οὗτοί εἰσιν ἔ γ γ α μ ο ι ἢ ἄ γ α
 μ ο ι. Ἐν τῷ τέλει τῆς κατὰ μέρος ἀπαριθμήσεως τῶν ἐνοριῶν
 καὶ τῶν οἰκογενειῶν ἐκάστου χωρίου, κωμοπόλεως ἢ πόλεως,
 θέλετε σημειώσαι τὰ ὅλικόν ἄθροισμα τῶν οἰκογενειῶν· ἐν ἰδίῳ
 δὲ φύλλῳ θέλετε ἀνακεφαλαιώσαι τὰ κατὰ μέρος ἄθροίσματα
 τοῦ πληθυσμοῦ τῶν οἰκογενειῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἐν τῷ καθ'
 Ἑμᾶς νομῷ δήμων.

Ἄμα περαιωθέντος τοῦ ἔργου, σπεύσατε νὰ ὑποβάλλητε
 αὐτὸ εἰς ἡμᾶς δι' ἡτιολογημένης ἐκθέσεως, συντεταγμένης ἀπὸ
 κοινοῦ ὑφ' Ἑμῶν τε καὶ τοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ νομοῦ καθε-
 δρεύοντος Σ. Ἱεράρχου. Εἰς ἣν τινα δὲ Ἐπαρχίαν τοῦ καθ'
 Ἑμᾶς νομοῦ ὑπάρχει καθεσταμένος Ἀρχιερεὺς, ἡ περὶ ἧς ὁ
 λόγος ἐκθεσεὶς θέλει συνταχθῇ μὲν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν ἄρμο-
 δίων Ἀρχόντων, τοῦ Ἐπάρχου δηλονότι καὶ τοῦ Ἀρχιερέως,
 διαβιβασθῇ δὲ πρὸς Ἑμᾶς διὰ τοῦ Νομαρχεῖου, διότι πρέπει
 ν' ἀποτελεσθῇ μέρος τῆς ὑμετέρας ἐκθέσεως, ἐν ᾗ ἀπαιτεῖται νὰ
 ἐκφέρητε ὅσας ἂν ἔχητε παρατηρήσεις καὶ τὴν γνώμην ὑμῶν
 ἐπὶ τοῦ συνόλου. Τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς λίαν σπουδαίαν,
 συνιστῶμεν εἰς ὑμᾶς, οὐ μόνον δι' ἣν αὕτη φέρει ἐν ἑαυτῇ

σπουδαιότητα, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ τρίτος παράγραφος τοῦ Γ' ἄρθρου τάττει προθεσμίαν ρητὴν περὶ τῆς τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς καθ'αυτὸ κώδικας τῶν Ἐπισκοπῶν. Νοεῖται δὲ ὅτι ὁ ἐξαμηνιαίος χρόνος δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ εἰς τὴν συλλογὴν τῆς κατὰ μέρος ὕλης, ἢ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς καταγραφῆς αὐτόθι, διότι, καὶ ἀφοῦ τὸ ὑμέτερον ἔργον περιέλθῃ εἰς χεῖρα Ἑμῶν, ἀπαιτεῖται χρόνου τινὸς κατανάλωσις διὰ τὴν παρ' Ἑμῶν τε καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναθεώρησιν, καὶ διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ ὀριζομένης Ἡμετέρας ἐγκρίσεως.

Πρὶν ἢ καταπαύσωμεν τὸν περὶ τοῦ Δ' ἄρθρου τοῦ Διατάγματος λόγον, ἐπάναγκες κρίνομεν νὰ ἐφελκύσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν. α') ἐπὶ τῶν ἐδαφίων 3 καὶ 4 τοῦ § α', καὶ τοῦ § β', καὶ 3 τοῦ § γ', αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄρθρου διότι καὶ περὶ τῶν ἐν τούτοις τοῖς ἐδαφίοις ὀριζομένων εἶναι χρεῖα νὰ ἐκφέρητε τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις καὶ τὴν γνώμην ὑμῶν. Αὐτὰ δὲ τοῦτο θέλατε πράξει ἐπίσης καὶ περὶ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ Β' ἄρθρον, εἴτε ἐὰν ἀπὸ τοῦδε, εἴτε ἐὰν εἰς τὸ μετέπειτα καὶ μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου, ταῦτα κριθῶσι ὑφ' ὑμῶν ἐνεργητέα· καὶ β') ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῷ τῷ Διατάγματι ἐκφερομένης προσωνομίας τῶν Ναῶν περὶ ὧν πρόκειται. Τί νοεῖτε ἢ διάταξις διὰ τῆς ἐκφράσεως Ναοὶ ἐν ο ρ ι α κ ο ῖ, τοῦτο εἶναι εὐδὴλον ἐκ τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ 1 ἄρθρου καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 7 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 2^ο Μαΐου 1833 (βλ. ἀριθ. 22 τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως) συνδυαζομένων μετὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 114—116 τοῦ περὶ Δήμων νόμου καὶ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς α' Δεκεμβρίου 18'6 (Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἀριθ. 72).

Ἰδιαιτέρας σπουδῆς ἀξίαν κρίνοντας τὴν διάταξιν τοῦ Ζ' ἄρθρου τοῦ Διατάγματος, συνιστῶμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ἀκριβῆ καταγραφὴν τῶν παρεκκλησίων ἢ ἐξωκκλησιῶν προσηκειουμένης οὐ μόνον τῆς ἀπὸ πόλεως, ἢ κωμοπόλεως χωρίου ἀποστάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως καὶ διακοσμήσεώς των, καὶ τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου τῶν Ἀγίων ἐπ' ὀνόματι τῶν ὁποίων ταῦτα τιμῶνται, καὶ

τοῦ ποσάκις κατ' ἐνιαυτὸν εἴθιται νὰ ἐπιτελῶνται ἐν ἐκείνῳ αὐτῶν ἱεροτελεστίαι.

Πεποιθότες ὅτι τὸ ἔργον ἐκτελεσθ/σεται ὑφ' ὑμῶν μετ' εὐκρινείας ἅμα καὶ ἀκριθείας κατὰ τὰ ἀνωθι ἐκτεθέντα, οὐχ' ἤττον δὲ τῆς δυνατῆς ταχύτητος, ἐπισυνάπτομεν ὧδε
ἔκτυπα τοῦ Βασ. Διατάγματος μετὰ τοῦ προσηρητημένου τύπου, ὅπως κάμητε τὴν ἀνήκουσαν χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ὁδηγίαν τῶν ὑφ' ὑμᾶς Ἀρχῶν διοικητικῶν τε καὶ δημοτικῶν.

Τὰ διὰ τῆς παρούσης ἐπιστελλόμενα πρὸς ὑμᾶς κοινοποιῶνται καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τοὺς μεθ' ὑμῶν συμπράξοντας Σ. Ἀρχιερεῖς πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν.

Πρᾶξις ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 30 Μαΐου 1858, περὶ μονογραφήσεως τῶν βιβλίων τῶν ἐνοριῶν.—Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Γ'. ἄρθρον τοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856, περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία, διατάττομεν τὸν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖῳ τμηματάρχην τοῦ Α'. τμήματος κύριον Ἀνδρέαν Ζ. Μάμουκαν νὰ μονογραφήσῃ ἀνθ' ἡμῶν κατὰ φύλλον τὰ πρὸς τοὺς ἐν τῷ βασιλείῳ σεβασμιωτάτους Ἐπισκόπους καὶ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀποσταλησόμενα βιβλία, ἢ κώδικας, διὰ τὰς ἐγγράφους τῶν τε ἐνοριῶν, καὶ τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐν ταύταις λειτουργούντων καὶ διακονούντων.

Ἐπαρχία.	Δῆμος	Πόλις (κώμη, ἢ χωρίον)	Ἀπόστασις ἀπ' ἄλλων, τῶν ἀποτελούντων ἑνορίαν χωρίων	Ἑνορία	Ναὸς	Αὐξων ἀριθμὸς	Πρεσβύτεροι	
							Ὄνομα	Πατρίς
Ἀττικὴ	Ἀθῆναι	Ἀθῆναι		Ῥόμβη	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	1	Θεόδωρος Ν.	Ἀθῆναι
						2	α) Βασίλειος Γ.	Ἀμαρουσίον
				Καπνικαρέα.	Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου	1	Γεώργιος Δ. (α)	Σίφνος
						2	Ἡλίας Α.	Ἴος
				Χρυσόσπηλαιώτισσα	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	1	Ζήσιμος Ι. (α)	Ἄρτα
						2	Κώνστας Ν.	Ἀθῆναι
						3	Δάμπος Δ.	Ἀθῆναι

Σημείωσις. Δι' ἑκάστον ἑνοριακὸν ναὸν προσδιορίζεται κενὸν ἐν φύλῳ.

Ηλικία	Διάκονος				Αριθμός τῶν ἐνορίων ἀποτελουσῶν οἶκον γενειῶν.	Παρατηρήσεις
	Ὄνομα	Πατρὶς	ἔτη ἡλικίας	Ἐποχὴ τῆς χειροτονίας		
1849 αριθμ. 1 1852 αριθμ.	Νικόλ. Γ.	Κηφισία.	38	1850 Ἰανουαρίου 1	300	(α) Ἀπεβίωσεν ἐκ περιπνευμονίας· καὶ τὸν ἀντικατέστησε κανονικῶς ὁ διάκονος Νικόλαος Γ. προχειρισθεὶς εἰς ἱερέα. Εἰς δὲ τὴν τοῦ διακόνου θέσιν κατέστη κανονικῶς ὁ Ἰωάννης Φ. ἐξ Ἐλευσίνος.
1804 αριθμ. 2 1849 αριθμ. 6	Ἰωάν. Ν.	Μάνδρα	29	1851 Ἰανουαρίου 6	350	(α) Κατέστη ἀνίκανος δι' ἔσχατον γῆρας, καὶ τὸν ἀντικατέστησε κανονικῶς ὁ Βασίλειος Κ. ἐκ Κηφισσιᾶς.
1810 Δε- αριθμ. 25 1813 Σε- αριθμ. 4 1849 Νο- αριθμ. 30	Μα- νουήλ Θ. (6)	Ἀμα- ρούσιον.	28	1852 Ἰανουαρίου 7	410	(α) Ἀπεβίωσεν ἐκ κεντρικῆς ἀποπληξίας. Τὸν ἀντικατέστησε δὲ κανονικῶς ὁ Νικόλαος Π. ἐξ Ἀθηνῶν. (β) Ἀπῆλθεν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐν ἀδείᾳ τριετῇ, δι' ἰδίαν ὑποθέσιν. Εἰς τὴν θέσιν του δέ, ἐχειροτονήθη Διάκονος ὁ Σταμάτιος Τ. ἐξ Ἐλευσίνος.

Β. Διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλίου [8 Μαΐου]
ἰδιοκτῆτων μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν.

« Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἑκκ-
» κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῶν νο-
» καταχρηστικῶς καλουμένων μοναστηρίων, τῶν ἀ-
» παρ' ἰδιωτῶν καὶ διαμεινάντων εἰς αὐτοὺς ὡς
» τῶν, διατάττομεν ».

« 1. Ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια καὶ οἱ νο-
» πόποιον ἔχει τις ἀποδεδειγμένα δικαιώματα ἰδιοκ-
» νουν εἰς αὐτὸν ἀνενοχλήτως. »

« Ἐξ ἐναντίας τὰ κ-ήματα, δι' ὅσα δὲν ὑπάρ-
» δειξεῖς ὅτι ἀνήκουν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτί-
» ἀπογόνους του, ἀλλ' ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων εἰς
» στήριον ἢ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ παραλαμβάνονται
» κλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς ἀφιέρωματα »

« 2. Δὲν ἐπιτρέπεται τοῦ λοιποῦ εἰς οὐδένα
» εἰς ἓν τῶν ἰδιοκτῆτων τούτων ναῶν, ἢ τῶν λεγ-
» ναστηρίων, ὁποιοδήποτε ἀφιέρωμα ».

« 3. Ὅσα τοιαῦτα μοναστήρια ἢ ἐκκλησίαι
» εἰς δημοσίαν χρῆσιν, καὶ ἢ κατέστησαν ἐνοριακά
» ὁπωςδήποτε νὰ διοικῶνται καὶ διαχειρίζονται
» τῶν ἐχόντων ἐπ' αὐτοῖς ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας,
» ζεσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δημόσια καὶ συμπεριλαμ-
» πτόν περὶ μοναστηρίων τοῦ Βασιλείου μέτρον. »
» περὶ αὐτῶν περαιτέρω ἀξιώσεις εἶναι ἀπαράδεκται »

« 4. Αἱ ἰδιόκτητοι ἐκκλησίαι τότε μόνον δύνα-
» σιμεύουν ὡς ἐνοριακαί, ὅταν ἀγορασθῶσι παρὰ
» χαρισθῶσιν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου ».

« 5. Τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια δὲν θέλουν φέρε-
» τὸ ὄνομα τοῦτο, οὐδὲ θέλουν χρησιμεύσει πρὸς ἐν-
» χῶν, ἀλλὰ ὡς ἰδιαίτερα εὐκτήρια καὶ ἡσυχασ-
» τῆς μόνου τοῦ ἰδιοκτῆτου τῶν ».

« 6. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτ-
» τεῖαν τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις
» ποίησις τοῦ παρόντος διατάγματος ».

Ἵπουργικὴ ἐγκύκλιος τῆς 10 Μαΐου 1834. Περί τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰς τὰς ἐνορίας ἐφημερευόντων.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 983 ἐγκυκλίου τῆς γραμματείας ταύτης προσεκλήθη τὸ Νομαρχεῖον πρὸ ἐνὸς ἤδη περίπου ἔτους νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς Σ.Σ. ἐπισκόπους τὴν ἀπαιτουμένην συνδρομὴν πρὸς σύναξιν τῶν ἄχρι τοῦδε νενομισμένων ἀρχιερατικῶν δικαιωμάτων, ἄχρις ὅτου προσδιορισθῇ ἡ τακτικὴ τοῦ κλήρου μισθοδοσία.

Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐφημερεύοντες εἰς τὰς ἐνορίας πρεσβύτεροι, μὴ ἔχοντες ἐπίσης ἄλλον πόρον σταθερὸν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ζῶσιν ἀπὸ μόνα τὰ τυχερὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, τῆς ἐφημερίας των κέρδη, εἶναι δίκαιον, ἄχρις ὅτου κανονισθῇ καὶ αὐτῶν ἡ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ μερικῶν ταμείων τακτικὴ αὐτάρκης μισθοδοσία, νὰ πορίζωνται τὰ δικαιώματά των ταῦτα, καθὼς τὰ ἐλάβανον ἄχρι τοῦδε, εὐχαριστούμενοι εἰς τὰ κατὰ προαίρεσιν μόνον, χωρὶς νὰ γίνωνται αὐστηροὶ περισσοτέρων ἀπαιτηταί, προσκαλεῖται τὸ νομαρχεῖον νὰ χορηγῇ καὶ εἰς αὐτοὺς τὴν αὐτὴν ὑπεράσπισιν, ὑποχρεοῦν ἐν περιπτώσει δυστροπίας, τοὺς ἐνορίτας νὰ δίδουν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ ὅσον ἔδιδον ἄχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς τῆς ἐνορίας των.

Πρὸς τοῦτο προσκαλοῦνται συγχρόνως παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ Σ.Σ. ἐπίσκοποι νὰ ἐπικαλῶνται τὴν συνδρομὴν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ὅσας οἱ τελοῦντες ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν ἐφημέριοι ἀναφερθῶσι πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀδικούμενοι, χωρὶς ἐντροσούτῃ νὰ δύναται ὁ ἐφημέριος διότι δὲν λαμβάνει τὰ δικαιώματά του, νὰ κλείῃ εἰς τοὺς χριστιανούς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐφημερίας του, καὶ νὰ τοὺς ἀποσταρῇ τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας καὶ τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν τελετῶν.

Β Διάταγμα τῆς 8[20] Φεβρουαρίου 1834, περὶ τῆς κατὰ ἱερῶν ἐκτελέσεως καταδίκης. — Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρίου ἀπαιτεῖται, ὅτι ἐννοεῖται ὅτι ἡ καταδίκη τῶν ὑπευθύνων ἱερῶν θέλει ἐκτελεῖται μετὰ τὴν καθαίρεσίν των. Εἰδοποιήθη ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης γραμμα-

τεία, ὅτι πρέπει νὰ κοινοποιῶνται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον κατὰ κληρικῶν καταδικαζόμεναι ποιναί, ἅμα ἀπορραϊσ-

Υπουργικὴ Ἐγκύκλιος τῆς 10 Φεβρουαρίου 1834 ἀδείας πρὸς ἐγκαινιασμόν ἱερῶν ναῶν. — Ἐπειδὴ πολλὰ ναυστήριον, ὅσα μεταβαίνουνσι ἤδη ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῆς νήσεως διαχείρησιν, αἱ ἱεροὶ ναοὶ ἡμποροῦν νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ἐξῆς ὡς ἐνοριακοί, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἐνορίας τῶν σιεστέρων κωμοπόλεων ἢ χωρίων, ὅσα στεροῦνται ἐκκλησιαστικῶν προσκαλεῖται τὸ Νομαρχεῖον, ὅσας ζήτηθῃ ἄδεια ἐγκαινισμοῦ ἱερῶν ναῶν νὰ παρατηρῇ παρεκτός τῶν ὅσα διαλαμβάνει ἢ προεκδοθεῖσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγκύκλιος γραμματείας, καὶ τὴν θέσιν προσέτι τοῦ χωρίου ἢ τῆς πόλεως ὡς πρὸς τὸ πλησιέστερον καὶ στερεώτερον μοναστήριον εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατορθωθῇ μὲ τὸν καιρὸν ὁ ἐν αὐτῇ ναὸς, ναὸς τῆς ἐνορίας.

Τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ Νομαρχεῖον, διὰ νὰ καταπέισῃ εὐκολώτερον τοὺς περιοικοῦντας ἀνατολικοὺς καὶ δέκα χωρικοὺς νὰ συναικισθῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ περὶ τὸ Μοναστήριον, δίδοντες εἰς τὴν νέαν συνοικίαν τῶν κατὰ τὸ Νομαρχεῖον τινὸς δήμου ἢ πόλεως, μὴ σωζομένης ὑποτιθεμένης ὅμως ὅτι ἔκειτο εἰς τὰ πέριξ, νὰ τοὺς ὑποστήσῃ καὶ τὴν ἐπὶ μετριωτάτῃ τιμῇ ἢ καὶ δωρεὰν παραχώρησιν ἐν αὐτῷ ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων παρὰ τῆς νήσεως προαναφέρον περὶ τούτου εἰς τὴν Γραμματεῖαν.

Υπουργικὴ Ἐγκύκλιος τῆς 1 Μαρτίου 1834, περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τοῦ Βασιλείου — Παρατηροῦντες ἔνθεν πλῆθύν τῶν ὑπαρχόντων σήμερον ἐντὸς τοῦ Βασιλείου ἱερῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ παρημελημένον τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῶν διακονίας, στερουμένων ἔστιν ὅπου καὶ τῶν πρὸς τὴν θείαν λατρίαν ἀναποφεύκτων ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων, ὡς ἴσως ἔσονται ἐπομένως ἀδύνατον ἄλλως τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ματος καὶ τὴν αὐτάρκη τῶν ἱερῶν μισθοδοσίαν, δι' ἧς τῆς νήσεως ἡμποροῦν νὰ παύσουν αἱ ζήτησαι τῶν ἱερομένων μετ' αὐτῶν συνδεδεμένα καταχρήσεις, εἰμὴ διὰ μόνης τῆς

λόγου τῶν ἐνοριῶν τοῦ Βασιλείου διακρίσεως, κρίνομεν ἄφροντον ἐν ᾧ ἐνεργεῖται τὸ περὶ διακρίσεως τῶν δῆμων διάταγμα, νὰ εὐκολύνωμεν ὁπωσδήποτε, καὶ τὸ κατὰ τὴν διακρίσιν τῶν ἐνοριῶν, συμπτῶνως μὲ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Προσκαλεῖται ἐπομένως τὸ Νομαρχεῖον, συνεννοοῦμενον μὲ τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον, νὰ λάβῃ ὅποια μέτρα κρίνῃ καταλληλότερα, ὥστε νὰ κατορθωθῶν βαθμηδὸν τὰ ἐξῆς ὡς πρὸς τὰς ἐνορίας τοῦ Βασιλείου.

Α'. Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη ἱερῶν ναῶν νὰ ἐξαίρεθοῦν, κατ' ἀναλογίαν τῆς πληθύσεως τῶν κατοίκων καὶ τῆς χωρητικότητος ἐκάστου ναοῦ. οἱ εὐρυχωρότεροι, στερεώτεροι καὶ κομψότεροι ὡς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν καὶ κεντρικώτεροι ἐνταυτῇ, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς μελλούσης ἐνορίας καὶ εἰς ἕκαστον αὐτῶν νὰ προσδιορισθῇ ἀνάλογος ἀριθμὸς ἐνοριτῶν, ὀλιγώτεροι τῶν πεντήκοντα οἰκογενειῶν δὲν συγκρατοῦσιν ἐνορίαν.

Β'. Πρὸς ὑπηρεσίαν ἐκάστου ναοῦ ἀπαιτοῦνται ἀφέντως, παρεκτὸς τῶν ὀρισμένων ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων, βιβλίων καὶ λοιπῶν πρὸς φωταγωγίαν καὶ εὐκοσμίαν αὐτοῦ ἀπαιτουμένων, εἰς ἐφημέριον, εἰς ψάλτης καὶ εἰς νεωκόρον ἢ ὑπρέτης, ὁ αὐτός, εἰ δυνατόν καὶ κανονάρχης, ἢ βοηθὸς τοῦ ψάλτου.

Γ'. Ἐκαστος τῶν ἐνοριτῶν ὀφείλει ἀπορραξίστως νὰ ἐκκλησιάζεται, ἢ νὰ υποτίθεται ὅτι ἐκκλησιάζεται, καὶ νὰ ἐκτελῇ ὅλα τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα, αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, εἰς τὸν ναὸν τῆς ἐνορίας του καὶ διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐφημερευόντων· πᾶσα περὶ τούτου παράθεσις ἐκ μέρους τῶν ἱερέων θέλει τιμωρεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ τῶν τοιούτων κειμένους ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας τοῦ ἐπισκόπου.

Δ'. Ὅλα τὰ πρὸς διατήρησιν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ ἀπαιτούμενα ἔξοδα, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετούντων εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐνοριτῶν, καὶ παρ' αὐτῶν πληροῦνται κατ' ἀναλογίαν καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως.

Ε'. Ἐπίτροποι, διοριζόμενοι κατ' ἔτος παρὰ τῶν ἐνοριτῶν, καὶ ἐπικυρούμενοι παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου θέλουν ἔχει τὴν ὅλην διαχείρησιν καὶ ληψοδοσίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς ἐνορίας

των ταμείου, καὶ θέλουν δίδει λογαριασμὸν ἀκριβῆ κατ' ἔτος τῆς διαχειρίσεώς των ταύτης, κρατοῦντες βιβλίον περὶ τούτου, ἀριθμημένον, καὶ ἐσφραγισμένον παρὰ τῆς δημαρχίας των.

Σ'. "Ὅσοι τῶν εὕρισκομένων ἤδη ἱερῶν ναῶν κριθῶσι περὶ τοῖς ἑξήκοντα πρὸς τὸ παρὸν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, θέλουν κλεισθῇ ἀπροσάριστος, χρησιμεύοντες ὡς παρεκκλησία δι' ἰδιαίτερας λειτουργίας, τὰ δὲ κλειδιά των, ἂν δὲν ᾖναι ἰδιοκῆτοι, θέλουν δοθῇ εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπόν του, ὅστις ὁμῶς θέλει φροντίσει νὰ διορισθῶσιν οἱ ἐν αὐτοῖς ἐφημερεύοντες ἑγγαμοὶ ἱερεῖς εἰς ἄλλας ἐνορίας, διὰ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν μέτρων τούτων, τὰ ὅποια ἔχουν ἀντικείμενον καὶ αἱ περὶ ἐγκαινίων προλαβοῦσαι τῆς γραμματείας ταύτης διατάξεις, προσκαλοῦνται συγχρόνως παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ κατὰ τόπον ἐπίσκοποι νὰ συμπράξουν τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς, εὐκολύνοντες τὸ πρᾶγμα.

Ἐλπίζοντες ἐπομένως νὰ κατορθώσωμεν διὰ τῆς δραστηριότητος τοῦ Νομαρχείου καὶ τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην ἐπανόρθωσιν καὶ νὰ προσδιορισθοῦν ἐπομένως ἐντὸς τοῦ ἔτους, εἰ δυνατόν, οἱ ἀπαιτούμενοι εἰς ὅλας τοῦ Βασιλείου τὰς ἐνορίας ἐφημέριοι καὶ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοί, κρίνομεν εὐλογον νὰ προσθέσωμεν ἐπὶ ταῖς, ὅτι τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν μέτρον θεωροῦμεν ἄσχετον ὅλως διόλου ὡς πρὸς τὴν κατὰ δημοῖς τοῦ Βασιλείου διαιρέσιν· καθότι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δῆμος ἢ ἡμπορεῖ νὰ διαιρεθῇ ἐκκλησιαστικῶς εἰς πολλὰς ἐνορίας, ἀναλόγως δηλαδὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συγχροτούντων αὐτὸν κατοίκων.

B. Διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλίου 1834, περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν.

1. "Ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια καὶ οἱ ναοί, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει τις ἀποδεδειγμένα δικαιώματα ἰδιοκτησίας, μένουν εἰς αὐτὸν ἀνενοχλήτως — Ἐξ ἐναντίας τὰ κτήματα, δι' ὅσα δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις ὅτι ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸ πρῶτον κτήτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του, ἀλλ' ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων εἰς τὸ μοναστήριον ἢ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ παραλαμβάνονται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς ἀφιερώματα.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται τοῦ λοιποῦ εἰς οὐδέναν ν' ἀφιερῶσιν εἰς ἓνα τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ναῶν ἢ τῶν λεγομένων μοναστηρίων ὅποιονδήποτε ἀστέρωμα.

3* Ὅσα τοιαῦτα μοναστήρια ἢ ἐκκλησίαι ἀφωσιώθησαν ἀπ᾽ εἰς δημοσίαν χρῆσιν καί, ἢ κατέστησαν ἐνοριακά, ἢ ἐπαυσαν ὅπωςδήποτε νὰ διοικῶνται καὶ διαχειρίζονται ἀμέσως παρὰ τῶν ἐχόντων ἐπ' αὐτοῖς ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας, θέλουν λογίζεσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δημόσια καὶ συμπεριλαμβανέσθαι εἰς τὸ περὶ τῶν μοναστηρίων τοῦ Βασιλείου μέτρον. Ὅλοι δὲ αἱ περὶ αὐτῶν περαιτέρω ἀξιώσεις εἶναι ἀπαράδεκτοι.

4. Αἱ ἰδιοκτετοὶ ἐκκλησίαι τότε μόνον δύνανται νὰ χρησιμεύουν ὡς ἐνοριακαί, ὅταν ἀγορασθῶσι παρὰ τῆς ἐνορίας, ἢ χαρισθῶσιν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἰδιοκτητοῦ.

5. Τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια δὲν θέλουν φέρει τοῦ λοιποῦ τὸ ὄνομα τοῦτο, οὐδὲ θέλουν χρησιμεύει πρὸς ἐνοίκησιν μοναχῶν, ἀλλὰ ὡς ἰδικαίτερα εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια αὐτοῦ μόνου τοῦ ἰδιοκτητοῦ τῶν.

B. Διάταγμα τῆς 20 Μαΐου 1836, περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

1. Αἱ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν κατερειπωμέναι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τρεῖς τάξεις· α') μοναστηριακαί· β') ἐνοριακαί· γ') ἰδιωτικά.

2. Τῶν μοναστηριακῶν, ὅσα μὲν ὑπάγονται εἰς διατηρούμενα τοῦ Ἡμετέρου Κράτους μοναστήρια, θέλουν διοικεῖσθαι καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ κτήματα αὐτῶν. Ὅσα δὲ ἐρείπια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχιῶν ὑπάγονται εἰς διαλελυμένα μοναστήρια, θέλουν ἐκποιηθῇ ἀνυπερθέτως διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, εἴτε μὲ μετρητὰ ἐπὶ χειρας ἢ τὸ πολὺ μὲ προθεσμίαν ἐξ μηνῶν μετὰ τὴν κατακύρωσιν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν ἐξαγόμενον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνέγερσιν ἐνὸς πανεπιστημίου.

3. Αἱ ἐνοριακαὶ θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας ὑποχρεώσεις· α') ἡ ἐκποίησις αὐτῶν θέλει γίνεαι ἐπὶ δημοπρασίας, προηγουμένης τακτικῆς ὁροθετικῆς διαγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως ἐνόρκου· β') ἡ δημο-

πρασία θέλει ἐνεργηθῇ ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ δύο μετῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ὑπὸ τὸν ἐλεγχόν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀττικῆς, καὶ εἰς τὸ προσδιωρισμένον διὰ τὰς δημοπρασίας μέρος· γ') ἡ πληρωμὴ τοῦ πλειστηριασμοῦ θέλει γίνεσθαι εἰς μετρητὰ ἐπὶ χειρὰς, ἢ τὸ πολὺ ἐξ μὴ νας μετὰ τὴν κατακύρωσιν τοῦ δημοπρατουμένου ἐρειπίου γηπέδου ἢ ὕλης· δ') τὸ προκύπτον ἐκ τῆς ἐκποιήσεως θέλει χρησιμεύσει εἰς ἱερὰ καὶ φιλόκωρα καταστήματα ἐντὸς τῆ πόλεως ταύτης· πρὸ πάντων δὲ καὶ ρητῶς εἰς ἀνέγερσιν ἐνὸς ἢ καὶ πλείονων ἐνοριακῶν ναῶν εὐρυχωρίας καὶ λαμπρότητος ἀναλόγου εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῶν τεσσάρων τῆς πόλεως μεγάλων τμημάτων· ἐὰν δὲ μετὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν Ἑκκλησιῶν τούτων περισσεύωσι χρήματα, αὐτὰ θέλουν χρησιμεύσει· εἰς σύστασιν ἐνὸς δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων καὶ ἐνὸς τῶν κορασίων.

4. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας θέλει καθυποβληθῇ εἰς γνώσιν Μας διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμματείας· τὸ δὲ σχέδιον, ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων καὶ ἡ θέσις ἐκάστης οἰκοδομῆς, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἢ τῆς ἁγίας ἐκάστης ἐκκλησίας, πρέπει νὰ καθυποβάλληται προηγουμένως διὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας τῆς ἐπικρατείας εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν.—Αἱ ἰδιωτικαὶ ὑπάγονται εἰς τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου [8 Μαΐου] 1834 Ἡμέτερον διάταγμα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐκκλησιῶν, τῶν ἐρειπίων, τῶν γηπέδων, ἢ τῆς ὕλης αὐτῶν, ὀφείλουν ἐντὸς 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος νὰ παρουσιάσωσι τὰ ἀπαιτήσεις των συνωδευμένας μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις διὰ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ τὰς ἐπεξεργασθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ.

5. Ἐὰν ὁ ἀπαιτῶν νομιζῇ ἑαυτὸν ἡδίκημένον ἐκ τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τῆς γραμματείας, δύναται, ἂν θέλῃ, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐνάξῃ εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ δημόσιον· εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὸ κτῆμα μένει ἀδιάθετον ἄχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκτὸς ἂν, πρὸς εὐρυθμίαν τῶν ὁδῶν

καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, καθίσταται ἄφρευκτος ἢ κατεδάφισις του· διότι τότε ἐκποιεῖται μὲν ἐπὶ δημοπρασίας, ἀλλὰ τὰ χρήματα μένουσιν παρκατατεθειμένα εἰς τὸ ἐκκλησιαστικόν ταμεῖον, διὰ λογαριασμόν οὗτινος ἀνήκει.

6. Ἐὰν εἰ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 δὲν παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας, ἢ τὰς παρουσιάσωσι μὲν, λαβόντες δὲ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, δὲν ἐιάξωσι τὸ δημοσίον ἐντὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 5 ὁριζομένης προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, τὰ ἀμφισβητούμενα ἐρεῖπιον, ἢ τὸ γήπεδον, ἢ ἡ ὕλη αὐτοῦ. θέλει διατίθεσθαι εἴτε κατὰ τὸ 2 ἄρθρον, ἂν ὑπάγεται εἰς τὰ μοναστηριακά, εἴτε ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ἂν ὑπάγεται εἰς τὰ ἐνοριακά, ὁ δὲ ἰδιώτης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου.

7. Οἱ ὅρισμοί τοῦ παρόντος Διατάγματος ἰσχύουσιν καὶ δι' ὅλα τὰ ἄλλα ἐρεῖπια ἢ γήπεδα ἐκκλησιῶν, κείμενα ἐντὸς τῶν λοιπῶν δήμων τοῦ Ἡμετέρου Κράτους. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ μὲν προκύπτον ἐκ τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν ὄφελος θέλει χρησιμεύει εἰς ἀνέγερσιν θεαρέστων καταστημάτων ἐντὸς ἐκάστου δήμου· τὸ δὲ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς διαλελυμένα μοναστήρια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχιῶν, εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ἀναφερομένου Πανεπιστημίου.

*Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν 19 Ἰουλίου 18 7, περὶ τοῦ ὁποῖαι αἱ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ὑποχρεώσεις ὡς πρὸς τὴν φωταγωγίαν καὶ διακόσμησιν τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του ἱερῶν ναῶν.—Τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ δήμου Λεύκτρου διὰ τῆς ἀπὸ 24 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 11 πράξεώς του, ἐνέκρινε τὴν ἀνέγερσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ναοῦ ἐπραξεν ἄρα τὸ καθήκον του συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 50 § 13 τοῦ περὶ δήμων Νόμου. Τὸ νὰ λέγῃ δέ, ἀφοῦ ἐζητήθη νὰ ἐξηγήσῃ διὰ νέας πράξεώς του τὴν ὁποῖαν ἐν τῇ προτέρᾳ πράξει αὐτοῦ, παρεσιώπησεν ὑποχρεῶσιν περὶ τῆς φωταγωγίας καὶ διακοσμήσεως τοῦ Ναοῦ, ὅτι ἀπέχει νὰ δώσῃ τοιαύτην ὑπόσχεσιν, διότι ὁ ναὸς δὲν συντηρεῖται δαπάνῃ δημοτικῇ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν ἐκκλησιαζομένων ἐνοριτῶν, τοῦτο εἶναι ἀσυνε-

πὲς καὶ ἀντικείμενον πρὸς τὸν Νόμον. Ὄφειλε καὶ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι κατὰ τὰ ἄρθρον 20 τοῦ ἐρρημένου νόμου «ὅλη ἡ δημοτικὴ περιουσία, μηδενὸς αὐτῆς μέρους ἐξαιρουμένου, εἶναι περιουσία τῆς ὁλομελείας τῶν δημοτῶν» — ὅτι, κατὰ ἄρθρ. 50 § 12 καὶ 114 τοῦ αὐτοῦ Νόμου καὶ κατὰ τὸ περὶ Διοικήσεως τῶν τε ἀγαθοεργῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τασστημάτων Βασιλ. Διάταγμα 1 Δεκεμβρίου 1836, διὰ τὰ διοικήσιν τῶν δημοτικῶν, ἥτοι ἐνοριακῶν ναῶν, διορίζονται Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια, συνιστάμενα ἐκ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ Ἀρχοντος, καὶ τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ναοῦ αὐτοδικαίως καὶ ἐκ δύο ἢ τεσσάρων δημοτῶν (ἐνοριτῶν) διοριζομένων ἀπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικὸν Συμβούλιον, ὅφειλε τέλος καὶ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι κατὰ τὰ 116 καὶ 117 ἄρθρα τοῦ νόμου, τὰ μὲν Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια εἰσὶν ὑπάλληλα τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου δήμου, τὰ δὲ δημοτικά Συμβούλια λόγῳ ὑπάλληλίας, ἐπιτηρῶνται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κυβερνητικῆς Ἀρχῆς.

Ὅθεν κατὰ ταύτας τὰς κειμένας ἐν γένει διατάξεις οὐδεμίαν σχέσεως ὑφισταμένης μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν διοικήσιν τῆς περιουσίας ἐνοριακοῦ τινος ναοῦ, ἐξάγεται προδήλως, ὅτι τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ὑφ' οὗ διορίζονται τὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου μέλη, ἂν ὑπόλογα ἐνώπιον αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ παράσχῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν δι' ἰδίας πράξεως τὴν περὶ τῆς φροντίδος τῆς διακοσμητικῆς καὶ φωταγωγίας τοῦ ναοῦ διαθεβαίωσιν, καὶ ταύτην ἐξήγησάμεν ἤδη, διὰ τῆς ἀπὸ 22 Μαΐου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 391 ἡμετέρας διαταγῆς.

Ταῦτα προσκαλεῖται ὁ Νομάρχης νὰ καταστήσῃ ἀρμοδίως καταληπτὰ εἰς τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον Λεύκτρου καὶ καθοδηγήσῃ αὐτὸ εἰς τὰ πρακτέα συμφώνως πρὸς τὸν νόμον καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Νόμου στηριζομένην ὑπουργικὴν ἐγκύκλιον 2 Μαρτίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1906.

Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 12 Αὐγούστου 1867, περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀνδρου καὶ Κέας. — Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ΙΑ' ἄρθρον τοῦ Σ. Νόμου

—τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν Βασιλικὸν Διάταγμα 8 'Ιουνίου 1856 — τοὺς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1768 ἀναφορᾶς τοῦ 'Επαρχοῦ Ἀνδρου ὑποβληθέντας ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7149 ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων Πίνακας τῶν κατὰ τὴν 'Επισκοπὴν Ἀνδρου καὶ Κέας ἐνοριακῶν ναῶν καὶ παρεκκλησιῶν ἢ ἐξωκκλησιῶν μετὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 483, 576 καὶ ὑπ' ἀριθ. 114, 123 δύο προγενεστέρων ἐκθέσεων τοῦ Σ. 'Επισκόπου—εἶτι δὲ καὶ τὴν ἀπὸ 23 τοῦ παρελθόντος μηνὸς 'Ιουλίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 617 ἐκθεσιν τοῦ αὐτοῦ Σ. 'Επισκόπου.

'Εν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ Γ' ἄρθρου τοῦ μνημονευθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος,

Ἀποφασίζομεν

Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν 'Επισκοπὴν Ἀνδρου καὶ Κέας ἐνοριῶν, προσδιορίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς δεκατρεῖς.

'Εν μὲν τῇ 'Επαρχίᾳ Ἀνδρου δέκα, ἥτοι

α) ἐν τῷ δήμῳ Ἀνδρου ὀκτώ, διαιρουμένους ὡς ἐφεξῆς·

'Ἡ πόλις Ἀνδρου ἔχει ἐνορίας δύο, ἥτοι τὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἢ τῆς Μητροπόλεως, καὶ τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Πετροφόι, δύο, τὴν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος καὶ τὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Τὸ χωρίον Μένηταις, μίαν, τὴν τῆς Παναχίας ἐπιλεγομένης τοῦ Κουμούλου.

Τὸ χωρίον Ὑψηλοῦ τῶν Λαμύρων, μίαν, τὴν τοῦ Ταξιάρχου.

Τὸ χωρίον Ἀποίκια, μίαν, τὴν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου ἢ Σάριζα.

Τὸ χωρίον Μεσσαρία, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

β) 'Εν τῷ δήμῳ Κορθίου, μίαν, τὴν εἰς τὸν Ὄρμον Κορθίου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου.

γ) 'Εν τῷ δήμῳ Γαυρίου μίαν, τὴν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιος Πέτρος ὁμώνυμον.

'Εν δὲ τῇ 'Επαρχίᾳ Κέας, τρεῖς, διαιρουμένους ὡς ἐφεξῆς·

α) Ἐν τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει Κέας, μίαν, τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

β) Ἐν τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει Κύθνου, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ

γ) Ἐν τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει Σερίφου, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Β'. Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσα διαίρεσις ἐνοριῶν κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀνδρου καὶ Κέας, καταργεῖται. Περὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς καταργήσεως ἐσομένων ὑπεραριθμίων Ἐφημερίων, θέλουσι ἐνεργηθῇ ἀμέσως αἱ διατάξεις τοῦ Ε' ἄρθρου τοῦ ἀνωθι μνημονευθέντος Βασιλ. Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856.

Γ'. Περὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀνδρου καὶ Κέας ναῶν καὶ τῶν παρεκκλησίων ἢ ἐξωκκλησίων θέλομεν ἐκδώσει ἰδιαιτέραν ἀπόφασιν μετὰ τὰς ἐξηκριθωμένας πληροφορίες τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν Διοικητικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς.

Δ'. Ἡ παροῦσα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, εἰς τὸν Σ. Ἐπίσκοπον Ἀνδρου καὶ Κέας καὶ εἰς τὸν Νομάρχην Κυκλάδων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον.

4605 Ἐγγράφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 6 Ἰουλίου 1867, περὶ διαίρεσεως τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Φωκίδος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ 1Α' ἄρθρον τοῦ Σ' Νόμου—τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διάταγμα 8 Ἰουνίου 1856—τοὺς ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τε τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Φωκίδος καὶ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐπαρχίων Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος, συνταχθέντας καὶ εἰς ἡμᾶς ὑποβληθέντας, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 884 καὶ 7191 ἐκθέσεων τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, Πίνακας τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος ἐνοριακῶν ναῶν καὶ παρεκκλησίων ἢ ἐξωκκλησίων, — ἐτι δὲ καὶ τὴν ἀπὸ 1α τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 4039 ἐκθεσιν τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Φωκίδος.

Ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ Γ' ἄρθρου τοῦ μνημονευθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος,

Ἀποφασίζομεν

Α'. Ὁ ἀριθμὸν τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπισκοπὴν Φωκίδος ἐνοριῶν προσδιορίζεται εἰς ἐννεήκοντα δύο (92) κατὰ τὴν ἐξῆς διαίρεσιν·

Ἐν μὲν τῇ Ἐπαρχίᾳ Παρνασσίδος τεσσαράκοντα τρεῖς, ἥτοι α) Ἐν τῷ δῆμῳ Ἀμφίσσης ἐννέα, διαιρουμένας ὡς ἐφεξῆς·

Ἡ πόλις Ἀμφισσα ἔχει ἐνορίας τέσσαρας, ἥτοι· τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τὴν τῆς Παναγίας (Λεοντηρίου) καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ἡ κώμη Σεγδίτζα, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρρασκευῆς.

Τὸ χωρίον Σερνικάκι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Τὸ χωρίον Ἅγιος Γεώργιος, μίαν, τὴν τοῦ ἁγ. Γεωργίου

Τὸ χωρίον Σεργοῦνι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου

Ἡ κώμη Ἰτέα, μίαν, τὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

β) Ἐν τῷ δῆμῳ Δωριέων, δέκα, τὰς ἐπομένας·

Ἡ κώμη Γραβιὰ μετὰ τοῦ χωρίου Βάργιαννη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Ἡ κώμη Ἄνω καὶ Κάτω Ἀγόριαννη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Μαριολάτα, μίαν, τὴν τοῦ γενεσιῶ τοῦ Θεοτόκου.

Αἱ κῶμαι Ἄνω καὶ Κάτω Σουδάλα, μίαν τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Χλωμός, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τὸ χωρίον Καστέλι, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἡ κώμη Κουκουβίτσα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὰ χωρία Κάνιαννη καὶ Σκληθρος, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Τὸ χωρίον Μπράλος, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος.

Τὸ χωρίον Παλαιοχώρι, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

γ) Ἐν τῷ δῆμῳ Κρίσης, τέσσαρας, τὰς ἐπομένας·

Ἡ κωμόπολις Χρυσόν, δύο ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ἡ κώμη Δελφοί, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ
Τὸ χωρίον Ξηροπήγαδον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγ. Πολυκάρι

δ) Ἐν τῷ δήμῳ Κυτινίων, ἑπτὰ τὰς ἐπομένας·

Ἡ κώμη Μυρολιθάρι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.
Τὸ χωρίον Καστριώτισσα, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως
Θεοτόκου.

Ἡ κώμη Ἀνω Μουσουνίτζα, μίαν, τὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

Τὸ χωρίον Κάτω Μουσουνίτζα, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως
τῆς Θεοτόκου

Τὸ χωρίον Στρώμη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Δρέμεσα, μίαν τὴν τοῦ Ταξιάρχου.

Τὸ χωρίον Γκουρίτζα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

ε) Ἐν τῷ δήμῳ Γαλαξειδίου ἑπτὰ τὰς ἐπομένας·

Ἡ πόλις Γαλαξειδίον, τρεῖς, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς
τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Ἡ κώμη Ἀγία Εὐθυμία μίαν, τὴν τῆς Παναγίας.

Τὸ χωρίον Καλοπετεινίτζα, μίαν, τὴν τῆς Ζωοδ. Πηγῆς.

Τὸ χωρίον Βενιχόρα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Πεντεόρια, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

ς) Ἐν τῷ δήμῳ Ἀντικύρας, τρεῖς ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως
Δεσφίνης, ἥτοι τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τὴν τοῦ
Χαραλάμπους καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

ζ) Ἐν τῷ δήμῳ Παρνασσίων, τρεῖς, τὰς ἐπομένας·

Ἡ κωμόπολις Τοπόλια, δύο, τὴν τοῦ ἁγίου Βασίλειου
καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους.

Τὸ χωρίον Κουλοβάται, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Ἐν δὲ τῇ Ἐπαρχίᾳ Δωρίδος, τεσσαράκοντα ἑννέα, ἡ

α) Ἐν τῷ δήμῳ Αἰγιτίου, δεκατρεῖς διαιρουμένας ὡς ἑξῆς·

Ἡ κωμόπολις Λειδορίκιον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Λευκαδίτη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Τὸ χωρίον Συκιά, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Τὰ χωρία Σονιάκος καὶ Τριβίδι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Κλήμα, μίαν, τὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἡ κώμη Γρανίτζα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὸ χωρίον Λούτζοδος, μίαν, τὴν τῆς Κοιμ. τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Ἀβορη, μίαν, τὴν τῆς Κοιμῆς. τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Σεδεβίκον, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Τὸ χωρίον Στρούζα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Τὰ χωρία Μαλανδρίνον καὶ Βραῖλα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

Τὸ χωρίον Σκαλοῦλα μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ

Τὸ χωρίον Καροῦται μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

β) Ἐν τῷ δῆμῳ Τοιοφῶνος, ἑννέα, διαιρούμεναι ὡς ἑφεξῆς.

Ἡ κώμη Βετρινίτζα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

Τὸ χωρίον Ευλογαῖδάρα, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Τὸ χωρίον Βελενίκος, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου.

Τὸ χωρίον Μαραζιᾶ, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Μάκρισι, μίαν, τὴν τῆς Παναγίας.

Τὸ χωρίον Μηλιά, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους.

Τὰ χωρία Πλαίσια καὶ Σώταινα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγ. Βασιλείου.

Τὸ χωρίον Δίβαδη, μίαν, τὴν τῶν ἁγίων Πάντων καὶ

Τὸ χωρίον Κίσελη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

γ) Ἐν τῷ δῆμῳ Ποτιδανείας, δεκατέσσαρας, διαιρούμενας ὡς ἑφεξῆς.

Ἡ κωμόπολις Ἄνω Παλαιοζάριον, μίαν, τὴν τῆς Κοιμῆσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Κάτω Παλαιοζάριον, μίαν, τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Λυκοχωρι, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Ἄννης.

Τὰ χωρία Γκουμαῖοι μετὰ τῶν Ζαμπιῶν καὶ Καρδάρας, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου

Τὸ χωρίον Καρυά, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος.

Τὸ χωρίον Βλαχοκάτουνον, μίαν, τὴν τῶν ἁγ. Ἀποστόλων.

Τὰ χωρία Ὁμέρ—Ἐρέντη, Λόγγος, Μανάγουλη, Χασάναγα, Μαλάματα καὶ Πηλάλα, μίαν, τὴν τῆς ἁγ. Παρασκευῆς.

Ἡ κώμη Κλήματα, δύο, τὴν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὰ χωρία Καμπος καὶ Παλαιόμυλος, μίαν, τὴν τοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Καρούτια, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὰ χωρία Σεργούλα καὶ Παλαιοχώριον, μίαν, τὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Τὸ χωρίον Στύλια, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ

Τὸ χωρίον Περιθιώτισσα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

δ) Ἐν τῷ δήμῳ Κροκυλίου, δεκατρεῖς διαιρουμένας ὡς ἐξῆς.

Ἡ κώμη Πεντάγιει, μίαν, τὴν τοῦ Ταξιάρχου.

Τὸ χωρίον Δρεστενά, μίαν, τὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ κώμη Βοστινίτζα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ἡ κώμη Κωστάρτζα, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Νούτζομβρος, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἡ κώμη Ἀρτοτίνα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Κριάτζι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Σουρούστιον, μετὰ τῆς Κερκσιᾶς, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Ἀλποχώρι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Ζωριάνον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Κουπάκι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἡ κώμη Παλαιοκάτουρον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Ἀγλαβίστα, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Τριάδος.

Β'. Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσα διαιρέσις ἐνοριῶν κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Φωκίδος καταργεῖται. Περὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς καταργήσεως ἐσομένων ὑπεραριθμῶν ἐφημερίων, θέλουσιν ἐνεργηθῇ ἀμέσως αἱ διατάξεις τοῦ Ε'. Ἄρθρου τοῦ ἀνωθι μνημνευθέντος Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856.

Γ'. Περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς Φωκίδος παρεκκλησιῶν ἢ ἐξωκκλησιῶν, θέλομεν ἐκδώσει ἰδιαίτερα ἀπόφασιν μετὰ τὰς ἐξηκριθωμένας πληροφορίας τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν Διοικητικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς.

Δ'. Ἡ παροῦσα θέλει δημοσιεῖσθαι διὰ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, εἰς τὴν Ἁγίαν Συνέλευσιν καὶ εἰς τοὺς ἀρμοδίους Ἐπάρχους.

τόν τε Παρνασίδος καὶ Δωρίδος, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον.

4602. Πράξις ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 10 Αὐγούστου 1865. Περὶ διαίρεσεως τῶν εἰς τοὺς δήμους Πειραιῶς, Λαυρείου καὶ Ἀγκιστρίου ἀνηκόντων παρεκκλησιῶν καὶ ἐξωκκλησιῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ΙΑ'. ἄρθρον τοῦ Σ' Νόμου· τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Βασιλικὸν Διάταγμα 8 Ἰουνίου 1856· τὴν ἀπὸ 12 Ἰουνίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 5605 ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν ἀπὸ κοινου ἔκθεσιν τοῦ τε Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας· καὶ τὸ Γ' ἄρθρον τῆς ἀπὸ 30 Μαΐου 1858 καὶ ὑπ' ἀριθ. 3513, 5063 ἀποφάσεως τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου, δημοσιευθείσης ἐν τῷ ἀριθμῷ 26 τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1858, σελ. 151—159. Ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ μνησθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἀποφασίζομεν.

Α'. —Τὰ ἐν τοῖς δήμοις Πειραιῶς καὶ Λαυρείου τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς καὶ τὰ ἐν τῷ δήμῳ Ἀγκιστρίου τῆς Ἐπαρχίας Αἰγίνης Παρεκκλησίαι ἢ ἐξωκκλησία προσαρτῶνται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς ἑκάστου τῶν εἰρημένων δήμων ὡς ἐφεξῆς.

α) Εἰς τὸν ἐν τῷ δήμῳ Πειραιῶς ἐνοριακὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Τριάδος, τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐξῆς ἁγίων τιμώμενα δύο παρεκκλησία ἔσονται

τὸ τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἐν τῷ Νεκροταφείῳ· καὶ

τὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐν τῇ θέσει Ρέντη.

β) Εἰς τοὺς ἐν τῷ δήμῳ Λαυρείου τρεῖς ἐνοριακοὺς Ναοὺς

1. Τὸν μὲν ἐν τῇ κώλῃ Κερατίας, τοῦ ἁγίου Δημητρίου τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐξῆς ἁγίων τιμώμενα ἐπὶ παρεκκλησία· ἔσονται

— Τὰ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος—τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου—τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου—τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου—τοῦ ἁγίου Νικολάου—τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

2—Τὸν δὲ ἐν τῷ χωρίῳ Κουβαρὰ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ὡσαύτως τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐξῆς ἁγίων τιμώμενα τέσσαρ παρεκκλήσια· ἦτοι

—τοῦ ἁγίου Γεωργίου,—τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου—τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

3—Τὸν ἐν τῷ χωρίῳ Καλύβια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐξῆς ἁγίων τιμώμενα τέσσαρ παρεκκλήσια· ἦτοι

— Τὰ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, τῶν Ἀσωμάτων—τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ τῆς ἁγίας Ζώνης.

γ) Εἰς τὸν ἐν τῷ δῆμῳ Ἀγκιστρίου ἐνοριακὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐξῆς ἁγίων τιμώμενα πέντε παρεκκλήσια· ἦτοι

—Τὰ τῶν ἁγίων Πάντων—τοῦ ἁγίου Νικολάου—τοῦ ἁγίου Θεοδώρου—τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

Β'.—Περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν λοιπῶν παρεκκλησιῶν—ἡ ἐξωκκλησίαν, θέλομεν ἐκδώσῃ ἰδιαίτεράν ἀπόφασιν μετὰ τὴν λήψιν εὐκρινεστέρων πληροφοριῶν παρὰ τῶν ἀρμόδιων Ἀρχῶν Διοικητικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς.

1'.—Ἡ παρούσα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸν Σ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ εἰς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας διὰ τὴν ἐκτέλεσίν της καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον.

5229. Ἐγγραφοῦ Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 17 Ἰουλίου 1868. Περὶ προσαρτήσεως τοῦ Ναοῦ τῆς Καπνικαρέας καὶ Ρόμβης εἰς τὸν τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν

α'.) Τὸ δυνάμει τοῦ ΙΑ'. ἄρθρου τοῦ Σ. Νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ἐδόθη ἐν τῇ 8 Ἰουνίου 1856 Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τοῦ Κράτους.

β'.) Τὴν ἀπὸ 30 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 3513,5063 ἀπόφασιν τοῦ καθ' ὑμᾶς ὑπουργείου περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

γ'.) Τὰς ἀπὸ 31 Μαΐου 1862 ὑπ' ἀριθ. 17 καὶ ἀπὸ 25 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 9 πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ δήμου Ἀθηναίων, εἰ δὲ καὶ τὰς γνωμοδοτήσεις τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν 10 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 1784 καὶ 2 τοῦ παρόντος μηνὸς ὑπ' ἀριθ. 4920 ὑποβληθείσας ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, δι' ὧν ἀμφότεραι αἱ εἰρημέναι Ἀρχαί, ἥ τε Ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἡ Δημοτικὴ, παρέστησαν τὴν ἀνάγκην, ἵνα οἱ ἄχρι τοῦδε ἰδιαιτέρην ἐνορίαν ἀποτελοῦντες ναοί, ὅτε τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἢ Καπνικαρέας καὶ ὁ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἢ Ρόμης, συναποτελέσωσι τοῦ λοιποῦ ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἢ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ Β'. ἄρθρου τοῦ ἄνωθι μνημονευθέντος Β. Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856.

Ἀποφασίζομεν.

Α'. Οἱ ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν δύο ναοὶ ὅ,τε τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (ἢ Καπνικαρέας) καὶ ὁ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (ἢ Ρόμης), ὧν ἕκαστος ἀπετέλει ἄχρι τοῦδε ἰδιαιτέρην ἐνορίαν κατὰ τὴν ἀπὸ 30 Μαΐου 1858 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, παύουσι τοῦ λοιποῦ ὄντες τοιοῦτοι καὶ προσαρτῶνται ἀπὸ τοῦ νῦν ὡς παρεκκλησία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἢ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, συναποτελοῦντες εἰς τὸ μέλλον ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ναοῦ τούτου τῆς Μητροπόλεως.

Β'. Ἡ παρούσα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὸν Σ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ εἰς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καθόσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον.

5063. Πράξις ὑπουργοῦ Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 30 Μαΐου 1858 περὶ προσδιορισμοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀθηνῶν ἐνοριῶν.—Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ΙΑ' ἄρθρον τοῦ Σ' Νόμου—τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν Βασιλικὸν Διάταγμα Ἰουνίου 1856—τὴν ἀπὸ 27 Μαΐου 1857 ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν ἀπὸ κοινοῦ ἐκθεσιν τοῦ τε Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας—καὶ τὸ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1857 ὑπ' ἀριθ. 7600 Συνοδικὸν ἐγγραφον.

Ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ Γ' ἁρθρου τῆς ἐκτελέσεως Βασιλικοῦ Διατάγματος,

Ἀποφασίζομεν.

Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀθηνῶν ἐνοριῶν προσδιορίζεται εἰς ἐβδομήκοντα ἕξ (76) κατὰ τὰς ἑξῆς διαίρεσιν·

Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς, πεντήκοντα τρεῖς, ἦτοι

α) Ἐν τῷ δῆμῳ Ἀθηνῶν εἰκοσιτρεῖς, διαιρουμένους ὡς ἐφεξῆς·

Ἡ πόλις Ἀθηνῶν καὶ τὰ προάστεια αὐτῆς ἀποτελοῦσιν ἑνὸς εἰκοσιν, ἦτοι

1. Τὴν τῆς Παναγίας Χρυσοκαστριωτίσσης,

2. Τὴν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων,

3. Τὴν τῆς Παναγίας Βλασσαροῦς,

4. Τὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἢ τοῦ Κωτάν,

5. Τὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἢ Χρυστοκοπίδης,

6. Τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἢ Καπνικαρέας,

7. Τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἢ Χρυσοσπηλαίου,

8. Τὴν τῶν Ταξιαρχῶν,

9. Τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἡ Μεγάλου Μοναστηρίου,

10. Τὴν τοῦ ἁγίου Φιλίππου,

11. Τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου,

12. Τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἡ Καρύκη,

13. Τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἡ Ρίμνης,

14. Τὴν τῆς ἁγίας Εἰρήνης,

15. Τὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς,

16. Τὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων,

17. Τὴν τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης,

18. Τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου ἡ Ραγκαβᾶ,

19. Τὴν τῶν Ταξιαρχῶν κατὰ τὴν Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, καὶ

20. Τὴν τῶν ἁγίων Θεοδώρων)

Ἡ κόμη Ἀμαρούσιον, ἐνορίαν μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἡ κόμη Κηφισία, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὸ χωρίον Χαλάνδριον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

6) Ἐν τῷ δήμῳ Πειραιῶς καὶ τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, τρεῖς,

1. Τὴν τῆς ἁγίας Τριάδος,

2. Τὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, καὶ

3. Τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

γ) Ἐν τῷ δήμῳ Περχίας, 8ξ, τὰς ἐπομένας,

Τὸ χωρίον Κάλαμος, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Μαρκόπουλον, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τὰ χωρία Σκάλα καὶ Μήλιωση, μίαν, τὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τὸ χωρίον Ὁρωπός, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Σιλάμινον, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Σάλεσι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

δ) Ἐν τῷ δήμῳ Κρωπίας, τέσσαρας, τὰς ἑξῆς,

Ἡ κόμη Μαρκόπουλον, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Τὰ χωρία Λιόπεσι καὶ Χαροβάτι, μίαν, τὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ κόμη Κορωπὴ καὶ τὸ χωρίον Βάρη, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὰ χωρία Σπάτα, Πικέρνι καὶ Βουρβά, μίαν, ὡσαύτως.

ε) Ἐν τῷ δήμῳ Λαυρείου, τρεῖς, τὰς ἀκολουθούς,

Ἡ κόμη Κερατιά, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὸ χωρίον Κουβαρᾶ, μίαν, ὡσαύτως.

Τὸ χωρίον Καλύδια, μίαν, τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

ς) Ἐν τῷ δήμῳ Μαραθῶνες, ὀκτώ, τὰς ἐξῆς:

Τὸ χωρίον Μαραθῶν, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

Τὰ χωρία Μπέη καὶ Κάτω-Σούλι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Τὰ χωρία Βρανᾶ καὶ Ἀνω-Σούλι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Γραμματικόν, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Τὰ χωρία Καλέντζην, Συράκον καὶ Σπάτα, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὰ χωρία Καπανδρίτι καὶ Μᾶζι, μίαν, τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὰ χωρία Βαρνάβα καὶ Βίλια, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὰ χωρία Κιούρκα, Σταμάτα καὶ Μπουγιάτη, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

ζ) Ἐν τῷ δήμῳ Φυλῆς, ἕξ, τὰς ἐπομένους,

Ἡ κόμη Καλύδια Χασιάς, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Τὰ χωρία Καματερόν καὶ Λιόσια, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Ἡ κόμη Μενίδιον, ἐνορίας δύο, τὴν τοῦ ἁγίου Βλασίου καὶ τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Κουκουδάωνες, μίαν, τὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

Τὸ χωρίον Χασιά, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Αἰγίνης δέκα, ἦτοι

α) Ἐν τῷ δήμῳ Αἰγινητῶν ἑννέα, διαιρουμένας ὡς ἑφεξῆς.

Ἡ πόλις Αἶγινα ἀποτελεῖ ἑνορίας πέντε, ἦτοι

1. Τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐπιλεγομένην, Μη-
τρόπολιν.

2. Τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

3. Τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

4. Τὴν τῶν Ἀσωμάτων ἢ τῶν Ταξιαρχῶν.

5. Τὴν τῆς ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου.

Τὸ χωρίον Παχεῖα Ράχη, μίαν, τὴν τῶν Ταξιαρχῶν.

Τὸ χωρίον Πέρδικα, μίαν, τῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Σφεντούρι, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τὸ χωρίον Μεσαγρόν, μίαν, τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

β) Ἐν τῷ δήμῳ Ἀγκιστρίου, μίαν, τὸ Μεγάλον Χωρίον
λεγόμενον, ἔχει ἑνορίαν μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Μεγαρίδος δεκατρεῖς.

α) Ἐν τῷ δήμῳ Μεγάρων καὶ τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει,
τρεῖς, ἦτοι

1. Τὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

2. Τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

3. Τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

β) Ἐν τῷ δήμῳ Ἐλευσίνος, τρεῖς, διαιρουμένας ὡς ἀκο-
λούθως.

Ἡ κωμόπολις Μάνδρα, ἀποτελεῖ ἑνορίαν μίαν, τὴν τῶν
Ταξιαρχῶν.

Τὸ χωρίον Ἐλευσίν, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τὸ χωρίον Μαγούλα, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

γ) Ἐν τῷ δήμῳ Εἰδυλλίας, δύο.

Ἡ κωμόπολις Εἰδυλλία, ἀποτελεῖ ἑνορίαν μίαν, τὴν τῶν
Ἀσωμάτων.

Τὸ χωρίον Κριεκούκη, μίαν, τὴν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

δ) Ἐν τῷ δήμῳ Σαλαμῖνος πέντε, διαιρουμένας ὡς ἑξῆς.

Ἡ κωμόπολις Σαλαμίν, ἀποτελεῖ ἑνορίας τρεῖς.

1. Τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

2. Τὴν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου.

3. Τὴν τοῦ ἁγίου Μηνᾶ.

Τὸ χωρίον Ἀμπελάκι, μίαν, τὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Τὸ χωρίον Μοῦλκι, μίαν, τὴν τῆς Κομήσεως τῆς Θεοτόκου.
 Β'. Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσα διαίρεσις ἐνοριῶν κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀθηνῶν, καταργεῖται. Περὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς καταργήσεως ἐσομένων ὑπεραριθμῶν ἐφημερίων, θέλουσιν ἐνεργηθῇ ἀμέσως αἱ διατάξεις τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856.

Γ'. Περὶ τῆς εἰς τὸ χωρίον Μπούγα τοῦ δήμου Περαιᾶς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ περὶ τῆς εἰς τὸ χωρίον Ἀνοικαίου τοῦ δήμου Αἰγινητῶν, ἐτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν παρεκκλησιῶν καὶ ἐξωκλήσιων, θέλομεν ἐκδόσει ἰδιαιτέραν ἀπόφασιν μετὰ τὰς πληροφορίες τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, Διοικητικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς.

Δ'. Ἡ παροῦσα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ εἰς τὸν Σ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, διὰ τὴν ἐκτέλεσίν της καθ' ὅσον ἀνέκειται εἰς ἕκαστον.

Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 4 Αὐγούστου 1858, περὶ τοῦ ὅτι οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐφημερεύοντες ὄφελουσι νὰ πέμπωσι πῖνακας τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποθνήσκειων, καὶ λοιπῶν ἄλλων πληροφοριῶν.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸ ἱκανῶν ἤδη χρόνων ἀπεστάλησαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, κατ' αἵτησιν τῶν εἰς διαφόρους πόλεις παρεπιδημούντων ὀρθοδόξων Ἑλλήνων καὶ κατ' ἐγκρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἱερεῖς, ὡς ἐφημέριοι καὶ πνευματικοί. Καί, κατὰ μὲν τὴν ἐνέργειαν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων αὐτῶν, οὗτοι θεωροῦνται καὶ εἶναι ἐξηρητημένοι ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ ἀπάσας τὰς ἱεράς τελετάς μνημονεύοντες τῶν ΑΑ. ΜΜ. τῆς Βασιλείας καὶ τῆς Βασιλίσσης, καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· καὶ

ὁμως ἐπίσημον τεκμήριον τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος δὲν παρέχουσιν οὐδ' ἅπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἐνιαυτοῦ, καθότι οὔτε περὶ τῆς ἐγκαταστάσεώς των ἐν ἀρχῇ εἰδοποιοῦσι τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, οὔτε πληροφορίας ποτὲ χορηγοῦσιν εἰς αὐτὴν περὶ τε τῆς ἐν ἡ ἐφημερεύουσιν ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ πληρώματος αὐτῆς.

Τὴν ἐκ μέρους τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἱερέων παράλειψιν τοιούτου χρέους ἀποδιδόντες εἰς ἀγνοίαν καὶ εἰς ἔλλειψιν ὀδηγιῶν μᾶλλον ἢ εἰς ὀλιγωρίαν, καὶ σπουδῆς ἄξιον ἡγούμενοι τὸ νὰ ἔχῃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πληροφορίας περὶ τῆς ἡθικῆς τε καὶ τῆς θρησκευτικῆς καταστάσεως καὶ περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος διάφορα μέρη εὐρισκομένων ὀρθοδοξῶν Ἑλλήνων, φρονοῦμεν, ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, νὰ παραγγείλῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῆς δικαιοδοσίαν ὑπαγομένων ἱερέων, νὰ συντάττῃ καὶ πέμπῃ ἐτησίως πίνακα τῶν γεννήσεων, τῶν γάμων καὶ τῶν ἀποθιώσεων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῶς κυβερνωμένων Χριστιανῶν, μετὰ προσθήκης τῶν ὅσοι τυχόν ἢ ἀποχωροῦσιν ἄλλοσε ἢ προστίθενται ἄλλοθεν εἰς τὴν αὐτοῦ παροικίαν. Αὐτὸν δὲ τὸν πίνακα νὰ συνοδεύῃ ἐκάστοτε δι' ἐκθέσεως περιεχοῦσης ἰδίας αὐτοῦ παρατηρήσεις περὶ τῆς εἰς τὴν προγονικὴν εὐσέβειαν ἀφοσιώσεως, περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῶν ἐλληνικῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ περὶ τῆς καλλιιεργείας τῆς γλώσσης, χωρὶς διαστολῆς τῆς ὑπηκοότητος τῶν ἐνοριτῶν του, εἴτε Ἕλληνες ἂν ᾧσιν οὗτοι, εἴτε ἄλλης Δυνάμεως ὑπήκοοι. Νὰ ἐξηγῇ δὲ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει του ὁ ἱερεὺς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας του διὰ τὸν κατάρτισμόν τοῦ λογικοῦ ποιμνίου του εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐμψύχωσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀκραίφνῃ Ἑλληνισμόν καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς γλώσσης.

Ἐπειδὴ δὲ πρώτην τώρα φοράν πρόκειται νὰ ζητηθῶσι παρὰ τῶν ἐν λόγῳ ἱερέων αἱ περὶ τῶν ἄνωθι ἐκτεθέντων πληροφορίαι, καλὸν νομίζομεν νὰ ζητήσῃ κατὰ πρῶτον παρ' ἐκάστου αὐτῶν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸν πίνακα λεπτομερέστερον συν-

τεταγμένον ἐφάπαξ, τουτέστι δηλοῦντα τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν καὶ τὰ πρόσωπα ἐξ ὧν πᾶσα οἰκογένεια σύγκειται, τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἐπιτήδευμα τοῦ οἰκογενειάρχου καὶ ἐκ τίνος ἐποχῆς εἶναι ἀποκαταστημένος ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει. Ἐπὶ δὲ καὶ πληροφορίαν ἐκ τίνων πόρων συντηρεῖται ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὅποιος ὁ ἐσωτερικὸς διάκσμος αὐτῆς κατὰ τε τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ τὰ παρόμοια. Ἀφοῦ δὲ οὕτω δοθῇ κατὰ πρῶτον ὁ πίναξ, τότε κατὰ τὰ ἐπείοντα ἔτη ὁ ἱερεὺς δὲν ἔχει εἰμὴ νὰ συντάττῃ καὶ πέμπῃ τὸν ἐνιαύσιον πίνακα κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγούμενῳ παραγράφῳ ἐκτεθέντα.

Ἐάν, καὶ πιστεύομεν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, συναινῇ πρὸς ταῦτα, παρκαλεῖται νὰ ἐκδώσῃ τὰ ἀνήκοντα ἔγγραφα καὶ διαβιβάσῃ αὐτὰ πρὸς ἡμᾶς ἵνα τὰ πέμψωμεν πρὸς τοὺς μνησθέντας ἐφημερίους διὰ τῶν ἀρμοδίων Πρεσβευτικῶν ἢ Προξενικῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν, δι' ὧν νοεῖται, ὅτι καὶ οἱ ἐφημερίαι θέλουσι πέμπει τὰς πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐκθέσεις τῶν.

Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 13 Ἀπριλίου 1868, περὶ τῶν ἐνοριακῶν καὶ Ἰδιωτικῶν Ναῶν. — Παράδοξον δ' ἐφάνη ἡμῖν πόθεν τὸ Νομαρχεῖον ὠρμήθη νὰ συστήσῃ τὴν αἴτησιν περὶ ἐγκαινιάσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὧδε ἰδιοκτητοῦ ναοῦ ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἐνοριακός· εἰς ἐκκλησίαν εὐσεβῶν, ἐν ᾗ ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ τῶν Ἀμπελοκήπων θέσει, πλησιεστάτῃ εἰς τε τὸν ναὸν καὶ εἰς τὰ παρεκκλησία τῆς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων ἢ τοῦ Πετράκη, οὐδεμίαν ἀνάγκη ὑπάρχει ἰδρύσεως νέου ναοῦ, καὶ μάλιστα κτιτορικοῦ, ὅποτε κατὰ τὰς ἐγένει κειμένας διατάξεις α') οἱ μὲν ἰδιόκτητοι ναοὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο χρησιμεύουσι ἢ εἰς ἰδιαιτέρα εὐκτήρια μόνον τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν καὶ «οὐδέποτε δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι ὡς ἐνοριακοί, εἰμὴ ὅταν ἀγορασθῶσι παρὰ τῆς ἐνορίας, ἢ χαριθῶσι εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην.» (ἄρθρ. 4 Β. Διατάγματος 21 Ἀπριλίου 1834), καὶ β') ἀνέγερσις δὲ ἐνοριακῶν ναῶν δὲ ἐπιτρέπεται, εἰμὴ κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κοίτων πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου τινος, κατὰ τὸ περιαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν Β. Διάταγμα 8 Ἰουνίου 1856, καὶ τοῦτε συμφώνως πρὸς τὰ ὠρισμένα διὰ τῆς ἀπὸ 27 Μαρτίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1906 ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου

Ἐγγραφοῦ ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 14 Ἀπριλίου 1867, περὶ ναῶν ἐν γένει.— Ἐνορία παρ' ἡμῖν σημαίνει, περιφέρειάν τινα κατοικοῦμένην ἀπὸ ὁμάδα οἰκογενειῶν ἐκκλησιαζομένων εἰς ναὸν ὀνομαζόμενον ἐνοριακόν, ὅστις κατὰ τὸν περὶ δήμων Νόμον ἀποτελεῖ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ὅλου τῶν δημοτῶν, καὶ διοικεῖται ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς· πᾶν δὲ χωρίον, πᾶσα κώμη καὶ πᾶσα πόλις εἶναι διηρημένη κατ' ἐνορίας ἀναλόγως τοῦ, τὸν ὅποιον ἔχει πληθυσμοῦ, καθὼς διαγράφεται εἰς τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τοῦ Κράτους Βασιλικὸν Διάταγμα.

Ἄλλ' αὐτοὶ, εἰ καὶ ὑπάρχουσι βεβαίως ἐνοριαί (διότι αἱ ἐν τινι περιφερείᾳ κατοικοῦσαι οἰκογένειαι ἐκκλησιάζονται εἰς ἓνα τινα ναόν, ἐν ᾧ ἐκτελοῦσι τὰ θρησκευτικὰ των χρέη), ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπάρχει, ὡς λέγετε, διαιρέσις ἐνοριακῶν ναῶν ὅμοια τῇ διὰ τοῦ μνημονευθέντος Διατάγματος ὀριζομένη, ἀλλ' ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο διακρίνονται αἱ Συναδελφικαὶ λεγόμεναι ἐκκλησίαι, αἱ εἰς ὁμάδα τινὰ ἀνήκουσαι. καὶ κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστη καταστατικὸν διοικοῦμεναι, ἐν αἷς τελεῖται λειτουργία. Τοῦτου οὕτως ὄντος, ὀρθώτατα κρίνετε, ὅτι διὰ τὴν αὐτόθι ἐφαρμογὴν τοῦ Διατάγματος τῆς 8 Ἰουνίου 1856, ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ ἡ ἐργασία τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν. Εἰς τὴν ἐργασίαν ὅμως ταύτην οὐχὶ μόνον ὁ Σ. Ἱεράρχης, ἀλλ' ὑμεῖς μετὰ τῆς Σεβασμιότητός του, ἀπὸ κοινῆς συνεννοήσεως, ὀφείλετε ν' ἀσχοληθῇτε καὶ ὑποβάλλητε ἡμῖν τὸν πίνακα, συντεταγμένον κατὰ τὸ ἀποσταλὲν πρὸς ὑμᾶς δείγμα τοῦ ὁποίου, μὴ ὑπαρχόντων παρ' ἡμῖν ἐτέρων ἀντιτύπων, δύνησθε ν' ἀναπληρώσητε τὴν ἑλλειψιν δι' ἀντιγραφῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ γείνη ἡ περὶ διαιρέσεως ἐνοριῶν ἐργασία, ἀνάγκη πρῶτον νὰ γνωρισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ ἐκκλησιῶν, ὁ τρόπος καθ' ὃν διοικεῖται ἡ περιουσία αὐτῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν, τῶν ἐκκλησιαζομένων εἰς ἐκάστην. Τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστικὰ κατὰταξιν τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ ἐκκλησιῶν, σκοπεύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2957 ἡμετέρᾳ διαταγῇ, (ἡ ἐκδοθεῖσα τὴν προτεραίαν τῆς λήψεως αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου ὑμῶν). Σὰς παρακαλοῦμεν λοιπὸν νὰ χορηγήσητε ἡμῖν ἐπὶ τούτων πληροφορίας εὐκρινεῖς.

ἐν πίνακι διγρημένῳ κατὰ στήλας, ἐμπεριλαμβάνοντι κατὰ
στίχον ἕνα ἑκάστων τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ναῶν καὶ ἐξηγουῦνται

α) τὸν δῆμον.

β) τὴν πόλιν, τὴν κώμην ἢ τὸ χωρίον, ἐνθα ὁ ναὸς κεῖται.

γ) τὴν ιδιότητα τοῦ ναοῦ (διότι ἐνδέχεται νὰ ᾔναι πο-
καί τις κτητορικὸς, χρησιμεύων ἴσως καὶ αὐτὸς εἰς ἐκκλησιαστικὰς

δ) τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου τιμᾶται
ὁ ναός.

ε) τὸν ἐν αὐτῷ ἐφορευόντα ἢ τοὺς ἐφημερεύοντας ἱερεῖς
καὶ τὸν Διάκονον, τὴν πατρίδα ἑκάστου τούτων, τὴν ἡλικίαν
τὴν ἐποχὴν τῆς χειροτονίας καὶ ὑπὸ τίνος καθίσταται εἰς τὴν
ἐφημερίαν, ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν δηλονότι, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως
ἀπ' εὐθείας.

ς) τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ ἐκ-
κλησιαζομένων.

ζ) τοὺς πόρους, δι' ὧν ὁ ναὸς καὶ οἱ ἐν αὐτῷ λειτουργοῦν-
τες συντηροῦνται,
καὶ ὁποίας ἄλλας νομίσητε ἱκανὰς παρατηρήσεις πρὸς μείζον
διασάφειν τοῦ προκειμένου θέματος.

Τὰς περὶ τούτων πληροφορίας προσδοκῶμεν παρ' ὑμῶν
ὅσον ἐνδέχεται σαφεῖς, εὐκρινεῖς καὶ ταχεῖας, ἵνα ὁδηγηθῶμεν
περὶ τοῦ πρακτέου ἄλλως δὲν θὰ ᾔναι δυνατόν νὰ προβῶμεν
εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῶν
νέων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, οὐδὲ νὰ κατορθώσωμεν νὰ συνεν-
νοηθῶμεν μὲ τὰς τοπικὰς Ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ πρὸς τὴν σημα-
σίαν τῶν ὧν οὕς ἡ ἡμετέρα νομοθεσία ὀρίζει περὶ τῆς ἐξηγή-
σεως τῆς ιδιότητος ἐνὸς ἑκάστου ἀντικειμένου τῆς ὑπηρεσίας
Ἑννοεῖτε δέ, Κ. Νομάρχα, ὅτι τοῦτο αὐξάνει τὸς δυσχερεῖας
τῆς διοικήσεως, γεννᾷ παράπονα καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς παρεξ-
ηγήσεις, ὅτι δῆθεν ἡ ἐξουσία οὐδεμίαν φροντίδα λαμβάνει
περὶ τακτοποιήσεως τῶν πραγμάτων ἐν Ἑπτανήσῳ, τὰς ὁποίας
παρεξηγήσεις, ἐκ παντὸς τρόπου, πρέπει νὰ ἀσχοληθῶμεν
πάντες ν' ἀποφύγωμεν.

7141, 7233. Ἐγκύλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 25 Ἀπρι-

λίου 1867. Περί ἀπαγορεύσεως τοῦ περιφέρεισθαι κληρικούς μεθ' ἁγίων Λειψάνων ἢ καὶ ἱερῶν εἰκόνων ἐπ' ἀργυρολογίᾳ.

Μετὰ τὰ ἐπισταλέντα ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7141 ἀπὸ 23 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου Συνοδικῆς ἐγκυκλίου γνωστοποιεῖται ὑμῖν, ὅτι ὁ ἐκ Κεφαλληνίας Γεράσιμος Ραφτοπούλος συλληφθεὶς, καὶ προσαχθεὶς ἐνώπιον τῆς Συνόδου καὶ ἀνακριθεὶς ὑπ' αὐτῆς, κατέθηκεν, ὅτι οὐ μόνον κουράν Μοναχοῦ οὐκ ἔχει, ἀλλ' οὐδὲ Δόκιμος Μονῆς τινος ὑπῆρξεν ἢ ὑπάρχει, ἀλλ' ἔστι λαϊκός, καὶ ἑγγαμος ἔχων καὶ τέκνα· ὡμολόγησε δ' ἔτι, ὅτι πάντα τὰ παρὰ τῶν χριστιανῶν συλλεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ χρήματα ἐδαπάνη οὐχὶ πρὸς ἀνέγερσιν Μονῆς, ὡς ἐκήρυττεν ἀργυρολογῶν, ἀλλὰ πρὸς διατροφὴν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων καὶ πρὸς συντήρησιν παρεκκλησίου τινός, ἰδιοκτητοῦ αὐτοῦ.

Πάντα δὲ τὰ συστατικὰ πρὸς ἀργυρολογίαν ἐγγράφα, ἅπερ ὁ λαοπλάνος παραποιησάμενος κατὰ τὴν χρονολογίαν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, πλὴν τοῦ βιβλίου, ἐν ᾧ τὰς συνεισφοράς κατέγραφε, καὶ ὅπερ, ὡς φαίνεται, προλαβὼν ἀπεκρύψατο, κατασχούσα ἡ Σύνοδος, ἐξήγαγεν ἐξ αὐτῶν ὅτι ἐπὶ 18 ὅλα ἔτη ἐλάνθανε πάντας ὑπὸ τὸ ὄνομα Μοναχοῦ ἀργυρολογῶν. Καὶ τοῦτον μὲν κατηγγείλεν ἡ Σύνοδος πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐπὶ ἀντιποιήσῃ ἁλλοτρίων καθηκόντων· πεληροφορημένη δ' ἐπισήμως, ὅτι καὶ ἕτερος Κεφαλλήν, Ἀγαθάγγελος Ποδαρᾶς (καὶ οὗτος περιθέμενος ἴσως ἑαυτῷ αὐθαίρετως τὸ τοῦ Μοναχοῦ ὄνομα) τοῖς αὐτοῖς τῷ εἰρημένῳ Γ. Ραφτοπούλῳ ἀθεύειτο ἐπ' ἀργυρολογίᾳ μέσοις χρώμενος καὶ ἀναρμοδίως ἐκδεδωμένα ἐγγράφα μεθ' ἑαυτοῦ φέρων, περιφέρεται ἐκάστοτε κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἐπαιτῶν, ἐφίστησι καὶ ἐπὶ τούτου, ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ὁμοίου αὐτῷ, τὴν σύνταξιν ὑμῶν προσογῆν, ὅπως, ἐπειδὴν παυ ἀναφανῇ, ἐπικαλέσηθε κατὰ τὸν Νόμον ἀρμοδίως τὴν τε σύλληψιν αὐτοῦ καὶ κατὰσχῆσιν τῶν ὧν φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἐγγράφων, καὶ δὴ καὶ τὴν προσαγωγὴν αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Συνόδου μετὰ τῶν ἐγγράφων.

Ἐν τούτοις μετ' ἀπορίας συνάμα καὶ θλίψεως ἰδοῦσα ἡ Σύνοδος ἐν τοῖς εὐρεθεῖσιν ἐν χερσὶ τοῦ Γ. Ραφτοπούλου ἐγγράφοις, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, παρὰ

τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 371 ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1834 Συνοδικῆς ἐγκυκλίου διατεταγμένα ἐπέτρεψαν αὐτῷ περιφέρεισθαι ἐπ' ἀγυρολογία κατὰ τὰς Ἐπισκοπὰς αὐτῶν, ἐπάναγκες ἔκρινε ὑπομνησαι ὑμᾶς τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην· καὶ κατ' ἐπανάληψιν.

Δ ι α τ ά τ τ ε ι

Α') Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τοῖς τε τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους Κληρικοῖς, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μάλιστα ὁρμητικοῖς περιφέρεισθαι κατὰ τὸ Κράτος ἐπὶ ἐπαίτειά λόγῳ ἐνδὲς ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας μεθ' ἁγίων λειψάνων ἢ ἱερῶν εἰκόνων ἢ καὶ ἄνευ τούτων.

Β') Ἐὰν κάτοικαι Κοινότητός τινος ἔχωσιν ἀνάγκη δύνανται προσκαλεῖν πρὸς ἁγιασμόν ἅγιον Λείψανον ἢ ἱερὴν Εἰκόνα ἐκ Μονῆς τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (οὐδέποτε ὅμως ἐκ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ)· καὶ εἰ μὲν ἡ Μονὴ κεῖται τῇ Ἐπισκοπικῇ δικαιοδοσίᾳ, ἢ ὑπάγονται οἱ ἔχοντες τὴν ἀνάγκην, αἰτήσῃ τούτων διὰ τοῦ οἰκείου Δημάρχου καὶ συναινέσει τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς, ὁ ἀρμοδίος Ἐπίσκοπος, εἰάν θεωρῇ εὐλογον τὴν αἴτησιν, προσκαλεῖ τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς ἀποστεῖλαι τὸ ἅγιον Λείψανον μεθ' ἐνός ἢ καὶ δύο σεβασμίων Μοναχῶν εἰς τὸν τόπον τῶν αἰτησαμένων πρὸς ἁγιασμόν αὐτῶν χορηγῶν αὐτοῖς ἄδειαν ἐφ' ὠρισμένῳ χρόνῳ· εἰ δὲ ἡ Μονὴ κεῖται ἐν ἄλλῃ Ἐπισκοπῇ, ὀφείλει ὁ Ἐπίσκοπος τῶν ἐπικουμένων τὸ ἅγιον λείψανον ἀποταθῆναι πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον ᾧ ὑπάγεται ἡ Μονή· οὗτος δὲ προσκαλεῖ τὸ Συμβούλιον τῆς ὑφ' ἐαυτὸν Μονῆς, ὅπως, ὡς εἴρηται, ἐκπληρώτῃ τὴν αἴτησιν τῶν κατοίκων.

Γ') Ἐὰν Κληρικός φωραθῇ πρὸς περιφερόμενος ἐπ' ἀγυρολογία ἄνευ ἀδείας, ὁ ἀρμοδίος Ἐπίσκοπος ἢ ὁ Ἐπίτροπος αὐτοῦ προσκαλεῖ τὴν ἀρμοδίαν Πολιτικὴν Ἀρχὴν πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ καὶ προσαγωγὴν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ Ἐπισκόπου ὅστις διὰ τῆς Πολιτικῆς ἐξουσίας διευθύνει αὐτὸν ἀμέσως πρὸς τὴν Σύνοδον.

Δ') Ἐὰν καὶ κοσμικοὶ ἐπὶ προφάσει βοηθείας ἱερῶν κατὰ

στημάτων ἢ ναῶν περιφέρονται, ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος ἀφείλει, ἵνα προκαλῇ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς τοιαύτης ἱεροκαπηλείας διὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καί,

Ε') Οἰαδήποτε Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή, ἐὰν παρὰ τὰ διατεταγμένα ἐπιτρέψῃ κληρικοῖς ἢ κοσμικοῖς περιφέρεισθαι ἐπ' ἀργυρολογία ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα ἐφ' οἷαδήποτε προφάσει, καθίσταται ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῆς Συνόδου. Ἐὰν δὲ πολιτικὴ τις Ἀρχή ἐπιτρέψῃ τὴν περιφορὰν αὐτογνωμόνως, ἀφείλει ἡ ἀρμόδια Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή ἀναγγεῖλαι ἐν τάχει τῇ Συνόδῳ, ἐπειδὴν πρῶτον παραστήσασα τῇ πολιτικῇ ἀρχῇ τὸ ἄτοπον, μὴ εἰσακουσθῇ.

3278 Ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 3 Μαΐου 1867. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς περιδείας κληρικῶν μετ' ἀγίων εἰκόνων ἢ ἱερῶν λειψάνων ἐπ' ἀργυρολογία.

Ἐκ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς τοῦ 1834 ἔτους ἐξεδόθησαν, ἐκ μέρους μὲν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς Σ. ἀρχιερεῖς, ἐκ μέρους δὲ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὰς διοικητικὰς Ἀρχάς, ἐγκύκλιοι διαταγαί, δι' ὧν ἀπηγορεύθησαν αὐστηρῶς καθάπαξ αἱ ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ ἀγίων εἰκόνων ἢ ἱερῶν λειψάνων γινόμεναι περιδείαι μοναχῶν προφάσει μὲν ἀγιασμοῦ τῶν χριστιανῶν, πράγματι δὲ δι' ἀργυρολογίαν καὶ ἐπαιτείαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πληροφορηθεῖσα ἐσχάτως ὅτι δύο τινές, μοναχοῦ περιβεβλημένοι ἔνδυμα (ὧν ὁ εἰς μάχιστα ἀπεδείχθη ἀγύρτης καὶ λαοπλάνος, ἅτε οὔτε κουρὰν μοναχοῦ λαβὼν ποτὲ οὔτε δόκιμος ἐν μονῇ χρηματίσας), περιήγον τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους λαμβάνοντες τοὺς πάντας καὶ ἀργυρολογούντες πορισμὸν ποιούμενοι τὴν εὐτέθειαν, δέον ἔκρινε, κατ' ἐπανάληψιν τῶν πρὸς τοὺς Σ. ἱεράρχας προεκδομένων Συνοδικῶν διαταγῶν, νὰ παραγγείλῃ ἐντονώτερον τὰ αὐτά, διὰ τοῦτο ἐγκλείοντες ὧδε ἀντίτυπον τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος Συνοδικῆς ἐγκυκλίου, ἐκδοθείσης τῇ 26 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου ὑπ' ἀριθ. 7141, 7233, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ συνεννοήητε ἕκαστος μετὰ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑμετέρας διοικήσεως Σ. Ἱεράρχου πρὸς ἀκριβῆ τῶν παραγγελλομένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκτέλεσιν. Ὅντινα δ' ἂν φωράσχητε ποτε πε-

πρερχόμενον τὸν κόσμον πρὸς ἀργυρολογίαν, ἣ περιφέροντα ἁγίας εἰκόνας ἢ ἱερὰ λείψανα χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, στήριζομένης εἰς ἀναφορὰν τοῦ κατὰ τόπον Ἐπισκόπου, βάσιν ἔχουσαν τὴν ἀποδεδειγμένην τῶν χριστιανῶν εὐλάβειαν, τὸν τοιοῦτον, ἂν μὲν τύχη ὢν ἐκ τῶν ἡμεδαπῶν κληρικῶν, θέλετε διευθύνει ἐκ τοῦ παραχρῆμα πρὸς τὸν κατὰ τόπον Ἐπίσκοπον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐν τῇ τρίτῃ παραγράφῳ τοῦ Π' ἄρθρ. τοῦ Σ' περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων νόμου ὠρισμένων, ἂν δὲ τύχη ὢν ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν περιφερόμενος ἐπὶ ἐπατεία λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, μετὰ ἁγίων εἰκόνων ἢ ἱερῶν λειψάνων ἢ καὶ ἄνευ τούτων, τὸν τοιοῦτον μετακαλέσαντες ἀμέσως ἐνώπιον ὑμῶν θέλετε τῷ ἀπαγορεύσει αὐστηρῶς πᾶσαν περιοδείαν εἰ δὲ παρακούσει, θέλετε ἐνεργήσει συμφώνως πρὸς τὸν Ποιν. Νόμον καὶ τὰς πρὸς τοῦτον συμφωνούσας ἀστυνομικὰς διατάξεις.

Ἐγγραφον ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 8 Μαΐου 1864, περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀνέγερσις ναῶν ἐκτὸς τῶν πόλεων.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρναντίας καὶ Αἰτωλίας.

Τρεῖς τάξεις ἱερῶν ναῶν ἀναγνωρίζει ἡ διέπουσα ἡμᾶς νομοθεσία, τὴν τῶν μοναστηριακῶν, τὴν τῶν ἐνοριακῶν καὶ τὴν τῶν ἰδιοκτητῶν.

Καὶ μοναστηριακαὶ μὲν εἰσὶν

Ἐνοριακαὶ δὲ εἰσὶν

Ἰδιοκτῆται, οἱ κτιτορικοὶ λεγόμενοι.

Οἱ ναῖοι ἄρα, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ μνησθὲν ἐγγραφον ὑμῶν, εἰς οὐδεμίαν τῶν ἀνωτέρω τριῶν τάξεων ὑπάγονται, διότι πρόκειται ν' ἀνεγερθῶσιν οὐχὶ ἐντὸς πόλεως δι' ἀνάγκην ἐνοριακὴν, ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως. Τοιούτων ναῶν ἀνέγερσις εἶναι ἀπαγορευμένη, οὐ μόνον ἐξ ἀναλογίας τοῦ Ζ' ἄρθρου τοῦ μνησθέντος Διατάγματος 3 Ἰουνίου 1856, δυνάμει τοῦ οὐλοῦ καὶ αὐτῶν τῶν ἤρχηθεν ὑφισταμένων τοιούτων ἀπαγορεύεται ἢ δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν χρῆσις, ἀλλὰ καὶ διότι ρητὸς Κανὼν ὁ ΠΓ' τῆς ἐν Καρθαγένη ἁγίας Συνόδου, οὐ μόνον ἀπαγορεύει ρητῶς τὴν ἀνέγερσιν ναῶν «ἀνὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ τοὺς ἀμπελώνας», ἀλλὰ καὶ τοὺς οὕτω καθεσταμένους

νοὺς κατὰ μίμησιν τῶν ἐθνικῶν, οἵτινες ἐλάτρευον καὶ ἀγρό-
τας Θεοὺς, προτρέπει τοὺς ἐντοπίους Ἐπισκόπους νὰ τοὺς
καταστρέψωσι. (Βλ. τόμ. Ι'. Σελ. 508—509 τοῦ Συντάγ-
ματος τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὑπὸ Πάλλη καὶ Ποτλῆ).

Οὕτως ἀποφαινόμενοι συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην ὑμῶν,
ὡς προσκαλοῦμεν νὰ κοινοποιήσῃτε ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδίαν
Δημοτικὴν Ἀρχὴν εἰς γνώσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῆς.

Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 23 Μαρτίου 1860, περὶ
τῆς ὑπὸ τῶν Ἐφημερίων κρατήσεως ληξιαρχικῶν βιβλίων τῶν
γεννήσεων κτλ.—Τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείων, θέλον νὰ
προλάβῃ τὰς συνεπείας τῶν κατὰ τόπους ἐλλείψεων, αἵτινες
ἐνδεχόμενον νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς κατὰ πρῶτον ἐφαρμογῆς τοῦ
ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1859 νόμου περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πρά-
ξεων, ἔκρινεν ἀναγκαῖον, ἵνα καὶ μετὰ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ
τὴν κατ' αὐτὸν ἐγκαθίδρυσιν τῶν ληξιαρχῶν ἐξακολουθήσῃ καὶ
εἰς τὸ μέλλον ἡ ὑπὸ τῶν ἐφημερίων κράτησις τῶν σημειώσεων
τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποθιώσεων, ὅπως αὕτη, γινομένη
ὡς καὶ πρότερον, χρησιμεύῃ ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ὡς μέσον
ἐλέγχου διὰ τὴν ἀκρίβειαν, τὴν ἀπαιτουμένην ὡς πρὸς τὰς
τοῦ εἵδους τούτου πολιτειαγραφικὰς ἐργασίας.

Ἡ Σύνοδος, γινώσκουσα τὰ πρὸ τοῦ εἰρημένου νόμου συμ-
βαίνοντα δυσάρεστα μεταξὺ ἐφημερίων καὶ δημάρχων, ὡς πρὸς
τὴν κράτησιν αὐτῶν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σημειώσεων, καὶ θέ-
λουσα νὰ προλάβῃ αὐτά, προέτεινεν ἀρμοδίως εἰς τὸ μνηστὴν
ὑπουργεῖον τὸν τρόπον, καθ' ὃν δύνανται οἱ ἐφημέριοι νὰ κρα-
τῶσι καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰς σημειώσεις αὐτάς.

Ἐπειδὴ δέ, καθ' ἃ ἐγνωστοποίησεν ἤδη εἰς τὴν Σύνοδον
τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείων διὰ τοῦ ἀπὸ 15
τοῦ ἡδὴ λήγοντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 1679 ἐγγράφου αὐτοῦ, τὸ
ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν παραδεξάμενον τὴν συνοδικὴν πρό-
τασιν, προπαρασκευάζει ὁμοίωμα βιβλία τῶν γεννήσεων, γά-
μων καὶ ἀποθιώσεων, ἅτινα θέλει ἀποστείλῃ πρὸς τὰς διοι-
κητικὰς ἀρχὰς μετὰ παραγγελίας, ἵνα παραδώσῃ αὐτὰ ἐκάστη
εἰς τοὺς ἀρμοδίους Ἀρχιερεῖς τῆς οἰκείας περιφέρειας. Διὰ τοῦτο
προσκαλείσθε, ἵνα, ἅμα λαβόντες τὰ διαληφθέντα βιβλία, δια-

νεῖμη ἕκαστος εἰς τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν πρεσβυτέρους καὶ ἑφημέριους διατάττων αὐτοὺς, ὅπως ἐγγράφωσιν εὐαναγνώστως καὶ καθαρῶς εἰς καθέν τῶν τριῶν βιβλίων τὰς ἐν τῇ οἰκείᾳ ἐκάστου ἐνορίας συμβαινούσας γεννήσεις, γάμους καὶ ἀποθιώσεις, ἀρχόμενῃ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἰουνίου

Ὅθεν πέποιθεν ἡ Σύνοδος, ὅτι ἕκαστος τῶν Σεβασμιῶν Ἱεραρχῶν θέλει καθοδηγήσει τοὺς ἐν τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ περιφερείᾳ ἑφημέριους τὰ δέοντα, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργείου δοθησόμενας ὁδηγίας, ποιῶν αὐτοὺς προσεκτικοὺς εἰς τὴν μετ' ἐπιμελείας ἀκριβῆ ἐγγραφὴν τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποθιώσεων ἐν τοῖς δοθησέμοις εἰς αὐτοὺς βιβλίοις, ἅτινα κρατούμενα ὑπὸ τῶν ἑφημερίων αὐτῶν θέλουσι χρησιμεύει ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ πρὸς ὃν προεῖρηται σκοπὸν.

Ἐγγραφὸν ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 21 Ἰουλίου 1860, περὶ τῶν ναῶν, ὅτι τρεῖς τάξεις ὑπάρχουσι, μοναστηριακοί, ἐνοριακοὶ καὶ ἰδιωτικοί, καὶ ὅτι οἱ ἰδιωτικοὶ δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐνοριακοί.—Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείον διευθύνοντες τὴν παροῦσαν, παρατηροῦμεν τὴν ἑξῆς:

Τρεῖς εἰσὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν αἱ τάξεις τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ναῶν.

α') Ἡ τῶν Μοναστηριακῶν.—τούτων δέ, οἱ μὲν ἀνήκοντες εἰς διατηρουμένας μονάς, διοικοῦνται ὑπὸ τῶν ἐν αὐταῖς Συμβούλων, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ κτήματα αὐτῶν των μονῶν. (Βλ. ἀρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836 Βασιλικοῦ Διατάγματος, Ἐφημερίς Κυβερνήσεως ἀριθ. 22), οἱ δὲ ἀνήκοντες εἰς διαλελυμένα μονήδρια, διοικοῦνται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 24 Ἀπριλίου 1835 (Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἀριθ. 15).

β') Ἡ τῶν Ἐνοριακῶν, οἵτινες ἀποτελοῦσι μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ἐν ᾧ κεῖνται δήμου (ἀρθρον 20 τοῦ περὶ δήμων Νόμου) καὶ διοικοῦνται κατὰ τὰ ἀρθρα 114 καὶ ἐπόμενα τοῦ ἰδίου Νόμου, καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1836 Βασιλικὸν διάταγμα καὶ

γ') Ἡ τῶν Ἰδιωτικῶν, τὰ περὶ τῶν ὁποίων σαφῶς δια-

τάττονται ἐν τῷ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 Βασιλικῷ Διατάγματι (Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἀριθ. 30). Τὸ Διάταγμα τοῦτο χαρακτηρίζει τοὺς ἰδιωτικούς ἢ κτητορικούς ναοὺς, ὡς ἰδιαιτέρᾳ εὐκτήρια μόνον τοῦ ἰδιοκτῆτου των, καὶ ἀπαγορεύει τὸ νὰ γίνεται εἰς τούτους ὅποιονδήποτε ἀφιέρωμα, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ νὰ χρησιμεύωσιν οὗτοι ὡς ἐνοριακοί. Τοῦ Διατάγματος δὲ τούτου ἔχοντας ἰσχύον νόμου, οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη νὰ προκαλεσθῇ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομάρχου, νέος νόμος, ἀφοῦ αἱ κείμεναι διατάξεις εἰσὶ καὶ ρηταὶ καὶ σαφεῖς.

Ὅθεν τὴν διατήρησιν τοιούτων κτητορικῶν ναῶν ὡς ἐνοριακῶν θεωροῦντες προφανῇ παράβασιν τῶν κειμένων διατάξεων, προνοοῦμεν ὅτι εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα καταληπτὰ καί, ἂν μὲν ὁ δῆμος ἔχῃ τὰ μέσα νὰ οἰκοδομήσῃ ἐνοριακὸν ναὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, τότε ὀφείλει νὰ προέλθῃ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο κατὰ τὰ κανονισμένα, καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῆς ὁλομεικίας τῶν δημοτῶν, καὶ διὰ νὰ στήσῃ τὸν ροῦν τῆς καταχρήσεως τῶν προτιθεμένων νὰ ἔχωσι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ οἶκον ἐμπορίου· ἂν δὲ ἡ πρὸς ἀνέγερσιν δημοτικοῦ ναοῦ δαπάνη ὑπερβαίνει τὰ ἐνόντα μέσα τοῦ δήμου, τότε δύναται ν' ἀποπειραθῇ ἢ νὰ ἀποκτήσῃ δωρεὰν παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἢ νὰ διαπραγματευθῇ μετ' αὐτοῦ τὴν πρόσκτησιν τοῦ κτητορικοῦ ναοῦ ἐπὶ συμφερούσῃ εἰς τὸν δῆμον χρηματικῇ ἀποζημιώσει.

Β Διατάγμα τῆς 13 [25] Ἰουλίου 1836. Περὶ τῶν δικαιωμάτων πορείας καὶ διατριβῆς τῶν δοτέων εἰς τοὺς ἱερεῖς τοὺς προσκαλουμένους ἐπὶ ὀρκοδοσίᾳ.

Ἐπὶ 1ῃ ἀπὸ 2 (14) Ἰουλίου τ. ε. ἀναφορᾷ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, θεωρήσαντες, ὅτι ἀπὸ 4 [23] Ὀκτωβρίου 1834 περὶ τῆς ποινικῆς διατιμῆσεως Ἡμετέρον Διάταγμα οὐδαμοῦ διέλαβε περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐξόλων τῆς πορείας τε καὶ τῆς διατριβῆς τῶν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν πόλιν καλουμένων ἱερέων πάσης θρησκείας, ἐπὶ σκοπῷ νὰ παρעureθῶσιν εἰς ὀρκοδοσίαν ἐνώπιον τῶν Ἡμετέρων δικαστηρίων, κατὰ τὸν νόμον γενομένην καὶ θέλοντες νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν τοῦ νόμου σιωπὴν εἰς τοιαύτας περιστάσεις, δια-

τάττομεν ὅπως ἡ ἀποζημίωσις τῶν εἰς τοὺς ἱερεῖς πάσης θρησκευτικῆς ἀνηκόντων ἐξόδων πορείας τε καὶ διατριβῆς ἐξομοιωθῇ μετὰ τὰ δικαιώματα, τὰ ἐγκριθέντα διὰ τοὺς ἱατροὺς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 66 § 1, 69 § 1, 70 § 1 εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, θέλουν δὲ πληρόνεσθαι εἰς αὐτοὺς ἐπὶ ἀπαιτήσει, καὶ καταλογίζεσθαι κατὰ τὸν ὁμοῖον ἐκεῖνον τρόπον.

Β. Διάταγμα τῆς 23 Ἰουλίου 1893. Περί τῶν νεωκόρων καὶ ψαλτῶν τῶν ἐν Μονάχῳ καὶ Λειψία Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν ἐπὶ τὸ τελεσφορώτερον τὰ περὶ διορισμοῦ τῶν νεωκόρων καὶ ψαλτῶν τῶν ἐν Μονάχῳ καὶ Λειψία Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

α) Τοῦ λοιποῦ ὁ διορισμὸς τῶν ἐν ταῖς εἰρημέναις Ἐκκλησιαῖς νεωκόρων καὶ ψαλτῶν γίνεται διὰ διαγωνισμοῦ, μεταξὺ τῶν προλυτῶν τῆς Θεολογικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς καὶ τῶν ἀποφοίτων πτυχιούχων τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐνώπιον ἐπιτραπῆς, διοριζομένης ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

β) Ὁ χρόνος τοῦ διαγωνισμοῦ, τὰ μαθήματα καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια ὁρίζεται ἐν διακηρύξει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, νομίμως δημοσιευομένη.

γ) Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν οὕτω διοριζομένων ὁρίζεται τριετής, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ παρατεινομένη.

δ) Ἐὰν εἰς τὸν διαγωνισμὸν παρουσιασθῇ εἰς μόνον προλῦτης, εἰ μὲν φέρει πτυχίον μετὰ τοῦ βαθμοῦ «ἀριστα» ἢ «λίαν καλῶς», δύναται νὰ διορισθῇ ἄνευ δοκιμασίας τινός· εἰ δὲ «καλῶς», υποβάλλεται εἰς δοκιμαστήριον ἐξέτασιν.

ε) Αἱ ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν πολιτείαν, εἰς αἷμα ἢ ἄλλως, ἀναγκαῖον νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ διοριζόμενοι, ἀναγράφονται ἐν τῷ διατάγματι τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ἢ ἐν συμβολαίῳ.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις ταύτας καταργεῖται.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β. Διάταγμα τῆς 1 Δεκεμβρίου 1834. — Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου καὶ ὁδηγίαι τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον εἶναι ἀνεξάρτητον εἰδικὸν ταμεῖον.

2. Διαμένει εἰς τὴν Ἡμετέραν πρωτεύουσαν.

3. Τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σύγκειται: α'. Ἀπὸ ἑνα ταμίαν, β'. Ἀπὸ ἑνα ἐπὶ τῶν καταστίχων.

4. Ὁ Ταμίαις διορίζεται παρ' Ἡμῶν τὸν ἐπὶ τῶν καταστίχων ὡς καὶ τοὺς τογὸν ἀναγκαίους βοηθοὺς διορίζει ὁ Ταμίαις. Ἀλλὰ θέλει ζητεῖ τὴν γνώμην τοῦ γενικοῦ Ταμίου, καὶ καθυποβάλλει αὐτὴν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιᾶς. κτλ. Γραμματείας.

5. Ὁ Ταμίαις δίδει τὸν ὄρκον τοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὸ δὲ λοιπὸν προσωπικὸν ἐνώπιον τοῦ Ταμίου καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ γενικοῦ Ταμίου.

6. Ὁ Ταμίαις καὶ τὸ ὑπ' αὐτὸν προσωπικὸν θέλουν συμμορφοῦσθαι κατὰ γράμμα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου Ἡμετέρου διατάγματος, καθ' ὅσον τὸ παρὸν διάταγμα δὲν ἀντιβαίνει εἰς αὐτούς.

7. Κατὰ τὸ ρηθὲν διάταγμα ἀνατίθενται εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμίαν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐλεγκτοῦ τοῦ Γενικοῦ Ταμεῖου.

8. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον διατελεῖ ὑπὸ διπλοῦν κλειθρον, τὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τὸ τοῦ Γενικοῦ Ταμίου. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔχει ἐπομένως ὅλα τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα, ὅσα διὰ τοῦ § 102 δίδονται εἰς τὸν Ἐλεγκτὴν ὡς πρὸς τὸ Γενικὸν Ταμεῖον.

9. Ἐν περιπτώσει νομίμου ἀπουσίας ἢ καλύματος τοῦ Ἐκκλησι. Ταμίου, θέλει διορίζῃ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιᾶς. κτλ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας τὸν τοποτηρητὴν αὐτοῦ, μὴ παραβλαπτομένων ἐκ τούτου τῶν ὅρων τοῦ § 105 τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρ. Διατάγματος ὡς πρὸς τὴν τοποτήρησιν τοῦ Ἐλεγκτοῦ τοῦ Γεν. Ταμεῖου.

10. Ἡ σύστασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου διὰ τὰ ἐκκλησιαστικά καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ καθαρῶς καὶ ἀσφαλῶς καταφανῇ τὴν διάκρισιν τοῦ κλάδου τούτου τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὴν ἰδιαίτεραν διαχείρισιν τῶν δι' αὐτὸν προσδιωρισμένων ποσοτήτων. Τὸν σκοπὸν τούτον πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ ταμεῖον ἀδιακόπως καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας του ὑπ' ὄψιν.

11. Κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ 24 τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου ε.ε. Ἡμετέρου Διατάγματος περὶ διοργανισμοῦ τῶν δημοσίων ταμείων, συνάξουν οἱ νομαρχιακοὶ καὶ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι κατὰ νομοῦς καὶ

ἐπαρχίας, κατὰ τὰς δοθείσας εἰς αὐτοὺς ὁδηγίας, ὅλα τὰ εἰσοδήματα, ὅσα χορηγοῦν τὰ διαλυθέντα μοναστήρια, καὶ στέλλουν τὰ συνταθέντα εἰς τὸ Γεν. Ταμεῖον, εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστ. κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τοὺς γενικῶς προγεγραμμένους τύπους διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῶν ταμείων των.

12. Ὅσαι εἰσπράξεις γίνονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Γεν. Ταμεῖον εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ἐπίσης κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ τῶν λοιπῶν ταμείων ὑφ' ὑπαρξάντων ὅρους διὰ γραμματίων (Β.Δ. § 37) καὶ ἐπὶ ἀνταποδοτικῶν τριπλοτύπων ἐνδεικτικῶν τοῦ Γεν. Ταμεῖου.

13. Αἱ εἰσπράξεις αὗται θέλουν καταγράφεσθαι κατὰ λεπτομερείας εἰς τὰ κατάστιχα τοῦ Γεν. Ταμεῖου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γραμματίων, πληρῶνονται δὲ ὁλικῶς καθ' ἡμέραν εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

14. Τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον πληρῶνει μόνον κατὰ τὰ ἐντάλματα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησ. κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐν τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γραμματείας ταύτης, καὶ τῶν πιστώσεων, ὅσαι τῷ ἀνοίχθησαν κατὰ τὰ ὁρισμένα. Ταῦτα πάντα κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις καὶ τοὺς τύπους τοὺς περὶ τοῦ Γεν. Ταμεῖου.

15. Τὰ ἐντάλματα τῆς Γραμ. ταύτης ὑπάκυνται εἰς τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὡς καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν Γραμματειῶν, μὲ τὴν μόνην διαφορὰν εἰς τὸν τύπον, ὅτι θεωροῦνται ὅχι μόνον ἀπὸ τῶν γενικῶν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Ἐκκλησ. Ταμῖαν.

16. Τὰ εἰς τοὺς λοιποὺς Νομοὺς πληρωτέα ἐντάλματα τῆς Γραμματείας ταύτης θεωροῦνται πρῶτον ἀπὸ τὸν εἰδικὸν Ταμῖαν τοῦ Ἐκκλησ. Ταμεῖου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὸν Γεν. Ταμῖαν, διὰ τὴν πληρῶνωσιν κατὰ τὰ ὑφιστάμενα διατάγματα ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικοὺς Ταμῖας.

17. Οἱ νομαρχιακοὶ καὶ ἐπαρχιακοὶ Ταμίαι πληρῶνουν ὁμοίως κατὰ τὸν κανονισμόν των, καὶ δυνάμει τῶν ἰδιαίτερων πιστώσεων τὰ ἐντάλματα, ὅσα ἐκδίδονται καὶ πέμπονται δι' ἐπιτροπικῶν τῶν εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ἐκκλησ. Ταμεῖου, πληρωτέα εἰς τοὺς ἔξω Νομοὺς.

Αἱ εἰδικαὶ πιστώσεις θεωροῦνται ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς, ὡς καὶ τὰ ἐντάλματα, κατὰ τὸ προλαβὸν ἄρθρον.

18. Ὅλα τὰ κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 14, 15, 16 καὶ 17 ἐκδοθέντα καὶ κατὰ κανόνας πληρωθέντα ἐντάλματα τοῦ κλάδου τοῦ τοῦ τῆς ὑπηρεσίας, θέλουν πέμπεσθαι ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ ταμεῖα εἰς τὸ γενικὸν ἀντὶ μετρητῶν, εἰς τὰς περιοδικὰ παραδόσεις τῶν εἰς τὰ ταμεῖα ταῦτα ἐναποτεταμιευμένων χρημάτων, κατὰ τὰ διατεταγμένα εἰς τοὺς § 54 καὶ 55 τοῦ ἀπὸ 6(18) Φεβρουαρίου Διατάγματος, καὶ ἀπὸ τὸ Γεν. Ταμεῖον θέλουν παραδίδεσθαι ὁλικῶς εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

στικὸν εἰς λογαριασμὸν γενομένων ἤδη πληρωμῶν, ἢ ἀνοιχθεῖσων πιστώσεων διὰ τὸν κλάδον τούτον τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄν τὸ ποσὸν τῶν ἐνταλμάτων τούτων τῆς πληρωμῆς ὑπερτερῇ τὸ τῶν εἰσπρακτέων ποσοτήτων τοῦ κλάδου τούτου τῆς ὑπηρεσίας, τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον θέλει ἐξοφλεῖ τὸ περισσεύον, κατὰ τὴν πραγματικὴν του κατάστασιν, εἴτε διὰ μετρητῶν, εἴτε δι' ὁμολογιῶν. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θέλουν ὑπολογίζεσθαι εἰς μελλούσας παραδόσεις ἀπὸ τὸ Γενικὸν εἰς τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον, καί, ἂν τοῦτο δὲν ᾔναι ἐκτελεστέον, θέλουν ἀναπληροῦσθαι εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους διὰ γενικῆς ὁμολογίας τοῦ Ἐκκλησ. Ταμεῖου.

19. Μεταξὺ τῶν δύο ταμεῖων θέλει ἀνοιχθῇ καθημερινὸν βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν ἐγγράφεσθαι ὀλικῶς αἱ εἰς τὰ ἄρθρα 12 καὶ 18 ἀναγόμεναι κινήσεις· εἰς τὸ Γεν. Ταμεῖον θέλει ἀνοιχθῇ γεν. λογαριασμὸς πιστοχρεώσεως ἀνταποκρινόμενος εἰς αὐτό.

20. Τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον θέλει κρατεῖ τὰ ἀκόλουθα βιβλία : α'. Ἐν ἁπλοῦν βιβλίον τοῦ ταμεῖου, σκοπὸν ἔχον νὰ ἐλέγχῃ πάνποτε τὴν ὀλικὴν αὐτοῦ κατάστασιν· β' Ἐν καθολικὸν κατὰ τοὺς ὠρισμένους τύπους διὰ τὸ Γεν. Ταμεῖον, περιοριζόμενον εἰς τοὺς εἰδικούς λογαριασμοὺς τοῦ ταμεῖου τούτου, καὶ ὡς πρὸς τὰς εἰσπράξεις εἰς ἁπλὴν μεταφορὰν ἀπὸ τὸ καθολικὸν τοῦ Γεν. Ταμεῖου, ἐκ τῶν βοηθητικῶν βιβλίων, τοῦ ὁποῖου θέλουν γίνεσθαι δι' ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰσπράξεις αὐτοῦ τοῦ κλάδου διπλᾶ ἀντίγραφα διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον· γ' Τὰ ἀναγκαῖα βοηθητικὰ βιβλία διὰ τὰ ἔξοδα, κατ' ἀναλογίαν τῶν διὰ τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας κρατουμένων κατασχεύων.

21. Τὸ εἰδικὸν ταμεῖον διὰ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καὶ τὴν δημόσιον ἐκπαίδευσιν καθυποβάλλει ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν τῆς ἐπικρατείας, τὸν κατὰ τὸν § 85 τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου Διατάγματος διατεταγμένον ἰσολογισμόν του. Διπλοῦν αὐτοῦ ἐπισυνάπτεται πάντοτε εἰς τοὺς περιδικούς ἰσολογισμοὺς τοῦ Γεν. Ταμεῖου.

22. Τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον δίδει ἰδιαίτερον λογαριασμὸν κατὰ τοὺς κατὰ καιρὸν προσδιορισμούς τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος σχηματίζει ἐκάστοτε παράρτημα τοῦ γενικοῦ λογαριασμοῦ τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγγράφονται καὶ γίνονται καταφανῆ τὰ κυριώτερα ἀποτελέσματα αὐτοῦ, κατὰ τὰ κεφάλαια τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Οἱ γενικοὶ περὶ λογιστικοῦ ὅροι ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα ἀναλόγως.

23. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ Λογιστικοῦ Συνεδρίου ἐκτείνεται ἐπίσης εἰς τὸ Ἐκκλησ. Ταμεῖον κατὰ τὸ ἀπὸ 27 Σεπτεμ. (9 Ὀκτωβρ.) Π. Ε. Διάταγμα.

24. Ὁ Ἐκκλησ. Ταμίας ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς εὐθύνas ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ταμίαι κατὰ τὸ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου Διάταγμα.

ἰδίως ἔχει τὴν ρητὴν εὐθύνην, ὥστε τὰ ἐκ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν κτημάτων εἰς τὸ Γεν. Ταμεῖον εἰσπραττόμενα, νὰ περνῶνται πάντοτε ὁλοκλήρως εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ἑκκλῆστ. Ταμεῖου. Ἐν περὶ πρῶται ἀθετήσεως τοῦ ὅρου τούτου, θέλει εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην τὴν ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστ. κτλ. Γραμμ. τῆς Ἐπικρατείας.

25. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἑκκλῆστ. κτλ. Γραμ. τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἡ ἀμέσως ἀνωτέρα Ἀρχὴ τοῦ Ἑκκλησιαστ. Ταμεῖου. Ἀλλὰ θέλει λαμβάνει ὅσα μέτρα ἀφορῶσιν ἐν ταύτῃ καὶ τὸ Γεν. Ταμεῖον, μόνον ἀφοῦ συνεννοηθῇ μὲ τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν.

Β. Διάταγμα τῆς 4 Δεκ. 1834. Περὶ σχηματισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου.

1. Ἡ περιουσία τοῦ συστηθέντος Ἑκκλῆστ. Ταμεῖου ἐμπιστεύεται εἰς τὴν ἐπιστάσιν πενταμελὺς ἐπιτροπῆς, τιθεμένης ὑπὸ τὴν ἀμεσον διεύθυνσιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἑκκλῆστ. κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

2. Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι ἐν γένει τὰ ἀκόλουθα: α. Νὰ καταστρώσῃ γενικὸν κτηματολόγιον (cadastre) ὅλης τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῶν ἱερῶν καταστημάτων καὶ ἰδίων τῶν μοναστηρίων τοῦ κράτους· β. Νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ ἀπ' αὐτῆς εἰσοδήματα, καὶ συντάξῃ ἀκριβῆ αὐτῶν ἑκθεσί· γ. Νὰ ἐρευνήσῃ τὰς ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων τούτων ἐπιβαρυνούσας ἀμέσους ὑποχρεώσεις, ἐξετάσῃ καὶ ἐκκαθαρίσῃ αὐτάς καὶ, καταστρώσασα γενικὸν αὐτῶν κατάλογον, καθυποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν· δ. Νὰ καταστρώσῃ τὰς καταστάσεις ὅλων τῶν ἀπὸ τῶν εἰσοδημάτων τούτων διατηρητέων καταστημάτων τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ νὰ διατηρῇ αὐτάς καταφανεῖς· ε. Ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν καταλόγων καὶ καταστάσεων τούτων, νὰ καταστρώσῃ τὸν ἐτήσιον εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ἑκκλ. Ταμεῖου· ς. Νὰ ἐπιθεωρῇ ἀδιακώπως καὶ ἀκριβῶς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας ταύτης, νὰ σκέπτηται περὶ τῶν πρὸς διατήρησιν καὶ ἐπαύξεισιν αὐτῆς ἀναγκαίων μέτρων, νὰ προτείνῃ αὐτά καὶ νὰ κρατῇ ἀκριβῆ ὑπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς περιουσίας ταύτης· ζ. Νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἀκριβείαν τῶν λογαριασμῶν τῶν ἱερῶν καταστημάτων τοῦ κράτους, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ παρεμβάπτεται ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· η. Νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰς γενομένας ἐκποιήσεις καὶ ἐνοικιάσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, νὰ μᾶς καθυποβάλῃ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τὰς γενομένας καταχρήσεις, ἐνταυτῷ δὲ νὰ προτείνῃ καὶ τὰ πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν, καὶ πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, καὶ νὰ συντάξῃ ἐντελὴ καὶ λεπτομερῆ ἑκθεσίς ὅλων τῶν μεταβολῶν τῶν περὶ τὴν περιουσίαν ταύτην ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ

11 ψηφίσματος τῆς 4 Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· θ. Ἰδίως θέλει ἐπα-

γρυπνεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὥστε ἱερὰ σκευὴ νὰ μὴ προσδιορίζωνται δι' ἄλλην ἢ τὴν ἱερὰν αὐτῶν χρῆσιν. Πᾶσα τοῦ ὄρου τούτου παραβάσις θέλει Μᾶς γίνεσθαι γνωστὴ, διὰ νὰ ἐνεργῶνται τὰ θέοντα πρὸς ἀπόδοσιν τῶν σκευῶν καὶ τιμωρίαν τοῦ πταίστου.

Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἐπιθεωρήσει πρὸς τοῦτ' αὐτὸ μετ' ἀκριθείας τὰς πράξεις τῆς διαλύσεως τῶν μοναστηρίων, καὶ θεωρήσει ὡς ἱερὸν αὐτῆς χρέος νὰ γνωστοποιήσῃ τὰ κατὰ τοῦτο τυχόν πλημμεληθέντα καὶ προκαλέσῃ τὴν τιμωρίαν αὐτῶν.

3. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, θέλει δὲ φέροι καὶ ἰδιαίτεραν σφραγίδα μὲ σταυρὸν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν: Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην παρεδρεύει καὶ ἔχει συμβουλευτικὴν φωνὴν ὁ Ἐκκλησι. Ταμίας. Ἀλλὰ δὲν θέλει παρευρίσκεσθαι εἰς συνεδριάσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, πραγματευομένης τὴν ἄμεσον διαχείρισιν τοῦ εἰς αὐτὸν ἐμπειστευμένου εἰδικοῦ ταμείου· θέλει δὲ μόνον ἰδεῖν τὰς παρ' αὐτοῦ ζητούμενας πληροφορίες. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἔχει ἕνα γραμματεῖα καὶ τὸ ἀναγκαῖον βοηθητικὸν προσωπικόν.

4. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησι. κτλ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας δύναται ἐκάστοτε νὰ θεωρῇ ὅλας τῆς ἐπιτροπῆς τὰς πράξεις, νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς, καὶ νὰ ἀπαιτῇ εἰς αὐτάς τὴν συζήτησιν ἰδιαίτερων ἀντικειμένων καὶ προτάσεων, ἐκτὸς τῆς διατάξεως τῆς ἡμέρας. Ἀλλ' εἰς τὰς ἀποφάσεις δὲν λαμβάνει ἄμεσον μέρος.

5. Πρὸς ἐξακριβῶσιν ὅλων τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀναγομένων ὑποθέσεων, δύναται ἡ ἐπιτροπὴ, κατὰ προηγηθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησι., νὰ ἐμπνέῃ ἐπιτοπῶς ἐν τῶν μελῶν τῆς διὰ νὰ λαμβάνῃ πληροφορίας εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ κράτους.

Εἰς τὸν στελλόμενον, ἐμφανίζοντα τὰ συνήθη ἀποδεικτικὰ θελουν πληρῶνεσθαι μόνον τὰ ἀγώγια καὶ οἱ ναῦλοι.

6. Μὲ τὰς διαφορὰς Ἀρχὰς δὲν ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ ἀλληλογραφίαν· διευθύνεται δὲ πάντοτε πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

7. Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς θέλουν συντεθῇ ἀκριβεῖς ὁδηγίαι καὶ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν.

8. Ὁ ἐτήσιος μισθὸς ἐκάστου μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι 200 Δρ., ὃ δὲ τοῦ γραμματέως 1800, πληρωτέος ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησι. Ταμείου.

9. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν θέλουν παραδοθῇ ἁμέσως μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ὅλας τὰ εἰς τὴν διάλυσιν τῶν μοναστηρίων ἀναγόμενα ἔγγραφα.

10. Ὅλα τὰ μέλη καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς πρὶν ἀναλάβουν τὰ χρεῖα τῶν, θέλουν δώσει τὴν γενικὸν ὅρκον τῆς ὑπηρε-

σίας ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησ. κτλ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.

Β. Διάταγμα τῆς 1 Ἰουλίου 1838. Περὶ διαλύσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου.

Θεωροῦντες ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν δημόσιον διοίκησιν ἡ ἄκρα ὅσον τὸ δυνατόν οἰκονομία τῶν ἐξόδων, ἀναλογιζόμενοι δὲ ὅτι δὲν ἀναγκαιοὶ πολυμελὲς ἐπιτροπὴ πρὸς διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ ὅτι αἱ ἐργασίαι αὗται, ἀντιθέμεναι εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐμποροῦν νὰ ἐνεργῶνται ἀπὸ ἑνα τῶν παρ' αὐτῇ Ὑπουργικῶν Συμβούλων μὲ τὴν συνδρομὴν δύο ἄλλων ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας ὑπ' ἀριθ. 19879, ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάττομεν.

Α'. Ἡ μέχρι τοῦδε δυνάμει τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 1)13 Δεκεμβρίου 1834 ὑπάρχουσα ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου διαλύεται.

Β'. Τὰ ἔργα τὰ ὅποια διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος τῆς 1)13 Δεκεμβρίου 1834 ἦσαν ἀνατεθειμένα εἰς τὴν διαλυθεῖσαν ἐπιτροπὴν, ἀντίθενται διὰ τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεῖαν· θέλουν δὲ ἐνεργεῖσθαι, ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, ἀπὸ τὸν Ὑπουργικὸν Σύμβουλον τὸν τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις παρ' αὐτῇ εἰσηγούμενον.

Β. Διάταγμα τῆς 29 Ἀπριλ. 1843. Περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν

Θεωροῦντες ὅτι ὁ σκοπός, τὸν ὅποιον διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου (7 Ὀκτωβρίου) 1833 Ἡμετέρου Διατάγματος, προεθέμεθα, ἀναθέντες εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν τὴν διαχείρισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων, ἦτο ἡ ἀκριβὲς τῶν προσόδων τούτων ἀπὸ τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους προσόδους διαχώρισις, ὡς προσδιωρισμένων νὰ χρησιμεύσωσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου, καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας.

Σκεπτόμενοι ὅτι ἐπιτυγχανομένου τοῦ σκοποῦ τούτου ἐντελῶς διὰ τῆς εἰς ἰδιαιτέρα βιβλία τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν προσόδου ἐγγραφῆς, ἡ διαχείρισις αὐτῶν παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀποβαίνει τοσούτω μᾶλλον κατάλληλος, καθ' ὅσον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰδικότης ἐργυᾶται πληρεστέραν εἰς αὐτὴν ἐπιτυχίαν.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1842 (4 Ἰανουαρίου 1843) περὶ συστάσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου Δι-
ταγμα, δι' οὗ διατάχθη ἡ κράτης ἰδιαίτερως εἰς τὰ ἐθνικὰ κατὰ-
στιχα μερίδος τῆς ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φόρων καὶ κτημάτων
προσόδου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματειῶν
τῆς ἐπικρατείας, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου Συμ-
βουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Ἡ περὶ τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων καὶ
ἡ περὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων φροντίς, ὡσαύτως
δὲ καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀντιπροσώπewis τῆς περιουσίας
ταύτης θέλει μεταβῇ εἰς τὴν Ἡμέτεραν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμ-
ματείαν τῆς Ἐπικρατείας, φροντίζουσαν καὶ περὶ τῆς καταλληλοτέ-
ρας διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων κατὰ τὰς ὑπαρχούσας περὶ ἐκ-
κλησιαστικῶν κτημάτων διατάξεις· ἀλλὰ καμμία ἀπαλλοτριώσις τῶν
κτημάτων τούτων δὲν δύναται νὰ γείνη, ἂν ἀκουσθέντος τοῦ Συμ-
βουλίου τῆς Ἐπικρατείας προηγουμένως δὲν ἀναγνωρισθῇ δι' εἰδικοῦ
Νόμου, ὅτι τοῦτο συμφέρει ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν, εἰς ὃν εἶναι ἀφι-
νωμένη ἡ Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία.

2. Τόσον τὰ κτήματα ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ ἐκ τούτων καὶ τοῦ
δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων προσόδος, θέλουν
ἐξακολουθῆσαι ἐγγραφόμενα εἰς βιβλία ἰδιαίτερα μηδάρκως συγγεόμε-
να μὲ τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους κτήματα καὶ εἰσοδήματα.

3. Αἱ διὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ τὴν δημοσίαν ἐκπαιδευσιν δαπά-
ναι ὑπερτεροῦσαι μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν ρηθειῶν ἐκκλησιαστικῶν προ-
σόδων, θέλουν ἀναπληροῦσθαι ἀπὸ τὰ λοιπὰ δημόσια εἰσοδήματα,
οὐδέποτε δὲ ἐν περιπτώσει περισσεύματος τῶν προσόδων αὐτῶν, τοῦ
περισσεύματος τούτου θέλει γένῃ χρήσις ἄλλην, μὴ ἀποβλέπουσαν εἰς
βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τὴν κοινὴν ἐκπαίδευσιν· ἐπιφυλάτ-
τεται διὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖα τῆς Ἐπικρατείας τὸ δι-
καίωμα νὰ λαμβάνῃ ἐτήσιως γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῶν προσόδων
τούτων, καὶ νὰ προτείνῃ τὰ δέοντα, συνεννοούμενος μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν
Οἰκονομικῶν Γραμματείας περὶ τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν.

Ἡ διὰ τοῦ Β. Διατάγμ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1843 κατάργησις τοῦ
ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ ἡ ὑπαγωγὴ τῆς εἰς αὐτὸ ἀνατεθειμένης
διαχειρίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐσόδων εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον
τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, δὲν ἐπήγαγον παντάπασιν τὴν
συγχώνευσιν τῆς περιουσίας ταύτης μετὰ τῆς ἄλλης δημοσίας περι-
ουσίας, ἀλλὰ διετήρησαν ἐντελῶς τὴν ἐιδικότητα αὐτῆς καὶ τὸν προ-
τεθειμένον ὑπ' αὐτῆς εἰδικὸν σκοπὸν ἐπιφυλάττειν, καὶ κεχωρισμένην
πρὸς τοῦτο τὴν διαχείρισιν ταύτης ἀπ' ἐκείνης ἐπιβαλοῦσαι. Ἐπειδὴ
δὲ ἡ ἀκριβὴς ἐκτελέσις τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 22 τοῦ περὶ ἐκκλη-

σιαστικοῦ ταμείου Β. Δ. τῆς 1)13 Δεκεμβρίου 1834 σκοπεῖ ἀν-
 θῶς τὴν κεχωρισμένην διαχειρίσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας
 φρονούμεν, ὅτι, μὴ ἀναιρεθῆσθαι διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 29 Ἀπριλίου
 1843 τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς κεχωρισμένης διαχειρίσεως τῆς ἐκ-
 κλησιαστικῆς περιουσίας ἐπιβεβλημένων διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 1)13
 Δεκεμβρίου 1834 εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὑποχρεώσεων, ἡ
 ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἢ σημειωθείσα διάταξις τοῦ ἄρθρ. 22 τοῦ Β.
 τῆς 1)13 Δεκεμβρίου 1834· εὐχόμεθα δ' ἵνα ἐπὶ τὸ μέλλον συ-
 ποβάλληται μετὰ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους εἰδικὸς
 λογαριασμὸς τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, κα-
 τὰ τὸ εἰρημένον 22 ἄρθρ. καὶ ἐκπληρόνηται, ὅτι ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἐτη,
 μὴ ὤφειλε, παρελείφθῃ.—Ἡ ἐξέτασις τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐκκλ-
 σιαστικοῦ ταμείου πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο περιόδους· τὴν πρώτην
 δεκαετῇ, ἥτοι ἀπὸ τῆς α' Ἰανουαρίου 1834 μέχρι τέλους τοῦ 1843
 καὶ τὴν ὑπῆρχεν ἔξω ἐκκλησιαστικῶν ταμείων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν
 τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως γρα-
 ματείας· καὶ τὴν δευτέραν, εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν, μέχρι τέλους τοῦ
 1865, καθ' ἣν ἡσκέιτο ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.
 Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, τὰ ἔσοδα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου
 ἀποτελούμενα α') ἐκ τῶν ἐτησίων δόσεων πρὸς ἐξοφλήσιν τοῦ ἀντι-
 τήμου τῶν δυνάμει τῶν Ν. τῶν 27 καὶ 31 Δεκεμβρίου 1836 ἐκ
 ποιηθέντων κτημάτων· β') ἐκ τῶν ἐτησίων δόσεων τῶν πολυετῶς ἐκ-
 μισθωθέντων κτημάτων καὶ γ') ἐκ τοῦ μισθώματος τῶν διὰ μονα-
 στοὺς ἐνοικιάσεως διατεθέντων, ἀνῆλθον, κατὰ τοὺς ὑποβληθέντας
 κατὰ τὰ 1845 εἰς τὴν βουλὴν ἀπολογισμοὺς τῆς δεκαετοῦς διαχει-
 ρίσεως, εἰς δραχμὰς 2,684,513 73, ἐν αἷς περιλαμβάνονται καὶ
 δραχ. 353,595,96, καθυστεροῦσαι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1844 ἐκ τῶν
 διαφόρων γρήσεων τῆς δεκαετίας ταύτης, ἐν ᾗ τὰ κατὰ τὴν εἰρημ-
 νὴν δεκαετίαν ἔξοδι ἐν γένει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
 δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου συνεκεφαλαιώθησαν εἰς δραχμὰς
 6,112,151 07. Κατὰ τὴν δευτέραν δὲ περίοδον τῶν εἴκοσι καὶ δύο
 ἐτῶν, τὰ ἔσοδα τοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐκκλ-
 σιαστικοῦ ταμείου ἀνῆλθον, κατὰ τοὺς δημοσιευθέντας ἀπολογισμοὺς
 τῶν ἐτῶν τούτων, εἰς δραχ. 3,734,750 καὶ 74/100, καὶ τὰ ἔσοδα
 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπου-
 ργείου εἰς δραχμὰς 19,433,799 92. Ἐκ τῶν στατιστικῶν τούτων
 πληροφοριῶν συνάγεται 1) ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου
 κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίοδον, ἦσαν κατὰ μέγαν ὅρον κατ' ἐτὸς
 δραχ. 268,451 37, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν δραχ. 169,761 39, προ-
 ἰχομένης τῆς ἐλαττώσεως ταύτης ἐκ τῆς διὰ τῶν πληρονομένων ἐκ-
 σιαν δόσεων βαθμιαίας ἐξοφλήσεως τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἐκποιηθέντων
 κατὰ τὴν διάλυσιν τῶν μοναστηρίων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων·
 ὅτι διὰ τὴν ἐκκλήσιαν καὶ διὰ τὴν ἐκπαιδεύσιν ἐδαπανήθησαν κα-
 μέσον ὅρου κατ' ἔτος, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίοδον δραχ.

611,243 10, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν δραχμ. 883,354 54: 3) ὅτι ἐν ὧν εἰσεπράχθησαν μέχρι τέλους τοῦ 1865. ἤτοι ἐπὶ τὰ τοιαύτα δύο ταῦτα ἔτη, ἐκ τῆς μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν μοναστηρίων διαθέσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας δραχ. 6,419,264 47, ἔδαπανήθησαν δε κατ' αὐτὰ διὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν δραχμ. 25,545,930 99 καὶ 4) ὅτι πάντα τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας προκύψαντα ἔσοδα ἔδαπανήθησαν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, κατέβαλε δὲ προσέτι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐπὶ τὰ εἰρημένα τριάκοντα δύο ἔτη δραχμ. 19,126,666 52.

Νόμος ΒΤΚΓ τῆς 27 Ἰουλίου 1895 (ἘφΚ. 24 τῆς 31 Ἰουλ. 1895) Περί κατὰ παράκλησιν παραχωρήσεως τριῶν ἐκκλησιαστικῶν λειβαδίων ἐπὶ μίαν δεκαετίαν εἰς τοὺς ἐκ τοῦ σεισμοῦ παθόντας κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος.

1. Εἰς τὰς κοινότητας τὰς ἀποτελεσθησομένης ἐκ τῶν διὰ τῶν ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1894 Β. Διαταγμάτων ἐγκριθέντων συνοικισμῶν κατοίκων τῶν ὑπὸ τῶν σεισμῶν παθόντων χωρίων τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος παραχωροῦνται ἐπὶ δεκαετίαν κατὰ παράκλησιν τὰ ἐξῆς ἐκκλησιαστικὰ λειβάδια ἤτοι:

α') Τὰ κατὰ τὴν θέσιν Τραγῶνα τῆς διαλελυμένης Μονῆς Ἀγίας Τριάδος εἰς τοὺς συνοικισθησομένους κατοίκους τῶν χωρίων Προσκυνᾶ καὶ Κυπαρίσσι.

β') Τὸ κατὰ τὴν θέσιν Πύργος τῆς διαλελυμένης Μονῆς Ἀγίας Τριάδος εἰς τοὺς συνοικισθησομένους κατοίκους τοῦ χωρίου Μαρτίνου, καὶ

γ) Τὸ κατὰ τὴν θέσιν Βιλλιόβου τῆς διαλελυμένης Μονῆς Βιλλιόβου εἰς τοὺς ἐν ταῖς συνεχομέναις μετ' αὐτοῦ θέσεσι συνοικισθησομένους κατοίκους τοῦ χωρίου Λειθανάταις.

Ἡ ἔκτασις καὶ τὰ ὅρια ἑκάστου τῶν λειβαδίων τούτων ὁρισθῇσονται διὰ Β. Διατάγματος, μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν, ἐπανερχονται δὲ ταῦτα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμεῖου ἅμα τῇ λήξει δεκαετίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ἐν ταῖς λειβαδίοις τούτοις ἕκαστος τῶν κατοίκων τοῦ οἴκειου συνοικισμοῦ δύναται νὰ βόσκη 150 μικρὰ καὶ 30 μεγάλα βόια αὐτοῦ ζῶα, ἐν δὲ περισσεύῃ βοσκήσιμος ἔκτασις, αὕτη ἐνοικιάζεται πρὸς ὄφελος τῆς ἀποτελούσης τὸν συνοικισμὸν κοινότητος κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ΚΘ, ΧΕΘ' καὶ ΨΜΔ νόμων.

3. Τηροῦνται ἀνέκραια τὰ δικαιώματα πάντων, ὅσοι δυνάμει τίτλων νομίμων καὶ ἐγκύρων ἔχουσι τοιαῦτα ἐπὶ γαιῶν ἢ ἐλασιτεμαχίων κειμένων ἐντὸς τῶν περὶ τῶν πρόκειται λειβαδίων, τὸ δὲ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ἐπιφυλάσσει ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπαρχόντων ἀδιαθέτων ἐλασιτεμαχίων.

4. Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ οἰκοδομῶν λιθοδομήτων ἢ καὶ

πλινθοκτιστῶν, ἐκτὸς τῶν ἐγκεκριμένων σχεδίων τῶν συνοικισμῶν αἱ δὲ κατὰ παρῆθασιν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἐγερθεῖσαι περιγύονται μετὰ τὴν λήξιν τῆς δεκαετίας εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς περιουσία αὐτοῦ ἄνευ ἀποζημιώσεως τινὸς ὑπὲρ τῶν ἀνεγειράντων.

5. Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον τηρεῖ ἀπέναντι οἰουδὴποτε ἐπὶ τῶν λειψιδίων τούτων νομικὴν κατοχὴν.

ΕΓΚ 5681724 τῆς 12 Μαΐου 1898 Γ. Λογ. — Ἡ εἰδικὴ διαταγή τοῦ ἀρθ. 8 τοῦ ν. ΚΘ' ὑπερισχύει τῆς γενικῆς τοῦ ἀρθ. 78 τοῦ ν. ΒΤΜΘ' καὶ δεόν νὰ μὴ διατίθενται τὰ ἐξ ἐνοικίων ἐνοικίων ἐσοδα εἰς ἄλλας ἀνάγκας, πλὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 8 τοῦ ΚΘ' ὀριζομένων.

Καὶ ἡ Νομολογία τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἀποφαίνεται ὅτι τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ἀποτελεῖ αὐθόπαρκτον περιουσίαν διάφορον τῆς τοῦ Δημοσίου.

Ἡ περιουσία τῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων ξένης θρησκείας δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται ἄδεια αὐτῶν πρὸς εἰσαγωγὴν δικῆς τινός.

Ἀρ. Π. 54 (1847). — Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1834 νόμον περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμμικῆς, κατὰ τὸν ἀπὸ 1/13 Δεκεμβρίου 1834 περὶ συστάσεως ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐπιτροπῆς, τὸν ἀπὸ 12/24 Μαΐου 1835 περὶ παραστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τούτου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, τὸν τῆς 1/13 Ἰουλίου 1838 περὶ διαλύσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καὶ τὸν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1843 περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, οὐχὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀντιπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰς ἐπισκοπὰς τοῦ κράτους ὡς πρὸς τὰς περὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν διαφορὰς, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἐπρότεινε καὶ ὁ ἀντικειμένου ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐνώπιον τοῦ ἀνεκκλήτως δικάσαντος δικαστηρίου, ἰσχυρισάμενος διὰ τῆς ἐφέσεώς του, ὅτι τὸ δημόσιον, ὅποῖον εἶναι ἀντιπρόσωπος, διαχειρίζεται ἁπλῶς τὴν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἀνήκουσαν περιουσίαν, δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ παύσασθαι ἐπὶ τῶν περὶ αὐτῆς διαφορῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

ΑΠ 374 (1864) 123 (1864). — Τὸ δημόσιον δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ πρὸς συμψηφισμόν ἀπαίτησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καθότι τοῦτο καὶ τὸ δημόσιον εἰσὶ διάφορα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων πρόσωπα, καὶ ἔχουσιν ἰδίαν ἕκαστον περιουσίαν.

Τὰ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῶν κτημάτων διατελευμένης τινὸς μισθωτικῆς οφειλόμενα πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον δὲν δύνανται συμψηφισθῶσι πρὸς ὅσα τὰ δημόσια οφείλει πρὸς αὐτόν, διότι ἐκεῖνα εἶναι ὅλως διόλου διακεκριμένον τοῦ δημοσίου καὶ ἄσχετον.

ΑΠ. 283 (1858). — Ἐπὶ περιουσίας ἐκκλησιαστικῆς, ἡ π

ἀνατροπῆς ἀγωγῇ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ δημοσίου.

ΑΠ. 262 (1898). — Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου εἶναι προσωπικῇ, οὐχὶ διότι αὕτη δὲν περιεῖχεν οὐδὲν περιστατικὸν ἀφορῶν εἰς τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, ἀλλὰ διὰ τὴν λόγον ὅτι ἐστηρίζετο εἰς τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ὁρῶν τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 4 Δεκεμβρίου 1836 καὶ ὡς τοιαύτη ἦτο ἀπαράδεκτος, ἀπευθυνομένη κατὰ τῶν ἐναγομένων, οἵτινες κατέχοντες τὸ ἐπίδικον οὐχὶ δυνάμει τοῦ Β. τοῦτου Διατάγματος, ἀλλ' εἰ ἀγορᾶς παρ' ἄλλων, δι' οὐδενὸς ἐνοχικοῦ δεσμοῦ συνεδούντο μετὰ τοῦ ἐνάγοντος Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου· ὅθεν ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὸν νόμον, ἀπαιτήσαν διὰ τὴν ἀγωγὴν πλείονα προσόντα ὅπως δεχθῇ ταύτην ὡς διεκδικητικὴν, εἶναι ἀπορριπτέος, ἅτε στηριζόμενος ἐπὶ μὴ ἀληθοῦς προϋποθέσεως.

• ΕΦ. Ἀθηνῶν 402 (1894). — Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῶν Βασ. Διαταγμάτων τῆς 27 Ἰουλίου 1833 καὶ 1 Δεβρίου 1834 γενομένη σύστασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐπὶ σκοπῷ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων τῶν διαλυθεῖσων Μονῶν, ὡς καὶ ἡ κατόπιν δια τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 9 Ἀπριλίου 1843 ἐπεληβούσα μεταβίβασις τῆς περὶ τούτων φροντίδος καὶ ἀντιπροσωπεύσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, οὔτε τὴν ιδιότητα τῶν κτημάτων τούτων ὡς ἐκκλησιαστικῶν μετέβαλεν, οὔτε τὸν πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλήρου καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας ἀρχήθεν δοθέντα εἰς τὴν τοιαύτην περιουσίαν προορισμὸν ἐτροποποίησεν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν τοιαύτην περιουσίαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου εἰς τὸ Δημόσιον ὡς ἴδιαν αὐτοῦ μετεβίβασεν, ἀλλὰ μόνον ἀνέθηκεν εἰς τὸν γενικὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Δημοσίου, Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν περὶ τῶν κτημάτων τούτων φροντίδα πρὸς καταλληλοτέραν, δι' ὃν προωρίσθησαν σκοπὸν, διᾶθαι αὐτῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν εἰσοδημάτων καὶ τὴν ἀντιπροσωπεύσιν τῆς περιουσίας ταύτης ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Οὕτω δὲ τὰ τοιαῦτα κτήματα τῶν διαλυθεῖσων Μονῶν, ὡς διετέθη τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, τὸν αὐτὸν πάντοτε ἀρχικὸν προορισμὸν ἐξυπηρετοῦντα, καὶ ἴδιαν περιουσίαν ἀπαρτίζοντα, ἐξακολουθοῦσι νὰ ᾖναι ἐκκλησιαστικά καὶ ἀπὸ τοὺς περὶ αὐτῶν, ὡς τοιούτων, ἰδιαιτέρους κανόνας τοῦ δικαίου ὡς πρὸς τὰ περὶ παραγραφῆς διέπονται καὶ διὰ τεσσαρακονταετοῦς διανοῇ κυρίου νομῆς χρησιμεύουσιν (Νεαρ. 131 κεφ. 5' Βασ. 5. 3) 7 γ. Ἀρμ. Α. γ. 74).

ΑΠ. 311 (1898). — Ἐπειδὴ ὁ νόμος ΑΣΜΖ' περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων καὶ κτιρίων, σκοπῶν, ὡς καὶ οἱ προγενέστεροι αὐτοῦ νόμοι ΣΠΖ' τοῦ 1855, ΡΚ' τοῦ 1865 καὶ ΥΝΑ' τοῦ 1872

νά παραχωρήσῃ ταῦτα εἰς τοὺς οἰκοδομήσαντας ἢ τοὺς νομίμω τήν πλῶ κατόχους αὐτῶν, ἐπὶ πληρωμῇ τῆς ἀξίας των, ἐξήρесе διὰ τοῦ ἀρθροῦ 5 αὐτοῦ τὰ οἰκόπεδα, γῆπεδα, ἐρείπια καὶ οἰκοδομὰς τὰ κατεστραμμένα ἐν ταῖς πόλεσιν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν κλπ. καὶ ὡς πρὸς ταῦτα ὥρισεν ὅτι: οἱ οἰκοδομήσαντες ἐπὶ τοιούτων ἀνηκόντων δηλ. εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ὡς καὶ ἐκδογεῖς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, λογίζονται ὡς κατέχοντες ἐπὶ ὀνόματι τοῦ Δημοσίου, μηδεμιᾶς ὡς πρὸς τοῦτο ἐπιτροπομένης ἀποδοτέως. Καὶ διὰ μὲν τοῦ ἀρθροῦ 13 διέταξεν ὅτι: τὰ κατὰ τὸ ἀρθ. 5 ἀνήκοντα εἰς τὸ Δημόσιον κτήματα ἐκποιῶνται: εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ἀποῦ καταμετρηθῶσιν ἐπιμελεῖα τοῦ ἐφόρου διὰ τὸν δημοσίον γεωμέτρου, συντάσσοντας περὶ τούτου πρωτόκολλον, ὅπως καταχωρίζομενον εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιεῖται εἰς τὸν κάτοχον διὰ δὲ τοῦ ἀρθροῦ 14 ὅτι, ἐάν οὗτος ἔχει ἀξιώσει, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ταύτας ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως δι' ἀνακοπῇ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς κοινοποιήσεως τοῦ πρωτοκόλλου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΑΣΜΖ' σαφῶς συνάγεται ὅτι ὅπως ὁ ἐφορος ἐνεργήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἀρθ. 1 καταμέτρησιν ἐπὶ σκοπῷ ἐκποιήσεως κτήματός τινος, πρέπει ταῦτα κατ' ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν ν' ἀνήκῃ εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, διότι κατὰ τὸν νόμον τούτον, μόνον ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ἀνηκόντων ἔχει δικαίωμα ὁ ἐφορος νὰ ἐνεργῇ τὴν ἐπὶ σκοπῷ ἐκποιήσεως καταμέτρησιν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἀδιακρίτως κτήματι. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ὅσκι ἐγείρεται ἀμφισβήτησις ὅτι τὸ καταμετρηθὲν ἀνήκεν εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, τοῦτο ὀφείλει πρωτίστως νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται κτῆμα ἀνήκει αὐτῷ καὶ ἐπομένως ὅτι ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΑΣΜΖ', ὅπως οὕτω νομιμοποιήσῃ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ τῆς ἐπὶ σκοπῷ πωλήσεως καταμετρήσεως καὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου. Ὅτι δὲ ἡ ἐρμηνεία αὐτῆς τοῦ νόμου τούτου εἶναι ὁρθή, συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐφορος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ τὴν πρὸς ἐκποιήσιν καταμέτρησιν παρὰ τὸς ἀδιακρίτως γηπέδου κτλ. ὡς ἀνήκοντος διήθεν εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ὁ δὲ νομίμω τίτλῳ κύριος ἢ κάτοχος αὐτοῦ δὲν δικαιούται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἅτε θεωρούμενος ὡς κατέχων ἐξ ὀνόματος τοῦ Δημοσίου, τῇ δυνάμει τῶν νόμων τελείως ἤδη κτηθεῖσαν κυριότητά του, ἀλλ' ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ αὐτὸς ὅτι τῆς ἤδη κεκτημένης ταύτης ιδιοκτησίας του οὐδέποτε τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ὑπῆρξε κύριον, ἤθελε φέρεῖ εἰς τὸ ἄτοπον νὰ καταστήσῃ τὸν νόμον τούτον ἀνεῦ ἰσχύος ὡς ἀντιβαίνοντα εἰς τὸ Σύνταγμα, ὅπερ προσα-

τεῶν τὴν ἰδιοκτησίαν, ἀπαγορεύει ρητῶς τὴν ἀνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως ἀφαίρεσιν αὐτῆς, ἔστω καὶ διὰ δημοσίαν ἀνάγκην.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δεχόμενον ὅτι τὸ Δημόσιον οὐτὲ διὰ τῶν προτάσεων του κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ σκοπῶν ἐκποιήσεως καταμετρήσεως τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, δι' ἧς ἡμφισβητεῖτο ἡ κυριότης τῆς Μονῆς Ἀγίου Σπυρίδωνος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας συντάχθη τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, ἀναφέρει τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τῆς κυριότητος ταυτῆς ὅπως διατάξῃ τας δεούσας ἀποδείξεις, ὁρθῶς ἐδέχθη τὴν ἀνακοπὴν ταύτην κατὰ τοῦ πρωτοκόλλου καὶ ἡκύρωσε τὸ πρωτόκολλον τοῦτο καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου στηριζόμενοι λόγοι ἀναιρέσεως εἰσὶν ἀπορριπτέοι.

ΑΠ. 412 (1894). — Ἐπειδὴ, κατ' ἀληθῆ νόμου (Κεφ. 5' τῆς 131 Νσαρς — Ἀρμενοπουλ. § 45 (1. 3). ἐρμηνείαν, διὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐθεσπίσθη, ταῖς ἀγlais ἐκκλησιασταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασι σεβασμοῖς τόποις τὴν τῶν τεσσαράκοντα ἐν αὐτῶν παραγραφῇ ἀντιτάσσασθαι. Τὴν ἰσχὺν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὸ γεγονός ὅτι, διαλυθεῖσιν τῶν μονῶν, ἡ περιουσία αὐτῶν περιήλθεν εἰς τὸ διὰ Νόμου 29 Ἀπριλ. 1843 σχηματισθὲν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, αὐτοῦ ἡ μὲν ἑκτακτος παραγραφὴ ἐθεσπίσθη προφανῶς ἐπὶ προστασίᾳ τῆς περιουσίας τῶν ἐν τῷ νόμῳ μνημονευμένων εὐαγίων ἰδρυμάτων, περιελθούσης δὲ τῆς περιουσίας τῶν διαλυθεῖσιν μονῶν εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, ὡς καθολικὸν διάδοχον, ἀναγκαίως ἔπεται, ὅτι τοῦτο δικαιούται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ πᾶσαν προνομιακὴν διατάξιν ὁρῶσαν εἰς πᾶσαν προστασίαν τῆς αὐτῆς περιουσίας.

ΕΦ. Ἀθηνῶν 2142 (1895). — Ἐπειδὴ τοῦ μὲν ἐνάγοντος ρητῶς διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεων του ἰσχυρισθέντος ὅτι ἡ ρηθεῖσα κατάθεσις ἐγένετο ὑπὲρ τοῦ ναοῦ αἰτία θανάτου ὠρεῶ, τῆς δὲ Τραπεζῆς καὶ τοῦ παρεμβαίνοντος Ναοῦ ἀντιταξάντων ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ κατάθεσις εἶναι ἐπαγγελία μὴ δυναμένη ν' ἀνακληθῇ δυναμει τοῦ νόμου, ἡ προσαγωγὴ τοῦ ἐγγράφου τῆς καταθέσεως δὲν εἶναι ἀναγκαία, διότι καὶ ἡ ἐπαγγελία πρὸς Νάον καίτοι ἰσχυρὰ κατὰ τὸν νόμον [N. Δ. γ. 2 B L. de pollic. (50. 12) Π.] οὐχ ἦρταν δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ μαρτύρων ὡς οὐα ὑπόσχεσις ὠρεῶ, ἀλλὰ μόνον δι' ὅρκου ἢ ὁμολογίας, ἂν δὲν ὑπάρχῃ δημόσιον ἐγγράφον ὅρα Καλλιγὰ § 132. T. 3.

Ἐπειδὴ τοῦ μὲν ἐνάγοντος ἰσχυρισθέντος διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὅτι τὴν γενομένην καταθεσιν ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου ὁ Σ. Π' ἐποίησατο αἰτία θανάτου ὠρεῶ, καὶ ὅτι ταύτην ἡδύνατο ν' ἀνακαλέσῃ μὴ παραιτηθεὶς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακλήσεως, τοῦ δὲ νόμου ὀρίζοντος ὅτι ἡ αἰτία θανάτου ὠρεῶ ἀνακαλείται ἐάν δὲν ἐγένετο παραιτήσις τοῦ δικαίωματος τῆς ἀνακλήσεως, δεόν νὰ διαταχθῇ

ἀποδείξει περὶ τοῦτου διὰ παντὸς νομίμου μέσου, πλὴν μαρτύρων, προκειμένου περὶ ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμάς.

Ἐπειδὴ περὶ τὸν χρόνον κρίνει τὸ Δικαστήριον νὰ διατάξῃ κυρίαν ἀποδείξιν περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς γε Τραπεζῆς καὶ τοῦ παρεμβάντος Ναοῦ, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ κατάθεσις ἐγένετο οὐχὶ λόγῳ ὠρεῶς αἰτίας θανάτου, ἀλλὰ λόγῳ ἐπαγγελίας ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, διότι, ἐὰν ὁ ἐνάγων δὲν ἀποδείξῃ τὴν ἀγωγὴν του, ὁ ἐναγόμενος ἀπολύεται ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς.

Α.Π. 48 (1897). — Ἐπειδὴ διὰ τὰς πράξεις τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου δὲν εὐθύνεται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ἀλλὰ τὸ Δημόσιον μόνον κατὰ τὰς περὶ προστήσεως ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὡς εἴρηται, ὥστε ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἐπίδικος ἀγωγὴ καθόσον ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ Ἐκκλησ. Ταμείου.

Α.Π. 213 (1855). — Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσεύουσα δὲν ἐπεκαλέσθη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τὴν ὁποίαν ἤδη ἐπρότεινε δικαστικὴν ὁμολογίαν τῶν ἀναιρεσιβλήτων, τουτέστιν ὅτι διὰ τῆς ἐφέσεως τῶν ὁμολόγησαν δὴθεν οὗτοι, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκκλησία ἐπροκίσθη εἰς τὸν Κ. Κ. ἐπομένως τὸ δικαστήριον δὲν ἦτο ὑπόχρεον νὰ λάβῃ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ὑπ' ὄψιν, ἢ νὰ στηρίξῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ προσαχθὲν πρὸς ἀπόδειξιν προικοσύμφωνον, ἐν ᾧ, καθὰ βεβαίαι ὁ αὐτὸ δικαστήριον, δὲν ἀναφέρεται ἡ ρηθεῖσα ἐκκλησία· ἄλλως τε, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς εἰρημένης ἐφέσεως, οἱ ἀναιρεσιβλήτοι ὁμολόγησαν μὲν δι' αὐτῆς, ὅτι ἡ ἐκκλησία αὕτη ἐδόθη ὡς προϊὼν εἰς τὸν Κ. Κ., συνωμολόγησαν δὲ προσέτι ὅτι δὲν ἐδόθη αὕτη ὡς πλήρης ἰδιοκτησία αὐτοῦ, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶγμα ἐμπορεύσιμον, δυνάμενον νὰ ἐκποιηθῇ, ἀλλ' ἐδόθη ἀναμριβόλως εἰς αὐτὸν ὡς πωυτότοκον, μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς τοὺς συγγενεῖς· ὥστε καὶ ἂν ἤθελε ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἡ ὁμολογία αὕτη, ἤθελε ληφθῇ ὁμως ἀδιαιρέτως, καὶ ἐπομένως δὲν ἤθελεν ὠφελῆσαι τὴν ἀναιρεσεύουσαν.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐστήριξε τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὴν τεταρτην σκέψιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀποφαίνεται γνήσιον τὸ προικοσύμφωνον, καὶ ὅτι δὲν ἐνδιαλαμβάνεται ἐν αὐτῇ ἡ ἐκκλησία ὡς προϊὼν, καὶ εἰς τὴν ἐβδόμην, δι' ἧς σκέπτεται ὅτι κατὰ τὸν νόμον δὲν ἡῦντο ν' ἀπαλλοτριωθῇ ἡ προκειμένη ἐκκλησία, διότι κατελείβετο ὑπὸ τοῦ διαβέτου Ι. Κ., διὰ τῆς τελευταίας βουλῆσεως του, ὡς καταπτευμα εἰς τοὺς ἀπογόνους του, ἤτοι ἀπὸ ἀπογόνου εἰς ἀπόγονον· ἡ δὲ πέμπτη σκέψις τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἧς παραπονεῖται ἡ ἀναιρεσεύουσα, καὶ ἐσφαλμένη ἢ παράνομος ἂν ἤθελεν εἶσθαι, δὲν ἔχει ὁμως ἐπιρροὴν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν, καθότι ἐγένετο ὡς ἐκ περισσοῦ, τὰ δὲ δικαστήριον δὲν ἐστήριξεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόφασίν του, ἀλλ', ὡς προερρέθη, καὶ εἰς ἄλλας σκέψεις.

ΕΦ. Πατρῶν 958 (1895). — Ἐπειδὴ, δεδομένου ὅτι ἀμφότερα τὰ κοινῶς, ἅτινα οἱ ἐνάγοντες αἰτοῦσι παρὰ τῶν ἐναγομένων διὰ

τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς των, θεωρηθέντα παρὰ τοῦ Νομάρχου ὡς καλῶς δαπανηθέντα, ἐνεκρίθησαν, οὐχὶ ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τοῦ ἀπήγγεσε παρὰ τῶν ἐναγομένων ἀποδείξιν περὶ τοῦ ἂν καλῶς ἐδαπανήθησαν, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Β. Δ. τῆς 1 Δεκεμβρίου 1836 ἐδ. 2 περὶ διοικήσεως τῆς περιουσίας τῶν κατὰ τόπους ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, οἱ ὅρισμοι ὡς πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων θέλουν ἐφαρμοσθῇ ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια, διατηρουμένων ἀκριβῶς τοῦ συγχματισμοῦ καὶ τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας τῶν διαταχθέντων ἐν τοῖς ἄρθροις 114 καὶ 116 τοῦ ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1833 περὶ συστάσεως τῶν Δήμων Νόμου, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων δεόν νὰ ὑποβάλλωνται καὶ ἐγκρίνωνται παρὰ τῆς Νομαρχίας, ἡ τοιαύτη δὲ ἐγκρισις προϋποθέτει ἐξέλεγχιν τῶν δαπανηθέντων στηριζομένων ἐπὶ δικαιολογητικῶν, καὶ ἐπομένως ἀφοῦ μετὰ προηγουμένην ἐξέλεγχιν ὁ Νομάρχης ἐνέκρινεν ὡς καλῶς δαπανηθέντα καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα, τὸ Δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἀποδείξεις τὰς ὑποβληθείσας εἰς τὴν Νομαρχίαν, καθόσον τὸ τοιοῦτον ἀναγεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω μνημονευομένου περὶ Δήμων Νόμου εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου συνεπεία προσφυγῆς τῶν ἐνδιαφερομένων.

ΑΠ. 322 (1894). — Ἐπειδὴ τὰ δύο τμήματα τοῦ δικαστηρίου διεφώνησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν ὁ δῆμος, ἐν ᾧ εἶχε τὴν αἰκὴν ὁ διαθέτης, ὁ διὰ τῆς διαθέτης αὐτοῦ καταλιπὼν ἀορίστως ὑπὲρ τῶν πενήτων κληροδοτήμα τι, δικαιούται νὰ ἐνασκήσῃ τὴν πρὸς ἀπαίτησιν αὐτοῦ ἀγωγὴν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν 131 Νεαρὰν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐν τῇ 12' κεφαλαίῳ, καὶ κατὰ τοὺς νόμους 28,37 καὶ 49 Κώδικος (1.3) de episcopis, τὰ καταλειφθέντα ὑπὲρ τῶν πενήτων ἀορίστως κληροδοτήματα, ἅτινα, καίτοι εἰς ἀόριστα πρόσωπα κληροδοτούμενα, ὁ 24 νόμος τοῦ Κώδικος αὐτοῦ ἀναγνωρίζει ὡς ἰσχυρά, παραλαμβάνει, ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα εἶχε τὴν οἰκίαν ὁ διαθέτης πτωχοκομεῖον ἢ νοσοκομεῖον, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ τόπου καὶ φροντίζει περὶ τῆς εἰς τοὺς πένητας διανομῆς, καὶ ἀληθῶς μὲν ὁ νομοθέτης, προτιθέμενος τὴν ἐκ παντὸς τρόπου ἐκπλήρωσιν τῶν εὐσεβῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προοιμίου τῆς Νεαρᾶς, διατάσσει ὅτι, ἐάν ἀμελήσῃ ὁ οἰκείος ἐπίσκοπος νὰ ἀπαίτησῃ καὶ λάβῃ τὸ κληροδοτήμα, δικαιούται νὰ πρίξῃ τοῦτο ὁ μητροπολίτης, ὅρ' ὃν ὑπαγεται ὁ ἀμελήσας ἐπίσκοπος καὶ προσθέτει ἐν τέλει τὰς λέξεις «καὶ παντὶ ἐτέρῳ ἄδεια ἔστω τὴν τοιαύτην ζήτησιν κινεῖν καὶ σπουδάζειν ἵνα τρόποις ἅπασιν αἱ τοιαῦται εὐσεβεῖς αἰτίαι πληρωθῶσιν», ἀλλ' ἐντεῦθεν οὐδόλως ἔπεται, ὅτι ὁ δῆμος, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κατῴκει ὁ διαθέτης, δικαιούται ὡς καὶ πᾶς ἄλλος νὰ ἐπιδιώξῃ δι'

ἀγωγῆς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς διατάξεως τοῦ διαθέτου καὶ νὰ παραλάβῃ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὸ ἀφενὲν κληροδοτήμα, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς Νεαρᾶς, ἐν ᾗ ὀρίζονται τὰ δικαιούμενα εἰς ἀπαίτησιν τοῦ ὑπὲρ τῶν πενήτων κληροδοτήματος πρόσωπα, ἦτοι ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως ἔνθα κατῴκει ὁ διαθέτης καὶ ἐν ἀμελείᾳ αὐτοῦ μόνον ὁ μητροπολίτης, προκύπτει, ὅτι τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς Νεαρᾶς ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὰ ἀνωτέρω ὀρισθέντα πρόσωπα ἡμέλησαν νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κληροδοτήματος.

**ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΑΚΙ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Νόμος ΑΔΗ' 22 'Ιουνίου 1882. Περί πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν μωαμεθανικῶν κοινοτήτων.

1. Ἐν Λαρίσῃ, Φαρσάλοις, Τρικκάλοις καὶ Βώλῳ ἀναγνωρίζονται ἀνὰ εἰς πνευματικὸς ἀρχηγός τῶν μουσουλμανικῶν κοινοτήτων ἢ μουφτῆς. Δύναται ἐπίσης νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος ἀνὰ εἰς πνευματικὸς τῶν Μωαμεθανῶν ἀρχηγός εἰς πᾶσαν πρωτεύουσαν νομοῦ, ἢ καὶ ἐπαρχίας, ἐχούσης ἡμῶς πληθυσμὸν ὑπὲρ τὰς 40 χιλιάδας ψυχῶν.

2. Οἱ μουφτῆδες, ὡς δημόσιοι λειτουργοί, διορίζονται καὶ παύονται διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑποῦργων, καὶ δίδουσιν ἐνώπιον τοῦ οἰκείου νομάρχου τὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὄρκον. — Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἢ θανάτου τινὸς τῶν μουφτῆδων, ἡ τῆς περιφέρειας αὐτοῦ μωαμεθανικῇ κοινότητι καλεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου νομάρχου πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ διαδόχου αὐτοῦ.

3. Ὁ μουφτῆς τῆς Λαρίσης λαμβάνει μισθὸν δραχμῶν 250 κατὰ μῆνα, οἱ δ' ἐν Φαρσάλοις, Τρικκάλοις καὶ Βώλῳ, ὡς καὶ πᾶς ἕτερος, ἀναγνωρισθεὶς κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, λαμβάνουσι μισθὸν δραχμῶν 150 ἑκάστος κατὰ μῆνα.

4. Οἱ μουφτῆδες, ἐντὸς τῆς ἤδη ἀνεγνωρισμένης ἐκάστου περιφέρειας, ἔχουσι γνωμοδοτικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ παντός ζητήματος θρησκευτικοῦ, κληρονομικοῦ, ἢ τοῦ οἰκογενειακοῦ τῶν Μωαμεθανῶν δικαίου, ἐκδίδουσι τὰς περὶ γάμου ἀδείας, προεδρεύουσιν εἰς πᾶν οἰκογενειακὸν συμβούλιον Μωαμεθανῶν, παρ' ᾧ ἔχουσι καὶ τὴν κατισχύουσαν ψήφον ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, ἐξελέγχουσι τὴν διαχείρισιν τῆς τε κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῶν μωαμεθανικῶν φιλανθρωπικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἰδρυμάτων, τζαμιῶν, τεκεδῶν κλπ. ὑπὸ τὴν ἐπιβλέψιν τῆς κατὰ τόπους διοικητικῆς ἀρχῆς, διορίζουσι καὶ παύουσι τοὺς διαχειριστάς αὐτῶν, καὶ προεδρεύουσιν αὐτοδικαίως τῶν ὑπορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν ὑπαρχόντων ἢ ἰδρυσμένων μωαμεθανικῶν σχολείων. — Ὁ μουφτῆς Λαρίτης ἐκδίδει καὶ τὴν κατὰ τὸ Σέρη ἄδειαν πρὸς τὴν ἐναρξιν τοῦ προσκυνήματος καὶ τὴν τέλεσιν πάσης θρησκευτικῆς τῶν Μωαμεθανῶν τελετῆς.

5. Διὰ Β. Δ. ὁρισθῆσονται λεπτομερέστερον τὰ καθήκοντα τῶν μουφτῆδων, ὁ τρόπος τῆς ἐνασκήσεως αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν μωαμεθανικῶν κοινοτήτων πρὸς τὸν διορισμὸν αὐτῶν.

6. Οἱ ἤδη ὑπάρχοντες μουφτῆδες ἐν Λαρίσῃ, Φαρσάλοις, Τρικκάλοις καὶ Βώλῳ θέλουσιν ἀναγνωρισθῇ διὰ Β. Διατ. καὶ δώσει, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὄρκον.

Νόμος ΑΡΠΓ' 17[30] Ἀπριλλίου 1884. Περί διαχείρισεως τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις βακουφίων κτλ.

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις βακουφίων, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων ἐν γένει, τῶν ὑπὲρ μωαμεθανικῶν θρησκευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἢ κοινοτήτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει κανονισθῇ ἄλλως διὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἐδωρητοῦ ἢ κληροδοτοῦ, ἢ ἂν διὰ τина λόγον καθίσταται ἀνέφικτος ἢ ἐκτέλεσις τῶν παρὰ τούτων ὁρισθέντων, ἀνατίθεται κατ' ἐπαρχίας εἰς πῖ τοῦτω ἐπιτροπὴν, ἀπαρτιζομένην ἀπο τὸν δήμαρχον τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας, ἐν ἣ κεῖται τὸ ἱδρυμα ἢ ὑπάρχει ἡ κοινότης, τὸν Μουφτὴν καὶ τρεῖς μωαμεθανοὺς ὑπηκόους Ἑλλήνας, ἐκλεγομένους κατὰ τριετίαν ἀπὸ τὰς μωαμεθανικὰς κοινότητας. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐν αἷς δὲν ἐδρεύει Μουφτὴς, διορίζεται ἀπὸ τὸν οἰκεῖον Μουφτὴν εἰδικὸς αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος.

2. Ἄν ἐν τινι ἐπαρχίᾳ δὲν ὑφίσταται κοινότης μωαμεθανικῇ, ἀποτελουμένη ἐξ 20 τοῦλάχιστον μελῶν, ἢ ὑφισταμένη τοιαύτῃ δὲν περιέχῃ δέκα τοῦλάχιστον Ἑλλήνας ὑπηκόους, τότε ἡ διοίκησις τῶν κατ' αὐτὴν βακουφίων καὶ ἄλλων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κληροδοτημάτων ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἄλλης γειτονικῆς ἐπαρχίας, ὁρισμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν. Ἄν ἡ κοινότης προσκληθεῖσα δὲν προβῇ εἰς ἐκλογὴν τῶν πρὸς καταρτισμὸν τῆς ὡς ἂν ἐπιτροπῆς τριῶν μελῶν, ταῦτα διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου.

3. Ἡ ἐπιτροπὴ καθήκον ἔχει νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένην περιουσίαν, νὰ ζητήσῃ λόγον ἀπὸ τοῦς μέχρι τούδε διαχειριστάς αὐτῆς, καὶ νὰ ὑπονοῇ ἐν γένει διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ, πρὸς ὃν ὁρίσθησαν τὰ βακούφια ἢ ἄλλα κληροδοτήματα.

4. Ἐὰν ἐξέλιπεν ἡ ἀρχὴ τὸ ἱδρυμα, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶχε προσδιορισθῇ τὸ βακούφιον ἢ κληροδοτήμα. ἢ ἂν ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν περιστάσεων καθίσταται ἀνέφικτος ἢ ἐκτέλεσις τοῦ σκοποῦ, πρὸς ὃν ὁρίσθησαν, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Β. Διατάγματος μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς κατὰ τὸ 1 ἄρθρον ἐπιτροπῆς, διάθεσις αὐτῶν ὑπὲρ ἄλλων μουσουλμανικῶν ἰδρυμάτων ἢ κοινοτήτων ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἢ παρὰ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

5. Ἡ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς τὰ ἱδρύματα καὶ τὰς κοινότητας δὲν δύναται δὲ νὰ ἐνεργῇ συμβιβασμοὺς ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου. — Τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα κατατίθενται εἰς δημόσιον ταμεῖον ἢ εἰς τινὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν μετὰ προηγηθείσαν περὶ τῆς Τραπεζῆς, εἰς ἣν κατατεθήσονται, ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργοῦ. — Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἀπαλλοτρίωσις αἰνιότης ἢ ἄλλου ἐμπραγμάτου δικαίου, ἐκτὸς μόνον ἂν γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς

δομῶνως ἢ ἐπιτροπὴ καὶ ἐγκριθῇ ἢ ἐκποίησιν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν ἢ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείων.

6. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους δίδεται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς λογοδοσία τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ἢ δ' ἐπὶ τῆς λογοδοσίας ἀπόφασις τοῦτου υποβάλλεται πρὸς ἐγκρισιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον. — Τὰ παρὰ τῆς μωαμεθανικῆς κοινότητος ἐκλεγόμενα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς παύονται ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἕνεκα ἀμελείας ἢ κακῆς διαχειρίσεως, ἐπὶ τῇ βίσει γνωμοδοτήσεως ἢ αἰτήσεως τῆς ἐκλεξάσης αὐτὰ κοινότητος.

7. Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσεται εἰδικώτερον πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν παρὰ τῆς κοινότητος ἐκλογὴν τῶν τριῶν μελῶν, τὴν αἵτησιν περὶ παύσεως αὐτῶν καὶ τὴν ἐκσφάλισιν ἐν γένει τῆς ἐκ βακουφίων καὶ κληροδοτημάτων περιουσίας τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἰδρυμάτων καὶ κοινοτήτων. — Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

Β. Διάταγμα τῆς 12 Φεβρουαρίου 1885. Περί ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ἈΡΠΓ' περὶ διαχείρισεως τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθεῖσαι ἐπαρχίαις βακουφίων, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων.

1. Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος ὁ Νομάρχης, ἀφοῦ ζητήσῃ τὰς προσηκούσας πληροφορίας παρὰ τοῦ οἰκείου Μουφτῆ, ὀρίζει πρῶτον τὰς ἐπαρχίας, ἐν αἷς ὑπάρχουσι βακούφια, δωρεὰ ἢ κληροδοτήματα, ἀνήκοντα εἰς ἰδρύματα ἢ κοινότητας ἐκ τῶν ὀριζομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἈΡΠΓ' νόμου καὶ δεύτερον, εἰς τίνες ἐξ αὐτῶν ὑφίσταται μωαμεθανικὴ κοινότης, δικαιουμένη, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, νὰ προβῇ εἰς ἐκλογὴν τῶν τριῶν μελῶν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπιτροπῆς. Ἡ περὶ τούτου πρᾶξις τοῦ Νομάρχου κοινοποιεῖται ἐντὸς δεκά ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της εἰς τὸν οἰκείον Μουφτῆν καὶ εἰς τοὺς δημάρχους τοῦ νομοῦ, καὶ τοιχοκολλᾶται εἰς τὰς θύρας τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μωαμεθανικῶν τεμενῶν (τζαμιῶν) — Ὁ Μουφτῆς καὶ πᾶς Μωαμεθανός, ἐγκατεστημένος ἐν τῷ Νομῷ, δικαιούται ἐντὸς δεκά ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, νὰ φέρῃ ἀντιρρήσεις δι' ἀναφορὰς ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, παραδιδομένης τῷ εἰρηνοδίκῃ, ἢ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου, συντασσομένης τῆς προσηκούσης ἐκθέσεως. —

Ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων ἀποφαίνεται ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν. — Ἡ πράξις τοῦ Νομάρχου καὶ ἡ τυχὸν ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσα ἀπόφαισις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργοῦ δημοσιεύονται ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

2. Ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐκάστης ἐπαρχίας, ἐν τῷ εἰρηνοδικειακῷ καταστήματι διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, διὰ ψηφοδελτίων, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, καὶ δύο Μωαμεθανῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων, τοῦ μὲν ὀριζομένου παρὰ τοῦ Νομάρχου, τοῦ δ' ἐτέρου παρὰ τοῦ Μουφτῆ. Ἄν ὁ Μουφτὴς ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς προσκληθῇ ὑπὸ τοῦ νομάρχου, δὲν ὀρίσῃ τὸ ἕτερον τῶν μελῶν, ὀρίζεται καὶ τοῦτο ὑπὸ τοῦ νομάρχου.

3. Ἡ ἐκλογὴ διαρκεῖ ἐπὶ μίαν ἡμέραν καὶ ἐνεργεῖται συγχρόνως καθ' ἀπάσας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας, ὀρίζεται δὲ ἡ ἡμέρα αὐτῆς ὑπὸ τοῦ νομάρχου διὰ προγράμματος, κοινοποιουμένου δέκα πέντε τοῦλάχιστον πρότερον ἡμέρας εἰς τὸν Μουφτὴν καὶ δημοσιευμένου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 ὀριζόμενα.

4. Ἐν τῷ προγράμματι ὀρίζεται ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ψηφοφορίας καὶ γνωστοποιοῦνται δι' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν δύο μελῶν, ἅτινα ἀποτελέσουσι μετὰ τοῦ εἰρηνοδίκου τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν. Μὴ προσελθόντος τοῦ ἐτέρου τούτων, ἐφορεύει τὴν ἐκλογὴν ὁ εἰρηνοδίκης μετὰ τοῦ προσελθόντος, ἐν δὲ τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἐν διαφωνίᾳ, ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ εἰρηνοδίκου, μὴ προσελθόντων δ' ἀμφοτέρων, ἐφορεύει μόνος ὁ εἰρηνοδίκης.

5. Δικαίωμα ψήφου ἔχουσιν οἱ ἐν τῇ ἐκλογικῇ περιφερείᾳ ἐγκατεστημένοι Μωαμεθανοί, ἐξελέγχεται δὲ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ βεβαιοῦται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀποφαίνεται καὶ ἐπὶ τῶν παρ' ἄλλων ἐκλογέων γενομένων περὶ τούτου ἐνστάσεων.

6. Οἱ ἐκλογεῖς συνέρχονται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ψηφοφορίας ἕκαστος δὲ, προσερχόμενος ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγχειρίζει εἰς τὸν εἰρηνοδικὴν τὸ ψηφοδέλτιον, γεγραμμένον ἢ παρὰ τοῦ ιδίου ἢ παρ' ἄλλου τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ περιέχον τ

ὄνομα, ἐπώνυμον, καὶ τὴν κατοικίαν ἐκάστου τῶν τριῶν ὑποψηφίων Μωαμεθανῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων. Ὁ εἰρηνοδίκης μονογραφεῖ τὸ ψηφοδέλτιον καὶ ρίπτει αὐτὸ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ψηφοφόρου εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ κάλπην.

7. Περὶ τῆς ἐκλογῆς κρατοῦνται δύο πρωτόκολλα, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὁποίων ἐγγράφονται κατ' αὖξοντα ἀριθμὸν οἱ ψηφοφοροῦντες ἐκλογεῖς, κατ' ὄνομα καὶ κατοικίαν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀναγράφονται αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἔναρξιν, τὴν πρόδον καὶ τὴν λήξιν τῆς ἐκλογῆς πράξεις, αἱ κατ' αὐτῆς ἐνστάσεις, ἔγγραφοι ἢ προφορικά, καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς. Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα παρασκευάζονται, ἀριθμοῦνται καὶ μονογραφοῦνται παρὰ τοῦ Νομάρχου καὶ στέλλονται εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην.

8. Ληξιάσης τῆς πρὸς περάτωσιν τῆς ψηφοφορίας προσδιωρισμένης ὥρας, ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ κηρύττει ταύτην περατωθεῖσαν, ὀνοίγεται δὲ ἡ κάλπη καὶ ἐνεργεῖται ἡ διαλογὴ, ἐξαγομένων ἐξ αὐτῆς τῶν ψηφοδελτίων ἀνὰ ἓν, ὅπερ ἀριθμεῖται ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐκλογὴν, ἀναγινώσκεται εἰς ἐπήκοον τῶν παρόντων, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα καθ' ὑποψήφιον καταγράφεται ἐν ἰδίῳ πρωτοκόλλῳ τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀνακηρύσσονται οἱ σχετικῶς πλειονοψηφήσαντες.

9. Ἀμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς ἐκτίθενται τὰ πρωτόκολλα ἐν τῷ καταστήματι τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καθ' ἃς δύνανται οἱ ἐκλογεῖς νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἐν αὐτοῖς καὶ νὰ προτείνωσι τὰς ἐνδεχομένας κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνστάσεις τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου. — Ἐὰν ὁ εἰρηνοδίκης δὲν δεχθῇ ἢ ἀρνηθῇ νὰ καταχωρίσῃ τὰς ἐνστάσεις, ἐπιδίδονται αὐταὶ αὐτῷ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ἀλλ' ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας.

10. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ἔκθεσιν τῶν πρακτικῶν προσθεσμίας ὁ εἰρηνοδίκης, ἂν μὲν οὐδεμία ἐγένετο ἔνστασις, διαβιβάζει τὰ πρακτικὰ εἰς τὸν Νομάρχην, ἂν δ' ἐγένοντο τοιαῦτα, καταχωρίζει τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις του καὶ διαβιβάζει ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, ὅστις ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐντὸς δέκα ἡμέ-

ρῶν καὶ πέμπει ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεώς του πρὸς τὸν Νομάρχην. — Μὴ προσβληθείσης τῆς ἐκλογῆς, ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὁ Νομάρχης κοινοποιεῖ διὰ πράξεώς του τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεχθέντων εἰς τὸν Μουφτὴν καὶ τὸν Δήμαρχον καὶ εἰδοποιεῖ τοὺς ἐκλεχθέντας· ἡ δὲ τριετής ὑπηρεσία ἐκάστης ἐπιτροπῆς ἄρχεται πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς πράξεως ταύτης τοῦ Νοάρχου. — Ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, ἐπαναλαμβάνεται αὕτη ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ προέδρου εἰς τὸν Νομάρχην.

11. Τὰ τρία μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελοῦσι νόμιμον ἀπαρτίαν, ἂν ᾖ ἡναι παρόντες ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Μουφτής.

12. Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ παραλάβῃ δύο γραμματεῖς, ὧν τὸν ἕτερον Μωαμεθανὸν ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν ὀγδοήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα καὶ πληρωτέα ἐκ τῆς παρ' αὐτῆς διαχειριζομένης περιουσίας.

Διαχειριδίδς.

13. Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς της νὰ ἐγγράψῃ ἀνυπερθέτως ἐν βιβλίῳ εἰς διπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ ἓν δεόν νὰ μένῃ παρὰ τῷ Νομάρχῃ, ἅπαντες ἐν γένει τὴν περιουσίαν, ὑποχρεοῦται δὲ νὰ τηρῇ καὶ τὰ ἐξῆς βιβλία· α') Τὸ πρωτόκολλον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, κατὰ τὰ κεκκονισμένα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δημοσίων γραφείων. β') Τὸ πρόχειρον καθημερινόν, ἥτοι τὸ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. γ') Βιβλίον τοῦ ταμείου. — Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἐπιτηρεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν καὶ τήρησιν τῶν περὶ τῶν βιβλίων ἀνωτέρω διαταχθέντων.

14. Τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, ἐγκρίνον τὴν ἐκποίησιν ἀκινήτου κτήματος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου, ὀρίζει συγχρόνως καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως.

15. Ἡ μίσθωσις τῶν κτημάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δέκα ἔτη, γίνεται δὲ διὰ πλειστηριασμοῦ, κατὰ τὰ περὶ ἀγχοσεργῶν καταστημάτων διατεταγμένα, καὶ ἐνεργεῖται ὑπὸ

τοῦ Νομάρχου, ἢ τοῦ Ἐπαρχου, τῇ αἰτήσῃ τῆς ἐπιτροπῆς, συμπαρισταμένης καὶ αὐτῆς, ἢ τοῦ παρ' αὐτῆς ὀρισθέντος μέλους. Ἡ ἐγκρισις τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνήκει εἰς τὸν Νομάρχην. — Ἀκίνητα κτήματα, ὧν ἡ ἐτήσια πρόσδοδος δὲν ὑπερβαίνει τὰς πεντακοσίας δραχμὰς, δύνανται νὰ ἐκμισθωθῶσιν ἄνευ πλειστηριασμοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Νομάρχου.

16. Δαπάνη, ἀφορῶσα εἰς συντήρησιν τῆς περιουσίας, ἧς ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ νομάρχου. Ἔργο, ὧν ἡ ἐκτέλεσις ἀπαιτεῖ δαπάνην μεῖζονα τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, παραχωροῦνται διὰ μειοδοτικοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου. Δάνεια ἐπιτρέπονται μόνον ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης τοῦ καθιδρύματος ἢ τῆς κοινότητος πρὸς βελτίωσιν κτημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει πρὸς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην τὰς αἰτίας τοῦ δανείου καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ. Ἄν ὁ νομάρχης κρίνῃ εὐλογον τὴν αἴτησιν, προκαλεῖ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου.

17. Ἡ ἐπιτροπὴ συντάσσει τὸν Νοέμβριον ἐκάστου ἔτους τὸν διὰ τὸ ἐπίον ἔτος προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὃν ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν του. Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νομάρχου ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείου.

18. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡ ἐπιτροπὴ καταστρώνει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, συνωδεύμενον μὲ ὅλας τὰς τακτικὰς ἀποδείξεις καὶ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν μετ' ἐκθέσεως ἢ ἰολογημένης πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ὅστις ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείου.

19. Πρὸς γνωμοδότησιν ἢ αἴτησιν τῆς δι' ἀμέλειαν ἢ κακὴν διαχείρισιν πάσης τῶν ἐξ ἐκλογῆς μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται ὁ ἡμισυς πλέον ἑνὸς ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς

ἐκλεξάσης αὐτὰ κοινότητος. — Ἐν περιπτώσει παύσεως ἢ ἀποβιώσεώς τινος τῶν ἐξ ἐκλογῆς μελῶν ἐνεργεῖται ἐκλογή ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν. — Ἡ ὑπηρεσία δὲ τῶν ἐκλεγομένων κατὰ τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις διαρκεῖ κατὰ τὸν ὑπολειπόμενον χρόνον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τριετίας.

20. Ἀπαντα τὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς, τὴν παῦσιν τῶν ἐκλεγομένων μελῶν καὶ τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν δημοπρασιῶν, ὡς πρὸς τὴν πώλησιν ἢ μίσθωσιν τῆς ἐν τῷ παρόντι Διατάγματι ἀναφερομένης περιουσίας, γράφονται ἐπὶ μὴ ἐνσήμου χάρτου.

ΚΗΡΥΓΜΑ
ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β. Διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1858. Περὶ χρεῶν τῶν ἱεροκηρύκων.

Ὁδηγίαι τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς 22 αὐγούστου 1838, πρὸς τοὺς ἱεροκήρυκας. — Α' Ἔργον τῶν διορισθέντων ἱεροκηρύκων θέλει εἶναι τὸ περιοδεύειν αὐτοὺς τὰς πόλεις, κώμας καὶ χωρὶς τῆς περιφέρειας, εἰς ἣν ἕκαστος αὐτῶν ὑπάρχει διωρισμένος, καὶ διδάσκειν τοὺς λαοὺς κατὰ πάσας τὰς κυριακάς καὶ ἑορτάς, καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὅταν εἶναι δυνατὴ ἡ σύναξις τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας. — Β' Ὑπόθεσις τῶν ἱεροκηρύκων θέλει εἶναι διὰ παντός καὶ ὁριστικῶς αἱ διδασκαί περὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, περὶ τῶν ἱερῶν δογματῶν καὶ μυστηρίων, περὶ τῶν παραδόσεων καὶ ἐθίμων τῆς ἁγίας ἡμῶν ἐκκλησίας, περὶ τῆς ἀκριβοῦς διατηρήσεως καὶ ἀπαρασαλεύτου φυλακῆς ἀπάντων τῶν ἀνέκαθεν παραδεδεγμένων. Ἐτι δὲ περὶ τῶν χρεῶν τοῦ ἀληθοῦς χριστιανοῦ, τῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, περὶ τῆς ὀφειλομένης πίστεως καὶ ὑποταγῆς πρὸς τὸν θεοφύρουτον ἡμῶν βασιλέα, περὶ τῆς τελείας ὑποταγῆς καὶ εὐπειθείας εἰς τοὺς νόμους τοῦ βασιλείου, καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς θρησκευτικοῦ καὶ ἡθικοῦ ἀντικειμένου. — Γ' Πᾶσα ἄλλη παρὰ τὰ λεχθέντα ὑπόθεσις, ξένῃ ὅλως εἰς τὸ ἱερὸν κήρυγμα, εἶναι ἀπηγορευμένη καὶ ἀσυγχώρητος. — Δ' Οἱ παραβαίνοντες τὸν ὅρον τοῦτον ἱεροκήρυκες, παρεκτρεπόμενοι εἴτε εἰς πολιτικὰ ἀντικείμενα, εἴτε κοινὰ εἴτε μερικὰ, καὶ ἐπεμβαίνοντες εἰς προσωπικότητας, ἐξωκέλλοντες εἰς ἄλλας τοιαύτας διαπραγματεύσεις ἂλλοτρίας πάντῃ τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος τῶν, ἀποκαθίστανται ὑπεύθυνοι. — Ε' Μεταβαίνοντες ἀπὸ ἐπισκοπῆς εἰς ἐπισκοπὴν, ὀφείλουσι πρῶτον νὰ ἐμφανίζονται πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς ἐπισκοπῆς, διὰ νὰ γνωστοποιῶσι πρὸς αὐτὸν τὴν ἀφίξιν τῶν, καὶ ὀδηγούμενοι παρ' αὐτοῦ νὰ ἐξέρχωνται εἰς τὴν περιοδεῖαν τοῦ κηρύγματος, διατελοῦντες ὑπὸ τὰς ἀμέσους διατάξεις αὐτοῦ. — ΣΤ' Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς περιοδείας ἐκάστης ἐπισκοπῆς ὀφείλουσι νὰ παρουσιάζωσιν, ἢ νὰ στέλλωσι πρὸς τὸν ἐπίσκοπον κατάλογον συνοπτικόν, διαλαμβάνοντα τὰ πρακτικὰ τῶν, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν Σύνοδον.

Ἐγγράφον τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' ἀριθ. 6252 τῆς 31 αὐγούστου 1868. Περὶ τῆς πορείας τῶν ἱεροκηρύκων. — Διελθόντες τὸ ἔγγραφον ὑμῶν 10 μεσοῦντος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπισυνημμένα, ἠπορήσαμεν γνόντες ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ τε. Σ. ἀρχιεπισκόπου Χαλκίδος καὶ τοῦ Σ. ἐπισκόπου Καρυστίας, ὅτι ἀμφότεροι μὲν διέγραψαν τὴν πορείαν τοῦ ἐν τῷ νομῷ ἱεροκήρυκος οὐχὶ ἔ γ γ ρ ἄ φ ω ς (καθ' ἃ ρητῶς εἶναι διατεταγμένον), ἀλλὰ προφο-

ρικῶς, ὁ δὲ Σ. ἐπίσκοπος Καρυστίας προβαίνει καὶ περαιτέρω λέγων, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ὁδηγίαν ἢ ἐντολὴν, ἂν τὴν ποιεῖν τοῦ ἱεροκήρυκος ὀφείλῃ νὰ διαγράψῃ συνενοούμενος μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἀλλ' οὔτε ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδίδῃ ἐγγράφως τὴν ἐντολὴν ταύτην εἰς τὸν ἱεροκήρυκα». Ἐκ τούτων λαμβάνοντες τὸ ἐνδόξιμον σὺν παρακαλοῦμεν νὰ ὑπαμνήσητε εἰς ἐκάτερον τῶν μνησθέντων Σ. Σ. ἱεραρχῶν τὰς διατάξεις τῶν ἁθρῶν Β' καὶ ΣΤ' τοῦ περὶ τῶν χρῶν τῶν ἱεροκηρύκων βασιλικοῦ διατάγματος 26 Ἰουνίου 1858, ὅπερ, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου ἐκδοθέν, ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ἀριθ. 23 τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου. Κατὰ τὰ μνησθέντα ἁθρᾶ, καθήκον ἔχουσι καὶ χρέος νὰ συνενοῶνται οἱ μὲν ἐν ταῖς πρωτεύουσαις νομῶν Σ. Σ. ἀρχιεπίσκοποι μετὰ τῶν νομαρχῶν, οἱ δὲ ἐν ταῖς πρωτεύουσιν ἐπαρχίῶν Σ. Σ. ἐπίσκοποι μετὰ τῶν ἐπαρχῶν, καὶ διὰ τὰς ὁποίας τὴν ποιεῖν καὶ τὰ μέρη εἰς ἃ ὀφείλει νὰ μεταβαίνει ὁ ἱεροκλήρυς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πνευματικῆς ὑπηρεσίας του καὶ προσδιορίζῃ τὸν χρόνον τῆς εἰς ἕκαστον αὐτῶν τῶν μερῶν διαμονῆς του (ἁθρ. Β'). Ὅτι δὲ τὸ διάγραμμα τοῦτο γίνεται γραπτὸν καὶ οὐχὶ προφορικόν, τοῦτο ἐστὶ πρόδηλον, οὐ μόνον ἐκ τῆς σημασίας τῆς λέξεως διάγραμμα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἁθρῶν ΣΤ' τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, καθ' ὃ ὁ ἱεροκλήρυς, ἐν τῇ ἐκθέσει ἣν εἶναι ὑπόχρεος νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς τὴν ἱερὰν σύνοδον διὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου, ὀφείλει νὰ ἐπισυνάπτῃ καὶ τὰ διαγράμματα, ἧτοι φύλλα τῆς πορείας αὐτοῦ, τὰ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου καὶ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς ἐγκεκριμένα.

Ἐγκύκλιος τῆς ἱερᾶς συνόδου ὑπ' ἀριθ. 8070 τῆς 27 ὁκτωβρίου 1867. Περὶ καθηκόντων τῶν ἱεροκηρύκων — Αἱ ἀπὸ 22 αὐγούστου 1838 ἐκδοθεῖσαι παρὰ τῆς συνόδου περὶ τῶν χρῶν τῶν ἱεροκηρύκων ὁδηγεῖ σαφῶς καὶ εὐκρινῶς διαγράφουσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν. Λαβοῦσα δὲ ἡ σύνοδος κατὰ καιροὺς εὐλόγους ἀφορμὰς περὶ τῆς μὴ ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν διατεταγμένων ὑπὸ τινῶν ἱεροκηρύκων, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν ἡθικοποίησιν τοῦ χριστεπωνύμου λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, οὐ διέλειψεν αὕτη, καθ' ὃ ἔχει καθήκον, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 105 ἀπὸ 26 ὁκτωβρίου 1850 καὶ ὑπ' ἀριθ. 107 ἀπὸ 15 μαρτίου 1851 πρὸς αὐτοὺς ἐγκυκλίων αὐτῆς, ἀνακαλοῦσα τοὺς περὶ τὴν ἀκριθεῖ ἐκπληρώσιν τῶν πεπιστευμένων αὐτοῖς ἱερῶν καθηκόντων, ὀλιγωρὰ χρωμένους. — Τὰ καθήκοντα δὲ ταῦτα ἐκάνοντες σαφέστερον τὰ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1858 τῇ γνωμοδοτήσῃ τῆς συνόδου Β. διάταγμα. — Πλὴν ἀλλ' εἴπερ ποτε καὶ νῦν οὐ μόνον ἡ σύνοδος ἰδίᾳ ἀντιλήψει ἔγνω, ὅτι ἐλάχιστοι τῶν ἱεροκηρύκων ἐκπληροῦσι τὸ ἔργον αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐχὶ κατὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργεῖον θετικῶς πληροφορηθὲν ἀνεκοίνωσε τοῦτο πᾶσι συνόδῳ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9039 ἀπὸ 13 τοῦ φθίνοντος ε. ε. ἐγγράφου αὐτοῦ, ἔγνω δηλονότι. — Α') Ὅτι τινὲς τῶν ἱεροκηρύκων, ὀφείλοντες περιοδεύειν

κατὰ τὰ διατεταγμένα τὰς ἐν τῇ περιφέρειᾳ αὐτῶν πόλεις, κόμας καὶ χωρία, καὶ διδάσκειν τὸν λαὸν κατὰ πᾶσαν ἑορτὴν καὶ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, διαμένονσι διαρκῶς ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ νομοῦ, ἀρκούμενοι ἐν αὐτῇ ἐκφῶναι ἐνίοτε λόγους τινας. — Β') "Οτι τινὲς περιοδεύουσι μὲν, πλην μέρη τινα τοῦ νομοῦ, ἄλλα δὲ τινα ἐφ' ἑκατὰ ἔτη ἔχουσιν ἰδεῖν. — Γ') "Οτι τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐργαζόμενους εὐαρίθμῳ τινεσὶ ἐπισκεπτόμενοι διδάσκουσι. — Δ') "Οτι χρεωστοῦντες ἐμφανίζεσθαι ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου, ἐπειδὴν μεταβαλὼσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐπισκοπῆς τοῦ νομοῦ εἰς τὴν ἄλλην, καὶ διατελεῖν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διατάξεις αὐτοῦ, καὶ ταῦτο τὸ καθήκον οὐκ ἐκπληρῶσιν. — Ε') "Οτι ἐκκλίναντες τῶν κεκανονισμένων, παρέβησαν καὶ τὴν τοῦ ΣΤ' ἁρθρου τῶν συνοδικῶν ὁδηγιῶν διάταξιν, ὅπερ μετὰ λύπης παρατηρεῖ ἡ σύνοδος· διότι ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἱεροκλήρων οὐδεὶς ἐτήρησεν ἀκριθῶς ταύτην. Καὶ ἐτήρησαν μὲν τινες, ἀλλ' ἐπὶ τινα μόνον ἔτη, καὶ οὐχὶ κατὰ πάντα ἀκριθῶς· ἄλλοι δὲ τινες παρέλειψαν ὅλως ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν τηρῆσαι αὐτήν, ὑποβαλεῖν δηλαδὴ τῇ συνόδῳ ἁρμοδίως τὴν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἁρθρου διατεταγμένην ἐκῆσιν μετὰ τῶν διαγραμμάτων τῆς πορείας αὐτῶν, καὶ — ΣΤ' "Οτι, καὶ περ συνειδότες, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἐκκλησιαζομένων πολὺ ἀπολείπεται τοῦ κατανοεῖν καὶ καρποῦσθαι τὰς ὑπὲρ τὴν κατάληξιν αὐτῶν ὁμιλίας, ὅμως τινὲς ἐπιδείχνιν μᾶλλον ἐπιδιώκοντες, καὶ ἑαυτοὺς οὕτως εἰπεῖν κηρύττοντες, λαμβανουσιν ὡς θέμα τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου ὑποθέσεις θεωρητικὰς, οὐδεμίαν ψυχικὴν ὠφέλειαν τοῖς ἀκροαμένοις παρεχούσας. — "Οθεν προσκαλεῖ ὑμᾶς ἡ σύνοδος ὅπως ἐπιδόντες ἕκαστος ὁμῶν τῷ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἱεροκλήρῳ ἐν ἀντίτυπον τῆς παρούσης ἐγκυκλίου, ἐφελέκυσθε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀκριθεῖς ἐκλήρωσιν τῶν διατάξεων τῶν συνοδικῶν ὁδηγιῶν καὶ τοῦ μνημονευθέντος Β. Διατάγματος. — Παραστήσατε αὐτοῖς, ὅτι, ἐπειδὴν μεταβαλὼσιν εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ὁμῶν περιφέρειαν, ὀφείλουσιν ἀπαραγκλίτως διατελεῖν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διατάξεις ὁμῶν, καθ' ἃ τὸ Ε' ἄρθρον τῶν ὁδηγιῶν διαλαμβάνει. Ἐὰν δὲ μὴ μεταβαλὼσιν, ἢ μὴ υποβάλλωσιν ἐν δέοντι δι' ὁμῶν τῇ συνόδῳ κατὰ πᾶν λήγον ἔτος τὴν κατὰ τὸ ΣΤ' ἄρθρον τοῦ διαληφθέντος Β. διατάγματος ἐκῆσιν μετὰ τῶν προστηκόντων διαγραμμάτων τῆς πορείας αὐτῶν, ὀφείλετε προσκαλεῖν αὐτοὺς πρὸς τοῦτο, καὶ ἐν ὀλίγῳ ῥίθμῳ αὐτῶν ἀναφέρειν τῇ συνόδῳ. — Ὑπομνήσατε αὐτοῖς, ὅτι πᾶσα περὶ θεωρητικὰς ὑποθέσεις ὁμιλία τοῦ ἱεροκλήρου ἀποβαίνει ἄκαρπος τοῖς ἀκροαμένοις, ἕτε τῆς διανοίας τῶν πλείστων αὐτῶν μὴ δυναμένης ἀντιληφθῆναι τῶν ὑψηλοῦν αὐτοῦ. Ἐπομένως οἱ θεωρητικοὶ αὐτοῦ λόγοι οὐ δύνανται, ὡς εἰκός, εἰσδύσαι εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χριστιανοῦ, ὥστε ἐξαλεῖψαι τοὺς φαύλους ἐν αὐτῇ τύπου· καὶ ἐγκολᾶσαι τοὺς ἀμείνους· ὡς ὀναντιρρήτως οὖν ἁρμοδιωτέρα τῇ κατὰ τὴν ψαῖ καὶ πνευματικῇ δυνάμει τοῦ λαοῦ ἔστω ἡ πρακτικὴ, ὡς κα-

ταληπτή τοῖς ἀκροαταῖς, ὁμιλία αὐτοῦ, συγκινοῦσα τὸν κρυπτόν τῆς καρδίας ἄνθρωπον, ἀρπάζουσα ἐκ τῶν κακιῶν καὶ ἀφοσιοῦσα αὐτὸν τῷ Θεῷ. — Ταῦτα παραγγέλλουσα ὑμῖν ἡ σύνοδος, πέποιθε τῷ ὑμετέρῳ ζήλῳ, ὅτι καὶ σκόθεν προθυμοποιεῖσθε ἕκαστος ἀνακαλεῖν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν κεκανονισμένων τὸν κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἱεροκλήρυκα, παρεκκλίνοντα τυχόν τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων. — Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κατὰ τὴν περιοδεῖαν συνδρομὴν καὶ εὐκολίαν αὐτῶν, ἡ σύνοδος γράφει ἤδη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὰ εἰκότα.

Ἐγγυαφὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστ. ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 6992 τῆς 20 Νοεμβρίου 1856. Περί ἐπισκέψεως τῶν φυλακῶν ὑπὸ τῶν ἱεροκλήρυκων. — Ἐπειδὴ λίαν ἐνδιαφέρει τὴν κοινωνίαν, ἵνα οἱ ἔνεκα πλημμελημάτων ἢ κακουργημάτων εἰργμένοι προσκαίρῳ ἐν ταῖς φυλακαῖς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς ποινῆς αὐτῶν ἐπανεέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας βεβελτιωμένοι κατὰ τε τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὴν καρδίαν καὶ ἐπιλεησμένοι τῶν ἔξωθεν τοῦ παρελθόντος βίου αὐτῶν, διανύσῃσι τὸ ὑπόλοιπον ὡς χρηστοὶ πολῖται. Ἐπειδὴ ἵνα ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτευχθῇ, ἐπάναγκες ὑπάρχει τὸ νὰ ἐμπνέηται εἰς αὐτὰ τὰ ἐκ τῆς κοινωνίας πρὸς καιρὸν ἀποκεχωρισμένα ὄντα, διὰ συνεχοῦς καὶ παρὰ ἰσοψμένου προσώπου εἰς γλῶσσαν κατὰ ταληπτὴν αὐτῆς γινομένης διδαχῆς, ὁ φόδος τοῦ Θεοῦ, ἡ τῶν κακῶν ἔργων ἀποστροφή, καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη. Διὰ ταῦτα παρακαλοῦμεν τὴν ἱεράν Σύνοδον νὰ διατάξῃ τοὺς ἤδη διωρισμένους ἱεροκλήρυκας, ὅπως ἕκαστος τούτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῇ λαχούσῃ εἰς αὐτόν, ὅσας ἐνδεῖαι εἰς πόλιν ἔνθα ὑπάρχει κεντρικὴ φυλακὴ, ἀπέρχεται ἐκ διαλειμάτων καὶ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ κρατούμενους, λαμβάνων θέμα τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀνάλογον πρὸς τὰς αἰτίας τῆς καταδίκης, πρὸς τὴν θέσιν καὶ πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν καθαιρεμένων, καὶ ἐξηγῶν εἰς τούτους μετ' ἀφελείας καὶ μετὰ τρόπου προσηνοῦς καὶ ἱλαροῦ, ὅτι ὁν τρόπον ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τὸν παραβάτην τῶν θείων ἐντολῶν, οὕτω καὶ ἡ πολιτεία παιδεύει τὸν παραβάτην τῶν νόμων—ὅτι, ἐπειδὴ πᾶσα ποινὴ ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου ἐνδίκως, ὁ τιμωρούμενος ὀφείλει νὰ ὑπομείνῃ αὐτὴν ἀγογγύστως καὶ ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἄξια ὧν πράττει ἕκαστος ἀπολαμβάνει, νὰ βελτιοῦται ἐκ τῆς τοιαύτης μελέτης—καὶ τέλος ὅτι ὁν τρόπον ὁ Θεὸς προσδέχεται τὴν μετάνοιαν τοῦ ἁμαρτάντος, καὶ συγχωρεῖ αὐτὸν ὅταν μετανοήσῃ εἰλικρινῶς, οὕτω καὶ ἡ κοινωνία προσδέχεται αὐτὸς ὡς μέλος τῆς τὸν ὅστις, ἐκ τῆς ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ πλημμελήσας ἢ κακουργήσας καὶ κατὰ νόμον τιμωρηθεὶς, δεῖξῃ ἔπειτα, διὰ τῶν καλῶν ἔργων, μεταμέλειαν εἰλικρινῆ διαγών βίον κόσμιον, σώφρονα καὶ εἰς εἰρηνικὸν πολίτην ἀρμόζοντα.

Β. Διάταγμα τῆς 4 Αὐγούστου 1862. Περί διορισμοῦ δύο ἱεροκηρύκων δαπάνῃ τῆς ἐν Τήνῳ ἱερᾶς μονῆς.

Α'. Διορίζονται δύο ἱεροκήρυκες, εἰδικὴν ἔχοντες προσωνομίαν τὴν τοῦ ἐν Τήνῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας, καὶ ἐκ τοῦ ταμείου αὐτοῦ τοῦ εὐαγοῦς ἱδρύματος λαμβάνοντες μισθὸν διακοσίων πεντήκοντα (250) δραχμ. κατὰ μῆνα. — Β'. Καθῆκον καὶ χρέος αὐτῶν εἶναι ἡ διαψιλεστέρα διάδοσις τῆς πνευματικῆς τροφῆς τοῦ λαοῦ. τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου, ἐνεργουμένη κυρίως μὲν ἐν Τήνῳ, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐποχαῖς, καθ' ἃς τελοῦνται ἐκεῖ αἱ πανηγυρεῖς καὶ συρρέουσι πανταχόθεν προσκυνηταί, ἰδίως δὲ καὶ ἐκτὸς τῆς Τήνου, ὅπουδῆποτε τοῦ κράτους ἡ ἀνάγκη ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται συνεχέστερον ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἐν περιστάσεσι καταλλήλοις. Περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης θέλει κρίνει ἐκάστοτε τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον, συνεννοούμενον μετὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Τοιαύτης δὲ ἀνάγκης μὴ ὑπαρχούσης, δύναται, ἀδεία τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, νὰ ἀποδημῶσιν ἐπισκεπτόμενοι τὰ εὐαγῆ καταστήματα, ἐνθα διασώζονται κειμήλια τῆς προγονικῆς σοφίας, τῆς τε θύραθεν λεγομένης καὶ μάλιστα τῆς ἱερᾶς, ἀπανθίζοντες τὰ βελτίω, καὶ χρησιμώτεροι οὕτως εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας διακονίαν γινόμενοι.

Ἐγγράφον Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 14 Νοεμ. 1868. Περὶ τῆς περιοδείας τῶν Ἱεροκηρύκων.

Κατὰ τὰ περὶ ἱεροκηρύκων κείμενα, σύμφωνα πρὸς τὸν σωτήριον σκοπὸν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τούτου θεσμοῦ, οἱ εἰς τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην ἀναθετεγμένοι ὀφείλουσι νὰ μὴ περιορίζωσι τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλὰ νὰ παραγίνωνται πρὸς τοῦτο εἰς τὰς κώμας καὶ χωρία καὶ ὅπου δῆποτε πολλοὶ ἢ ὀλίγοι τῶν χριστιανῶν τὰς συνήθεις διατριβὰς ποιοῦνται. Ἡ πνευματικὴ τροφή πρέπει νὰ ᾖ κοινὴ εἰς πάντα τῆς Ἐκκλησίας τὰ τέκνα, διότι πάντων εἶναι αὕτη φιλόστοργος μήτηρ καὶ τροφός. Μετὰ λύπης παρατηρήθη, ὅτι, ἀπ' ἐναντίας τῶν εἰρημένων, σπανιότατα οἱ ἱεροκήρυκες ἐξέρχονται εἰς περιοδείας, καὶ τοῦτο διότι, ὡς ἀπολογούμενοι τινες ἐδήλωσαν, δὲν λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῆς δαπάνης τῶν ὁδοιπορικῶν αὐτῶν, τούτεστι τῶν ἀγωγίων. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ αὕτη ἑλλείψις προέρχεται ἐξ ὀλιγορίας τῶν δημοτικῶν μᾶλλον ἢ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν, διότι οὐδόλως δύναται νὰ ᾖ πιστευτὸν ὅτι τῆς τοιαύτης ἑλλείψεως αἰτίον εἶναι ἡ πρὸς τὴν ἀχράσιν τοῦ θεοῦ λόγου ἀδιαφορία τῶν ἀγροτῶν, παρ' οἷς μάλιστα σώζονται αἰσθητά παραδειγματικῆς πρὸς τὰ πατρία ἀφοσιώσεως καὶ εὐσεβείας. Ὅθεν, ἵνα μὴ ἐξακολουθῇ παρατεινομένη ἡ πνευματικὴ αὕτη ζημία, ἀνάγκη νὰ συνεννοηθῇ μετὰ πασῶν τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ ὑμῶν Ἀρχῶν τῶν ἐκτὸς τῆς ὑμετέρας ἐδρας δήμων ἵνα ἔχωσι πάντοτε ἀφωρισμένον καὶ διαθέσιμον ποσὸν ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν

εἰς πληρωμὴν τῶν ἀγωγίων τῶν περιοδεούντων ἱεροκληρύκων, ἢ τοῦλάχιστον ἵνα στέλλωνται αὐτοῖς τὰ πρὸς τὴν ὁδοπορίαν ἀναγκαῖα ζωα.

Εἶναι δὲ ἐπάναγκες νὰ συντάσσῃται καὶ ἀποστέλληται τακτικῶς πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἐπισκόπου ὁ διατεταγμένος εὐσύνοπτος κατάλογος τῶν κατὰ τὴν περιοδείαν πρακτικῶν ἐκάστου τῶν ἱεροκληρύκων, ἵνα οὕτω καὶ ἡμεῖς μανθάνωμεν κατὰ πόσον ἐκτελοῦνται τὰ περὶ τῶν χρεῶν αὐτῶν ὁρισμένα ἐν τῷ περὶ τούτων εἰδικῷ Διατάγματι τῆς 26 Ἰουνίου 1858, καὶ ταῖς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1838 Συνοδικαῖς ὁδηγίαις.

Κατὰ ταῦτα, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς ἵνα συνεννοθέντες μετὰ τῶν ἐν τῇ διοικητικῇ περιφερείᾳ ὑμῶν Σεδασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων, ζωοποιήσῃτε τὰς εἰς ἀπονέκρωσιν χωρούσας περὶ ἱεροκληρύκων διατάξεις, διότι τοῦτο ὑπεράγαν ἀπαιτεῖ καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας τὸ συμφέρον καὶ ἀκόμη τῆς Κυβερνήσεως τὸ καθήκον.

Β. Διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1858. Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ἱεροκληρύκων.

Α' Ἐκαστος τῶν ἱεροκληρύκων ὀφείλει δις τοῦ ἐνιαυτοῦ νὰ περιοδεύῃ τὰς πόλεις, τὰς κόμας καὶ τὰ χωρία τῆς περιφερείας εἰς ἣν ὑπάρχει διωρισμένος καὶ νὰ διδάσκη τὸν λαὸν κατὰ πάσας τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὅποταν εἶναι δυνατὴ καὶ κατὰ ταύτας ἡ σύναξις τοῦ λαοῦ. Νὰ μὴ ἀπολείπηται ἀπὸ τὰς τῶν χωρικῶν πανηγύρεις, ἐν αἷς αἱ συνάξεις γίνονται πολυπληθέστεραι καὶ νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ συνερχομένους τὸν θεῖον λόγον, προσέτι δὲ νὰ ἐκτείνῃ τὸ κήρυγμά του καὶ εἰς τοὺς ποιμένας, ἀπερχόμενος εἰς τὰ ποιμνιστάσια αὐτῶν καὶ διδάσκων καταλλήλως αὐτοὺς τε καὶ τὰς οἰκογενεῖας τῶν καὶ ἐν γένει, νὰ νευθετῇ πατρικῶς, συμβουλευτικῶς καὶ διὰ τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας ὅδον ἡμῶν εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ εὐδατον ὁδὸν τῆς ψυχῆς καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς στηριζομένην εὐημερίαν τοῖς ἀρθροῖς Β', Γ' καὶ Δ' τῶν Συνοδικῶν ὁδῶν ὁρισθέντων.

Β' Ὁ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ νομοῦ συνενοσούμενος μετὰ τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου, θέλει τὴν περιοδείαν καὶ τὰ μέρη τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἐκτελεῖ νὰ μεταβιβαίνῃ ὁ ἱεροκλήρυξ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κλήσεως ὑπηρεσίας.

του καὶ προσδιορίζει τὸν χρόνον τῆς εἰς ἕκαστον αὐτῶν τῶν μερῶν διαμονῆς του. — Ἐν ταῖς ἐπισκοπαῖς ταῖς περιλαμβανομέναις ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ, ἀρμόδιαι εἶναι διὰ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν οἱ κατὰ τόπους ἐπίσκοποι καὶ ἑπαρχοί.

Γ'. Ἐκάστη περιοδεῖα τοῦ ἱεροκλήρυκος καθ' ὅλον τὸν νομὸν ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης, δὲν δύναται νὰ διαρκῇ ὀλιγώτερον τῶν τεσσάρων μηνῶν· τοὺς δὲ ὑπολειπομένους μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαμένων οὗτος ἐν τῇ πρωτευούσῃ, μεταβαίνει πρὸς χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ὅπου ἡ ἀνάγκη καλέσῃ.

Δ'. Ἐκαστος ἱεροκλήρυξ, ἐν οἰαδήποτε πόλει τῆς ἰδίας περιφερείας τύχῃ, ἐνθα ὑπάρχει κεντρικὴ φυλακὴ, ὀφείλει συνεννοούμενος μετὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, νὰ εἰσέρχεται εἰς αὐτήν, καὶ διὰ τῶν ἀρμοδίων πρὸς τοὺς καθειργμένους διδασκῶν καὶ διὰ τῆς χρήσεως καταλλήλων παραδειγμάτων, προτρέπῃ τούτους εἰς τὴν εὐσέβειαν, εἰς τὴν ἀπὸ τῶν κακῶν ἔργων ἀποστροφὴν καὶ εἰς εἰλικρινῆ καὶ ἀληθῆ μεταμέλειαν.

Ε'. Ἐκαστος ἱεροκλήρυξ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρ. Ε' τῶν Συνοδικῶν ὁδηγιῶν, διαπεπιστευμένος ὢν ἐνέργειαν πνευματικοῦ χρέους. Διὰ τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβάσιν καὶ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ, αἱ ἀρμόδιαι διοικητικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ χορηγῶσιν αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν καὶ εὐκολίαν.

Σ'. Ἡ ἐκθεσις, ἣν ὁ ἱεροκλήρυξ κατὰ φθ' §' ἄρθρον τῶν Συνοδικῶν ὁδηγιῶν ὀφείλει νὰ πέμπῃ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου, ἐπισυνάπτων εἰς αὐτὴν καὶ τὰ διαγράμματα τῆς πορείας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον Β', πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῶν μερῶν, ἐνθα περιώδευσεν καὶ ἐκήρυξε.

Ζ'. Τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἱεροκλήρυκος κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον περίληψις διαβιβάζεται παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ.σ. Ἐκπαίδευσως.

Η'. Ὅσακις ὁ ἱεροκλήρυξ δὲν εἶναι παρὼν εἰς πόλιν, κωμόπολιν ἢ χωρίον, ὁ ἀρμόδιος ἐπίσκοπος δύναται νὰ ἐπιφορτίξῃ ἓνα τῶν κατ' αὐτὴν κληρικῶν, ὑνάμενον πιστῶς καὶ

ὀρθῶς νὰ κηρύξῃ ἐκεῖ, καθ' ὠρισμένην ἡμέραν, εἰς γλῶσσαν καταληπτὴν εἰς τὸν λαόν.

Νόμος ΒΡΑΓ' 20 [22] Ἰανουαρίου 1893. Περὶ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου.

1. Αἱ ἀνὰ τὸ Κράτος διατηρούμεναι Ἱεραὶ Μοναί, ὧν τὰ ἐτήσια ἔσοδα ὑπερβαίνουνσι τὰ δραχμὰς 5,000, εἰσφέρουσιν ἐτήσιως εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, πρὸς ἐπικουρίαν αὐτοῦ ἐν ταῖς δαπάναις τῆς θρησκευτικῆς τοῦ λαοῦ διδασκαλίας, δραχμὰς τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας, κατὰ λόγον τῆς προσόδου ἐκάστης, συνωδὰ τῷ ὧδε ἀναγεγραμμένῳ πίνακι.

Μοναὶ ἔχουσαι εἰσόδημα

ἀπὸ δραχ.	5,001	μέχρι	10,000	1	τοῖς	0]0
»	»	10,001	»	30,000	2	»
»	»	30,001	καὶ ἐπέκεινα	3	»	»

Ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν εἰσφορῶν εἶναι μεῖζον ἢ ἔλασσον δραχ. 45,000, μειοῦνται ἢ αὐξάνονται αὗται, διατηρουμένης τῆς κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πίνακος ἀναλογίας ἐκάστης πρὸς τὸ ὅλον.

Ὅ ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω βάσεσι καταλογισμὸς τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1893.

2. Ἡ εἰσφορά αὕτη ἀναγράφεται ὡς δημόσιον ἔσοδον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰσφορὰ τῶν Ἱερῶν Μονῶν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου», βεβαιοῦται δὲ καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1892 ΒΠΕ' νόμου.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(Οἱ ἀριθμοὶ ἐμφαίνουσι τὰς σελίδας)

Σελ.

Σύστασις τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.	
B. Δ. 23 Ἰουλ. 1833. Διακήρυξις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλην. Ἐκκλησίας.	5
B. Δ. 25 Ἰουλ. 1833. Περὶ διορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.	18
B. Δ. 15 Αὐγ. 1833. Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου	19
Τόμος Συνεδικὸς τῆς 29 Ἰουνίου 1850 τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου.	24
B. Δ. 11 Αὐγ. 1850. Περὶ ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς.	26
Ἐκκλησιαστικὴ ἀφομοίωσις ἐν Ἑπτανήσῳ.	
Ἐγκύκλιος Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν 5 Φεβρ. 1865. Περὶ ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.	33
Ἐγγραφοὶ Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν 15 Ἰουλ. 1866.	34
» » » 18 » »	38
» » » 6 Αὐγ. » Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας.	44
Ἐγγραφοὶ Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν 6 Αὐγ. 1866. Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ μοναστηρίων κανονισμοῦ.	48
Ἐγκύκλιος Ἱερ. Συνόδου 9 Αὐγ. 1866. Περὶ διοργανώσεως τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ μονῶν.	50
Σημείωμα.	65
»	71
Ἱερὰ Σύνοδος.	
Νόμος ΣΑ' τῆς 9 Ἰουλ. 1852. Νόμος καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.	81
Γνωμοδοτήσεις Νομ. Συμβουλίου.	93, 94, 102, 105
Ἐγκύκλιαι καὶ ἐγγραφα.	109—146

	Ἐπισκοπαί.	Σελ.
ὁρί κα	Ἐκθεσίς Ὑπουργοῦ Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς 22 Δεκεμ. 1899.	149
	B. Δ. 22 Ἰαν. 1900.	172
	N. 9 Ἰουλ. 1852. Περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους τελουόντος κλήρου.	175
τοί	N. ΨΜΗ' 13 Δεκ. 1878. Περὶ περιθάψεως τῶν Ἐπισκόπων. Ἐνορίαι — Ἐφημέριοι.	186
ἐτι	B. Δ. 8 Ἰουν. 1856. Περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, χωμοπόλεις καὶ χωρία	203
ἐτι	B. Δ. 30 Ἀπριλ. 1895 τροποποιῆσαν τὸ ἀνωτέρω B. Δ.	206
ταί	B. Δ. 18 Ὀκτωβρ. 1856. Περὶ τῶν προσόντων καὶ γνώσεων τῶν ἱερωθισομένων.	208
μά	B. Δ. 8 Ὀκτωβρίου 1899 καὶ 10 Ἰουν. 1901. Περὶ προσόντων ἱερωθισομένων.	209
ἐκ	B. Δ. 31 Μαρτ. 1895. Περὶ προσόντων ἱερέων καὶ διακόνων.	210
	Ἐγγραφα ἢ Ἐγκύκλιοι Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ	212—225
	B. Δ. 26 Ἀπριλ. 1834. Περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν.	228 καὶ 232
	B. Δ. 20 Μαΐου 1836. Περὶ ἐκκλησι. κτημάτων.	233
	Ἐγγραφα καὶ Ἐγκύκλιοι Ὑπουργ. Ἐκκλησιαστικῶν.	234—261
	Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον B. Δ. 1 Δεκεμβ. 1834.	265
	N. ΒΤΚΓ' 27 Ἰουλ. 1895.	273
	Ἑλληνικαὶ Μωαμεθανικαὶ Ἐκκλησίαι.	
ὄρα	N. ΑΛΗ' 22 Ἰουν. 1882.	283
τῆς	N. ΑΡΠΓ' 17 Ἀπριλ. 1884. Περὶ διαχειρίσεως αὐτῶν.	284
πρὶ	B. Δ. 12 Φεβρ. 1885. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἄνω νόμου. Κήρυγμα θεοῦ λόγου.	285
ταί	B. Δ. 26 Ἰουν. 1858. Περὶ ἱεροκηρύκων.	293
τῶ	N. ΒΡΑΓ' 20 Ἰανουαρ. 1893. Περὶ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου.	300
«Ε	ΠΙΝΑΞ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ	
λόγ		
τῶ	1833	
ΒΙ	B. Δ. 23 Ἰουλ. Διακήρυξις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλην. Ἐκκλησίας.	5
	B. Δ. 25 Ἰουλ. Περὶ διορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ Συνόδου.	Ἱερᾶς 18
	B. Δ. 15 Αὐγ. Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐρ. Συνόδου.	Ἱερᾶς 19
	1834	
	B. Δ. 26 Ἀπριλ. Περὶ ἰδιοκτ. μοναστηρίων	σιτῶν 228—232
	B. Δ. 1 Δεκεμβ. Περὶ ἐκκλησιαστ. ταμεῖου	265
	B. Δ. 1 Δεκ. Περὶ σχηματισμοῦ ἐπιτροπῆς σιαστικοῦ Ταμεῖου.	Ἐκκλη- 268

	1836	
Β. Δ. 20 Μαΐου. Περί ἐκκλησ. κτημάτων.		233
	1838	
Β. Δ. 1 Ἰουλίου. Περί διαλύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.		970
	1850	
Τόμος Συνοδικὸς 29 Ἰουνίου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου.		21
Β. Δ. 41 Αὐγ. Περί ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς.		26
Ἐγκύκλιος Ὑπουργ. Ἐκκλησ. 6 Νοεμβρ. Περί χρήσεως βιβλίων εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἐκκλησιαστ. διδασκαλίας.		109
	1852	
Νόμος ΣΑ' καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 9 Ἰουλίου.		81
Ν 9 Ἰουλ. Περί ἐπισκόπων καὶ ἐπισκοπῶν καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦς ἐπισκόπους κλήρου.		175
	1856	
Β. Δ. 8 Ἰουν. Περί διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία.		203
Β. Δ. 18 Ὀκτωβρ. Περί προσόντων καὶ γνώσεων τῶν ἱερωθησομένων.		208
	1858	
Β. Δ. 26 Ἰουν. Περί ἱεροκηρύκων.		293
	1865 καὶ 1866.	
Ἐγγραφα Ὑπουργ. Ἐκκλησ. Περί ἀφομοιώσεως τῶν δύο ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ἑπτανήσου. 33, 34, 38, 44, 48 καὶ 50.		
Β. Δ. 20 Μαρτίου. Περί ὁρκοδοσίας τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.		64
	1878	
Ν. ΨΜΗ' 13 Δεκεμ. Περί περιθάψεως τῶν ἐπισκόπων.		186
	1882	
Ν. ΑΔΗ' 22 Ἰουν. Περί Ἑλλήν. Μωαμεθ. ἐκκλησιῶν.		283
	1884	
Ν. ΑΡΠΓ' 17 Ἀπριλ. Περί διαχειρ. Ἑλλ. Μωαμεθ. ἐκκλησιῶν.		284
	1893	
Ν. ΒΡΑΓ' 20 Ἰανουαρ. Περί κηρύγματος θεοῦ λόγου.		300
	1895	
Β. Δ. 31 Μαρτ. Περί προσόντων ἱερέων καὶ διακόνων.		210
Β. Δ. 30 Ἀπριλ. προποιοῦσαν τὸ Β. Δ. τοῦ 1856.		206
	1900	
Β. Δ. 22 Ἰανουαρίου.		175

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

(Οἱ ἀριθμοὶ ἐμφαίνουσι τὰς σελίδας)

Α

Ἀδελφοποιΐα 131, 132.

Ἀνεξαρτησία Ἑλλην. Ἐκκλησίας 5 ἐπ.

Ἀφομοίωσις ἐκκλησιαστικῇ Ἐπιταφίᾳ καὶ Ἑλλάδος 33, 34-43

Ε

Ἐκκλησία Ἐπιταφίου 44, μόνων αὐτῆς, 48, 50.

Ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ 26.

Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία 5 ἐπ., 21, περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκοπῶν 175.

Ἑνορία 203.

Ἐπισκοπαὶ 149—175.

Ἐφημέριοι 211, 218.

Ι

Ἱερά Σύνοδος προσωπικὸν αὐτῆς 18, τρόπος ἐργασιῶν αὐτῆς 19
Καταστατικὸς νόμος αὐτῆς 81.

Ἱεροκήρυκες

293—30

Κ

Κήρυγμα θεῖου λόγου.

293—30

Μ

Μωαμεθανικαὶ Ἑλλην. Πρωτοεργασίαι

283—28

Ταμεῖον Ἐκκλησιαστικόν

265 καὶ 27

No 3

300

ΕΛ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

ἀριθ. χρ. 6Γ

Ἡμερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη

Δ. 10

Δ. 10

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛ

10